

Kaupunginvaltuusto

KOKOUSAIKA 29.04.2024 klo 18:00

KOKOUSAIKKA Valtuustosali

KÄSITELTÄVÄT ASIAT

Läsnäolijat	1
39 § Kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus	3
40 § Pöytäkirjan tarkastajat	4
41 § Käsittelyjärjestys	5
42 § Osallisuustyön raportointi 2023 ja painopisteet vuodelle 2024	6
- Osallisuustoimenpiteiden raportointi vuodelta 2023	10
- Osallisuuden teemoja 2024	19
43 § THL:n päihdetilannekyselyn raportointi	21
- THL:n päihdetilannekyselyn tulokset Kymenlaakso	28
- THL:n päihdetilannekyselyn tulokset, Kotka, aikuiset	43
- THL:n päihdetilannekyselyn tulokset, Kotka, alaikäiset	73
44 § Kotkan kaupungin hyvinvointikertomuksen raportointi 2023	86
- Vuosiraportti	90
45 § Kymenlaakson arjen turvallisuusohjelma 2024–2025	134
- Kymenlaakson turvallisuusohjelman kertomusosa 2022	142
- Kymenlaakson turvallisuusohjelma 2024-2025	265
- Kotkan kuntakortti	295
- Poliisin tilastot	308
- Yhteenveto annetuista lausunnoista	333
46 § Opetustoimen virka-apulaisrehtoreiden virkojen perustaminen	341
47 § Kaavoituskatsaus 2023 ja kaavoitusohjelma 2024–2025	344
48 § Eron myöntäminen kaupunginhallituksen varajäsenen tehtävästä ja uuden varajäsenen valitseminen	346
49 § Vastaus valtuustoaloitteisiin Karhulan kanjonin ympäriltä yöksi liikennevalot pois ja Karhulan alueen valo-opastetuista risteyksistä	348
- Vesa Levosen aloite Karhulan kanjonin ympäriltä yöksi liikennevalot pois	350
- Valtuustoaloite Karhulan alueen valo-opastetuista risteyksistä	351
50 § Vastaus valtuustoaloitteeseen töyssystä Mussalon Harjantauksentien ja Ruukkimaanpolun risteykseen	352
- Valtuustoaloite töyssystä Mussalon Harjantauksentien ja Ruukkimaanpolun risteykseen	354
51 § Vastaus valtuustoaloitteeseen Leppätien ja Urheilijankadun turvallisuuden parantamisesta	355
- Valtuustoaloite Leppätien ja Urheilijankadun turvallisuuden parantaminen	357
52 § Vastaus valtuustoaloitteeseen liikuntapaikkojen osoitteiden merkitsemisestä	358
- Valtuustoaloite liikuntapaikkojen osoitteiden merkitsemisestä	360

Kaupunginvaltuusto

KOKOUSAIKA 29.04.2024 klo 18:00

KOKOUSAIKKA Valtuustosali

KÄSITELTÄVÄT ASIAT

53 § Valtuustoaloite, Kotkan kaupungin on torjuttava maksuttoman toisen asteen koulutuksen romuttaminen	361
- Valtuustoaloite maksuton toinen aste	362
54 § Valtuustoaloite, kuivan maan pesupaikkojen lisääminen ja vanhojen pesupaikkojen toimivuuden parantaminen	364
- Valtuustoaloite kuivan maan pesupaikat	365
55 § Valtuustoaloite, kouluvalmentajia Kotkan kouluihin	366
- Valtuustoaloite kouluvalmentajia Kotkan kouluihin	367
56 § Valtuustoaloite, eläinperäisten tuotteiden kulutuksen puolittaminen vuoteen 2030 mennessä	368
- Valtuustoaloite eläinperäisten tuotteiden kulutuksen puolittaminen	369
Valitusosoitus	370

KOKOUSAIKA	Maanantai 29.4.2024 klo 18.00–19.18
KOKOUSAIKKA	Valtuustosali

OSALLISTUJAT	Hirvonen Pasi	puheenjohtaja
Päätöksentekijät	Lopperi Jukka	I varapuheenjohtaja
	Kekkonen Olli	II varapuheenjohtaja
	Frilander-Paavilainen	III varapuheenjohtaja
	Eeva-Liisa	
	Almgren Mikko	valtuutettu
	Bardy Johan	
	Brofors Riina	
	Bruce Marianne	
	Brunila Olli-Pekka	
	Eerola Juho	
	Eerola Lauri	
	Elo Jari	
	Flink Tero	
	Griinari Leena	poistui klo 18.55, § 45 aikana
	Harkko Mia	
	Hasu Johanna	
	Heikkilä Anne	
	Herranen Henri	
	Hohti Sami	
	Holmberg Mia	
	Hurtta Pia	poistui klo 19.15, § 51 aikana
	Iivonen Tommi	
	Jäntti Carina	
	Klami Arttu-Petteri	
	Klemola Riitta	
	Marttila Olli	
	Mielonen Joonas	
	Montonen Tiina	
	Nikkinen Mika	
	Paananen Jani	
	Paatero Katri	
	Paatero Sirpa	
	Pekkola Petri	
	Pirinen Riku	
	Pirttilä Päivi	
	Posti Pekka	
	Pounds Michael	
	Rauhala Jouko	
	Ristiniemi Sami	
	Sibakoff Samuli	
	Soares Kim	
	Suomi Minna	
	Tiusanen Kari	
	Tujula Pirjo	
	van der Steen Ilari	
	Virtanen Sami	poistui 19.15, § 51 aikana

Muut osallistujat	Kirjavainen Sami Leijamaa Päivi Tuomela Milla Piipponen-Pekkola Seija Joukainen Petri Kinnunen Riikka	varavaltuutettu saapui klo 18.55, § 45 aikana
	Niinenen Kari Vuorela Jarkko Sirviö Esa Lönnfors Kristina Koskimies Sanna Sediqi Behshta	kaupunginhallituksen jäsen kaupunginjohtaja kansliapäällikkö hallinto- ja kehittämispäällikkö nuorisovaltuuston edustaja
Poissa	Hyytiäinen Alisa Järvikangas Noora Brask Nina Hyyryläinen Antti Hodju Juhani Saikkonen Sanna Hannonen Markku Mänttari Pietu Makkonen Kari Räihä Tia	valtuutettu kaupunginhallituksen jäsen kaupunkisuunnittelujohtaja talousjohtaja yhteyspäällikkö nuorisovaltuuston edustaja
ALLEKIRJOITUKSET	Puheenjohtaja	Sihteeri
	Pasi Hirvonen	Kristina Lönnfors
LAILLISUUS JA PÄÄTÖSVALTAISUUS	Todetaan	Pykälät 39–56
PÖYTÄKIRJAN TARKASTUS	Kotkassa 6.5.2024	
Pöytäkirjan tarkastajat	Mia Harkko	Johanna Hasu
PÖYTÄKIRJA YLEI- SESTI NÄHTÄVÄNÄ	Yleisessä tietoverkossa www.kotka.fi/esityslistat 7.5.2024	
	Kansliapäällikkö	Kristina Lönnfors

39 § Kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus

Ehdotus: Todetaan kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus.

Päätös: Kokous todettiin lailliseksi ja päätösvaltaiseksi.

Ei valitusosoitusta (KuntaL 136 §)

Pöytäkirjan tarkastusmerkintä		
-------------------------------	--	--

40 § Pöytäkirjan tarkastajat

Ehdotus: Vuorossa ovat valtuutetut Leena Griinari ja Mia Harkko.

Päätös: Pöytäkirjantarkastajiksi valittiin Mia Harkko ja Johanna Hasu.

Ei valitusosoitusta (KuntaL 136 §)

Pöytäkirjan tarkastusmerkintä

41 § Käsittelyjärjestys

Ehdotus: Hyväksytään listan mukaisena.

Päätös: Ehdotuksen mukainen.

Ei valitusosoitusta (KuntaL 136 §)

Pöytäkirjan tarkastusmerkintä

D/820/05.03/2024

42 § Osallisuustyön raportointi 2023 ja painopisteet vuodelle 2024

Hyla 12.3.2024 § 32

Valmistelijat: Hyvinvointijohtaja Kati Homanen, puh. 040 352 8947
Vs. osallisuuskoordinaattori Hanna Pikka, puh. 040 185 3285

Tiivistelmä: Kotkan kaupungin yhtenä strategisena tavoitteena on, että kotkalainen voi elää ja voida hyvin. Osallisuuden kokemus on vahvasti kytköksissä ihmisen koettuun hyvinvointiin. Kaupunginvaltuuston 14.12.2020 hyväksymässä Osallisuusohjelmassa 2021–2025 on määritetty tarkemmin Kotkan osallisuustyön painotukset ja lista konkreettisia toimenpiteitä, joiden avulla kuntalaisten osallisuutta edistetään kaikilla hallinnonaloilla. Osallisuustyö koskettaa siis koko kaupunkiorganisaatiota.

Esittelyteksti: Osallisuusohjelma

Kotkan kaupungin osallisuusohjelma on laadittu vuosille 2021–2025 ja se kytkeytyy kaupunkistrategiaan 2025. Osallisuusohjelman laadintaprosessissa on ollut vahvasti mukana kuntalaiset ja se perustuu vuonna 2019 toteutetun kuntalaiskyselyn tuloksiin sekä runsaaseen määrään vuorovaikutustilaisuuksia ohjelman laadinnan yhteydessä.

Osallisuusohjelma määrittää Kotkan kaupungin osallisuustyön periaatteet, osallisuuden muodot sekä ja luettelee konkreettisia toimia osallisuustyön toteuttamiseen. Osallisuustyötä tehdään kaikilla toimialoilla. Osa määritetyistä osallisuustoimista on ollut entuudestaan toimialojen perustyötä, mutta osallisuusohjelmaan on nostettu myös uusia osallisuuden toteuttamisen tapoja, kuten Kylässä Kotkassa -toimintamalli, osallistuva budjetointi ja Kumppanuuspöytä-toimintamalli.

Osallisuusohjelman ja osallisuustyön etenemistä seuraa Avoin hallinto ja osallisuus -työryhmä, jonka puheenjohtajana toimii hallinto- ja kehittämisspäälikkö ja sihteerinä osallisuuskoordinaattori. Jäsenet ovat kaupungin eri vastuualueilta ja vastaavat omalta osaltaan osallisuustoimien seurannasta ja raportoinnista. Osallisuusohjelmasta raportoidaan vuosittain hyvinvointilautakunnalle ja sitä kautta valtuustoon.

Osallisuustoimenpiteiden raportointi vuonna 2023

Pykälän liitteenä olevaan osallisuustoimenpiteiden raporttiin on koottu läpileikkaus koko kaupunkiorganisaatiossa toteutetuista osallisuustoimenpiteistä. Ohessa tarkempaa kuvausta osallisuusohjelmassa mainittujen toimenpiteiden sisällöistä ja toteutuksesta osallisuuskoordinaattorin työssä.

Vuoropuhelu virkamiesten ja päättäjien kanssa: Kylissä käytiin Tavastilassa ja Hurukselan kyläturvallisuusillassa sekä Suuret Niityt -keskustelutilaisuudessa Mussalossa. Kaupunginhallituksen ja kuntalaisten yhteistapaa-

Pöytäkirjan tarkastusmerkintä

minen toteutettiin keväällä siivoustalkoiden merkeissä Mansikkalahdessa. Hyväntuulen messuilla järjestettiin hyvänmielen päättäjäpaneeli sekä sen jälkeen kuntalaisten ja päättäjien tapaaminen. Lisäksi päättäjiä oli keskustelemassa Kotiseutupäivillä osallisuuspaneelissa sekä International Human Rights -tasa-arvopaneelissa.

Vapaaehtoistoiminta: Vapaaehtoistoiminnan kehittämisryhmä Valikko edisti vapaaehtoistoiminnan ja vapaaehtoistyö.fi-verkkopalvelun näkyvyyttä jalkautumalla Pasaatiin Rakkausviikolla ja 4.5.2023 kauppatorilla järjestettyjen Yhdistystreffien merkeissä. Vapaaehtoisille järjestettiin verkoston kanssa piknik elokuussa. Piknikille osallistui 70 vapaaehtoistyötä tekevää kuntalaista. Kaupungin oma vapaaehtoistoimintakysely toteutettiin keväällä eri hallinnonaloilla, jossa selvitettiin mm. vapaaehtoistoimintamalleja ja mahdollisia tuen tarpeita.

Digitukea kehitettiin edelleen verkostomaisesti järjestämällä neljä avointa digikoulutusta Viikarilla viestinnän teemalla. Lisäksi toteutettiin viiden koontumiskerran vapaaehtoisten digitukijoiden koulutus verkoston kanssa yhteistyössä. Koulutuksista valmistui yhteensä 21 uutta digitukijaa. Vapaaehtoisten digitukijoiden koordinaatiosta vastaa Kotkan pääkirjasto.

Myö ikääntyneet -työryhmä aloitti keväällä 2023 **kumppanuuspöytä**-toimintamallin. Kumppanuuspöytä tarkoittaa monitoimijaisen, verkostomaisen toiminnan kohdentamista suunnitellusti yhteisen päämäärän eteen niin, että jokainen on aktiivinen toimija. Tavoitteiksi toiminnalle määritettiin mm. tiedonkulun parantaminen, päällekkäisen toiminnan vähentäminen ja resurssien jakaminen. Työryhmästä muodostettiin kaksi alaryhmää: ikäihmisten vapaaehtoistoiminnan työryhmä ja vanhustenviikon suunnitteluryhmä, jotka kokoontuivat oman teemansa ympärillä. Kokoontumisia oli vuoden aikana alaryhmineen kaksitoista.

Järjestöyhteistyötä kehitettiin yhdessä kulttuuritoimen kanssa mm. järjestötapaamisilla neljä kertaa syksyn 2023 aikana. Tavoitteena on kylä- ja kulttuuritoimijoiden aktiivisuuden tukeminen, kulttuurijärjestöverkoston kehittäminen edelleen ja kulttuurihyvinvointitoiminnan edistäminen kaupungissa. Lisäksi kaupungin edustaja on Kymenlaakson järjestöverkoston ja Kumppanuustalo Viikarin hallituksen jäsen sekä useissa alueella toimivissa kolmannen sektorin hankkeissa ohjausryhmän jäsenenä.

Tasa-arvo – ja yhdenvertaisuussuunnitelman laadinta on aloitettu loppuvuodesta 2023 kaupungin eri hallinnonaloille toteutetulla kyselyllä, liittyen palveluiden ja toimintojen yhdenvertaisuuteen ja tasa-arvoon suhteessa kuntalaisiin. Kyselyn tulosten myötä laaditaan vuoden 2024 aikana toiminnallinen tasa-arvo ja yhdenvertaisuussuunnitelma tavoitteineen ja toimenpiteineen.

Osallistuvan budjetoinnin 2022 voittaneiden ehdotusten toteutus aloitettiin vuoden 2023 aikana. Tuurilla Lehmään; maksuttomat yhteysvenevuorot sekä maksuton Käärjän Meripäiväkonsertti nuorille olivat hyvin näkyviä Osbu-ideoita. Osallisuutta on edistänyt se, kun lapset ja nuoret pääsivät mukaan suunnittelemaan Eskarilaisten luontopolkua ja Käärjän Meripäivä-

Pöytäkirjan tarkastusmerkintä

konserattia. Vuoden 2023 aikana Osbu on saanut paljon positiivista julkisuutta, ja tietoisuus osallistuvasta budjetoinnista on lisääntynyt merkittävästi.

Vuoden 2023 Osbun ideahaun teemana oli Yhteistä Hyvää. Sähköinen osallisuus alustasta otettiin käyttöön kesällä 2023. Sähköisen osallisuus alustan ominaisuudet mahdollistivat mm. sen, että jätetyt ideat saatiin julkaistua lähes reaaliajassa sekä ideoita ja myöhemmin äänestyskseen meneviä ehdotuksia pääsi kommentoimaan prosessin aikana. Osbun ideointiprosessi, ideoiden käsittely ja äänestys toteutettiin sähköisellä alustalla. Osbun idean sai jättää ja ehdotuksia äänestää myös paperilomakkeilla. Ideoiden jatko-työstöön tarkoitetut kuntalaistyöpajat toteutettiin jokaisessa kaupunginosan jalkautumalla paikan päälle.

Osbun prosessi on toteutettu samaan tapaan kolme kertaa. Jätettyjen ideoiden ja prosessissa äänestäneiden määrät kääntyivät vuoden 2023 aikana laskuun. Yleisesti palautteen mukaan Osbu koetaan kuitenkin tärkeäksi keinoksi osallistua ja vaikuttaa. Vuoden 2024 alussa muodostetaan Osbulle ohjausryhmä, joka vastaa prosessin kehittämisestä ja päättää mahdollisista muutoksista. Myös osallisuus alustan mahdollisuuksia ja prosessin vuorovaikutteisuutta pyritään kehittämään edelleen ja mm. jonkin verran kritiikkiä saanutta osallisuus alustan äänestysprosessia tarkastellaan 2024.

Osallisuuden teemat ja painopisteet 2024

Avoin hallinto ja osallisuus -työryhmässä käydään vuosittain läpi osallisuuden liittyvät suuremmat kehittämiskokonaisuudet. Osallisuuskoordinaattorin työhön liittyvinä merkittävien kokonaisuuksina tulee vuoden 2024 aikana olemaan sekä Tasa-arvo ja yhdenvertaisuussuunnitelman laatiminen sekä osallisuuskysely ja Osallisuusohjelman päivitykseen tarvittavan taustamateriaalin kokoaminen. Pykälän liitteenä koonti vuoden 2024 osallisuuteen liittyvistä merkittävimmistä kehittämiskokonaisuuksista koko kaupunkiorganisaatiossa.

Liitteet:	Osallisuustoimenpiteiden raportointi vuodelta 2023 Osallisuuden teemoja 2024
Esittelijä:	Hyvinvointijohtaja Kati Homanen
Ehdotus:	Hyvinvointilautakunta merkitsee osallisuustyön raportoinnin 2023 ja painopisteet vuodelle 2024 tiedoksi ja päättää lähettää raportin ja vuoden 2024 teemat tiedoksi myös kaupunginhallitukselle ja kaupunginvaltuustolle.
Päätös:	Hyvinvointilautakunta merkitsi osallisuustyön raportoinnin 2023 ja painopisteet vuodelle 2024 tiedoksi ja päätti lähettää raportin ja vuoden 2024 teemat tiedoksi myös kaupunginhallitukselle ja kaupunginvaltuustolle.

Pöytäkirjan tarkastusmerkintä

Kh 15.4.2024 § 136

- Liitteet: Osallisuustoimenpiteiden raportointi vuodelta 2023
Osallisuuden teemoja 2024
- Esittelijä: Kaupunginjohtaja Esa Sirviö
- Ehdotus: Kaupunginhallitus päättää merkitä tiedoksi osallisuustoimenpiteiden raportoinnin vuodelta 2023 ja osallisuuden teemat vuodelle 2024 sekä lähettää asian tiedoksi kaupunginvaltuustolle.
- Tämä pykälä tarkastetaan kokouksessa.
- Päätös: Ehdotuksen mukainen.
- Pykälä tarkastettiin kokouksessa.
-

Kv 29.4.2024 § 42

- Liitteet: Osallisuustoimenpiteiden raportointi vuodelta 2023
Osallisuuden teemoja 2024
- Ehdotus: Kaupunginvaltuusto päättää merkitä tiedoksi osallisuustoimenpiteiden raportoinnin vuodelta 2023 ja osallisuuden teemat vuodelle 2024.
- Asian käsittely: Puheenjohtajan avattua keskustelun asiassa puheenvuoroja käyttivät valtuutetut Sirpa Paatero, Johanna Hasu, Carina Jäntti, Tiina Montonen, Pekka Posti, Michael Pounds ja Joona Mielonen.
- Päätös: Ehdotuksen mukainen.

Ei valitusosoitusta (KuntaL 136 §)

Pöytäkirjan tarkastusmerkintä

Osallisuustoimenpiteiden raportointi vuodelta 2023

	TIETO-OSALLISUUS 2023	SUUNNITTELUOSALLISUUS	PÄÄTÖKSENTEKO-OSALLISUUS	TOIMINTAOSALLISUUS
Maahanmuuttajapalvelut	Maahanmuuttajien ohjaus- ja neuvontapalvelu Moona toimii Karhulassa.	Etelä-Kymenlaakson seudullinen kotouttamisohjelma 2022-2026 valmistui	Etelä-Kymenlaakson seudullinen kotouttamisohjelma 2022-2026 hyväksyttiin Pyhtään, Kotkan, Haminan, Virolahden ja Miehikkälän päätöksenteossa	Maahanmuuttajapalvelut ovat järjestäneet yhteistyössä seurakunnan vapaaehtoisten ja järjestöjen "Rasismien vastaisen viikon" ja "Maailma Kymissä" tapahtumat.
	Kotkan kaupungin fb ryhmä "Kotkan maahanmuuttajapalvelut ukrainalaisille".	Maahanmuuttajapalvelut ja XAMK suunnittelevat kv. opiskelijoille asettautumispalveluita ja tukevat kotoutumista ja osallisuutta.	ELY-keskus järjesti Kotkassa kaupungin päättäjille ja ylemmille viranhaltijoille työpajan liittyen viime syksynä toteutettuun tiedonkeruuseen Hyvistä väestösuhteista 16.5.2023	Osallistuminen tapahtumiin Alvar Aalto -viikko ja sen sisältämät tapahtumat (esim. seminaari, opaskierrokset, keskustelutilaisuus/muistelut) elo-syyskuu 2023
	Moonan fb ryhmän säännöllinen ja aktiivinen tiedotus eri kielillä maahan muuttaneille.	Kotoutumiseen ja maahan muuttaneiden palveluihin liittyvät lainsäädännön muutokset ja niihin valmistautuminen ja suunnittelu osallisuuden näkökulmasta.		Kotoutumisen avustuksilla on tuettu oman äidinkielen kerhoja: dari, arabian ja tigrinian, lingalan/ranskan ja kinyaruandan kielissä. Kielikahvilat etä- ja lähitapaamiset.
	Kotkan kaupunki järjesti ukrainalaisille ja muille vieraskielisille uusille kotkalaisille tiedotustilaisuuden 11.5.2023			Maahanmuuttajapalveluissa seurakunnan koordinoima vapaaehtoistyö maahanmuuttajien tueksi. Uusia vapaaehtoisia ilmottautui 120.
Kaupunkisuunnittelu	Valmistelussa olevat kaava-aineistot sekä muut sisällöt nähtävillä kaupungin	Vaikuttaminen ja mahdollisuus palautteen	Elokuussa toteutettiin kuntalaisille ja huoltajille kysely perusopetuksen ja	

	Tieto-osallisuus	suunnitteluosallisuus	päätöksenteko-osallisuus	toimintaosallisuus
	nettisivuilla, osallistumis- ja arviointisuunnitella laaditaan jokaisesta kaavasta.	antoon kaavaprosessin eri vaiheissa. Kantasatama III kaavan suunnittelutyöpaja asukkaille 16.2.2023	varhaiskasvatuksen palveluverkosta. Lisäksi vammaisneuvostolta pyydetty keväällä lausunto palveluverkkoselvityksestä.	
	Kaavoitukseen liittyvät yleisötilaisuudet. Keltakallio II -asemakaavan asukastilaisuus 19.10.2023 sekä Kotkankatu 10 -asemakaavan asukastilaisuus 16.11.2023			
	Oppilaitosyhteistyö ja opinnäytetöiden ohjaus. Kotkan keskeisten alueiden kehittäminen ja tunnettuuden lisääminen: Kyminlinna, Sunila, Katariina ja Hovinsaari			
	Ympäristölukiolaisten opintovierailu kaavoituksessa ja kaupunkisuunnitteluun liittyvän opintokokonaisuuden ohjaus elo-syyskuussa 2023			
Tekniset palvelut		Lankilan asuinalueen vesihuollon ja katujen saneerauksen suunnittelun asukastilaisuudet.		Puistokummitoiminta
		Keltakallion suunnittelun asukastilaisuudet.		
Henkilöstöasioiden yksikkö			Vuoden 2023 aikana useita kartoituksia kaupungin henkilöstölle: Henkilöstöliikunnan kysely koko	Kaupungin henkilöstön yhteinen tyhy-toiminta, mm. satoja työntekijöitä yhteen keränneitä toimintoja esim.

	Tieto-osallisuus	suunnitteluosallisuus	päätöksenteko-osallisuus	toimintaosallisuus
			henkilöstölle ja tulosten hyödyntäminen vuoden 2024 työhyvinvointisuunnitelmassa. Tasa-arvo- ja yhdenvertaisuuskartoitus henkilöstölle, tulosten hyödyntäminen tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelmassa ja -keskustelutilaisuuksissa. Lisäksi kysely kaupungin esihenkilöiden työhyvinvoinnista ja tulosten hyödyntäminen vastuualueilla.	HeiaHeia -liikuntakampanja sekä henkilöstön yhteinen tyhy-iltapäivä.
Kulttuurin vastuualue	Kulttuuri- ja tapahtumapalvelut järjesti kokoontumiset Kotkan kyläyhdistyksille sekä kulttuurihyvinvointitoimijoille yhteistyömahdollisuuksien kartoittamiseksi.	Kotkan luovien ja hyvinvointialojen keskus-suunnittelu etenee sen tulevia mahdollisia toimijoita osallistaen.	Kulttuuri- ja tapahtumapalvelut teki kuntalaiskyselyn, jolla pyydettiin ehdotuksia kesän 2023 konserttien tapahtumapaikoiksi eri puolilla Kotkaa.	Miltä Kymenlaaksolaisuus ja metsäteollisuus näyttävät vuonna 2030? Keskustelutilaisuudet Merikeskus Vellamossa 10.5. ja 24.5.
		Kulttuurin kumppaniavustukset otettiin käyttöön: avattiin säännölliset tapaamiset kumppaniyhdistysten kanssa.		Kotka Human Rights Film Festival toteutettiin kaupungin ja muiden toimijoiden yhteistyöllä (Emissa ry, seurakunta, Kotka Pride, Mylly.)
		Tytärsaari-seuran vierailu, jossa kerroimme, miten museo tallentaa Tytärsaaren historiaa ja muistelukulttuuria. Heiltä kysimme näkemyksiä pohjustaaksemme yhteistyötä.		Miltä teollisuus tuntuu keskustelutilaisuudet 8.9. ja 25.10. Merikeskus Vellamossa

	Tieto-osallisuus	suunnitteluosallisuus	päätöksenteko-osallisuus	toimintaosallisuus
	Kerro meille! -kysely on vuosittain netissä toteutettava tarinoidenkeruu eri teemoista. Vuonna 2023 teemana oli raja.	Kokoelmayhteistyö Huruksela-seuran ja Valkealaseuran kanssa ja Tehtaanmäenkoulun nykydokumentointi (maakunnallinen ALVA-museotyö).		Teollisuusperintöseminaarin osanottajien osallistaminen Mentimeterin avulla 15.11.
	Tietoherkkuluento Pähkinäsaaren rauha ja sen vaikutukset 4.10. järj. Vellamon ystävät	Kokoelmayhteistyö Huruksela-seuran ja Valkealaseuran kanssa ja Tehtaanmäenkoulun nykydokumentointi (maakunnallinen ALVA-museotyö).		Näyttelytilan Ruuman näyttelyt 2023: Miä ja meri -näyttelyssä on teoksia 25 taiteen tekijältä, jotka osallistuvat Autismisäätiön toimintaan Kotkan seudulla (28.3.-23.4.); Mielen maisema (26.9.-29.10.)
	Kirjasto näyttely- ja tapahtumafoorumina kaupungin, Cursorin sekä muiden yritysten ja yhteisöjen viestinnässä.	Systemaattinen ideoiden ja palautteen keruu kirjaston kehittämisen ja erityisesti Karhulan uuden kirjaston suunnittelun tukena.		Säännölliset digiopastukset ryhmille ja yksilöille digitaalisen kuilun kaventamiseksi
Hyvinvoinnin ja terveyden vastuualue / kulttuurin vastuualue				Kaikukortin käyttöä pilotoitiin, ja se vakinaistettiin 1.1.2024 alkaen. Kaikukortti laajenee urheilun puolelle. Kaikukortteja rekisteröitiin 01–12/2023 välisenä aikana 799 kpl.
Hyvinvoinnin ja terveyden vastuualue / hallintoyksikkö		Eduskuntavaalit 2023. Äänestyspaikkojen esteettömyyteen ja saavutettavuuteen liittyvät katselmukset ja korjaukset, palaute.		Vapaaehtoisten digitukijoiden koulutus verkostoyhteistyönä, 21 hlöä kävi läpi 5x4h koulutuksen.
Hyvinvoinnin ja terveyden vastuualue /		Kylässä Kotkassa Tavastilan kyläilta 24.5. Keskustelua		Miljoona roskapussia ja kevätsiivous -tempaus

Tieto-osallisuus	suunnitteluosallisuus	päätöksenteko-osallisuus	toimintaosallisuus
Tekniset palvelut / kaupunkisuunnittelu		kylän kehittämisestä ja muista ajankohtaisista asioista.	yhteisten alueiden siivoukseen.
Hyvinvoinnin ja terveyden vastuualue		Myö ikääntyneet - yhteistyöryhmän perustaminen ja Kumppanuuspöytä-toimintamallin käyttöönotto.	Yhdistystreffit Kotkan kauppatorilla 4.5. yhteistyössä Valikko - vapaaehtoistoiminnan kehittämisryhmän kanssa. Paikalla 37 yhteisöä. Vapaaehtoisten piknik elokuussa, paikalla 70 vapaaehtoistyötä tekevää kuntalaista.
		Osbu	Osbu
			Toiminnallinen tasa-arvo - ja yhdenvertaisuussuunnitelman laadinta aloitettiin tiedonkeruulla.
			Hyte-liikunta Laaja yhteistyö eri vastuualueiden ja yhdistysten kanssa mm. liikuntatapahtumien järjestämisessä. Mm. Unelmien liikuntapäivä, Liikkeelle -tapahtuma, Helppo Liikkua -päivä, Lapsiperheiden liikuntatapahtuma Langinkoskella.
		Hyväntuulen Messujen suunnittelussa osallisuus toteutui laajamittaisesti ja sisältöön ottivat kantaa mm. vaikuttamistoimielimet, tietoa kerättiin	Hyväntuulen Messut olivat kaikille kuntalaisille avoin ja maksuton tapahtuma, joka keräsi 10 000 osallistujaa.

Tieto-osallisuus	suunnitteluosallisuus	päätöksenteko-osallisuus	toimintaosallisuus	
		ryhmähaastatteluin ja kuntalaiskyseillä.		
	THL:n päihdetilannekysely toteutettiin ensi kertaa maakunnan kaikissa kunnissa ja hyvinvointialueella marraskuussa 2023. Kyselyn tavoitteena on tuottaa tietoa kunnan päihdetilanteesta ja antaa tietoa kunnille ja hyvinvointialueelle ehkäisevän päihdetyön ja päihdehaittojen ehkäisyn vaikuttavuudesta ja kerätä kuntalaisten vinkkejä tämän työn kehittämisestä Siihen vastasi yhteensä vajaa 500 eri-ikäistä kotkalaista.	Kotkan kaupunki on ilmoittautunut mukaan AVI:n ja THL:n anniskelulupien lupalausuntomallin kehittämisprosessiin. Kotkaan on muodostettu työryhmä, jossa ovat mukana EPT-koordinaattori, osallisuuskoordinaattori, ympäristöterveys ja turvallisuuspäällikkö. Jatkossa AVI:n anniskelulupiin liittyen saattaa Kotkaan tulla osallistavaa prosessia vaativa selvityspyyntö, jossa kaupungin on tarkoitus antaa lausunto yhdessä asukkaiden kanssa lupaprosessiin liittyen. Pilotoinnin on tarkoitus lähteä käyntiin vuoden 2024 aikana.	Kymenlaakson arjen turvallisuusohjelman valmistelu Kotkan kaupunki on ollut vetovastuussa maakunnan ensimmäisen arjen turvallisuusohjelman valmisteluprosessista. Prosessi alkoi jo vuonna 2022 ja jatkui koko vuoden 2023. Sitä on olleet valmistelemassa Kymenlaakson kunnat, hyvinvointialue, sisäisen turvallisuuden viranomaiset ja keskeiset järjestöt. Prosessin päätöksentekoon viemisessä on pyydetty lausunnot sekä alueen kunnilta, että alueellisilta vaikuttamistoimielimiltä.	Lukioiden tupakkatyöpajat Kotkan molemmissa lukioissa pidettiin kevään ja syksyn 2023 aikana ensimmäisen vuosikurssin opiskelijoille ”tupakkatyöpajat”, joissa käsiteltiin tulevia tupakkalain muutoksia. Työpajojen ryhmätöiden tuloksia hyödynnettiin Kotkan kaupungin lausunnossa. joka annettiin tupakkalain muuttamisesta marraskuussa 2023 STM:lle.
		Lakisääteisessä kaupungin ehkäisevän päihdetyön monialaisessa työryhmässä ovat olleet mukana Kotkan kaupungin vaikuttamistoimielinten nimeämät edustajat.		Elokuussa vietettävä Mielessä tuulee-viikko on mielen hyvinvoinnin tapahtumaviikko. Eri toimijat tuottavat teemaan liittyviä matalan kynnyksen tapahtumia ja tilaisuuksia ympäri kaupunkia viikon aikana.
		Kotkan kaupungissa valmistui ensimmäinen		Valtakunnallista asunnottomien yö-

	Tieto-osallisuus	suunnitteluosallisuus	päätöksenteko-osallisuus	toimintaosallisuus
		asunnottomuusohjelma vuoden 2023 aikana. Prosessin osallistui HVA:n, kunnan ja valtion viranomaisten edustajia, sekä järjestötoimijoita. Valmisteluprosessin aikana osallistettiin sekä Kotkan hyvinvointilautakuntaa, kaupunkirakennelautakuntaa että kaupunginvaltuustoa. Lisäksi ohjelmasta pyydettiin vaikuttamistoimielinten lausunnot.		tapahtumaa vietetään myös Kotkassa vuosittain 17.10 YK:n köyhyyden ja syrjäytymisen vastaisena päivänä. Järjestöt, viranomaiset ja muut toimijat tuottavat tapahtuman. Kotkan kaupunki koordinoi ja hoitaa tapahtuman markkinoinnin.
Varhaiskasvatuksen vastuualue	Varhaiskasvatuksessa järjestettiin alueelliset vanhempainillat syyskuussa Katariinan ja Hovinpuiston päiväkodeissa. Mukana mm. Kymijoen Ravintopalvelut, liikuntakoordinaattori, puheterapeutti kertomassa alle 3-vuotiaan kielenkehityksestä ja Kymijoen Ravintopalvelujen edustaja maistattamassa kasvisruokaa.	Varhaiskasvatuksen asiakaskysely toteutettiin joulukuussa 2023		
Nuorisotyön yksikkö		Tammi-helmikuussa tehty koululaiskysely harrastustoiveista (Harrastamisen suomen malli). Talokokoukset (nuorisotilat). Mopopaja toiminta on tulos nuorten osallisuudesta. Liikkuva	Nuorisovaltuustolla kokoukset 1 krt/kk (kesätauco heinäkuu). Nuvan ja kh:n yhteinen tilaisuus 27.4. Nuorisovaltuuston vaalit pidettiin 2023.	Lasten vaikuttamispäivä 17.4. Teams toteutus suunnattu 1–6 lk., mukana 9 koulua ja yhteensä n. 90 oppilasta. Syksyllä ti 28.11. toteutettiin Lasten vaikuttamispäivä 6 lk. oppilaille Teamsissa mukana

Tieto-osallisuus	suunnitteluosallisuus	päätöksenteko-osallisuus	toimintaosallisuus
		nuorisotyön toimintaa toteutetaan nuorten osallisuuden kautta.	kolme koulua ja n. 30 oppilasta.
			Lasten parlamentti Osana Unicefin Lapsiystävällinen kunta -prosessia tarkastellaan laajasti miten voidaan tarkoituksenmukaisesti mahdollistaa lasten ja nuorten osallisuutta.
Kaupunkikehityksen ja viestinnän yksikkö	Kansainvälisiä investointeja tarjolla -keskustelutilaisuus 12.10. Pasaatissa. Kansainvälisiä investointeja tarjolla - mitä se merkitsee Kotkan-Haminan seudulla? 22.11. Satama Areenalla		Keskustelukammarit eri teemoilla Kotiseutupäivillä 8.–10.9.
	Uusien kuntalaisten tilaisuus 2.12. kaupungintalolla.		
Hyvinvoinnin ja terveyden vastuualue	Työllisyysfoorumit 2 krt alueen muille työllisyystoimijoille.	TE24 -uudistuksen myötä TE-toimiston henkilöstö ollut osallisena uudistuksen valmistelussa.	
		TE24 -uudistuksen yhteydessä asiakaskyselyt henkilö- ja yritysasiakkaille uudistuksen suunnitteluun liittyen.	
Liikuntapalvelut	Liikuntatoimen tiedottamisen kehittäminen kokonaisvaltainen. PTV:n päivittäminen, kaikki liikuntapaikat löytyvät nyt Suomi.fi-palvelusta.	Kotkan Kuntopolku -hankkeessa kehitetään toimintaa kuntalaispalautteiden perusteella.	Puistolantien kentän ulkokuntosalilaitteet hankittiin kuntalaisilta saadun mittavan palautteen myötä. Sijoitteluun vaikutti myös Osbusta saatu palaute.
			Kotkan Kuntopolku -hanke lisää matalan kynnyksen maksutonta liikuntaa kuntalaisille.

Tieto-osallisuus	suunnitteluosallisuus	päätöksenteko-osallisuus	toimintaosallisuus
			Uimahalleilla Vesisankarit-tapahtuma (2.3.23). Tapahtuman tavoitteena on tuoda vesitaitojen, ja siihen liittyvän turvallisuuden, merkitys jokaisen Suomessa asuvan tietoisuuteen sekä tarjota mahdollisuus taitojen harjoittamisen konkreettisesti Vesisankarit-tapahtumassa.

Osallisuuden teemoja 2024

TIETO-OSALLISUUS

SUUNNITTELUOSALLISUUS

PÄÄTÖKSENTEKO-OSALLISUUS

TOIMINTAOSALLISUUS

Toiminnallinen tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelma

Toiminnallinen tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelma tarkoittaa kaupungin palveluita kuntalaisten suuntaan. Suunnitelma valmistuu vuoden 2024 aikana. Nykytilanteen kartoitus aloitettiin kaupungin sisäisellä kyselyllä joulukuussa 2023 ja jatkuu tammikuun 2024 loppuun. Sisäisen kartoituksen jälkeen tasa-arvon ja yhdenvertaisuuden kokemuksesta kysytään osallisuuskyselyssä, joka toteutetaan kuntalaisille keväällä 2024. Asiasta saavat antaa lausunnon myös viralliset vaikuttamistoimielimet. Tiedonkeruun jälkeen saaduista tuloksista muodostetaan kokonaiskuva ja tätä kautta nostetaan toiminnalliseen tasa-arvoon ja yhdenvertaisuuteen liittyvät tulevan kauden yleiset tavoitteet. Tavoitteiden alle valitaan toimenpiteet ja vastuutahot tulevaan suunnitelmaan eri toimialoille.

Osallisuuskysely, osallisuusohjelman päivitys 2025

Laaja kuntalaisille, yrityksille ja muille yhteisöille suunnattu osallisuuskysely toteutettiin vuonna 2019 nykyisen osallisuusohjelman pohjaksi. Osallisuusohjelmaa on nyt toteutettu kolmen vuoden ajan. Keväällä 2024 toteutetaan osallisuuskysely, jonka kautta pyritään saamaan tietoa kotkalaisten osallisuuden kokemuksesta suhteessa osallisuusohjelmassa määritettyihin osallisuuden muotoihin; tieto-osallisuus, suunnitteluosallisuus, päätöksenteko-osallisuus ja toimintaosallisuus. Tavoitteena osallisuustyössä on löytää sopivia keinoja kuntalaisten osallisuuden kokemuksen vahvistamiseksi niin omassa elämässään, lähiyhteisöissään kun yleisemmällä tasolla suhteessa kuntaan.

Lasten ja nuorten osallisuus, Lapsiystävällinen kunta -toimintasuunnitelma ja LAVA:us

Kotka on mukana Unicefin Lapsiystävällinen kunta -prosessissa KH:n päätöksellä 2021. Tavoittelemme Lapsiystävällinen kunta –sertifikaattia. Ensimmäisen vaiheen toimintasuunnitelmaa toteutetaan ja mm. mittaamista kehitetään parhaillaan. Seurantatapaaminen ollut marraskuussa 2023, saadun palautteen perusteella pyritään toimenpiteiden toteutusta tehostamaan ja uusi seurantatapaaminen 2024 lopulla. Silloin mahdollisuus saada sertifikaatti.

Hyvän keskustelukulttuurin edistäminen, Yle Hyvin sanottu

Olemme mukana Ylen Hyvin sanottu hankkeessa. Hankkeen tavoitteena on edistää hyvää yhteiskunnallista keskustelukulttuuria erilaisten ihmisten kesken. Tavoitteena on mm. lisätä ihmisten keskinäistä ymmärrystä ja saada myös heikommassa asemassa olevien ääntä kuuluviin. Hankkeen kautta toteutamme mm. kaupungin henkilöstölle Etätauko -keskustelumenetelmän koulutusta. Tulemme tekemään yhteistyötä YLE:n kanssa vuoden 2024 aikana niin, että järjestämme eri teemaisia yhteiskunnallisia keskusteluita heidän avullaan. Yksi keskusteluista järjestetään Hyväntuulen messuilla niin, että se striimataan YLE Areenaan ja on osa YLE:n syyskuussa järjestettäviä Hyvin sanottu -keskustelufestareita.

Osbu

Osbu on toteutettu samansisältöisenä nyt kolmen vuoden ajan. Tilastollisesti Osbun osallistujamäärät sekä ideointi-, että äänestysvaiheessa laskivat hieman vuoden 2023 prosessissa. Osbu nauttii kuntalaisten

suosiota ja on saanut merkittävää näkyvyyttä myös mediassa.

Osibun palautekyselyyn vastasi 67 kuntalaista:

- Vastanneista ainoastaan 4 koki, ettei Osbu lisännyt kuntalaisten vaikuttamismahdollisuuksia
Vastanneista ainoastaan 1 oli sitä mieltä, ettei Osbua tulisi toteuttaa jatkossa.

Osbuun perustetaan vuoden 2024 aikana ohjausryhmä, joka jatkossa kehittää Osbua yhteistyössä osallisuuskoordinaattorin kanssa.

Esteettömyyskartoitus kaupungin kiinteistöissä

Kaupungin kiinteistöjen esteettömyyskartoitus aloitetaan keväällä 2024. Rakennussuunnittelusta ja kiinteistönhuollosta yksi työntekijä käy esteettömyyskartoittajan n. viikon mittaisen koulutuksen. Siitä edeten aloitetaan kaupungin kiinteistöjen esteettömyyskartoitus maaliskuun puolella välissä ja toteutetaan 2024-2025 aikana. Tarkoituksena laatia esteettömyyskorjauksiin PTS -pitkän tähtäimen korjaussuunnitelma ja mahdollisuuksien mukaan myös budjetoida näihin rahaa.

AVI:n alkoholilupalausuntomallin kehittäminen

Kotkassa otetaan vuoden 2024 aikana käyttöön osallistava AVI:n alkoholilupalausuntomalli, jossa lausuntokierrokselle otetaan viranomaisten lisäksi mukaan myös lähialueen asukkaat ja muut asianosaiset. Tarkoituksena on ennaltaehkäistä mahdollisia haittoja ja huomioida anniskelupaikan lähialue ja sen turvallisuus mahdollisimman hyvin. Lupalausuntomalli perustuu alkoholilakiin ja lakiin ehkäisevän päihdetyön järjestämisestä.

THL:n päihdetilannekyselyn raportointi ja tulosten hyödyntäminen osana kaupungin turvallisuussuunnitelmatyötä

Kotkan kaupunkistrategia edellyttää, että Kotkassa teetetään joka toinen vuosi THL:n päihdetilannekysely, jonka tulokset analysoidaan ja raportoidaan kuntalaisille ja päättäjille. Lisäksi kyselyn tuloksia hyödynnetään ehkäisevän päihdetyön ja päihdehaittojen ehkäisytyön kehittämisessä kaupungin alueella. Loka-marraskuussa 2023 teetetyn kyselyn tulokset analysoidaan ja raportoidaan kuntalaisille ja päättäjille. Tällä kertaa niitä hyödynnetään edellä mainitun lisäksi myös, vuonna 2024 alkavassa Kotkan kaupungin turvallisuussuunnitelman valmistelussa.

CCI4 Change EU-hanke 2024-2025

Kulttuuri- ja tapahtumapalvelut sekä kaupunkisuunnittelu ovat mukana CCI4 Change -EU-hankkeessa 2024-2025. Hankkeen tavoite on vaikuttaa kuntalaisten energian kulutuksen asenteisiin siten, että kulutus vähenisi. Tavoitteeseen pyritään luovien alojen taiteilijoiden ja yritysten erilaisilla kuntalaisten kanssa toteutettavilla työpajoilla, kampanjoilla ja tapahtumilla. Kotkasta mukana ovat myös XAMK ja Cursor, Latviasta Jurmalan kaupunki sekä Skånen alue Ruotsista. Yhdyshenkilö kulttuurijohtaja Tomi Purovaara.

Tieto-osallisuutta hankkeista lisätään koko ajan

Kotkan kaupunki ja kehitysyhtiö Cursor järjestävät vuoden aikana kuntalaisille tiedotus- ja keskustelutilaisuuksia suurista teollisuushankkeista. Mukana tilaisuuksissa on myös Suomen Malminjalostus Oy:n edustajia silloin kun ne liittyvät akkutehdashankkeisiin.

D/839/05.04/2024

43 § THL:n päihdetilannekyselyn raportointi

Hyla 12.3.2024 § 33

Valmistelijat: Hyvinvointijohtaja Kati Homanen, puh. 040 352 8947
Ehkäisevän päihde- ja mielenterveystyön koordinaattori
Hanna-Kaisa Lähde, puh. 0406127835

Tiivistelmä: Terveys- ja hyvinvointilaitoksen (THL) Päihdetilannekyselyn toteuttaminen on osa kuntien ja hyvinvointialueen välistä hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen yhdyspintatyötä, joka perustuu lakiin sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisestä (612/2021) ja lakiin ehkäisevän päihdetyön järjestämisestä (523/2015). Laki ehkäisevästä päihdetyöstä tarkentaa kuntien ja hyvinvointialueen yhteiseksi tavoitteeksi vähentää päihteiden käyttöä sekä käytöstä aiheutuvia terveydellisiä, sosiaalisia ja yhteiskunnallisia haittoja. Laki edellyttää niin kunnilta kuin hyvinvointialueiltakin asukkaiden osallistumisen ja vaikuttamismahdollisuuksien varmistamista päihde-, tupakka- ja rahapelihaittojen ehkäisyssä. (Laki ehkäisevän päihdetyön järjestämisestä 523/2015,6 §)

Päihdetilannekysely on osa valtakunnallista PAKKA-työn toteuttamista maakunnan ja kuntien alueella. Pakka-toimintamalli on paikallisten alkoholi-, tupakka- ja rahapelihaittojen ehkäisyyn kehitetty menetelmä. Pakkaa toteutetaan paikkakunnalla tai alueella koko yhteisön voimin. Kyselyn tarkoituksena on tuottaa tietoa paikallisesta päihdetilanteesta ja osallistaa asukkaita päihdehaittojen ehkäisyyn. Kysely toteutetaan joka toinen vuosi. THL:n päihdetilannekysely toteutettiin ensimmäistä kertaa Kymenlaakson kaikissa kunnissa yhtä aikaa syksyn 2023 aikana.

Kotkassa THL:n päihdetilannekyselyn toteuttaminen on osa kaupunkistrategiaan sidottuja tavoitteita. Kotkassa kysely on toteutettu vuonna 2019, vuonna 2021 ja vuonna 2023. Tästä syystä Kotkassa on käytössä vertailumateriaalia edellisten vuosien vastauksista.

Päihdetilannekyselyllä pyritään tekemään näkyväksi päihteiden käyttöön liittyviä ilmiöitä ja päihdehaittoja kuntalaisten havainnoimana. Kyselyllä pyritään keräämään paikallista tietoa ehkäisevän päihdetyön ja päihdehaittojen ehkäisytyön kehittämisen tueksi. Päihdetilannekyselyn Kotkaa koskevia tuloksia hyödynnetään myös tänä vuonna alkavassa kaupungin turvallisuushjelmatyössä.

Kyselyn toteuttamisella ja tulosten analysoinnilla ei ole vaikutusta talouden tasapainottamisohjelmaan. Ehkäisevällä työllä ja haittojen ehkäisyllä tiedetään kuitenkin olevan myös taloudellista arvoa. Tästä syystä THL kannustaa kuntia ja hyvinvointialueita, yhdessä viranomaisten kanssa siirtämään työn painopistettä korjaavasta työstä ehkäisevään työhön.

Pöytäkirjan tarkastusmerkintä

Esittelyteksti:

Kotka kaupunki on toteuttanut vuosina 2019 ja 2021 THL:n päihdetilannekyselyn osana kunnan PAKKA-työn toimintaa. Kotkan kaupunkistrategiaan on kirjattu tavoite toteuttaa kysely joka toinen vuosi.

Hyvinvointialueiden aloitettua vuonna 2023 päätettiin päihdetilannekysely toteuttaa hyvinvointialuevetoisesti ensimmäisen kerran kaikissa Kymenlaakson kunnissa yhtä aikaa. Kysely oli avoinna 29.8- 12.11.2023 välisen ajan Kymenlaakson hyvinvointialueen palvelimella. Sinne oli linkit myös kunkin kunnan verkkosivuilta. Kyselystä viestittiin kaikissa kunnissa myös sosiaalisen median kanavien kautta. Lisäksi siitä tehtiin mediatiedote ja ainakin Yle ja Kymen-Sanomat viestivät asiasta omien mediasisältöjensä osana.

Kyselyssä oli tällä kertaa omat kysymyksensä aikuisväestölle ja omat kysymyksensä alle 18-vuotiaille. Osassa kuntia kyselyä levitettiin peruskouluissa Wilma-järjestelmän kautta. Kotkassa näin ei toimittu, koska Wilma-järjestelmä on tarkoitettu vain koulun ja kodin väliseen viestintään Kotkassa. Koulolassa kyselyä toteutettiin myös peruskoulujen terveystiedon oppitunneilla. Kotkassa nuorisotilat ja liikkuvan nuorisotyön Wauto- toiminta oli mukana keräämässä nuorten vastuksia kyselyyn.

Maakunnan tuloksia:

Kyselyyn vastasi yhteensä 3281 kymenlaaksolaista. Aikuisia vastaajia oli 1159 ja alle 18-vuotiaita vastaajia oli 2122. Kymenlaakson hyvinvointialue kokosi koko maakuntaa koskevan raportin kyselyn vastuksista, joka on mukana pykälän liitteissä.

Maakunnan tasolta katsottuna noin kolmannes nuorista oli sitä mieltä, että omassa asuinkunnassa käytetään liikaa alkoholia, tupakka- ja nikotiinituotteita. Yli puolet nuorista koki, että sähkösavukkeita käytetään liikaa omassa asuinkunnassa. Noin joko kymmenes nuori koki, että huumausaineita ja rahapalaamista esiintyy liikaa.

Aikuisten ja nuorten kokemukset liikakäytöstä erosivat toisistaan. Yli puolet aikuisista koki, että alkoholia, muita päihteitä ja tupakka- ja nikotiinituotteita käytetään liikaa. Lähes kaksi kolmesta aikuisesta vastaajasta koki, että muita päihteitä käytetään liikaa.

Maakuntaa koskevassa raportissa esille nousi tarve tehostaa eri päihteiden puheeksiottoa sosiaali- ja terveyspalveluissa, sekä aikuisten, että nuorten kohdalla.

Raportin mukaan aikuista vastaajista 70 % oli käynyt viimeisen 12 kk aikana sosiaali- tai terveydenhuollon vastaanotolla. Esimerkiksi sairaanhoitajan, terveydenhoitajan, lääkärin, sosiaalityöntekijän tai suunterveydenhuollon vastaanotolla. Yleisimmin vastaanotolla oli kysytty tupakka- ja nikotiinituotteiden käytöstä 57 % ja alkoholin käytöstä 50 %. Huumausaineiden käytöstä oli kysytty 30 % ja lääkkeiden käytöstä oli kysytty 12 %. Rahapelaamisesta kysyttiin vain 7 % vastaajista.

Pöytäkirjan tarkastusmerkintä

Raportin mukaan eniten nuorilta vastaajilta oli kysytty viimeisen 12 kuukauden aikana kodin ulkopuolisen aikuisen toimesta alkoholin käytöstä 42 %. Tupakka- ja nikotiinituotteiden osalta 30 %-40 % oli kysytty niiden käytöstä. Kannabiksen ja muiden huumausaineiden käytöstä kysyttiin 16–17 % nuorista. Rahapelaamista tiedusteltiin vain joka kymmenenneltä nuorelta.

Kymenlaakson hyvinvointialueella on tartuttu jo etupainotteisesti tähän asiaan, koska heillä on meneillään koko henkilöä koskeva puheeksiotot koulutus, joka on työntekijöille pakollinen.

Kotkan tuloksia:

Kyselystä oli saatavilla ulos kunkin kunnan omat vastaukset. Kyselyyn vastasi 475 kotkalaista, joista aikuisia oli 355 ja alle 18-vuotiaita 120. Vastaajien lukumäärä oli vuonna 2021 yhteensä 645 vastaajaa, johon vuonna 2023 ei päästy. Aktiivisimmin kyselyyn vastasivat 30–49-vuotiaat (37 % kaikista vastanneista) ja 50–64-vuotiaat (30 % kaikista vastanneista). Aikuisista vastanneista 72 % oli naisia ja alaikäisistä vastanneista 55 % oli poikia. Alaikäisistä vastaajista suurin osa, eli 32 % kertoi asuvansa muulla asuinalueella, 30 % Karhulassa, 19 % Kotkansaarella ja 19 % Länsi-Kotkassa. Aikuista vastaajista 31 % kertoi asuvansa Karhulassa, 27 % Kotkansaarella, 21 % Länsi-Kotkassa ja 20 % muulla asuinalueella.

Kotkalaisten alaikäisten vastauksista kävi ilmi, että valtaosan nuorista mielestä Kotkassa ei käytetä liikaa alkoholia, tupakkaa, nuuskaa tai nikotiinipusseja, eikä kannabista, muita huumeita tai rahapelejä. Sen sijaan 54 % vastaajista kertoi, että Kotkassa käytetään liikaa sähkösavukkeita. Huomioitavaa on se, että kannabiksen, muiden huumeiden ja rahapelien kohdalla yli neljännes vastaajista kertoi, ettei tiedä käytetäänkö näitä liikaa.

Aikuisten kohdalla vastaukset jakautuivat niin, että alkoholia kertoi Kotkassa käytettävän liikaa 64 % vastanneista, muita päihteitä 70 % ja tupakka- ja nikotiinituotteita 58 % ja rahapelejä 25 %. Huomioitavaa on se, että rahapelien kohdalla valtaosa vastaajista, eli 61 % ei osannut sanoa käytetäänkö niitä liikaa.

Aikuisilta kysyttiin, oletko havainnut kunnassasi viimeisen 12 kuukauden aikana alaikäisille välittämistä. Liki 60 % kaikista vastaajista ei ollut nähnyt alaikäisille välitettävän alkoholia, tupakkaa, sähkösavukkeita, nuuskaa tai huumeita. Nikotiinituotteiden prosentit vaihtelivat 56 % (sähkösavukkeet) ja 62 % (nuuska) välillä.

Kun aikuisilta kysyttiin havainnoista alaikäisten päihteiden käytöstä, niin 73 % vastaajista oli havainnut alaikäisten alkoholin käyttöä viimeisen 12 kuukauden aikana, tupakointia 83 %, sähkösavukkeiden käyttöä 75 %, nuuskaamista 49 %, kannabiksen käyttöä 21 %, muiden huumausaineiden käyttöä 18 % ja rahapelaamista 18 %.

Nuorten vastaajien kohdalla vastaukset jakautuivat niin, että 64,7 % oli havainnut alaikäisten alkoholin käyttöä viimeisen 12 kuukauden aikana, savukkeiden käyttöä 70,6 %, nuuskaamista tai nikotiinipussien käyttöä 61 %,

Pöytäkirjan tarkastusmerkintä

sähkösavukkeiden käyttöä 76,5 %, kannabiksen käyttöä 33,9 %, muiden huumausaineiden käyttöä 24,8 % ja rahapelaamista 25,4 %.

Valtaosa aikuisista tai alaikäisistä ei ollut havainnut, että alaikäisille olisi vähittäiskaupoissa, kioskeissa tai huoltoasemilla myyty alkoholia tai nikotiinituotteita.

Nuorilta kysyttiin, että olivatko he havainneet, että joku olisi hankkinut alaikäisille päihteitä, tai nikotiinituotteita. Alkoholia oli nähnyt hankittavan 39 % vastaajista, savukkeita 33 %, sähkösavukkeita 37 %, nikotiinipusseja 35 %, nuuskaa 34 %, kannabista 21 % ja muita huumeita 16 %.

Aikuisista vastaajista yli 80 % oli sitä mieltä, että kunnassa tulisi puuttua nykyistä enemmän alaikäisten alkoholin, tupakka- ja nikotiinituotteiden ja huumeiden käyttöön. Rahapelaamiseen tulisi puuttua 62 % mukaan nykyistä enemmän.

Tupakan savulle tai sähkösavukkeen höyryille kertoi altistuneensa 44 % aikuisista ja avovastausten mukaan altistumispaikat ovat pysyneet kuten aikin ennallaan vuoden 2021 kyselyn vastauksiin verrattuna. Bussipysäkit, torialueet ja kauppojen edustat nousivat esille edelleen tällaisina paikkoina.

Aikuisilta kysyttiin olisiko alkoholin anniskelua tarpeen rajoittaa tietyillä alueilla kunnassasi kaupungin/kunnan omalla päätöksellä? 19 % rajoittaisi, 33 % ei rajoittaisi ja 48 % vastaajista ei osannut sanoa. Avovastauksiin oli mahdollisuus laittaa esimerkkejä siitä, missä alkoholin anniskelua tulisi rajoittaa. Vastaajat kirjasivat sekä asuinalueita (mm. Karhuvuori, Kotkansaa-ri), että tapahtumia (mm. Meripäivät, urheilutapahtumat) avovastauksiin. Myös puistot ja torialueet nousivat vastauksissa esille. Lisäksi osa vastaajista nosti esille koulujen ja päiväkotien tai yleisesti lasten läheisyyden. Koska Kotka on lähdössä Kymenlaakson ensimmäisenä kuntana mukaan Aluehallintoviraston osallistavaan alkoholilupalausuntomaliin, otetaan tämän kysymyksen vastauksia huomioon prosessin kehittämistyön yhteydessä.

Kaupungin turvallisuusohjelmatyössä keskitytään erityisesti seuraavien vastausten analysointiin. Sekä aikuisilta, että nuorilta kysyttiin, että oletko viimeisen 12 kuukauden aikana pelännyt kadulla tai muulla julkisella paikalla kohtaamiasi päihtyneitä henkilöitä? Nuorista 73 % ei ollut pelännyt ja aikuisista 59 % ei ollut pelännyt.

Molemmilta kysyttiin, onko päihtynyt henkilö ahdistellut tai häirinnyt sinua kadulla tai muulla julkisella paikalla? Nuorista häirintää ja ahdistelua oli kokenut 37 % vastaajista. Huomioitavaa on se, että kysymykseen jätti vastamatta valtaosa nuorista, koska vastaajamäärä tähän kysymykseen oli vain 29 henkilöä. Aikuisten vastusten pohjalta 42 % vastaajista oli vastannut kokeneensa häirintää tai ahdistelua, mutta aikuistakin vain 141 kaikkiaan vastasi tähän kysymykseen.

Avovastauksissa oli mahdollisuus avata omia kokemuksia häirinnästä ja ahdistelusta. Yleisesti vastauksissa nousi esille erilainen "huutelu" ja "ala-

Pöytäkirjan tarkastusmerkintä

viitteinen” kielenkäyttö, joka ei poikkea vuoden 2021 havainnoista. Osa vastaajista nosti esille, että on “pumattu” tupakkaa tai rahaa, kuten vuonna 2021 oli myös vastattu. Vuoden 2021 kyselyn tavoin vastauksissa nousi esille puistot (mm. Sibeliuksen puisto) ja kauppakeskus Pasaatin ympäristö, kauppohen edustat yms. Vuoden 2021 vastauksiin verrattuna näissä vastauksissa tuotiin esille myös kadulle virtsaamista ja oksentelua, mikä puuttui vuoden 2021 vastauksista. Vastauksiin voi vaikuttaa se, että vuoden 2021 kysely toteutettiin covid-pandemian aikana, jolloin ravintolat olivat olleet kiinni viimeisen 12- kuukauden aikana.

Aikuisia pyydettiin kertomaan kunnassa havaitsemista päihteiden ja tupakka- ja nikotiinituotteiden käyttöön sekä rahapelaamiseen liittyvistä epäkohdista, joihin mielestäsi erityisesti tulisi kohdistaa ehkäiseviä toimia? Nuorilta kysyttiin Mitä asuinpaikassasi kannattaisi tehdä, että lapset ja nuoret eivät kokeilisi tai alkaisi käyttää alkoholia, tupakka- ja nikotiinituotteita tai huumausaineita, eivätkä pelaisi rahapelejä? Nuorilta kysyttiin myös kenen pitäisi tehdä jotain? Ja pyydettiin esimerkkejä, mitä pitäisi tehdä tai mikä auttaisi. Aikuisilta kysyttiin lisäksi, että miten voisit itse kuntalaisena osallistua näiden haittojen ehkäisemiseen? Näihin kysymyksiin vastattiin avovastauksena. Aikuisten vastauksia annettiin ensimmäiseen kysymykseen 174 kappaletta ja toiseen kysymykseen 172 kappaletta. Nuorten vastauksia saatiin 83 kappaletta.

Kyselyn kaikki avovastaukset käydään yhdessä läpi 30.5. 2024 Kotkan kaupungin monialaisessa ehkäisevän päihdetyön työryhmässä ja katsotaan mihin toimenpiteisiin niiden pohjalta on syytä eri toimialoilla tai viranomaisissa ryhtyä. Kotkan monialainen ehkäisevän päihdetyön työryhmä on ehkäisevän päihdetyön järjestämistä koskevan lain mukainen työryhmä. Työryhmän tehtävänä on toteuttaa ehkäisevää päihdetyötä ja ehkäistä päihdehaittoja ehkäisevästä päihdetyöstä vastaavan toimielimen, eli hyvinvointilautakunnan ohjauksessa. Työryhmä on hyvinvointilautakunnan nimeämä ja työryhmässä on edustus kaikilta kaupungin toimialoilta, oppilaitoksista, keskeisistä järjestöistä, seurakunnasta, kaupan- ja ravintolan toimialalta sekä poliisista.

Koko maakuntaa ja Kotkaa koskeviin päihdetilannekyselyn tuloksiin, sekä avovastauksiin voi tutustua tarkemmin pykälän liitteenä olevista aineistoista.

Liitteet: THL:n päihdetilannekyselyn tulokset Kymenlaakso
THL:n päihdetilannekyselyn tulokset, Kotka, alaikäiset
THL:n päihdetilannekyselyn tulokset, Kotka, aikuiset

Esittelijä: Hyvinvointijohtaja Kati Homanen

Ehdotus: Hyvinvointilautakunta merkitsee tiedoksi THL:n päihdetilannekyselyn raportit ja päättää lähettää ne tiedoksi kaupunginhallitukselle ja kaupunginvaltuustolle osana kaupunkistrategian mukaista seurantaa.

Pöytäkirjan tarkastusmerkintä

Päätös: Hyvinvointilautakunta merkitsi tiedoksi THL:n päihdetilannekyselyn raportit ja päätti lähettää ne tiedoksi kaupunginhallitukselle ja kaupunginvaltuustolle osana kaupunkistrategian mukaista seurantaa.

Kh 15.4.2024 § 137

Liitteet: THL:n päihdetilannekyselyn tulokset Kymenlaakso
THL:n päihdetilannekyselyn tulokset, Kotka, alaikäiset
THL:n päihdetilannekyselyn tulokset, Kotka, aikuiset

Esittelijä: Kaupunginjohtaja Esa Sirviö

Ehdotus: Kaupunginhallitus päättää merkitä tiedoksi THL:n päihdetilannekyselyn raportit ja lähettää ne tiedoksi kaupunginvaltuustolle.

Tämä pykälä tarkastetaan kokouksessa.

Asian käsittely: Puheenjohtajan avattua keskustelun asiassa, puheenvuoroja käyttivät jäsenet Anne Heikkilä, Carina Jäntti ja Johanna Hasu sekä valtuuston 3. varapuheenjohtaja Eeva-Liisa Frilander-Paavilainen.

Jäsen Carina Jäntti esitti toivomuksen, että kaupunginhallitus edellyttäisi, että jatkossa päihdetilanne kysely nuorille toteutetaan Kotkassakin yhteistyössä opetustoimen kanssa, niin että kysely toteutetaan oppitunneilla.

Esitystä ei kannatettu.

Päätös: Ehdotuksen mukainen.

Pykälä tarkastettiin kokouksessa.

Kv 29.4.2024 § 43

Liitteet: THL:n päihdetilannekyselyn tulokset Kymenlaakso
THL:n päihdetilannekyselyn tulokset, Kotka, alaikäiset
THL:n päihdetilannekyselyn tulokset, Kotka, aikuiset

Ehdotus: Kaupunginvaltuusto päättää merkitä tiedoksi THL:n päihdetilannekyselyn raportit.

Asian käsittely: Puheenjohtajan avattua keskustelun asiassa puheenvuoroja käyttivät valtuutetut Riitta Klemola, Anne Heikkilä, Carina Jäntti, Tommi Iivonen, Eeva-Liisa Frilander-Paavilainen, Minna Suomi, Juha Eerola, Sirpa Paatero, Pirjo Tujula ja Leena Griinari.

Pöytäkirjan tarkastusmerkintä

Valtuutettu Carina Jäntti esitti valtuustotoivomuksena, että jatkossa päihdetilanne kysely nuorille toteutettaisiin Kotkassakin yhteistyössä opetustoimen kanssa siten, että kysely toteutetaan oppitunneilla.

Päätös: Ehdotuksen mukainen.

Ei valitusosoitusta (KuntaL 136 §)

Pöytäkirjan tarkastusmerkintä

Kymenlaakson hyvinvointialueen ja Kymenlaakson kuntien yhteistyönä toteuttaman päihdetilannekyselyn loppuraportti

Päihdetilannekysely 2023

20.2.2024

Sisällys

1. Johdanto	2
2. Kyselyn toteutus.....	2
3. Kyselyyn vastaajat.....	3
4. Havainnot kotikunnassa tapahtuvasta päihteiden käytöstä ja anniskelusta.....	5
5. Havainnot alaikäisten päihteiden käytöstä viimeisen 12 kuukauden aikana	6
6. Havainnot alaikäisille myynnistä ja välittämisestä viimeisen 12 kuukauden aikana7	
7. Alaikäisten päihteiden käyttöön ja rahapelaamiseen tulisi puuttua enemmän	8
8. Suhtautuminen alkoholin myynnin ja anniskelun tiukentamiseen.....	8
9. Tupakansavulle ja sähkösavukkeiden höyrylle altistuminen	9
10. Rahapelimainonnan rajoittaminen.....	9
11. Vastaajien huoli läheisestä ja itsestään viimeisen 12 kuukauden aikana	10
12. Nuorten päihteiden ja rahapelaamisen puheeksiotto viimeisen 12 kuukauden aikana	11
13. Aikuisten päihteiden ja rahapelaamisen puheeksiotto viimeisen 12 kuukauden aikana	12
14. Aikuisten kokemukset avun ja tiedon saamisesta.....	13
15. Saatesanat	14

1. Johdanto

Kymenlaakson päihdetilannekysely toteutettiin Kymenlaakson hyvinvointialueella ja kaikissa Kymenlaakson kunnissa 28.9.-12.11.2023.

Kyselyllä kartoitettiin Kymenlaakson asukkaiden näkemyksiä ja mielipiteitä päihteiden, tupakka- ja nikotiinituotteiden ja rahapeliä käytöstä ja niiden ehkäisemisen keinoista viimeisen 12 kuukauden aikana. Kyselyn tuloksia hyödynnetään kuntien lisäksi alueellisessa ehkäisevässä päihdetyössä, sekä alueellisessa hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen raportoinnissa.

Huomioitavaa on, että kyselyn tulokset eivät kerro Kymenlaakson alueen päihteitä käyttävien määrästä. Raportissa esitetään, kuinka päihdeilmiö näyttäytyy kuntalaisille. Tuloksia käsitellään koko maakunnan osalta.

2. Kyselyn toteutus

Kysely toteutettiin Kymenlaakson hyvinvointialueella ja kaikissa Kymenlaakson kunnissa 28.9.-12.11.2023 sähköisen lomakkeen kautta. Kysely oli avoinna Kymenlaakson hyvinvointialueen ja kuntien verkkosivulla. Kyselystä tiedotettiin verkkosivuilla, sosiaalisessa mediassa sekä paikallislehdissä. Kyselyyn vastaaminen tapahtui nimettömästi. Vastaaminen oli luottamuksellista, eikä vastaajia voida tunnistaa.

Nuorille (13-18 vuotiaille) ja aikuisille oli omat kysymyspohjat. Kysymyspohjina käytettiin Terveyden ja hyvinvoinnin laitoksen (THL) kyselypohjia, joihin tehtiin joitakin muokkauksia alueelliseen ehkäisevän päihdetyön työryhmässä THL:n hyväksynnällä.

Kyselypohjan toteuttamisesta vastasi Kymenlaakson hyvinvointialueen projektikoordinaattori Noora Pulkka ja vastausten käsittelystä asiakkuuspäällikkö Mervi Ihantola. Kuntakohdattaiset tiedot toimitettiin kuhunkin kuntaan sekä Webropol -raportteina että Excel-tiedostoina hyödynnettäviksi. Vastaanottavina tahoina toimivat alueelliseen ehkäisevän päihdetyöryhmään nimetyt kuntien edustajat.

Alueellisen ehkäisevän päihdetyöryhmän jäsenet 2023:

Ehkäisevä päihdetyö EHYT ry: Heli Vaija, asiantuntija

Hamina: Jenny Amperla, nuorisokoordinaattori ja Mia Iivonen, hyvinvointikoordinaattori

Kotka: Hanna-Kaisa Lähde, ehkäisevän päihde- ja mielenterveystyön koordinaattori

Kouvola: Laura Sillanpää, ehkäisevän päihde- ja mielenterveystyön koordinaattori

Pyhtää: Tytti Eriksson, hyvinvointikoordinaattori

Miehikkälä / Virolahti: Veli- Matti Ahonen, vapaa-aikaohjaaja

Kymenlaakson hyvinvointialue: Mervi Ihantola, asiakkuuspäällikkö, Juha Kinnunen, kehittämiskoordinaattori ja Sanna Koste, hyvinvoinnin - ja terveyden edistämisen päällikkö

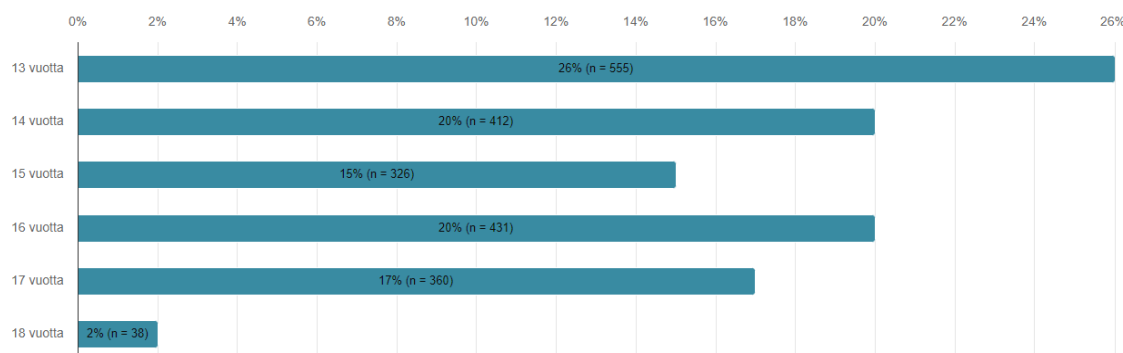
3. Kyselyyn vastaajat

Kyselyyn vastasi yhteensä 3281 kuntalaista. Vastaajia oli Kymenlaakson kaikista kunnista. Kuntakohtaisissa vastausmäärissä oli isoja eroja huomioiden myös kuntien väestöpohjan.

Nuorten kyselyssä oli viisi taustakysymystä. Kotkalaisilta nuorilta kysyttiin kuudentena taustakysymyksenä asuinalueetta. Päihdetilanteeseen liittyviä monivalintakysymyksiä kaikille nuorille oli yhdeksän. Yhteen monivalintakysymykseen kysyttiin tarkennusta avoimella tekstikentällä. Lisäksi nuorilta kysyttiin avoimella kysymyksellä, mitä asuinpaikassasi kannattaisi tehdä, että lapset ja nuoret eivät kokeilisi tai alkaisi käyttää alkoholia, tupakka- ja nikotiinituotteita tai huumausaineita tai pelaisi rahapelejä? Kenen pitäisi tehdä jotain? Kerro esimerkkejä, mitä pitäisi tehdä tai mikä auttaisi. Edellä mainittuja kysymyksiä ei ole avattu tässä koko hyvinvointialuetta koskevassa raportissa.

Nuorten kyselyyn vastasi 2122 Kymenlaaksolaista 13-18 -vuotiasta nuorta (taulukko 1). Vastaajista oli poikia 44% ja tyttöjä 51%. Viisi prosenttia nuorista ei halunnut kertoa sukupuoltaan tai valitsi muu -vaihtoehdon.

Minkä ikäinen olet vuoden 2023 lopussa?
Vastaajien määrä: 2122

Taulukko 1, nuoret: Minkä ikäinen olet vuoden 2023 lopussa?

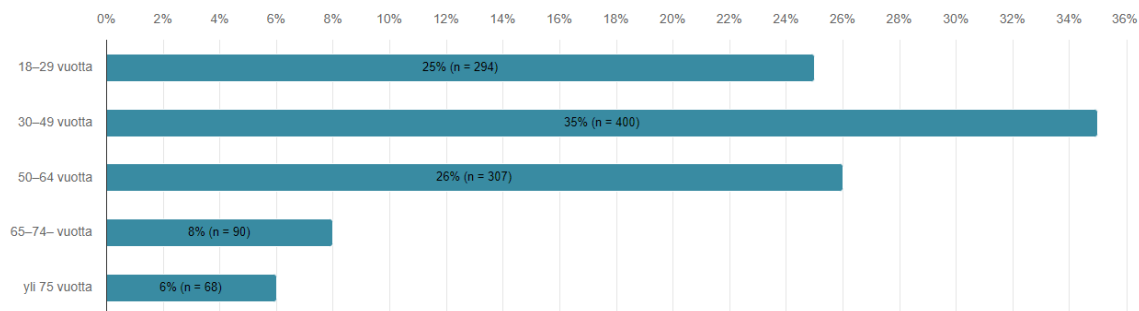
Nuorista 61% kävi peruskoulua, 28% opiskeli lukiossa ja 11% toisen asteen ammatillisessa oppilaitoksessa. Alle prosentti nuorista opiskeli jossain muualla. Kouvolalaiset nuoret vastasivat kyselyyn aktiivisimmin. Kyselyyn vastaaminen mahdollistettiin Kouvolassa ja Haminassa oppitunnin aikana. Nuorista 69% asui Kouvolassa, 23% Haminassa, 6% Kotkassa ja yhteensä 2% Miehikkälässä, Virolahdella ja Pyhtäällä.

Aikuisten kyselyssä oli neljä taustakysymystä. Kotkalaisilta aikuisilta kysyttiin viidentenä taustakysymyksenä asuinalueetta. Päihdetilanteeseen liittyviä monivalintakysymyksiä kaikille aikuisilla oli 19, joista neljään kysymykseen kysyttiin tarkennusta avoimella tekstikentällä. Kahdella avoimella kysymyksellä kysyttiin, Kerro kunnassasi havaitsemista päihteiden ja tupakka- ja nikotiinituotteiden käyttöön sekä rahapelaamiseen liittyvistä epäkohdista, joihin mielestäsi erityisesti tulisi kohdistaa ehkäiseviä toimia? Miten voisit itse kuntalaisena osallistua näiden haittojen ehkäisemiseen? Edellä mainittuja kysymyksiä ei ole avattu tässä koko hyvinvointialuetta koskevassa raportissa.

Aikuisten kyselyyn vastasi 1159 kuntalaista (taulukko 2). Vastaajista oli miehiä 26% (n= 304) ja naisia 70% (n= 812). Neljä prosenttia (n= 43) vastaajista ei halunnut kertoa sukupuoltaan tai valitsi muu -vaihtoehdon.

Ikä

Vastaajien määrä: 1159

Taulukko 2, aikuiset: Ikä

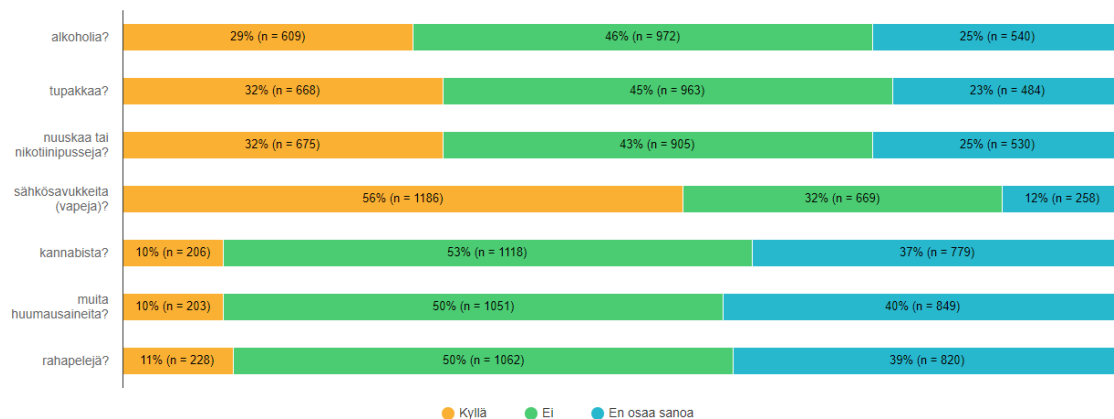
Vastaajista 50% (n= 573) ilmoitti olevasta kokopäivätyössä ja 6% (n= 72) osa-aikatyössä, 24% (n= 275) olevansa opiskelija, 11% (n= 130) eläkkeellä iän puolesta, työttömänä tai lomautettuna 3% (n= 37), 2% (n= 28) muulla eläkkeellä, 1% (n=8) hoitamassa omia lapsia, omaisia tai kotitaloutta ja muuksi tilanteeksi ilmoitti 3% (n=36) vastaajaa. Muuta tilanne kuvasi pääasiassa yrittäjyys, sairauslomalla olo ja opiskelun ja työelämän yhdistäminen.

Aikuisista vastaajista 45% (n=527) asui Kouvolassa, 31% (n=355) Kotkassa, 14% (n=162) Haminassa ja yhteensä 10% (n=115) Miehikkälässä, Virolahdella ja Pyhtäällä.

4. Havainnot kotikunnassa tapahtuvasta päihteiden käytöstä ja anniskelusta

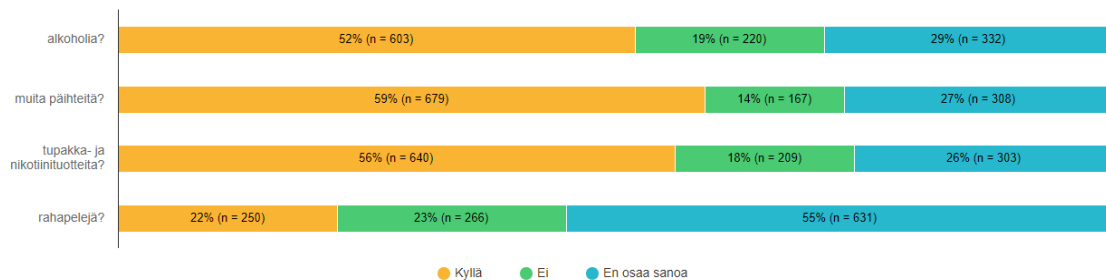
Noin kolmannes nuorista oli sitä mieltä, että omassa asuinkunnassa käytetään liikaa alkoholia, tupakka- ja nikotiinituotteita (taulukko 3). Yli puolet nuorista koki, että sähkösavukkeita käytetään liikaa omassa asuinkunnassa. Noin joko kymmenes nuori koki, että huumausaineiden ja rahapalaamisen käytetään liikaa. Aikuisten ja nuorten kokemukset liikaikästä erosivat toisistaan. Yli puolet aikuisista koki, että alkoholia muita päihteitä ja tupakka- ja nikotiinituotteita käytetään liikaa. Lähes kaksi kolmesta aikuisesta vastaajasta koki, että muita päihteitä käytetään liikaa (taulukko 4).

Käytetäänkö siellä missä asut mielestäsi liikaa....
Vastaajien määrä: 2122

Taulukko 3, nuoret: Käytetäänkö siellä missä asut mielestäsi liikaa?

Käytetäänkö kunnassasi / asuinalueellasi mielestäsi liikaa...
Vastaajien määrä: 1156

Taulukko 4, aikuiset: Käytetäänkö kunnassasi / asuinalueellasi mielestäsi liikaa?

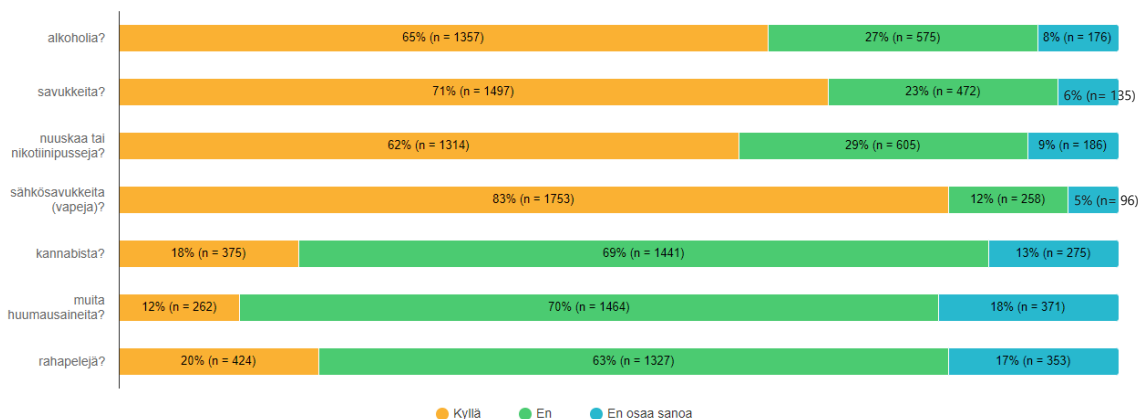
Nuorista vastaajista 29% (n=591) ja aikuisista vastaajista 35% (n=404) oli viimeisen 12 kuukauden aikana pelännyt kadulla tai muulla julkisella paikalla kohtaamiaan päihtyneitä henkilöitä. Päihtynyt henkilö oli ahdistelut tai häirinnyt kadulla tai muulla julkisella paikalla nuorista vastaajista 24% (n= 140) ja aikuisista vastaajista 41% (n= 163).

Ahdistelu ja häiritseminen oli ollut mm. uhkailua, huutelua, kerjäämistä, lähestymisyrityksiä, seksuaalista häirintää, fyysistä kontaktia, aseella uhkailua, seuraamista, pahoinpitelyä ja raiskaus. Ahdistelua ja häirintää oli tapahtunut kadulla, kaupassa, puistossa, torilla, julkisessa liikenteessä ja kauppakeskuksen läheisyydessä.

5. Havainnot alaikäisten pähteiden käytöstä viimeisen 12 kuukauden aikana

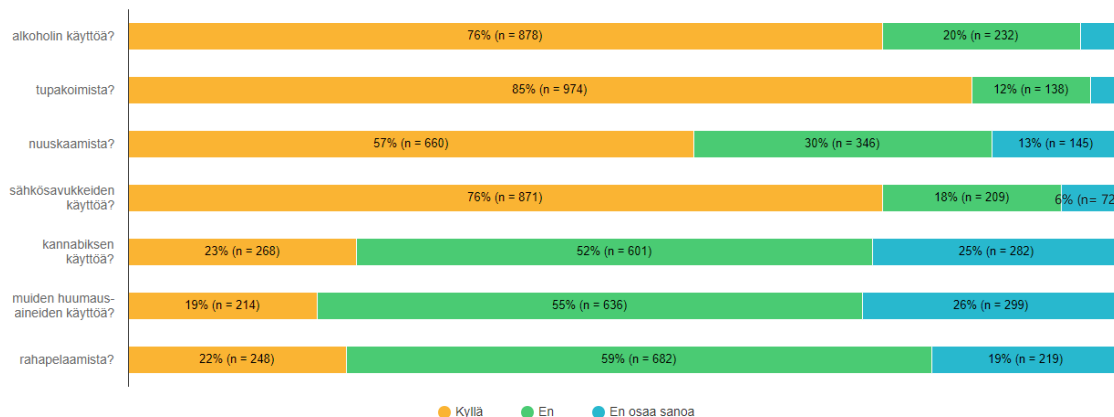
Aikuiset kyselyyn vastaajat näkivät enemmän alaikäisten alkoholin, tupakka- ja nikotiinituotteiden, huumausaineiden käyttöä sekä rahapelaamista viimeisen 12 kuukauden aikana kuin nuoret vastaajat. Ainostaan sähkötupakan osalta nuoret vastaajat olivat nähneet sitä enemmän kuin aikuiset vastaajat (Taulukot 5 ja 6).

Oletko nähnyt, että alaikäiset olisivat asuinkunnassasi käyttäneet viimeisen 12 kuukauden aikana...
Vastaajien määrä: 2116

Taulukko 5, nuoret: Oletko nähnyt, että alaikäiset olisivat asuinkunnassasi käyttäneen viimeisen 12 kk aikana?

Oletko havainnut kunnassasi viimeisen 12 kuukauden aikana alaikäisten...
Vastaajien määrä: 1158

Taulukko 6, aikuiset: Oletko havainnut kunnassasi viimeisen 12 kuukauden aikana alaikäisten?

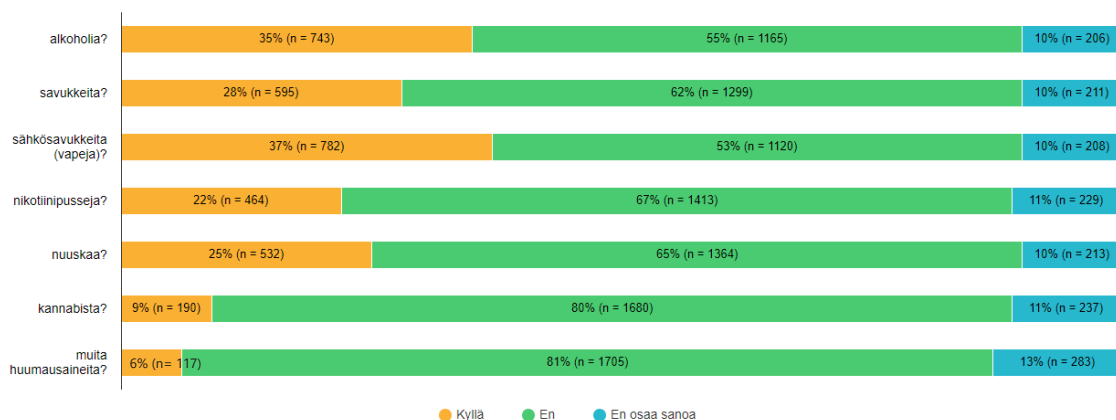
6. Havainnot alaikäisille myynnistä ja välittämisestä viimeisen 12 kuukauden aikana

6-10% nuorista vastaajista oli nähnyt, että omassa asuinkunnassa olisi myyty kaupassa, kioskissa tai huoltoasemalla viimeisen 12 kuukauden aikana alkoholia (8%), savukkeita (6%), sähkösavukkeita (10%), nikotiininuuskaa (6%) ja rahapelejä (6%) alaikäisille. Aikuiset vastaajat olivat havainneet, että viimeisen 12 kuukauden aikana myyjä ei ollut tarkastanut nuorelta alkoholin ostajan ikää (16%), tupakka- ja nikotiini tuotteiden ostajan ikää (12%) ja rahapelien ostajan ikää (10%).

Alkoholin, tupakka- ja nikotiinituotteiden sekä huumausaineiden välittämistä oli nähnyt noin kolmannes sekä nuorista että aikuisista vastaajista. Eniten on nähty sähkösavukkeiden välittämistä, nuorista vastaajista 37% ja aikuisista vastaajista 39% oli nähty niiden hankkimista tai välittämistä alaikäisille. Alkoholin välittämistä oli nähnyt sekä nuorista että aikuisista vastaajista 35%. Huumausaineiden osalta nuorten ja aikuisten vastaajien näkemykset erosivat toisistaan, nuorista kannabiksen tai muiden huumausaineiden välittämistä oli nähnyt 6-9% ja vastaavasti aikuisista huumausaineiden välittämistä oli nähnyt joka viides (22%). Nuorten ja aikuisten havainnot ovat esitetty taulukoissa 6 ja 7.

Oletko nähnyt, että joku asuinkunnassasi olisi hankkinut alaikäisille viimeisen 12 kuukauden aikana...

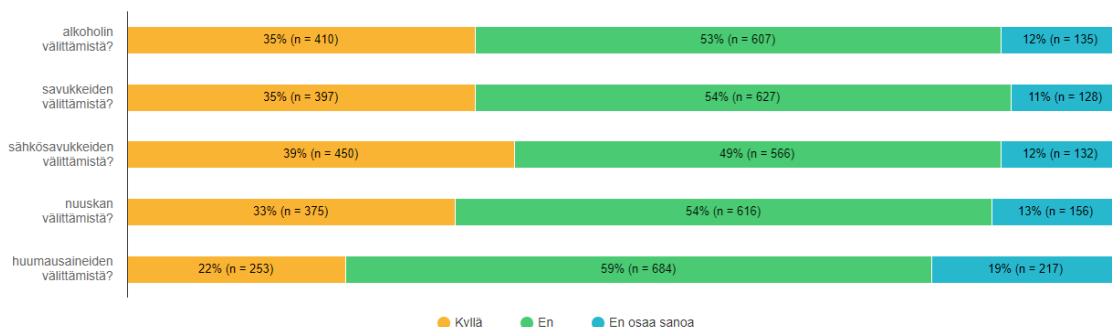
Vastaajien määrä: 2118

Taulukko 6, nuoret: Oletko nähnyt, että joku asuinkunnassasi olisi hankkinut alaikäiselle viimeisen 12 kuukauden aikana?

Oletko havainnut kunnassasi viimeisen 12 kuukauden aikana alaikäisille...

Vastaajien määrä: 1158

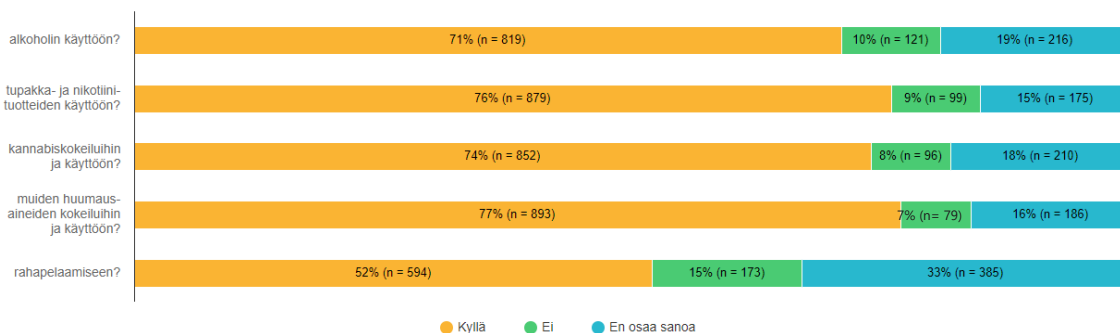

Taulukko 7, aikuiset: Oletko havainnut kunnassasi viimeisen 12 kuukauden aikana alaikäisille?

7. Alaikäisten päihteiden käyttöön ja rahapelaamiseen tulisi puuttua enemmän

Enemmistö aikuisten vastaajista oli sitä mieltä, että alaikäisten päihteiden käyttöön (71% - 77%) ja rahapelaamiseen (52%, n= 594) tulisi puuttua nykyistä enemmän. Muiden huumausaineiden kokeiluun ja käyttöön halutaan puuttua eniten (77% n= 893). Tupakka- ja nikotiinituotteiden käyttöön tulisi puuttua enemmän 76% (n= 879) mielestä, kannabiskokeiluihin ja käyttöön 74% (n= 852) ja alkoholin käyttöön 71% (n=819) mielestä. Päihteiden käyttöön ei ole tarvetta puuttua nykyistä enemmän 7%-10% mielestä, eikä rahapelaamiseen 15% mielestä.

Tulisiko kunnassasi puuttua nykyistä enemmän alaikäisten...
Vastaajien määrä: 1159

Taulukko 8, aikuiset: Tulisiko kunnassasi puuttua nykyistä enemmän alaikäisten...

8. Suhtautuminen alkoholin myynnin ja anniskelun tiukentamiseen

Aikuisten kyselyssä kysyttiin suhtautumista alkoholin myynnin tiukentamiseen kotikunnassa henkilölle, joka oli selvästi päihtynyt. Vastaajista 56% (n= 646) oli sitä mieltä, että myyntiä tulisi tiukentaa ravintoloissa ja 61% (n=700) kaupoissa, huoltoasemilla ja kioskeissa. Vastaajista 18% (n= 211) koki, ettei tiukempaa suhtautumista tarvita ravintoloissa ja 16% (n=185) kaupoissa, huoltoasemilla ja kioskeissa. Noin neljännes vastaajista ei osannut kertoa kantaansa.

12% (n=141) aikuisista vastaajista oli sitä mieltä, että alkoholin anniskelua olisi tarpeen rajoittaa tietyillä alueilla kotikunnassa kaupungin tai kunnan omalla päätöksellä. 41% (n=463) vastaajista ei nähnyt rajoittamista tarpeelliseksi. Lähes puolet (47%, n=542) ei osannut ottaa kantaa.

9. Tupakansavulle ja sähkösavukkeiden höyrylle altistuminen

Aikuisilta vastaajilta kysyttiin viimeisen 12 kuukauden aikana altistumisesta tupakansavulle tai sähkösavukkeiden höyrylle kadulla tai muulla julkisella paikalla niin, että vastaaja oli kokenut siitä olleen haittaa. 36% (n=419) vastaajista koki altistuneensa savulle tai höyrylle niin, että siitä oli ollut haittaa. 55% (n=636) koki ettei haittaa ollut ja 9% (n=98) ei osannut sanoa kokiko haittaa.

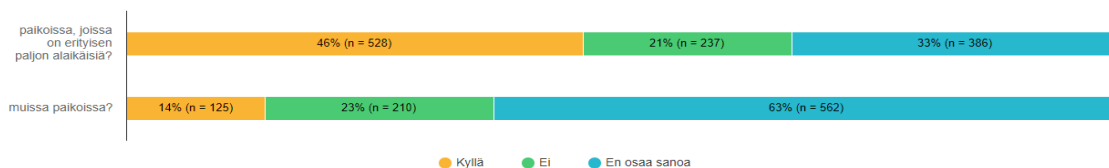
Tupakansavulle tai sähkösavukkeiden höyrylle oli altistuttu mm. kauppakeskusten ja kauppojen edustalla, rakennusten sisäänkäyntien edustoilla, torilla, puistossa, leikkipuistossa, bussipysäkillä, kadulla, rautatieasemalla, tapahtuma-alueilla, keskustassa, keskussairaalan pihalla, koulussa ja työpaikalla.

10. Rahapelimainonnan rajoittaminen

Rahapelimainonnan rajoittamista puolsi 46% (n= 528) aikuisista vastaajista paikoissa, joissa on erityisen paljon alaikäisiä. 21% (n= 237) mielestä mainontaa ei olisi tarpeen rajoittaa ja noin kolmannes (33%, n= 386) vastaajista ei osannut sanoa kantaansa.

Muissa paikoissa rahapelimainontaa kannattavien osuus on vähäisempi, vain 14% (n= 125) kannatti mainonnan rajoittamista. 23% (n= 210) mielestä rajoittaminen ei ole tarpeen ja noin kaksi kolmesta (63% n= 562) ei osannut sanoa kantaansa. Muita paikkoja, joissa rahapelaamista tulisi vastaajien mielestä rajoittaa ovat mm. kaikkialla, rahapelaamisen mainontaa ei saisi sallia missään, rahapelaamista ei saisi mainostaa julkisilla paikoilla, netissä, baareissa, kaupoissa ja kioskeissa, mediassa, huoltoasemilla ja ulkomainoksissa.

Tulisiko kunnassasi rajoittaa rahapelimainontaa...
Vastaajien määrä: 1156

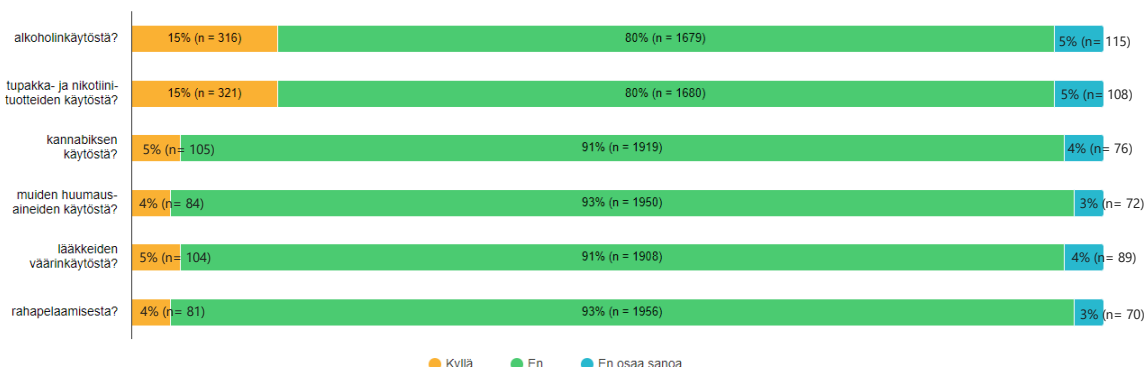
Taulukko 9, aikuiset: Tulisiko kunnassasi rajoittaa rahapelimainontaa...

11. Vastaajien huoli läheisestä ja itsestään viimeisen 12 kuukauden aikana

Nuoret vastaajista 15 % oli ollut huolissaan viimeisen 12 kuukauden aikana läheisen ihmisen alkoholin (n= 316) ja tupakka- ja nikotiinituotteiden (n= 321) käytöstä. Muiden päihdeiden ja rahapelaamisen osalta 4-5% nuorista oli kokenut huolta. Nuorilta ei kysytty huolta läheisestä.

Oletko ollut huolissasi viimeisen 12 kuukauden aikana sinulle läheisen ihmisen (esim. äidin, isän, isovanhempien, sisarusten, kavereiden)...

Vastaajien määrä: 2111

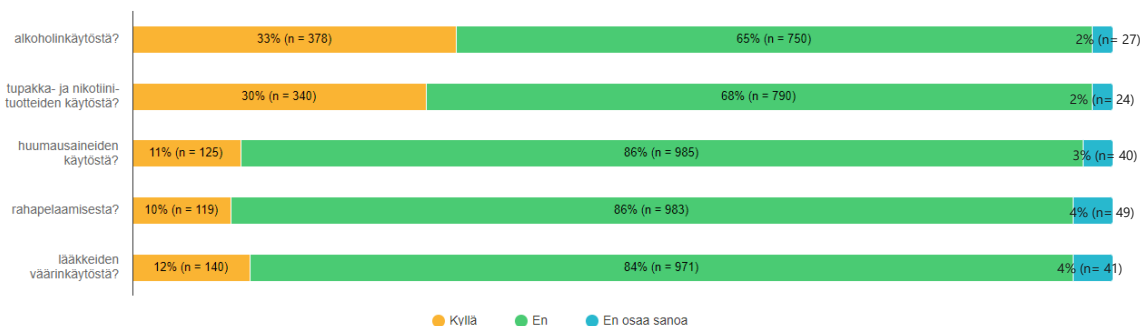
Taulukko 10, nuoret: Oletko ollut huolissasi viimeisen 12 kuukauden aikana sinulle läheisen ihmisen (esim. äidin, isän, isovanhempien, sisarusten, kavereiden) ...

Aikuiset vastaajat kokivat nuoria enemmän huolta läheisen päihteiden käytöstä ja rahapelaamisesta. Noin kolmannes vastaajista (30-33%) oli kokenut huolta alkoholin (n=378) ja tupakka- ja nikotiinituotteiden (n= 340) käytöstä. Muiden päihteiden ja rahapelaamisen osalta aikuisista vastaajista oli kokenut huolta 10-12%.

Huolta koettiin enemmän läheisen kuin itsestä puolesta. Aikuisista vastaajista 88% -97% ei ollut huolissaan omasta päihteiden käytöstä tai rahapelaamisesta. Omasta alkoholin käytöstä oli huolissaan 9% (n=98), tupakka- ja nikotiinituotteiden käytöstä 10% (n=117), huumausaineiden käytöstä 2% (n=24) ja lääkkeiden väärinkäytöstä 2% (n=25). Rahapelaamisesta oli huolissaan 4% (n=39) vastaajista.

Oletko ollut viimeisen 12 kuukauden aikana huolissasi läheisesi...

Vastaajien määrä: 1155

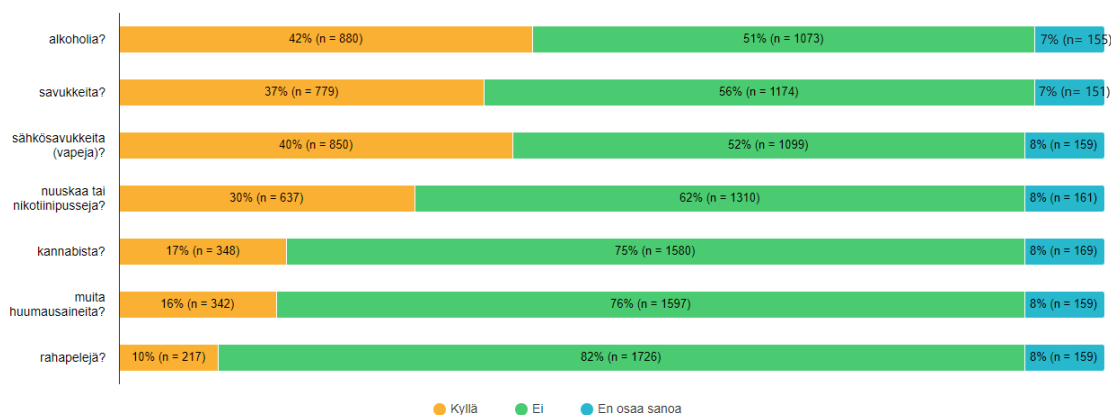
Taulukko 11, aikuiset: Oletko ollut viimeisen 12 kuukauden aikana huolissasi läheisesi...

12. Nuorten päihteiden ja rahapelaamisen puheeksiotto viimeisen 12 kuukauden aikana

Eniten nuorilta vastaajilta oli kysytty viimeisen 12 kuukauden aikana kodin ulkopuolisen aikuisen toimesta alkoholin (42%, n= 880) käytöstä. Tupakka- ja nikotiinituotteiden osalta 30%-40% oli kysytty niiden käytöstä. Kannabiksen ja muiden huumausaineiden käytöstä kysyttiin hiukan alle viidennekseltä (16-17%) nuorista. Rahapelaamista tiedusteltiin vain joka kymmenenneltä nuorelta.

Onko sinulta viimeisen 12 kuukauden aikana joku kodin ulkopuolinen aikuinen (esim. opettaja, terveydenhoitaja, nuorisotyöntekijä) kysynyt, oletko joskus kokeillut tai käyttänyt...

Vastaajien määrä: 2113

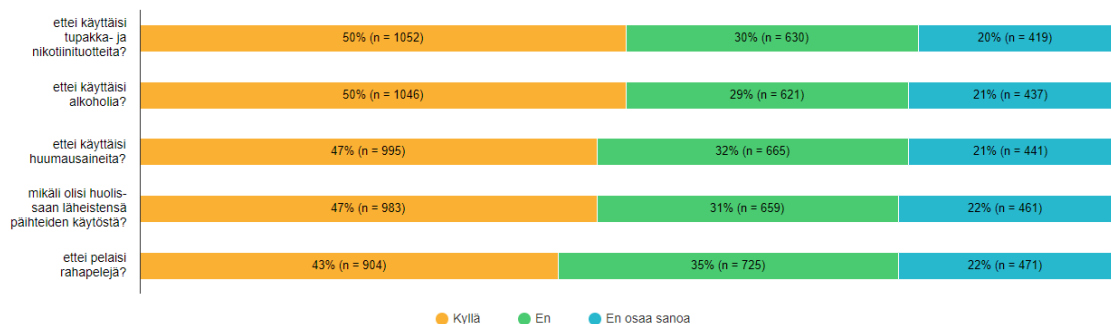

Taulukko 12, nuoret: Onko sinulta viimeisen 12 kuukauden aikana joku kodin ulkopuolinen aikuinen (esim. opettaja, terveydenhoitaja, nuorisotyöntekijä) kysynyt, oletko joskus kokeillut tai käyttänyt...

Lähes puolet nuorista (43%-50%) tiesi mistä he saisivat apua ja tukea. Merkille pantavaa on kuitenkin, että puolet nuorista ei joko tiennyt tai ei osannut sanoa, mistä he saisivat apua tai tukea.

Tiedätkö mistä ikäisesi saa apua tai tukea...

Vastaajien määrä: 2111

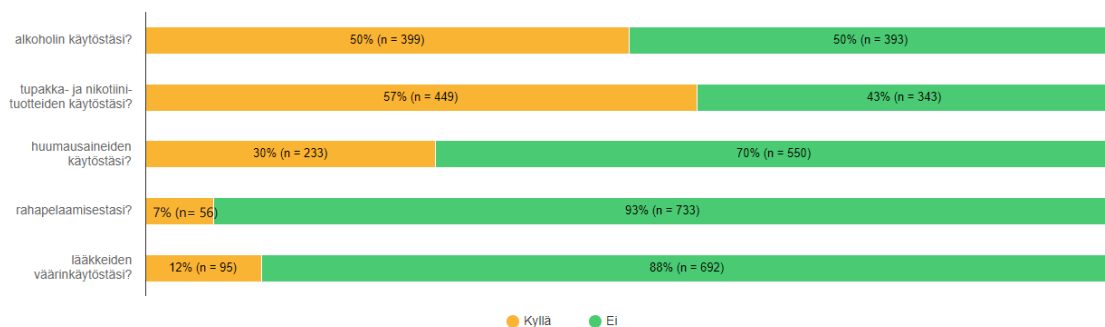
Taulukko 13, nuoret: Tiedätkö mistä ikäisesi saa apua tai tukea...

13. Aikuisten päihteiden ja rahapelaamisen puheeksiotto viimeisen 12 kuukauden aikana

Aikuista vastaajista 70% (n= 792) oli käynyt viimeisen 12 kk aikana sosiaali- tai terveydenhuollon vastaanotolla. Esimerkiksi sairaanhoitajan, terveydenhoitajan, lääkärin, sosiaalityöntekijän tai suunterveydenhuollon vastaanotolla. 30% (n= 342) vastasi, että ei ole käynyt viimein 12kk aikana sosiaali- ja terveydenhuollon vastaanotolla.

Yleisimmin vastaanotolla oli kysytty tupakka- ja nikotiinituotteiden käytöstä (57%, n= 449) ja alkoholin (50%, n= 399) käytöstä. Huumausaineiden käytöstä oli kysytty kolmannekselta (30%, n= 233) ja lääkkeiden käytöstä 12% (n=96). Rahapelaamisesta kysyttiin vain 7% (n=56) vastaajista.

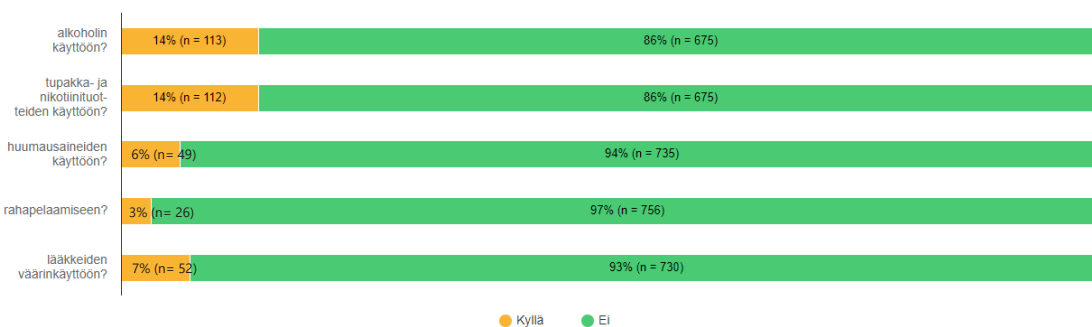
Onko sinulta kysytty vastaanotolla....
Vastaajien määrä: 792

Taulukko 14, aikuiset: Onko sinulta kysytty vastaanotolla....

Aikuisilta vastaajilta kysyttiin, onko vastaanotolla annettu neuvontaa päihteisiin ja rahapelaamiseen. Suurin osa vastaajista (86% -97%) ei ollut saanut vastaanotolla neuvontaa. Noin joka kymmenes (14% n= 113) oli saanut neuvontaa liittyen alkoholin käyttöön ja tupakka- ja nikotiinituotteiden käyttöön (14% n= 112). Lääkkeiden väärinkäytön osalta neuvontaa oli saanut 7% (n=52) ja huumausaineiden käytön osalta 6% (n=49). Rahapelaamisen osalta neuvontaa oli annettu vähiten (3% (n=26)).

Onko sinulle annettu neuvontaa vastaanotolla liittyen...
Vastaajien määrä: 789

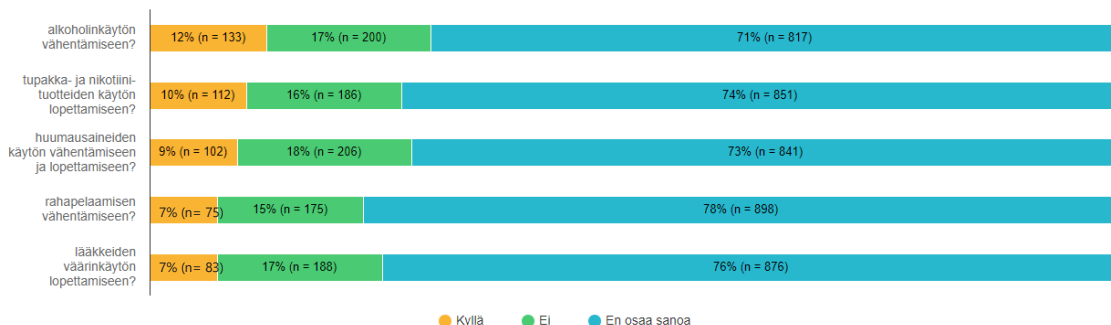

Taulukko 15, aikuiset: Onko sinulle annettu neuvontaa vastaanotolla liittyen...

14. Aikuisten kokemukset avun ja tiedon saamisesta

Enemmistö aikuista vastaajista (71%-78%) ei osannut sanoa, saako kotikunnasta helposti apua päihteiden, tupakka- ja nikotiinituotteiden ja rahapelaamisen vähentämiseen tai lopettamiseen. 15%-18% vastaajista koki, että apua ei saa helposti. Vähemmistö (7%-12%) vastaajista koki, että apua saisi helposti.

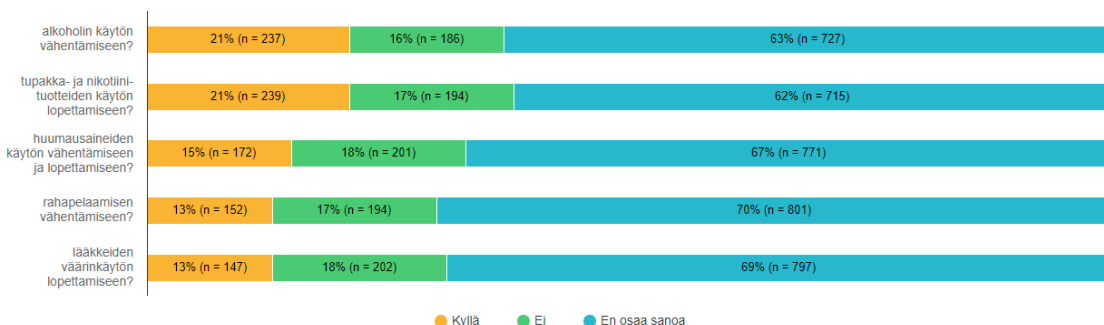
Saako kunnassasi helposti apua...
Vastaajien määrä: 1152

Taulukko 16, aikuiset: Saako kunnassasi helposti apua...

Tiedon saantia päihteiden ja rahapelaamisen käytön vähentämisen ja lopettamisen tukipalveluista tulee lisätä. Suurin osa aikuisista (62%-70%) vastaajista ei osannut sanoa, saako kotikunnasta helposti tietoa päihteiden, tupakka- ja nikotiinituotteiden ja rahapelaamisen vähentämisen tai lopettamisen tukipalveluista. 16%-18% koki, että tietoa ei saa helposti. Alkoholin käytön vähentämisen ja tupakka- ja nikotiinituotteiden käytön lopettamisen tukipalveluista koettiin saatavan helpoimmin tietoa.

Saako kunnassasi helposti tietoa seuraavista vähentämisen ja lopettamisen tukipalveluista (esim. terveyskeskuksen vastaanotolla, tiloissa tai verkossa)?
Vastaajien määrä: 1152

Taulukko 17, aikuiset: Saako kunnassasi helposti tietoa seuraavista vähentämisen ja lopettamisen tukipalveluista (esim. terveyskeskuksen vastaanotolla, tiloissa tai verkossa)?

15. Saatesanat

Ehkäisevä päihdetyö on kaikkien vastuulla. Kymenlaakson hyvinvointialueen asukkaat ovat ilmaisseet huolensa maakunnalliseen päihdeongelmaan. Monet vastaajat esittivät halunsa osallistua vapaaehtoistyöhön, ilmoittaa havainnoista, näyttää esimerkkiä ja ottaa huolta herättävät tilanneet puheeksi. Moni vastaaja myös koki, että heillä ei ole vaikutusmahdollisuuksia tai he eivät tiedä, kuinka voisivat osallistua päihteiden ja rahapelaamisen haittojen ehkäisyyn. Jokaisella asukkaalla on mahdollisuus vaikuttaa Kymenlaakson päihdetilanteeseen keskustelemalla, kysymällä ja huolehtimalla omasta ja läheisten hyvinvoinnista. Ammattilaisten rooli painottuu päihteiden ja rahapelaamisen riskien tunnistamiseen, varhaiseen puuttumiseen ja tarvittavien palveluiden tarjoamiseen. Päihteitä ja pelaamista puheeksiottojen tulee olla rutiinityötä sosiaali- ja terveydenhuollon vastaanotoilla.

Ehkäisevä päihdetyö edellyttää suunnitelmallista ja koordinoitua panostusta sekä kuntien että hyvinvointialueiden päättäjien vahvaa sitoutumista. Ehkäisevää päihdetyötä ei voida toteuttaa yksittäisinä toimenpiteinä, se on ultramatkan juoksua. Maaliviivan saavuttamiseksi tarvitaan laaja joukko ammattilaisia, kolmannen sektorin edustajia ja alueen asukkaita.

Kotka aikuiset

Kymenlaakson PÄIHDEILANNEKYSELY

Näytetään 355 vastaajaa kyselyn vastaajien kokonaismäärästä 3281

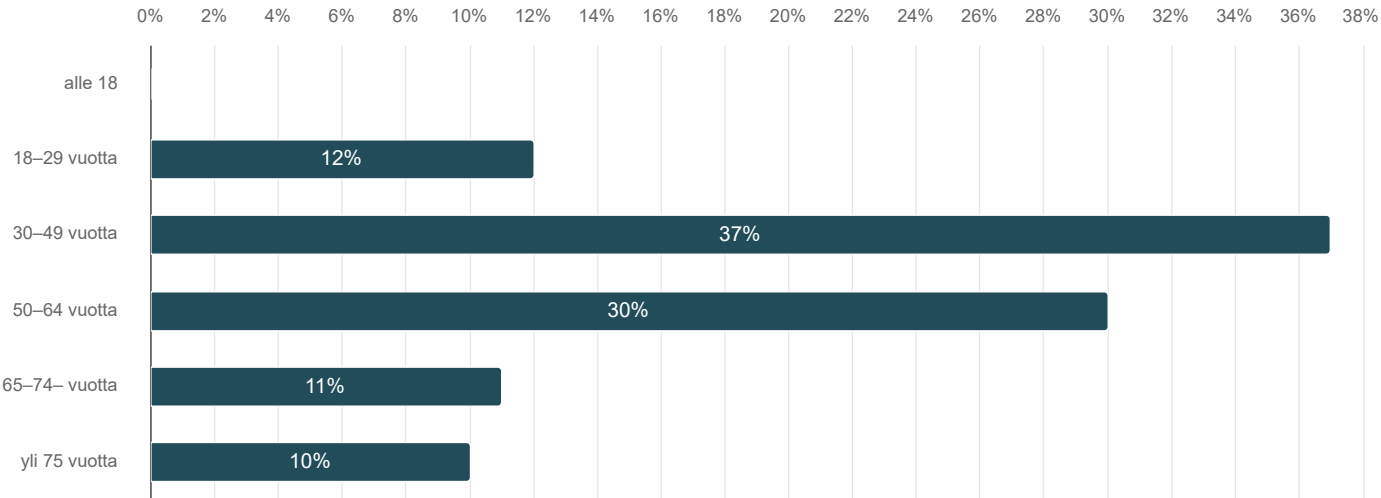
Suodatusehdot:

Ehto 1:
Vastausvaihtoehdot: 18–29 vuotta, 30–49 vuotta, 50–64 vuotta, 65–74– vuotta, yli 75 vuotta
(Kysymys: Ikä)

JA
Ehto 2:
Vastausvaihtoehdot: Kotka
(Kysymys: Missä asut?)

Ikä

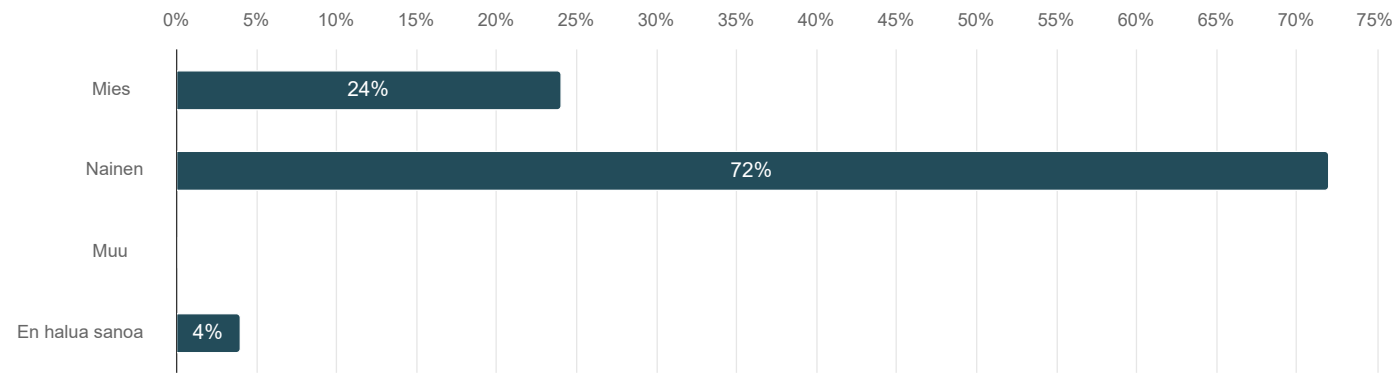
Vastaajien määrä: 355

	n	Prosentti
alle 18	0	0,0%
18–29 vuotta	43	12,1%
30–49 vuotta	129	36,3%
50–64 vuotta	107	30,1%
65–74– vuotta	40	11,3%
yli 75 vuotta	36	10,2%

Sukupuoli

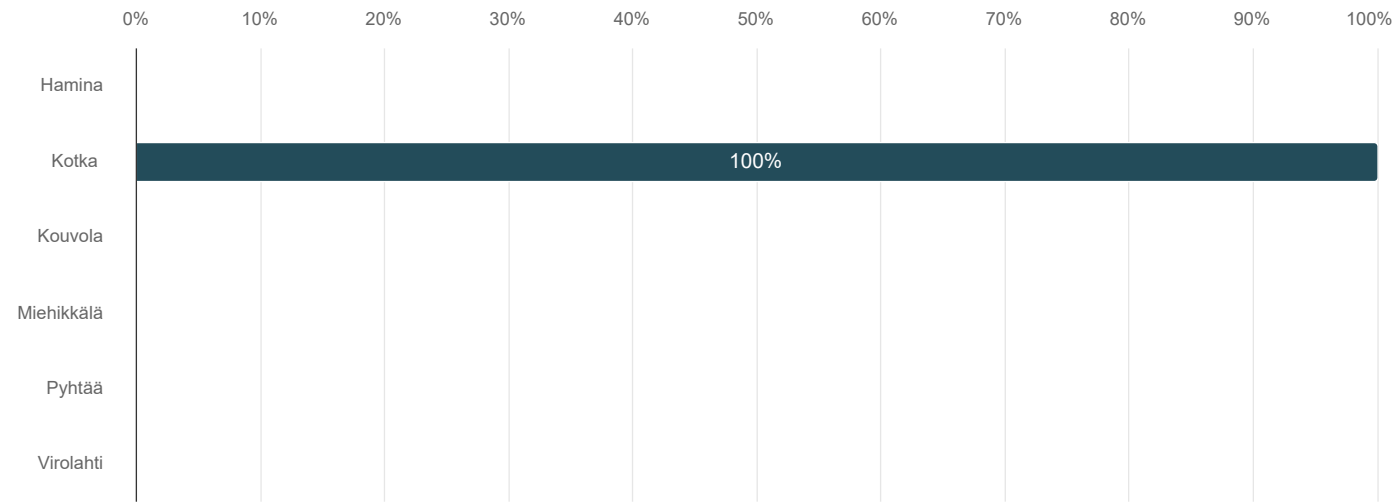
Vastaajien määrä: 355

	n	Prosentti
Mies	86	24,2%
Nainen	255	71,8%
Muu	0	0,0%
En halua sanoa	14	4,0%

Missä asut?

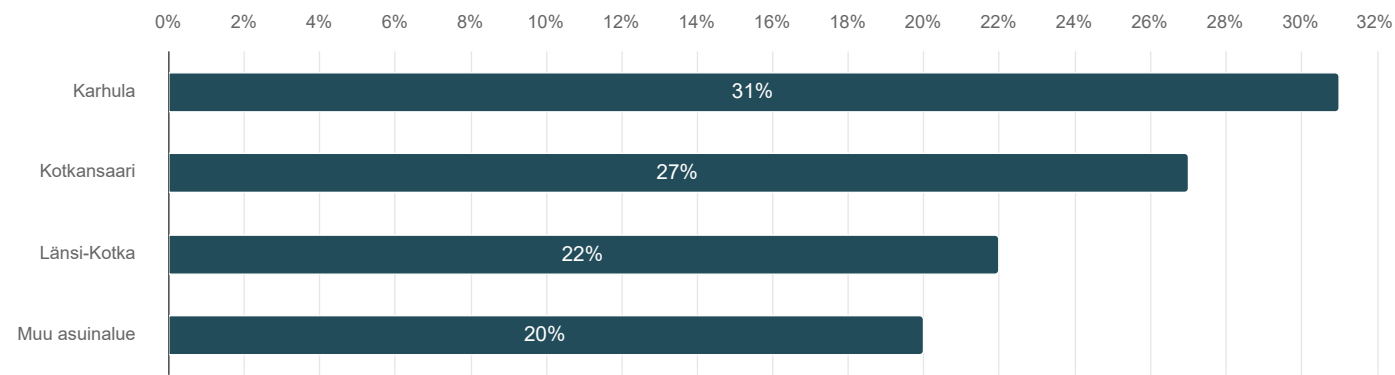
Vastaajien määrä: 355

	n	Prosentti
Hamina	0	0,0%
Kotka	355	100,0%
Kouvola	0	0,0%
Miehikkälä	0	0,0%
Pyhtää	0	0,0%
Virolahti	0	0,0%

Mikä on asuinalueesi?

Vastaajien määrä: 353

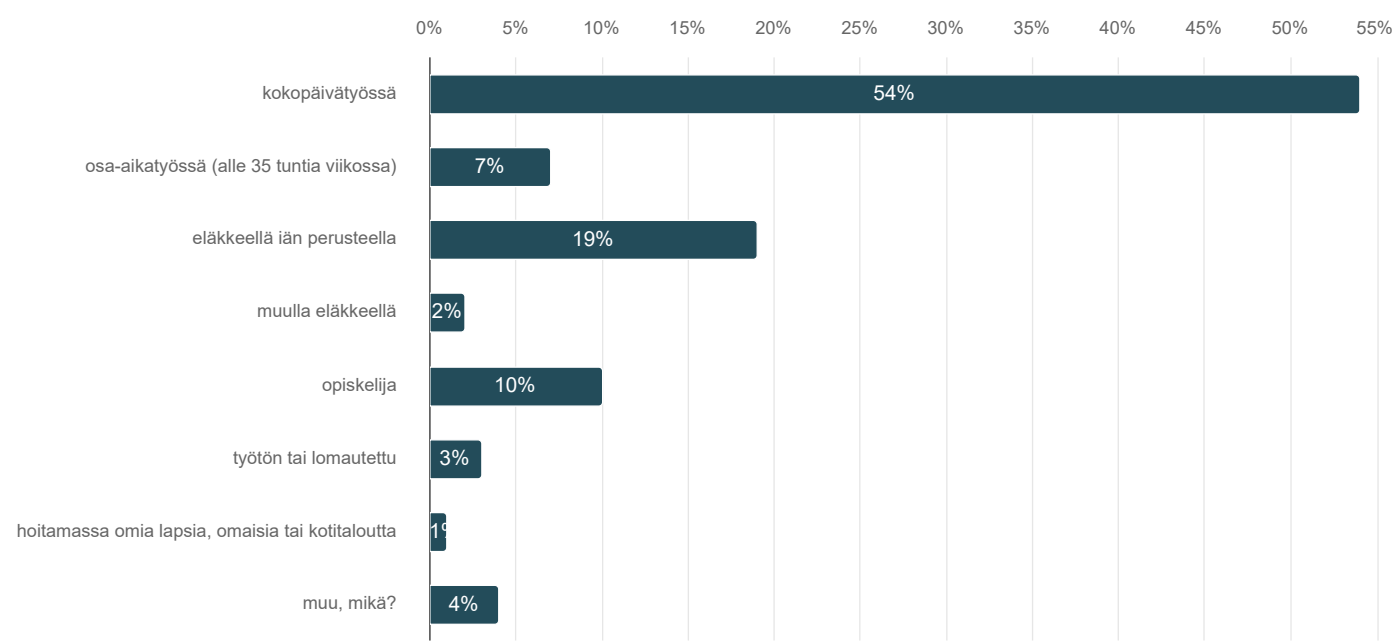

	n	Prosentti
Karhula	110	31,2%
Kotkansaari	96	27,2%
Länsi-Kotka	77	21,8%
Muu asuinalue	70	19,8%

Oletko tällä hetkellä pääasiassa:

Valitse tilannettasi parhaiten kuvaava vaihtoehto

Vastaajien määrä: 355

	n	Prosentti
kokopäivätyössä	193	54,4%
osa-aikatyössä (alle 35 tuntia viikossa)	24	6,8%
eläkkeellä iän perusteella	69	19,4%
muulla eläkkeellä	8	2,3%
opiskelija	36	10,1%
työtön tai lomautettu	9	2,5%
hoitamassa omia lapsia, omaisia tai kotitaloutta	2	0,6%
muu, mikä?	14	3,9%

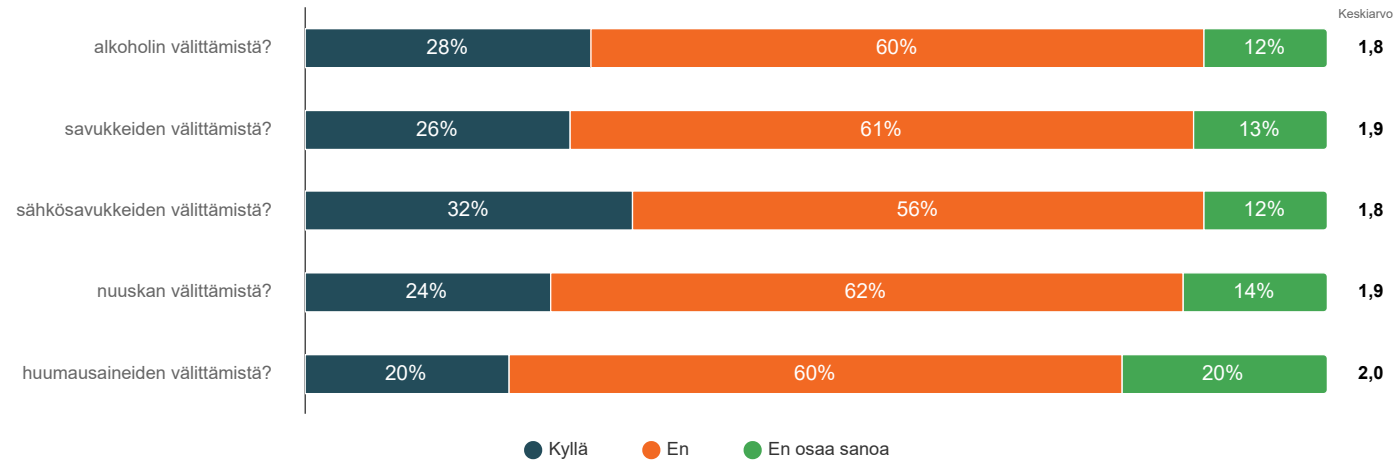
Lisätekstikenttään annetut vastaukset

[Näytä kaikki](#)

Vastausvaihtoehdot	Teksti
muu, mikä?	Yrittäjä
muu, mikä?	kuntouttavassa työtoiminnassa
muu, mikä?	työkokeilu
muu, mikä?	yrittäjä
muu, mikä?	Oppisopimus opiskelija
muu, mikä?	yrittäjä
muu, mikä?	Taiteilija
muu, mikä?	Opiskelija ja työssäkäyvä
muu, mikä?	Opiskelen työnohessa täyspäiväisesti
muu, mikä?	yrittäjä
muu, mikä?	yrittäjä
muu, mikä?	Yrittäjä
muu, mikä?	Yrittäjä

Oletko havainnut kunnassasi viimeisen 12 kuukauden aikana alaikäisille...

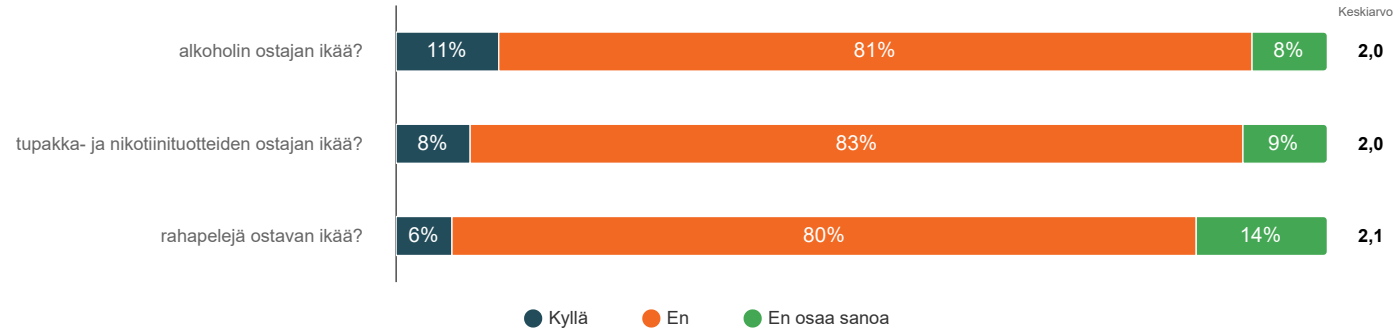
Vastaajien määrä: 355

	Kyllä	En	En osaa sanoa	Keskiarvo	Mediaani
alkoholin välittämistä?	28,5%	59,6%	11,9%	1,8	2,0
savukkeiden välittämistä?	25,7%	61,6%	12,7%	1,9	2,0
sähkösavukkeiden välittämistä?	31,7%	56,3%	12,0%	1,8	2,0
nuuskan välittämistä?	24,3%	61,7%	14,0%	1,9	2,0
huumausaineiden välittämistä?	20,4%	59,8%	19,8%	2,0	2,0
Yhteensä	26,1%	59,8%	14,1%	1,9	2,0

Oletko havainnut kunnassasi viimeisen 12 kuukauden aikana tilanteita, joissa myyjä ei ole tarkastanut nuorelta näyttävän...

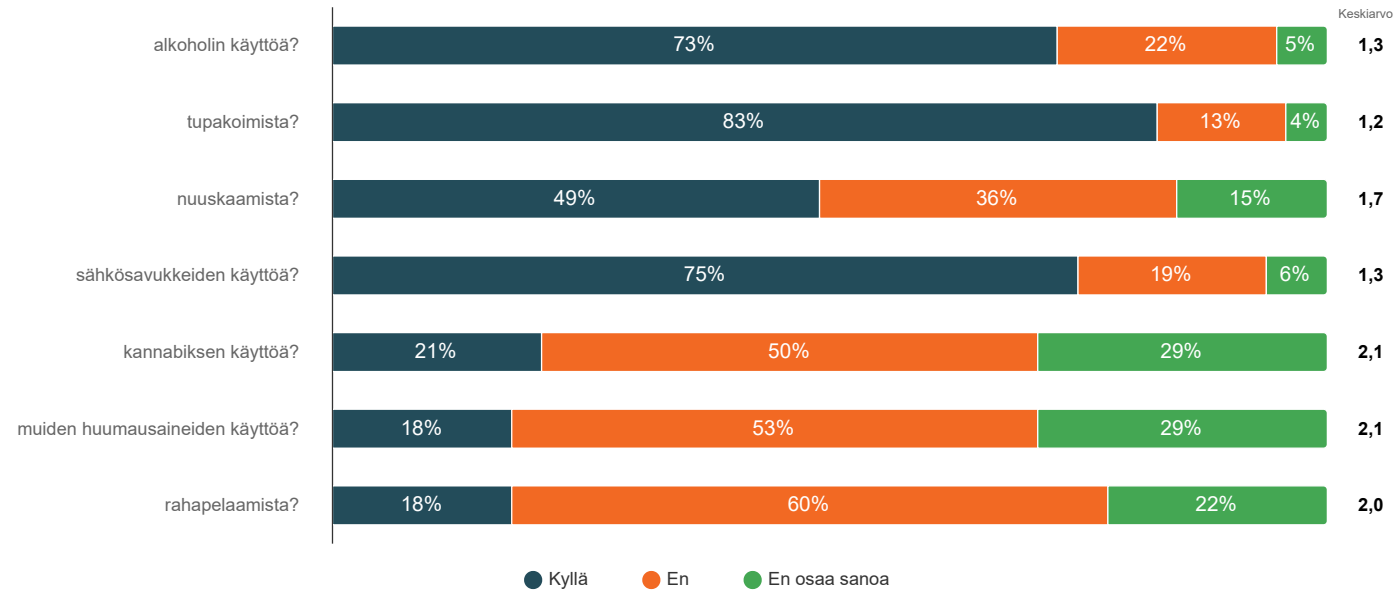
Vastaajien määrä: 355

	Kyllä	En	En osaa sanoa	Keskiarvo	Mediaani
alkoholin ostajan ikää?	11,0%	80,6%	8,4%	2,0	2,0
tupakka- ja nikotiinituotteiden ostajan ikää?	8,2%	82,5%	9,3%	2,0	2,0
rahapelejä ostavan ikää?	6,2%	79,7%	14,1%	2,1	2,0
Yhteensä	8,5%	80,9%	10,6%	2,0	2,0

Oletko havainnut kunnassasi viimeisen 12 kuukauden aikana alaikäisten...

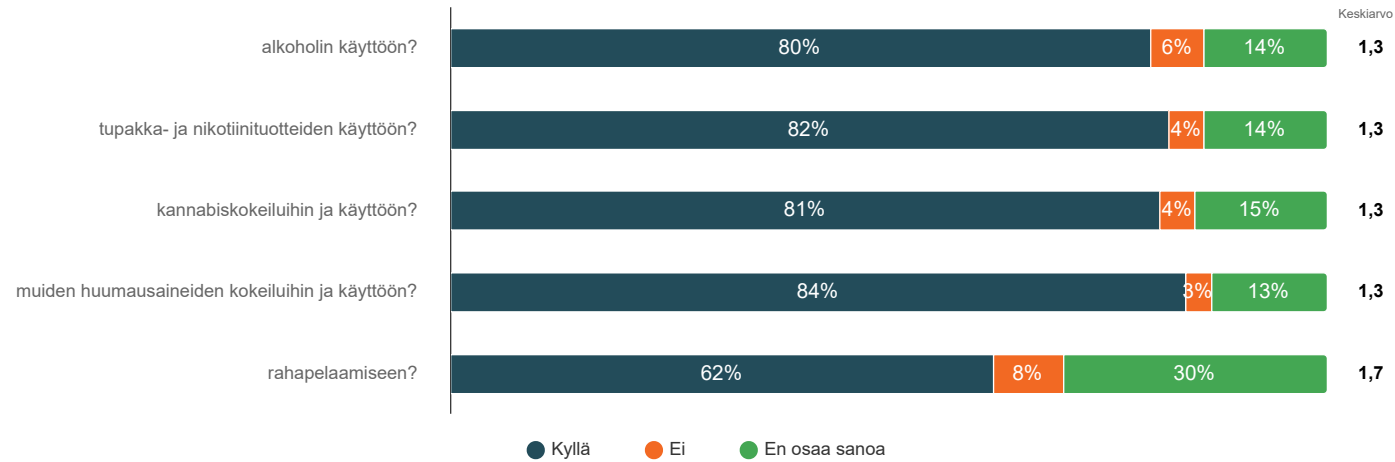
Vastaajien määrä: 355

	Kyllä	En	En osaa sanoa	Keskiarvo	Mediaani
alkoholin käyttöä?	73,2%	22,0%	4,8%	1,3	1,0
tupakoimista?	83,0%	13,0%	4,0%	1,2	1,0
nuuskaamista?	49,4%	35,8%	14,8%	1,7	2,0
sähkösavukkeiden käyttöä?	74,9%	19,2%	5,9%	1,3	1,0
kannabiksen käyttöä?	20,7%	50,3%	29,0%	2,1	2,0
muiden huumeaineiden käyttöä?	17,6%	53,5%	28,9%	2,1	2,0
rahapelaamista?	18,5%	59,8%	21,7%	2,0	2,0
Yhteensä	48,2%	36,2%	15,6%	1,7	2,0

Tulisiko kunnassasi puuttua nykyistä enemmän alaikäisten...

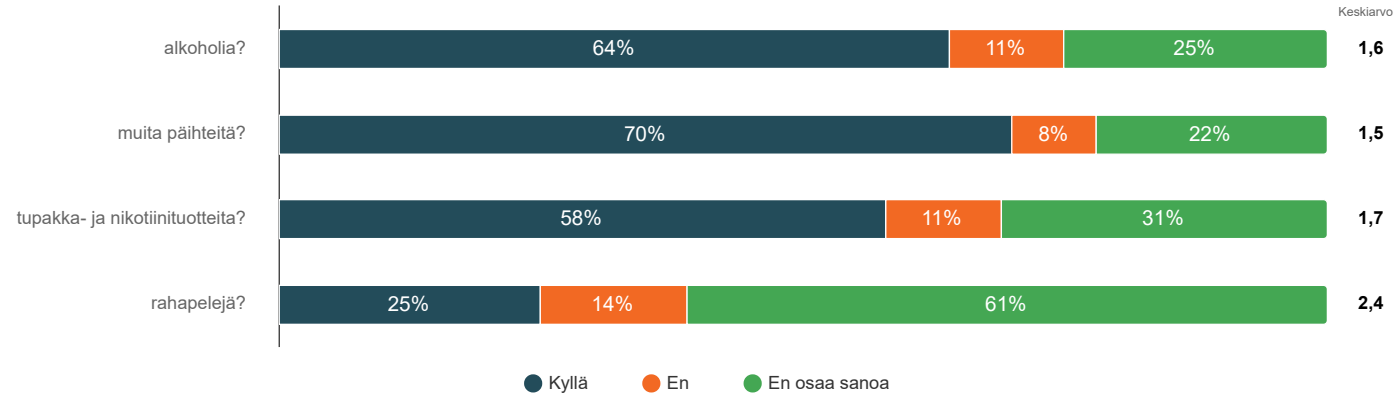
Vastaajien määrä: 355

	Kyllä	Ei	En osaa sanoa	Keskiarvo	Mediaani
alkoholin käyttöön?	80,2%	5,9%	13,9%	1,3	1,0
tupakka- ja nikotiini tuotteiden käyttöön?	82,2%	3,7%	14,1%	1,3	1,0
kannabiskokeiluihin ja käyttöön?	81,4%	3,9%	14,7%	1,3	1,0
muiden huumausaineiden kokeiluihin ja käyttöön?	83,4%	3,4%	13,2%	1,3	1,0
rahapelaamiseen?	61,9%	8,5%	29,6%	1,7	1,0
Yhteensä	77,8%	5,1%	17,1%	1,4	1,0

Käytetäänkö kunnassasi / asuinalueellasi mielestäsi liikaa...

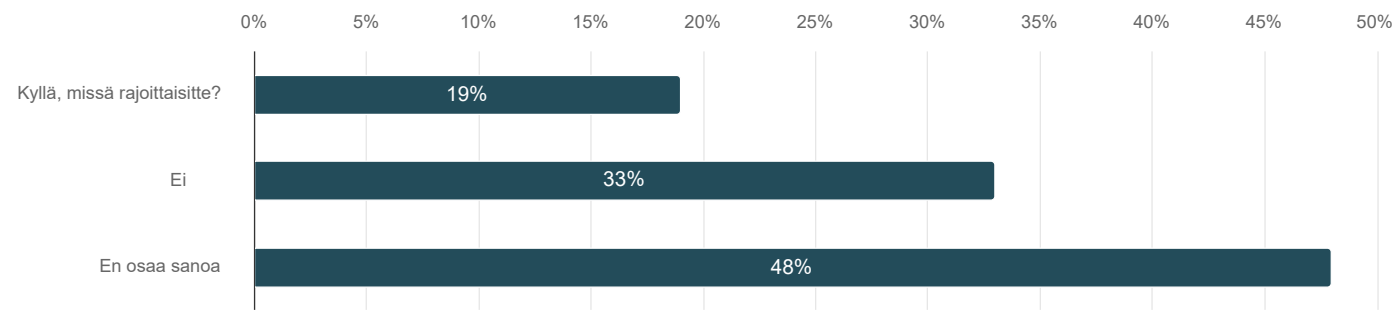
Vastaajien määrä: 354

	Kyllä	En	En osaa sanoa	Keskiarvo	Mediaani
alkoholia?	64,1%	10,7%	25,2%	1,6	1,0
muuta päihteitä?	69,5%	8,5%	22,0%	1,5	1,0
tupakka- ja nikotiini tuotteita?	57,7%	11,6%	30,7%	1,7	1,0
rahapelejä?	25,1%	13,9%	61,0%	2,4	3,0
Yhteensä	54,1%	11,2%	34,7%	1,8	1,0

Olisiko alkoholin anniskelua tarpeen rajoittaa tietyillä alueilla kunnassasi kaupungin/kunnan omalla päätöksellä?

Vastaajien määrä: 352

	n	Prosentti
Kyllä, missä rajoittaisitte?	65	18,5%
Ei	117	33,2%
En osaa sanoa	170	48,3%

Lisätekstikenttään annetut vastaukset

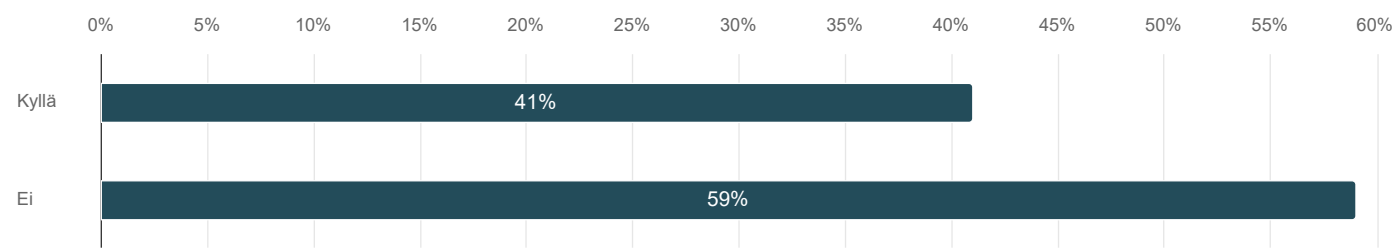
[Näytä kaikki](#)

Vastausvaihtoehdot	Teksti
Kyllä, missä rajoittaisitte?	Koulujen, päiväkotien ja leikkipuistojen läheisyydessä. Meripäivillä.
Kyllä, missä rajoittaisitte?	Julkiset paikat, torit, puistot keskellä päivää
Kyllä, missä rajoittaisitte?	Kaupan parkkipaikalla / porraskäytävässä
Kyllä, missä rajoittaisitte?	Meripäivät ja muut tapahtumat
Kyllä, missä rajoittaisitte?	Meripäivillä
Kyllä, missä rajoittaisitte?	Meripäivillä
Kyllä, missä rajoittaisitte?	Urheilutapahtumissa
Kyllä, missä rajoittaisitte?	Kauppojen ja Pasaatin eessä, Kahuvuoren ostarilla
Kyllä, missä rajoittaisitte?	Leikkipuistojen lähellä
Kyllä, missä rajoittaisitte?	Julki juopottelu kiellettävä
Kyllä, missä rajoittaisitte?	Anniskelua tulisi rajoittaa niin monessa paikassa kuin mahdollista.
Kyllä, missä rajoittaisitte?	Urheilutapahtumat
Kyllä, missä rajoittaisitte?	Puistoissa
Kyllä, missä rajoittaisitte?	Karhuvuori
Kyllä, missä rajoittaisitte?	Karhuvuori
Kyllä, missä rajoittaisitte?	Kotkansaari,Karhula,Hovinsaari
Kyllä, missä rajoittaisitte?	Puistot
Kyllä, missä rajoittaisitte?	Baareissa ei alkoholia klo kahden jälkeen
Kyllä, missä rajoittaisitte?	Baarit
Kyllä, missä rajoittaisitte?	Ravintoloiden kontrolli olematonta (viinaa myydän niin monta annosta kuin asiakkaalla on rahaa (känni kontrollia ei ole)
Kyllä, missä rajoittaisitte?	Torialueilla, puistoalueilla, penkeillä istuskellessa
Kyllä, missä rajoittaisitte?	yleisötapahtumat
Kyllä, missä rajoittaisitte?	pasaati
Kyllä, missä rajoittaisitte?	tapahtumat
Kyllä, missä rajoittaisitte?	Meripäivät
Kyllä, missä rajoittaisitte?	ehtoolisella
Kyllä, missä rajoittaisitte?	perhetapahtumat, esim urheilu-
Kyllä, missä rajoittaisitte?	Kotkan tori, Sibeliuspuisto, Pasaatikorttelin ympäristö

Vastausvaihtoehdot	Teksti
Kyllä, missä rajoittaisitte?	ikärajaa tulisi nostaa 24 vuoden ikää yökerhoihin
Kyllä, missä rajoittaisitte?	PUISTOISSA JA LIIKKEIDEN EDUSTOILLA
Kyllä, missä rajoittaisitte?	Karhuvuoressa
Kyllä, missä rajoittaisitte?	Kotka
Kyllä, missä rajoittaisitte?	Karhuvuori
Kyllä, missä rajoittaisitte?	Karhuvuori
Kyllä, missä rajoittaisitte?	Asemakaava-alueella
Kyllä, missä rajoittaisitte?	Kotkansaari sale
Kyllä, missä rajoittaisitte?	Tapahtumissa
Kyllä, missä rajoittaisitte?	Kadut ja puistot
Kyllä, missä rajoittaisitte?	Puistot, torit, tapahtumat. kioskit
Kyllä, missä rajoittaisitte?	Urheilutapahtumissa
Kyllä, missä rajoittaisitte?	Yleisesti julkisissa tiloissa, toimii esimerkkinä
Kyllä, missä rajoittaisitte?	koulujen ja päiväkotien lähellä. Urheilutapahtumissa.
Kyllä, missä rajoittaisitte?	Karhuvuoressa
Kyllä, missä rajoittaisitte?	Meripäivillä ja muissa tapahtumissa
Kyllä, missä rajoittaisitte?	Ravintoloiden aukiolo ajat , sulkeutuisivat -03 mennessä.
Kyllä, missä rajoittaisitte?	Kotkansaarella
Kyllä, missä rajoittaisitte?	Karhuvuori
Kyllä, missä rajoittaisitte?	Tapahtumissa ja terasilla päiväaikaan, kun liikkuu lapsiperheitä
Kyllä, missä rajoittaisitte?	Kotkan torilla
Kyllä, missä rajoittaisitte?	Urheilutapahtumat ja kaupungin isännöimät tpshtunat esim Meripäivävastaanotto
Kyllä, missä rajoittaisitte?	Keskustan tori, puistot
Kyllä, missä rajoittaisitte?	Yleiset paikat puistot yms. tori ympäristö
Kyllä, missä rajoittaisitte?	Lasten lähellä
Kyllä, missä rajoittaisitte?	Kaupungin tapahtumissa on liikaa alkoholitarjoilua
Kyllä, missä rajoittaisitte?	Karhuvuori, pasaati
Kyllä, missä rajoittaisitte?	Ravintoloissa
Kyllä, missä rajoittaisitte?	Pasaatin ympäristö

Oletko kunnassasi viimeisen 12 kuukauden aikana pelännyt kadulla tai muulla julkisella paikalla kohtaamiasi päihtyneitä henkilöitä?

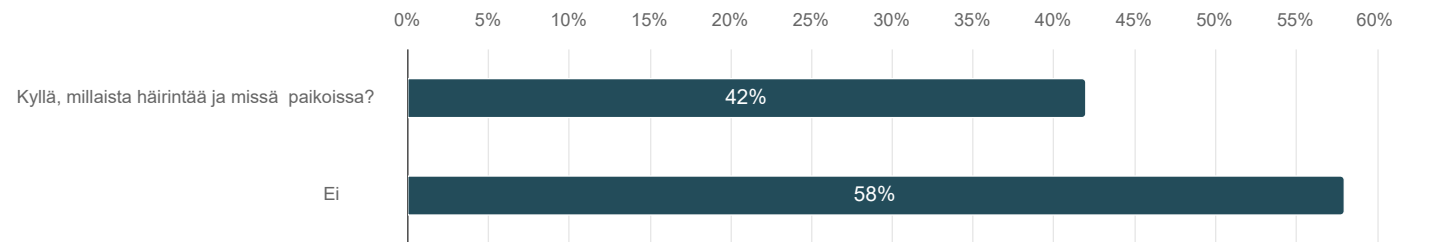
Vastaajien määrä: 350

	n	Prosentti
Kyllä	143	40,9%
Ei	207	59,1%

Onko päähtynyt henkilö ahdistellut tai häirinnyt sinua kadulla tai muulla julkisella paikalla?

Vastaajien määrä: 141

	n	Prosentti
Kyllä, millaista häirintää ja missä paikoissa?	59	41,8%
Ei	82	58,2%

Lisätekstikenttään annetut vastaukset

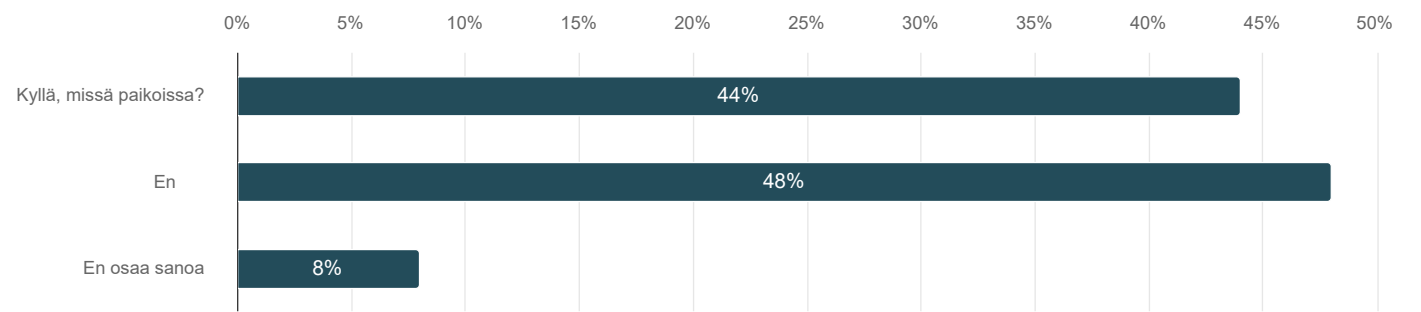
[Näytä kaikki](#)

Vastausvaihtoehdot	Teksti
Kyllä, millaista häirintää ja missä paikoissa?	Huutelua
Kyllä, millaista häirintää ja missä paikoissa?	Huutelua Sibeliyspuistossa ja Pasaatilla
Kyllä, millaista häirintää ja missä paikoissa?	Ahdistelua, bareissa ja niiden lähistöllä
Kyllä, millaista häirintää ja missä paikoissa?	Huutelua puistoissa tai kaduilla yöaikaan
Kyllä, millaista häirintää ja missä paikoissa?	huutelua ja alaviitteistä kommentointia esim. Kotkan torilla
Kyllä, millaista häirintää ja missä paikoissa?	Rahan ja tupakan pummaamista agressiivisesti kadulla.
Kyllä, millaista häirintää ja missä paikoissa?	Perään huutelua, lähestymisyrityksiä
Kyllä, millaista häirintää ja missä paikoissa?	Kadulla kulkiessa / puistoissa kulkemisessa / Pasaatissa. Sanallista häiriköintiä, yritetty pyytää liittymään seuraan, työttelyä...
Kyllä, millaista häirintää ja missä paikoissa?	Sekavasti käyttäytynyt lähestynyt.
Kyllä, millaista häirintää ja missä paikoissa?	Huudellut perään, kotkansaarella
Kyllä, millaista häirintää ja missä paikoissa?	Kerjäämistä, Pasaatin ympäristössä
Kyllä, millaista häirintää ja missä paikoissa?	Aggressiivista örveltämistä Pasaatin liepeillä
Kyllä, millaista häirintää ja missä paikoissa?	Kauppojen edustalla
Kyllä, millaista häirintää ja missä paikoissa?	Pyytänyt savukkeita ja tulta
Kyllä, millaista häirintää ja missä paikoissa?	Pyydetty tupakkaa tai rahaa. Muutaman kerran käyty vain kimppuun ja välillä uhataan pahoinpitelyllä tai jopa tappamisella, ellei anna mitä pyytävät. Välillä porukka ulkomaalaisia päivystää koulun lähetyville ja tarjoavat koulutyöille ainakin tupakkaa ja alkoholia.
Kyllä, millaista häirintää ja missä paikoissa?	Huudetaan perään, tartutaan kiinni takkiin
Kyllä, millaista häirintää ja missä paikoissa?	Huutelua torilla ja puistoissa
Kyllä, millaista häirintää ja missä paikoissa?	Kadulla, Kotkansaarella
Kyllä, millaista häirintää ja missä paikoissa?	Kotkan keskustassa: pyrkinyt estämään kulkua, kerjännyt
Kyllä, millaista häirintää ja missä paikoissa?	Kaupan edessä, pyysi savuketta

Vastausvaihtoehdot	Teksti
Kyllä, millaista häirintää ja missä paikoissa?	huutelua, örinää kadulla, bussissa
Kyllä, millaista häirintää ja missä paikoissa?	Sibeliuspuisto
Kyllä, millaista häirintää ja missä paikoissa?	Puistossa huutelua
Kyllä, millaista häirintää ja missä paikoissa?	Asiatonta huutelua esim. Sibeliuksen puistossa ja torilla
Kyllä, millaista häirintää ja missä paikoissa?	vain epämiellyttävää lähestymistä, mikä johtanut/ aiheuttanut sen enempää
Kyllä, millaista häirintää ja missä paikoissa?	En ahdistellut minua, mutta on ahdistavaa katsoa hyvin päihtynyttä ihmistä jota hakataan, joka kaatuu ja lyö päänsä pahasti katuun tai joka on aivan liian nuori olemaan huonossa kunnossa.
Kyllä, millaista häirintää ja missä paikoissa?	huutelua, rahan pyytämistä
Kyllä, millaista häirintää ja missä paikoissa?	Kaupan edessä,bussipysäkillä
Kyllä, millaista häirintää ja missä paikoissa?	Karhuvuori torilla
Kyllä, millaista häirintää ja missä paikoissa?	Karhulan torilla. Päihteitä käyttävä henkilö yrittii tunkeutua väkisin autooni ollessani parkkipaikalla.
Kyllä, millaista häirintää ja missä paikoissa?	tullut pyytämään rahaa
Kyllä, millaista häirintää ja missä paikoissa?	Huutelua Kotkansaarella
Kyllä, millaista häirintää ja missä paikoissa?	tivannut rahaa
Kyllä, millaista häirintää ja missä paikoissa?	Huutelua ja vislailua mm. Sibbarilla ja Pasaatin ja torin luona
Kyllä, millaista häirintää ja missä paikoissa?	kännissä ja/tai aineissa ollut mies kävi huutamaan ja kiroamaan taksissa. Jouduin pysäyttämään auton. Hän hyppäsi ulos ja jätti maksamatta. Lisäksi Turvalan suunnalla yksi syöksyi auton eteen makaamaan ja olin vähällä ajaa päälle.
Kyllä, millaista häirintää ja missä paikoissa?	Tullut juttelemaan, vaikka selvästi olen osoittanut, etten halua, lähtemällä tilanteesta pois.
Kyllä, millaista häirintää ja missä paikoissa?	Oksentelua ja kusemista pitkin katuja
Kyllä, millaista häirintää ja missä paikoissa?	Turvalassa kaupan edessä joku mies otti puukon taskusta ja uhkasi sillä toista miestä. Molemmat olivat humalassa.
Kyllä, millaista häirintää ja missä paikoissa?	Huutelua, uhkailua koiran kanssa lenkillä raittien lähistöllä
Kyllä, millaista häirintää ja missä paikoissa?	Perään huutelua, rahan pyytämistä Kotkan keskustassa
Kyllä, millaista häirintää ja missä paikoissa?	Huutelua, rahan kyselyä, suu-sanallista uhkailua. Kauppatorilla nuoret ja keskustan puistoissa vanhemmat.
Kyllä, millaista häirintää ja missä paikoissa?	Työpaikalla usein. Olen viimeemmäksi toiminut järkkärinä.
Kyllä, millaista häirintää ja missä paikoissa?	Piripäät murtautui yritykseeni
Kyllä, millaista häirintää ja missä paikoissa?	Puistoissa, pasaatissa, rahan pummaamista
Kyllä, millaista häirintää ja missä paikoissa?	Pissataan rapun eteen, jos jotain menee sanomaan, niin saa pelätä agressiivista käyttäytymistä. Tällaista tapahtuu välillä ihan kotitalon rapun edessä.
Kyllä, millaista häirintää ja missä paikoissa?	Huutelua
Kyllä, millaista häirintää ja missä paikoissa?	Tappouhkaus

Oletko kunnassasi viimeisen 12 kuukauden aikana altistunut tupakansavulle tai sähkösavukkeen höyryille kadulla tai muulla julkisella paikalla niin, että olet kokenut siitä olleen sinulle haittaa?

Vastaajien määrä: 353

	n	Prosentti
Kyllä, missä paikoissa?	156	44,2%
En	170	48,2%
En osaa sanoa	27	7,6%

Lisätekstikenttään annetut vastaukset

[Näytä kaikki](#)

Vastausvaihtoehdot	Teksti
Kyllä, missä paikoissa?	Bussipysäkit ja kauppojen edustat
Kyllä, missä paikoissa?	Pasaatin torin puoleiset ovet
Kyllä, missä paikoissa?	bussipysäkki
Kyllä, missä paikoissa?	Esimerkiksi bussipysäkillä ja kauppojen ja kauppakeskusten ovien edustalla.
Kyllä, missä paikoissa?	Kauppakeskuksen ovien edessä, ulkona liikkuesssa.
Kyllä, missä paikoissa?	Kaupan sisäänkäynnin yhteydessä
Kyllä, missä paikoissa?	Kotkan torilla
Kyllä, missä paikoissa?	Pasaatin edusta
Kyllä, missä paikoissa?	Jokapaikassa
Kyllä, missä paikoissa?	Kauppojen ja kirjaston edusta
Kyllä, missä paikoissa?	Rakennusten sisäänkäyntien edessä
Kyllä, missä paikoissa?	Bussipysäkillä molemmille. Tuulisella säällä savukkeista irtoaa myös kuumaa tuhkaa joka voi pilata vaatteet tai lentää esim. toisen ihmisen silmään.
Kyllä, missä paikoissa?	Yleisillä paikoilla ulkona. Kotkan kaupungintalon edustalla!
Kyllä, missä paikoissa?	Kadulla
Kyllä, missä paikoissa?	Kauppojen edustoilla
Kyllä, missä paikoissa?	Kaupan edustalla, kaupungissa
Kyllä, missä paikoissa?	Kauppakeskus Pasaatin lähistöllä ja kadulla kulkiessa
Kyllä, missä paikoissa?	Linja-autopysäkillä
Kyllä, missä paikoissa?	Pasaatin edusta/ toerin puoli
Kyllä, missä paikoissa?	Ulkona lenkkeilessä lähialueen kaduilla ja keskustan alueella
Kyllä, missä paikoissa?	Sutelan prisma
Kyllä, missä paikoissa?	K-Supermarket Pookin edessä
Kyllä, missä paikoissa?	Ksuppojen edustut, kadulka vastaatulijat
Kyllä, missä paikoissa?	Pasaatin oven edessä
Kyllä, missä paikoissa?	Bussipysäkeillä, katoksissa, rakennusten ovien edessä/sisäänkäynneillä
Kyllä, missä paikoissa?	Kaupungilla
Kyllä, missä paikoissa?	Bussipysäkillää
Kyllä, missä paikoissa?	Bussipysäkit

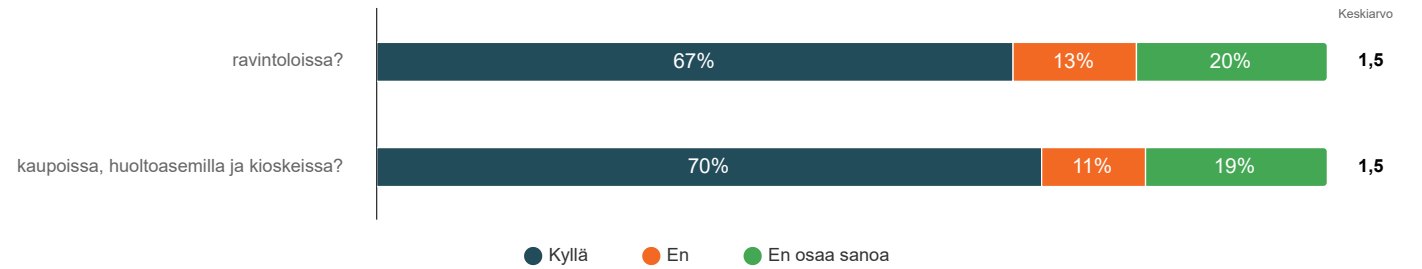
Vastausvaihtoehdot	Teksti
Kyllä, missä paikoissa?	Puiston penkit esim.
Kyllä, missä paikoissa?	Kadulla
Kyllä, missä paikoissa?	Bussipysäkillä
Kyllä, missä paikoissa?	Pasaatin edusta mm
Kyllä, missä paikoissa?	Pasaatin edessä torin puolella
Kyllä, missä paikoissa?	Mussalon asuinalueella kotini lähellä
Kyllä, missä paikoissa?	Uimarannalla
Kyllä, missä paikoissa?	Torikahvila
Kyllä, missä paikoissa?	parveke, pyssipysäkki
Kyllä, missä paikoissa?	kauppojen edustalla, koulujen läheisyydessä
Kyllä, missä paikoissa?	Kotona, parveketupakointi
Kyllä, missä paikoissa?	Pasaatin ovilla polttaminen on häiritsevää
Kyllä, missä paikoissa?	Ihan jalkakäytävällä kävellessä tupakoitsijan takana. Vuokralaiseni kärsii naapurin parveketupakoinnista ja pelkään, että lähtee asunnosta.
Kyllä, missä paikoissa?	Bussipysäkeillä, kauppojen ulko-ovilla
Kyllä, missä paikoissa?	Ulkoilmaravintolat
Kyllä, missä paikoissa?	rautatie asema
Kyllä, missä paikoissa?	Karhulan koulun piha-alueen sisäänkäynnillä päivittäin, varsinkin Sairaalan päädyssä. Kukaan ei puutu alaikäisten tupakointiin lukiossa.
Kyllä, missä paikoissa?	Bussipysäkill
Kyllä, missä paikoissa?	Tapahtuma-alueet
Kyllä, missä paikoissa?	Pasaatin edessä torilla
Kyllä, missä paikoissa?	bussipysäkeillä
Kyllä, missä paikoissa?	Kadulla kulkiessa, kauppojen pihalla
Kyllä, missä paikoissa?	kauppojen ulkoovilla
Kyllä, missä paikoissa?	keskustassa
Kyllä, missä paikoissa?	Bussipysäkki
Kyllä, missä paikoissa?	Työpaikallani.
Kyllä, missä paikoissa?	esim. LIIKKEIDEN KUTEN PASAATIN EDUSTALLA
Kyllä, missä paikoissa?	Bussipysäkeillä, liikkeiden ovien edustalla
Kyllä, missä paikoissa?	Bussipysäkeillä
Kyllä, missä paikoissa?	Useissa paikoissa missä poltetaan mm kadulla
Kyllä, missä paikoissa?	Kadulla ja ilmastoinnin kautta kotona
Kyllä, missä paikoissa?	Yläkoulussa, Pasaatissa
Kyllä, missä paikoissa?	Kahvilan terassilla
Kyllä, missä paikoissa?	Omassa kodissa,naapuri tupakoi pihalla
Kyllä, missä paikoissa?	Linja-auto pysäkillä, pankkiautomaateilla
Kyllä, missä paikoissa?	Pasaatin ympäristössä. Keskussairaalan pihalla.
Kyllä, missä paikoissa?	Bussipysäkillä ja pasaatin kauppakeskuksen edessä tupakoidaan aina
Kyllä, missä paikoissa?	Kadulla
Kyllä, missä paikoissa?	Puistoissa, uimarannalla, kauppojen edessä, torilla
Kyllä, missä paikoissa?	Työpaikalla
Kyllä, missä paikoissa?	Torilla (Kotkansaari ja Karhula), pankkiautomaateilla eri paikoissa, Ekamin ohi kulkiessa
Kyllä, missä paikoissa?	Kauppojen oven läheisyydet
Kyllä, missä paikoissa?	Bussipysäkillä tupakoitsija välillä aivan savuttoman vieressä, haisee ja ärsyttää keuhkoja

Vastausvaihtoehdot	Teksti
Kyllä, missä paikoissa?	bussipysäkillä, bussissa, kadulla
Kyllä, missä paikoissa?	Keskustan kaduilla.
Kyllä, missä paikoissa?	Bussipysäkeillä
Kyllä, missä paikoissa?	Kauppakeskusten edessä, puistoissa, sairaalalla
Kyllä, missä paikoissa?	Torilla ja terassilla
Kyllä, missä paikoissa?	kauppakeskuksen ja kauppojen ovilla
Kyllä, missä paikoissa?	Kapuppojen ja virastojen edustat.
Kyllä, missä paikoissa?	Torilla
Kyllä, missä paikoissa?	en muista paikkaa
Kyllä, missä paikoissa?	Kauppojen ym. julkisten tilojen edustalla
Kyllä, missä paikoissa?	Linja-auto pysäkillä
Kyllä, missä paikoissa?	Bussipysäkillä, kauppojen edustalla
Kyllä, missä paikoissa?	Pasaatin torin puoleinen ulko-ovi
Kyllä, missä paikoissa?	Kaupan edessä bussipysäkillä
Kyllä, missä paikoissa?	julkiset tilat joskus, käy henkeen
Kyllä, missä paikoissa?	Pasaatin edessä ja useilla bussipysäkeillä bussia odotellessani
Kyllä, missä paikoissa?	Ammattioppilaitosten piholla ja lukiodien tonteilla
Kyllä, missä paikoissa?	Kauppakeskus Pasaatin edessä
Kyllä, missä paikoissa?	Karhuvuoren S-market
Kyllä, missä paikoissa?	Kotkansaari, torin alue ja Sibeliuspuisto
Kyllä, missä paikoissa?	Bussipysäkit, kauppakeskuksen edusta (Pasaati)
Kyllä, missä paikoissa?	Bussipysäkit ja kauppakeskuksen edusta.
Kyllä, missä paikoissa?	Kaduilla ja puistoissa, Pasaatin ja baarien edessä
Kyllä, missä paikoissa?	Työpaikalla, kauppakeskuksen/kaupan edustalla
Kyllä, missä paikoissa?	Karhuvuoren torilla
Kyllä, missä paikoissa?	Kauppakeskuksen ovien edustat, ravintoloiden oven edustat
Kyllä, missä paikoissa?	Karhulan tori
Kyllä, missä paikoissa?	Pääasiassa bussipysäkeillä bussia odotellessa
Kyllä, missä paikoissa?	Prisman edessä ja parkkihallissa
Kyllä, missä paikoissa?	Liikennevaloissa toisen auton ikkunasta höyryä suoraan avoimesta ikkunasta omaan autoon.
Kyllä, missä paikoissa?	Kadulla
Kyllä, missä paikoissa?	Meripäivillä
Kyllä, missä paikoissa?	Pasaatin sisäänkäynti
Kyllä, missä paikoissa?	Pasaatin edusta
Kyllä, missä paikoissa?	pysäkkikatoksessa
Kyllä, missä paikoissa?	sairaalalla
Kyllä, missä paikoissa?	bussipysäkillä
Kyllä, missä paikoissa?	kadulla, bissipysäkillä, kauppojen edessä, puistoissa...
Kyllä, missä paikoissa?	monissa paikoissa ulkona
Kyllä, missä paikoissa?	kadulla
Kyllä, missä paikoissa?	Pasaatin torin edusta
Kyllä, missä paikoissa?	Kotkan keskustassa esim. Pasaatin sisäänkäyntien kohdilla
Kyllä, missä paikoissa?	Usealla bussipysäkillä ympäri Kotkaa päivittäin.

Vastausvaihtoehdot	Teksti
Kyllä, missä paikoissa?	kauppakeskus Pasaatin edusta, torin puoli
Kyllä, missä paikoissa?	Kauppojen edusta, torit, leikkipuistot
Kyllä, missä paikoissa?	Pasaatin edustalla
Kyllä, missä paikoissa?	Kotkan torilla ja kauppojen ja kioskien edustalla. Oman rapun edessä.
Kyllä, missä paikoissa?	Työpaikalla, (Savuton Kotka?)
Kyllä, missä paikoissa?	Pasaatin sisäänkäynnissä, urheilutapahtumissa
Kyllä, missä paikoissa?	Kaupan edessä
Kyllä, missä paikoissa?	Kaduilla
Kyllä, missä paikoissa?	Parvekkeella
Kyllä, missä paikoissa?	Pasaatin torin puoleisella ovella

Tulisiko alkoholin myyntiin henkilölle, joka on selvästi päihtynyt suhtautua nykyistä tiukemmin kuntasi...

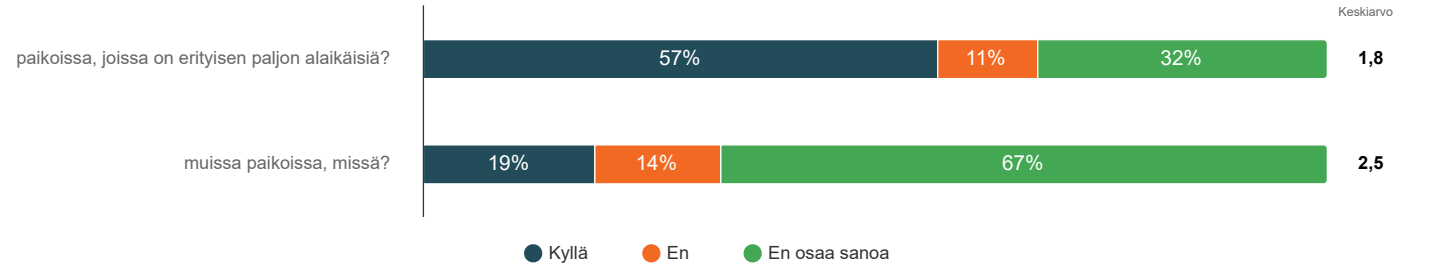
Vastaajien määrä: 355

	Kyllä	En	En osaa sanoa	Keskiarvo	Mediaani
ravintoloissa?	66,6%	13,3%	20,1%	1,5	1,0
kaupoissa, huoltoasemilla ja kioskeissa?	70,2%	10,6%	19,2%	1,5	1,0
Yhteensä	68,4%	12,0%	19,7%	1,5	1,0

Tulisiko kunnassasi rajoittaa rahapelimainontaa...

Vastaajien määrä: 355

	Kyllä	En	En osaa sanoa	Keskiarvo	Mediaani
paikoissa, joissa on erityisen paljon alaikäisiä?	56,6%	10,8%	32,6%	1,8	1,0
muissa paikoissa, missä?	19,4%	14,1%	66,5%	2,5	3,0
Yhteensä	38,0%	12,5%	49,6%	2,1	2,0

Lisätekstikenttään annetut vastaukset

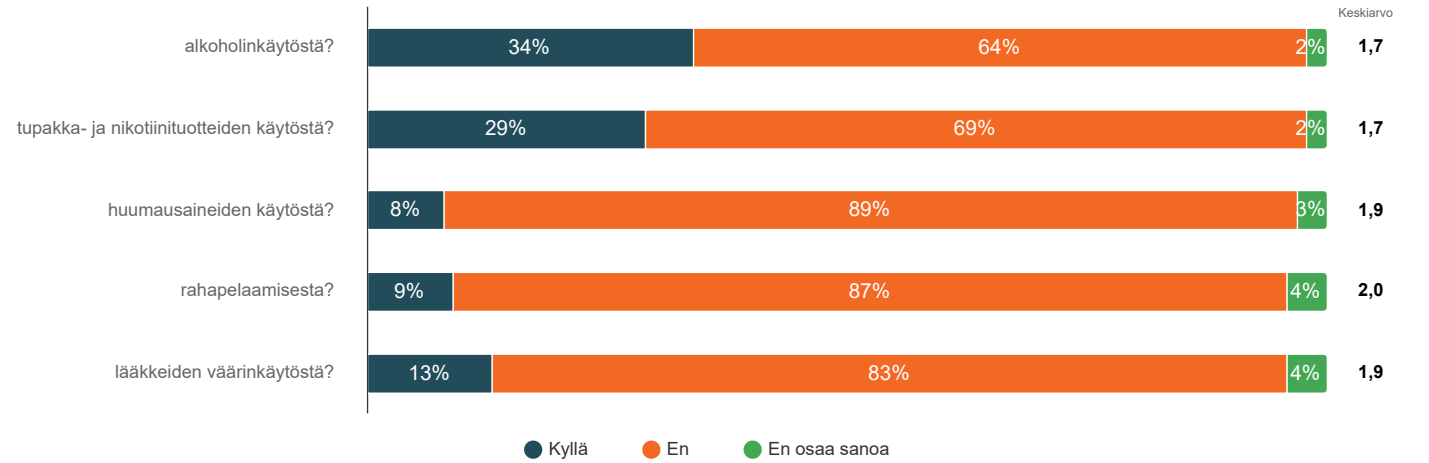
[Näytä kaikki](#)

Vastausvaihtoehdot	Teksti
muissa paikoissa, missä?	Vähittäiskaupoissa ja kioskeilla, koska vanhat ihmiset pelaavat niissä paljon
muissa paikoissa, missä?	Missään muussakaan paikassa ei tulisi mainostaa rahapelejä
muissa paikoissa, missä?	Mainontaa ei pitäisi sallia missään varsinkaan nettimainontaa
muissa paikoissa, missä?	Rahapelejä ei tarvitsisi mainostaa julkisilla paikoilla lainkaan.
muissa paikoissa, missä?	Joka paikassa!
muissa paikoissa, missä?	Kaikkialla
muissa paikoissa, missä?	Kaikkialla
muissa paikoissa, missä?	Kaupoissa esim. lottomainokset voittoineen pois ovensuusta!
muissa paikoissa, missä?	Mainostauluissa ja marketeissa, joissa pelihuoneita.
muissa paikoissa, missä?	sosiaalisessa mediassa
muissa paikoissa, missä?	kaikkialla
muissa paikoissa, missä?	netissä
muissa paikoissa, missä?	Urheilutilaisuuksissa
muissa paikoissa, missä?	LIIKEKESKUKSISSA
muissa paikoissa, missä?	Tarvinneeko mainostaa missään. Näyttää vähempiosaiset notkuvan koneiden luona, luulin heidän saavan rahansa menemään ilman erityistä ohjeistustakin.
muissa paikoissa, missä?	Kauppojen pullonpalautusautomaateilla! Rahapelimainonta kokonaisuudessaan on haitallista, voisi poistaa kaikkialta tai vähentää reilusti.
muissa paikoissa, missä?	kaikissa
muissa paikoissa, missä?	voisi yleisemminkin rajoittaa esim. kaupoissa, marketeissa

Vastausvaihtoehdot	Teksti
muissa paikoissa, missä?	Kaikkialla. Ei tarvi mainostaa missään
muissa paikoissa, missä?	julkisissa paikoissa
muissa paikoissa, missä?	Suuret ruokakaupat (Prisma, Citymarket)
muissa paikoissa, missä?	Netissä
muissa paikoissa, missä?	kisokeissa ja muissa paikoissamissä on pelikoneet
muissa paikoissa, missä?	baareissa ei pitäisi olla edes rahapelejä
muissa paikoissa, missä?	Joka paikassa
muissa paikoissa, missä?	Kaikkialla. Mielestäni rahapelejä ei tarvitse mainostaa yhtään.
muissa paikoissa, missä?	Netissä. Ei ole oikein, että Ylilauta yms. mainostaa ulkolaisia nettikasinoita
muissa paikoissa, missä?	Rahapelejä ei pidä mainostaa missään
muissa paikoissa, missä?	Netissä
muissa paikoissa, missä?	Manonnasta en tiedä, mutta pelikoneet voisi poistaa kaupoista ja etenkin kioskeista. Kioskit ovat pieniä ja pelaajat tukkivat koko kioskin.

Oletko ollut viimeisen 12 kuukauden aikana huolissasi läheisesi...

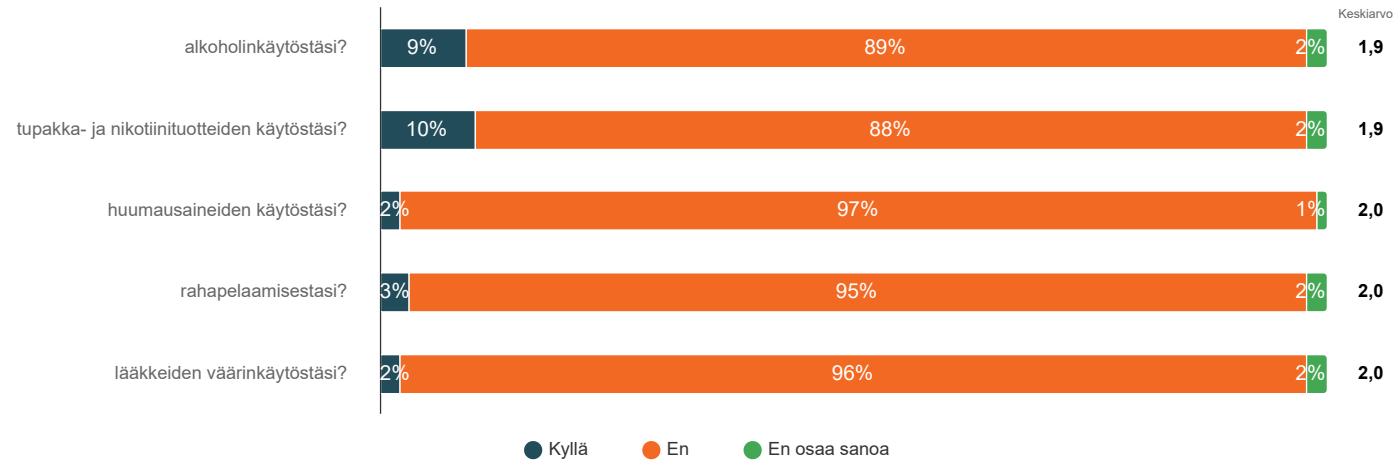
Vastaajien määrä: 354

	Kyllä	En	En osaa sanoa	Keskiarvo	Mediaani
alkoholinkäytöstä?	33,9%	63,8%	2,3%	1,7	2,0
tupakka- ja nikotiinituotteiden käytöstä?	28,8%	68,9%	2,3%	1,7	2,0
huumausaineiden käytöstä?	8,2%	88,7%	3,1%	1,9	2,0
rahapelaamisesta?	9,1%	86,7%	4,2%	2,0	2,0
lääkkeiden väärinkäytöstä?	13,0%	82,8%	4,2%	1,9	2,0
Yhteensä	18,6%	78,2%	3,2%	1,8	2,0

Oletko ollut viimeisen 12 kuukauden aikana huolissasi omasta...

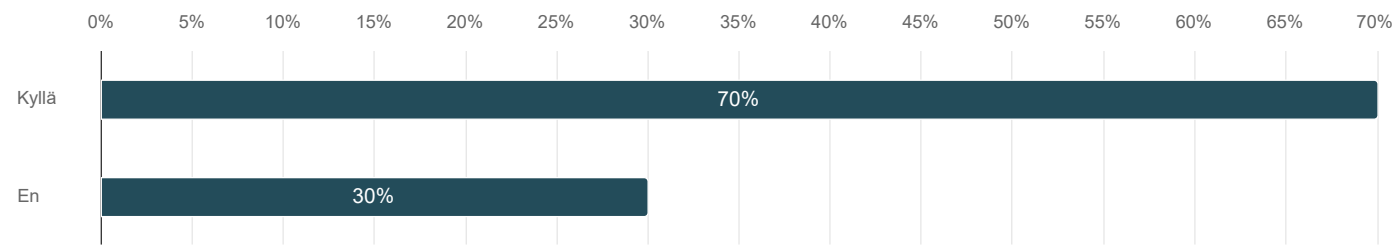
Vastaajien määrä: 353

	Kyllä	En	En osaa sanoa	Keskiarvo	Mediaani
alkoholinkäytöstäsi?	8,8%	88,7%	2,5%	1,9	2,0
tupakka- ja nikotiinituotteiden käytöstäsi?	9,7%	88,3%	2,0%	1,9	2,0
huumausaineiden käytöstäsi?	1,7%	97,2%	1,1%	2,0	2,0
rahapelaamisestasi?	3,4%	94,9%	1,7%	2,0	2,0
lääkkeiden väärinkäytöstäsi?	2,0%	96,0%	2,0%	2,0	2,0
Yhteensä	5,1%	93,0%	1,9%	2,0	2,0

Oletko ollut viimeisen 12 kuukauden aikana sosiaali- ja terveydenhuollon vastaanotolla (esim. sairaan- tai terveydenhoitajan, lääkärin, suunterveydenhuollon tai sosiaalityöntekijän)?

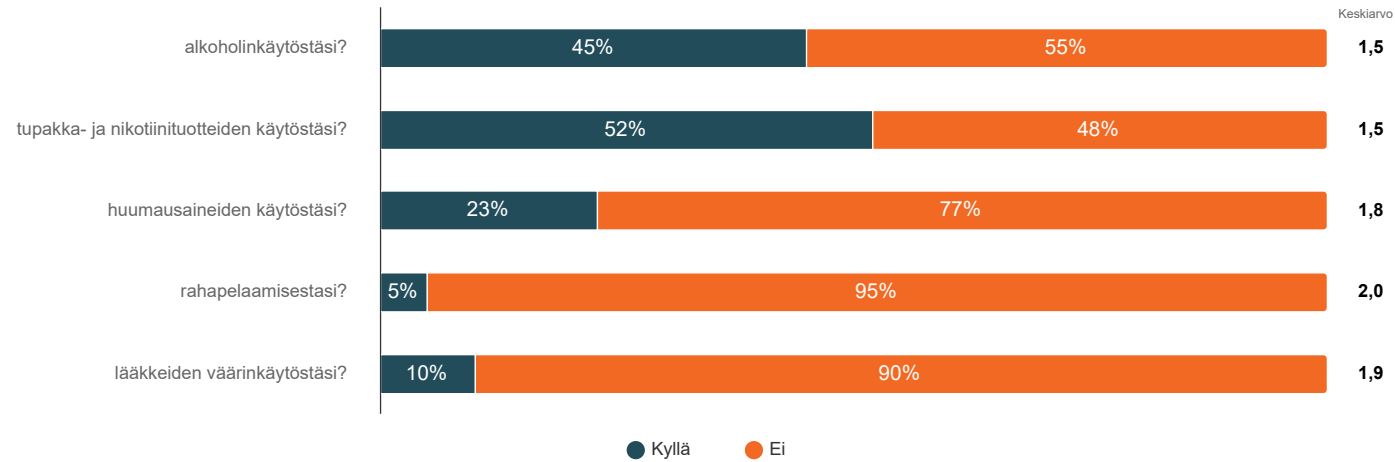
Vastaajien määrä: 345

	n	Prosentti
Kyllä	242	70,1%
En	103	29,9%

Onko sinulta kysytty vastaanotolla....

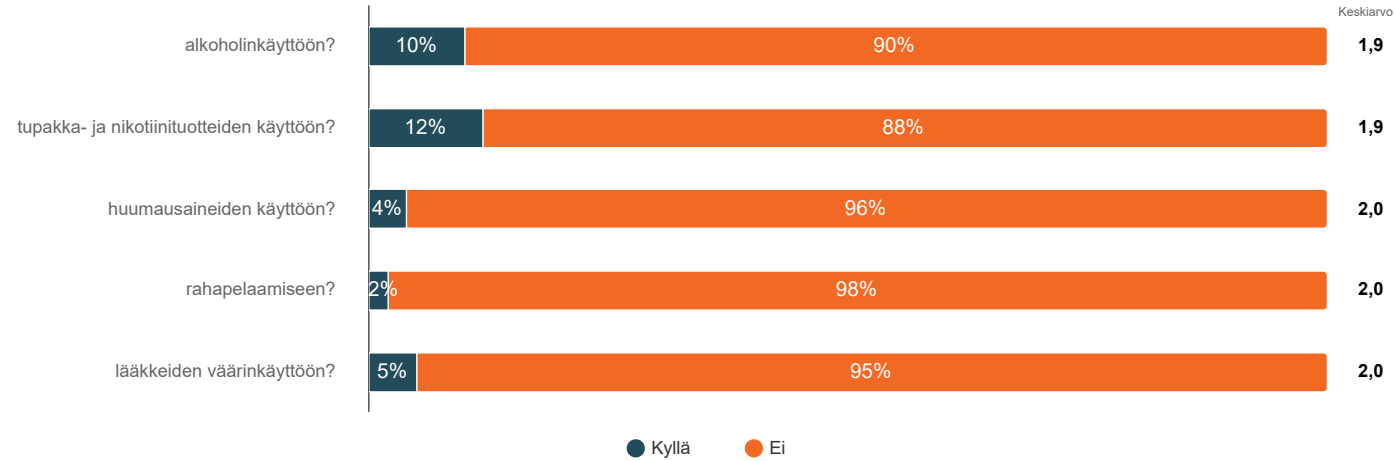
Vastaajien määrä: 242

	Kyllä	Ei	Keskiarvo	Mediaani
alkoholinkäytöstäsi?	45,5%	54,5%	1,5	2,0
tupakka- ja nikotiinituotteiden käytöstäsi?	52,5%	47,5%	1,5	1,0
huumausaineiden käytöstäsi?	23,1%	76,9%	1,8	2,0
rahapelaamisestasi?	4,6%	95,4%	2,0	2,0
lääkkeiden väärinkäytöstäsi?	10,0%	90,0%	1,9	2,0
Yhteensä	27,1%	72,9%	1,7	2,0

Onko sinulle annettu neuvontaa vastaanotolla liittyen...

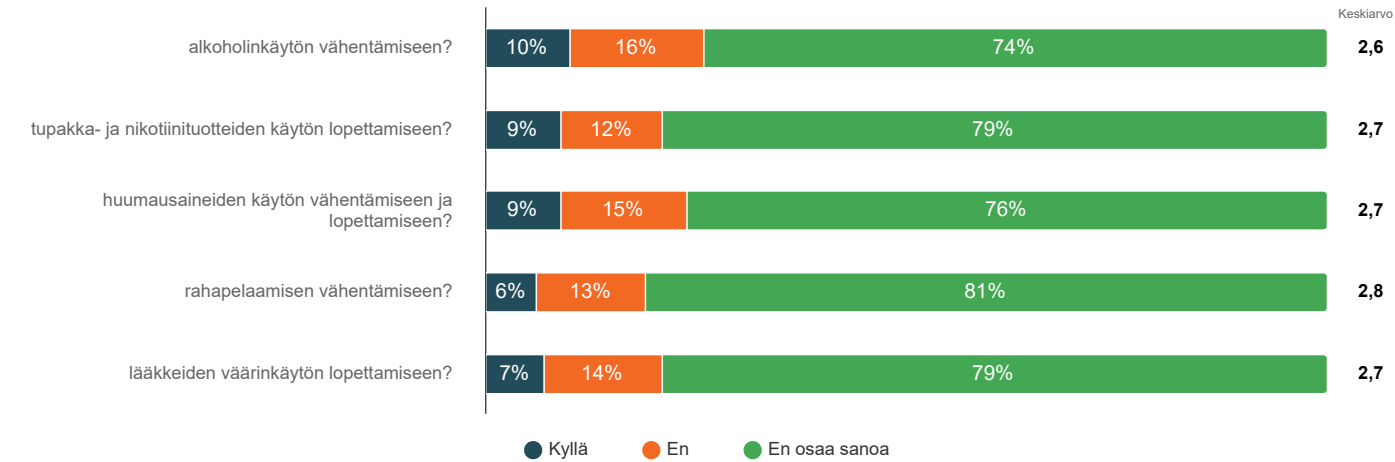
Vastaajien määrä: 241

	Kyllä	Ei	Keskiarvo	Mediaani
alkoholinkäyttöön?	10,0%	90,0%	1,9	2,0
tupakka- ja nikotiinituotteiden käyttöön?	12,5%	87,5%	1,9	2,0
huumausaineiden käyttöön?	3,7%	96,3%	2,0	2,0
rahapelaamiseen?	2,1%	97,9%	2,0	2,0
lääkkeiden väärinkäyttöön?	4,6%	95,4%	2,0	2,0
Yhteensä	6,6%	93,4%	1,9	2,0

Saako kunnassasi helposti apua...

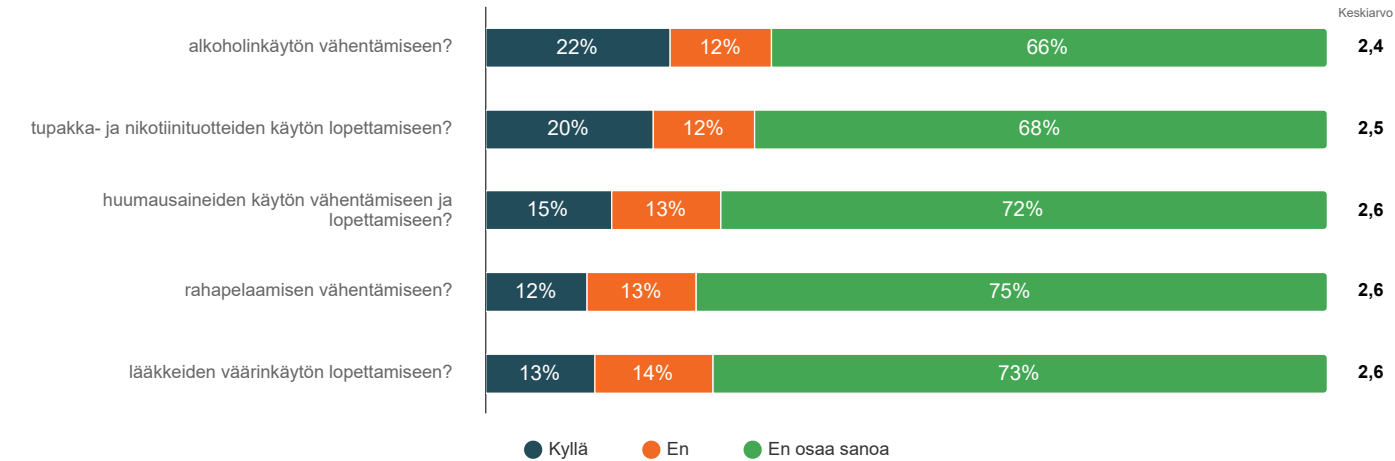
Vastaajien määrä: 353

	Kyllä	En	En osaa sanoa	Keskiarvo	Mediaani
alkoholinkäytön vähentämiseen?	10,5%	15,7%	73,8%	2,6	3,0
tupakka- ja nikotiinituotteiden käytön lopettamiseen?	8,6%	12,5%	78,9%	2,7	3,0
huuhausaineiden käytön vähentämiseen ja lopettamiseen?	9,1%	15,0%	75,9%	2,7	3,0
rahapelaamisen vähentämiseen?	5,7%	13,0%	81,3%	2,8	3,0
lääkkeiden väärinkäytön lopettamiseen?	6,8%	14,5%	78,7%	2,7	3,0
Yhteensä	8,1%	14,1%	77,7%	2,7	3,0

Saako kunnassasi helposti tietoa seuraavista vähentämisen ja lopettamisen tukipalveluista (esim. terveyskeskuksen vastaanotolla, tiloissa tai verkossa)?

Vastaajien määrä: 353

	Kyllä	En	En osaa sanoa	Keskiarvo	Mediaani
alkoholinkäytön vähentämiseen?	22,2%	11,6%	66,2%	2,4	3,0
tupakka- ja nikotiinituotteiden käytön lopettamiseen?	20,2%	12,2%	67,6%	2,5	3,0
huuhausaineiden käytön vähentämiseen ja lopettamiseen?	14,9%	13,4%	71,7%	2,6	3,0
rahapelaamisen vähentämiseen?	11,6%	13,1%	75,3%	2,6	3,0
lääkkeiden väärinkäytön lopettamiseen?	13,1%	14,0%	72,9%	2,6	3,0
Yhteensä	16,4%	12,9%	70,7%	2,5	3,0

Kerro kunnassasi havaitsemista päihteiden ja tupakka- ja nikotiinituotteiden käyttöön sekä rahapelaamiseen liittyvistä epäkohdista, joihin mielestäsi erityisesti tulisi kohdistaa ehkäiseviä toimia?

Vastaajien määrä: 174

Vastaukset
viimeisten vuosien aikana ehkäisevä työ ja ohjaus ja neuvontatyö ovat häipyneet "näkymättömiin ja kuulumattomiin" usein törmää siihen että ihmiset eivät tiedä mistä apua saa, asioiden tulisi olla paremmin esillä jatkuvasti!
Ikäihmisten rahapelaaminen, nettipelaaminen (nuoret) ja sähkötupakan saatavuus ja valvonta (lapset ja nuoret) Myös katuturvallisuuteen tulisi kiinnittää enemmän huomiota. On epämiellyttävää ja pelottavaa, kun päihteiden käyttäjät valtaavat pistot ja Kotkan saaren torialueen ja poliisin valvonta ulottuu sinne harvoin. Kuntalaiset kokevat turvattomuutta koska päihteiden käyttö julkisissa paikoissa on lisääntynyt, eikä siihen puututa riittävän napakasti.
Aihe on vieläkin kovin stigmatisoitu joka nostaa ihmisten kynnystä hakea apua. Kouluihin ja vanhempainrapaamisiin kannattaisi jalkautua ja samoin jakaa matalan kynnyksen materiaaleja useissa eri kanavissa, jotta ihmiset pystyvät niihin rauhassa ja ilman leimaantumista tutustua. Avunhakijasta pitäisi ottaa herkästi koppi, sillä oikea hetki ja motivaatio apuun tarttumiselle voi olla hyvin lyhytjänteinen. Sote ammattilaisten tulisi myös tuntea matalan kynnyksen palvelut hyvin ja ohjata/ markkinoida aktiivisesti niitä.
alaikäisten holtiton alkoholin ja muiden päihteiden käyttö
Kaupungilla tulee aika ajoin vastaan pieniä ryhmiä, jotka selkeästi ovat päihteiden suurkäyttäjiä. Vaikea arvioida minkälaisia aputoimia heille voisi tarjota.
Nuorten päihteiden/huumeiden käyttö
Pasaatin torin puolella on lähes jatkuvasti juopuneita ja huumeissa olevia. Kadulla näkee nuoria, jotka ovat aivan muissa maailmoissa. Tilanne on vaikea.
Tori alueet tulisi olla paikka jossa ihmiset voi käydä esim. jäätelöllä kesällä. Tällä hetkellä en halua viedä lapsia jäätelölle tai tori laidalla olevaan kahvilaan katsomaan torilla pyörivää sekavaa, huutavaa, möykkäävää porukkaa.
Nuoriso viettää aikaa jo aamusta alkaen kaupan liepeillä, jossa epäilen olevan myös vanhemman väestön toimesta päihteiden myyntiä. Mukana pyörii myös todella nuoria lapsia.
Päihtyneiden henkilöiden kokoontuminen/ parveilu julkisissa tiloissa mm. Pasaatin edustalla. Aiheuttaa pelkoa joillekin henkilöille sekä nuoret voivat käyttää ko. henkilöitä päihteiden välittäjinä.
Ongelmien ylyskupolvisuus. Ei ne vanhemmat kenellä ongelmia päihteiden kanssa niin rule vanhempain iltoihin ja saa sitä tietoa mitä tarvisivat että voisivat pitää huolen nuoristaan Lisäksi koko alkoholin käyttö kulttuuria pitäisi muuttaa ja kotka voisi olla eselläkävijä jos meripäiviä vähän raitistettaisiin, annetaan nuorisollekin kuva että hauskaa voi pitää myös ilman päihteitä
Yhä nuoremmat nuoret juovat alkoholia, n. 12-13 -vuotiaat vetää kirkasta viinaa ja limuviinoja keskellä viikkoa. Vapeja ja nuuska-/nikotiinipusseja löytyy todella nuorten muksujen hallusta. Toisinaan cannabiksen tuoksu on selvästi haistettavissa nuorten ympärillä esim. Ostoskeskuksessa tai lähikauppojen pihalla.
Katko pitäisi ehdottomasti saada takaisin Kotkaan. Käyttöhuoneet pitäisi saada lailliseksi ja käyttöön. Päihteidenkäyttöön liittyvää stigmaa tulisi vähentää, jotta hoitoon hakeutumisen kynnys pienentyisi. Päihteiden käytön dekriminalisointi edistäisi asiaa.
lökkäät pelaa paljon pelikoneilla. Vapea käyttää jopa alakouluikäiset. Aikuiset käyttää nuuskaa ja ostaa sitä toisiltaan. Se on laitonta ja se antaa huonoa esimerkkiä. Joku myy tuontiviinaa alaikäisille. Julkijuopottelu on jokapäiväistä Sibbarilla ja Kotkan torilla.
Nuorten päihteiden käytön ja rahapelaamisen ehkäisyyn esim. aloittamalla valistus jo alakoulussa. Puuttua välittömästi, kun em. Käyttöä tsi pelaamista tulee ilmi
Liikaa on kesällä terasseja. Aikuiset juopottelee keskellä päivää puistoissa. On paikkoja joihin on pelottavaa mennä. Sibeliuksenpuisto ja Kotkan tori on ne pahimmat. Myös Pasaatissa on illalla levotobta. En ymmärrä miksi kaikissa kissanristiäisissä ja urheilutapahtumissa pitää olla kaljatelttä. Pärjättäs ilmankin.
Anniskelua on kaupungissa liikaa. Kaljaa saa yömyöhään ravintoloista, muttei ruokaa. Penskat vapettaa.
Pikkulapset vapettaa ja siihen pitäisi puuttua poliisin ja vanhempien
Lapset vapettaa ja aikuiset julkijuopottelee
Julkista päihtymistä ei tunnuta rajoittavan millään tavalla. Keskusta-alueilla törmää jatkuvasti julkiseen alkoholin kuluttamiseen eikä siihen puutu kukaan millään tavalla. Alkoholia juovat henkilöt juovat päihtyäkseen julkisesti kauppojen edustoilla, toreilla ja puistoissa/muilla virkistysalueilla kenenkään rajoittamatta.
Nuorille järkevää toimintaa iltaisin, niin ei tarvitse pasatissa sekoilla
Aptekeilla pitäisi olla tarkemmat säännöstelyt myydä alaikäisille lääkkeitä kuten särkylääkkeet. Jopa energiajuomien myyntiä valvotaan tarkemmin ruokakaupoissa kuin lääkkeiden myyntiä apteekissa.
Huumehörhöjä on liikaa puistoissa Kukaan ei puutu tähän asiaan Laitapuolenkulkijat käy sääliksi. Onkohan niillä kaikilla edes kämppää. Pitäisi olla enemmän apua ihmisille, jotka apua tarvitsevat. Nyt ihmisten ongelmat ja samalla ihmiset lakaistaan roskakoriin. Työttömiä ja juoppoja väheksytään, eikä ongelmiin saa kunnollista apua.
Lapset voivat ostaa esim. kirkasta viinaa helposti Snapchatin kautta, mitä pitäisi pystyä valvomaan. Alaikäiset välittävät sähkötupakkatuotteita muille lapsille.
Alakouluikäisten sähkötupakointi varsinkin. Kirkkaan alkoholin välitysrinkien pois kitkeminen nuorten ulottuvilta.
Asiasta pittäisi infota esim eläkeläisjärjestöjä -luennot esim järjestöjen jäsentilaisuuksissa -asenteiden muuttaminen/ keskustelu yhtä luonnollista esim ravinnosta, liikunnasta - tuotetun materiaalin esittely esim itsearviointi ym -
Tietyillä alueilla keskustan alueella liikkuu paljon nuorisoa. Heillä on riski ajautua kokeilemaan päihteitä esimerkiksi sellaista käyttävän alueella pyörivän aikuisen houkuttelemana. Huvikseen esimerkiksi kaupakeskuksessa pyöriville lapsille ja nuorille pitäisi löytää järkevämpää tekemistä tai järkevämpi paikka viettää aikaa.
Nuorten avoin päihteiden ja nikotiinituotteiden välittäminen sosiaalisessa mediassa
Panostus ennaltaehkäisevään työhön.
Kaupakeskuksen edustat. Myös kokemusta asuntoyhtiön asukkaiden häiriökäyttäytymisestä (narkomaanin +suurenjoukon kavereita muuttanut ,taloyhtiöön vuokralle.Jatkuva tunnin välein kulkeminen ja riehuminen yötä päivää)

Vastaukset
Alaikäisten ja miksi ei vanhempienkin juopottelevien ihmisten valtaamat puistojen penkit kesäaikaan, ettei sinne näin vanhemmat ihmiset viitsi mennä nauttimaan kauniista puistoistamme. Samoin mm. Mansikkalahden uimaranta ja Katariinan puisto kesäiltais.in.sekä Pasaatin torin puoleinen sisäänkäynti.
Käyttötilanteisiin ainakin, koulut, työpaikat, juökiset paikat
Nuorille enemmän harrastuspaikkoja.
Kyseessä on aika monisyinen sosiaalinen ongelma. Tärkeintä olisi vaikuttaa nuorten tilanteeseen (kouluterveydenhuolto, nuorisotyö, nuorten tulevaisuudennäkymät, koulutus ym. ym.)
Huumausaineiden käyttö on lisääntynyt, asenne niiden käyttöä kohtaan onmuuttunut hyväksyvämmäksi, moni keski-ikäinenkin on sanonut, että käyttäisi kannabista, jos sen myynti vapautetaan, iäkkäille määrätään mm kipuun huumaavia, riippuvuutta aiheuttavia lääkkeitä., joissa pakkauskuon vuoksi jää ylimääraisia, jos potilas seuraa ohjeita. Loppuja ei kontrolloi kukaan! Voisiko näissä lääkkeissä apteekki jakaa pakkauksesta. Vain tarvittavan. Oma äitini kertoi jälkeensä ottaneensa.niitä yli reseptissä määrätyn ajan, kun ne autoicait niin hyvin kipuun ja niitä vielä oli ja etteivät mene hukkaan., Myös asenteet rahapelaamista kohtaan on iäkkäillä myönteisiä; " pitäähän sitä jotain jännitystä olla!" "Kun sais sen lottovoiton, niin sitten toteuttaisin unelmani, laittaisin asiani kuntoon, tulisin onnelliseksi..." Näköalattomuutta ilman lottovoittoa. Muutosta ei voi tehdä ilman suurta rahamäärää. Nuorille ns tavallisen elämän ifoleita. Harrastusten esittelyä koulukssa, esim välitunnil yhdistykset esittelevät erilaisia harrasryshmiä, jotka voisivat kiinnostaa. Nuoria. Rahoitusta yrityksistä. Että nuoret ja lapset pääsevät harrastamaan. Välineneyksä, kaupungin asukkaiden herättelyä yhteisön vastuuseen kasvattaa jahuolehtia lapsista ja nuorista samallahuoleh ditaan kaupungin viihtyisyydestä ja turvallisuudesta, ehkäistään jengiytymistä, rikollisuutta, syrjäytymistä, säästetään rahaa muiden menojen laskuna. Ei anneta ääri-ilmioille jalansijaa! Kouluihin enemmän opetusta tunnetaidoist, etiikasta, filosofiasta, ihmisoikeuksista ja niiden toteuttamisesta omassa elämässä, niiden tunnistamisesta muiden khmisten elämässä.
jotta poliisin aika riittäisi vakavampiin rikoksiin, voisiko poliisipartio soittaa huume-/päihdeneuvojille kohteen nähdessään
Ei kunta voi paljonkaan tehdä, jos päihteiden saanti on yhtä helppoa kuin nyt. Ei valistus auta. Vain se auttaa, että päihdebisnestä (laitonta ja laillista) suitsitaan.
Päihteiden ongelmakäyttöä hoitavista henkilöistä tai tahoista ei ole tarjolla tietoa.
Ehkä roskaaminen on epäkohta, johon voisi etsiä keinoja
Nuoret
Kunnan paikoissa kuten kouluissa ei vertaistukiryhmistä kuten NA:sta kuule oikein mitään. NA:laisia ei ole kouluissa puhumassa. Hämmäntävää että yhteisö joka koostuu nuorista päihteidenkäyttäjistä niin heistä ei tiedoteta nuorille päihteidenkäyttäjille tai sitä suunnitteleville.
Aktiisella mediatiedottamisella.
Kouluissa asiaan tulisi kiinnittää erityinen huomio ja vanhempien tietoisuuden lisääminen (poliisin infot on hyvät)
Ravintoloille tiukemmat valvontatoimenpiteet. Katuturvallisuus etenkin ilta- ja yöliikkuminen kaipaa valvontaa. Häiriötä tuottavien alaikäisten vanhempien saattamista tiukempaan kontrolliin
Pasaatin ovilla ja edessä seisoskeleva porukka pitäisi saada siitä pois. Epämiellyttävän näköistä ja tuntuu pelottavalta mennä heidän ohitse siinä. Uskon että vanhemmat ihmiset pelkäävät vielä enemmän. Torin puolella häiritsevää. Kesäisin tulee laivoilla paljon turisteja ja jos torille ja pasaatiin menevät, varmaan ei tykkää hekään noista örveltäjistä. Ovat huumeissa tai kännissä. Vetävät tupakkaa ja puheet on epäasiallisia. Ulkonäkö epäsiisti. Käyttäytyminen ja olomuoto, vaatetus epäsiistiä. Monet on sanoneet, että inhottaa mennä sisälle niistä ovista kun on niin epämääraisä se porukka siinä ulkopuolella. Lisää valvontaa heille ja kehoituksia häipyä siitä.
Terveystienhuollon/ehkäisevän päihdetyön henkilöstön oma esimerkki on tosi tärkeä! Tupakantumpit ja "nikotiinipussit" on itse pudotettava roskikseen kuten "koirankakkapussit" on koiran omistajan tehtävä! Mikä on silmissä on myös sielussa!
En osaa sanoa
Nuorison päihteiden käyttöön ei kiinnitetä riittävästi huomiota.
Nuorten itsetunnon tukeminen jotta nuori pystyisi sanomaan kaveripaineen alla "kiitos Ei"
Tukea ja apua pitäisi olla saatavilla erittäin matalalla kynnyksellä ja helposti. Lisäksi asioista pitäisi puhua jo hyvissä ajoin ala-aste ikäisille ja antaa tietoa paljon. Lisäksi antaa keinoja ein sanomiseen siinä tilanteessa, jos esim. huumausaineita tarjotaan. kokemusasiantuntijoiden käyttöä tulisi lisästä "valistamiseen", jotta oikeasti lapset ja nuoret kuulisivat, että miten asiat on oikeasti.
Olisi tärkeää puuttua nuorten sähkötupakan välitykseen. Nykyisin ensiaskele päihteiden myyntiin tapahtuu sähkötupakanalla, näin kynnys on hyvin matala. Paljon matalempi kuin esim. laittomat päihteet.
Lasten ja nuorten pitäisi olla suojassa altistumiselta. On huolestuttavaa, että nestistä voi suoraan tilata vajeja joiden vaikutusta ei ole tutkittu.
Koulujen ympäristöissä tapahtuu tupakka- ja nikotiini tuotteiden käyttöä. Ei pelkästään ulkotiloissa vaan myös sisätiloissa.
Yleisesti näkyvään huumeiden myyntiin ja välittämiseen puuttumista.
Lapsille ja nuorille pitäisi kohdentaa ehkäisevää päihdetyötä. Kokemusasiantuntijoista voisi olla hyötyä.
Pitäisi olla mahdollista kieltää kerrostalossa sisällä ja parvekkeella tupakointi, jos enemmistö asukkaista sitä kannattaa. Nykyisin tupakoitsijoilla on valta päättää taloyhtiön asioista.
Huumeidenkäyttäjät ja humalassa olijot Pasaatin kauppakeskuksen vieressä, torilla ja puistoissa. Nämä pääalueet tulisi olla siistejä.
Lasten ja nuorten sähkötupakointi on huolestuttava asia ja yllättävän yleistä, joten se on suuri ongelma. Olisiko mahdollista kohdentaa tietoisuuksia lasten ja nuorten suosimille somealustoille?
Enemmän resursseja ennaltaehkäisevään toimintaan esim koulut, kodit, yhdistykset, urheiluseurat.
Päihteiden alaisena ajaminen muun liikenteen seassa. Tupakoiminen kadulla kävellessä; kanssakulkijoista epämiellyttävää (haju, kaduille heitetyt natsat)
S-marketin luona olen silloin tällöin, erityisesti kesällä, havainnut melko nuoria poikia ja tyrräjäkin juovan olutta ja polttavan tupakkaa. He ovat kyllä esiintyneet paikalla rauhallisesti.

Vastaukset
Nuoret käyttävät sähkötupakkaa. Esim. yläkouluissa. Myös nuorten vapaa-ajalla tapahtuva alkoholinkäyttö huolettaa.
Karhulan koulussa oppilaat vapettavat vessoissa ja siirtyessään toimipaikoista toiseen. Tupakkatuotteita myydään vessoissa (lukiolaiset yläkoululaisille). Koulun alueella poltetaan ja vapetetaan eikä asiaan puututa. Portista ei pääse sisään ilman, että kuljet savuverhon läpi. Myös 7.-luokkalaiset näkevät ja altistuvat useita kertoja päivittäin passiiviselle tupakoinnille ja näkevät, että tupakointi on siistiä eikä siihen puututa.
liaan nuoret käyttää
Terveystieteiden tutkimuskeskuksessa näkyy näyttöiltä pyörivät tiedotteet ym. näihin voisi enemmän painottaa päihde- ja peliriippuvuudesta, sekä perheväkivallasta irtipääsemiseen saatavista auttavista tahoista. Tehosteena teline, jossa "mainoslappuja" joissa lukee yhteystietoja tiivistettynä. Telineen voisi sijoittaa esim. tuulikaappiin, jossa se ei olisi kaikkien silmien alla näkyvässä, jolloin madaltaa kynnystä ottaa lehtinen lähtiessä ilman kenenkään toisten tuomistevia ja/tai sääliä katseita. Tietenkin esimerkiksi sinne näyttölle myös tieto lehtisten sijainnista. Myös alaikäisten päihteiden lopettamiseen sekä vähentämiseen tarvitaan lisää resursseja. Jo pelkkä poliisien jalkautuminen, ei pelkästään tapahtumien aikaan, vaan myös ihan arkisin kaupunkialueilla ei ole huono vaihtoehto. Nuorille olisi hyvä saada kunnon kuri näihin liittyen, sekä heitä pitäisi saada ohjattua ikätasoon sopiviin vapaa-ajan paikkoihin. Vanhanajan nuokkarit on hyvä edelleen pitää, mutta myös harraste- sekä muita vapaan olemisen paikkoja joissa nuoret uskaltaisivat avoimesti keskustella ja oppisivat sosiaalisia taitoja jälleen.
valvonta rahapeliin pelaamisen suhteen puutteellista vapen käyttö nuorilla lisääntynyt hyvin paljon alaikäisten tupakointi ja vapettaminen koulujen läheisyydessä alkoholin käyttö ja myynti alaikäisillä ja alle 12v. vaatii enemmän puuttumista
Puistoissa ja kauppakeskuksissa norkoilee usein eri päihteiden käyttäjiä. Esim. nuoriso pyörii paljoin tällaisissa paikoissa, joten altistuvat helposti päihteille.
en osaa sanoa
Ulkotiloissa penkeillä ja puistoissa edelleen alkonkäyttöä hyvinkin normaalina toimintana. Ilmeisimminkään ei ole mahdollisuuksia puuttua.
Lapsille ja nuorille enemmän ilmaisia liikuntamahdollisuuksia iltapäivisin koulun yhteyteen.
Todella runsasta ja näkyvää päihteidenkäyttöä. Sekakäyttäjät aiheuttavat pelkoa, myös alkoholia käytetään runsaasti. Nuoriso avoimesti wapettaa, käyttää kannabista ja nikotiinipusseja sekä nuuskaa. Osalla sekakäyttöä, amfetamiini, lääkkeitä ja kannabis. Koulun valistusta ja tukea jo alakouluihin. Nepsylapset tulisi tunnistaa varhain, koska tämä riskitekijä päihteidenkäytölle. Paljon ylisukupolvista huono-osaisuutta ja päihteidenkäyttöä. Kaupunkikuva epämieluisa, kun joka paikassa niin paljon näkyvää päihteidenkäyttöä Keskustassa, Karhulassa ja Karhuvuoressa.
Nuorten alaikäisten päihteiden käyttö.
Yhä nuoremmat lapset käyttävät päihteitä, esim. sähkötupakan polttaminen näyttää olevan erittäin yleistä
nuorten ja nuorten aikuisten nuuskan ja sähkötupakan käyttö,niiden saatavuus ja houkuttelevuus
Alkoholin liikakäyttäjille ei ole paikkaa jossa voisi yrittää lopettaa juomisen ja saisi vertaistukea sekä neuvontaa ja avohoitoa.
Kauppojen edustat savuttomiksi
Käyttöhuoneet toisivat turvallisuutta kun nyt hengailevat kaupungin keskustassa
Alaikäisten sähkötupakointi yleistynyt paljon.
Nuorten kohdalla ehkäisevää päihdetyötä vielä enemmän, tietoa päihteiden todellisista vaaroista ja pitkän ajan vaikutuksista.
Asuinnoissa ja parvekkeilla tupakointi pitäisi kieltää.
-
Lasten ja nuorten vapetus
Nuorten sähkötupakointi muoti-ilmiönä huoletuttaa, koska nuoret eivät selkeästi tiedä tai halua tiedostaa miten kyseenalaisia aineita tuotteet voivat sisältää.
Täällä Karhuvuoressa missä olen töissä, niin on suuri joukko ihmisiä kenellä näitä kaikkia ongelmia. He tarvitsevat apua ja ohjausta. En tiedä kuinka moni on heistä saa/haluaa apua ongelmia.
-
Nuorten sähkötupakointi on melkoisen laajaa, tuntuu siltä että omat lapset ovat vähemmistöä kun eivät ole kokeilleet tai käytä sähkötupakkaa. Jostakin näitä on aivan liian helposti saatavilla, mikä on väärin.
Päihteidenkäyttö yleisillä paikoilla
Peruskoululaisten vapettaminen.
Pasaatissa julkisesti ja avoimesti on päiväaikaan päihtyneitä ihmisiä, etenkin torin puoleisen sisäänkäynnin luona aiheuttaen häiriötä ja pelkoa. Poliisia harvoin näkee puuttumassa asiaan. Pasaatissa myös 10-12 vuotiaat pyytävät näiltä henkilöiltä apua alkoholin ostoon, heille myydään myös tupakkaa,sähkötupakkaa ja mietoja huumeita keskellä päivää kyseisessä julkisessa paikassa!
Alaikäisten tupakkatuotteiden ja alkoholin käyttöön pitäisi kohdistaa reilusti enemmän huomiota. Viikonloppu illat ja yöt aikoja, jolloin kaupungilla on aina päihtyneitä nuoria. Enemmän jalkautumista nuorten käyttämiin paikkoihin ja nuorten vanhempien pitäisi myös käydä katsomassa minkälainen meininki ilta- ja yöaikaan nuorison keskuudessa on.
Nuorten päihteiden käyttöön tulisi reagoida voimakkaammin. P
Ainakin karhuvuoressa alkoholia myydään hyvin päihtyneille henkilöille, koska kassat pelkäävät. Myös karhuvuoressa on paljon aikuisia, jotka snäpchätin välityksellä kauppaavat sähkötupakkaa ja alkoholia alaikäisille koululaisille.
Kunnalla hyvin heikot mahdollisuudet todelliseen vaikuttamiseen. Yrittäjyyden tuki ja siten työpaikkojen lisääminen pitkäaikaiseksi tavoitteeksi. Sosiaaliturvet ruoka-kupongeiksi tms jolloin yhteiskunnan rahat eivät menisi tupakkaan/alkoholiin tai huumekauppaan niin helposti.

Vastaukset
Nuoret käyttävän edelleen varsin paljon päihteitä ja päihteettömyys johtaa helposti sosiaaliseen hyljeksintään. Tämä tulee ilmi yleensä yläkouluiässä. Jollain lailla pitäisi pystyä vaikuttamaan tässä kohdin ja muuttamaan kurssi. Miten tämä tapahtuisi - en valitettavasti tiedä.
Alaikäiset pyörii viikollakin humalassa. Meripäivillä puistoissa hurjaa menoa. Sähkötupakkaa on liikkeellä paljon ja tosi pienten käytössä. Torin ympäristössä ja puistoissa epämääraista porukkaa. Pelottaa iltaisin liikkua keskustassa.
Työpaikalla, yläkoulussa oppilaille ehkäiseviä toimia
Selvästi alaikäisiin kohdistuva ns. uusien tupakkatuotteiden välitystoiminta (nikotiinipussit, nuuska, vapet). Siihen on rakennettu selvästi rikosoikeudellista vastuuiikää hyödyntävä välimiesporras, joka toimii rajapintana penskojen ja täysikäisten tosiasiallisten välittäjien välillä. Lähtisinkin siitä, että AINA alaikäisen kääntäessä näistä kaivettaisiin verkostoja, kunnes löytyy +18 tyyppi. Näiden kautta kulkee muutakin laitonta.
Kotkan Karhuvuori on huumehörhöjen ja alkisten mekka. Juopuneille myydään alkoa kaupassa ja he kokoontuvat kaupan lähellä isoin ryhmin. Kauppaan uskaltaa mennä valoisaan aikaan eli talvella harvemmin.
Vapea tarjotaan sosiaalisen median kautta nuorille, jopa jo alakoululaisille sekä muita päihteitä teineille. Snapchat on suosituin foorumi, kun oma teini on tulleita viestejä näyttänyt.
Nuorten överijuhliminen puistoissa, Meripäivillä, Valijen yössä tms. Näiltä tulee kaataa alkoholi pois. Nyt puututaan vasta jos ongelmat kärjistyvät eli hyväksytään sekoilu.
Alaikäisillä paljon sähkötupakkaa, nikotiinituotteita, nuuskaa.
Alaikäisten päihteiden käyttö ja siihen puuttuminen.
Apua on melko haasteellista saada. Poikani hakeutui lääkärinvastaanotolle keskustellakseen alkoholinkäytön ongelmastaan, lääkäri joutui kysymään kollegaltaan neuvoa mitä tehdään ja miten edetään. Lääkäri oli kysynyt potilaalta mitä hänen nyt pitäisi tehdä?
Alaikäisten vapen käyttö huolestuttaa erityisesti. Yhä nuoremmissa lapsille ja nuorilla näkee vapen, kun kulkee kaupungilla.
Avoimilla puistoalueilla selkeästi porukkaa päihtyneinä. Heitä ei tarvitse häätää, mutta valvontaa ja avun tarjoamista voisi ehkä olla enemmän saatavilla.
Illalla nuorille tullaan tarjoamaan kannabista torilla, tämä on mielestäni todella huolestuttavaa!
narkkarit ja muut pultsarit pois keskustasta. Myyvät huumeita alaikäisille ja antavat huonoa esimerkkiä nuorille.
Karhuvuoren S-marketin ympäristö
Baareissa myydään liian humalaisille ihmisille alkoholia, eikä voida lähdetäänkö baarista humalassa ajamaan pyörällä, mopolla tai jopa autolla kotiin.
Nuorten yleistyny huumeiden käyttö.
Alaikäisten päihteiden käyttö on lisääntynyt runsaasti ja varsinkin vapen käyttö. Päihteitä saa liian helpolla. Niistä pitää puhua oikeilla nimillä ja pitää tunteja kouluissa, huoltajailloissa ja nuokkareilla.
Helposti havaittavat paikat, josta saa tiedotteita, esitteitä, joista ilmenee mihin voi ottaa itse yhteyttä tai tarpeen tullen kertoa tarvitsevalle. Tässä tulee mieleen kirjaston ala-aula, Viikarin ala-kerta, Katariinan uimahallin eteisaula... siis ettei aina tarvitse mennä nettiin etsimään, mistä löytäisi oikean kohdan (voi ns.väsyä etsimiseen...)
Karhuvuoren "torilla" S-Marketin ja R-kioskin edustalla liikkuminen on todella ahdistavaa remuavan ihmisjoukon vuoksi. Aikuisten päihtyneiden ihmisten joukossa on hyvin nuoriakin ihmisiä. Myös meidän Meripäivät ovat kamalaa katsottavaa alkoholin käytön suhteen. Mielestäni superhyvä bändi nuorille ja puhallutukset konserttiin mennessä voisi olla ensi vuodelle ok. Myös aikuisille voisi olla konsertti, jossa ei ole anniskelualuetta. Eihän meillä voi olla koko perheen Meripäivät, joissa punainen lanka tuntuu olevan käyttää päihteitä kaksi käsin? Sen lisäksi että Meripäivien aikana (olin alueella töissä) näin ihmistä pahoinpideltävän, nuoria sekaisin päihteistä, yhden kaatuvan katuun pää kolahtaen, niin myös vanhemmat lastenvaunujen kanssa näytti todella ahdistavalta päihtyneenä. Varmasti Meripäiville riittää osallistujia, jos ideaa muutetaan vähän vähemmän päihteiden vetämisestä raittiuden ja yhdessäolon mukavuuden puolelle? Tällaiset tuli nopeasti mieleeni.
Ikäihmiset käyttää runsaasti alkoholia, mutta heihin kohdistuvia toimia ei juurikaan ole
Alaikäisten sähkötupakan käyttö on huolestuttaa ja vaatii nopeaa puuttumista. Tietooni on tullut alakoulun alaluokkien oppilaita, jotka käyttävät aktiivisesti sähkötupakkaa ja välittävät myös eteenpäin.
Olen nähnyt mm. Mussalossa hyvinkin nuorilla lapsilla sähkötupakkaa sekä tyhjiä sähkötupakan pakkauksia alakoulun lähettyvillä tien varressa. Myös teini-ikäisiä polttamassa tupakkaa keskustassa näkyy vähän väliä.
Saatavuus on liian helppoa
Lapsille, nuorille ja etenkin vanhemmille tulisi välittää enemmän tietoa em. asioihin liittyen.
Nuorten päihteiden käyttö on lisääntynyt runsaasti. Kouluissa myyntiä ja sähkötupakointia.
Alaikäisten päihteidenkäyttöön koko spektrillä tulisi puuttua hanakammin. Tämä edellyttää kotien ja perheiden tukea ja vastuuttamista nuorista. Kouluihin kaipaisiin lisää ehkäisevän päihdetyön kasvatusta varsinkin koulun ulkopuolisilta tahoilta; ei pelkillä terveystiedon tunneilla. Päihteiden välittäminen alaikäiselle tuntuu olevan melko yleistä Kotkassa.
Ei nimiä
liiallista holhoamista joka aiheuttaa päin vastoin
Nuoriin.
Lapsiin ja nuoriin tulisi kohdentaa ehkäisevää työtä. Kouluissa pitäisi olla oppitunteja. Wilan kautta pitäisi tulla tietoa näistä asioista.
Päihteiden käytön lopettamisessa pitäisi erityisesti korostaa saavutettuja hyötyjä ja kannustaa lopettamiseen toistuvasti, vaikka saattaakin repsahtaa tehdystä päätöksestä.

Vastaukset
Ennemmin pitäisi seurata mitä nuoriso ja lapset puuhaavaat Pasaatin ovilla ja sisällä vapaa - ajalla tai koulusta lintsaten. Ongelma on siellä eikä muussa valvonnassa. Suomi on holhoava maa, mutta lapset ja nuoret ovat aivan hukassa ilman harrastuksia ja iltapäivätoimintaa. Kääntykää lasten puoleen, aikuiset pärjäävät Kotkassa ihan kuten muuallakin Suomessa
En osaa sanoa
Koulu valistusta ja sosiaaalialan puolella lisää opetusta
Ko
Karhvuoren torilla annetaan aivan liian vapaasti alkoholistien ja huumepäissään olevien häiritä tavallisia ihmisiä jotka yrittävät käydä kaupassa. R kioskille on aivan mahdoton mennä koska sen edessä on aina samat naamat kittaamassa kaljaa. Kaiken lisäksi vieressä on koulu ja humalaiset istuvat joka päivä koulun vieressä ja juovat keskellä kirkasta päivää ja tupakoivat. Tätä aluetta voisi siistiä ja siten parantaa asukkaiden ja koululaisten turvallisuutta
Päihteitä käyttävät yhä nuoremmat alaikäiset. Ennaltaehkäisevät toimet tulisi kohdentaa jo perusopetukseen ja keinoja lopettamiseen tarjota jo sieltä. Tällä hetkellä hyvinvointialueen ajanvaraus on hyvin ruuhkautunut ja apua pyytävä asukas ei välttämättä saa apua tarpeeksi ajoissa ja kokee päihteiden käytön jatkamisen olevan helpompaa kuin odottaminen. Päihderiippuvuudesta irti päästäminen vaatii ammattilaiselta paljon mutta enemmän riippuvuudesta kärsivältä. Ehkäisevä toimi tarvitsee lisää matalan kynnyksen paikkoja, jossa ketään ei syyllistetä päihteiden käytöstä. Kokemusasantuntijoiden hyödyntäminen yhdessä hoitotyön ammattilaisten kanssa edesauttavat päihteettömän elämän rakentamiseen.
Nuorille valistusta ja vaihtoehtoja. Positiivisen vaikuttamisen kautta. Nuorille enemmän päihteetöntä kivaa tekemisen mahdollistamista. Päihteiden välittäjät tiukemmin syyniin poliiseille. Nuuskaa yms. kuljetetaan snapin kautta eri kohteisiin ja niistä tiedetään avoimesti.
Puuttua lasten vapettamiseen ja ikäihmisten pelaamiseen ja alkoholin käyttöön.
Nuuskan tuominen ruotsista ja sen eteenpäin välittäminen voitolla on jostakin syystä täysin hyväksyttyä liiketoimintaa
Poistaa veikkauksen monopoli ja sallia kilpailevat toimijat.
Riittävä tieto Vanhemmuuden ymmärryksen lisääminen ja riittävä tuki. Vanhempien ymmärryksen lisääminen oman toiminnan vaikutuksella suhteessa lapseen. Esim. lasten mallioppiminen, juhliiko vanhemmat kotona lasten nähden alkon voimin, passiivinen tupakointi, onko äidin turvallinen tuoksu tupakka, nuuska tai alko. Lapsille ja nuorille riittävä tieto jo riittävän varhain ja riittävän usein. Pitäisikö toisen asteen opinnoissa jo lisätä tietoa nuorille aikuisille, jotka ovat tulevia vanhempia, ymmärrystä vanhempien toimintatapojen merkityksestä lapsille. Entä raskausajan neuvolassa. Vahva ja riittävän tukeva varhaiskasvatus ja varhaisen tuen palvelut osana ennaltaehkäiseviä päihde- ja mielenterveys palveluja. Lapset tarvitsevat vahvan tuen tunnetaitojen ja tunteiden säätelyn kehittymiseen suotuisalla tavalla, jotta ahdistus vähenisi, ja jotta ahdistuksen itsehoidoksi ei tarvittaisi päihteitä. Vaikuttava ja tutkittuun tietoon nojaava lastensuojelu, jossa huolehditaan monitoimijaisen ja monialaisen arvioinnin ja tiedonmuodostumisen toteutuminen. Jotta lapsia voidaan suojella mahdollisimman hyvin traumaailta ja haitallisilta kokemuksilta ja jotta lasten olisi mahdollista saada riittävä tuki koettujen traumojen hoitoon. Tällä ehkäistään myöhempää päihteiden käyttöä. Miten lastensuojelussa huolehditaan, ettei ammattilaisten toleranssi kasva, kun toimitaan rakkokojen asioiden äärellä? Mikä on tavanomaista ja mikä haitallista ja lasta vaarantavaa? Riittävät sanktiot ehkäisemään, riittävä valvonta ja toimiva omavalvonta myyntipisteiden ikärajoista huolehtimiseen.
Nuorten päihteiden käyttöön
homo
Rahapelit ainoastaan valvottuihin tiloihin (oma toimipiste)
En osaa sanoa!
Alaikästen päihteidenkäyttöön tulisi puuttua mitä on havaittu jossain tapahtumissa.
Mielestäni kaupoissa ja kioskissa ei pitäisi olla peliluolia.
Hoitojonot on liian pitkät, jotta tarvitsevat at saisi apua heti tai edes parin viikon sisään.
Nuh uh
Huumausaineiden käyttäjät ja päihtyneet nuoret viettävät aikaa torilla Pasaatin edustalla. Aikuiset välittävät viinaa ja huumausaineita nuorille.
Kotkan torilla kokoontuu narkkareita. Karhuvuoren torilla kokoontuu alkoholisteja. Mutta ajamalla heidät pois, ajetaan heidät vaan toiseen paikkaan tai piiloon, jossa heidän kohtalo voi olla huonompi.
Esim. Karhulan keskusta on öisin, etenkin viikonloppuina aika turvaton paikka. Siellä voisi olla varmaan enempi poliisien tarkkailu käyntejä. Itse vältän siellä yöllä liikkumista.
En osaa sanoo
Pelikoneita on ihan liikaa joka paikassa. Jos on esim. rahapeliongelmainen vanhus, menee kaikki rahat koneisiin alta aika yksikön.
Liian humalaiset lähtee baareista. Pitäisi laittaa kotiin aikaisemmin. Ne oksentelee autoihin ja nukahtaa autoihin ja joskus on haastavaa saada kyyditettyä kotiin.
--
Kotkan pasaatin edusta täynnä nuorisoa ja päihteiden käyttäjiä.
Kotkassa ryyppätään liikaa. Ei osata ottaa sivistybeesti vaan ollaan ympärikännissä.
Nuorten päihteidenkäyttö. Julkijuopottelu ja tappelut.
Teini-ikäiset, joilla valtava kokeilemisen ja toisille näyttämisen halu. Kouluihin esikuvia esim urheilijoita puhumaan aiheesta. Tekemällä päihteettömästä elämästä haluttu,
Kotkan torin alueella pyörii päihteiden alaisuudessa olevia henkilöitä sekä päivällä että illalla. Myös Pasaatin sisäänkäynnin edessä aiheuttaen meteliä, roskaamista ja turvattomuuden tunnetta.
Minnesota-hoito on ainoa tehokas hoitomuoto alkoholismiin. 65%.a sisäänkirjautuneista toipuu (väitöskirja, Heikki Oinas-Kukkonen, Oulun yliopisto) minäkin sain sieletä raittiuden v 2008. Kaikki muut hoidot ovat tehottomia.

Vastaukset
Poliisin pitäisi puuttua välittömästi, jos on edes syytä epäillä alaikäisen olevan päihtynyt
Ei löydy mitään keinoa estää alaikäistä pelaamasta rahapelejä verkossa ja samalla velkaantuu koko perhe. Myöskään alaikäisen peliongelmiin ei löydy mistään apua. nEi ede velkaneuvonnasta.
Lasten ja nuorten erilaisiin riippuvuuksiin pitäisi panostaa ennalta ehkäisevästi enemmän kuin nyt tehdään.
Nuoret tilaa mitä tahansa netistä. Valvontaa ei ole.
Huumehoitoa tarvitaan enemmän. Poliiseja tarvitaan enemmän. Piripäät tarvii myös kunnon rangaistukset. Ei mistään ehdollisesta tuomiosta mitään opi. Korvauksia ei saa niiltä ollenkaan, vaikka tuhoavat yrittäjien omaisuutta.
Jo teineistä aineita vetäneet eivät pääse elämän syrjään kiinni korvaushoidollakaan.. He jäävät oman onnen varaan - kela maksaa vuokran, toimeentulotuki tuhlataan ensimmäisellä viikolla, häiriköidään naapurustoa. Kukaan ei opeta 'kunnollista' elämää, töihin eivät kykene, varastetaan ja myydään lääkkeitä. Tämä nk avohoito huumeiden/päihteiden käyttäjille ei toimi mielestäni lainkaan näin. Kyse on kuitenkin sairauksista. Ehkä yhteiskunnalla ei ole enää varaa eikä heistä saa veronmaksajia ehkä monestakaan. Iso ongelma näistä tullut
Meillä juopotellaan liikaa julkisilla paikoilla. Lisäksi osa kuntalaisista on hämmästyttävän päihtyneenä ihan keskellä kirkasta päivää esimerkiksi Kotkan torilla. Tuntuu siltä, että moraali on löystynyt. Ikäiseni ihmiset näyttävät viettävän aikaa pelikoneiden äärellä kaupoissa ja kioskeissa. Puistot ja rannat ovat täynnä tyhjiä tölkkejä. Ilmeisesti ei ole rahasta pulaa, kun sinne niitä jättävät. Aika pieniltä näyttävillä lapsilla on sähkötupakkaa ja heitä ei hävetä, vaikka aikuiset näkevät kun sitä sauhutellaan. Paljon on siis epäkohtia, joihin pitäisi puuttua ihan jokaisen.
Nuorten/nuorten aikuisten päihteiden käyttö huolestuttaa.Yhteiskunnasta syrjäytyminen,kuten työttömyys,ei opiskelupaikkaa,kiusaaminen ym ovat riskitekijöitä mahdollisille päihteiden käytön aloittamiselle.Päihteiden vaaroista,ennaltaehkäisyä jo alakouluun,enemmän resursseja mm.kouluterveydenhuoltoon, vanhempien jaksamiseen,liikaa yhteiskunnassa painostusta,vaatimuksia,etuuksien ja palveluiden leikkaamisia,jotka vaikuttavata ja mahdollisesti syrjäyttää ja siitä mahdollisesti aiheuttaa päihteiden käyttöön.
Erityisesti sähkötupakan käytön lisääntyminen, nuorten lisäksi myös aikuisilla. Kauppakeskus pasaatin edustalta tulisi saada "hörhöt" pois. Ei uskalla kohta kauppaankaan mennä, kun niitä siellä aina enemmän ja vähemmän. Kunnan tekemän ehkäisevän päihdetyön keinoin tulisi vaikuttaa. Työtä tekemässä pitäisi olla henkilö/henkilöt, jotka omalla hyvällä esimerkillään tuo esille päihteetöntä ja savutonta elämää, "malli tarttuu ja uskottavuus kärsii.
Alaikäisten päihteiden käyttö. Aikuisten huumeiden välittäminen/myynti siitä johtuvat ongelmat. Asun alueella jossa paljon välitetään päihteitä ja se näkyy melkein päivittäin
Kauppakeskus Pasaati ja sen ympäristö
Matalan kynnyksen paikkoja lisää. Hoitopolku päihteistä eroon pääsemisestä selkeäksi. 12 askeleen toimintaa lisää. Täällä on ongelmia paljon, mutta ei apua.
Lasten ja nuorten käyttö ja vanhusten liikakäyttö yksinäisyyteen.
Rahapelit kaikki pois .ravintolat, kioskit,kaupat
Nuorten päihteidenkäyttöön tulee kohdistaa toimia. Nuorten huumekuolemat ovat ovat nousussa koko maassa
Paraatin edessä parveilee nuorisoa,ilmeisesti joku hakee heille alkoholituotteita
Kauppatorin seutuvilla välitetään alkoholia ja tupakkaa ihan näkyvästi/piilottelematta alaikäisille. Kahvilan asiakkaiden helppo seurata ikkunasta välitystä.

Miten voisit itse kuntalaisena osallistua näiden haittojen ehkäisemiseen?

Vastaajien määrä: 142

Vastaukset
osallistun jo työni kautta
Vaikuttamisen paikkoja on liian vähän. Kuntalaisena koen, ette minulta kysytä minne kapakoita saa pystyttää, eikä kysytä siitäkään aiheuttavatko ne asuinalueella haittaa. Se että puistoihin tuli huumerosikikset on hyvä alku, mutta päihdehaittoja esiintyy paljon ja pitäisi olla joku kanava, jota kautta kuntalaiset pääsisivät näitä havaintoja välittämään eteen päin ja keskustelemaan turvattomuuden tunteesta, mitä päihteet aiheuttavat.
Tukea verorahoin ennaltaehkäisevää päihdetyötä ja edellyttää että kuntani päättäjät asiaa edistävät.
En osaa sanoa
Ei tällainen ikäihminen voi enää vaikuttaa mitenkään.
Tietenkin puuttumalla näkemiini tilanteisiin, mutta eipä tänä päivänä juuri uskalla mitään mennä sanomaan.
Aikuiset henkilöt eivät välitä alaikäisille mitään päihdyttäviä aineita tai tupakkaa missään muodossa. Näin toimin itse.
Pitää yllä keskausteöua päihteiden haitoista omassa lähipiirissäni. Suomessa on liian salliva alkoholin käyttö kulttuuri ja ae ruokkii muuta päihdeliittuuria
Vapaaehtoistyössä nuorten parissa. En välitä tai tarjoile nuorille tai alaikäisille ikinä päihteitä. Ilmoittamalla viranomaisille jos näen alkoholin tai muiden päihteiden välittämistä.
Yhteiskunnassa tarvitaan lakimuutosta, yksi tavan ihminen ei paljon auta.
Paheksumalla kovaan ääneen. Oikeasti kaupungissa on liian löyhä asenne päihteisiin ja siihen on mahdotonta vaikuttaa, kun jopa viranomaiset ja lasten vanhemmat katsoo läpi sormien.
Näyttämällä esimerkkiä, olemalla mahdollistamatta alaikäisen päihteiden saatavuutta, puuttumalla kun havaitsee nuorten päihdekäyttöä ja niiden välittämistä alaikäisille tai havaittuani rahapelaamista
Ei taida olla keinoja kun vastailla kyselyihin. En ainakaan tiedä muita.
En mitään. Se on ammattilaisten työtä.
Kannatan ehdotonta päihteettömyyttä ja tuon esiin päihdevastaisen mielipiteeni kun tällainen aihe nousee esille esimerkiksi arjen keskusteluissa. Mielestäni olisi tärkeää saada ihmisissä aikaan asennemuutos, että esimerkiksi alkoholiin käyttöä ei normalisoida missään tilaisuuksissa ja sen käyttöä ei tule hyväksyä eikä varsinkaan ihannoida. Eli teen oman osani omalla esimerkilläni.
Pidän huolen omien lasten harrastuksista
Voisin jakaa tietoa ja mainoksia näistä. Kertoa omakohtaista kokemusta näistä kauhistuttavista kokemuksista kun omalle lapselle on myyty särkylääkkeitä ja mielenterveysongelmista kärsivä lapsi on aiheuttanut yliannostuksella itsensä hengenvaaraan.
En mitenkään kun ketään ei kiinnosta
Seuraamalla alaikäisten toimintaa ja puuttumalla siihen.
Puutun kun näen!
En tiedä.
Sen pitää pysyä viranomaisten työnä
Äänestämällä viisaasti.
En osaa sanoa.
Tuskin muuten kuin katsomalla paheksuvasti. Neuvomaan ei uskalla mennä.
En tiedä
Olla esimerkkinä aikuisesta, joka ei käytä alkoholia, tupakkaa eikä muita huumeita.Lapsilla tulisi olla tervehenkisiä harrastuksia, joiden parista he löytäisivät raittiita kavereita. Vanhemmat ovat myös esimerkkejä lapsilleen.
Aika vähän. Pieniä raha-avustuksia voisin ajoittain antaa, jos rahaa kerätään johonkin kampanjaan tai muuhun tarkoitukseen.
Antamalla aikaani ja osaamistani esim ammattitaitoisesti johdetun organisaation käyttöön , minkä toimintatavat ja tavoitteetovat samoilla linjoilla omien kanssa.. ja tietysti ottamalla osaa yhteisön kasvatusvastuuseen, etsimällä ohjattua toimintaa jossa minusta olisi hyötyä
soittaisin tällaiselle neuvojalle, jos tietäisin neumeron
En mitenkään. En usko kunnan varojen suuntaamiseen esim. valistustyöhön. Ongelmaisia pitää tietenkin auttaa esim. vertaistukiryhmissä.
Ilmoittamalla huomioisttani niitä hoitaville henkilöille.
Kerätä roskea ja tölkkejä sopivassa tilaisuudessa
En enää pysty tervydenilani takia
Vain vertaistukiryhmät ovat ainoa oikea tie sille että ihmiset raitistuvat.
Omien lasten valistaminen ja valvonta on vähintään mitä voi tehdä

Vastaukset
Pysymällä kaukana häiriökohteista. Tarvittaessa välitön ilmoitus virkavallalle
En osaa sanoa. En ainakaan uskalla katsoa heihin päinkään, saati sanoa heille jotain. Kyllä se on poliisien tai järjestysmiesten tehtävä.
Omalla esimerkillä! Osallistumalla yhteisiin kunnan siivoustalkoisiin!
En tiedä
Pitämällä huolta omista lapsistani ja lapsenlapsistani.
Puhumalla omien lastenlasten kanssa .
Puuttua mahdollisiin tilanteisiin. Ilmoittaa poliisille, jos näen esim. välittämistä.
Järjestämällä työpaikalle päihdevalistusta. Puhumalla lasten ja nuorten kanssa vaaroista.
Ainakin alaikäisten kohdalla puuttua kohdatessa.
Ajamalla esim. ylläolevaa tupakkalakia ja äänestämällä sellaisia henkilöitä, jotka haluavat nostaa alkoholin ja tupakkatuotteiden verotusta paljon korkeammaksi.
Antamalla esimerkkiä siitä miten raittiinakin voi pitää hauskaa ja lähestyä muita ihmisiä.
Liikenteessä huomiotaherättävästi käyttäytyvästä voi tehdä ilmoituksen poliisille. (Ehkäiseekö, en tiedä.) Kuntalaisen on yksilönä vaikea puuttua asioihin, joista jokainen päättää ja on itse vastuussa.
Yli 80 vuotiaista ei ole enää paljon apua ko. toimissa!
Raportoin epäkohdista
Olen kysynyt poliisilta, voivatko he partioida alueella ja puuttua alaikäisten päihteiden käyttöön mutta heidän mukaansa asiaan tulee puuttua koulun keinoin eikä koululla ole keinoja.
olen opetustyössä voin valistaa
Työskentelen koulussa, ja sitä kautta saan kontakteja nuoriin, yleinen keskustelu alkaa aina heidän puoleltaan, jolloin he kokevat ettei aikuinen "tule määräämään" vaan että heillä on joku jota kiinnostaa keskustella ja kuunnella. Vapaa-ajalla puutun kyllä sanallisesti kun näen alaikäisiä pullojen tai rökien kanssa. Valitettavaa on että peruskansalainen ei juuri muuta voi tehdä.
tiedottaminen
Jos huomaan päihteiden välittämistä, voin oman turvallisuuteni rajoissa huomauttaa / puuttua asiaan.
en varmaan mitenkää
Lasu-ilmoitus, kun tietämäni alaikäinen humalassa. Melko hankalaa, poliisi ei ehdi poistamaan. Asenteen parantaminen, mutta en osaa kyllä sanoa, miten homma hoituisi? Tuntuu, että on paljon ihmisiä työnsä puolesta tekemisissä päihde- ja muihin riippuvuuksiin, mutta mikään ei näytä riittävän.
Vain olla päihteetön esimerkki
En välitä alaikäisille alkoholia. Annan omille lapsille mallin, jossa alkoholia käytetään hyvin vähän. Teen lisätyönä työtä erikoisnuorten parissa ja käyn avointa päihdekeskustelua heidän kanssaan.
Valistamalla omia lapsia ja heidän kavereitaan päihteiden käytöstä ja niiden vaikutuksesta elämään
En osta/hae kenellekään alkoholituotteita jolla on ongelma sen asian kanssa
En osaa sanoa
En tiedä
Ohjeistamalla mm vieraita olemaan tupakoimatta parvekkeella.
-
Olen yläkoulussa töissä
En mitenkään. Nuoret eivät kuuntele "äitiä" Ylimääräistä rahaa ei ole koska kaikki menee omien lasteni harrastuksiin, jotta minun ei tarvitsisi olla heistä huolissani, kun tiedän missä he ovat.
En osaa sanoa.
-
Ainakin osallistumalla näihin kyselyihin ja olemalla kiinnostunut kuuntelemaan lasten asioita ja tarvittaessa olemalla yhteyksissä kouluun.
En mitenkään
Näyttämällä hyvää esimerkkiä. Puutumalla asiaan ja keskustelemaan nuorten kanssa asiasta rehellisesti ja avoimesti.
Toivon virkavallan puuttuvan näkyvämmiin ja tehokkaammin asiaan.
Teen jo nyt viranomaisena työtä em haittojen ehkäisemiseksi.
Muuttamalla Pyhtäälle.

Vastaukset
En tiedä mitä tapoja on olemassa.
Teen sitä työkseni kun ole opettaja.
Jalkautua erilaisissa kansantapahtumissa väkijoukkoon - voin olla se turvallinen aikuinen joka esim. kutsuu ambulanssin.
Niin, miten?
Kertoa nuorille/teineille haittoja ym. valistustyötä.
Se mitä voin kuntalaisena tehdä, on puuttuminen alaikäisten alkoholi- ja tupakka- sekä nikotiini tuotteiden käyttöön, jos sellaista havaitsen.
Puuttua alaikäisten päihteiden käyttöön, jos sattuu kohdalle.
Pysymällä poissa näistä piireistä? Siviilinä tai varsinkaan yhtenä henkilönä ei ole suotavaa puuttua päihityneiden porukoiden toimintaan.
Pidän ainakin huolta missä omat nuoret liikkuu ja mitä he tekevät
en mitenkään
Olen itse soittanut poliisit kaksi kertaa kun päihityneen oloinen ihminen on lähtenyt baarista ajamaan autolla
Jos näen, että alaikäisellä on päihteitä niin kertonut siitä hänelle, että se ei ole hyväksi tai sitten soittaa poliisille.
Jos nyt olisi niitä esitteitä, josta ilmenisi minne voisi nuoren vinkata menemään tai soittamaan, jos tulisi luontevasti puheeksi. Bussissa vieruskaveriksi osui sellainen, hän oli menossa tapaamiseen toista kertaa, josta hän kertoi ja josta annoin posit. palautetta.
Boikotoin juottoloita, eikä kodissamme nautita alkoholia, ei pelata rahapelejä tai käytetä nikotiini tuotteita. Mielestäni hyvä malli lapsille ja nuorille lähtee siitä, että me aikuiset valitsemme raittiuden. Eikä se tarkoita etteikö elämä olisi ihanaa ja hauskaa silti! :)
Olla mukana tekemällä hyviä päätöksiä, vaikuttamalla asenteisiin, luennoimalla mini-intervention tärkeydestä ja puuttumisen problematiikasta, ottamalla aktiivisesti osaa kansalaisvaikuttamiseen.
Ammattilaisena olen ennaltaehkäisevällä työllä osallistumalla haittojen ehkäisyyn.
en mitenkään
En osaa sanoa, itselläni ei ole lapsia enkä työskentele lasten kanssa.
Osallistua tämän kaltaisiin kyselyihin ja omassa työssäni voin puuttua alaikäisten päihteiden käyttöön päivittäin.
En anna/osta alaikäiselle päihteitä, tupakkaa tms. Yritän valistaa omia läheisiäni (mm. lastenlapset) em. haittojen vaikutuksesta.
Ohjaamalla lapsia ja nuoria em. asioissa sekä kuuntelemalla ja ohjaamalla tarvittaessa myös vanhempia.
Puutun, jos pystyn!
Olen kieltäytynyt hakemasta alaikäiselle alkoholijuomia, kun ventovieraat nuoret ovat tulleet pyytämään. Tätä periaatetta vaalin.
Ei nimiä
lopettaa tuo päätön holhous
En tiedä.
Voisin lähteä mukaan vaikka vapaaehtoistyöhön kohtaamaan nuoria.
Ei juuri mitenkään, koska nuoria ei voi mennä neuvomaan ellei halua ongelmia itselleen
En osaa sanoa
Osallistumalla itse lasten ja nuorten valmistukseen niin saa vertailukohteen omaan valistukseen
Ok
En näe että voin juuri itse asialle tehdä mitään
Lähtisin enemmän kuin mielelläni työskentelemään ihmisten kanssa, joilla on haasteita päihteiden kanssa.
Kansalaisaktivismin avulla. Nostetaan asia esille niin että on sankaritekoja puuttua epäkohtiin eikä vain katsoa sivusta kun jotkut haaskaavat elämäänsä.
Tarviin lisää tietoa miten läheisiä autetaan ja minne heitä ohjataan.
Käyttää nettipelaamisessa ulkomaisia toimijoita veikkauksen sijaan.
En itse käytä, niin en omalla toiminnallani näytä mallia. Tuen läheisiäni pois alkoholin ja lääkkeiden liikkakäytöstä ja tupakoinnista. Pysin luomaan lähellä oleville lapsille ja nuorille kuvaa siitä, ettei kannata edes aloittaa.
En osaa sanoa
saatana
En osaa sanoa
En osaa sanoa!

Vastaukset
Nyt on jo tehty paljon savuttomuuden vuoksi. Sellaiset ihmiset jotka juovat paljon pitäisi laittaa johonkin hoitopaikkaan koska juomisen syyt on paljon syvemmällä esim. Köyhyys.
Äänestämällä asioiden puolesta.
Nuh uh
Valistan omia nuoriani ja heidän kavereitaan. Olen kiinnostunut heistä ja palvon heidän kotiintuloaan iltaisin.
Hyvällä päihteettömällä esimerkillä.
En tiedä
En osaa sanoo
Kirjoittaisin adressin, jolla saadaan pelikoneet pois kupoista ja kioskeista.
No ainakin pitää olla hyvät vakuutukset yrityksellä
--
En halua osallistua. Maksan veroni.
Vastailen tähän kyselyyn ja puhun tuttujen nuorten kanssa näistä asioista.
En polta, en juo, en käytä huumeita, rahapelejä n. 5 e/viikko, en käytä lääkkeitä väärin
Hmm, voin suositella Minnesota-hoitoa alkoholisteille.
Olemalla fiksu, eikä hae alaikäisille ikärajoitettuja tuotteita
Yritän pysyä täyspäisenä tässä pelihelvetissä.
Lähteä vapaaehtoiseksi aikuiseksi esim puistoihin
Maksamalla veroja osallistun jo, mutta mitään ei tapahdu.
Jos olisi jokin taho joka ottaisi vastaan huolestuneilta kansalaisilta ilmiäntöjä huumeidenmyyjistä/käyttäjistä siitä lähtökohdasta että heitä saisi 'hoitoon'.
En tiedä mitä voisin tehdä, kun ihmisille ei uskalla nykyään sanoa mitään, tai aletaan haistatella tai käyttäytyä uhkaavasti. Yritänkin mieluummin olla puuttumatta, vaikka moni asia ärsyttääkin.
Pienet ovat kuntalaisen vaikuttamiskeinot.
En tiedä
Olen huumeiden käyttäjän läheinen. Käyn kolmannen sektorin vertaisryhmässä, josta ollut suuri apu. Olen hankkinut tietoa itse. Julkiselta puolelta ei saa läheiset apua.
Varmaankin jotenkin vapaaehtoistyössä!
Nuorisolle omia tiloja
Ei mitenkään. Valvonta kuuluu viranomaisille. Itse en osta alkoholia ym alaikäiselle.

Kotka nuoret

Kymenlaakson PÄIHDEILANNEKYSELY

Näytetään 120 vastaajaa kyselyn vastaajien kokonaismäärästä 3281

Suodatusehdot:

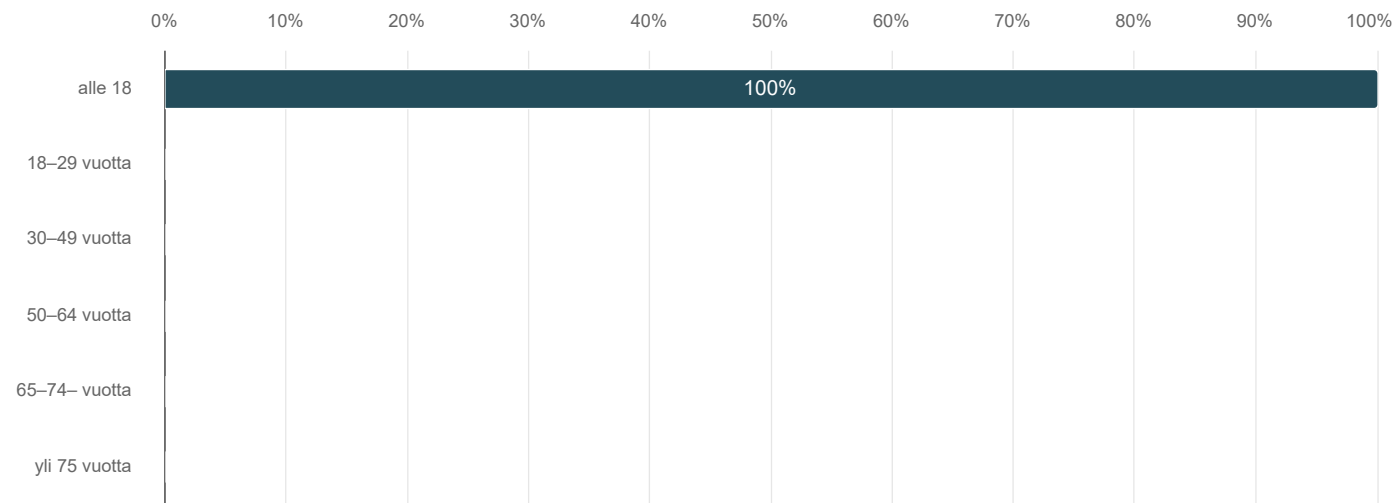
Ehto 1:
Vastausvaihtoehdot: alle 18
(Kysymys: Ikä)

JA

Ehto 2:
Vastausvaihtoehdot: Kotka
(Kysymys: Missä asut?)

Ikä

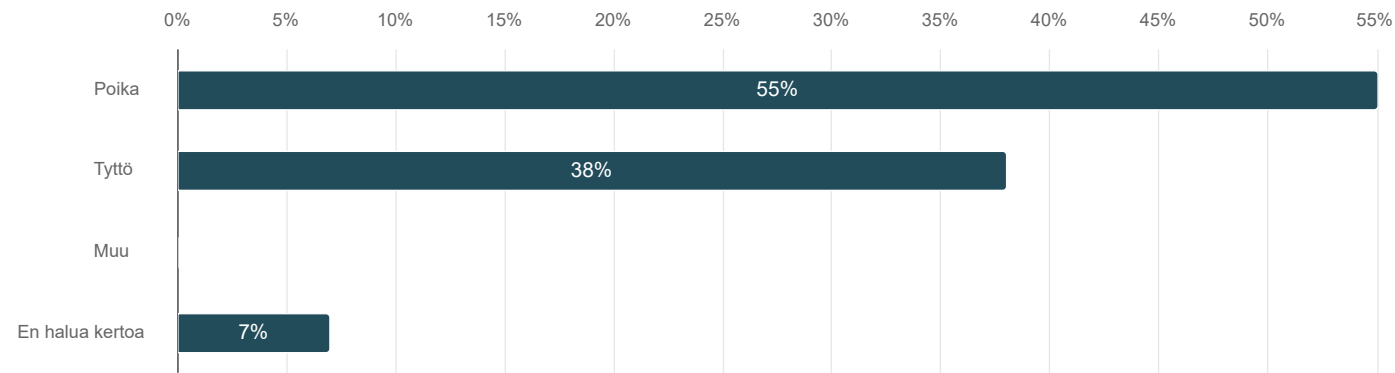
Vastaajien määrä: 120

	n	Prosentti
alle 18	120	100,0%
18–29 vuotta	0	0,0%
30–49 vuotta	0	0,0%
50–64 vuotta	0	0,0%
65–74– vuotta	0	0,0%
yli 75 vuotta	0	0,0%

Mikä on sukupuolesi?

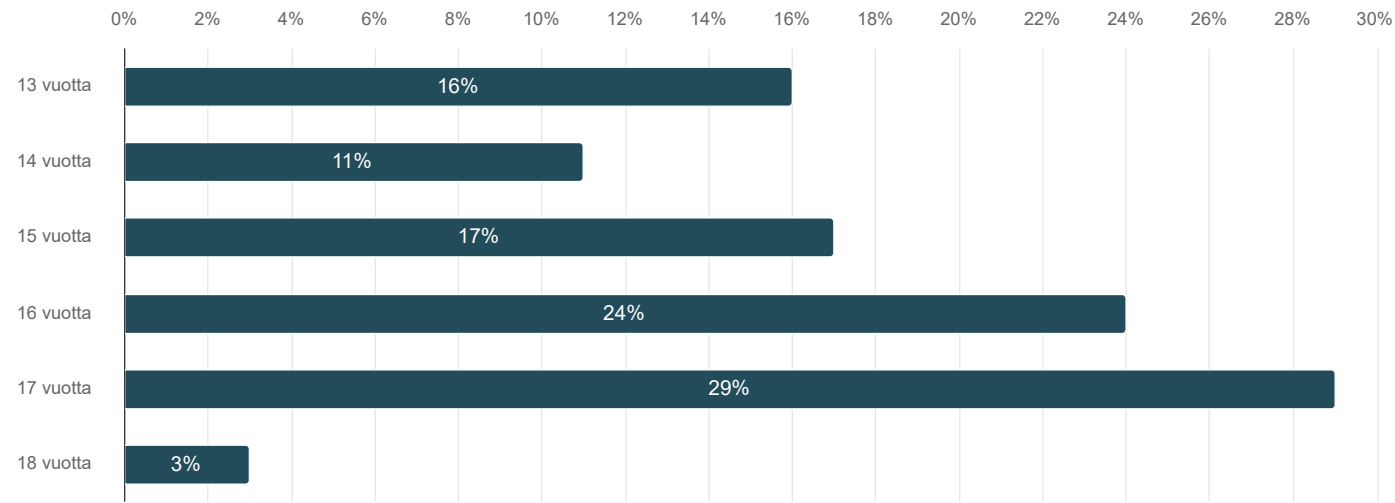
Vastaajien määrä: 120

	n	Prosentti
Poika	66	55,0%
Tyttö	46	38,3%
Muu	0	0,0%
En halua kertoa	8	6,7%

Minkä ikäinen olet vuoden 2023 lopussa?

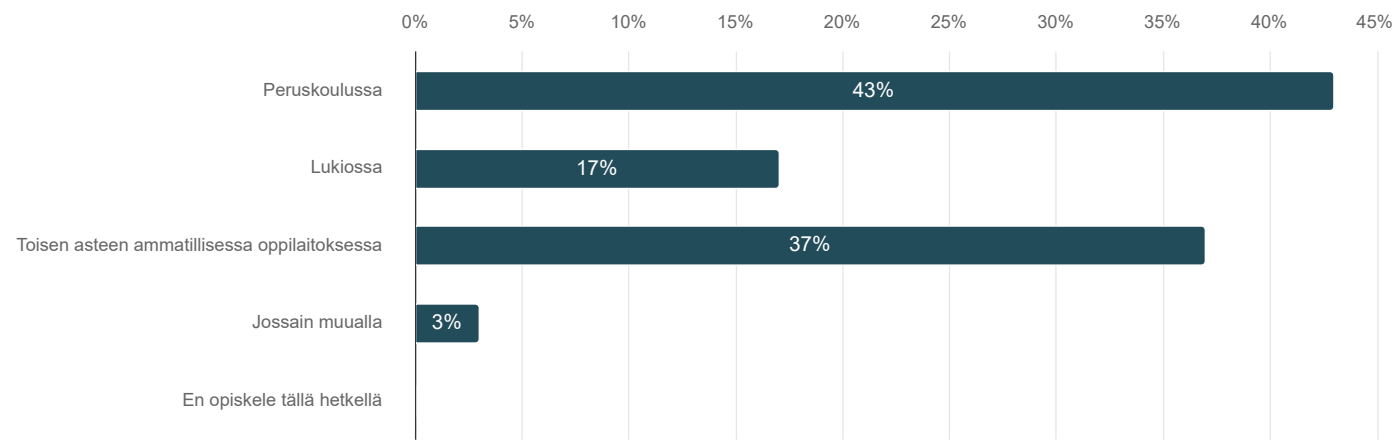
Vastaajien määrä: 120

	n	Prosentti
13 vuotta	19	15,8%
14 vuotta	13	10,8%
15 vuotta	20	16,7%
16 vuotta	29	24,2%
17 vuotta	35	29,2%
18 vuotta	4	3,3%

Missä käyt koulua / opiskelet tällä hetkellä?

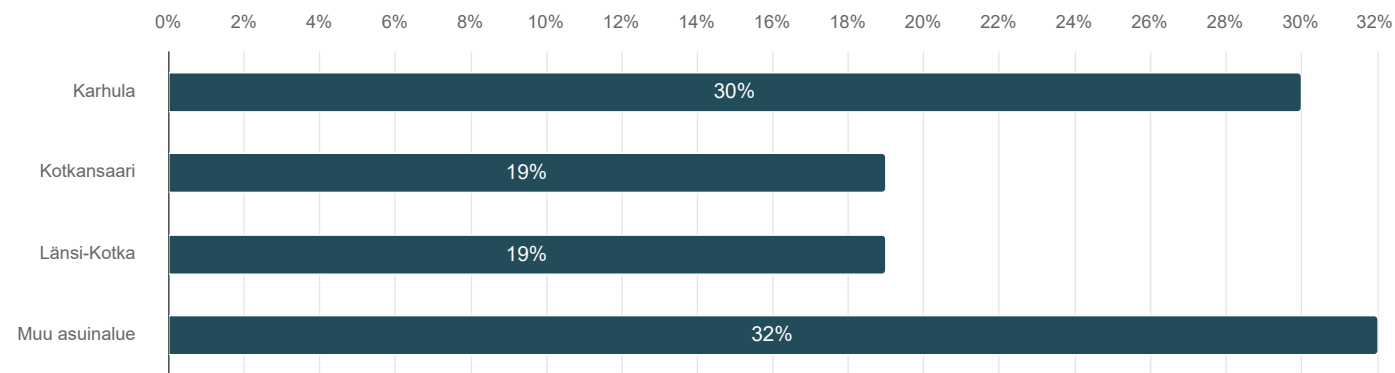
Vastaajien määrä: 120

	n	Prosentti
Peruskoulussa	52	43,3%
Lukiossa	20	16,7%
Toisen asteen ammatillisessa oppilaitoksessa	44	36,7%
Jossain muualla	4	3,3%
En opiskele tällä hetkellä	0	0,0%

Mikä on asuinalueesi?

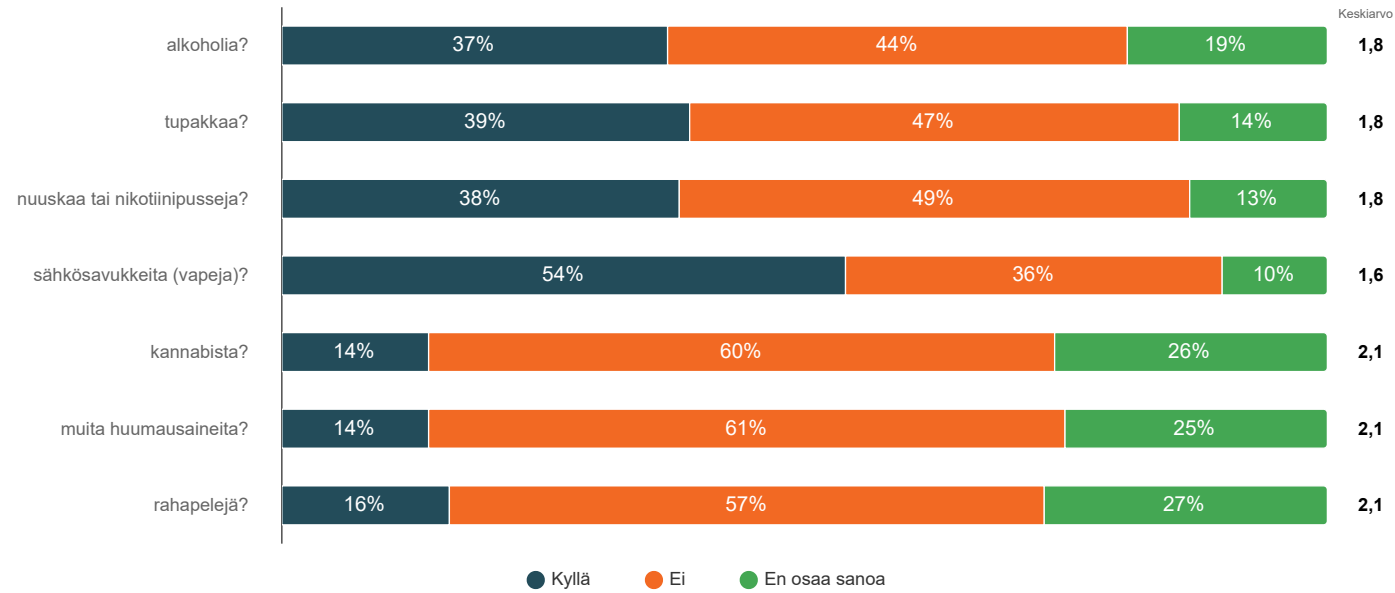
Vastaajien määrä: 118

	n	Prosentti
Karhula	35	29,7%
Kotkansaari	23	19,5%
Länsi-Kotka	22	18,6%
Muu asuinalue	38	32,2%

Käytetäänkö siellä missä asut mielestäsi liikaa....

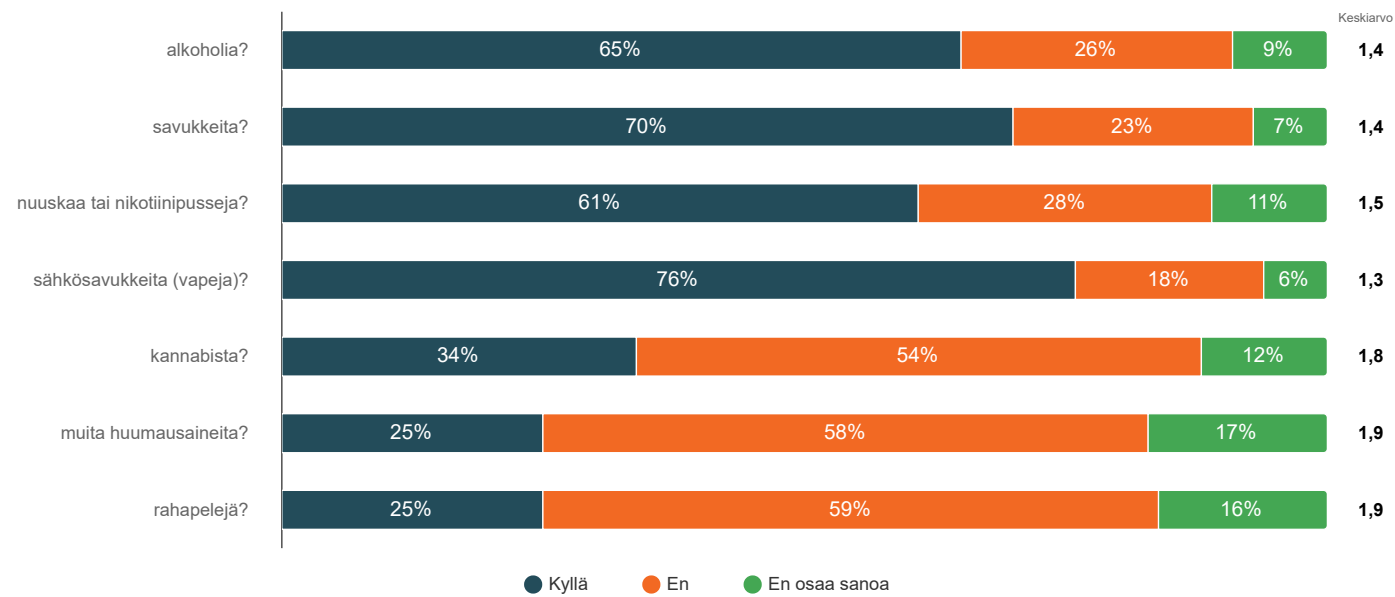
Vastaajien määrä: 120

	Kyllä	Ei	En osaa sanoa	Keskiarvo	Mediaani
alkoholia?	36,6%	44,2%	19,2%	1,8	2,0
tupakkaa?	38,6%	47,1%	14,3%	1,8	2,0
nuuskaa tai nikotiinipusseja?	37,8%	48,7%	13,5%	1,8	2,0
sähkösavukkeita (vapeja)?	54,2%	35,6%	10,2%	1,6	1,0
kannabista?	14,3%	59,7%	26,0%	2,1	2,0
muuta huumausaineita?	14,3%	60,5%	25,2%	2,1	2,0
rahapelejä?	16,0%	57,1%	26,9%	2,1	2,0
Yhteensä	30,3%	50,4%	19,3%	1,9	2,0

Oletko nähnyt, että alaikäiset olisivat asuinkunnassasi käyttäneet viimeisen 12 kuukauden aikana...

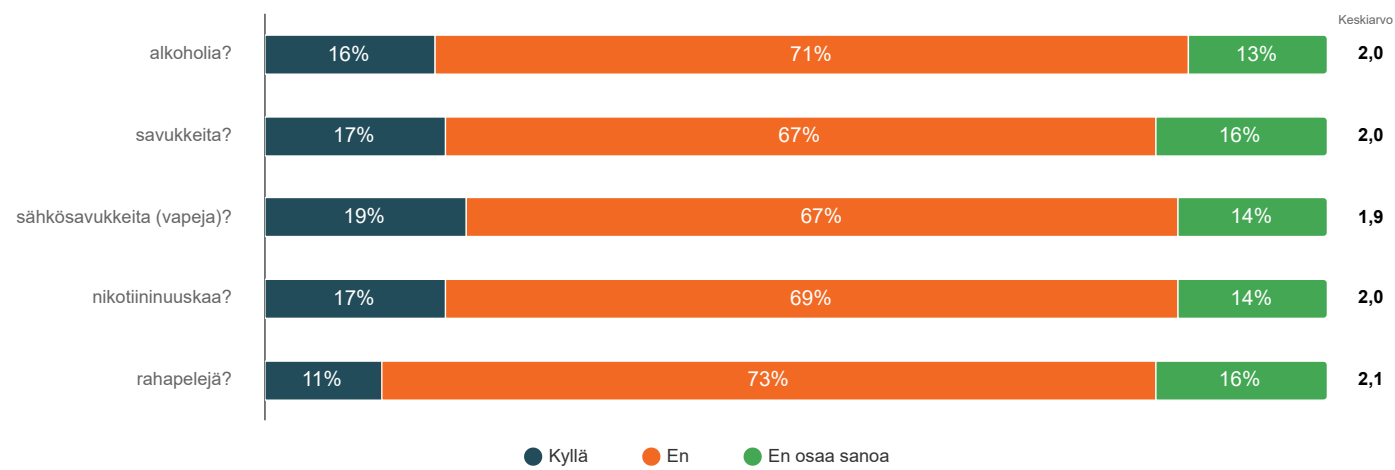
Vastaajien määrä: 120

	Kyllä	En	En osaa sanoa	Keskiarvo	Mediaani
alkoholia?	64,7%	26,1%	9,2%	1,4	1,0
savukkeita?	70,6%	22,7%	6,7%	1,4	1,0
nuuskaa tai nikotiinipusseja?	61,0%	28,0%	11,0%	1,5	1,0
sähkösavukkeita (vapeja)?	76,5%	17,6%	5,9%	1,3	1,0
kannabista?	33,9%	54,2%	11,9%	1,8	2,0
muuta huumausaineita?	24,8%	58,1%	17,1%	1,9	2,0
rahapelejä?	25,4%	58,5%	16,1%	1,9	2,0
Yhteensä	51,0%	37,9%	11,1%	1,6	1,0

Oletko nähnyt, että asuinkunnassasi alaikäisille olisi myyty kaupassa, kioskissa tai huoltoasemalla viimeisen 12 kuukauden aikana...

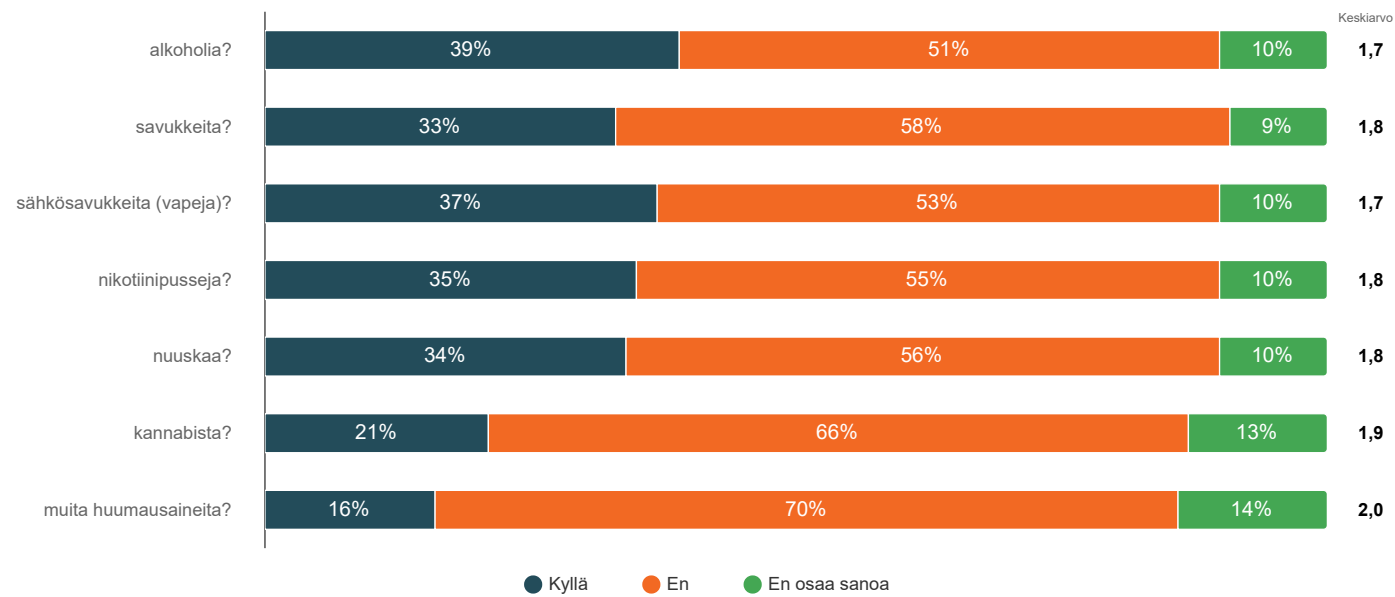
Vastaajien määrä: 119

	Kyllä	En	En osaa sanoa	Keskiarvo	Mediaani
alkoholia?	16,0%	70,6%	13,4%	2,0	2,0
savukkeita?	17,3%	67,2%	15,5%	2,0	2,0
sähkösavukkeita (vapeja)?	19,3%	67,2%	13,5%	1,9	2,0
nikotiiniinuuksaa?	17,4%	68,7%	13,9%	2,0	2,0
rahapelejä?	11,1%	72,7%	16,2%	2,1	2,0
Yhteensä	16,2%	69,3%	14,5%	2,0	2,0

Oletko nähnyt, että joku asuinkunnassasi olisi **hankkinut** alaikäisille viimeisen 12 kuukauden aikana...

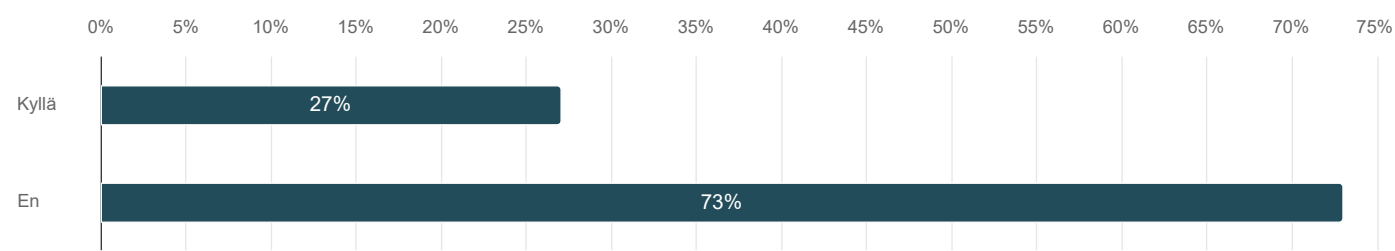
Vastaajien määrä: 120

	Kyllä	En	En osaa sanoa	Keskiarvo	Mediaani
alkoholia?	38,6%	51,3%	10,1%	1,7	2,0
savukkeita?	33,6%	57,8%	8,6%	1,8	2,0
sähkösavukkeita (vapeja)?	37,0%	52,9%	10,1%	1,7	2,0
nikotiinipusseja?	34,7%	55,1%	10,2%	1,8	2,0
nuuskaa?	34,2%	55,8%	10,0%	1,8	2,0
kannabista?	21,4%	65,8%	12,8%	1,9	2,0
muita huumausaineita?	16,1%	70,3%	13,6%	2,0	2,0
Yhteensä	30,8%	58,4%	10,8%	1,8	2,0

Oletko viimeisen 12 kuukauden aikana **pelännyt** kadulla tai muulla julkisella paikalla kohtaamiasi **päihtyneitä henkilöitä**?

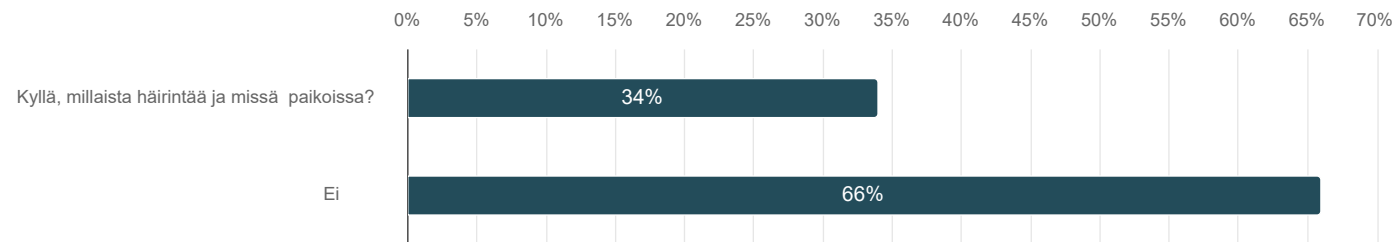
Vastaajien määrä: 109

	n	Prosentti
Kyllä	29	26,6%
En	80	73,4%

Onko päähtynyt henkilö ahdistellut tai häirinnyt sinua kadulla tai muulla julkisella paikalla?

Vastaajien määrä: 29

	n	Prosentti
Kyllä, millaista häirintää ja missä paikoissa?	10	34,5%
Ei	19	65,5%

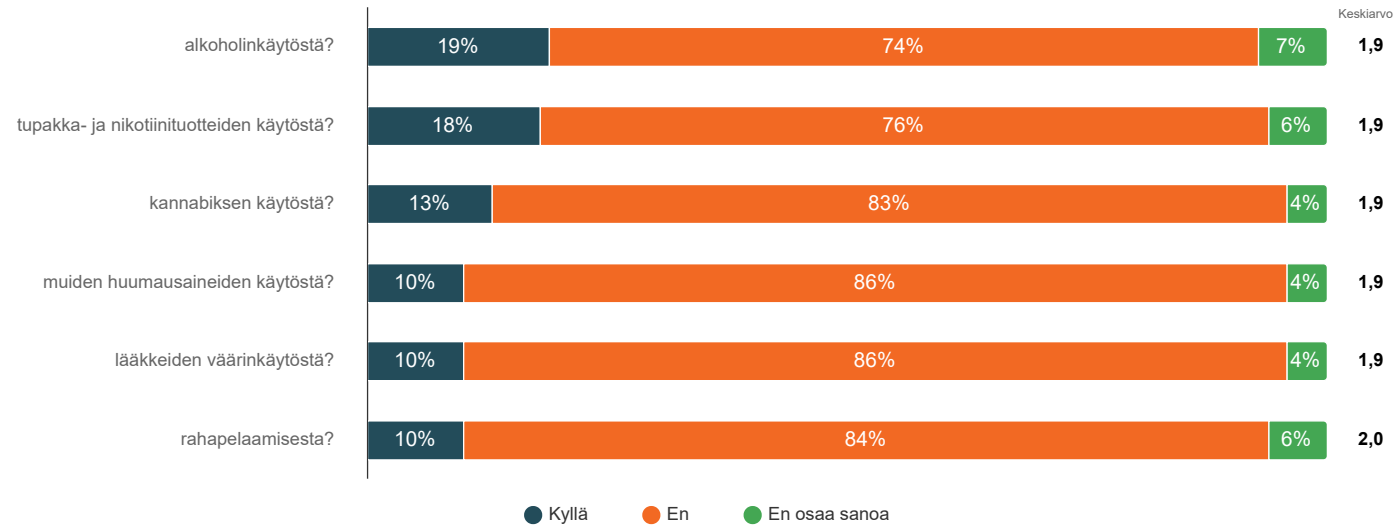
Lisätekstikenttään annetut vastaukset

[Näytä kaikki](#)

Vastausvaihtoehdot	Teksti
Kyllä, millaista häirintää ja missä paikoissa?	Naapurin ukko riehuu kännissä pihalla
Kyllä, millaista häirintää ja missä paikoissa?	Huuti minulle ja ystävälleni että pysähdy
Kyllä, millaista häirintää ja missä paikoissa?	Huudellut minulle
Kyllä, millaista häirintää ja missä paikoissa?	humalainen kadulla
Kyllä, millaista häirintää ja missä paikoissa?	kotkansaari
Kyllä, millaista häirintää ja missä paikoissa?	jotain tuli ölisee
Kyllä, millaista häirintää ja missä paikoissa?	hamina

Oletko ollut huolissasi viimeisen 12 kuukauden aikana sinulle läheisen ihmisen (esim. äidin, isän, isovanhempien, sisarusten, kavereiden)...

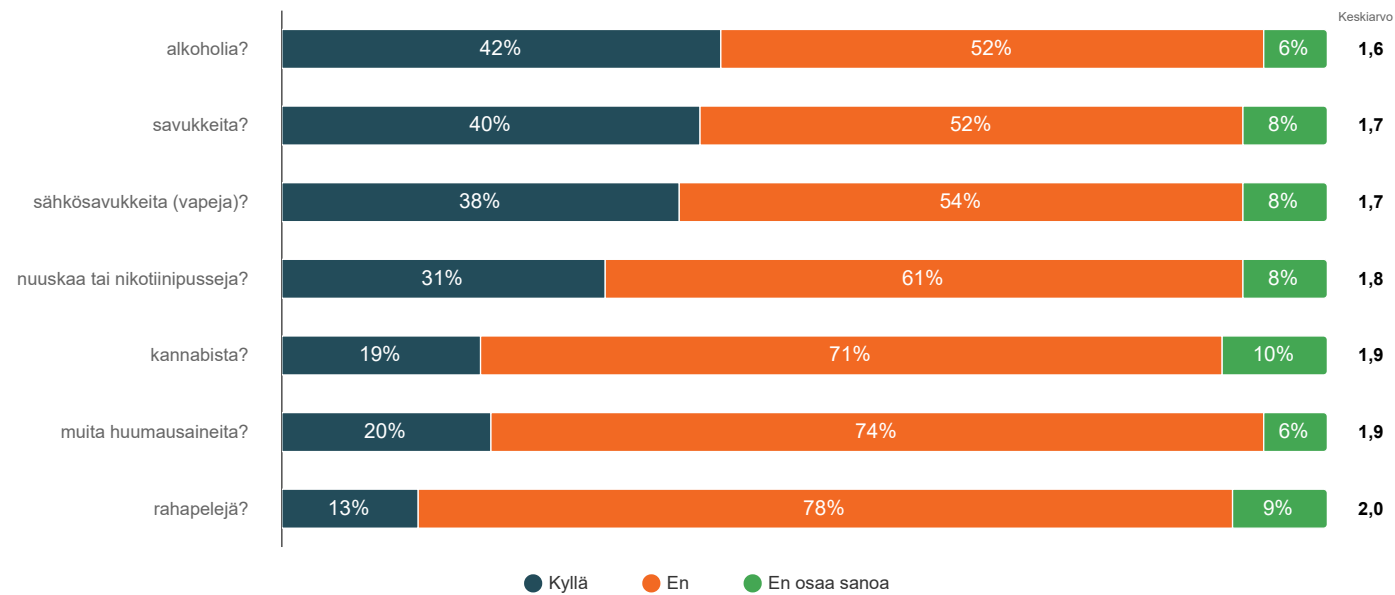
Vastaajien määrä: 120

	Kyllä	En	En osaa sanoa	Keskiarvo	Mediaani
alkoholinkäytöstä?	19,2%	74,2%	6,6%	1,9	2,0
tupakka- ja nikotiinituotteiden käytöstä?	17,6%	76,5%	5,9%	1,9	2,0
kannabiksen käytöstä?	12,6%	83,2%	4,2%	1,9	2,0
muiden huumausaineiden käytöstä?	10,1%	85,7%	4,2%	1,9	2,0
lääkkeiden väärinkäytöstä?	10,2%	85,6%	4,2%	1,9	2,0
rahapelaamisesta?	10,0%	84,2%	5,8%	2,0	2,0
Yhteensä	13,3%	81,6%	5,2%	1,9	2,0

Onko sinulta viimeisen 12 kuukauden aikana **joku kodin ulkopuolinen aikuinen** (esim. opettaja, terveydenhoitaja, nuorisotyöntekijä) kysynyt, **oletko joskus kokeillut tai käyttänyt...**

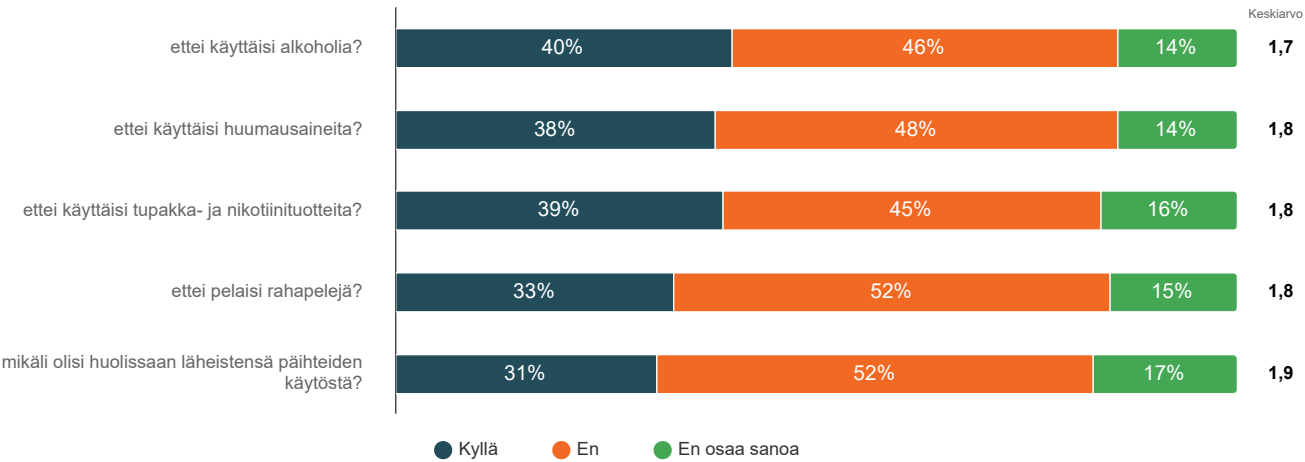
Vastaajien määrä: 120

	Kyllä	En	En osaa sanoa	Keskiarvo	Mediaani
alkoholia?	41,7%	52,5%	5,8%	1,6	2,0
savukkeita?	39,8%	52,6%	7,6%	1,7	2,0
sähkösavukkeita (vapeja)?	38,3%	54,2%	7,5%	1,7	2,0
nuuskaa tai nikotiinipusseja?	31,4%	61,0%	7,6%	1,8	2,0
kannabista?	19,3%	70,6%	10,1%	1,9	2,0
muita huumausaineita?	19,6%	74,4%	6,0%	1,9	2,0
rahapelejä?	12,6%	78,2%	9,2%	2,0	2,0
Yhteensä	29,0%	63,4%	7,7%	1,8	2,0

Tiedätkö mistä ikäisesi saa apua tai tukea...

Vastaajien määrä: 120

	Kyllä	En	En osaa sanoa	Keskisarvo	Mediaani
ettei käyttäisi alkoholia?	40,0%	45,8%	14,2%	1,7	2,0
ettei käyttäisi tupakka- ja nikotiinituotteita?	39,3%	45,3%	15,4%	1,8	2,0
ettei käyttäisi huumausaineita?	38,1%	48,3%	13,6%	1,8	2,0
ettei pelaisi rahapelejä?	33,0%	51,7%	15,3%	1,8	2,0
mikäli olisi huolissaan läheistensä päihteiden käytöstä?	31,4%	51,7%	16,9%	1,9	2,0
Yhteensä	36,4%	48,6%	15,1%	1,8	2,0

Mitä asuinpaikassasi kannattaisi tehdä, että lapset ja nuoret eivät kokeilisi tai alkaisi käyttäisi alkoholia, tupakka- ja nikotiinituotteita tai huumausaineita tai pelaisi rahapelejä? Kenen pitäisi tehdä jotain? **Kerro esimerkkejä, mitä pitäisi tehdä tai mikä auttaisi.**

Vastaajien määrä: 83

Vastaukset
Vapejen myynti netissä pitää lopettaa. Tupakkatuotteille omat kaupat kuten alko. Tuoakkaan yms muuntikielto klo 21 kuten kaljaan.
Poliisin tai jonkun muun pitäis sakottaa vapestä ja siitä että toiset myy sitä toisille
juu
En tiedä
Vanhempien olla kotona ja pitää huolta ja välittää lapsistaan.
Lopettaminen
Jos aikuisilla, jotka myyvät sitä, oli omantunnon häivähdys, eivätkä he myyneet alaikäisille ja että vanhemmat välittivät enemmän lapsistaan. Se auttaisi paljon.
Poliisin pitäisi sakottaa ja vanhempien vahtia
en tideä
en tiää
Antaa käyttää vittu
Lisää vartionita
tehkää päihteist laillisii
Enemmän puhumista esim koulussa
Entiä
Puhuisivat enemmän kotona asioista
niille puhuttais
matala
En tiedä
hankkii apua
Minun mielestäni en tiedä
Eemt
Enemmän tarkkailua
alkoholi alaikäsiöoe
esim. puhua päihteiden haitoista
Bännätä kaikki maahantuonnit laittomista vapeista.
Emt
En tiää
emt
entiä
emt
Ei hajuu
emmää tiä
En tiedä
(͡° ͜ʖ ͡°)
emt
sale
Oo
en tiä
päihteistä laittomia laillisesti !!!

Vastaukset
en tiedä, ehkä enemmän ratsioita vaikka koulusssa.
En
En osaa vastata
parempi kasvatus.
vahvempaa ka
täällä tarvitaan hyvää vanhemmuutta ja siinä kaikki
Auttaa heitä
Päihde opetus
Myisi niksapusseja
Niksapussit
emt
En osaa sanoa
Antaa käyttää
En osaa sanoa
rahat pois lapsilta
Koulun opettajat muistuttaa vaarallisuudesta
Leikkialueita
Koulussa muistutettasi että se on huonoksi
Kouluissa opettaa, että se on pahaksi ja kertoa oikeasti mitä siintä tulee ja miksi ei kannata
jotain
Netissä puututaan enemmän myyntitileihin.
en osaa sanoa
Lataa loppetamis sovellus
en tiää
-
Ei tarvi
emt
Vanhempien tulisi puuttua enemmän oman nuoren tekemisiin.
en tiää
en tiedä mutta pitää lopettaa
Vahdittaisiin enemmän sellaisia paikkoja, jossa nuoret viihtyy. Koulussa keskusteltaisiin enemmän päihteistä ja vapeista.
emt
pitäis puuttua ajoissa jos näkee jossain päihtyneen nuoren tai jotain
En tiää
Lopettaa nuoriso
en tiedä
ei hajuakaan
Entiedä
entiedä en soaa snaoo
Emt
olla käyttämättä
Selvittää mitä vaaroja vapesa on. Takavarikoida nuorilta päihteet.
Päihdevalistus

D/723/05.00/2024

44 § Kotkan kaupungin hyvinvointikertomuksen raportointi 2023

Hyla 12.3.2024 § 34

Valmistelijat: Hyvinvointijohtaja Kati Homanen, puh. 040 352 8947
Hyvinvointikoordinaattori Anne Suur-Uski, puh. 040 778 6354

Tiivistelmä: Sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämistä koskevan lain (612/2021, 6) mukaan kunnan on seurattava kuntalaisten terveyttä ja hyvinvointia sekä niihin vaikuttavia tekijöitä, ja raportoitava näistä sekä toteutetuista toimenpiteistä valtuustolle vuosittain. Lisäksi valtuustolle on kerran valtuustokaudessa valmistettava laajempi hyvinvointikertomus.

Kuntalaisten hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen on kunnan perustehtävä (mm. kuntalaki 1, Sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämistä koskeva laki 6). Terveyden ja hyvinvoinnin edistämisen vastuu on kunnan toimialojen yhteinen ja vaatii organisaation sisäistä yhteistyötä. Terveyden, hyvinvoinnin ja turvallisuuden edistämiseksi tarvitaan tietoa ja ymmärrystä kuntalaisten hyvinvoinnin ja terveyden tilasta, niihin vaikuttavista toimista sekä tulevaisuuden muutoksia ennustavien trendien suunnista.

Hyvinvointikertomuksen vuosiraportti sekä suunnitelma on koostettu valtuustokauden 2021–2025 hyvinvointisuunnitelman päätavoitteiden ja sen pohjalta sovittujen 2022–2023 välitavoitteiden mukaisesti. Vuonna 2023 siirryttiin käyttämään sähköistä hyvinvointikertomusta, jota käytetään organisaatiossa strategian ja sen toimeenpanoa tukevan hyvinvointikertomus -asiakirjan luomiseen. Asiakirja toimii osana kaupungin talouden ja toiminnan suunnittelua, toteutusta ja arviointia sekä vuosittaista raportointia. Hyvinvointikertomuksessa on huomioitu kunnan hyvinvointikertomuksen vähimmäistietosisältö.

Vuosiraportti perustuu valtuustokauden hyvinvointisuunnitelmaan ja kertomukseen, joka ohjaa kaupungin toimintaa yhdessä kaupunkistrategian kanssa.

Esittelyteksti: **Kotkan kokonaiskuva:** vuotta 2023 väritti 02/2022 alkanut Ukrainan sota, joka on vaikuttanut ihmisten turvallisuuden tunteeseen. Sodalla on lisäksi vaikutus talouteen, energian saantiin ja hintaan. Maailman markkinatilanne ja sen vaikutukset näkyivät Kotkassa konkretisoituen Stora Enso Sunilan sellutehtaan lakkauttamisena koskien noin 250 työntekijää, minkä lisäksi tuli kerrannaisvaikutukset. Lisäksi MM Kotkamills sahan sulkemisesta tuli tieto vuoden 2023 lopussa koskien 64 henkilöä. Positiivisen tulevaisuuden kannalta käynnissä esim. akkuteollisuuteen liittyviä hankkeita, joiden työllisyysvaikutukset toteutuessaan ovat suuret.

Kotkassa on paljon sotaa paenneita ukrainalaisia. Itärajan tilanne muuttui: 08/2023 alkaen tuli runsaasti turvapaikanhakijoita, loppuvuodesta Suomen hallitus päätti sulkea itärajan rajanylityspaikat, koska kriteerit rajan auki pitämiseksi eivät täyttyneet. Tällä oli iso vaikutus etenkin Kotkassa olevaan

Pöytäkirjan tarkastusmerkintä

venäläisväestöön. Epävakaassa maailmantilanteessa on entistä tärkeämpi kiinnittää huomiota kuntalaisten hyvinvoinnin, terveyden ja turvallisuuden edistämiseen.

Kotkan väestö: väkiluku on 50 617 (31.12.2022). Väestöennusteen mukaan väkiluku tulee laskemaan. Valtaosa on iältään 15–64-vuotiaita, eli reilu 58 %. Lasten sekä nuorten osuus vähenee ja yli 65-vuotiaiden osuus lisääntyy.

Lähes 10 prosenttia (9,51 %, 2022) puhuu äidinkielenään jotain muuta kuin suomea, ruotsia tai saamea. Vieraskielisiä yhteensä 4812 (2022) ja ulkomaan kansalaisia 2727 (2022). Tilastoissa ei näy tilapäistä suojelua saaneet henkilöt, koska niissä näkyy vain vakinaisesti Suomessa asuvat, eli ne, joilla on kotikunta Kotkassa. Ulkomaalaistaustaisen osuus tuhatta asukasta kohden on noussut vuosittain. Vuonna 2022 heitä oli 98,4 (tieto 31.3.2023), v. 2021/97,5, v. 2020/96,8, v. 2019/96,3. Kotkan elinvoimaisuuden kannalta on ensiarvoisen tärkeää kaupunkiin ulkomailta muuttaneiden hyvä kotoutuminen ja osallisuus yhteiskunnan kaikilla osa-alueilla. Hyvät väestösuhteet ja kotoutuminen ovat kaupungin ja kaupunkilaisten yhteinen asia.

Väestön hyvinvoinnin tila indikaattoreiden valossa

Hyte-kerroin: Kunnille otettiin vuoden 2023 alusta käyttöön hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen valtionosuuden lisäosa eli HYTE-kerroin. Kannustin, joka tarkoittaa, että kuntien rahoituksen valtionosuuden suuruus määräytyy osaksi niiden tekemän hyvinvoinnin ja terveyden edistämistyön mukaan. Hyte-kertoimeen sisältyy 15 prosessi-indikaattoria ja 6 tulosindikaattoria. Kotkan HYTE-kertoimen tulos (asteikolla 0–100) eli keskiarvo tulosindikaattoreiden sekä prosessi-indikaattoreiden keskiarvosta parani hieman edellisestä vuodesta. Euroiksi muutettuna v. 2023 19,00 eur/asukas ja v. 2022 18,80 eur/asukas. Alla olevaan on otettu keskeisiä nostoja.

- Kotkan HYTE-kerroin, 0–100 oli 67 vuonna 2023 (v. 2022 66).
- Tulosindikaattoreiden keskiarvo (HYTE-kerroin) on Kotkan osalta noussut edellisestä, ollen 54 vuonna 2023 (v. 2022 53).
- Prosessi-indikaattoreiden keskiarvo (HYTE-kerroin) vuonna 2023 on 79, eli sama, kuin edellisenä vuonna.
- Kotkassa vuonna 2023 terveydentilansa keskinkertaiseksi tai huonoksi koki 27,4 % (v. 2021 26,5 %) 8. ja 9. luokan oppilaista. Kehitys on ollut vuosia huonompaan suuntaan.
- Ylipaino, % 8. ja 9. luokan oppilaista: tyttöjen osalta kehitys on parempaan suuntaan, ylipainoisia v. 2023 12,6 % (v. 2021 15,9 %). Poikien osalta puolestaan ylipainoisuus on lisääntynyt, ylipainoisia v. 2023 23,1 % (v. 2021 19,5 %).

Terveyden edistämisen aktiivisuus TEA-viisari: kunnan terveydenedistämisaktiivisuutta mitataan TEA-viisarin avulla. Kuvaa kunnan toiminnan tasoa kuntalaisten terveyden edistämisessä ja tuottaa kunnille tietoa terveydenedistämisen suunnittelun ja johtamisen kehittämiseen. TEA-viisari sisältää seitsemän eri toimialuetta, joita tarkastellaan seitsemästä eri näkökul-

Pöytäkirjan tarkastusmerkintä

masta. TEA-viisarin toimialueet ovat 1) kuntajohto 2) perusopetus 3) lukio-koulutus 4) ammatillinen koulutus 5) liikunta 6) perusterveydenhuolto ja 7) kulttuuri. Kotkan terveydenedistämisaktiivisuuden arvosana 12/2023 oli 71, (v. 2022, 73)

Hyvinvointi-indikaattori on koonti-indikaattori laaja-alaisen hyvinvoinnin mittaamiseksi. Kuvaa tuoreinta käytettävissä olevaa tietoa hyödyntäen läpileikkausta kuntalaisten hyvinvoinnin tilasta. Indikaattorissa on suhteutettu keskivertovastauksia siten, että keskiarvo saa arvon 100 ja keskivertoa huonommat tulokset alle 100 ja keskivertoa paremmat tulokset suuremman arvoin kuin 100. Kotkan tulos (79) vertailutietona Kymenlaakson hyvinvointialueen kuntiin oli huonoin.

Kansallinen terveyst indeksi yhdistää tietoja aiemmista THL:n sairastavuusindeksistä ja Kelan Terveyspuntarista sekä muista kansallisista rekistereistä. Julkaistiin ensimmäisen kerran vuonna 2023. Useista indikaattoreista koostuva tietokokonaisuus kuvaa Suomen alueellisia eroja sairastavuudessa ja työkyvyttömyydessä. Ko. indeksin vertailuluvuissa koko maan keskiarvo on 100. Sitä suuremmat luvut kertovat yleisemmästä työkyvyttömyysetuuksien saamisesta tai sairastavuudesta kunnissa. Matalammat luvut kertovat keskimääräistä vähäisemmästä työkyvyttömyysetuuksien saamisesta tai sairastavuudesta. Kotkan työkyvyttömyysindeksi 122, työttömyyseläke 125, sairauspäivärahat 117 ja ammatillinen kuntoutus 82. (ikävalikoidut, miehet ja naiset yhteensä).

Onnistumiset:

- Tunne- ja vuorovaikutustaitojen systemaattinen opetus lapsille ja nuorille, kiusaamisen ehkäisy ja puuttuminen sekä kaverisuhteiden tukeminen
- Lasten koululounaan syömisen lisääntyminen
- Lukiolaisten ylipainon väheneminen
- Ammatillisen oppilaitoksen opiskelijoiden hengästyttävän liikunnan harrastamisen lisääntyminen vapaa-ajalla
- Kaiken ikäisten omaehtoisen liikkumisen ja osallistumisen aktivointi – kattavaan ulkoliikuntapaikkaverkostoon panostaminen
- Laaja kulttuuri- ja tapahtumatarjonta ja sen saavutettavuuteen kaikille panostettu mm. Kaikukortti ja Hyväntuulen Messut
- Osallisuustoimenpiteisiin panostaminen esim. sähköinen osallisuusalusta ja Meripäivien lasten ja nuorten oma konsertti
- Työllisyyspalveluihin panostaminen, TE-24 uudistus valmistelut
- Ehkäisevän päihdetyön verkostoyhteistyö ja päihteidenkäytön esille nostaminen sekä yhteistyö väkivallan ehkäisemiseksi alkanut rakentua.
- Hyvä verkostoyhteistyö
- Kotkan kaupungin ensimmäisen asunnottomuusohjelman valmistuminen

Haasteet:

- Lasten- ja nuorten mielen hyvinvoinnin haasteet; ahdistuneisuuden ja yksinäisyyden ehkäisy ja koulukiusaamisen ehkäisy (kouluterveyskysely)
- Lasten ja nuorten tupakkatuotteiden ja erityisesti sähkötupakan käytön yleistymisen
- Nuorten huumeiden käytön ja huumeokeilujen lisääntyminen
- Eriytymisen lisääntyminen kaikissa ikäryhmissä

Pöytäkirjan tarkastusmerkintä

- Kotkan väestömäärän väheneminen ja vanheneminen
- Maahanmuuton lisääntyminen
- Yleisen maailmantilanteen aiheuttamat haasteet
- Hyvinvointialueet aloittivat 2023 ja hyvinvointityötä on asemoitu uudelleen kunnissa ja hyvinvointialueella

Liitteet: Hyvinvointikertomuksen vuosiraportti 2023

Esittelijä: Hyvinvointijohtaja Kati Homanen

Ehdotus: Hyvinvointilautakunta päättää merkitä tiedoksi valtuustokauden hyvinvointikertomuksen vuosiraportin 2023 ja lähettää sen edelleen kaupunginhallitukselle ja kaupunginvaltuustolle.

Päätös: Hyvinvointilautakunta päätti merkitä tiedoksi valtuustokauden hyvinvointikertomuksen vuosiraportin 2023 ja lähettää sen edelleen kaupunginhallitukselle ja kaupunginvaltuustolle.

Kh 15.4.2024 § 138

Liite: Hyvinvointikertomuksen vuosiraportti 2023

Esittelijä: Kaupunginjohtaja Esa Sirviö

Ehdotus: Kaupunginhallitus päättää merkitä tiedoksi valtuustokauden hyvinvointikertomuksen vuosiraportin 2023 ja lähettää sen tiedoksi kaupunginvaltuustolle.

Päätös: Ehdotuksen mukainen.

Pykälä tarkastettiin kokouksessa.

Kv 29.4.2024 § 44

Liite: Hyvinvointikertomuksen vuosiraportti 2023

Ehdotus: Kaupunginvaltuusto päättää merkitä tiedoksi valtuustokauden hyvinvointikertomuksen vuosiraportin 2023.

Asian käsittely: Puheenjohtajan avattua keskustelun asiassa puheenvuoroja käyttivät valtuutetut Tommi Iivonen, Carina Jäntti, Sami Virtanen, Leena Griinari ja Jukka Lopperi.

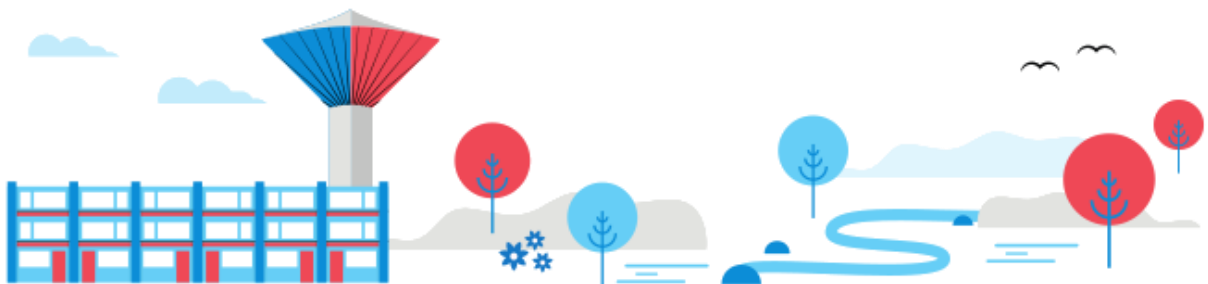
Päätös: Ehdotuksen mukainen.

Ei valitusosoitusta (Kuntal 136 §)

Pöytäkirjan tarkastusmerkintä

KOTKAN KAUPUNGIN HYVINVOINTIKERTOMUS VUOSIRAPORTTI 2023 (luonnos 9.2.2024)

Sisällys

1 TIIVISTELMÄ	4
2 JOHDANTO	5
3 VÄESTÖ JA TYÖLLISYYS.....	6
4 KOTKA 2030 KAUPUNKISTRATEGIA	9
5 OSA I VÄESTÖN HYVINVOINNIN TILA VUONNA 2023	10
5.1 Indikaattorien ja muun tiedon osoittama hyvinvointi	11
5.2 Hyvinvointisuunnitelman painopisteiden, tavoitteiden ja toimenpiteiden arviointi	19
5.3 Hyvinvointialueen hyvinvointikertomustyö.....	19
6 OSA II HYVINVOINTISUUNNITELMA VUOSILLE 2021-2025 / VÄLITAVOITTEET 2024-2025	20
6.4 Strategian painopisteet ja linjaukset	20
6.5 Hyvinvoinnin edistämisen erillisohjelmat ja -suunnitelmat	21
6.6 Hyvinvointisuunnitelma ja toteutuneet toimenpiteet ikäryhmittäin	22
6.7 Kaikki ikäluokat toteutuneet toimenpiteet.....	41
6.8 Ikäryhmittäisissä taulukoissa esiintyvien toimenpiteiden sisältötietoja	43
6.9 Vaikuttavuus	44
7 OSA III KÄSITTELY TOIMIELIMISSÄ	45
7.10 Suunnitelman laatijat	45
7.11 Suunnitelman hyväksyminen toimielimissä.....	45

1 TIIVISTELMÄ

Vuonna 2023 siirryttiin käyttämään sähköistä hyvinvointikertomusta ja aiemmin tehdyt suunnitelmataulukot siirrettiin sähköiselle alustalle. Sähköinen hyvinvointikertomus -järjestelmä on tiedolla johtamisen työväline, joka tuottaa valmista vertailutietoa ja jota käytetään organisaatiossa strategian ja sen toimeenpanoa tukevan hyvinvointikertomus -asiakirjan luomiseen. Asiakirja toimii osana kaupungin talouden ja toiminnan suunnittelua, toteutusta ja arviointia sekä vuosittaista raportointia. Sähköisessä hyvinvointikertomuksessa on huomioitu kunnan hyvinvointikertomuksen vähimmäistietosisältö, joka on asetusluonnoksen lausuntokierroksen (3.10.2022) kommenttien pohjalta 6.9.2023 päivitetty luonnos.

Väestön hyvinvoinnin tila indikaattoreiden valossa

Hyte-kerroin: Kunnille otettiin vuoden 2023 alusta käyttöön hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen valtionosuuden lisäosa eli HYTE-kerroin. Kannustin, joka tarkoittaa, että kuntien rahoituksen valtionosuuden suuruus määräytyy osaksi niiden tekemän hyvinvoinnin ja terveyden edistämistyön mukaan. Hyte-kertoimeen sisältyy 15 prosessi-indikaattoria ja 6 tulosindikaattoria. Kotkan HYTE-kertoimen tulos (asteikolla 0-100) eli keskiarvo tulosindikaattoreiden sekä prosessi-indikaattoreiden keskiarvosta parani hieman edellisestä vuodesta. Euroiksi muutettuna v. 2023 19,00 eur/asukas ja v. 2022 18,80 eur/asukas. Alla olevaan on otettu keskeisiä nostoja hyte-kerroin indikaattoreista vuodelta 2023.

- Kotkan HYTE-kerroin, 0-100 oli 67 vuonna 2023 (v. 2022 66).
- Tulosindikaattoreiden keskiarvo (HYTE-kerroin) on Kotkan osalta noussut edellisestä, ollen 54 vuonna 2023 (v. 2022 53).
- Prosessi-indikaattoreiden keskiarvo (HYTE-kerroin) vuonna 2023 on 79, eli sama, kuin edellisenä vuonna.
- Kotkassa vuonna 2023 terveydentilansa keskinkertaiseksi tai huonoksi koki 27,4% (v. 2021 26,5%) 8. ja 9. luokan oppilaista. Kehitys on ollut vuosia huonompaan suuntaan. Verrattaessa tilannetta koko maan ja Kymenlaakson osalta kehitys on samansuuntainen Kotkan kanssa (v. 2023 koko maa 26,6%, Kymenlaakso 28,5%).
- Ylipaino, % 8. ja 9. luokan oppilaista: tyttöjen osalta kehitys on parempaan suuntaan, ylipainoisia v. 2023 12,6% (v. 2021 15,9%). Poikien osalta puolestaan ylipainoisuus on lisääntynyt, ylipainoisia v. 2023 23,1% (v. 2021 19,5%). Kokonaistilanteessa, ollaan hyvin lähellä koko maan lukuja (v. 2023 Kotka 17,8%, koko maa 17,4%, Kymenlaakso 18,3%).

Terveyden edistämisen aktiivisuus TEA-viisari: kunnan terveydenedistämisasiivisuutta mitataan TEA-viisarin avulla. Se kuvaa kunnan toiminnan tasoa kuntalaisten terveyden edistämässä ja tuottaa täten kunnille tietoa terveydenedistämisen suunnittelun ja johtamisen kehittämiseen. TEA-viisari sisältää seitsemän eri toimialuetta, joita tarkastellaan seitsemästä eri näkökulmasta. TEA-viisarin toimialueet ovat 1) kuntajohto 2) perusopetus 3) lukiokoulutus 4) ammatillinen koulutus 5) liikunta 6) perusterveydenhuolto ja 7) kulttuuri. Kotkan terveydenedistämisasiivisuuden arvosana oli 71 (12/2023), koko maan keskiarvo 70. (vrt. Kotkan edellinen v. 2022 oli 73).

Hyvinvointi-indikaattori on koonti-indikaattori laaja-alaisen hyvinvoinnin mittaamiseksi. Se kuvaa tuoreinta käytettävissä olevaa tietoa hyödyntäen läpileikkausta kuntalaisten hyvinvoinnin tilasta. Indikaattorissa on suhteutettu keskivertovastauksia siten, että keskiarvo saa arvon 100 ja keskivertoa huonommat tulokset alle 100 ja keskivertoa paremmat tulokset suuremman arvoin kuin 100. Kotkan tulos (79) vertailutietona Kymenlaakson hyvinvointialueen kuntiin oli huonoin.

Kansallinen terveysindeksi yhdistää tietoja aiemmista THL:n sairastavuusindeksistä ja Kelan Terveyspuntarista sekä muista kansallisista rekistereistä. Julkaistiin ensimmäisen kerran vuonna 2023. Useista indikaattoreista koostuva tietokokonaisuus kuvaa Suomen alueellisia eroja sairastavuudessa ja työkyvyttömyydessä. Kansallisen terveysindeksin vertailuluvuissa koko maan keskiarvo on 100. Sitä suuremmat luvut kertovat yleisemmästä työkyvyttömyysetuuksien saamisesta tai sairastavuudesta kunnissa. Matalammat luvut kertovat keskimääräistä vähäisemmästä työkyvyttömyysetuuksien saamisesta tai sairastavuudesta. Kotkan osalta työkyvyttömyysindeksi 122, työttömyyseläke 125, sairauspäivärahat 117 ja ammatillinen kuntoutus 82. (ikävalikoidut, miehet ja naiset yhteensä).

2 JOHDANTO

Sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämistä koskevan lain (612/2021, 6) mukaan kunnan on seurattava kuntalaisten terveyttä ja hyvinvointia sekä niihin vaikuttavia tekijöitä, ja raportoitava näistä sekä toteutetuista toimenpiteistä valtuustolle vuosittain. Lisäksi valtuustolle on kerran valtuustokaudessa valmisteltava laajempi hyvinvointikertomus.

Kuntalaisten hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen on kunnan perustehtävä (mm. [kuntalaki 1](#), Sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämistä koskeva laki 6). Terveyden ja hyvinvoinnin edistämisen vastuu on kunnan toimialojen yhteinen ja vaatii organisaation sisäistä yhteistyötä. Terveyden, hyvinvoinnin ja turvallisuuden edistämiseksi tarvitaan tietoa ja ymmärrystä kuntalaisten hyvinvoinnin ja terveyden tilasta, niihin vaikuttavista toimista sekä tulevaisuuden muutoksia ennustavien trendien suunnista.

Hyvinvoinnin edistämisen tulee näkyä kuntastrategiassa ja asetettujen hyvinvointitavoitteiden tulee perustua arvioihin nykytilanteesta sekä mahdollisista ennustetuista kehityssuunnista ([Kuntalaki 410/2015, 37](#)). Kunnan on strategisessa suunnittelussaan asetettava hyvinvoinnin ja terveyden edistämiseksi tavoitteet ja määriteltävä tavoitteita tukevat toimenpiteet. Sen on otettava päätöksenteossa huomioon päätöstensä arvioidut vaikutukset ihmisten hyvinvointiin ja terveyteen väestöryhmittäin. Kunnan eri toimialojen on tehtävä yhteistyötä hyvinvoinnin ja terveyden edistämässä ([Lakisosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisestä, 6](#)). Kaupunkistrategia on kaupungin tärkein johtamista ja toimintaa ohjaava asiakirja. Kotkan kaupunki on päivittänyt kaupunkistrategian keväällä 2022 ja Kotka 2030 -kaupunkistrategia on hyväksytty kaupunginvaltuustossa 23.5.2022.

Sähköisen hyvinvointikertomuksen indikaattoripaketit ovat julkaisun jälkeen avoimesti tarkasteltavissa osoitteessa [hyvinvointikertomus.fi](#). Tulostettavaan versioon otettiin runsauden vuoksi vain niitä indikaattoreita, joista löytyy uudet tiedot, vuodelta 2023 (THL, Tilasto- ja indikaattoripankki Sotkanet.fi 2005-2023)

3 VÄESTÖ JA TYÖLLISYYS

Kotkan väkiluku on 50 617 (31.12.2022). Väestöennusteen mukaan Kotkan väkiluku tulee koko ajan laskemaan. Kotkassa valtaosa väestöstä on iältään 15-64-vuotiaita. Heitä on reilu 58%. Lasten sekä nuorten osuus vähenee ja yli 65-vuotiaiden osuus lisääntyy.

Kaupungin väestöstä lähes 10 prosenttia (9,51 %, 2022) puhuu äidinkielenään jotain muuta kuin suomea, ruotsia tai saamea. Vieraskielisiä Kotkassa yhteensä 4812 (2022) ja ulkomaan kansalaisia 2727 (2022). Tilastoissa ei näy tilapäistä suojelua saaneet henkilöt, koska niissä näkyy vain vakinaisesti Suomessa asuvat, eli ne, joilla on kotikunta Kotkassa. Tilapäistä suojelua saaneista suurin osa puhuu ukrainaa äidinkielenään ja ukraina on siten toiseksi suurin kieliryhmä, vaikka se ei tilastoista käy ilmi. Ulkomaalaistaustaisen osuus tuhatta asukasta kohden on Kotkassa noussut vuosittain. Vuonna 2022 heitä oli 98,4 (tieto 31.3.2023), v. 2021/97,5, v. 2020/96,8, v. 2019/96,3. Kotkan elinvoimaisuuden kannalta on ensiarvoisen tärkeää kaupunkiin ulkomailta muuttaneiden hyvä kotoutuminen ja osallisuus yhteiskunnan kaikilla osa-alueilla. Hyvät väestösuhteet ja kotoutuminen ovat kaupungin ja kaupunkilaisten yhteinen asia.

Kotkan asukasmäärä ja ikärakenne

Ikärakenne ja väestömäärä	0-14 v % väestöstä	15-64 v % väestöstä	65 v vuotta täyttäneet % väestöstä	Väestö yhteensä
31.12.2021	13,8	58,8	28,3	51241
31.12.2022	13,5	58,7	28,8	50617

Kotkan väestöennuste vuoteen 2030

	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030
Väestö 31.12 (ennuste 2021)	50270	49819	49388	48974	48570	48175	47787	47411

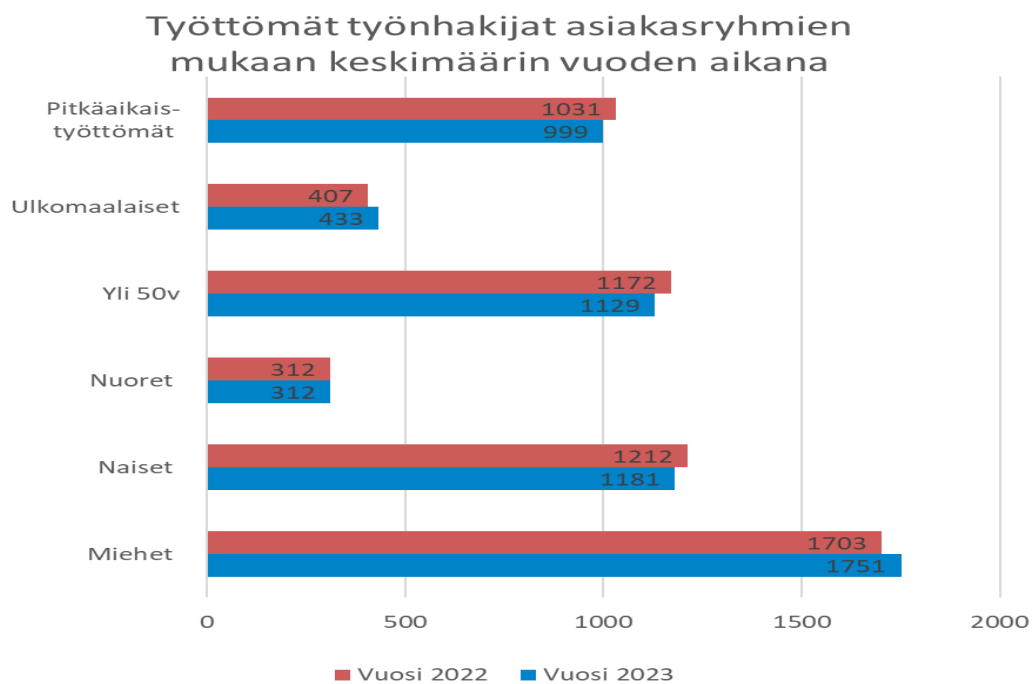
Väestöennuste ikäluokittain vuoteen 2030

	Väestö 31.12. (ennuste 2021)			
	Yhteensä	0 - 14	15 - 64	65 -
Kotka				
2023	50 270	6 279	29 251	14 740
2024	49 819	6 069	28 900	14 850
2025	49 388	5 862	28 557	14 969
2026	48 974	5 705	28 177	15 092
2027	48 570	5 531	27 853	15 186
2028	48 175	5 383	27 537	15 255
2029	47 787	5 253	27 174	15 360
2030	47 411	5 114	26 870	15 427

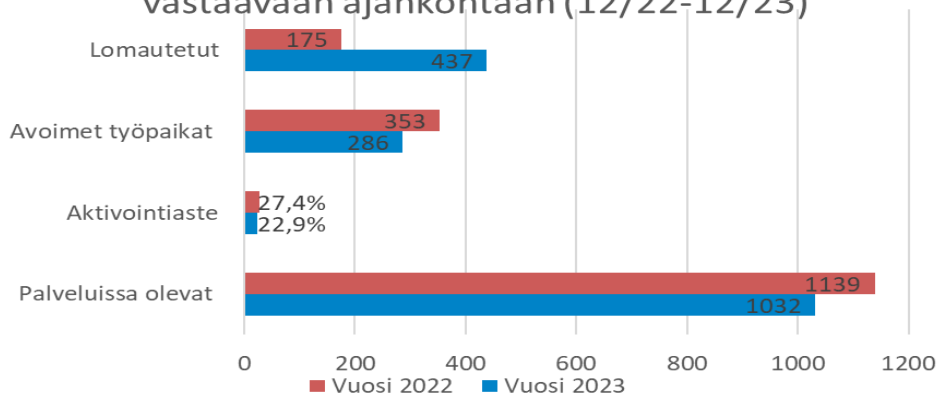
Lähde: [Stat Tilastokeskuksen tietokannat](#)

TYÖLLISYYS

Keskeisiä tilastolukuja Kotkasta vuonna 2023

Työttömyystietoja verrattuna viime vuoden vastaavaan ajankohtaan (12/22-12/23)

- Uusia avoimia työpaikkoja reilusti vuodentakaisesta vähemmän (-18,98%)
- Lomautettujen määrä noussut selvästi (+149,71%) verrattuna viime vuoden vastaavaan ajankohtaan
- Palveluissa olevia vähemmän kuin edellisvuonna (-9,39%)
- Miesten työttömyys (+2,82%) nousi naisia (-2,56%) enemmän

Yleisiä kehityssuuntia

- Työttömien osuus työvoimasta vakiintunut valtakunnallista keskiarvoa korkeammalle
- Rakennemuutokset ja kerrannaisvaikutukset vaikuttavat myös työttömyyslukuihin
- Uudistamisen ohella kasvua haetaan alueella uudemmilta toimialoilta (mm. akkuklusteri, kyberturvallisuus, datatalous)
- Osaamisen joustavaa päivittämistä tarvitaan samanaikaisesti monella eri alalla (muutostilanteet ja irtisanomiset, sote-alan työvoimapula, tulevat investoinnit)
- Uudellamaalla sijaitsevista yrityksistä etenevissä määrin kiinnostusta rekrytoida Etelä-Kymenlaakson alueelta, työnantajan puolesta etuna nähdään hyvät tieyhteydet (vrt. esim. Kouvola)
- Syksyn 2023 PK-yritysbarometrissa Kymen yrittäjät arvioineet yleiset suhdannenäkymät koko maan heikoimmaksi (Kymenlaakso -25, koko maa -6)
- Työttömien työnhakijoiden (ml. lomautetut) huipun ennustettu osuvan vuodenvaihteen tienoille, ja kääntyvän laskuun kuluvana vuonna tai viimeistään vuonna 2025
- Matalasuhdanteessa nuorten, ulkomaalaistaustaisten, osatyökykyisten ja matalasti koulutettujen entistä vaikeampaa löytää työtä
- Osaavasta työvoimasta nähdään edelleen olevan pulaa sekä keskipitkällä että pitkällä aikavälillä
- Nettomaahanmuuton vahvistuminen on kääntänyt työikäisen väestön määrän kasvuun valtakunnallisesti
- Rakennusalan pudotus on ollut odotuksia voimakkaampi. Myös yksityiset henkilöstöpalveluyritykset ja laajemmin yksityisten palvelualojen yritykset kärsineet

4 KOTKA 2030 KAUPUNKISTRATEGIA

Poijut eli strategiset päämäärät

Oppiva ja yrittävä Kotka - Koulutuksen, elinikäisen oppimisen ja yrittämisen kaupunki.

1. Elinvoimainen ja yritysmyönteinen korkeakoulu kaupunki
2. Hyvinvoivien ja osaavien lasten ja nuorten kaupunki

Upean elinympäristön Kotka - Ensiluokkaisien elinympäristön, kulttuurin ja tapahtumien kaupunki.

3. Pohjolan puistopääkaupunki
4. Monimuotoisen asumisen ja laadukkaan elinympäristön kaupunki
5. Hyväntuulinen kulttuurin ja tapahtumien kaupunki

Yhteinen Kotka - Yhdessä tekemisen ja hyväntuulisten kohtaamisten kaupunki.

6. Hyvinvoiva ja osallistuva kotkalainen
7. Hyväntuulinen ja yhteisöllinen ilmapiiri
8. Kokonaisturvallisuuden kärkikaupunki

Linkki: [Kotka 2030 kaupunkistrategia](#)

Kotkan kaupungin kulttuuriohjelma 2020-2025. Kotkan Kaupunkistrategiaan on sisällytetty kulttuuri yhtenä painopisteenä. Kotkan kulttuuriohjelma kuvaa kaupungin kulttuuritoiminnan nykyisiä muotoja sekä linjaa kulttuurin vastuualueen keskeisiä kehittämistavoitteita vuosille 2020-2025. Linkki: [Kotkan kaupungin kulttuuriohjelma 2020-2025](#).

5 OSA I VÄESTÖN HYVINVOINNIN TILA VUONNA 2023

Vuotta 2023 väritti Ukrainan sota, joka on monella tapaa vaikuttanut ihmisten turvallisuuden tunteeseen. Helmikuussa 2022 alkaneen Ukrainan sodalla on ollut vaikutus maailman turvallisuustilanteen järkkymisen lisäksi talouteen sekä esimerkiksi energian saantiin ja hintaan.

Maailman markkinatilanne ja sen vaikutukset erityisesti metsä- ja puuteollisuuteen näkyivät Kotkassa. Tämä konkretisoitui kesäkuussa 2023 tulleeeseen uutiseen, jossa Stora Enso kertoi Sunilan sellutehtaan lakkauttamisesta. Lakkautus koski noin 250 työntekijää, minkä lisäksi tuli kerrannaisvaikutukset. Loppuvuodesta tuli tieto myös MM Kotkamills sahan sulkemisesta vuoden 2023 lopussa. Saha oli pysähdyksissä heinäkuusta lähtien. Sahan sulkeminen koski 64 henkilöä. Katsottaessa eteenpäin positiivisen tulevaisuuden kannalta, Kotkassa on käynnissä akkuteollisuuteen liittyviä hankkeita, joiden työllisyysvaikutukset olisivat toteutuessaan jopa suuremmat kuin lakkautettavan sellutehtaan ja suljetun Kotkamillsin sahan.

Kotkaan on saapunut paljon sotaa pakenevia ukrainalaisia. Vastaanottokeskuksen tehtävänä on majoittaa ja tarjota lakisääteiset peruspalvelut turvapaikkaa hakeneille henkilöille turvapaikka- ja oleskelulupahakemusten käsittelyprosessin ajaksi. Kotkan kaupungin ylläpitämä vastaanottokeskus Kotkassa siirtyi uuden palveluntuottajan Kotokunta Oy:n vastuulle syyskuun alussa.

Ryhmäkodin toiminnan päättyminen: Kotkan kaupungilla oli sopimus Maahanmuuttoviraston (Migri) kanssa ilman huoltajaa tulleiden alaikäisten lasten vastaanottokeskustoiminnasta. Lapset ja nuoret asuivat Kotkan ryhmäkodissa. Kotkan ryhmäkodin toiminta päättyi 1.12.2023 ja toiminta siirtyi JST Aves Oy/Hemcaren toiminnaksi.

Kotkan tulkikeskus tuotti tulkkaus- ja käännöspalveluita Kotkan kaupungille. Valtuuston päätöksellä Kotkan kaupunki siirsi 1.3.2023 tulkkivälityskeskukseen harjoittaman tulkkaus- ja käännöspalvelujensa liiketoiminnan Monetra Oulu Oy:lle. Liikkeenluovutus yhdisti Kotkan, Oulun, Jyväskylän, Tampereen, Turun ja Lahden seudun tulkkaus- ja käännöspalvelujen tuotannon.

Itärajalta tuli elokuusta 2023 alkaen runsaasti turvapaikanhakijoita, mikä Suomen valtionjohdon mukaan oli organisoitua ja kyseessä Venäjän hybridioperaatio. Loppuvuodesta (11/2023) Suomen hallitus päätti sulkea kaikki itärajan rajanylityspaikat ensin kahdeksi viikoksi. Vaalimaa ja Niirala, avattiin 14. joulukuuta uudestaan, mutta jouduttiin sulkemaan pikaisesti koko loppuvuodeksi. Itärajan sulkemisella on iso vaikutus etenkin Kotkassa olevaan venäläisväestöön. Epävakaassa maailmantilanteessa on entistä tärkeämpi kiinnittää huomiota kuntalaisten hyvinvoinnin, terveyden ja turvallisuuden edistämiseen.

5.1 Indikaattorien ja muun tiedon osoittama hyvinvointi

Terveyden edistämisen aktiivisuus TEA-viisari

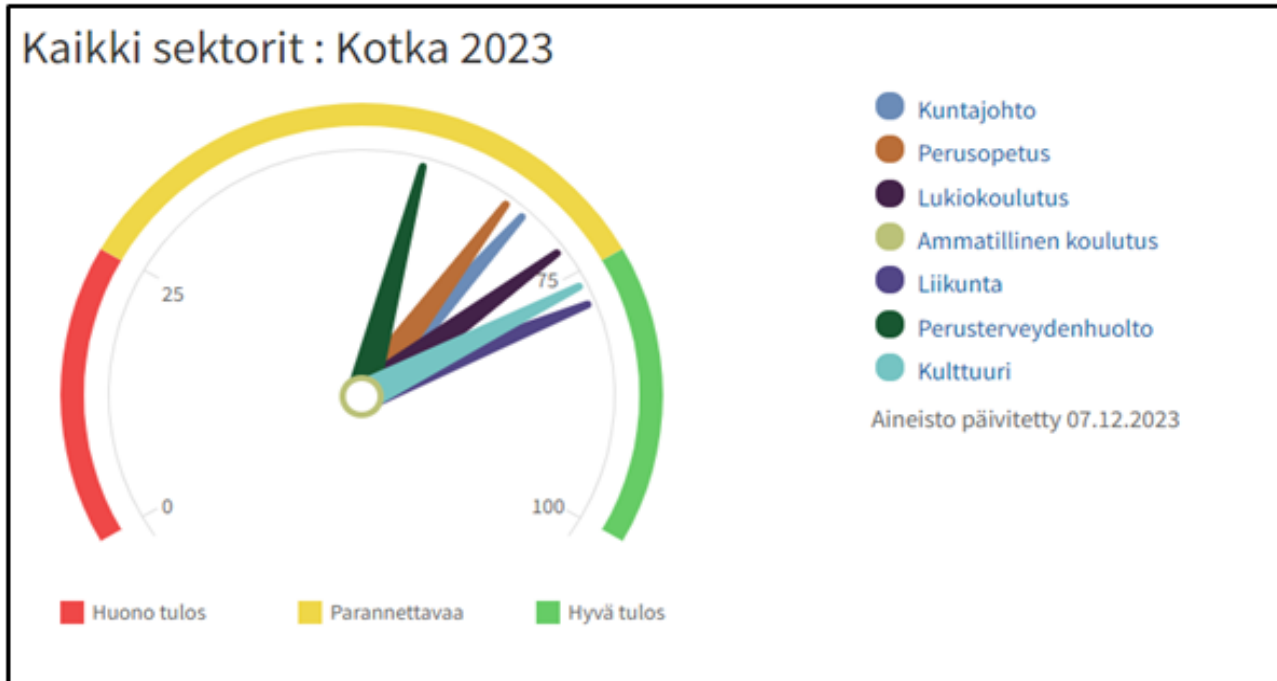
Kunnan terveydenedistämisen aktiivisuutta mitataan TEA-viisarin avulla. Se kuvaa kunnan toiminnan tasoa kuntalaisten terveyden edistämisessä ja tuottaa täten kunnille tietoa terveydenedistämisen suunnittelun ja johtamisen kehittämiseen. TEA-viisari sisältää seitsemän eri toimialuetta, joita tarkastellaan seitsemästä eri näkökulmasta. TEA-viisarin toimialueet ovat 1) kuntajohto 2) perusopetus 3) lukiokoulutus 4) ammatillinen koulutus 5) liikunta 6) perusterveydenhuolto ja 7) kulttuuri.

Kotkan terveydenedistämisen aktiivisuuden arvosana oli 71 (12/2023), koko maan keskiarvo 70. Kotkassa hyvän tuloksen sai liikunta ja kulttuuri, kun taas parannettavaa on erityisesti perusopetuksen ja perusterveydenhuollon alueilla. Vuosivertailussa tarkasteltuna kokonaispistemäärä, jossa on kaikkien sektoreiden kokonaisarvosana oli hiukan laskua verrattuna edelliseen vuoteen (v. 2022 73).

TEAviisari / Vertailu, kaikki sektorit: Kotka 2023 vs. koko maa

Pisteet	Kotka	Koko maa
Kaikki sektorit	71	70
Kuntajohto	67	82
Perusopetus	65	65
Lukiokoulutus	72	65
Ammatillinen koulutus	..	64
Liikunta	78	72
Perusterveydenhuolto	56	70
Kulttuuri	76	71

TEAvisari Kotka, kaikki sektorit 2023

TEAvisari / vuosivertailu, kaikki sektorit: Kotka

Pisteet	2023	2022	2021	2020	2019	2018	2017
Kaikki sektorit	71	73	73	69	68	69	64
Kuntajohto	67	..	80	..	84	..	72
Perusopetus	..	..	65	..	55	..	67
Lukiokoulutus	..	72	..	77	..	74	..
Ammatillinen koulutus	..	..	..	..	..	..	..
Liikunta	..	78	..	80	..	63	..
Perusterveydenhuolto	..	56	..	63	..	79	..
Kulttuuri	76	..	83	..	62	..	..

Lähde: TEAvisari, THL, (aineisto on päivitetty 7.12.2023).

Teaviisarin näyttämän kunnan terveydenedistämisen suuntaa jokaisen sektorin tietojen osalta voi tarkastella osoitteessa www.teaviisari.fi.

Linkki: [TEA-viisari](http://www.teaviisari.fi)

HYTE-kerroin

Kunnille otettiin vuoden 2023 alusta käyttöön hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen valtionosuuden lisäosa eli HYTE-kerroin. HYTE-kerroin on kannustin, joka tarkoittaa, että kuntien rahoituksen valtionosuuden suuruus määräytyy osaksi niiden tekemän hyvinvoinnin ja terveyden edistämistyön mukaan. Hyte-kertoimeen sisältyy 15 prosessi-indikaattoria ja 6 tulosindikaattoria. Kotkan toiminta väestön hyvinvoinnin ja terveyden edistämiseksi esitetään indikaattoreissa Hyte-kerroin.

Alla linkit nettisivuille, joista löytyy tarkempaa tietoa valtionosuuslaskelmista sekä Hyte-kertoimen prosessi- ja tulosindikaattoreista:

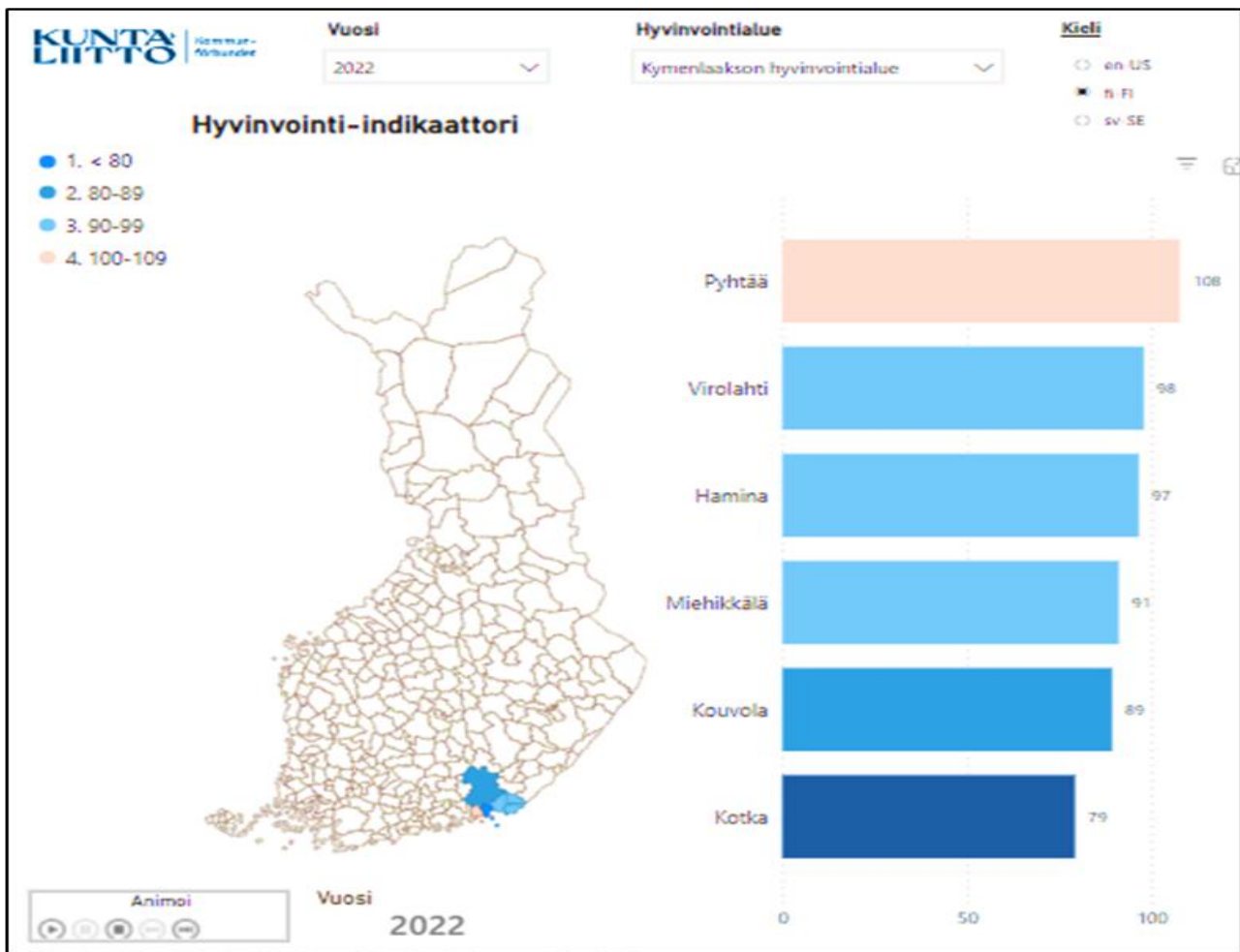
[Valtionosuuslaskelmat](#)

[Prosessi-indikaattorit -THL](#)

[Tulosindikaattorit -THL](#)

Hyvinvointi-indikaattori (Kuntaliitto)

Hyvinvointi-indikaattori on koonti-indikaattori laaja-alaisen hyvinvoinnin mittaamiseksi. Se kuvaa tuoreinta käytettävissä olevaa tietoa hyödyntäen läpileikkausta kuntalaisten hyvinvoinnin tilasta. Hyvinvoinnin tilaa on mahdollista seurata erityyppisten kuntaryhmien ja aluejaotteluiden osalta ja verrata kehitystä aiempiin vuosiin. Indikaattorissa on suhteutettu keskivertovastauksia siten, että keskiarvo saa arvon 100 ja keskivertoa huonommat tulokset alle 100 ja keskivertoa paremmat tulokset suuremman arvon kuin 100. Kotkan tulos (79) vertailutietona Kymenlaakson hyvinvointialueen kuntiin oli huonoin. Parhaan tuloksen sai Pyhtää (108). Alla tiedot Kymenlaakson hyvinvointialueen kuntien osalta.

Lisää tietoa hyvinvointi-indikaattorista Kuntaliiton nettisivuilta. Linkki nettisivulle: [Hyvinvointi-indikaattori](#)

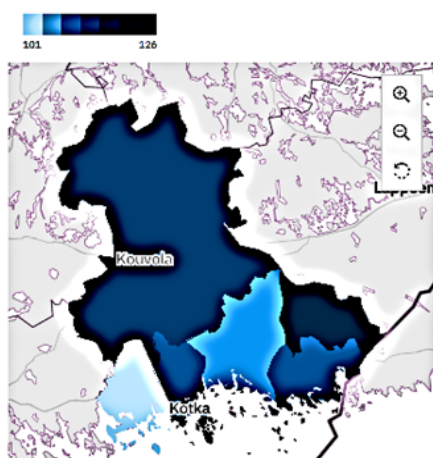
Kansallinen terveysindeksi

Kansallinen terveysindeksi yhdistää tietoja aiemmista THL:n sairastavuusindeksistä ja Kelan Terveyspuntarista sekä muista kansallisista rekistereistä. Kansallinen terveysindeksi julkaistiin ensimmäisen kerran vuonna 2023. Useista indikaattoreista koostuva tietokokonaisuus kuvaa Suomen alueellisia eroja sairastavuudessa ja työkyvyttömyydessä.

Kansallisen terveysindeksin vertailuluvuissa koko maan keskiarvo on 100. Sitä suuremmat luvut kertovat yleisemmästä työkyvyttömyysetuuksien saamisesta tai sairastavuudesta kunnissa. Matalammat luvut kertovat keskimääräistä vähäisemmästä työkyvyttömyysetuuksien saamisesta tai sairastavuudesta. Alla Kymenlaakson hyvinvointialueen kuntien kuvat. Kotkan osalta työkyvyttömyysindeksi 122, työttömyyseläke 125, sairauspäivärahat 117 ja ammatillinen kuntoutus 82. Taulukossa olevat luvut ovat ikävalikoituja, miehet ja naiset yhteensä.

Kansallinen terveysindeksi - Työkyvyttömyysindeksi kunnittain hyvinvointialueella

Työkyvyttömyysindeksi

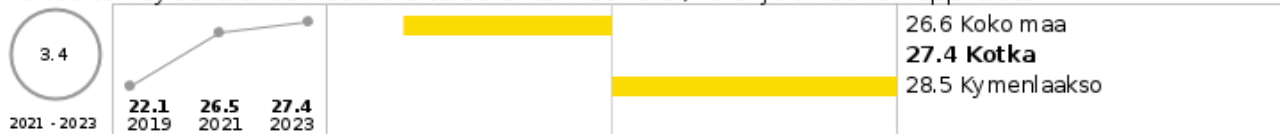
Kunta	Työkyvyttömyysindeksi...	Työkyvyttömyysindeksi...	Sairauspäivärahat	Ammatillinen kunt...
Hamina	113	118	106	80
Kotka	122	125	117	82
Kouvola	123	128	117	86
Miehikkälä	126	151	73	--
Pyhtää	101	96	116	--
Virolahti	119	129	96	--

Kansallisen terveysindeksin työkyvyttömyysindeksi. Linkki nettisivulle: [Työkyvyttömyysindeksi kunnittain](#) sekä linkki, jossa tietoa kansallisesta terveysindeksistä: [Kansallinen terveysindeksi](#)

TALOUS, HYTE-KERROIN JA ELINVOIMA

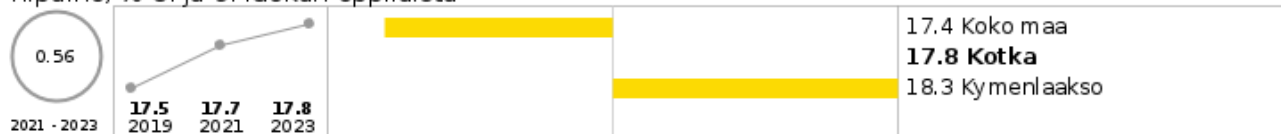
HYTE-kerroin

Kokee terveydentilansa keskinkertaiseksi tai huonoksi, % 8. ja 9. luokan oppilaista

(ind. 286) Kotkassa vuonna 2023 terveydentilansa keskinkertaiseksi tai huonoksi koki 27,4% (v. 2021 26,5%) 8. ja 9. luokan oppilaista. Kehitys on ollut vuosia huonompaan suuntaan. Verrattaessa tilannetta koko maan ja Kymenlaakson osalta kehitys on samansuuntainen Kotkan kanssa (v. 2023 koko maa 26,6%, Kymenlaakso 28,5%).

Ylipaino, % 8. ja 9. luokan oppilaista

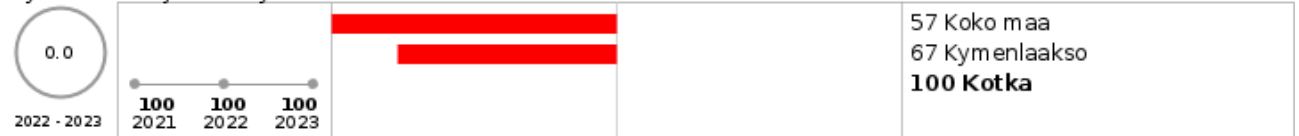
(ind. 3906) Ylipaino, % 8. ja 9. luokan oppilaista: tyttöjen osalta kehitys on parempaan suuntaan, ylipainoisia v. 2023 12,6% (v. 2021 15,9%). Poikien osalta puolestaan ylipainoisuus on lisääntynyt, ylipainoisia v. 2023 23,1% (v. 2021 19,5%). Kokonaistilanteessa, ollaan hyvin lähellä koko maan lukuja (v. 2023 Kotka 17,8%, koko maa 17,4%, Kymenlaakso 18,3%).

Kunnan talousarviossa ja taloussuunnitelmassa määritellään talousarviovuodelle mittarit, joilla seurataan väestön hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen tavoitteiden toteutumista

(ind. 5331) Tulos on pysynyt vuonna 2023 samana, kuin ed. vuosina.

Kunnan tarkastuslautakunnan arviointikertomuksessa arvioidaan valtuustokausittain kunnan hyvinvointi- ja terveystavoitteiden toteutuminen

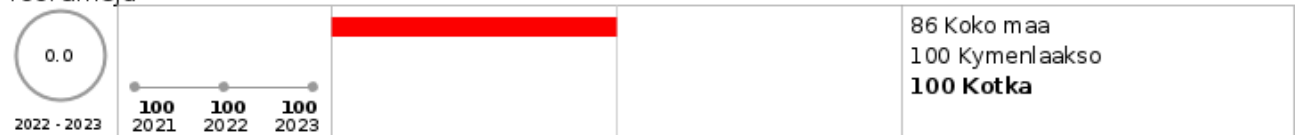
(ind. 5330) Tulos pysynyt vuonna 2023 samana, kuin ed. vuosina.

Kunnassa toimii erikseen nimetty asiantuntija, suunnittelija tai vastaava, joka koordinoi hyvinvoinnin ja terveyden edistämistyötä

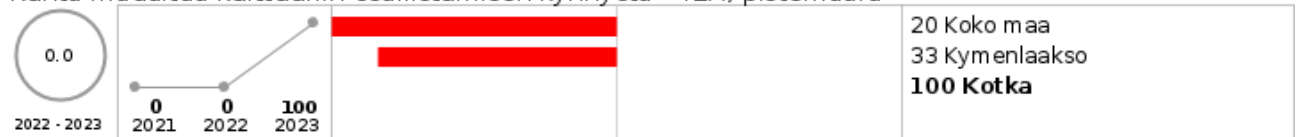
(ind. 5333) Tulos on pysynyt vuonna 2023 samana, kuin ed. vuosina.

Kunnan palveluluiden suunnittelussa ja kehittämisessä hyödynnetään asukasraateja ja foorumeja

(ind. 5335) Tulos on pysynyt vuonna 2023 samana, kuin ed. vuosina.

Kunta madaltaa kulttuuriin osallistumisen kynnystä - TEA, pistemäärä

(ind. 3984) Kotkan tulos on parantunut huomattavasti ed. vuodesta. Kaikukortti otettu käyttöön.

Tulosindikaattoreiden keskiarvo (HYTE-kerroin)

(ind. 5338) Indikaattori ilmaisee tulosindikaattoreiden asteikolle 0 - 100 skaalattujen pistemäärien keskiarvo. Kotkan osalta pientä nousua edellisestä, ollen 54 vuonna 2023 (v. 2022 53)

Prosessi-indikaattoreiden keskiarvo (HYTE-kerroin)

(ind. 5339) Kotkan tulos pysynyt samana ed. vuoteen verrattuna.

HYTE-kerroin, 0 - 100

(ind. 5340) Indikaattori ilmaisee HYTE-kertoimen asteikolla 0 - 100 eli keskiarvo tulosindikaattoreiden keskiarvosta ja prosessi-indikaattoreiden keskiarvosta. Kotkan tulos hieman parantunut ed. vuodesta.

HYTE-kerroin euroa / asukas

(ind. 5341) Indikaattori ilmaisee HYTE-kertoimen arvon muutettuna euroiksi asukasta kohden. Vuonna 2023 19 eur/asukas (v. 2022 18,8 eur/asukas).

HYTE-kerroin, 1 000 euroa

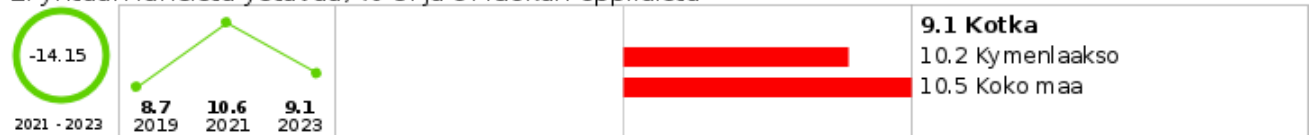

(ind. 5355) Indikaattori ilmaisee HYTE-kertoimen arvon tuhansina euroina.

LAPSET, VARHAISNUORET JA LAPSIPERHEET

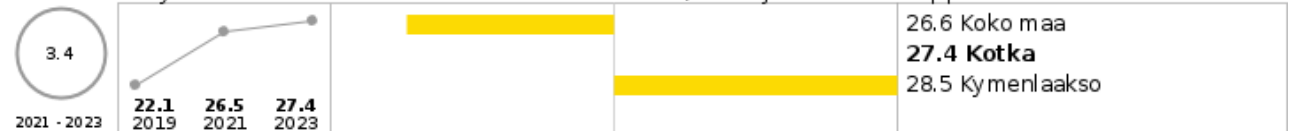
Hyvinvointi

Ei yhtään läheistä ystävää, % 8. ja 9. luokan oppilaista

(ind. 292) Indikaattori ilmaisee niiden peruskoulun 8. ja 9. luokkalaisten osuuden prosentteina kysymykseen vastanneista ko. ikäluokassa, jolla ei ole yhtään läheistä ystävää, jonka kanssa voi keskustella luottamuksellisesti omista asioista. Kouluterveyskyselyn tulosten mukaan pojat ovat tyttöjä yleisemmin vailla yhtään läheistä ystävää.

Kokee terveydentilansa keskinkertaiseksi tai huonoksi, % 8. ja 9. luokan oppilaista

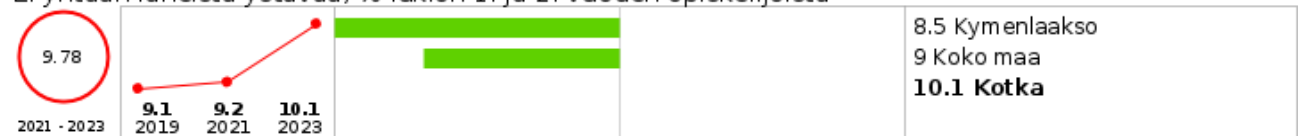

(ind. 286) Kotkassa vuonna 2023 terveydentilansa keskinkertaiseksi tai huonoksi koki 27,4% (v. 2021 26,5%) 8. ja 9. luokan oppilaista. Kehitys on ollut vuosia huonompaan suuntaan. Verrattaessa tilannetta koko maan ja Kymenlaakson osalta kehitys on samansuuntainen Kotkan kanssa (v. 2023 koko maa 26,6%, Kymenlaakso 28,5%).

NUORET JA NUORET AIKUISET

Hyvinvointi

Ei yhtään läheistä ystävää, % lukion 1. ja 2. vuoden opiskelijoista

(ind. 3917) Indikaattori ilmaisee niiden lukion 1. ja 2. vuoden opiskelijoiden osuuden prosentteina kysymykseen vastanneista ko. ikäluokassa, jolla ei ole yhtään läheistä ystävää, jonka kanssa voi keskustella luottamuksellisesti omista asioista. Tilanne kehittynyt huonompaan suuntaan.

Ei yhtään läheistä ystävää, % ammatillisen oppilaitoksen 1. ja 2. vuoden opiskelijoista

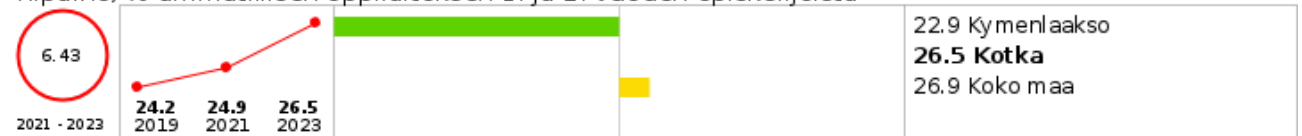
(ind. 3932) Ei yhtään läheistä ystävää, % ammatillisen oppilaitoksen 1. ja 2. vuoden opiskelijoista. Tilanne kehittynyt huonompaan suuntaan.

Ylipaino, % lukion 1. ja 2. vuoden opiskelijoista

(ind. 3925) Indikaattori ilmaisee painoindeksiin perustuen ylipainoisten lukion 1. ja 2. vuoden opiskelijoiden osuuden prosentteina kysymykseen vastanneista ko. ikäluokassa. Kotkassa tilanne kehittynyt hyvään suuntaan.

Ylipaino, % ammatillisen oppilaitoksen 1. ja 2. vuoden opiskelijoista

(ind. 3940) Indikaattori ilmaisee painoindeksiin perustuen ylipainoisten ammatillisen oppilaitoksen 1. ja 2. vuoden opiskelijoiden osuuden prosentteina kysymykseen vastanneista ko. ikäluokassa. Ylipainoisuus korostuu miesten osalta, joilla kehitys oli negatiivinen.

5.2 Hyvinvointisuunnitelman painopisteiden, tavoitteiden ja toimenpiteiden arviointi

Painopisteiden, tavoitteiden ja toimenpiteiden arvionnissa otettiin huomioon Kotkan kaupungin hyvinvointisuunnitelman välitavoitteiden 2022-2023 lisäksi Kotkan kaupunkistrategian sekä valtuustokauden 2021-2025 painopisteet ja tavoitteet.

Tarkasteltaessa vuoden 2023 toteumaa asetettuihin painopisteiden mukaisiin tavoitteisiin voidaan todeta että ne toteutuivat suurelta osin. Hyvinvoinnin mittareista TEA-viisarin tulosten osoittaman tiedon valossa Kotkan kaupunki on hyvinvoinnin- ja terveyden edistämisen toimissa koko maahan verrattuna keskitasoa. TEA-viisarin tuloksessa on hyvin pientä heikentymää edellisestä vuodesta (v. 2023 71 vs. v. 2022 73). Kotkan HYTE-kertoimen tulos (asteikolla 0 - 100) eli keskiarvo tulosindikaattoreiden sekä prosessi-indikaattoreiden keskiarvosta parani hieman ed. vuodesta (v. 2023 67 vs. v. 2022 66). Euroiksi muutettuna v. 2023 19,00 eur/asukas ja v. 2022 18,80 eur/asukas.

Tuloksia voidaan edelleen parantaa tarkastelemalla kohtia, joihin Kotkan kaupunki voi toimillaan vaikuttaa. Samalla vaikutetaan taloudelliseen tilanteeseen, sillä tehdyllä hyvinvoinnin- ja terveyden edistämistyöllä on suora vaikutus valtion kunnille maksaman kuntien rahoituksen valtionosuuden suuruuteen.

5.3 Hyvinvointialueen hyvinvointikertomustyö

Vuoden 2023 alusta vastuu sote-palvelujen ja pelastustoimen järjestämisestä siirtyi Kymenlaakson hyvinvointialueelle. Hyvinvointialue ei poista kuntien lakisääteistä vastuuta kuntalaisten hyvinvoinnin edistämisestä. Hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen on yksi keskeisimmistä yhdyspinnoista kuntien ja hyvinvointialueiden välillä. Kotkan kaupunki ja Kymenlaakson hyvinvointialue vastaa hyvinvoinnin ja terveyden edistämisestä omassa toiminnassaan (Hyvinvointialue kattaa sosiaali- ja terveystaloudelliset palvelut, oppilashuollon palvelut sekä pelastustoimen kokonaisuuden).

Vuoden 2023 aikana Kotkan kaupungin ja Kymenlaakson hyvinvointialueen yhdyspintatyö oli tiivistä ja yhdyspinnoille luotiin kestävä pohjaa, esimerkiksi rakenteet, erilaisten sidosryhmien osallistaminen sekä kehitettiin edelleen yhteistyömalleja. Merkittävässä osassa oli hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen monialainen yhteistyö sekä järjestötoiminta. Kaupungin ja hyvinvointialueen yhdyspintatyön tukena kokoontui säännöllisesti monia eri yhteistyöryhmiä, jotka ryhmäkohtaisesti painottuivat eri osa-alueisiin tai ikäryhmiin. Esimerkkinä mainittakoon: Ikääntyneen väestön kulttuurihyvinvointisuunnitelma yhteistyöryhmä, Ikääntyneen väestön maakunnallinen yhteistyöryhmä, Ikääntyneiden Hyte-yhteistyö Kotka, Maakunnallinen Hyte-työryhmä ja Perhekeskusverkostot. Kunnan ja hyvinvointialueen väliset vuosittaiset lakisääteiset hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen neuvottelut pidettiin 12/2023.

Yhteistyössä valmisteltiin mm. Kymenlaakson arjen turvallisuussuunnitelma, Kotkan kaupungin vaikuttamistoimielimet nimesivät edustajat Kymenlaakson hyvinvointialueen vaikuttamistoimielimiin, liikuntalähete otettiin käyttöön 08/2023 Kymenlaakson hyvinvointialueen ja kaupungin yhteistyönä Walmu-järjestelmän kautta sekä Kymenlaakson hyvinvointialueen alueellisen hyvinvointikertomuksen alueellisten painopistealueiden määrittely tehtiin yhteistyönä. Alueelliseen hyvinvointikertomukseen sisältyy myös yhteistyönä tehtävät vuosiraportit ja

hyvinvointisuunnitelmat. Yhteistyötä tehtiin hyvässä vuorovaikutuksessa. Lähtökohtana oli, että Kotkan kaupunki tukee Kymenlaakson hyvinvointialuetta asiantuntemuksellaan ja päinvastoin. Kymenlaakson hyvinvointialueen hallintosäännön mukaisesti hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen lautakunnan valmisteleva alueellinen hyvinvointikertomuksen aluevaltuustokauden raportti vuoden toteumasta löytyy alla olevasta linkistä.

Alueellinen hyvinvointikertomuksen vuosiraportti 2023 sisältää:

-Maakunnallisen lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelman raportin 2023

-Alueellisen ikääntyneen väestön hyvinvointisuunnitelman raportin 2023

Linkki alueellisen hyvinvointikertomuksen raporttiin: [Alueellisen hyvinvointikertomuksen vuosiraportti 2023](#)

6 OSA II HYVINVOINTISUUNNITELMA VUOSILLE 2021-2025 / VÄLITAVOITTEET 2024-2025

Kaupunginvaltuuston 13.11.2023 hyväksymissä välitavoitteissa vuosille 2024-2025 on huomioitu valtuustokauden 2021-2025 tavoitteet siten, että mukana on vuoden 2022-2023 tavoitteita niiltä osin, joita tulee ottaa vuosittain mukaan koko valtuustokauden ajan sekä niitä, joita aiemmissa välitavoitteissa ei vielä ole ollut toteutuksessa. Suunnitelmataulukoissa esitellään ikäryhmittäin painopisteet, tavoitteet, toimenpiteet, mittarit, vastuutahot. Näiden lisäksi talulukossa on sarake toteutuneille toimenpiteille ikäryhmittäin sekä eri ikäryhmien alla kohta toteutuneiden toimenpiteiden lisäämiseksi koskien kaikkia ikäryhmiä.

Linkki: [Hyvinvointisuunnitelman välitavoitteet 2024-2025](#)

Kotkan kaupungin hyvinvointisuunnitelman välitavoitteiden 2024-2025 hyväksyminen toimielimissä:

-Hyvinvointityöryhmä 24.8.2023

-Hyla 17.10.2023

-KH 30.10.2023

-KV 13.11.2023

6.4 Strategian painopisteet ja linjaukset

Hyvinvointikertomuksen vuosiraportti sekä suunnitelma on koostettu valtuustokauden 2021-2025 hyvinvointisuunnitelman päätavoitteiden ja sen pohjalta sovittujen 2022-2023 välitavoitteiden mukaisesti. Kotkan kaupungin laaja hyvinvointikertomus ja -suunnitelma 2021-2025 hyväksyttiin kaupunginvaltuustossa 13.6.2022. Laajassa hyvinvointisuunnitelmassa on huomioitu sekä kaupunkistrategian painopistealueet, että maakunnallisen hyvinvointikertomuksen suunnitelmaosan painopisteet, Kymenlaakson maakuntastrategian (maakuntaohjelma 2022-2025) mukaiset hyvinvoinnin edistämisen tavoitteet ja voimassa olevat valtakunnalliset ja seudulliset tavoiteohjelmat ja strategiat. Hyvinvointikertomukseen on kirjattu vuoden 2023 hyvinvoinnin edistämisen toimenpiteet teema-alueittain ja eri ikäryhmät huomioiden.

Linkit: [Kotkan valtuustokauden 2021-2025 hyvinvointisuunnitelman kertomusosaan, suunnitelmaosaan](#) ja [vuoden 2022-2023 välitavoitteisiin](#) sekä [vuoden 2022 Kotka kuntakortti](#). (Huom! kuntakortti päivitetään joka toinen vuosi, seuraavan kerran 2024)

Kotkan kaupungin sosiaali- ja terveystalvet siirtyivät maakunnallisen kuntayhtymän, Kymnsoten, hoidettaviksi vuoden 2019 alussa. Seuraava muutos tuli, kun sosiaali- ja terveystalvetun sekä pelastustoinen järjestämisvastuu siirtyi 1.1.2023 Kymenlaakson hyvinvointialueelle. Kaupungin tekemän hyvinvointikertomuksen lisäksi Kymenlaakson hyvinvointialue valmistelee alueellisen hyvinvointikertomuksen, jonka alueellisia painopistealueita on huomioitu myös kaupungin toiminnassa. Alueelliseen hyvinvointikertomukseen sisältyy vuosiraporttien lisäksi hyvinvointisuunnitelma vuosille 2020-2025. Kymenlaakson alueellinen hyvinvointikertomus ja suunnitelma täydentää kunnan omaa hyvinvointikertomusta. (Kts. hyvinvointialueen hyvinvointikertomustyö).

6.5 Hyvinvoinnin edistämisen erillisohjelmat ja -suunnitelmat

Toimintaan sisällytettäviä strategioita, suunnitelmia- ja ohjelmia

Kotkan kaupunki

Kotkan asunnottomuusohjelma 2023-2027 - Omaan kotiin Kotkassa!

Kotka 2030 kaupunkistrategia

Osallisuusohjelma (2021-2025)

Kestävän liikkumisen ohjelma

Ilmasto-ohjelma

Kulttuuriohjelma (2020-2025)

Museo-ohjelma (2022-2026)

Kirjasto-ohjelma (2022-2026)

Henkilöstöohjelma 2030 (päivitys ohjelmaan tehty syksyllä 2022)

Henkilöstön kestävän liikkumisen ohjelma

Hankintaohjelma

Vetovoima- ja yrittäjyysohjelma

Toimitilaohjelma

Muita ohjelmia: Omistajapolitiittiset linjaukset, Talouden tasapainottamisohjelma

Kansalliset, maakunnalliset, alueelliset ja seudulliset

Kansallinen hyvinvoinnin, terveyden ja turvallisuuden toimenpideohjelma

Kotka on mukana Unicefin lapsiystävällinen kunta prosessissa (lasten kannata oikeita ratkaisuja lasten palveluissa ja kunnan hallinnoissa)

Kansallinen mielenterveysstrategia 2020-2030

Kansallinen päihde- ja riippuvuusstrategia

Väkivallaton lapsuus -toimenpidesuunnitelma

Kansallinen lapsistrategia

Kaakkois-Suomen liikenneturvallisuussuunnitelma 2022-2030

Etelä-Kymenlaakson seudullinen kotouttamisohjelma 2023-2026

Kymenlaakson alueellinen hyvinvointisuunnitelma 2020-2025

Kymenlaakson alueellinen ikääntyneen väestön kulttuurihyvinvointisuunnitelma 2021-2025

Kymenlaakson terveysliikuntastrategia 2021-2025

Kymenlaakson maakuntaohjelma 2022-2025

Kymenlaakson työllisyysohjelma

Kymenlaakson kulttuurihyvinvointisuunnitelma 2020

6.6 Hyvinvointisuunnitelma ja toteutuneet toimenpiteet ikäryhmittäin

Hyvinvointisuunnitelma - valtuustokausi 2021-2025 sekä välitavoitteet 2022-2023

Laajasta vuoden 2021-2025 hyvinvointikertomuksesta valittiin hyvinvointityöryhmän kanssa välitavoitteet hyvinvointisuunnitelmaan vuosille 2022-2023. Hyvinvointisuunnitelman toteutumista seurataan vuosittain hyvinvointikertomuksen vuosiraportissa.

Hyvinvointisuunnitelman tavoitteet esitellään tarkemmin seuraavilla sivuilla. Samassa yhteydessä on arvioitu tavoitteiden toteutumista.

Alla olevissa suunnitelmataulukoissa esitellään ikäryhmittäin painopisteet, tavoitteet, toimenpiteet, mittarit, vastuutahot. Näiden lisäksi talulukossa on esitetty toteutuneet toimenpiteet ikäryhmittäin sekä ikäryhmien alla toimenpiteet koskien kaikkia ikäryhmiä.

Välitavoitteet vuosille 2022-2023 on esitetty punaisella värillä. Muutoin taulukoissa näkyy koko valtuustokaudelle 2021-2025 asetetut tavoitteet.

LAPSET, VARHAISNUORET JA LAPSIPERHEET

PAINOPISTE 1. Tasapainoinen arki ja varhainen tuki

Tavoite	Toimenpiteet	Mittarit	Vastuutaho	Toteutuneet toimenpiteet
1. Terveelliset elämäntavat	Liikunnallisen elämäntavan edistäminen (matalan kynnyksen liikunta- ja harrastemahdollisuudet, olosuhteet kuntoon ja kaikkien saavutettavaksi, järjestyhteistyön tiivistäminen, arkiliikuntaan kannustaminen, ohjaus ja neuvonta, e-palvelu). Avustusten ja hankkeiden hyödyntäminen. - Yhteistyö yhdistystoimijoiden kanssa - Harrastamisen Suomen malli toteutetaan (jokaiselle lapselle vähintään yksi mieluisa ja maksuton harrastus)	Terveydentilan kokeminen Liikunta-aktiivisuus Ylipaino Move-testien tulokset Kouluruokailusuositusten noudattaminen	Kaikki kaupungin vastualueet Järjestöt ja muut yhteistyötahot Kymenlaakson hyvinvointialue	Kotkan kaupunki valmisteli kaupungin yleiset hankeohjeet kaupungin sisäiseen käyttöön (käyttöönotto 2024). Maahanmuuttajapalvelut: kotoutumisen avustuksilla tuettiin harrastustoimintaa. Yhteistyö Kotka-Kymin seurakunnan kanssa, mm. ilmaiset seurakunnan liikuntatilat maahanmuuttajaryhmille. Hyvinvointi ja terveys: erityisliikuntakortit, liikuntaneuvonta, tiivis Kymen HVA:n yhteistyö perhekeskusverkoston kanssa. Opetustoimi: Luontokoulu Haili liikuttaa lapsia luonnossa (ml. Haili:n koulumatkahaaste-kampanjat). Move-mittaukset toteutuneet. Kaikilla kouluilla toimii joku kerho (oma tai Harrastamisen Suomen malli). Koulun perustyo: välituntitoiminta, ohjattu kouluruokailu, teema rakennettu oppiaineisiin, yhteistyö Kymen HVA: kouluterveydenhuolto (terveystarkastukset), yksilökohtainen opiskeluhoito. Nuorisotyö: Nuorten kuntosaliyryhmät, kevät (1 ryhmä)- ja syyskaudella (1 ryhmä). Nuorisotila Welhon retkipäivä 1 krt/kk alakouluikäisille. Harrastamisen Suomen malli toteutunut. Varhaiskasvatus: liikunnan vuosisuunnitelma julkaistiin ja koottiin tukimateriaali. Varhaiskasvatuksen liikuntakoordinaattori työskenteli varhaiskasvatuksen omalla rahoituksella. Kotka-Kymin srk: Ilmaista kerhotarjontaa ympäri Kotkan aluetta. Liikuntakerhoja Korkeakoskella, Tavastilassa, Aittakorvessa, Pihkoossa, Otsolossa ja Kyminkartanossa. Leireillä terveellinen ruokarytmi, ulkoilua ja liikkumista. Srk:n varhaiskasvatus: ilmaisia liikuntaryhmiä lapsille/perheille. Perheleirit 2 x v. Pikku Helppi (lastenhoitoapu) perheille ulkona max 2h/krt.
2. Perheiden oikeus tasapainoiseen arkeen	Lasten turva- ja tunteitaivoihin panostaminen. Panostetaan vuorovaikutusta edistävään toimintakulttuuriin lasten	Huostassa ja kiireellisesti sijoitetut Sijoitetut lapset Ahdistuneisuus Tyytyväisyys elämään Terveydentilan kokeminen	Opetustoimi Varhaiskasvatus	Opetustoimi: yhteistyö vanhempainyhdistysten kanssa vakiintunut, erilaiset vanhempainillat toteutuneet, arviointikeskustelut, dialogisen toimintakulttuurin edistäminen etenee.

	kanssa toimivilla tahoilla ja parannetaan yhteistyötä. Yhteistyön tiivistäminen vanhempainyhdistysten kanssa sekä tarpeisiin vastaavat uudistetut vanhempainillat. Kynnyksen madaltaminen palveluihin.		Kymenlaakson hyvinvointialue	Yksilökohtaisesti lisätty huoltajayhteistyö. Kymen HVA yhteistyö: mm. opiskelijahuollon palvelut, kuraattoripalvelut. Varhaiskasvatus: henkilöstöä osallistui Väestöliiton kehotunnekasvatuskoulutuksiin sekä sai aiheesta materiaalia käytettäväksi lasten ja perheiden kanssa. Henkilöstöä osallistui MAPA-koulutuksiin sekä arvioi omaa työtään yhteisöllisyyteen ja ilmapiiriin panostamisen osalta. Yksikkökohtaisten vanhempainiltojen lisäksi toteutui kaksi kaupungin laajuista iltaa.
3. Oikeus perheiden voimavaroja tukevaan varhaiskasvatukseen ja koulutukseen	Koulukykyt valmistavan opetuksen oppilaille. Laadukkaaseen kouluun ja varhaiskasvatukseen panostaminen (riittävästi varahenkilöstöä, henkilökunnan hyvinvointiin panostaminen, ohjaajien kohdentaminen varhaiskasvatukseen, koulunuorisotyön vahvistaminen, koulukohtaiset opiskeluhoitoryhmät, erilaisia mahdollisuuksia tarjoavat päiväkodit esim. ulko- ja luontopäiväkodit)	Oppimisen tuki Liikunnan harrastaminen	Nuorisopalvelut Opetustoimi Varhaiskasvatus	Opetustoimi: valu -kuljetukset toteutuu, koulujen opiskeluhoitoryhmät toimivat, yhteisöllisen opiskeluhoollon teema 2023-2025 hyvinvoiva kouluyhteisö. Koulujen rooli neuvoa ja ohjata koulun ulkopuolisiin palveluihin. Verkostoyhteistyö oppilaan asioissa. Varhaiskasvatus: Monikielisille ja -kulttuurisille perheille tulkin välityksellä kysely: arviota, kokemuksia ja toiveita lapsen kielen ja kulttuurin huomioimisesta päiväkodin tai esiopetuksen arjessa. Tulos 4,2/5. Kehittävä johtaminen hanke: uusia malleja johtajuusjärjestelyihin ja malleja tukea laadukasta arkea. Päiväkodinjohtajien hyvinvointi lisääntyi. Kaksi dialogitaitajatyöpajaa ja valmentavan johtamisen koulutus. OKM:n erityisavustukset resurssihenkilöstön palkkaamiseen. Maahanmuuttajapalvelut: Kotoutumisen tukemisen avustuksilla tuettu lapsen oman äidinkielen oppimista. Nuorisotyö: Koulunuorisotyö aloitettu viidellä koululla.

LAPSET, VARHAISNUORET JA LAPSIPERHEET

PAINOPISTE 2. Toimiva ja turvallinen elinympäristö

Tavoite	Toimenpiteet	Mittarit	Vastuutaho	Toteutuneet toimenpiteet
1. Kestävää kehitystä ja hyvinvointia lisäävään arkiliikkumiseen kannustava turvallinen kaupunkiympäristö	Pyritään kaikessa suunnittelussa ja rakentamisessa laadukkaisiin, turvallisiin ja virikkeellisiin katutiloihin, jalankulku-, pyöräily- ja virkistysreitteihin sekä virkistysalueisiin ja puistoihin sekä lisäksi pidetään yllä ja kehitetään toimivaa joukkoliikennettä. Sujuvan ja kohtuuhintaisen joukkoliikenteen saatavuuden varmistaminen. -Joukkoliikennelipun sisällyttäminen palveluun esim. uimahallilippu/ konserttilippu mobiilisti, jolloin pääsee samalla lipulla joukkoliikenteeseen. -Perhelippu tai vaihtoehtoisesti lapset ilmaiseksi joukkoliikenteeseen aikuisen seurassa.	Kulttuuripalveluiden saavutettavuus Perhelippu käytössä Mobiililippu käytössä	Kaupunkikehitys Kaupunkisuunnittelu Opetustoimi Tekniset palvelut Varhaiskasvatus Ympäristötoimi Cursor	Kotkan kaupungissa on kiinnitetty huomiota seuraaviin: koulujen pihojen ja lähiliikuntapaikkojen kehittämiseen ja saavutettavuuteen. Liikkumiseen houkuttelevat koulupihat koulu- ja vapaa-ajalla, katujen ja teiden kunnossapito ja ylläpito. Hyvinvointi ja terveys sekä Kulttuuripalvelut: Kaikukortti käytössä, vakinaistamispäätös 09/2023. Opetustoimi: Koulut ja iltapäivätoiminnan ryhmät hyödyntävät lähiympäristön virkistysalueita ja puistoja. Luokat käyttävät siirtymiseen mahdollisuuksien mukaan polkupyöriä ja hyödyntävät pyöräilyreittejä sekä käyttävät joukkoliikennettä. Varhaiskasvatus: päiväkodit hyödyntävät lähiliikuntapaikkoja, puistoja sekä lähiympäristöä.
2. Jokaiselle lapselle taataan harrastus	Haetaan harrastamisen Suomen malliin uudelleen ja toteutetaan se. Tavoitteena kokonaiskoulupäivä, jolloin aamu- ja iltapäivätoiminta ja harrastukset olisivat omalla koululla. Harrastamisen Suomen malli kohdennetaan niille lapsille ja varhaisnuorille, joilla ei ole harrastusta. E-palvelu palvelun kehittäminen tukipalveluna (liikuntapalvelut)	Lapsiperheköyhyys Harrastamisen suomen malli käynnissä. Kokonaiskoulupäivä pilottina.	Hyvinvointi ja terveys Kulttuuripalvelut Liikuntapalvelut Nuorisopalvelut Opetustoimi Järjestöt ja muut yhteistyötahot OKM	Hyvinvointi ja terveys: liikuntaneuvonta ja ohjaus. Opetustoimi: Harrastamisen Suomen malli toteutuu ja täydentyy koulujen omalla kerhotoiminnalla. Nuorisotyö: Harrastamisen Suomen malli toteutunut, toimintaan osallistuneista 50%:lla ainoa harrastus. Kotka-Kymin srk: 20 ilmaista kerhoa kouluikäisille eri puolilla Kotkaa. Päiväkerhot 2-6 vuotiaille sekä satujumpparyhmät. Perhekerhot, vauvakerhot ja muskarit.

3. Taataan turvallinen ja väkivallaton arki	Ryhmäyttämisten kehittäminen varhaiskasvatuksessa ja kouluissa. Koulumatkaturvallisuutta kehitetään, uusien koulujen ja päiväkotien suunnittelussa tehdään lapsivaikutusten ennakkoarviointi (liikenneturvallisuus keskiöön). Varhaiskasvatuksen henkilöstölle koulutusta ja osaamista väkivallan tunnistamiseen ja puheeksiottoon. Helppo palvelupolku matalan kynnyksen palveluihin ja toimintaan. Päihteetön lapsuus esim. "Iasinen lapsuus" toimintamallin käyttöönotto. Yhteisöllisyyden kehittäminen kouluissa yhdessä oppilaiden ja vanhempien kanssa Perhekeskustoimintamalli (nuorten äitien ja vauvaperheiden tuki).	Yksinäisyys Väkivallan uhka Seksuaalinen häirintä Lava-koulutuksen käyneiden päättäjien ja viranhaltijoiden määrä. Väkivallaton lapsuus - ohjelman toimenpiteet käytössä. Kotkan pääsy Unicefin lapsiystävälliseksi kunnaksi. Ankkurimalli kokonaisuudessaan käytössä.	Nuorisopalvelut Opetustoimi Varhaiskasvatus Järjestöt Kymenlaakson hyvinvointialue	Kotkan kaupunki toteuttaa Unicefin Lapsiystävällinen kunta tavoitteita ja toimitasuunnitelmaa. Opetustoimi: Lava tehty koskien palveluverkkoselvitystä. Koulujen yhteisölliset opiskeluhuoltoryhmät toimivat ns. Kotkan toimintamalli. Opetushenkilöstölle koulutusta ja osaamisen vahvistamista somekäyttäytymiseen ja sääntöihin siellä (koulun vs. kodin vastuut ja velvollisuudet). Väkivallan uhkaan ja seksuaaliseen häirintään MAPA-koulutusta. WPro-ryhmä: ajantasaiset ko. suunnitelmat. Yhteistyö EET - poliisin kanssa (poliisin ennalta estävä toiminta). Nuorisotyö: Kaksi Lava-koulutuskokonaisuutta Teams:lla (Unicef koulutuksia) ilmoittautuneita 10 hlö. Lapsiystävällinen kunta prosessi jatkuu. Koulunuorisotyö mukana vanhempainilloissa. Kotka-Kymin srk: Srk järjestänyt ryhmäytystä haastaville koululuokille pyydettyäessä. Kaikkien päätöselinten päätösten pohjaksi tehdään Lava-arviointi. Kaksipy ry: Perhe- ja läheistyö: yksilöllistä tukea ja neuvontaa, perhetapaamisia ja ryhmätoimintaa eri-ikäisten, psyykkisesti sairastuneiden tai päihdeongelmia kohdanneiden läheisille. Kymenlaakson ensi- ja turvakotiyhdistys: Palvelupolku matalan kynnyksen palveluihin ja toimintaan. Kymenlaakson väkivaltatyön palvelukeskus Pysäkki toimii Kotkan alueella auttaen lähisuhteissaan väkivaltaa kokeneita irtautumaan ja selviytymään väkivallasta. Kumppanuustalo Viikari ry: kesätoiminta (06/2023) alakouluikäisille yhteistyönä Kotkan kaupungin kanssa, 4 vko, osallistuneita yht. 40 lasta. Kymen HVA yhteistyö: Kymenlaakson perhekeskusvetoisesti valmistellaan opasta väkivallan tunnistamiseksi. Kymenlaakson lähisuhdeväkivallan ehkäisyn työryhmä aloitti toimintansa 2023.
---	--	---	--	---

LAPSET, VARHAISNUORET JA LAPSIPERHEET

PAINOPISTE 3. Pito- ja vetovoimainen lapsiperheiden kaupunki

Tavoite	Toimenpiteet	Mittarit	Vastuutaho	Toteutuneet toimenpiteet
1. Matalan kynnyksen harrastukset ja riittävä lähiliikuntapaikka- ja liikunta-alueverkko	Liikunnallisen elämäntavan edistäminen ja mahdollistaminen. Kts. painopiste 1, tavoite 1. -Harrastamisen Suomen malli. -Omatoimisuuden tukeminen -Kulttuuribussi, joka kiertää päiväkodit ja koulut. -Vanhempi-lapsi liikuntaa yhtä aikaan, niin että ryhmät kokoontuu samaan aikaan ja molemmissa omat ohjaajat. -Järjestöyhteistyön lisääminen. -Tiloihin ja henkilöstöresursseihin vaikuttaminen, nuorten työllistäminen.	Ylipainoisuus Harrastamisen Suomen malli käynnissä.	Kaikki kaupungin vastuualueet Järjestöt ja muut yhteistyötahot Kymenlaakson hyvinvointialue OKM	Hyvinvointi ja terveys: liikuntanuannon kautta sopivan liikkumismuodon löytäminen. Opetustoimi: Harrastamisen Suomen malli, jota koulun kerhotoiminta täydentää. Hyödynnetään lähiliikuntapaikkoja. Nuorisotyö: Harrastamisen Suomen malli toteutunut. Liikuntapalvelut: Perheliikuntatoimintaa kesäisin ympäri kaupunkia. Keskuskoulun lähiliikuntapaikka. Maahanmuuttajapalvelut: Kotoutumisen tukemisen avustuksilla on tuettu liikuntaseuroja, jolla mahdollistettu maahanmuuttaneiden liikkumista. Kulttuuri- ja tapahtumapalvelut: Toteutetut kesäkonsertit (6kpl) eripuolilla kaupunkia. Kotka-Kymin srk: 20 ilmaista kerhoa kouluikäisille eri puolilla Kotkaa.
2. Palveluiden tasa-arvoinen saavutettavuus ja saatavuus	Erikoistuneet varhaiskasvatusryhmät (esim. liikunta ja musiikki). Tarjotaan varhaiskasvatusta ja perusopetusta myös muilla, kuin kotimaisilla kielillä. Päiväkotien pihat käyttöön. Perheakoja iltaisin liikuntasaleihin ja koulujen liikuntavälineet vapaasti käyttöön. Viestinnän lisääminen. Joukkoliikenteen kehittäminen ilmaiseksi palvelun yhteyteen (mobiililippu)	Koulujen liikuntavälineet ja tilat perheiden käytössä Painotettujen (sisältää kielet) päiväkotiryhmien määrä Mobiililippu käytössä Erikoistuneita varhaiskasvatusryhmiä tarjolla kysyntää vastaavasti	Opetustoimi Kaupunkisuunnittelu Liikuntapalvelut Varhaiskasvatus Järjestöt ja muut yhteistyötahot	Opetustoimi: laaja palveluverkko, kaksikielinen opetus, liikunta- ja musiikkipainotus, Luontokoulu Haili. Varhaiskasvatus: käytössä metsäesiovetussuunnitelma. Kotkassa on kaksi Vihreä Lippu päiväkotia. Liikunnallisuuteen panostettu kaikissa päiväkodeissa, esiopetuksissa ja perhepäivähoidossa. Kotkan varhaiskasvatuksen kaikki yksiköt kuuluvat Liikkuva varhaiskasvatusohjelmaan, jonka arviointi toteutui syksyllä 2023. Yksityiset palveluntuottajat järjestävät ruotsinkielistä varhaiskasvatusta ja esiopetusta sekä englanninkielistä varhaiskasvatusta. Englanninkielinen esiopetus toteutuu kielirikasteisena toimintana. Liikuntapalvelut: Perheliikuntatoimintaa kesäisin ympäri kaupunkia. Kotka-Kymin srk: 20 ilmaista kerhoa kouluikäisille eri puolilla Kotkaa, mukaanlukien liikuntakerhot, joissa koulun välineet käytössä osassa. Edullinen ja laaja leiritarjonta. Leireistä mahdollisuus saada maksuvapautus.

3. Pienten koululaisten vuorohoito	Asteittainen iltä- / yöhoidon kehittäminen.	Vuorohoidon määrä vastaa tarvetta	Hyvinvointi ja terveys Varhaiskasvatus	
---	---	-----------------------------------	---	--

NUORET JA NUORET AIKUISET (13-29 V)

PAINOPISTE 1. Kokonaisvaltaisesti hyvinvoivat nuoret ja aikuiset

Tavoite	Toimenpiteet	Mittarit	Vastuutaho	Toteutuneet toimenpiteet
1. Liikunnallisen ja terveellisen elämäntavan edistäminen	Liikunnalliseen elämäntapaan panostaminen. - Perustetaan liikunnan alkeisryhmiä kaikenikäisille - Lisätään liikunnan iloa (liika tulostavoitteisuus ja kilpailuhenki pois) - Lisätään nuorisotoimen ja liikuntatoimen yhteistyötä - E-palvelu Ruokailutottumuksiin vaikuttaminen, (ohjaus ja neuvonta, yhteistyö Kymijoen ravintopalveluiden kanssa, esim. kasvisruoan houkuttelevuuden lisääminen)	Terveystilan kokeminen Ylipainoisuus Ruokailutottumukset Liikkuminen MOVE-mittaukset ja tulokset	Hyvinvointi ja terveys Liikuntapalvelut Nuorisopalvelut Opetustoimi Järjestöt ja muut yhteistyötahot Kymijoen ravintopalvelut	Hyvinvointi ja terveys: yksilö- ja ryhmämuotoinen liikuntaneuvonta. Puolustusvoimien kutsunnat mm. liikuntaneuvontaa tuleville varusmiehille. Erilaiset liikuntatapahtumat. Nuorisotyö: Nuorten kuntosaliryhmät, kevät (1 ryhmä)- ja syyskaudella (1 ryhmä) yhteistyössä liikuntaneuvojan kanssa. Liikuntapalvelut: Kotkan kuntopolku-hanke käynnistyi. Maahanmuuttajapalvelut: Kotoutumisen tukemisen avustuksella tuettu liikuntaseuroja, jolla mahdollistettu maahanmuuttaneiden liikkumista. Kotka-Kymin srk: Rippikoulutarjonnassa mukana Liikkuvaripari. Leireillä terveellinen ruokarytmi ja paljon ulkoilua ja liikkumista.
2. Osallisuuden edistäminen	Uusien harrastusten mahdollistaminen kaikille. -E-palvelut -Harrastamisen Suomen malli Tilojen käyttömahdollisuuksien lisääminen. Koulujen ja oppilaitosten osallisuustyöhön panostaminen. Yhteistyön tiivistäminen kolmannen sektorin ja muiden toimijoiden kanssa.	Yksinäisyyden tunne Osallisuuden kokeminen	Hyvinvointi ja terveys Kulttuuripalvelut Liikuntapalvelut Nuorisopalvelut Järjestöt ja muut yhteistyötahot	Nuorisotyö: Harrastamisen Suomen malli toteutunut. Nuorisovaltuusto toimii Kotkan kaupunginhallituksen asettamana kuntalain mukaisena vaikuttamistoimielimenä. Nuorisovaltuusto vaalit järjestettiin 11/2023. Nuorten kesätyöseteleitä jaettiin 50 kpl. Järjestöt ja nuorisotyö yhteistyönä: mm. toisen asteen koulukiertueet, Ypönä-ryhmä ja K-18 ryhmätoiminta. Maahanmuuttajapalvelut: Maailma Kymissä -tapahtuma ja rasismien vastaisen viikon tapahtumissa esiintymässä. Kotka-Kymin srk: Seurakunnassa toimii nuorten vaikuttajaryhmä.
3. Syrjäytymisen ehkäiseminen	Nuoris-, liikunta- ja kulttuuripalvelujen yhteistyön lisääminen (kontaktit syrjäytymisvaarassa olevien kanssa)	Osallisuus Ahdistuneisuus Mielen hyvinvointi Koulutuksen ulkopuolelle jääneet Nuorisotyöttömyyden määrä	Hyvinvointi ja terveys Kulttuuripalvelut Liikuntapalvelut Nuorisopalvelut	Hyvinvointi ja terveys sekä Kulttuuripalvelut: Kaikukortti käytössä, vakinaistamispäätös 09/2023. Nuorisotyö: Ohjaamalla liikuntaneuvojan palvelut nuorille. Liikkuvan nuorisotyön

	Riittävän varhaiseen tukeen panostaminen (ohjaus ja neuvonta palveluihin). Panostaminen nuorten äitien syrjäytymisen ehkäisyyn. Kulttuurihyvinvoinnin toiminnan suuntaaminen ko. ikäryhmälle.	Hyvinvointialueen, kuntien ja järjestöjen yhdyspintatyö on rakentunutta Kaikukortti käytössä	Järjestöt ja muut yhteistyötahot Kymenlaakson hyvinvointialue	vakinaistaminen, toiminta moniammatillista. Maahanmuuttajapalvelut: Kotoutumisen avustuksella rippikouluikäisille MOD-koulutus, jossa annetaan valmiuksia kohdata arjen moninaisuuksia. Kotka-Kymin srk: Liikkuva nuorisotyö Wauto-toiminta yhteistyössä kaupungin kanssa. Kaikille ilmainen ja avoin nuorten toiminta ja isostoiminta (opetellaan mm. sosiaalisia taitoja). Mahdollisuus matalan kynnyksen keskusteluapuun. Tukihenkilötoiminta. Kymenlaakson ensi- ja turvakotiyhdistys ry: Panostaminen nuorten äitien syrjäytymisen ehkäisyyn. Päiväryhmä Untuva toimii Kotkan alueella: vauva- ja pikkulapsiperheille. (yksinäisyys/tukiverkoston niukkuus, väsymyskierre, mielialan lasku, lapsen kehitykseen liittyvät huolet). Kumppanuustalo Viikari ry: Kaikukorttipilotissa mukana yhtenä jakajatahona, (jättäytyi keväällä 2023 pois, koska ei ollut oikeanlainen jakajataho).
--	--	---	--	---

NUORET JA NUORET AIKUISET (13-29 V)

PAINOPISTE 2. Pito- ja vetovoimainen nuorten kaupunki/Nuoret mukaansatempaava ja mukaan otettava kaupunki kaikilla tasoilla

Tavoite	Toimenpiteet	Mittarit	Vastuutaho	Toteutuneet toimenpiteet
1. Laaja-alaiset, kiinnostavat, houkuttelevat ja monipuoliset, motivoivat oppimis- ja koulutusalat	Otetaan nuoret mukaan vaikuttamaan koulujen ja kouluympäristön suunnitteluun. Osallistuva budjetointi: merkittävä summa kaupungin osallistuvasta budjetista kohdistetaan nuorille. Monikäyttöiset oppimisympäristöt ja mahdollisuus kurssimuotoiseen opiskeluun ammattikoululukio. Toisen asteen yhteistyön kehittäminen. Yhteisöllinen asuminen, jossa yksityisyys on turvattu sekä kehitetään asumisvaihtoehtoja, jossa otetaan huomioon perheet ja vanhemmat opiskelijat.	Koulutuksen ulkopuolelle jääneet. Korkeakoulutukseen hakeneiden määrä (XAMK). Uusien kouluhankkeiden suunnitteluvaiheeseen osallistuvien nuorten määrä. Uusien yhteisöllisen asumisen opiskelija-asuntojen määrä.	Hyvinvointi ja terveys Kaupunkikehitys Kaupunkisuunnittelu Ekami Kotkan Asunnot Oy OKM XAMK	Hyvinvointi ja terveys / Osallisuus: Lasten vaikuttamispäivä järjestetty syksyllä 2023. Osbu: lapset mukana luontopolun suunnittelussa Kumparepuistoon ja nuoret mukana Meripäiväkonsertin 2023 suunnitteissa. Osbu ideahaku 2023 - vierailut kuudella eri koululla. Ekami: Opiskelijat otettu mukaan yhteisten tilojen suunnitteluun. Kehitetty modernit ja aidot oppimisympäristöt, simulaattorit, yhteisiä oppimisympäristöjä yhteistyössä XAMKin kanssa.
2. Fasilitteetit kunnossa: kulttuuri-hyvinvointi, kattavat tapahtumatarjonat ja liikuntapalvelut	Opiskelijaelämä näkyviin katukuvassa. Kotka mahdollistaa kaiken kansalaisaktiivisuuden nuorille (mielekäs elämä). Liikunnalliseen elämäntavan edistäminen ja mahdollistaminen. -Liikunnan olosuhteiden kehittäminen (kaikkien saavutettavaksi, järjestöyhteistyön tiivistäminen, ohjaus ja neuvonta). Kaupungin tilojen käyttöasteen lisääminen ja läpinäkyvyyden parantaminen.	Kulttuuripalveluiden saavutettavuus E-palvelut käytössä. Kaikukortti käytössä. Liikunta-aktiivisuus Nuorille ja nuorille aikuisille suunnattujen tapahtumien määrä. Tyytyväisyys elämään.	Hyvinvointi ja terveys Kulttuuripalvelut Liikuntapalvelut Nuorisopalvelut Opiskelijajärjestöt	Hyvinvointi ja terveys ja Liikuntapalvelut: VIP-kortti pitkäaikaistyöttömien arkiliikunnan edistämiseen käytössä. Eriyisliikuntakortti vammaisille ja pitkäaikaissairaille. Liikuntapalvelut: Maksuton ja kaikille avoin ulkokuntosali Puistolaan. Hyvinvointi ja terveys sekä Kulttuuripalvelut: Kaikukortti käytössä, vakinaistamispäätös 09/2023. Nuorisotyö: Nuorisotilat ja leirialueet nuorisojärjestöjen ja nuorten ryhmien käytössä maksutta. Kotka-Kymin srk: Seurakunta järjestää ilmaisia tapahtumia nuorille ja nuorille aikuisille.
3. Toimiva julkinen liikenne ja kattavat ja turvalliset kevyen liikenteen väylät	Lisätään ja parannetaan liikenneväylien kävely- ja pyöräilyolosuhteita. Julkisen liikenteen edulliset opiskelijaliput. Liikunnallisen elämäntavan saavutettavuusselvityksen tulosten mukaisten toimenpiteiden toteuttaminen.	Kulttuuripalvelujen saavutettavuus. Uusien kevyen liikenteen väylien määrä. Bussilippujen hinnan kehityksen seuranta. Yksinäisyyden kokeminen.	Kaupunkisuunnittelu Tekniset palvelut	Jalankulun ja pyöräilyn väylät liikennöitävässä kunnossa ympäri vuoden asemakaava-alueilla. Katujen ja teiden kunnossapito ja ylläpito

NUORET JA NUORET AIKUISET (13-29 V)

PAINOPISTE 3. Toimiva ja turvallinen elinympäristö

Tavoite	Toimenpiteet	Mittarit	Vastuutaho	Toteutuneet toimenpiteet
1. Mahdollisuus päihteettömään elämään ja hyvään mielenterveyteen	Koulunuorisotyö (yhteistyö, päihdeputket, osallisuutta vahvistavat prosessit, moniammatillinen koulu/ liikkuva koulu-ohjaamo). Varhaisen tunnistamisen ja puheeksioton vahvistaminen (mielenterveys + päihteet). Koulun ja kodin välisten yhteistyömuotojen kehittäminen. Psyykkisesti sairastuneen nuoren perheiden tukeminen. Hyvinvointialueyhteistyön vahvistaminen yhdyspinnoilla ja moniammatillinen verkostoituminen. Työllisyystakuu kaikille alle 25v.	Yksinäisyys Ahdistuneisuus Huumeiden käyttö Mielenterveyssyistä työelämän ulkopuolelle jääneet alle 25-vuotiaat. Alle 25-vuotiaiden työttömien määrä. Puheeksioton kortit jalkautettu myös kouluihin ja oppilaitoksiin ja mielenterveyden puheeksioton kortit on tehty valmiiksi. Huumausaine-rattijuopumustilasto	Hyvinvointi ja terveys Nuorisopalvelut Opetustoimi AVI Järjestö- ja muut yhteistyötahot Kymenlaakson hyvinvointialue Poliisi TE-palvelut	Puheeksioton kortit päivitetty (EPT:n monialainen työryhmä yhteistyönä). Hyvinvointialueyhteistyö on vahvistunut Kymen HVA:n EPT-koordinaattorilla ja perhe- ja lähdisuhdenväkivallan ehkäisyn hankekoordinaattorilla (syksy 2023). Kotkan kaupungin hyvinvoinnin ja terveyden vastuualue myöntää nuorten työllistymisen kuntalisää ja palkkatukityöllistämisen yhtenä kohderyhmänä nuoret. Lisäksi Kotkan kaupunki tarjoaa nuorille kesätyömahdollisuuksia, kesäyrittäjyyden tukea ja myöntää kesätyöseteleitä. Nuorisotyö: Koulunuorisotyö aloitettu viidellä koululla (2 uutta vakanssia vuonna 2023), vanhempainillat, Ohjaamon moniammatillinen toiminta. Kotka-Kymin srk: Wauto toiminta ja muu erityisnuorisotyö. Mahdollisuus matalan kynnyksen keskusteluapuun. Tukihenkilötoiminta. Kumppanuustalo Viikari ry: Viikarilta löytyy puheeksioton kortit.
2. Kestävää kehitystä ja hyvinvointia lisäävään arkiliikkumiseen kannustava turvallinen kaupunki-ympäristö	Kts. Lapset, varhaisnuoret ja lapsiperheet, painopiste 2, tavoite 1. Toimivan joukkoliikenteen kehittäminen, mahdollisuus autottomuuteen (esim. mallinnetaan palvelulinjat nuorille, joukkoliikennelipun sisällyttäminen palveluun kuten uimahallilippuun sekä kutsutaksijärjestelmä osaksi joukkoliikennettä). Ympärikuutiset pyörä- ja jalankulkuväylät koko kaupungin alueelle.	Palvelulinjat on mallinnettu. Ympärikuutisten kevyen liikenteen väylien määrä.	Kaupungin liikenneturvallisuus-työryhmä Kaupungin turvallisuusryhmä Kaupunkisuunnittelu Tekniset palvelut	Nuorten turvallisen juhlimisen Pustopakka-toimintamalli on luotu opinnäytetötyönä 2023. Kokeiltu käyttöä Meripäivillä.
3. Oikeus elää rikoksetonta ja väkivallatonta elämää	Puhutaan väkivallasta, rikoksista ja riskitekijöistä oikeilla nimillä (joutua uhriksi tai tekijäksi).	Väkivallan kokeminen. Seksuaalinen häirintä. Päihteiden käyttö.	Hyvinvointi ja terveys Kaupunkisuunnittelu Nuorisopalvelut	Kymen HVA yhteistyö: Kymenlaakson Perhekeskus järjesti kuntien kanssa yhteistyönä webinaarin huoltajille aiheella nuoret ja verkko (keväät 2023) sekä nuoret ja päihteet (syksy 2023).

	Panostetaan seksuaalisen häirinnän tunnistamiseen ja puheeksiottoon. Varhainen tuki oppimisvaikeuksiin. Harrastamisen Suomen mallin toteuttaminen. Ehkäistään syrjäytymistä sekä panostetaan päihde- ja mielenterveysasioihin. Erityisnuorisotyöhön yksi työpari (Ankkuri) Hankkeet (esim. OKM) Torialueen kehittäminen	Mielenterveys. Rikollisuustilastot (valitaan). Ankkurinuorisotyö on käynnissä. Kaupungin turvallisuusohjelman päivittäminen on käynnistynyt. Erityisnuorisotyössä on vähintään yksi työpari. Seksuaalisen häirinnän puheeksioton toimintamalli on luotu.	Järjestöt ja muut yhteistyötahot Poliisi	Hyvinvointi ja terveys/EPT: EPT koordinaattori 1 x kk liikkuvan nuorisotyön Wautossa. Päihdetunteja pidetty 6.-luokkalaisille ja 9.-luokkalaisille ja lukion 1.-vuosikurssille sekä päihdeinfoja koulujen huoltajailloissa. Nuorisotyö: Liikkuvan nuorisotyön ennaltaehkäisevä palveluohjaus. Kotka-Kymin srk: Wauto- toiminta ja muu erityisnuorisotyö.
--	--	---	---	--

TYÖIKÄISET

PAINOPISTE 1. Kokonaisvaltaisesti hyvinvoivat työikäiset

Tavoite	Toimenpiteet	Mittarit	Vastuutaho	Toteutuneet toimenpiteet
1. Sosiaalisesti hyvinvoivat työikäiset	Jatkuvan oppimisen ja työllistymisen mahdollistaminen (Ekami, XAMK, Kotkan opisto, Kymenlaakson kesäyliopisto jne.). Kaupungin aktiiviset toimenpiteet työllistymisen edistämiseksi myös osa-työkykyisille. Kulttuuri ja liikuntapalveluihin saavutettavuuden kehittäminen.	Työllisyys Kulttuuri- ja liikuntamahdollisuuk- sien saavutettavuus.	Hyvinvointi ja terveys Kasvatuksen ja koulutuksen lautakunta Kaupunkikehitys Kulttuuripalvelut Liikuntapalvelut EKAMI SPESIA XAMK	Hyvinvointi ja terveys sekä Kulttuuripalvelut yhteistyö: Kaikukortti: Kaikukorttitoiminta vakinaistamispäätös 09/2023. Hyvinvointi ja terveys sekä Kymen HVA yhteistyö: VIP-kortit pitkäaikaistyöttömien arkiliikunnan edistämiseen. Kulttuuripalvelut: konserttitalon ja nelosteatterin pääsymaksuttomat tapahtumat järjestäjille sekä osallistujille. Kotka-Kymin srk ja Maahanmuuttajapalveluiden suomenkielen kerhot (Meijän koulu) ja kielikahvila. Ekami: Rannikkopajojen kuntouttava työtoiminta. Mukana TE24 valmistelussa, työelämäfoorumit.
2. Monipuoliset vaihtoehdot hyvän elämän mahdollistamiseksi	Monipuoliset liikunta, kulttuuri ja muiden harrastusmahdollisuuksien kehittäminen. Järjestösektorin tukeminen selkeämmäksi. Kuntalaisen kokonaisvaltaisen hyvinvoinnin kehittäminen ja tukeminen (liikunta, kulttuuri, ravitsemus).	Hyvinvointimessut järjestetty. Uusien hyvinvointitoimialan yritysten määrä. Yhdistysrahoituksen pankki on perustettu.	Hyvinvointi ja terveys Kaupunkikehitys Kulttuuripalvelut Liikuntapalvelut Järjestöt ja muut yhteistyötahot	Liikuntapalvelut: Maksuton ja kaikille avoin ulkokuntosali Puistolaan. Kulttuuripalvelut: kulttuurikäyttöön tarjotaan konserttitaloa ja nelosteatteria edullisesti tai ilmaiseksi. Maahanmuuttajapalvelut: Maailma Kymissä ja rasismien vastaisen viikon tapahtumiin osallistuminen. Kakspy ry: Matalan kynnyksen kohtaamispaikkatoiminta (mielenterveys-päihde- ja osallisuustyö) Kotkan kaupungin avustuksilla. Toiminnoissa säännöllisesti 250 kotkalaista. Yhes eteenpäin itsemurhien ehkäisy-hanke: mielenterveysosaamisen vahvistaminen mm. materiaalipankki ja Ota huoli puheeksi- kortit sekä mielenterveyden ensiapukoulutukset. Perhe- ja läheistyö: yksilöllistä tukea ja neuvontaa, perhetapaamisia ja ryhmätoimintaa eri-ikäisten, psyykkisesti sairastuneiden tai päihdeongelmia kohdanneiden läheisille. Kotkan Korttelikotiyhdistys ry: kohtaamispaikkatoiminta. Kaiken ikäiset yhteensä: Kohtaamispaikoissa 26 000 käyntiä. Digiopastuksia 1921, puhelinopastuksia 48, digikotikäyntejä 118. Kumppanuustalo Viikari ry: Yhdistystoiminnan ja kansalaisuusaktiivisuuden tukeminen.
3. Kaikkien kuntalaisten ääni tulee kuulluksi	Osallistuvan budjetoinnin (Osbu:n) edelleen kehittäminen. Kaupungin tiedottamisen lisääminen (myös toteutettujen kyselyiden	Kuntalaiskyselyt ja palautteet on raportoitu kuntalaisille.	Kaikki kaupungin vastuualueet Cursor	Osallisuus: Osbu:ssa otettiin käyttöön sähköinen osallisuusalusta. Osbu ideakysely ja äänestys toteutettiin paperisena uutena uimahalleissa. Kyläyhteisötoimintaa kehitetään yhdessä Kymenlaakson Kylien kanssa: Kylässä Kotkassa -käytiin kerran, aloitettiin

	tuloksista ja toimenpiteistä tiedottaminen). Kotisivujen tiedon oikeellisuuden ja tärkeyden huomioiminen (esim. autoliiton sovelluksen lisäksi kartta josta löytyy INVA pysäköintipaikat ja saavutettava majoittuminen). Kyläyhteisötoiminnan kehittäminen.			seudullisesti kuntien kylävastaavien tapaamiset sekä kulttuurin kanssa kyläyhteisöjen kulttuuritoiminnan tukeminen. Maahanmuuttajapalvelut: Maahanmuuttajille tiedottamiseen suunnattu 2 Facebook-sivustoa, joista toinen erityisesti ukrainalaisille. THL:n päihdetilannekysely: toteutettiin ensi kertaa Kymenlaakson kuntien ja hyvinvointialueen yhteistyönä 2023 Kumppanuustalo Viikari ry: Viikarilla järjestettiin yksi Osbu-työpaja, sai tarvittaessa apua äänestyskseen ja pystyi palauttamaan paperisen äänestyslomakkeen.
--	--	--	--	---

TYÖIKÄISET

PAINOPISTE 2. Pito- ja vetovoimainen aikuisten kaupunki

Tavoite	Toimenpiteet	Mittarit	Vastuutaho	Toteutuneet toimenpiteet
1. Laadukkaat liikunta- ja kulttuuripalvelut	Panostetaan liikuntapaikkoihin ja liikuntaympäristöön. -Liikunnan olosuhteet kuntoon ja kaikkien saavutettavaksi, järjestyhteistyön tiivistäminen, ohjaus ja neuvonta. -E-palvelut Mahdollistetaan liikunnan harrastaminen kaikille. Panostetaan monipuoliseen kulttuuritarjontaan ja sen saavutettavuuteen (Kaikukortti). Kehitetään järjestyhteistyötä.	E-palvelut on käytössä Kaikukortti käytössä	Hyvinvointi ja terveys Kulttuuripalvelut Liikuntapalvelut	Hyvinvointi ja terveys: kaiken ikäisille tarjolla maksutonta liikuntaa ympäri vuoden. Testausaseman palveluiden hyödyntäminen. Liikuntapalvelut: ulkokuntosali Puistolaan. Uusi (helppo) latureitti Sunilaan. Hyvinvointi ja terveys sekä Kulttuuripalvelut: Kaikukortti: Kaikukorttitoiminta vakinaistamispäätös 09/2023. Kymen HVA: Liikuntalähetteen käyttöönotto kuntien ja hyvinvointialueen yhteistyönä 8/23. Kumppanuustalo Viikari ry: Kaikukorttien jakajatahona pilottivaiheessa.
2. Monimuotoinen asuminen ja asuinympäristö	Parannetaan vuokra-asuntotarjontaa, tonttitarjontaa ja panostetaan kaavoitukseen sekä puisto- ja asuinympäristöön koko Kotkan alueella. Lisätään asumisen yhteisöllisyyttä kehittämällä "korttelihenkisyyttä" yhteistyötahojen kanssa	Asuntopoliittiset linjaukset on luotu. Esteettömyysohjelma on laadittu. Asuinalueensa olosuhteisiin tyytyväisten osuus.	Hyvinvointi ja terveys Kaupunkisuunnittelu Puistotoimi Tekniset palvelut Vammaisneuvosto	Kotkan asunnottomuusohjelma 2023-2027 - Omaan kotiin Kotkassa! Valmistui 2023. Ensimmäinen vaihe asuntopoliittisen ohjelman valmistelusta alkanut tämän ohjelman myötä. Esteettömyystyöryhmän vaikuttamis- ja asiantuntijatyö.

	ja tarjoamalla yhteisiä tiloja osallisuuden edistämiseksi. Esteettömyyteen panostaminen, helppo kulkaisuus ja sujuvaa toimintaa kaikille.			
3. Laadukkaat työllisyyspalvelut	Osaamis- ja koulutusyhteistyöhön panostaminen. Työllisyyspalveluihin panostaminen. Järjestöyhteistyöhön ja välityömarkkinoihin panostaminen. Kotkan kaupunki työnantajana: tuetaan monimuotoisia työsuhteita, palkataan matalalla kynnyksellä ja ennakkoluulottomuudella myös osatyökykyisiä, opiskelijoita ja harjoittelijoita, työpaikoista tiedotetaan monikanavaisesti.	Työttömien määrä. Järjestöille myönnettyjen avustusten määrä. Anonyymi rekrytointi on kattavasti käytössä.	Henkilöstöpalvelut Hyvinvointi ja terveys Järjestöt ja muut yhteistyötahot	VIP-kortti pitkäaikaistyöttömien arkiliikunnan edistämiseen käytössä. (mahdollisuus maksuttomiin viikoittaisiin uimahallikäynteihin Kotkan kaupungin uimahalleissa). Kaupungissa tuettu työllistymistä palkkatuella esim. maahanmuuttajapalveluissa palkattu maahanmuuttajataustainen henkilö tukemaan venäjänkielisiä työnhaussa (Ukrainalaiset). TE24 -valmistelut Järjestöjen tekemä työ työllisyyden edistämiseksi. Esim. Kotkan Korttelikotiyhdistys ry: siivous, kauppa-apu ja asiointikäynnit pienituloisille vanhuksille työllistettyjen valmentautujien työpanoksella.

TYÖIKÄISET

PAINOPISTE 3. Toimiva ja turvallinen elinympäristö

Tavoite	Toimenpiteet	Mittarit	Vastuutaho	Toteutuneet toimenpiteet
1. Toimivat ja turvalliset työskentely- ja harrastustilat, sekä esteettömät ja turvalliset puistot ja virkistysalueet	Puistojen kunnossapito ja resursointi. Kaupunkisuunnittelun, Hyten ja poliisiyhteistyön kehittäminen ja tiivistäminen hankkeissa, tutkimuksissa ja ennakoinnissa (tiedolla johtaminen). Kehitetään jalkautuvaa/etsivää työmuotoa yhteistyössä järjestöjen (hankkeet) ja hyvinvointialueen kanssa Laadukas sisäilma ja kiinteistön hoito strategiseksi tavoitteeksi ja sisäilma-asiat julkisiksi. Kehitetään esteettömiä ulkoilualueita.	Puistokummien määrä. Poliisien ja kaupungin johdon yhteistilaisuudet tarvittaessa. Esteettömyysohjelman laatiminen ja toimeenpano. Sisäilma-asioiden seuranta.	Hyvinvointi ja terveys Kaupungin johto Tekniset palvelut Vammaisneuvosto Poliisi	Puistokummit: 60 hlö Kymenlaakson arjen turvallisuusohjelma 2024-2025 valmistui, kuntakorteissa sitouduttu esteettömyyskartoituksiin kunnissa. Kumppanuustalo Viikari ry: Viikari toimii puistokummina Toivo Pekkasen puistossa ja siellä järjestettiin kevätsiivous-talkoot.
2. Eri perhetyyppien (esim. yksinhuoltajat) parempi huomioiminen päätöksenteossa ja toiminnassa	Kartoitetaan eri perhetyypit ja erityisesti yksinhuoltajaperheiden (yhden vanhemman talous) tilanne ja tarpeet sekä ohjataan varamummotoimintaan ja muihin olemassa oleviin toimintoihin. Harrastamisen Suomen malli. Avoimen päivähoiton edelleen kehittäminen.	Eri perhetyypit ja heille kohdennettuja palveluja tarjoavat on kartoitettu.	Hyvinvointi ja terveys Kulttuuripalvelut Liikuntapalvelut Nuorisopalvelut Opetustoimi Varhaiskasvatus	Harrastamisen suomen mallin avulla tuetaan eri perhetyyppien harrastustoimintaa. Nuorisotyö: Maksuttomat matalan kynnyksen alueelliset nuorisotilapalvelut, maksuttomat harrastukset.
3. Oikeus turvalliseen elämään	Kaupungin omissa tarjoiluissa huomioidaan alkoholiton laadukas vaihtoehto sekä nostetaan esille valtakunnalliset kampanjat (esim. Tipaton tammikuu). Aikuisten ohjaamo työllisyyspalveluiden alle. Turvataan selkokielet ja esteettömät palvelut kaikille. Vahvistetaan hankeosaamista ja tutkimuksellista työtä kaikilla toimialoilla.	Valtakunnalliset kampanjat näkyvillä kaupungin verkkosivuilla ja somessa. Hyte mukana vähintään yhden asuinalueen suunnittelussa.	Kaikki kaupungin vastuualueet	Kotkan kaupungin meripäivävastaanottoa ei pidetty. Muissa tilaisuuksissa on huomioitu laadukkaat alkoholittomat tarjoulut. Kotkan kaupunki valmisteli kaupungin yleiset hankeohjeet kaupungin sisäiseen käyttöön (käyttöönotto 2024). Hyvinvointi ja terveys/EPT: Tipaton tammikuu viestintää ja tupakkalain muutosviestintää toteutettu kaupungin verkkosivuilla. Pikkujoulukirjeet välitetty EPT-teemalla kaikille anniskeluravintoloille kaikissa Kymenlaakson kunnissa.

4. Kestävää kehitystä ja hyvinvointia lisäävään arkiliikkumiseen kannustava turvallinen kaupunkiympäristö	Kts. Lapset, varhaisnuoret ja lapsiperheet, painopiste 2, tavoite 1.		Kaupunkisuunnittelu	
---	--	--	---------------------	--

IKÄÄNTYNEET

PAINOPISTE 1. Toimintakykyiset ja aktiiviset ikäihmiset

Tavoite	Toimenpiteet	Mittarit	Vastuutaho	Toteutuneet toimenpiteet
1. Kokonaisvaltaisesti hyvinvoivat ikäihmiset	Liikunnallisen elämäntavan edistämien (matalan kynnyksen liikuntapalvelut, liikunnanohjaus). Harrastus- ja viriketoiminnan kehittäminen. Testausaseman hyödyntäminen.	E-palvelu käytössä. Liikunnan harrastaminen. Testausaseman käyttäjämäärät ko. ikäryhmällä. (Sairastavuusindeksi) / Kansallinen terveysindeksi.	Hyvinvointi ja terveys Kulttuuripalvelut Liikuntapalvelut Järjestöt ja muut yhteistyötahot	Kotkan kaupunki, hyvinvoinnin ja terveyden vastuualue, liikunta: yhteistyö kansanterveys- ja potilasjärjestöjen kanssa. Yhdessä järjestettävät liikuntaryhmät, liikuntaneuvontainfot ja liikuntatapahtumat (esim. Muisti-, Parkinson- ja Diabetesyhdistys). Avoin kesätoiminta: erilaiset ulkoliikunnat koko kaupungin alueella mm. puisto- ja parvekejumput, pelit jne. Testausaseman palveluiden hyödyntäminen. Kotka-Kymin srk ja Maahanmuuttajapalveluiden suomenkielen kerhot (Meijän koulu) ja kielikahvila. Kotona täälläkin -hanke (Koskenrinne ry): 55+ maahanmuuttajille erilaista kerho- ja virkistystoimintaa. Kotkan kaupunki/liikuntapalvelut: Vesijumppia, lisäksi kuntosali- ja tasapainoryhmiä ikääntyneille. 19 ryhmää/vko. Yhteistyö Kymen HVA ja kaupunki: liikuntalähete otettu käyttöön 08/2023.
2. Mahdollisimman pitkä omatoimisuus	Vahvistetaan aktivoivaa otetta palveluiden tarjoamiseen. Kävelykyvyn ylläpito. Katujen hyvä kunnossapito. Tuki ja apu sähköisten palvelujen käytössä. Ikääntyneiden huomioiminen voimavarana yritysten palvelujen käyttäjinä.	Koti- ja vapaa-ajan tapaturmien määrä. Kaatumiset Esteitä ja huolia sähköisten palvelujen käytössä. Digitaalisen käyttömäärä.	Hyvinvointi ja terveys Tekniset palvelut Järjestöt ja muut yhteistyötahot Kymenlaakson hyvinvointialue	Yhteistyö Kymen HVA:n Kaatumisseula, (asiakasmäärä noin. 300 vuonna 2023). Digitukiopastajakurssit 2 kpl (kevät 2023 ja syksy 2023), 5x4 h, 15 hlö/kurssi, kevät ja syksy. Kotkan Korttelikotiyhdistys ry: teki 12 200 siivous, kauppa-apu ja asiointikäyntiä pienituloisille vanhuksille työllistettyjen valmentautujien työpanoksella. Kaikki ikäluokat yhteensä: Digiopastuksia 1921, puhelinopastuksia 48, digikotikäyntejä 118.

3. Aktiivinen ja yhteisöllinen ote	Vapaaehtoistoiminnan tukeminen ja sosiaalisten verkostojen ylläpito. Kaveritoiminnan kehittäminen yhdessä yhteistyötahojen kanssa. Kulttuuripalveluiden kehittäminen ja niiden mahdollistaminen kaikille. Julkiseen liikenteeseen panostaminen (esim. edulliset tai ilmaiset bussiliput).	Yksinäisyys. Kulttuurikaveritoiminta käynnistetty. Kulttuuripalvelujen saatavuus. Kaikukortti käytössä. Joukkoliikenteen taksojen tarkistus.	Hyvinvointi ja terveys Kaupunkisuunnittelu Kulttuuripalvelut Järjestöt ja muut yhteistyötahot	Vapaaehtoistoimintaa kehitetään Valikko-ryhmässä sekä Myö ikääntyneet yhteistyöryhmän alla. Kaikukorttitoiminta vakinaistetamispäätös 09/2023. Kulttuurikorttipilotti otettiin käyttöön 08/2023 yhteistyönä Kotkan kaupunki, KITT-hanke ja MIELI Kotkan Seudun mielenterveys ry. (kartoitettiin kulttuurikaveritoiminnasta kiinnostuneita.) Kotkan Korttelikotiyhdistys: kohtaamispaikoissa 26 000 käyntiä. Kumppanuustalo Viikari ry: oli Kaikukorttipilotissa mukana yhtenä jakajatahona, jättäytyi pois keväällä, koska ei ollut oikeanlainen jakajataho.
---	---	--	--	---

IKÄÄNTYNEET

PAINOPISTE 2. Päihteetön ja turvallinen elämä

Tavoite	Toimenpiteet	Mittarit	Vastuutaho	Toteutuneet toimenpiteet
1. Päihdehaitoista tietoiset ikäihmiset ml. peliriippuvuus (haittavaikutukset ja tunnistaminen)	Kehitetään ikäihmisille suunnattua päihdetyötä (puheeksioton kortit ja mallit käyttöön). Eläkkeelle jäämisen nivelpäivänsä kohteen elämäntapaohjaus: yhteistyön lisääminen työnantajien kanssa tässä ikäryhmässä. Peliriippuvuudesta puhuminen. Päihdeasiat esille tapahtumissa.	Puheeksioton kortit laajalti käytössä. Alkoholin käyttö (Audit) Päihdeasiat nostettu esille tapahtumissa.	Hyvinvointi ja terveys Järjestöt ja muut yhteistyötahot (Yhteisellä hankkeella) Kymenlaakson hyvinvointialue	Eläkejärjestöille lähetetty tietoa päihde- ja rahapelasioista keväällä 04/23. Kotkan kaupungin ikäihmisten neuvosto edustettuna monialasessa ehkäisevän päihdetyön -työryhmässä. Kumppanuustalo Viikari ry: Puheeksioton kortit löytyy Viikarilta.
2. Lisääntyvä yhteisöllisyys	Kehitetään monimuotoista yhteisöasumista ikäihmisille (ikäihmisten opiskelija-asunnot). Haastetaan järjestöt mukaan yhteisöllisyyden kehittämiseen: avustusten kohdentaminen. Lyhytaikaisen perhehoidon kehittäminen yhteistyössä hyvinvointialue, järjestöt ja kaupunki. Monisukupolvisten asuntojen asuntotuotannon kehittäminen. Kiinnitetään huomiota esteettömyyteen ja katujen turvallisuuteen.	Avustusten kriteerit kohdennettu. Asuntopoliittinen ohjelma on olemassa. Esteettömyysohjelma on laadittu. Lyhytaikaisen perhehoidon koulutuksen käyneiden määrä.	Hyvinvointi ja terveys Kaupunkisuunnittelu Tekniset palvelut Järjestöt ja muut yhteistyötahot Kotkan asunnot Oy Sisäisen turvallisuuden viranomaiset	Esteettömyystyöryhmä kokoontuu säännöllisesti, tekee aloitteita ja kannanottoja liittyen kaupungin esteettömyyteen. Näin mm. helpotetaan kaupungilla liikkumista ja julkisin tiloihin pääsyä. Kotkan kaupungin Vammaisneuvosto mm. antaa lausuntoja esteettömyysasioihin liittyen (esim. kaavoitus).

3. Turvallinen ja mielekäs kotona-asuminen	Otetaan Ekamin demokodit käyttöön Kotkassa. Haetaan aktiivisesti mukaan ARA:n ikäihmisten asumista kehittäviin hankkeisiin. Markkinoidaan/annetaan ohjausta yksityisille ikäihmisille ARA:n mahdollisuuksista hakea erilaista tukea yksinasumisen turvallisuuteen. Asuntopoliitiikan päivittäminen.	Asuntopoliittinen ohjelma on olemassa.	Hyvinvointi ja terveys Kaupunkisuunnittelu ARA EKAMI	Kotkan Asunnottomuusohjelma 2023-2027 Omaan kotiin Kotkassa valmistui 06/2023 (hyväksytty kv 16.10.2023). Kotkan Asunnot tuottaa omille asukkaille asumisneuvontapalvelua, johon on sisältynyt myös yksinasuvien turvallisuuteen liittyvää ohjausta.
---	--	--	---	---

IKÄÄNTYNEET

PAINOPISTE 3. Merkityksellinen elämä ja yhteisöllinen elinympäristö

Tavoite	Toimenpiteet	Mittarit	Vastuutaho	Toteutuneet toimenpiteet
1. Vähenevä yksinäisyys tukee merkityksellistä elämää	Yhteisöllinen asuminen ja monimuotoiset asumismahdollisuudet. Matalan kynnyksen kohtaamispaikkojen kehittäminen. Etsivä vanhustyö, saattaen -toiminta.	Yli 65-vuotiaiden yksinäisyys Yksinasuminen	Hyvinvointi ja terveys Kaupunkisuunnittelu Kirjastotoimi Yhdistykset ja muut toimijat	Kumppanuustalo Viikarin ry:n toiminnassa mukanaolo: Kumppanuustalo Viikarin johtokunnan jäsenenä osallisuuskoordinaattori Kotkan kaupunki, hyvinvoinnin ja terveyden vastuualue. Kumppanuustalo Viikari ry: yhdistystoiminnan ja kansalaisuusaktiivisuuden tukeminen. Kotkan Korttelikotiyhdistys ry: kohtaamispaikkatoiminta. (Kaiken ikäiset yhteensä: Kohtaamispaikoissa 26 000 käyntiä. Kotona täälläkin -hanke (Koskenrinne ry): 55+ maahanmuuttajille erilaista kerho- ja virkistystoimintaa.
2. Saavutettavat palvelut ja toiminnot	Sähköisten palvelujen digituki. / Monipuolisen digituen kehittäminen Palvelut helppoja ja saavutettavia (selkeät palvelupolut, selkokieli, tarjotaan palveluja myös paperiversiona). Joukkoliikenteen kehittäminen	Esteitä ja huolia sähköisten palvelujen käytössä. Digitukiverkoston toimijoiden määrä ja Digituen palveluiden käyttö määrää. Vähittäiskaupan saatavuus.	Asiakaspalvelupiste Ruori Kaupunkisuunnittelu Kirjastotoimi Tekniset palvelut Hallintoyksikkö, digipalvelut. Digitukea tarjoavat toimijat Digituki Kotka -verkosto	Digitukiverkosto: vapaaehtoisten digitukijoiden koulus verkostoyhteistyönä 21 hlö kävi läpi 5x4h koulutuksen. Digitukiesite. Kotkan Korttelikotiyhdistys ry: Digiopastuksia 1921, puhelinopastuksia 48, digikotikäyntejä 118.

	(palvelulinjat, kutsutaksit).			Kumppanuustalo Viikari ry: Viikarissa annettiin Kotkan Korttelikotiyhdistyksen tarjoamaa digiopastusta 1232 kertaa, Viikari kuuluu digitukiverkostoon.
3. Virikkeellinen elämä	Aktiivinen järjestö- ja vapaaehtoistoiminta. Monipuoliset liikunta- ja harrastusmahdollisuudet. Omaehtoinen arkiliikunta ja matalankynnyksen liikunta. Selvitetään mahdollisuudet työllistettävien toimimiseen ikäihmisten apuna.	Ikäihmisten osallistuminen järjestö- ja vapaaehtoistoimintaan. Liian vähän liikkuvien osuus yli 65-vuotiaista.	Hyvinvointi ja terveys Kulttuuripalvelut Kirjastotoimi Järjestöt, yhdistykset, liikuntaseurat Kumppanuustalo Viikari Merikeskus Vellamo Oppilaitokset	Hyväntuulen Messut 23-24.9.2023, tarjontaa kaiken ikäisille/10349 kävijää. 70-vuotiaiden hyvinvointitapahtuma 29.9.2023/69 osallistujaa. Vanhustenviikon pääjuhla 8.10.2023/106 osallistujaa. Vapaaehtoisten Piknik 23.8.2023/70 osallistujaa. Mielessä tuulee verkostossa 20 eri toimijaa. Erilaisia tapahtumia ja tilaisuuksia viikon ajan eri puolilla Kotkaa eri ikäisille. Kakspy ry: Mielessä tuulee Tornin yö 1000 kävijää. Kirjastokuriiripalveluiden käyttäjät: 15 asiakasta (2023) Kotkan Korttelikotiyhdistys ry: teki 12 200 siivous, kauppa-apu- ja asiointi käyntiä pienituloisille vanhuksille.
4. Kestävää kehitystä ja hyvinvointia lisäävään liikkumiseen kannustava turvallinen kaupunkiympäristö.	Kts. Lapset, varhaisnuoret ja lapsiperheet, painopiste 2, tavoite 1.		Kaupunkisuunnittelu	Esteettömyystyöryhmä kokoontuu säännöllisesti. Liikenneturvallisuustyön yhtenä painopisteenä on ajoturvallisuus . Toimenpiteitä jalkautetaan kunta- ja Kymen HVA tasolle.

6.7 Kaikki ikäluokat toteutuneet toimenpiteet

VUONNA 2023 TOTEUTETTUJA TOIMENPITEITÄ

Hyväntuulen Messut 2023

23.-24.9.2023 Satama Areenalla. Kävijöitä oli yhteensä 10 349 henkilöä. Uusi, maksuton hyvinvointitapahtuman antoi kävijöilleen ideoita omasta hyvinvoinnista huolehtimiseen, tarjosi elämyksiä ja hyvää mieltä. Tapahtuman aikana Kotkan alueella oli maksuton paikallisliikenne, jolla helpotettiin tapahtumaan pääsyä ja mahdollistettiin tapahtuma kaikille kotkalaisille. Messuilla oli 98 eri näytteilleasettajaa. Paikallisille yrityksille sekä yhdistykselle tarjottiin tilaisuus esitellä toimintaansa ja palveluitaan.

Kävijätutkimuksen tulosten mukaan asiakastyytyväisyys ja asiakaskokemus olivat loistavalla tasolla. Vastaajista lähes kaikki (97 %) tulisivat hyvinvointiteemaisille messuille uudelleen. Vahvuuksia olivat monipuolisuus, kiinnostava sisältö ja messupaikka. Kotkalainen reiluus, rohkeus ja rakkaus -henki näkyi ja kuului tapahtumassa, joka oli uusi hyvinvoinnin löytöretki kaikenikäisille.

Kaikukortti

Kaikukortin avulla edistetään mm. Kotka 2030 kaupunkistrategian tavoitteita, hyvinvoivien ja osaavien lasten ja nuorten kaupunki sekä hyväntuulinen kulttuurin ja tapahtumien kaupunki. Vuoden 2022 syyskuussa käyttöön otettu Kaikukorttitoiminta jatkui ja kortti sai hyvän suosion. Vuoden 2023 loppuun asti Kaikukorttikokeiluna olleesta tilanteesta raportoitiin Hyvinvointilautakuntaan (Hyla 24.1.2023 ja 13.6.2023). Syyskuussa (19.9.2023) hyvinvointilautakunta teki päätöksen Kaikukorttitoiminnan vakinaistamisesta vuoden 2024 alusta lukien. Neuvottelujen kautta uusia Kaikukorttikohteita liittyi vuoden aikana mukaan toimintaan seuraavasti: Peli-Karhut, FC KTP ja KTP Basket 03/2023 ja HK Titaanit ry 05/2023. Uusina jakajatahoina aloitti Sotek-säätiö 10/2023 ja Aspa-koti Välke 09/2023 sekä Kymenlaakson hyvinvointialueelta seuraavat: Lastensuojelu, Etelä kahdella eri toimipisteellä 05/2023, Turvakoti Villa Jensen ja Hyvinvointialueen oman tuotannon erityisryhmien asumispalvelut 11/2023. Vastaavasti jakajatahoista jäi pois Kotkan korttelikotiyhdistys ry:n kaikki toimipisteet. Kaikukortin jakaja- sekä kulttuuri- ja liikuntatahoille toteutettiin kaksi verkostotapaamistilaisuutta (10.5. ja 17.10.) Merikeskus Vellamossa. Kaikukortteja rekisteröitiin 01/12/2023 välisenä aikana 799 kpl. Kaikkiaan kortteja rekisteröitiin kokeilujaksolla 09/2022 - 12/2023 yhteensä 1270 kpl.

Hyvinvointiliikunta

Hyvinvoinnin ja terveyden vastuualueen liikunta pitää sisällään yksilö- ja ryhmämuotoisen liikuntaneuvonnan, liikunnanohjauksen ja sovelletun liikunnan sekä testausaseman toiminnan. Liikuntaryhmät ja liikuntaneuvonta ovat maksuttomia. Liikuntaryhmät: vuoden aikana 14 liikuntaryhmää, 2943 kävijää. Liikuntaneuvonnan yksilöasiakkaita 276. Liikuntatiimi järjestää vuodessa useita erilaisia liikuntatapahtumia yhdessä kaupungin eri hallintokuntien, järjestöjen ja yhteisöjen kanssa. Erityisliikuntakortit: myöntämisperusteet päivitettiin 06/2023. Kortteja myönnettiin vuoden aikana 335 eri henkilölle.

Testausasema: vuoden 2023 aikana Testausasemalla asiakaskäyntejä oli 285 kappaletta. Näistä eri asiakkaita oli 205 kappaletta. Yksittäisiä testejä testausasemalla suoritettiin 373 kappaletta. Luvut ovat helmikuun alun ja joulukuun lopun väliseltä ajalta, sillä tammikuussa testausaseman toimintaa käynnisteltiin uudelleen edellisvuoden lopun toimintataulun jälkeen. Testausaseman palveluita hyödynsivät mm. Pelastuslaitos, XAMK, Urheiluakatemia ja useampi paikallinen urheiluseura. Kaupungin oman liikuntaneuvonnan kanssa tehtiin yhteistyötä tarjoamalla palveluita maksutta useammalle liikuntaneuvonnan asiakkaalle.

Karhulan koulukeskuksen arkkitehtuurikilpailu

Karhulan koulukeskuksen suunnittelutyö eteni kovalla vauhdilla. Yläkoulun, lukion, kirjaston ja nuorisotilojen muodostaman kokonaisuuden suunnittelu perustuu Suomen arkkitehtiliiton SAFA:n kanssa yhteistyössä järjestettyyn avoimeen arkkitehtuurikilpailuun. Avoin arkkitehtuurikilpailu varmistaa, että käytettävissä on tuoreita ideoita sekä parasta mahdollista suunnittelun laatua.

Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen avustukset 2023

Vanhustenhuoltoon osoitetuista jäämistövaroista avustusta voivat hakea ensisijaisesti kotkalaiset yhdistykset, jotka järjestävät toimintaa ikäihmisille. Avustusta voidaan myöntää vuokra-avustuksena tai yhteisölliseen tekemiseen. Vuonna 2023 vanhustenhuollon jäämistövaroista myönnettiin avustusta yhdistyksille vanhusten virkistystoimintaan n. 17 300 € ja tilavuokriin n. 42 000 €. Avustusta myönnettiin esimerkiksi Vanhustenviikon pääjuhlan kustannuksiin sekä yhdistysten järjestämiin erilaisiin retkiin ja tapahtumiin.

Hyvinvoinnin ja terveyden vastuualueelta on voinut hakea keväästä 2021 alkaen myös syrjäytymisen ehkäisyyn osoitetuista jäämistövaroista maksettavia avustuksia. Syrjäytymisen ehkäisy on hyvinvoinnin, terveyden ja osallisuuden edistämistä kuntalaisen arjessa. Avustusta voi hakea kotkalainen yksityishenkilö tai kotkalainen yhdistys. Avustuksella voidaan esim. tukea harrastustoimintaa, osallistua koulutuskustannuksiin, tukea terapiakustannusten omavastuuosuutta, osallistua harrastuskustannuksiin yms. Vuonna 2023 avustusta myönnettiin yhdistyksille 11 400 € ja yksityishenkilöille 1 600 € sekä Hyväntuulen messujen järjestelyihin 5 800 € ja Koe kirjastosi -ryhmävierailuihin 230 €.

Lisäksi hyvinvointilautakunta myönsi talousarvioon budjetoituja vuosiavustuksia 2023 sosiaali- ja terveysalalla toimiville järjestöille, vanhusten virkistystoimintaan, ehkäisevään päihdetyöhön sekä toiminta-avustuksia Kotkassa toimiville veteraaniyhdistyksille yhteensä 68 850 €.

Kotoutumisen tukemisen 5 001 - 20 000 euron avustusten hakuaika oli 1.1. - 31.1.2023. Kotoutumisen tukemisen avustuksia myönnettiin eri järjestöille, yhteisöille, työryhmille ja urheiluseuroille edistämään kotoutumista ja asettautumista Kotkaan. Avustuksia on myönnetty vuonna 2023 yhteensä 64 362 €.

Alvar Aalto -viikko 2023

Alvar Aalto -viikko järjestettiin Sunilassa loppukesällä 2023. Viikon aikana järjestettiin runsaasti osallistavia tapahtumia kaupunkilaisille ja matkailijoille mm. konsertteja, luentoja ja liikuntatapahtumia. Erityisen suosituksi nousi viikon aikana järjestetty Sunilan Aalto-kodit, avoimien ovien -tapahtuma.

Liikuntapaikkoja avattiin käyttöön

- **Keskuskoulun pihan lähiliikuntapaikan ulkokuntosali ja kenttäalueet:** ulkokuntosalilaitteet ja kenttäalueet kaupunkilaisten liikuntakäyttöön. Viisi laitetta eri lihasryhmille erillisellä aidatulla tekonurmialustalla. Käyttökonseptiltaan aivan uudenlaiset laitteet, joiden käyttöohjeet ladattavissa myös puhelimiin QR-koodilukijalla. Kentillä valaistus iltakäyttöä varten.
- **Puistolan kentän ulkokuntosali:** yhdeksän eri laitetta eri lihasryhmille. Mahdollisuus voimaharjoitteluun raikkaassa ulkoilmassa.
- **Sunilan kuntosali ja ulkokuntosali:** uusi, valaistu vajaan kahden kilometrin mittainen kuntosali toteutettiin vuosikymmeniä sitten olleen radan paikalle. Kuntoradan yhteydessä ulkokuntosali.

Puistokummitoiminta

Vuonna 2022 käynnistynyt Puistokummitoiminta jatkui. Puistokummitoiminta on Kotkan kaupungin organisoimaa vapaaehtoistoimintaa, jota toteutetaan kaikilla kaupungin omistamilla viheralueilla, kuten puistoissa, uimarannoilla, koirapuistoissa ja leikkipuistoissa. Puistokummitoiminnan avulla asukkaat saavat mahdollisuuden vaikuttaa oman lähiympäristönsä viihtyisyyteen ja ympäristöstä huolehtimiseen samalla kun ulkoilee ja liikkuu. Puistokummit voivat osallistua toimintaan sekä itsenäisesti että ohjatusti, esimerkiksi keräämällä roskia tai kitkemällä vieraslajeja. Puistokummeja 60.

6.8 Ikäryhmittäisissä taulukoissa esiintyvien toimenpiteiden sisältötietoja

VIP-kortti (Virkeyttä ja Iloa Päivään)

Pitkäaikaistyöttömien arkiliikunnan edistämiseen. Kortilla tarjottiin mahdollisuus maksuttomiin viikoittaisiin uimahallikäynteihin Kotkan kaupungin uimahalleissa. Yli 300 päivää työmarkkinatukea saaneille, pitkäaikaistyöttömille, jotka ovat Kymen HVA:n Monialaisen työelämäpalvelun asiakkuudessa tai sen piirissä. Kortti myönnettiin Kymen HVA:n Monialaisesta työelämäpalveluista. Tavoitteena pitkäaikaistyöttömien kokonaisvaltaisen hyvinvoinnin sekä psyykkisen ja fyysisen toimintakyvyn lisääminen. VIP-kortilla pääsee käyttämään uimahallien ja niiden kuntosalien palveluita. Vuonna 2023 VIP-kortteja jaettiin yhteensä 360 kpl. VIP-korttien käynti-kertoja uimahalleilla kertyi yhteensä 3227.

Luontokoulu Haili

Luontokoulun tehtävänä on tarjota lapsille, nuorille ja aikuisille myönteisiä luontoelämyksiä, herättää kiinnostus ympäröivään luontoon sekä edistää vastuullista elämäntapaa. Luonnossa oleskelu, tekeminen ja liikkuminen lisäävät myös ihmisten hyvinvointia ja terveyttä. Luontokoulutoiminta täydentää ja tukee päiväkotien ja koulujen ympäristökasvatustyötä ja on sidoksissa niiden toiminta- ja opetussuunnitelmien tavoitteisiin. Luontokoulussa ympäristöä tarkastellaan sekä luonnontieteellisestä näkökulmasta että poikkitieteellisesti, taiteen ja mielikuvituksen keinoin.

Harrastamisen Suomen malli Kotkassa

Mallissa pää tavoitteena on lasten ja nuorten hyvinvoinnin lisääminen. Suomen mallin harrastusryhmät tarjoavat lapsille ja nuorille maksutonta harrastustoimintaa koulupäivän yhteydessä omalla koululla tai sen läheisyydessä. Harrastusten ohjaajina toimivat eri lajien ja toimintamuotojen asiantuntijat. Kerhojen ohjaajina toimii paikallisia toimijoita esimerkiksi paikallisista yhdistyksistä, seuroista ja yrityksistä. Harrastustoimintaa järjestetään perusopetuksen vuosiluokkien 1.-9. oppilaille.

6.9 Vaikuttavuus

Toteutettujen toimenpiteiden vaikuttavuus

HYVINVOINTIRAPORTTI 2023 ONNISTUMISET JA HAASTEET

Onnistumiset

- Tunne- ja vuorovaikutustaitojen systemaattinen opetus lapsille ja nuorille, kiusaamisen ehkäisy ja puuttuminen sekä kaverisuhteiden tukeminen
- Lasten koululounaan syömisestä lisääntyminen
- Lukiolaisten ylipainon väheneminen
- Ammatillisen oppilaitoksen opiskelijoiden hengästyttävän liikunnan harrastamisen lisääntyminen vapaa-ajalla
- Kaiken ikäisten omaehtoisen liikkumisen ja osallistumisen aktivointi – kattavaan ulkoliikuntapaikkaverkostoon panostaminen
- Laaja kulttuuri- ja tapahtumatarjonta ja sen saavutettavuuteen kaikille panostettu mm. Kaikukortti ja Hyväntuulen Messut
- Osallisuustoimenpiteisiin panostaminen esim. sähköinen osallisuus alusta ja Meripäivien lasten ja nuorten oma konsertti
- Työllisyyspalveluihin panostaminen, TE-24 uudistus valmistelut
- Ehkäisevän päihdetyön verkostoyhteistyö ja päihteiden käytön esille nostaminen sekä yhteistyö väkivallan ehkäisemiseksi alkanut rakentua.
- Hyvä verkostoyhteistyö
- Kotkan kaupungin ensimmäisen asunnottomuusohjelman valmistuminen

Haasteet

- Lasten- ja nuorten mielen hyvinvoinnin haasteet; ahdistuneisuuden ja yksinäisyyden ehkäisy ja koulukiusaamisen ehkäisy (kouluterveyskysely)
- Lasten ja nuorten tupakkatuotteiden ja erityisesti sähkötupakan käytön yleistyminen
- Nuorten huumeiden käytön ja huumeekokeilujen lisääntyminen
- Eriytymisen lisääntyminen kaikissa ikäryhmissä
- Kotkan väestömäärän väheneminen ja vanheneminen
- Maahanmuuton lisääntyminen

- Yleisen maailmantilanteen aiheuttamat haasteet
- Hyvinvointialueet aloittivat 2023 ja hyvinvointityötä on asemoitu uudelleen kunnissa ja hyvinvointialueella

7 OSA III KÄSITTELY TOIMIELIMISSÄ

7.10 Suunnitelman laatijat

Taustaa valtuustokauden hyvinvointisuunnitelmasta 2021-2025 ja välitavoitteista vuosille 2022-2023. Voimassa oleva suunnitelma on toteutettu aiemmasta poiketen osallistavana prosessina. Hyvinvointisuunnitelman valmistelu on edennyt seuraavasti: valtuuston tiedonantokokouksen (7.2.2022) jälkeen prosessin esittely vaikuttamistoimielimissä: Nuorisovaltuusto (10.2.2022), Ikäihmisten neuvosto (3.3.2022), vammaisneuvosto (10.3.2022).

Hyvinvointisuunnitelman suunnitelmaosan painopistealueet ikäryhmittäin on luotu hyvinvointilautakunnan iltakoulussa (8.3.2022). Päättäjiä ja viranhaltijoita osallistui iltakouluun yhteensä 18 henkilöä. Ikäryhmittäin sovittujen painopisteiden luomisen jälkeen on toteutettu neljä työpajaa (työpajojen vetäjien lisäksi 20-27 osallistujaa/työpaja). Valtuustokauden hyvinvointisuunnitelman suunnitelmaosan toimenpiteet, mittarit, seuranta ja vastuutahot ovat syntyneet työpajojen yhteistyön tuotoksena. Välitavoitteet vuosille 2022-2023 on valittu yhdessä hyvinvointityöryhmän kanssa hyvinvointisuunnitelman 2021-2025 pohjalta. Suunnitelmat on esitelty luottamushenkilöille (Kh 30.5.2022, Kv. 13.6.2022).

Linkit:

[Valtuustokauden 2021-2025 hyvinvointisuunnitelma, kertomusosa](#)

[Valtuustokauden 2021-2025 hyvinvointisuunnitelma, suunnitelmaosa](#)

[Hyvinvointisuunnitelman välitavoitteet 2022-2023](#)

7.11 Suunnitelman hyväksyminen toimielimissä

Kotkan kaupungin hyvinvointikertomus vuosiraportti vuodelta 2023

Hyla xx.xx.2024

KH xx.xx.2024

KV xx.xx.2024

Valtuustokauden hyvinvointisuunnitelma 2021-2025

KH 30.5.2022

KV 13.6.2022

D/4765/10.04.01/2023

45 § Kymenlaakson arjen turvallisuusohjelma 2024–2025

Hyla 12.3.2024 § 37

Valmistelijat: Hyvinvointijohtaja Kati Homanen, puh. 040 352 8947
Ehkäisevän päihde- ja mielenterveystyön koordinaattori
Hanna-Kaisa Lähde, puh. 040 612 7835
Turvallisuuspäällikkö Hanna Mäkelä, puh. 040 120 8677

Tiivistelmä: Arjen turvallisuusohjelman valmistelun ohjausryhmänä on toiminut Kymen Turva-verkosto. Asian valmistelu liittyy valtioneuvoston sisäisen turvallisuuden selontekoon vuodelta 2021, siitä johdettuun valtioneuvoston periaatepäätökseen hyvinvoinnin, terveyden ja turvallisuuden edistämisestä (2030). Valmistelutyö on osa hyvinvoinnin, terveyden ja turvallisuuden periaatepäätöksen toimeenpanosuunnitelman toteuttamista Kymenlaakson maakunnassa. Arjen turvallisuusohjelman valmistelu on kiinteä osa kuntien, hyvinvointialueen ja viranomaisten yhteistä hyvinvoinnin, terveyden ja turvallisuuden johtamista Kymenlaakson maakunnassa. Kuntia koskeva keskeisin asiakirja on kuntakortti.

Ohjelmalla ei ole vaikutusta talouden tasapainottamisohjelmaan, koska sen toimenpiteet on johdettu pääosin jo muista olemassa olevista tavoiteohjelmista, joita on sitouduttu noudattamaan maakunnan alueella. Osa ohjelmista on kansallisia, osa seudullisia tai maakunnallisia ja osa kuntia, osa hyvinvointialuetta ja osa viranomaisia koskevia. Tavoiteohjelmat on esitelty sekä Arjen turvallisuuden kertomusosassa vuodelta 2022, sekä Arjen turvallisuusohjelmassa 2024–2025. Ohjelmaan valikoiduilla indikaattoreilla sen sijaan on vaikutusta talouteen, koska kerättävät tiedot vaikuttavat kuntien ja hyvinvointialueen hyte-kertoihin. Kaupunkistrategiassa arjen turvallisuusohjelma liittyy Kotkan tavoitteeseen olla kokonaisturvallisuuden kärkikaupunki. Kuntakorttia käytetään pohjana Kotkan kaupungin turvallisuusohjelman laadinnassa.

Esittelyteksti: Sisäministeriö on vuonna 2019 julkaissut Sisäisen turvallisuuden strategian mukaiset paikallisen ja alueellisen turvallisuustyön linjaukset. Linjauksissa todetaan, että turvallisuussuunnittelu on pitkäjänteinen, järjestelmällinen ja koordinoitu prosessi paikallis- tai aluetason turvallisuuskysymysten ratkaisemiseksi eri toimijoiden yhteistyönä. (Sisäministeriö, Turvallisuutta kaikkialla paikallisen ja alueellisen turvallisuussuunnittelun kansalliset linjaukset)

Vuonna 2021 valtioneuvosto hyväksyi sisäisen turvallisuuden selonteon. Sisäisen turvallisuuden selonteon tavoitteena on varmistaa sisäisen turvallisuuden kehittyminen edelleen niin, että Suomi on tulevaisuudessa entistä turvallisempi maa kaikille ihmisille ja ihmisryhmille. Selonteon mukaan Suomen sisäisen turvallisuuden politiikka perustuu ensisijaisesti ennaltaehkäisyyn. Turvallisuuden tunne on tärkeä osa sisäistä turvallisuutta ja vahva kokemus turvallisuudesta suojaa yhteiskuntaa myös uudenlaisilta turvallisuusuuhilta.

Pöytäkirjan tarkastusmerkintä

Sisäisen turvallisuuden selonteon pohjalta valmisteltiin valtioneuvoston periaatepäätös hyvinvoinnin, terveyden ja turvallisuuden edistämisestä vuoteen 2030 ja sille laadittiin oma toimeenpanosuunnitelma. Toimeenpanosuunnitelmassa todetaan, että kun yhteiskunta muuttuu, tarvitaan uudenlaisia ratkaisuja, joilla hyvinvointia, terveyttä ja turvallisuutta edistetään kaikissa elämänvaiheissa ja –tilanteissa usein erilaisin toimenpitein. Vaikuttavimmat toimenpiteet ovat sellaisia, joita tehdään samaan aikaan eri suunnista ja joilla on sama tavoite. Poikkihallinnollinen ja monitoimijainen yhteistyö sekä ihmisten osallisuus ovat perusta, jolla yhteinen työ toteutuu. Kymenlaakson arjen turvallisuusohjelman laatiminen on osa hyvinvoinnin, terveyden ja turvallisuuden toimeenpanosuunnitelman poikkihallinnollista toteuttamista maakunnan alueella.

Kymenlaakson arjen turvallisuusohjelmassa keskitytään arjen turvallisuuden tasoihin, eli hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen perustyöhön, jonka sisällä on muun muassa sosioekonomisia taustatekijöitä ja niihin liitettyjä asioita ja ilmiöitä ja niistä johdettuun ennalta ehkäisyyn ja turvallisuussuunnitteluun. Toimintakenttää kuvataan alla olevassa kuvassa.

KUVA: Sisäisen turvallisuuden arvoketju ja turvallisuussuunnittelun liittymäpinta hyvinvointi- ja terveystyöhön, Sisäministeriö, 2019

Hyvinvoinnin, terveyden ja turvallisuuden edistäminen 2030 periaatepäätöksellä linjataan niitä toimia, joilla suomalaisten hyvinvoinnin ja terveyden eriarvoisuus saadaan vähenemään vuoteen 2030 mennessä.

Arjen suurimpien turvallisuusongelmien taustalta löytyy lähes aina hyvinvointiin ja terveyteen liittyviä haasteita. Arjen turvallisuutta voidaan parantaa tehokkaimmin parantamalla kuntalaisten hyvinvointia ja terveyttä. Tästä syystä turvallisuusohjelma on kiinteä osa alueen hyvinvointityötä.

Periaatepäätöksen mukaan terveyden, hyvinvoinnin ja turvallisuuden edistäminen vaatii kunnalta sekä hyvinvointialueita tietoa ja ymmärrystä asuk-

Pöytäkirjan tarkastusmerkintä

kaiden sen hetkisestä hyvinvoinnin, terveyden ja turvallisuuden tilasta, niihin vaikuttavista toimista sekä tulevaisuuden muutoksia ennustavien trendien suunnista.

Terveyden ja hyvinvoinnin laitoksen (THL) mukaan turvallisuuden edistämisen tulee sisältyä hyvinvointistrategioihin, turvallisuussuunnitelmiin ja asetettujen tavoitteiden ja toimien vaikutuksia arvioiviin hyvinvointikertomuksiin. Niissä täytyy ilmetä turvallisuusjohtaminen ja tapaturmien sekä väkivallan ehkäisytyö. Ennakoiva turvallisuustoiminta, kuten vaikutusten ennakoarviointi ja riskienarviointi, säästää taloudellisia resursseja.

Turvallisuusohjelman pohjana käytetään tietoa asukkaiden hyvinvoinnin tilasta ja sen kehityssuunnista arjen turvallisuuden näkökulmasta koko maakunnassa. Hyvinvoinnin edistämisen tulee näkyä strategiassa ja asetettujen hyvinvointitavoitteiden tulee perustua arvioihin nykytilanteesta sekä mahdollisista ennustetuista kehityssuunnista.

THL:n mukaan turvallisuuden edistäminen on laajaa, moniulotteista ja monialaista poikkisektoraalisesti tehtävää työtä. Se on osa hyvinvoinnin ja terveyden edistämistä paikallisesti ja alueellisesti. Tapaturmien ja väkivallan ehkäisy sekä laajemmin turvallisuuden edistäminen on kaikkien toimijoiden ja hallinnonalojen yhteinen asia niin kunnassa, kuin hyvinvointialueilla. Hyvinvointialueen toimijoiden on edistettävä turvallisuutta yhdessä kuntien ja muiden maakunnassa toimivien tahojen kanssa. Turvallisuustyötä tekevät käytännössä lukuisat asiantuntija- ja viranomaistahot, kuten valtion ja kuntien viranomaiset, eri alojen ammattilaiset sekä järjestöt.

Kymenlaakson alueellinen hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen suunnitelma on tehty vuosille 2020–2025. Sen valmistelu alkoi, kun Kymenlaakson sosiaali- ja terveystalouden kuntayhtymä Kymsote perustettiin. Se on voimassa Kymenlaakson hyvinvointialueella vuoteen 2025 saakka. Laki hyvinvointialueista (611/2021) astui voimaan heinäkuussa 2021 ja hyvinvointialueet aloittivat 1.1.2023. Laki edellyttää, että kaikilla hyvinvointialueilla tehdään yhteinen alueellinen hyvinvointikertomus ja hyvinvointisuunnitelma aluevaltuustokaudeksi. Kymenlaaksossa on päätetty päivittää vuoteen 2025 saakka voimassa oleva hyvinvointisuunnitelma vastaamaan uusia tavoitteita.

Tarve arjen turvallisuusohjelman valmistelulle nousi ensimmäisen kerran esille jo alueellisen hyvinvointikertomuksen ja –suunnitelman valmistumisen jälkeen vuonna 2019. Muille suunnitelman painopistealueille oli helppoa luoda alueelliset seurantatyöryhmät Kymsoten, kuntien ja kolmannen setorin toimijoista, mutta turvallisen arjen ja ympäristön painopisteen kokonaisuudelle ajateltiin jo tuolloin seurantaryhmäksi Kymen Turvaa. Asia jäi kuitenkin valmisteluasteelle ja Covid 19-pandemian hoito vei lopulta huomion Kymen Turvan, Kymsoten ja kuntien toiminnassa.

Kymenlaaksossa on toiminut vuodesta 2012 alkaen turvallisuusviranomaisista koostuva vapaaehtoinen Kymen Turva-verkosto. Kymen turva toimii turvallisuusohjelman valmistelun käynnistäjänä ja ohjausryhmänä.

Pöytäkirjan tarkastusmerkintä

Kymen turva on maakunnallinen varautumisverkosto, joka on toiminut vuodesta 2012. Sen tehtäviin kuuluu mm. ylläpitää alueellista tilannekuvaa, eli luoda yhteinen käsitys valtakunnallisesti ja alueellisesti merkittävistä riskeistä. Näiden pohjalta se luo painopisteet valtakunnalliseen varautumistyöhön. Se myös yhteensovittaa tilannekuvia ja toimintaa eri toimijoiden välillä. Tähän kuuluu mm. tietojen vaihtaminen, yhteisten suunnitelmien laatiminen, harjoitusten järjestäminen, toiminnan yhteensovittaminen. Tässä prosessissa se toimii ohjausryhmänä. Turvallisuusohjelman prosessi lähti käyntiin keväällä 2022. Ensimmäinen prosessikuvaus alkavalle työlle on hyväksytty Kymen Turvassa (Kymen Turva 6/2022).

Prosessikuvauksen mukaan Kymenlaakson alueellinen turvallisuusohjelman on määrä olla viranomaisten, kuntien ja hyvinvointialueen yhteinen työväline. Prosessi alkaa syksyllä 2022 turvallisuuden tilannekuvan selvittämällä ja indikaattoritiedon keräämisellä. Kerätyn tiedon perusteella muodostetaan alueellinen turvallisuustilannekuva (= turvallisuusohjelman kertomusosa) ja valitaan nouseviin teemoihin sopivat seuraintindikaattorit. Ohjelmaan liitetään THL:n ja Kuntaliiton valmistelemat arjen turvallisuuden indikaattorit. Indikaattoriton parasta aikaa lausuntakierroksella ja ne siirtyvät kuntien ja hyvinvointialueiden seurantaan vuoden 2024 alusta. Indikaattorit löytyvät liitteenä olevasta kertomusosasta 2022.

Tavoitteena oli, että kootaan edellä mainituista kertomusosan aineistoista yhteinen Kymenlaakson alueellinen arjen turvallisuusohjelma. Ensimmäinen ohjelma kattaa vuodet 2024–2025.

Prosessi käynnistyi virallisesti, kun Kymen Turva-verkosto ja Kymsoten (myöhemmin Kymenlaakson hyvinvointialueen) hyvinvoinnin- ja terveydenedistämisen kehittämispäällikkö kutsuivat koolle kuntien ja viranomaisten edustajat prosessin yhteiseen aloittamisseminaariin elokuussa 2022. Seminaarin jälkeen kuntia ja viranomaisia pyydettiin nimeämään omat edustajansa prosessiin. Kotkan kaupunginjohtajan johtoryhmä nimesi Kotkan kaupungin ehkäisevän päihde- ja mielenterveystyön koordinaattorin mukaan prosessiin ja Kymen Turva nimesi hänet valmisteluprosessin vetäjäksi.

Ensimmäinen valmisteluvaihe

Kotkan kaupungilla oli vetovastuu Kymenlaakson arjen turvallisuusohjelman valmisteluprosessista. Kymen Turva asetti ensimmäisen työvaiheen tavoitteeksi luoda turvallisuusohjelmatyön pohjaksi alueellisen turvallisuuden tilannekuvan ja listata indikaattorit, joilla turvallisuustilannetta mitataan ja voidaan jatkossa mitata arjen turvallisuuden näkökulmasta.

Tähän työhön kutsuttiin mukaan sisäisen turvallisuuden viranomaisia Kymenlaakson alueelta. Työryhmän kokoonpanoksi vahvistui Kaakkois-Suomen poliisi, Kymenlaakson pelastuslaitos, Kymsoten (nyk. Kymenlaakson hyvinvointialue) ensihoito, Rajavartiolaitos (Kaakkois-Suomen rajavartiosto ja Suomenlahden merivartiosto), sekä Kaakkois-Suomen ELY-keskus (liikenneturvallisuuden näkökulma). Lisäksi konsultointia tehtiin myös puolustusvoimille, koska puolustusvoimat ovat maakunnassa keskeisesti näkyvä viranomainen, vaikka eivät toimikaan sisäisen turvallisuuden toimialalla.

Pöytäkirjan tarkastusmerkintä

Tässä valmisteluvaiheessa käytiin läpi kaikki voimassa olevat kansalliset strategiat ja ohjelmat, sekä maakunnan tasolla valmistellut strategiset asiakirjat, joilla on vaikutusta arjen turvallisuustyöhön.

Työryhmän työskenteli verkkokokousalustalla syyskusta 2022 tammikuuhun 2023 saakka. Materiaalia kerättiin myös alueellisten hyte-toimijoiden kautta ja niistä käytiin keskustelua osassa alueellista hyte-työn työryhmissä syksyn 2022 ja kevättalven 2023 aikana.

Valmis tuotos, eli Kymenlaakson alueellisen turvallisuusohjelman kertomusosa 2022 esiteltiin ja hyväksyttiin Kymen Turvan kokouksessa helmikuussa 2023. Kertomusosa sisältää sekä alueellista turvallisuustyötä kuvaavan osin, että turvallisuuden tilannekuva osion. Kertomusosa on pykälän liitteenä.

Toinen valmisteluvaihe

Prosessin toinen valmisteluvaihe käynnistyi keväällä 2023. Kymen Turva-verkosto lähetti kuntiin, hyvinvointialueelle ja viranomaisverkostolle uuden pyynnön nimetä omat edustajansa työryhmän kakkosvaiheeseen. Kotkan kaupungin johtoryhmä nimesi Kotkan kaupungin ehkäisevän päihde- ja mielenterveystyön koordinaattorin jatkamaan prosessin vetäjänä vuoden 2023 loppuun saakka. Kotkan kaupungilta tulivat valmistelutyöhön mukaan tekninen johtaja ja turvallisuuspäällikkö sen jälkeen, kun aloittivat työnsä Kotkan kaupungilla.

Toisen vaiheen työryhmän kokoonpano on ollut laajempi, kuin ensimmäisen vaiheen kokoonpano. Mukana on edelleen sisäisen turvallisuuden viranomaisten edustajat, lisäksi kuntien nimeämiä edustajia, joko hyvinvointin- ja terveyden edistämisen toimialalta, tai vastaavasti kunnan turvallisuustyön organisaatiosta. Lisäksi mukana on Kymenlaakson Ensi- ja turvakotiyhdistyksen edustaja sekä puolustusvoimat.

Työryhmän tehtäväksi anto oli koota alueellisen turvallisuusohjelman pohjaksi tavoitteet ja seurantaindikaattorit, joihin yhdessä sitoudumme kiinnittämään huomiota. Arjen turvallisuusohjelma ja siihen liittyvät toimeksiannot löytyvät kokonaisuudessaan liitteistä.

Nostot on tehty ensivaiheessa valmistellun kertomusosan tilannekuvan ja indikaattoreiden perusteella. Ohjelman painopisteet kattavat vuodet 2024–2025. Siinä on huomioitu alueellisen hyvinvointisuunnitelman tavoitteet:

Mahdollisuus elää turvallista arkea terveessä ympäristössä

Tavoite 1: Tapaturmien ja lähisuhdeväkivallan ehkäisy

Tavoite 2: Syrjäytymisen ehkäisy

Tavoite 3: Ympäristöterveyden edistäminen

(Kymen Turva 4/2023)

Ensimmäisessä työryhmässä tuotiin kuitenkin esille, että arjen turvallisuus liittyy myös Kymenlaakson hyvinvointisuunnitelman muihin painopisteisiin. Erityisesti painopisteisiin mahdollisuus elää päihteetöntä elämää ja saada tukea siihen, sekä mahdollisuus terveisiin elintapoihin ja hyvään mielenter-

Pöytäkirjan tarkastusmerkintä

veysteen. Huomioitavaa on myös se, että osallisuus liitetään hyvinvoinnin, terveyden ja turvallisuuden edistämisen periaatepäätöksen painopisteiden mukaan valtakunnallisesti turvallisuustyöhön.

Valmistelun tässä vaiheessa katsottiin läpi myös Petteri Orpon hallitusohjelma ja nostettu sieltä ennakoiden esille ne kansalliset strategiat ja ohjelmat, jotka jatkuvat uudella hallituskaudella, sekä ennakoitu ne ohjelmat, jotka mahdollisesti uutena vaikuttavat vuosien 2024–2025 aikana arjen turvallisuustyöhön. Valmisteluprosessissa on käsitelty myös THL:n ja Kuntaliiton vahvistamat indikaattorit hyvinvoinnin, terveyden ja turvallisuuden työhön kunta- ja hyvinvointialueetasolla. Indikaattoreilla on vaikutusta myös kuntien ja hyvinvointialueen hyte-kertoimiin.

Tämä prosessin vaihe käynnistyi keväällä 2023 kahdella erillisellä työryhmän perehdytystapaamisella, jotka olivat saman sisältöiset ja niissä käytiin läpi ensimmäinen työryhmän tuottama Kymenlaakson turvallisuusohjelman kertomusosa 2022, tämän työryhmän toimeksianto ja aikataulu. Työryhmäntyöskentelyyn sovittiin syksylle yhteensä 5 kokoontumiskertaa.

Valmis ohjelma on esitelty Kymen turvan kokouksessa marraskuussa 2023. Kymen Turva pyysi kuntien ja alueellisten vaikuttamistoimielinten lausunnot luonnoksesta 31.1.2024 mennessä. Lausunnot saatiin alueen kaikilta kunnilta, sekä alueellisilta vammais- ja vanhusneuvostoilta. Alueellinen nuorisovaltuusto ei lausunut ohjelmasta mitään. Kotkan kaupunginhallitus antoi lausunnon kokouksessaan 29.1.2024. Ennen kaupunginhallituksen kokousta ohjelma esiteltiin Kotkan kaupunginjohtajan johtoryhmälle ja TUVA- verkostolle, joista nostettiin keskeisiä asioita mukaan kaupungin lausuntoon. Yhteenvedo kaikista lausunnoista on pykälän liitteissä.

Kotkan kuntakorttiin on lisätty annetun lausunnon pohjalta strategiat ja tavoiteohjelmat, mihin indikaattori tai toimenpiteet liittyvät. Lisäksi arjen turvallisuusohjelmaan on lisätty vastuutahot, jotka toimenpiteiden toteutumisesta vastaavat. Arjen turvallisuusohjelma on lähetetty Kotkan kaupungin johtajakokoukseen osallistuvien kautta kaikille toimialoille tutustuttavaksi ja soveltuvin osin käytäntöön vietäväksi.

Kymenlaakson arjen turvallisuusohjelma kattaa vuodet 2024–2025. Arjen turvallisuusohjelma on hyväksytty Kymen Turvan kokouksessa 9.2.2024 ja se on lähetetty tiedoksi kuntien ja hyvinvointialueen päätöksentekijöille.

Kymen Turva valitsee ohjelmalle alueellisen seurantatyöryhmän. Työryhmän tehtävänä on seurata turvallisuusohjelman indikaattoreiden kehitystä ja koota aineistot turvallisuusohjelman vuosiraportteihin. Vuosiraportit viedään tiedoksi kuntiin ja hyvinvointialueelle.

Kunnat voivat pitää maakunnallista turvallisuusohjelmaa pohjana omalle strategiselle hyvinvoinnin, terveyden ja turvallisuuden ohjelma- ja suunnittelutyölle.

Kymenlaakson arjen turvallisuusohjelman 2024–2025 painopisteiksi on valikoitu

Pöytäkirjan tarkastusmerkintä

1. Tapaturmien ja lähisuhdeväkivallan ehkäisy
2. Syrjäytymisen ehkäisy
3. Turvallinen elinympäristö

Ohjelman liitteenä on kuntakortit. Kukin kunta voi hyödyntää arjen turvallisuusohjelmaa ja kuntakorttia oman turvallisuustyön ja turvallisuussuunnittelun tukena. Kotkassa sitä käytetään kaupungin oman turvallisuusohjelmatyön tukena. Kotkan kuntakortti on pykälän liitteenä.

Kymenlaakson arjen turvallisuusohjelman 2024–2025 liitteenä on myös laajan arjen turvallisuusohjelman kertomusosa 2022, joka sisältää sekä turvallisuustyön ja toimintaympäristön kuvauksen, että turvallisuuden tilannekuvan vuodelta 2022.

Liitteet: Kymenlaakson turvallisuusohjelman kertomusosa 2022
Kymenlaakson turvallisuusohjelma 2024–2025
Kotkan kuntakortti
Poliisin tilastot
Yhteenveto annetuista lausunnoista

Esittelijä: Hyvinvointijohtaja Kati Homanen

Ehdotus: Hyvinvointilautakunta päättää merkitä Kymenlaakson arjen turvallisuusohjelman 2024–2025 tiedoksi ja päättää lähettää sen tiedoksi kaupunginhallitukselle ja kaupunginvaltuustolle.

Päätös: Hyvinvointilautakunta päätti merkitä Kymenlaakson arjen turvallisuusohjelman 2024–2025 tiedoksi ja päätti lähettää sen tiedoksi kaupunginhallitukselle ja kaupunginvaltuustolle.

Kh 15.4.2024 § 139

Liitteet: Kymenlaakson turvallisuusohjelman kertomusosa 2022
Kymenlaakson turvallisuusohjelma 2024–2025
Kotkan kuntakortti
Poliisin tilastot
Yhteenveto annetuista lausunnoista

Esittelijä: Kaupunginjohtaja Esa Sirviö

Ehdotus: Kaupunginhallitus päättää merkitä tiedoksi Kymenlaakson arjen turvallisuusohjelman 2024–2025 ja lähettää sen tiedoksi kaupunginvaltuustolle.

Tämä pykälä tarkastetaan kokouksessa.

Päätös: Ehdotuksen mukainen.

Pöytäkirjan tarkastusmerkintä

Pykälä tarkastettiin kokouksessa.

Kv 29.4.2024 § 45

Liitteet:

Kymenlaakson turvallisuusohjelman kertomusosa 2022
Kymenlaakson turvallisuusohjelma 2024–2025
Kotkan kuntakortti
Poliisin tilastot
Yhteenveto annetuista lausunnoista

Ehdotus:

Kaupunginvaltuusto päättää merkitä tiedoksi Kymenlaakson arjen turvallisuusohjelman 2024–2025.

Asian käsittely:

Puheenjohtajan avattua keskustelun asiassa puheenvuoroja käyttivät valtuutetut Jukka Lopperi, Mikko Almgren, Joona Mielonen, Tiina Montonen, Ilari van der Steen ja Juho Eerola.

Valtuutettu Leena Griinari poistui kokouksesta kello 18.55, hänen tilalleen tuli varavaltuutettu Riikka Kinnunen.

Päätös:

Ehdotuksen mukainen.

Ei valitusosoitusta (Kuntal 136 §)

Pöytäkirjan tarkastusmerkintä

KYMENLAAKSON ARJEN TURVALLISUUSOHJELMAN KERTOMUSOSA 2022

Täydentää Kymenlaakson maakunnallista
hyvinvointikertomusta ja hyvinvointisuunnitelmaa vuoteen
2025

Valmistellut: Kymen Turvan nimeämä työryhmä

ESITYKSEN SISÄLLYS

1. TAUSTAA MAAKUNNALLISELLE TURVALLISUUSOHJELMATYÖLLE

2. ALUEELLINEN HYVINVOINTISUUNNITELMA 2020- 2025

Yhtymäpinnat käynnissä olevalle turvallisuusohjelmatyölle ja hyvinvointisuunnittelulle

3. KYMENLAAKSON ARJEN TURVALLISUUSOHJELMAN KERTOMUSOSA 2022

Turvallisuustyö ja tilannekuva osio

3.1. TURVALLISUUSTYÖ

Turvallisuustoimijat sekä turvallisuuden toimintaympäristö Kymenlaakson alueella

3.2. TURVALLISUUDEN TILANNEKUVA

Toimintaympäristön tunnistettuja erityispiirteitä ja seurannassa olevia/ seurantaan kuuluvia indikaattoreita hyte- ja turvallisuustyössä Kymenlaakson alueella

HYÖDYLLISIÄ LINKKEJÄ

1. TAUSTAA

TURVALLISUUSOHJELMATYÖLLE

Sisäisen turvallisuuden strategia on tiekartta, jonka avulla Suomesta tulee maailman turvallisin maa.

Valtioneuvosto on vuonna 2017 hyväksynyt Suomen sisäisen turvallisuuden strategian.

Kuva: Sisäisen turvallisuuden strategian tavoitteet, Valtioneuvosto / Sisäministeriö, 2017

TAUSTAA MAAKUNNALLISELLE TURVALLISUUSOHJELMATYÖLLE

Sisäministeriö on vuonna 2019 julkaissut Sisäisen turvallisuuden strategian mukaiset paikallisen ja alueellisen turvallisuustyön linjaukset. Linjauksissa todetaan seuraavaa:

*”Turvallisuussuunnittelu on **pitkäjänteinen, järjestelmällinen ja koordinoitu** prosessi paikallis- tai aluetason turvallisuuskysymysten ratkaisemiseksi **eri toimijoiden yhteistyönä**.”*

Arjen suurimpien turvallisuusongelmien taustalta löytyy lähes aina hyvinvointiin ja terveyteen liittyviä haasteita. Arjen turvallisuutta voidaan parantaa tehokkaimmin parantamalla kuntalaisten hyvinvointia ja terveyttä. Tästä syystä turvallisuusohjelma on kiinteä osa alueen hyvinvointityötä.

TURVALLISUUSSUUNNITTELUN LIITTYMÄPINTA HYVINVOINNIN JA TERVEYDEN EDISTÄMISEEN

Kuva: Sisäisen turvallisuuden arvoketju ja turvallisuussuunnittelun liittymäpinta hyvinvointi- ja terveystyöhön, Sisäministeriö, 2019

VALTIONEUVOSTON PERIAATEPÄÄTÖS HYVINVOINNIN, TERVEYDEN JA TURVALLISUUDEN EDISTÄMISESTÄ 2021-2030

Hyvinvoinnin, terveyden ja turvallisuuden edistäminen 2030 periaatepäätöksellä linjataan niitä toimia, joilla suomalaisten hyvinvoinnin ja terveyden eriarvoisuus saadaan vähenemään vuoteen 2030 mennessä.

*"Kun yhteiskunta muuttuu, tarvitaan uudenlaisia ratkaisuja, joilla **hyvinvointia, terveyttä ja turvallisuutta** edistetään kaikissa elämänvaiheissa ja –tilanteissa usein erilaisin toimenpitein. Vaikuttavimmat toimenpiteet ovat sellaisia, joita tehdään samaan aikaan eri suunnista ja joilla on sama tavoite. **Poikkihallinnollinen ja monitoimijainen yhteistyö sekä ihmisten osallisuus** ovat perusta, jolla yhteinen työ toteutuu."*

LÄHDE: HYVINVOINNIN, TERVEYDEN JA TURVALLISUUDEN PERIAATEPÄÄTÖS 2030

ALKUPERÄINEN PROSESSIKUVAUS:

- Hyväksytty Kymen Turvassa (6/2022).
- Kymenlaakson alueellinen turvallisuusohjelma on vuosittain toteutettava prosessi, joka käynnistyy alkuvuodesta **indikaattoritiedon** keräämisellä. Kerätyn tiedon perusteella muodostetaan **alueellinen turvallisuustilannekuva**, jonka kehitystä voidaan vakioitujen indikaattorien avulla seurata pitkällä aikavälillä. Alkuvuodesta määritetään myös vuosittaiset **kärkiteemat**, jotka nousevat esille kerättävästä turvallisuusaineistosta.
- Kootaan edellä mainituista aineistoista yhteen Kymenlaakson alueellisen turvallisuusohjelman **vuosiraportti**, jonka sisältö esitellään lokakuussa toteutettavassa alueellisessa **turvallisuusseminaarissa**.
- Kymen Turva valitsee alueellisen **turvallisuustyöryhmän**, jonka tehtävänä on seuraavan vuoden alueellisen turvallisuusohjelman prosessin toteutus.

SISÄISEN TURVALLISUUDEN VIRANOMAISTEN TYÖRYHMÄ JA TOIMEKSIANTO 2022

KOKOONPANO:

Kaakkois-Suomen poliisi

Kymenlaakson pelastuslaitos

Kymsoten (nyk. Kymenhva) ensihoito

Rajavartiolaitos (Kaakkois- Suomen
rajavartiosto ja Suomenlahden merivartiosto).

Kaakkois-Suomen Ely- keskus

Konsultointia tehty myös puolustusvoimille

Työryhmän vetäjä: Kotkan kaupungin
ehkäisevän päihde- ja mielenterveystyön
koordinaattori

TAVOITE/ TOIMEKSIANTO:

”Työryhmän tehtävänä on luoda turvallisuusohjelmatyön pohjaksi alueellinen turvallisuustilannekuva ja listata indikaattorit joilla turvallisuustilannetta mitataan ja voidaan jatkossa mitata arjen turvallisuuden näkökulmasta.” (Kymen Turva)

Materiaalia on kerätty myös alueellisten hyte-toimijoiden kautta ja niistä on käyty keskustelua osassa alueellista hyte-työn työryhmissä.

ALUEELLISEN TURVALLISUUSOHJELMAN KÄYNNISTÄMISESSÄ JA SUUNNITTELUSSA ON HUOMIOITU:

- Hyvinvoinnin, terveyden ja turvallisuuden edistäminen 2030: toimeenpanosuunnitelma, valtioneuvosto 2021
- Yhteiskunnan turvallisuusstrategia, valtioneuvosto 2017
- Sisäisen turvallisuuden strategia, sisäministeriö 2017
- Sisäisen turvallisuuden selonteko, sisäministeriö 2021
- Turvallisuutta kaikkialla - paikallisen ja alueellisen turvallisuussuunnittelun kansalliset linjaukset, sisäministeriö 2019
- Kymenlaakson alueellinen hyvinvointikertomus ja suunnitelma 2020-2025
- Alueellisen hyvinvointikertomuksen raportti 2020-2021, päivitetty 2021-2022
- Ikääntyneen väestön hyvinvointisuunnitelma 2021-2025
- Hyte-kuntakortit Kymenlaakso, päivitetty syksy 2022
- Liikenneturvallisuussuunnitelma 2017 (päivitetty uusimpaan 2030)
- Kansalliset hyvinvoinnin ja terveyden edistämistä ja turvallisuustyötä ohjaavat strategiat ja toimintaohjelmat (lueteltu tuonnempana)
- Hallitusohjelma ja sen tavoitteet

MITEN TURVALLIUSUUDEN TILANNEKUVA 2022 ON LUOTU?

- Kymenlaakson alueellinen hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen suunnitelma on tehty vuosille 2020–2025. Suunnitelmassa alueellisen hyvinvointikertomuksen neljälle painopisteelle, alatavoitteiden etenemisen seurantaan sekä määriteltyjen keinojen saavuttamiseksi on valittu keskeisimmät indikaattorit ja mittarit.
- Turvallisuusohjelma keskittyy turvallisuuden painopisteen alle, koska turvallisuuden painopisteen seurannasta on puuttunut oma työryhmä. Turvallisuusohjelmaan valitaan erilliset indikaattorit, joiden avulla voidaan tuottaa vuosittainen Kymenlaakson alueellinen arjen turvallisuuden tilannekuva ja seurata sen kehitystä pitkällä aikavälillä.
- Kotkan kaupungin ehkäisevän päihde- ja mielenterveystyön koordinaattori on vetänyt syksyn 2022 sisäisen turvallisuuden viranomaisten työryhmää, joka kuvasi toimintaympäristön ja indikaattorit. Tässä prosessissa on syntynyt Kymenlaakson turvallisuusohjelman kertomusosa vuodelta 2022.
- Kertomusosa 2022 on esitelty Kymen Turvassa 17.2.2023
- Kertomusosan pohjalta alkaa virallinen turvallisuusohjelman työstö: painopisteiden, tavoitteiden ja seurantaindikaattoreiden valinta.
- Toisen vaiheen työryhmän kokoonpano on laajempi. Mukana sisäisen turvallisuuden viranomaisten lisäksi myös kuntien hyte tai turvallisuustyöstä vastaavia toimijoita. Vetovastuuta esitetään edelleen Kotkaan.

2. ALUEELLINEN HYVINVOINTISUUNNITELMA 2020-2025

Yhtymäpinnat käynnissä olevalle turvallisuusohjelmatyölle ja
hyvinvointisuunnittelutyölle

MIHIN HYVINVOINTISUUNNITTELU PERUSUU

Terveyden ja hyvinvoinnin ja turvallisuuden edistäminen vaatii kunnalta sekä hyvinvointialueita tietoa ja ymmärrystä asukkaiden sen hetkisestä hyvinvoinnin ja terveyden tilasta, niihin vaikuttavista toimista sekä tulevaisuuden muutoksia ennustavien trendien suunnista.

Suunnitelman pohjana on tietoa asukkaiden hyvinvoinnin tilasta ja sen kehityssuunnista maakunnassa. Laki hyvinvointialueista (611/2021) astui voimaan heinäkuussa 2021 ja hyvinvointialueet aloittivat 1.1.2023.

Kuntalain (410/2015, 37§) mukaan hyvinvoinnin edistämisen tulee näkyä strategiassa ja asetettujen hyvinvointitavoitteiden tulee perustua arvioihin nykytilanteesta sekä mahdollisista ennustetuista kehityssuunnista.

Alueellisen hyvinvointikertomuksen ja -suunnitelman tekee hyvinvointialueen nimeävä hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen vastuutaho (**Laki sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisestä 7§**). Käytännössä työn tekee erikseen nimetty työryhmä, esimerkiksi alueellinen hyte-työryhmä.

Hyvinvointisuunnitelma jakaantuu kertomusosaan, jossa kuvataan hyvinvoinnin nykytilanne ja suunnitelmaosaan, jossa on kuvattu tavoitteet ja toimenpiteet hyvinvoinnin parantamiseksi. Valtuustokauden hyvinvointisuunnitelma ja hyvinvointikertomus on eri hallinnonalojen asiantuntijoiden kanssa yhteistyössä koottu asiakirja, joka toimii johtamisen työvälineenä, poliittisen päätöksenteon tukena sekä strategiatyön, suunnittelun ja toimeenpanon perustana.

Hyvinvointisuunnitelma sisältää:

1. Katsauksen kuntalaisten hyvinvointiin ja siihen vaikuttaviin tekijöihin (KERTOMUSOSA)
2. Suunnitelman asukkaiden hyvinvoinnin edistämisestä ja
3. Arvioinnin toteutuneesta hyvinvoinnin edistämistoiminnasta.

ALUEELLINEN HYVINVOINNIN JA TERVEYDEN EDISTÄMISEN SUUNNITELMA

- Kymenlaakson alueellinen hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen suunnitelma on tehty vuosille 2020–2025. Sen valmistelu alkoi kun Kymsote perustettiin vuonna 2019. Se on voimassa vuoteen 2025.
- Kymenlaakson hyvinvointikertomus on alueellisen hyte-työn johtamisen strateginen asiakirja ja työkalu, joka nostaa esille näkökulmia, joita hyvinvoinnin ja terveyden edistämisessä on otettava jatkossa alueellisesti huomioon.
- Se linjaa alueellisen hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen koordinaation painopisteet sekä tavoitteet ja niiden toimeenpanon, joihin jokainen toimija voi omalta osaltaan sitoutua.
- Valmisteltu yhteistyössä Kymsoten ja kuntien ja muiden hyte-toimijoiden kesken.
- Sisältää kuntakohtaiset kuntakortit, jotka päivitetään joka toinen vuosi.
- **Raportointi ja seuranta v. 2022 loppuun:** Kymsoten yhtymävaltuusto hyväksyy, kuntiin tiedoksi.
- **Raportointi ja seuranta v. 2023:** Kymenlaakson hyvinvointialueen hyvinvointilautakunta, aluevaltuusto, kunnat
- Hyvinvointisuunnitelma ulottuu vuoteen 2025
- → Ei korvaa kuntien omia valtuustokauden hyvinvointisuunnitelmia. Sitä voidaan jatkossa käyttää osana kuntien ja hyvinvointialueen välistä vuotuista neuvottelua kuntien oman valtuustokauden hyvinvointisuunnitelman ja raporttien ohella.

KYMENLAAKSON YHTEISET PAINOPISTEET HYTE-TYÖSSÄ

Kymenlaakson asukkailla on mahdollisuus:

- 1) elää päihteetöntä elämää
ja saada tukea siihen
- 2) terveellisiin elintapoihin
ja hyvään mielenterveyteen
- 3) elää turvallista arkea
terveellisessä ympäristössä
- 4) merkitykselliseen elämään

TURVALLISUUSTYÖN PAINOPISTEET JA TAVOITTEET

Kymenlaaksossa alueellinen turvallisuussuunnittelu (Kymenlaakson turvallisuusohjelma) rakentuu em. hyvinvointikertomuksessa mainittujen painopisteiden mukaan. Turvallisuusohjelma täydentää voimassa olevaa Kymenlaakson yhteistä hyvinvointisuunnitelmaa.

Erityinen arvo painopisteelle kolme:

MAHDOLLISUUS ELÄÄ TURVALLISTA ARKEA TERVEELLISESSÄ YMPÄRISTÖSSÄ.

TAVOITE 1: Tapaturmien ja lähisuhdeväkivallan ehkäisy

TAVOITE 2: Syrjäytymisen ehkäisy

TAVOITE 3: Ympäristöterveyden edistäminen

Työryhmässä nousi keskeisesti esille myös painopisteet 1. ja 2. Molemmat painopisteet vaikuttavat turvallisuuteen maakunnassa.

MAHDOLLISUUS ELÄÄ PÄIHTEETÖNTÄ ELÄMÄÄ JA SAADA TUKEA SIIHEN

MAHDOLLISUUS TERVEISIIN ELINTAPOIHIN JA HYVÄÄN MIELENTERVEYTEEN

Huomioitavaa: osallisuus liitetään valtakunnallisesti turvallisuustyöhön.

Valmistelussa huomioitu hyten ja turvallisuustyön yhteiset indikaattorit (THL ja Kuntaliitto)

TURVALLISUUDEN EDISTÄMINEN HYTE-TYÖSSÄ

Terveyden ja hyvinvoinnin laitoksen (THL) mukaan turvallisuuden edistämisen tulee sisältyä hyvinvointistrategioihin, turvallisuussuunnitelmiin ja asetettujen tavoitteiden ja toimien vaikutuksia arvioiviin hyvinvointikertomuksiin. **Niissä täytyy ilmetä turvallisuusjohtaminen ja tapaturmien sekä väkivallan ehkäisytyö.** Ennakoiva turvallisuustoiminta, kuten vaikutusten ennakoarviointi ja riskienarviointi, säästää taloudellisia resursseja.

Turvallisuuden edistäminen on laajaa, moniulotteista ja monialaista poikkisektoraalisesti tehtävää työtä. Se on osa hyvinvoinnin ja terveyden edistämistä paikallisesti ja alueellisesti. **Tapaturmien ja väkivallan ehkäisy sekä laajemmin turvallisuuden edistäminen** on kaikkien toimijoiden ja hallinnonalojen yhteinen asia niin kunnassa, kuin hyvinvointialueilla. **Hyvinvointialueen toimijoiden on edistettävä turvallisuutta yhdessä kuntien ja muiden maakunnassa toimivien tahojen kanssa.**

Turvallisuustyötä tekevät käytännössä lukuisat asiantuntija- ja viranomaistahot, kuten valtion ja kuntien viranomaiset, eri alojen ammattilaiset sekä järjestöt.

Turvallisuutta voi edistää esimerkiksi:

- **ehkäisemällä syrjäytymistä, päihdehaittoja ja rikollisuutta**
- **sosiaalipolitiikalla, joka edistää tasa-arvoa ja ehkäisee köyhyyttä**
- **työllisyystoimilla**
- **turvallisella asuin- ja elinympäristöllä**
- **edistämällä hyviä väestösuhteita**

Monialaisesti tehtävässä työssä tulee varmistaa, että turvallisuus on saavutettavissa tasapuolisesti kansalaisten sosioekonomisesta taustasta riippumatta. Kun turvallisuus paranee, ihmisten fyysinen, henkinen ja sosiaalinen terveys, hyvinvointi sekä elämänlaatu vahvistuvat.

TURVALLISUUDEN EDISTÄMINEN HYTE-TYÖSSÄ

- Turvallisuuden edistämisellä tarkoitetaan niitä toimia, joiden tavoitteena on koordinoida turvallisuustyötä sekä erityisesti ehkäistä koti- ja vapaa-ajan tapaturmia ja väkivaltaa.
- Turvallisuuden edistäminen on laajaa, moniulotteista ja monialaista poikkihallinnollista työtä. Se on osa hyvinvoinnin ja terveyden edistämistä paikallisesti ja alueellisesti.
- Tapaturmien ja väkivallan ehkäisy sekä laajemmin turvallisuuden edistäminen ovat kaikkien toimijoiden ja hallinnonalojen yhteinen asia kunnassa ja hyvinvointialueilla. Hyvinvointialueen toimijoiden tulee edistää turvallisuutta yhdessä kuntien ja muiden alueellisesti toimivien tahojen kanssa.
- Turvallisuustyötä tekevät käytännössä lukuisat asiantuntija- ja viranomaistahot, kuten valtion ja kuntien viranomaiset, eri alojen ammattilaiset sekä järjestöt

HYVINVOINNIN, TERVEYDEN JA TURVALLISUUDEN EDISTÄMINEN

Valtioneuvoston hyvinvoinnin, terveyden ja turvallisuuden toimenpideohjelmassa (4/2021) todetaan, että arkiympäristö vaikuttaa olennaisesti ihmisten hyvinvointiin, terveyteen ja turvallisuuteen. Eriarvoisuus on lisääntynyt yhteiskunnassamme. Jotta suunta voidaan muuttaa paremmaksi, on kyettävä vahvistamaan ihmisten osallisuutta ja yhdenvertaisuutta. Tämä tarkoittaa sitä, että keskitymme parantamaan erityisesti heikoimmassa asemassa olevien ihmisten tilannetta. Jokaisella on oltava koti ja riittävä toimeentulo. Huomiota on kiinnitettävä myös toimiin, joilla tuetaan ihmisten mahdollisuuksia osallistua työelämäänsä yhdenvertaisesti ja syrjimättömästi. Mahdollisuudet itsensä kehittämiseen on turvattava kaikille. Niin ikään jokaisen on päästävä vaikuttamaan sekä itseään koskeviin asioihin, että itselleen tärkeän yhteisön asioihin. Digitaalisten palveluiden tulee tukea digiosallisuutta – näin aiempaa useampi pääsee osalliseksi palveluista.

Toimenpideohjelman mukaan ihmiset tarvitsevat hyvinvointia, terveyttä ja turvallisuutta edistävää toimintaa sekä laadukkaita ja yhdenvertaisia palveluja. Sen mukaan hyvinvoinnin, terveyden ja turvallisuuden edistäminen on osa kuntien ja alueiden johtamista, toimintaa ja yhteistyötä. Lisäksi toimenpideohjelmassa todetaan, että päätöksentekijät tekevät jatkuvasti päätöksiä, jotka vaikuttavat ihmisten hyvinvointiin, terveyteen ja turvallisuuteen ja joilla joko vähennetään tai lisätään ihmisten välistä eriarvoisuutta. Päätöksenteon vaikuttavuutta voidaan vahvistaa, kun päätöksenteon menetelmiä sekä tietopohjaa kehitetään.

HYVINVOINNIN, TERVEYDEN JA TURVALLISUUDEN EDISTÄMINEN

Hyvinvoinnin, terveyden ja turvallisuuden edistäminen 2030 – valtioneuvoston periaatepäätöksen sekä [toimeenpanosuunnitelman](#) mukaan: kaikkien hallinnonalojen täytyy toimia, jotta periaatepäätöksen tavoitteet saavutetaan. Toimien johdosta esimerkiksi hyvinvoinnin ja terveyden eriarvoisuus kapenee. Toiminnan painopiste siirtyy.

- **Hyvinvoinnin, terveyden ja turvallisuuden edistämiseen**
- **Työ-, opiskelu- ja toimintakyvyn tukemiseen**
- **Ongelmien ennaltaehkäisyyn**

Kansallinen hyvinvoinnin, terveyden ja turvallisuuden toimenpideohjelma ohjaa omalta osaltaan myös kuntien ja hyvinvointialueiden toimintaa. Toimenpideohjelmassa turvallisuus ja eriarvoistumiskehitys liitetään yhteen. Toimenpideohjelmassa todetaan, että eriarvoisuus on lisääntynyt yhteiskunnassamme. Ohjelman mukaan eriarvoisuuden vähentäminen on EU-maissa korkean prioriteetin tavoite. Eriarvoisuus voi liittyä lähes kaikkiin inhimillisen elämän osa-alueisiin: hyvinvointiin, terveyteen, talouteen, syntyperään, sukupuoleen, ikään tai asumiseen. Eriarvoisuuden vastakohtina voidaan pitää tasa-arvoa ja oikeudenmukaisuutta. Eriarvoisuus lisää turvattomuutta. Jotta suunta voidaan muuttaa paremmaksi, on kyettävä vahvistamaan ihmisten osallisuutta ja yhdenvertaisuutta. Tämä tarkoittaa sitä, että keskitymme parantamaan erityisesti heikoimmassa asemassa olevien ihmisten tilannetta. Mitä vahvemmin ihmiset kokevat olevansa osa yhteisöä, sen paremmin he voivat. Koettu osallisuus lisää myös koettua turvallisuudentunnetta.

HYVINVOINNIN, TERVEYDEN JA TURVALLISUUDEN EDISTÄMISEN KANSALLISET PAINOPISTEALUEET

- 1. KAIKILLE MAHDOLLISUUS OSALLISUUTEEN**
- 2. HYVÄT ARKIYMPÄRISTÖT**
- 3. HYVINVOINTIA, TERVEYTTÄ JA TURVALLISUUTTA
EDISTÄVÄT PALVELUT**
- 4. PÄÄTÖKSENTEOLLA VAIKUTTAMINEN**

VALTIONEUVOSTON VOIMASSAOLEVAT KANSALLISET OHJELMAT JA STRATEGIAT HYTEN TURVALLISUUSTYÖSSÄ

- **Hyvinvoinnin, terveyden ja turvallisuuden edistämisen periaatepäättös 2030 ja sen toimeenpanosuunnitelma**
- **Naisiin kohdistuvan väkivallan torjuntaohjelma 2020- 2023**
- **Väkivallaton lapsuus toimenpideohjelma 2020- 2025**
- **Koti- ja vapaa-ajan tapaturmien ehkäisyohjelma 2020- 2030**
- **Päihde- ja riippuvuusstrategia 2020- 2030**
- **Mielenterveysstrategia 2020- 2030**
- **Liikenneturvallisuusstrategia 2022-2026**
- **Asunnottomuuden yhteistyöohjelma 2020-2022 (tavoitteena poistaa pitkäaikaisasunnottomuus vuoteen 2027 mennessä)**
- **Itsemurhien ehkäisyohjelma 2020–2030**
- **Koulutus- ja työperusteisen maahanmuuton tiekartta 2035**
- Edellä olevista ohjelmista ja strategioista nousee kuntiin ja hyvinvointialueille hyte-työn ja turvallisuustyön kannalta yhteisiä seurattavia indikaattoreita.
- Osa indikaattoreista on viranomaisindikaattoreita.
- Näitä indikaattoreita on pyritty nostamaan valmistelutyössä esille.
- Valtaosa indikaattoreista löytyy Sotka-netin kautta.

KUNTALIITON JA THL:N KEHITTÄMÄT PERUSTASON INDIKAATTORIT HYTEN TURVALLISUUSTYÖHÖN

- **Väkivalta/rikollisuus:**
 - Poliisin tietoon tulleet henkeen ja terveyteen kohdistuneet rikokset / 1000 asukasta
 - Koulukiusattuna vähintään kerran viikossa, % 8. ja 9. luokan oppilaista
 - Kokenut vanhempien tai muiden huoltapitävien aikuisten fyysistä väkivaltaa vuoden aikana, % 4. ja 5. luokan oppilaista
- **Tapaturmat ja onnettomuudet:**
 - Liikennevahinkojen uhrin (vammautuneet) / 1000 asukasta
 - Koti- ja vapaa-ajan tapaturmiin liittyvät hoitojaksot / 10 000 asukasta
 - Kaatumisiin ja putoamisiin liittyvät hoitojaksot 65 vuotta täyttäneillä / 10 000 vastaavan ikäistä
- **Turvallinen elinympäristö:**
 - Poliisin tietoon tulleet omaisuusrikokset / 1000 asukasta
 - Poliisin tietoon tulleet kaikki huumausainerikokset / 1000 asukasta Juurisyyt
 - Koulutuksen ulkopuolelle jääneet 17 – 24 -vuotiaat, % vastaavan ikäisestä väestöstä
 - Syrjäytymisriskissä (ei työssä, ei opiskele, ei ole varusmiespalvelussa) olevat 18 - 24-vuotiaat, % vastaavan ikäisistä

HYVINVOINTIALUETASON VÄHIMMÄISINDIKAATTORIT:

- Kouluympäristön terveellisyyden ja turvallisuuden ja kouluyhteisön hyvinvoinnin edistämisen tarkastus on tehty peruskoulussa kolmen vuoden välein, % kouluista
- Alle 25-vuotiaat tapaturmaisesti loukkaantuneet
- Toimeentulotukea saaneet lapsiperheet, % lapsiperheistä
- Alkoholia liikaa käyttävien osuus, % 20 vuotta täyttäneistä
- Vaikeasti työllistyvät, rakennetyöttömyys , % 15-64-vuotiaista
- Koettu turvallisuuden tunne
- Kokeillut laittomia huumeita ainakin kerran, % x ja y luokan oppilaista
- Vahingontekorikokset
- Pitkäaikaistyöttömät

HYTEN JA TURVALLISUUSTYÖN YHTEISET INDIKAATTORIT/ LAAJA TASO/ KUNNAT:

Vanhemman liiallinen alkoholin käyttö aiheuttanut haittaaa, % 8. ja 9. luokan oppilaista, % lukion 1. ja 2. vuoden opiskelijoista, % ammatillisen oppilaitoksen 1. ja 2. vuoden opiskelijoista (4766-8)
Kokenut seksuaalista väkivaltaa vuoden aikana, % 8. ja 9. luokan oppilaista, % lukion 1. ja 2. vuoden opiskelijoista, % ammatillisen oppilaitoksen 1. ja 2. vuoden opiskelijoista (4941-3)
Alkoholijuomien kokonaiskulutus asukasta kohti 100 %:n alkoholina, litraa (3629)
Päihteiden vaikutuksen alaisena tehdyistä rikoksista syyllisiksi epäillyt / 1 000 asukasta (3896)
Poliisin tietoon tulleet rattijuopumustapaukset / 1 000 asukasta (3089)
Huostassa tai kiireellisesti sijoitettuna olleet 0 - 17-vuotiaat viimeisimmän sijoitustiedon mukaan, % vastaavanikäisestä väestöstä (1077)
Toimeentulotukea pitkäaikaisesti saaneet lapsiperheet, % lapsiperheistä (5097)
Kokenut vanhempien tai muiden huoltapitävien aikuisten fyysistä väkivaltaa vuoden aikana, % 4. ja 5. luokan oppilaista, % 8. ja 9. luokan oppilaista, % lukion 1. ja 2. vuoden opiskelijoista, % AOL 1. ja 2. vuoden opiskelijoista
Koulukiusattuna vähintään kerran viikossa, % 4. ja 5. luokan oppilaista, % lukion 1. ja 2. vuoden opiskelijoista, % AOL 1. ja 2. vuoden opiskelijoista
Tapaturma koulussa tai koulumatkalla lukuvuoden aikana, % 8.-9lk / lukio / ammattioppilaitos (4790-2)
Nuorisotyöttömät, % 18 - 24-vuotiaasta työvoimasta (189)
Rikoksista syyllisiksi epäillyt 18 - 20-vuotiaat / 1 000 vastaavanikäistä (3895)
Päihtyneiden säilöönnotot / 1 000 asukasta (3094)
Lonkkamurtumat 65 vuotta täyttäneillä, % vastaavanikäisestä väestöstä (699)

3. KYMENLAAKSON ARJEN TURVALLISUUSOHJELMAN KERTOMUSOSA 2022

3.1. TURVALLISUUSTYÖ

3.2. TURVALLISUUDEN TILANNEKUVA

TURVALLISUUSTÖ JA TURVALLISUUDEN TILANNEKUVA-OSIOT

Turvallisuustyö- osio

sisältää maakunnan keskeisten turvallisuustyön viranomaisten, sekä hyvinvoinnin, terveyden ja turvallisuustyön yhdyspintaorganisaatioiden esittelyn, sekä viranomaistoimijoiden keskeisten tehtäväkokonaisuuksien esittelyn.

Turvallisuuden tilannekuva-osio

sisältää työryhmätyöskentelyssä tunnistettuja toimintaympäristön erityispiirteitä ja seurannassa olevia/ seurantaan kuuluvia indikaattoreita sekä viranomaistyössä, että hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen ja turvallisuustyön yhdyspinnoilla Kymenlaakson alueella. Sisältää sekä **viranomaisindikaattorit-osion**, että **Hytetyön indikaattorit- osion**.

3.1. TURVALLISUUSTYÖ

Turvallisuustoimijat sekä turvallisuuden toimintaympäristö Kymenlaakson alueella

KYMENLAAKSON KUNNAT JA (ARJEN) TURVALLISUUDESTA VASTAAVAT TOIMIELIMET

Hamina: hyvinvointivaliokunta (hyte-työ) ja kaupunginhallitus (kokonaisturvallisuus)

Kotka: hyvinvointilautakunta (hyte-työ) ja kaupunginhallitus (kokonaisturvallisuus)

Kouvola: kaupunginhallitus (kokonaisturvallisuus) ja elinvoimajaosto (hyte-työ)

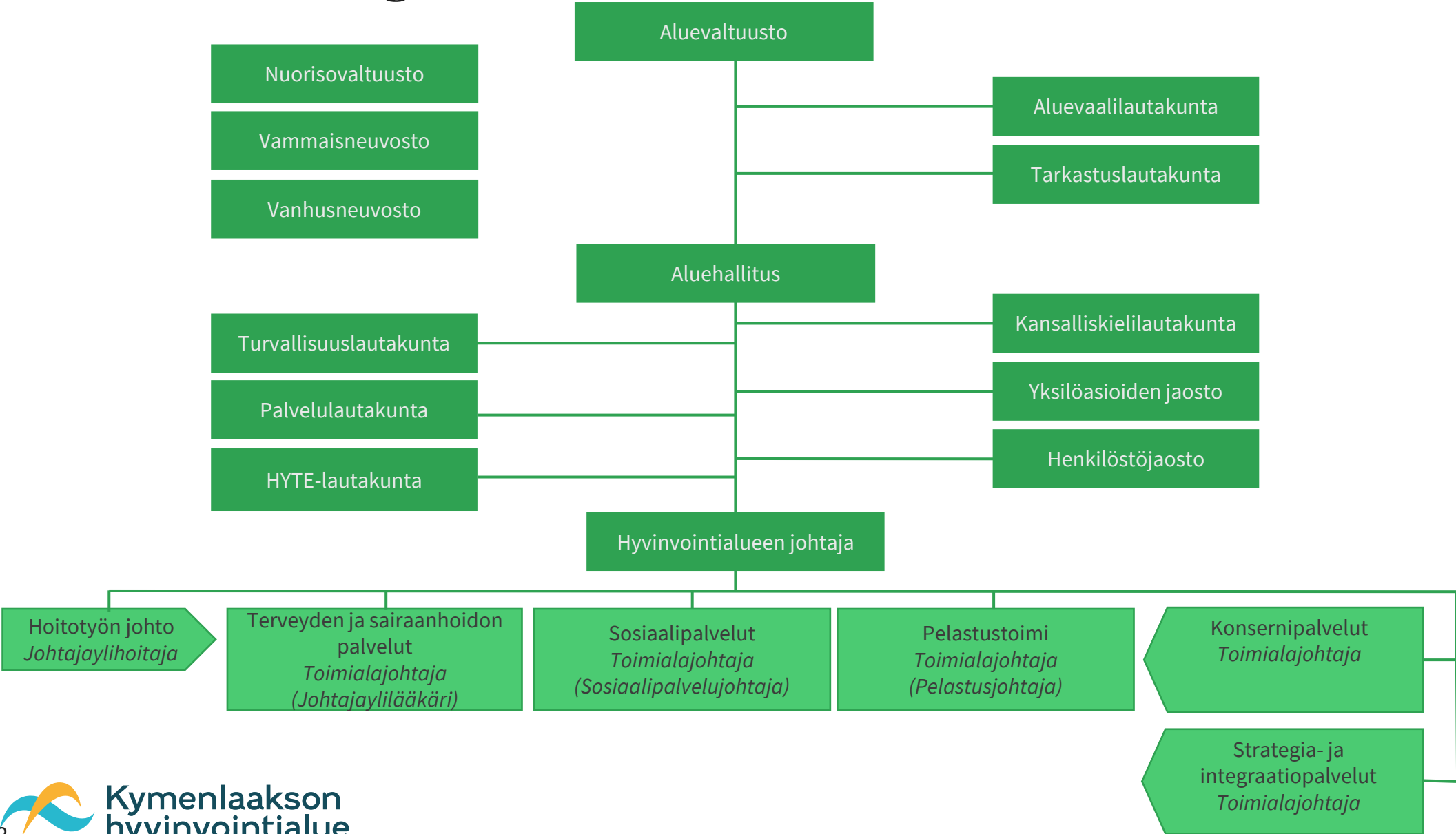
Miehikkälä: kunnanhallitus

Pyhtää: kunnanhallitus

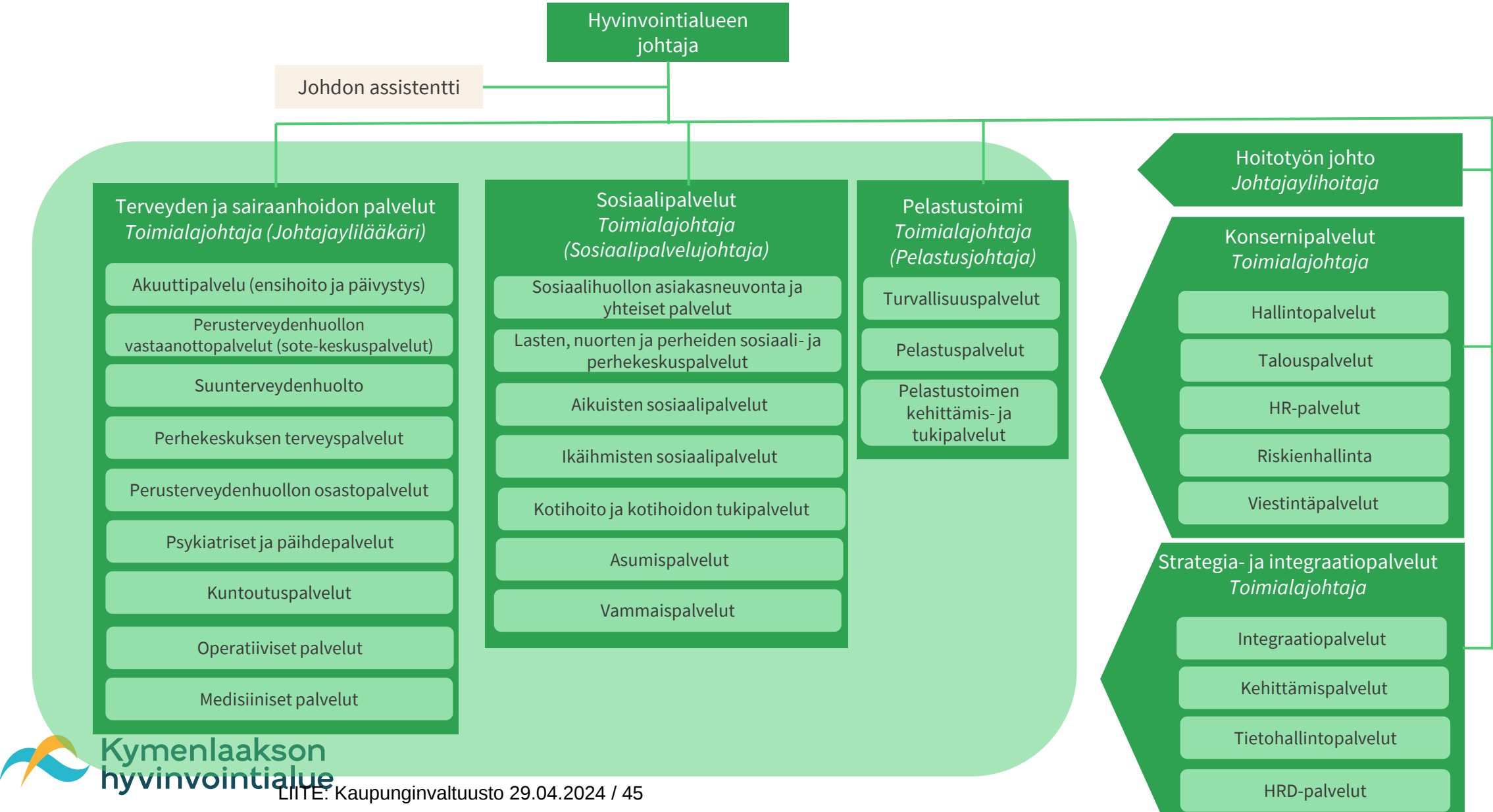
Virolahti: kunnanhallitus

HYVINVOINTIALUE

Luottamushenkilöorganisaatio

Henkilöstöorganisaatio

Varautumisverkosto - alueen toimijat

Kymen Turva

Varautumisen alueellinen yhteensovittaminen
pj. kaupungin tai kunnanjohtaja

Kuntien
edustajat

HVA
Pelastus & SoTe

MIGRI

Poliisi

RVL

PV

Tulli

Avi

Ely

ELVAR

Sihteeristö

Koostuu viranomaisista,
valmisteleva elin

Työryhmät
esim.
harjoitukset

Alueellisen
riskiarvion
valmistelut ja
päivitys

Työryhmät esim.
Polttoainejakelun
turvaaminen

VIESTINTÄ

- Tukee varautumisen yhteensovittamista
- Lisää ymmärrettävyyttä ja vaikuttavuutta
- Sovittaa yhteen viestintää

KYMEN TURVA, MAAKUNNALLINEN VARAUTUMISVERKOSTO

- Toiminut vuodesta 2012
- Tilannekuva
 - Yhteinen käsitys valtakunnallisesti ja alueellisesti merkittävistä riskeistä
- Painopisteet
- Yhteensovittaminen
 - Tietojen vaihtaminen, yhteisten suunnitelmien laatiminen, harjoitusten järjestäminen, toiminnan yhteensovittaminen

KYMEN TURVAN TUOTOKSIA:

- Kymenlaakson alueellinen riskiarvio
 - Alueellisesti merkittävien riskien poikkihallinnollinen arviointityö
- Kymenlaakson valmiuskortti
 - Tukee toimijoiden valmiussuunnittelua
 - Häiriötilanteessa nopea käsitys keskeisistä toimijoista ja tehtävistä
- Ennakoiva tilanneseuranta ja arviointi
 - Turvallisuuteen vaikuttavien toimintaympäristön muutosten poikkihallinnollista seurantaa ja arviointia
- Harjoitusten yhteensovittaminen
 - Tulevien harjoitusten käsittely
 - Sisältöjen ja ajankohtien yhteensovittaminen

VARAUTUMISEN JA SISÄISEN TURVALLISUUDEN YHDYSPINNAT KUNNISSA JA HYVINVOINTIALUEILLA

Tilanne vuoden 2022 loppuun saakka:

- Suurin osa maamme 22 pelastuslaitoksesta tuki toimialueidensa kuntien varautumista. Tuen muotoja ovat olleet muun muassa erilaiset teemakoulutukset, valmiussuunnittelussa avustaminen, yhteinen harjoittelu sekä varautumisen kysymyksien asiantuntijuus.
- Myös häiriötilanteisiin liittyviä heräteviestejä sekä häiriötilannekuvaa on jaettu pelastuslaitokselta kunnille useilla alueilla kuntia koskevan häiriötilanteen aikana.
- Lisäksi maakunnallista laajempaa yleistä tilannekuvaa ylläpidettiin alueellisten valmius- ja turvallisuusfoorumien kautta, joiden kokoonpanossa oli eri viranomaisten edustajat, kuntien edustajat, kriittisen infran edustajat sekä mahdolliset avainjärjestöjen toimijat.

VARAUTUMISEN JA SISÄISEN TURVALLISUUDEN YHDYSPINNAT KUNNISSA JA HYVINVOINTIALUEILLA

- **Mikä muuttui vuoden 2023 alussa?**
- Hyvinvointialueella pelastustoimi on osa laajempaa sosiaali- ja terveydenhuollon kokonaisuutta. Pelastustoimen perinteiset häiriöt ja tilannekuva eivät ole yhtä kuin hyvinvointialueen häiriötilannekuva.
- Hyvinvointialueen tilannekuvan spektri on laajempi (SosTerv-häiriöt mukaan lukien). Sama pätee varautumisen tukeen.
- Lainsäädännöllisesti: STM ja vaatimus YTA-alueiden valmiuskeskuksille, jotka ylläpitävät terveydenhuollon tilannekuvaa.
- Häiriötilannetta johtaa toimivaltainen viranomainen.

VARAUTUMISEN TOIMIJAT

Varautumisen toimijat

• PELASTUSTOIMEN TUKI • Palvelutasopäätös / sopimus. • Kuntien varautumisen tukeminen. • Työn muodot vaihtelevat. • Fokus pelastustoimen kautta.	PELA	Pelastusopisto	• KANSALLINEN OSAAMISKESKUS • Siviilivalmiuden yksikkö. • Yleistä koulutusta (kunnille). • Toimialakohtaista koulutusta.
• SHP ja ERVA-alue • STM:n ohjaus. • Fokus terveydenhuollon varautuminen	SosTer	AVI / valmiustoimkunnat	• ALUEELLINEN VARAUTUMINEN • Keskiössä AVI:n valmiusharjoitukset. • Alueellinen yhteistyöfoorumi. • Alueellinen yhteensovittaminen.

**KUNTA
LIITTO**

TILANNEKUVATOIMIJAT

Tilannekuvatoimijat

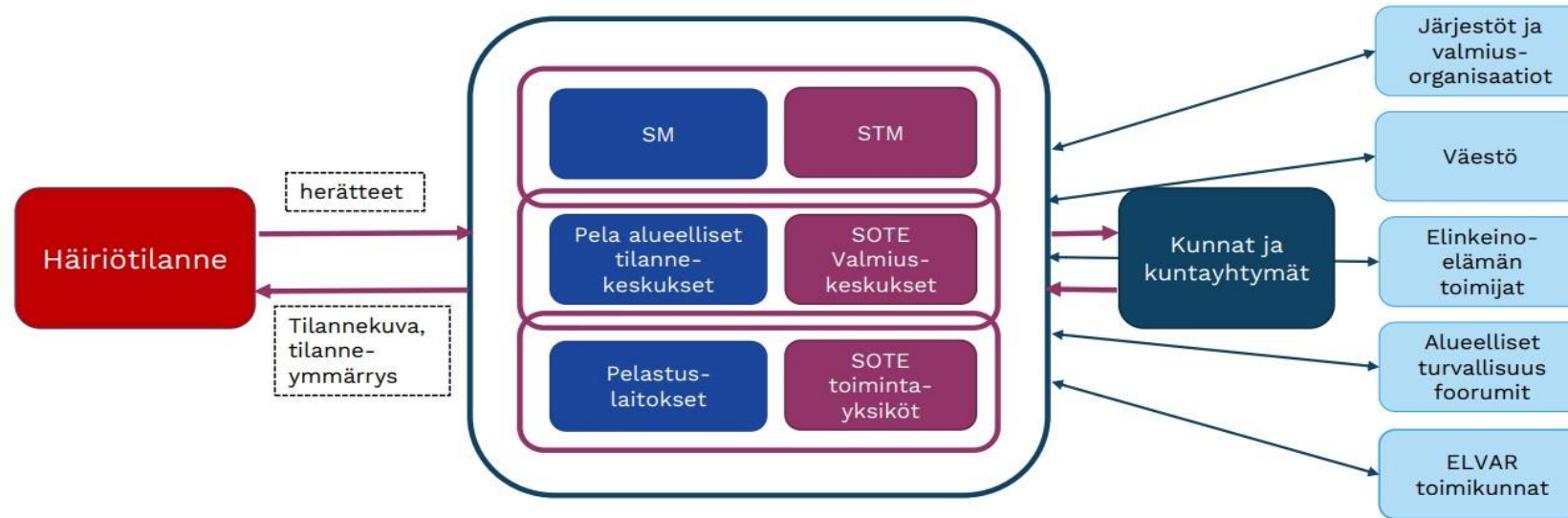
• PELA ALUEELLINEN TIKE • Ohjaus Sisäministeriöltä • Palvelee ERVA-aluejaon mukaisesti • 1+5+13-malli • Rakentumassa, ISTIKE valmis.	SM	HVA	• HVA TIKE / JOKE • Hyvinvointialueen oma toiminto • Ei kaikilla HVA-alueilla. • Miehitetään tilanteen myötä.
• ERVA-ALUEEN VALMIUSKESKUS • Ohjaus STM • ERVA-alueen tilannekuvan ylläpito • Yliopistosairaalat 24//365 • Rakentumassa.	STM	Valmiustoimikunnat / valmiusfoorumit	• VALMIUSFOORUMIT • Maakunnallisia yhteistyöelimiä. • VIRYT + kunnat + elinkeinoelämä • Laaja ja yleinen tilannekuva • Ei kykyä operatiiviseen tilannekuvaan

KUNTA
LIITTO

KIIREELLISEN HÄIRIÖTILANTEEN JOHTAMINEN

21

1. Häiriöaikainen tilannejohtaminen –kiireellinen tilanne

KUNTA
LIITTO

HÄIRIÖTILANTEEN JOHTAMINEN

2. Häiriötilannejohtaminen –yhteistyö & yhdyspinnat

22

ME

Kaakkois-Suomen poliisilaitos

Imatra

Lappeenranta

Kouvola

Hamina

Kotka

390
poliisia

ME

Kaakkois-Suomen poliisilaitos

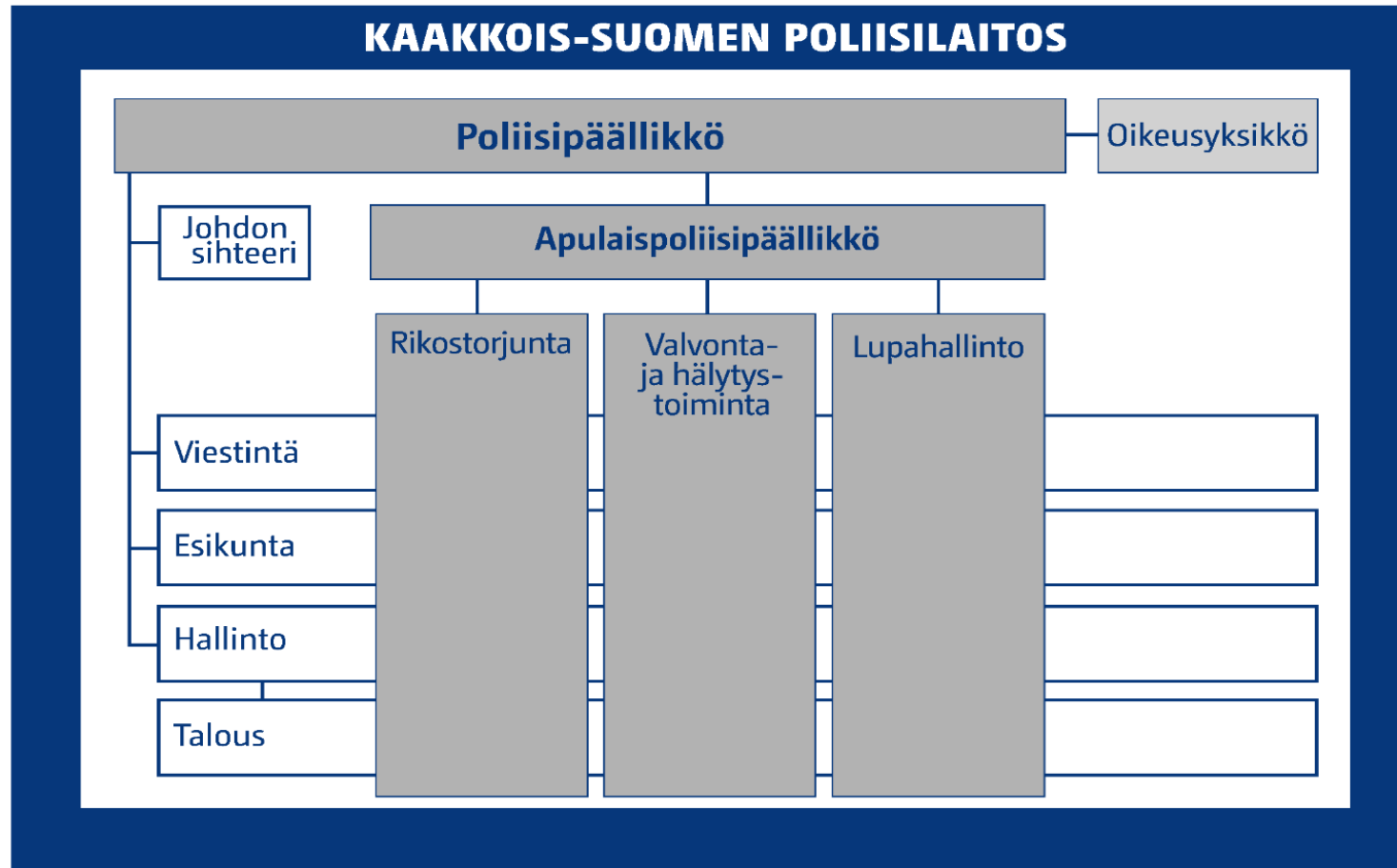

- **Toiminta-alueemme**

- Kymenlaakso ja Etelä-Karjala
- 15 kuntaa
- 287 498 asukasta^(*)
- 13 640 km² ^(**)

ME

Kaakkois-Suomen poliisilaitos

ME

Kaakkois-Suomen poliisilaitos

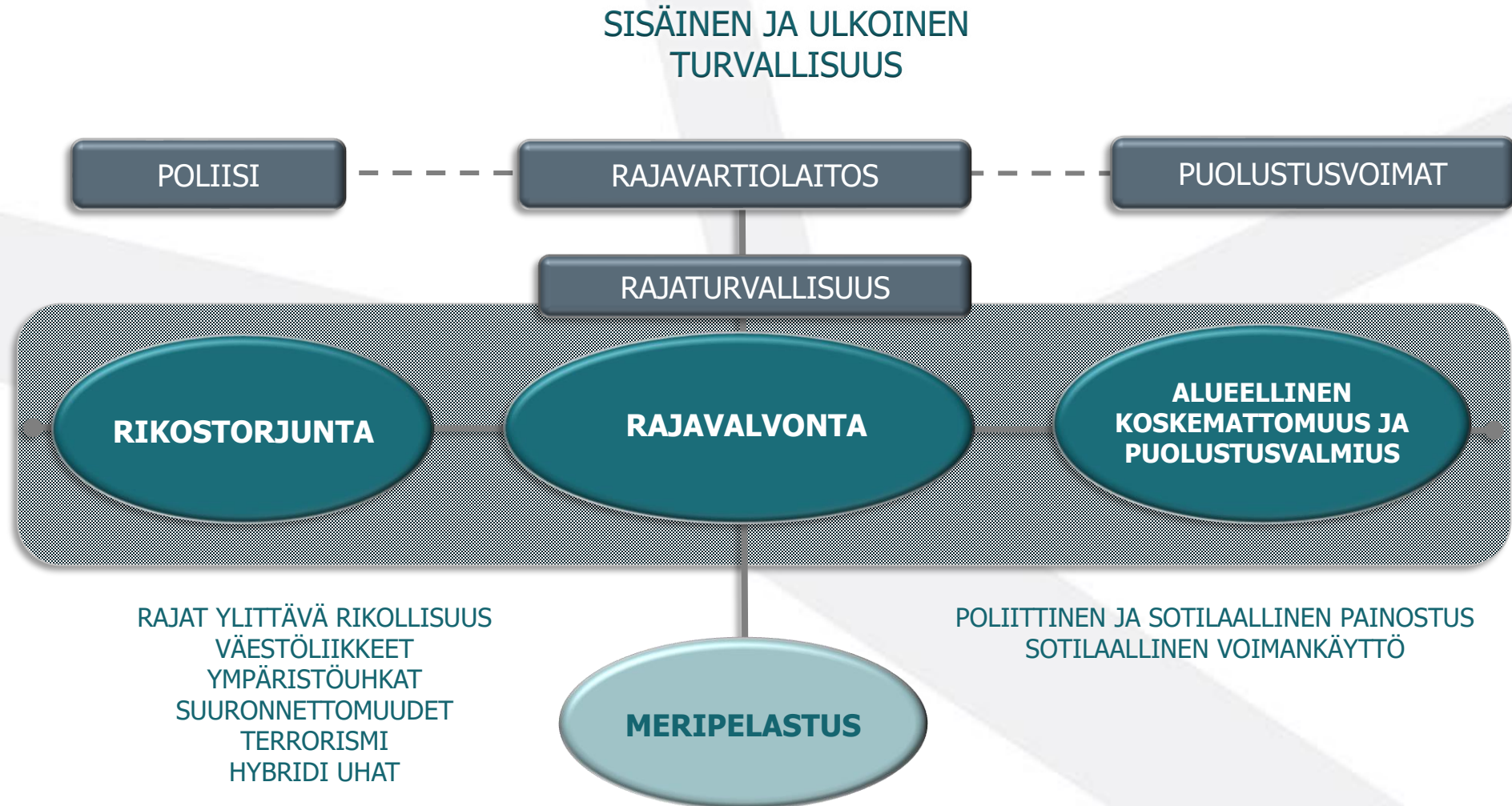
- Ennaltaestävän poliisitoiminta/ Ankkuritoiminta
 - Kohdentuu alaikäisiin, Kymenlaaksossa alle 15 v
 - Yhteistyötahoina koulut ja lasten- ja nuorten palvelut
 - Huolta aiheuttavat henkilöt
 - Paikallinen ongelmanratkaisu/harva-asutusalueet
 - Sosiaalinen media
 - Valvontavuorot partiossa ongelmakohteisiin tai eri tapahtumiin
 - Kuntien ja hyvinvointialueiden verkostotyö
-
- Vuonna 2022 koko Kaakkois-Suomen alueella puhutettuja rikolliseen tekoon epäiltyjä nuoria yhteensä yli 400 kpl, n. 75 % puhutetuista oli ensikertalaisia ja n. 70 % puhutetuista kertoi katuvansa
 - Nuoret kokeneet että noin 80 % puhutetuista hyötyi puhutuksesta ja puhutuksissa ikäjakauma pääosin 11-14-vuotiaat

ME

Kaakkois-Suomen poliisilaitos

Sisäinen ja ulkoinen turvallisuus

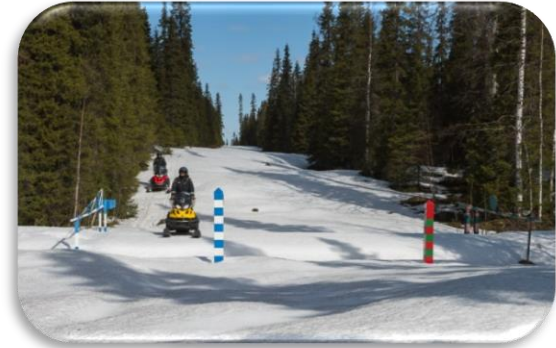

Rajavartiolaitos

– Turvana kaikissa oloissa

Toiminnan päämäärät:

- Rajaturvallisuus
 - Tehokas ja uskottava ulkorajavalvonta
 - Torjuu turvallisuushkia ulkorajoilla
 - Turvallinen ja sujuva rajaliikenne
 - Vaikuttava rikostorjunta
 - Ihmisten turvallisuuden lisääminen rajaseuduilla ja saaristossa
- Turvallisuus merialueilla
 - Luotettava meripelastusjärjestelmä
 - Välitön johtamis- ja toimintavalmius
 - Merellisen ympäristön suojelun edistäminen
- Alueellinen koskemattomuus ja puolustusvalmius
 - Hyvä toimintakyky kaikissa häiriötilanteissa ja poikkeus oloissa
 - Valmius alueellisen koskemattomuuden turvaamiseen ja valtakunnan puolustamiseen

Rajaturvallisuus

Rajatarkastukset, rajojen valvonta (ml. alueellinen koskemattomuus), rikostorjunta ja -tutkinta, ulkomaalaisvalvonta, tullitehtävät, kiireelliset poliisitehtävät

Meripelastustoimi

Etsintä- ja pelastustehtävät maa- ja merialueilla, merellisen ympäristön suojelu, vesiliikenteen valvonta

Sotilaallinen maanpuolustus

Asevelvollisten ja oman henkilökunnan kouluttaminen, operatiivinen suunnittelu, materiaalisen valmiuden ylläpitäminen

Kaakkois-Suomen rajavartiosto

Päätehtävät

➤ Rajaturvallisuus

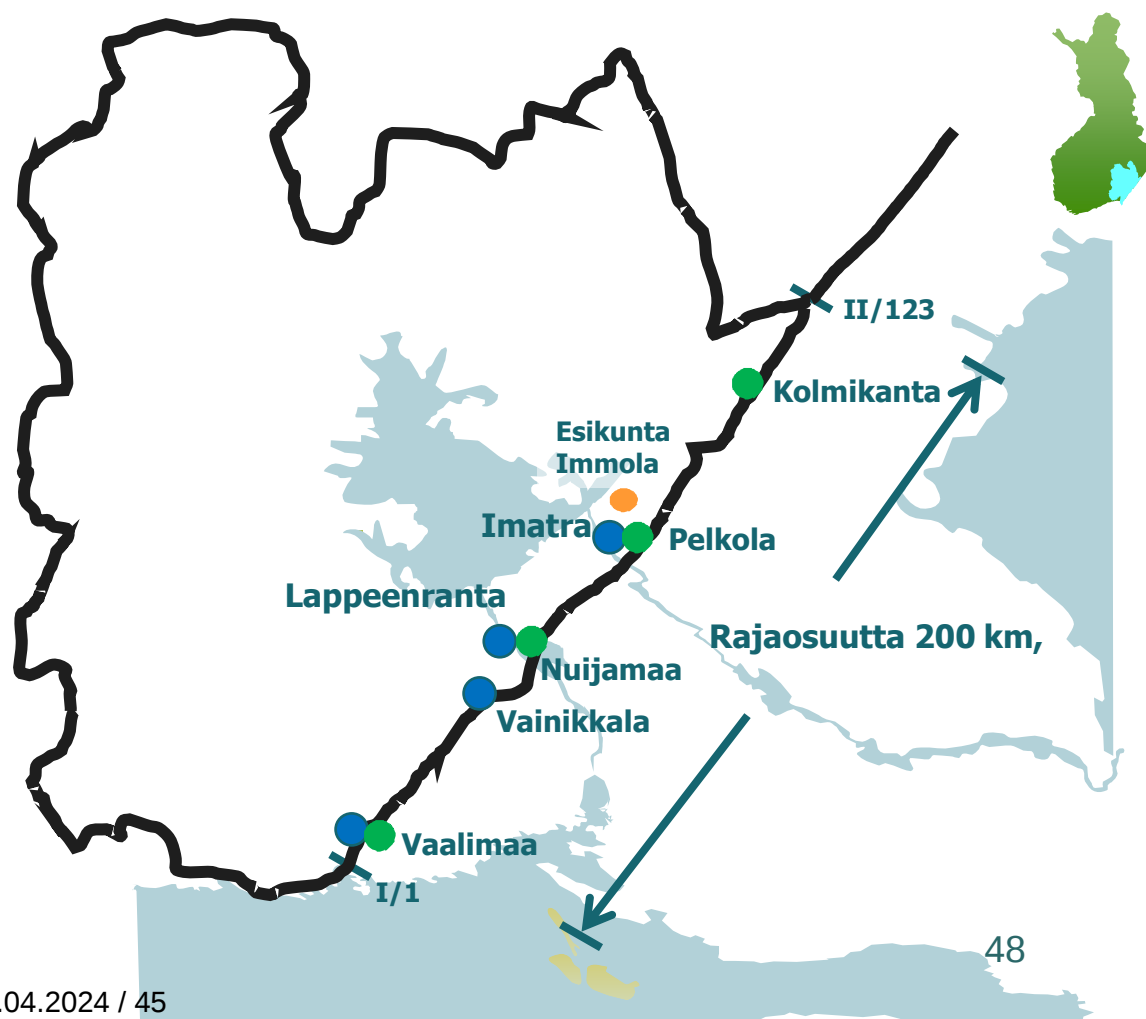
- Rajatarkastukset
- Rajojen valvonta (sis. aluevalvonta)
- Rikostorjunta ja -tutkinta
- Ulkomaalaisvalvonta
- Tullitehtävät
- Kiireelliset poliisitehtävät

➤ Sotilaallinen maanpuolustus

Rajavartioasemia 4 ●

Rajatarkastusasemia 4 ●

Henkilöstö 1.1.2023:
Yhteensä 761

Rajavartiolaitoksen tehtävät merellä

- **Rajaturvallisuustehtävät**
 - Rajavalvonta ja rajatarkastukset
- **Meripelastuksen johtaminen ja osallistuminen**
- **Sotilaallinen maanpuolustus**
 - Aluevalvonta
- **Merelliset turvallisuustehtävät**
 - Talousvyöhykkeen valvonta
 - Ympäristöturvallisuustehtävät
 - Alusöljypäästöjen valvonta ja seuraamusmaksujen määrääminen
 - Vesiliikenteen valvonta
 - Ympäristövahinkojen torjuntatoimet
 - Metsästyksen ja kalastuksen valvonta
 - Merenkulun turvatoimihälytysten vastaanotto
 - Yleisen järjestyksen ja turvallisuuden tehtävät
 - Tullitehtävät

Merivartiotoiminnot

RVL VASTAA

▪ RAJATURVALLISUUS

- Valvonta
- Rajatarkastukset

▪ MERIPELASTUKSEN JOHTAMINEN

▪ YMPÄRISTÖN SUOJELU

- Öljypäästötutkinta,
- Seuraamusmaksu

RVL SUORITTA

▪ POLIISITEHTÄVÄT

- Kiireelliset
- Vedenalainen rikospaikkatutkinta
- Terrorismintorjunta

▪ TULLITEHTÄVÄT

▪ VALVONTA

- Vesiliikenne
- Kalastus
- Hylyt

▪ ALUEELLISEN KOSKEMATTOMUUDEN VALVONTA JA TURVAAMINEN

▪ YMPÄRISTÖVAHINKOJEN TORJUNTA

▪ PELASTUSTOIMINTA

RVL OSALLISTUU

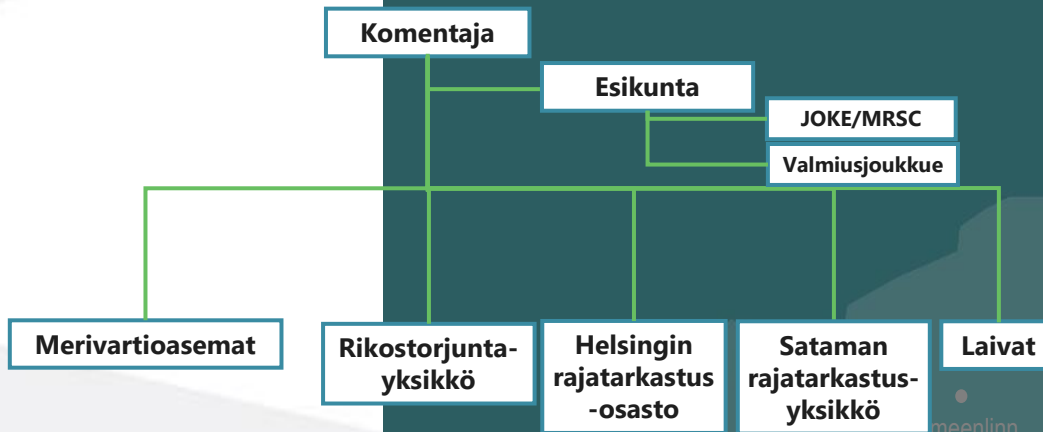
▪ PUOLUSTUSVALMIUS

▪ LENTOPELASTUS

▪ ISPS (SATAMA-TURVALLISUUS)

Suomenlahden merivartiosto

Merivartioston vahvuuteen kuuluu 8 merivartiioasemaa, Helsingin rajatarkastusosasto, rikostorjuntayksikkö, Sataman rajatarkastusyksikkö sekä vartiolaiva Turva.

Merivartiostossa työskentelee kaikkiaan noin 550 henkilöä.

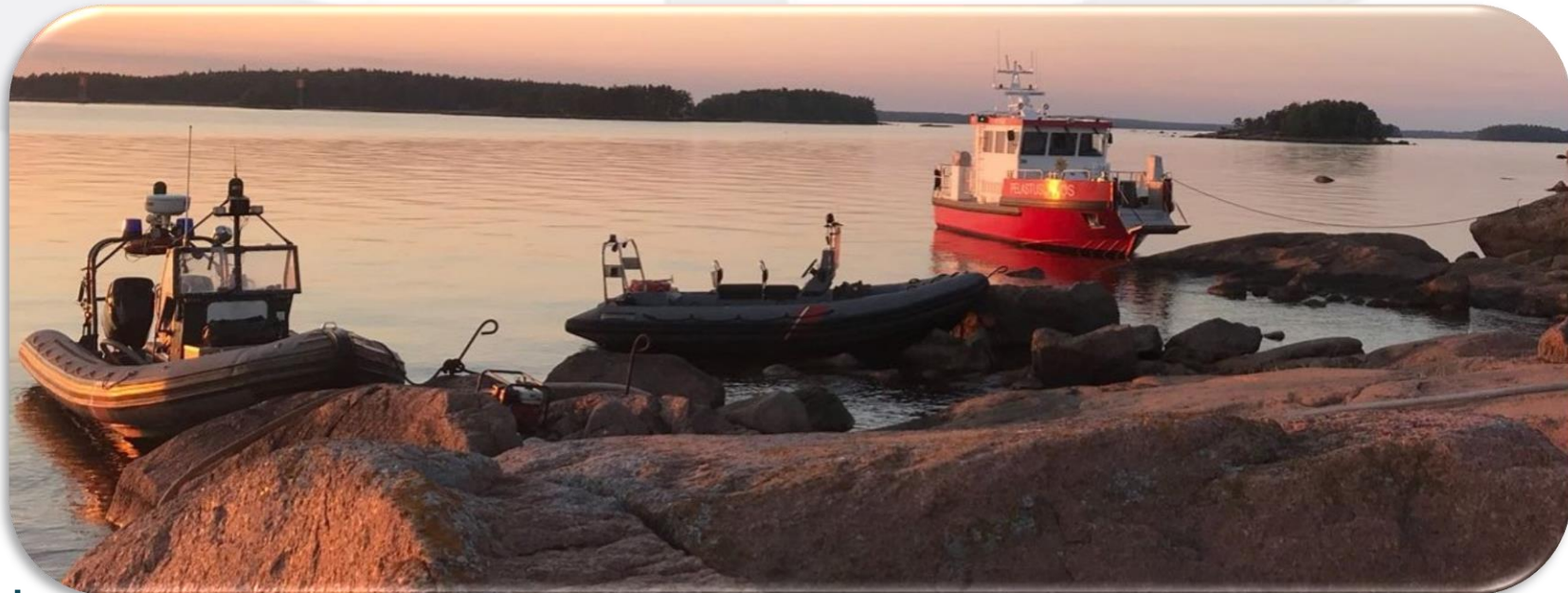

Merivartioaseman tehtävät

- rajavaivonta
- rajatarkastukset
- vesiliikenteen valvonta
- kansainvälinen yhteistyö

- rikostorjunta
- meripelastus
- sairaankuljetukset
- metsästyksen ja kalastuksen valvonta

- sotilaallinen maanpuolustus
- merellisen ympäristön suojelu
- poliisi – ja tullitehtävät

Tulli

Lähes kaikki toimintamme liittyy tavaraan: tavarahan verotus, vienti, tuonti, turvallisuus, tilastointi ja valvonta.

Tuemme laillisen ulkomaankaupan sujuvuutta ja keräämme verovarvoja.

Suojaamme ihmisiä ja yhteiskuntaa valvonnalla ja rikostorjunnalla.

TULLI

TULLI on osa EU:n tullionia

Valvomme tavaroiden tuonnissa ja viennissä sekä EU:n että 11 kansallisen ministeriön asettamia rajoituksia ja kieltoja.

 **LIKENNE- JA
VIESTINTÄMINISTERIÖ**

 **OPETUS- JA
KULTTUURIMINISTERIÖ**

 **SOSIAALI- JA
TERVEYSMINISTERIÖ**

 **Ulkoministeriö
Utrikesministeriet**

 Maa- ja metsätalousministeriö

 **Puolustusministeriö
Försvarsministeriet
Ministry of Defence**

 **Työ- ja elinkeinoministeriö
Arbets- och näringsministeriet**

 **Ympäristöministeriö
Miljöministeriet**

 **OIKEUSMINISTERIÖ
JUSTITIEMINISTERIET**

 **Sisäministeriö
Inrikesministeriet**

 **VALTIOVARAINMINISTERIÖ
FINANSMINISTERIET**

Suojaamme valvonnalla

Yhteiskunta

Vaaraa aiheuttavat ja kielletyt esineet ja aineet, kuten aseet, huumeet ja vaaralliset kemikaalit

Yritykset

Tuoteväärennökset, epäreilu kilpailu

Kuluttajat

Tuoteväärennökset, terveydelle vaaralliset tuotteet

Ympäristö ja alkutuotanto

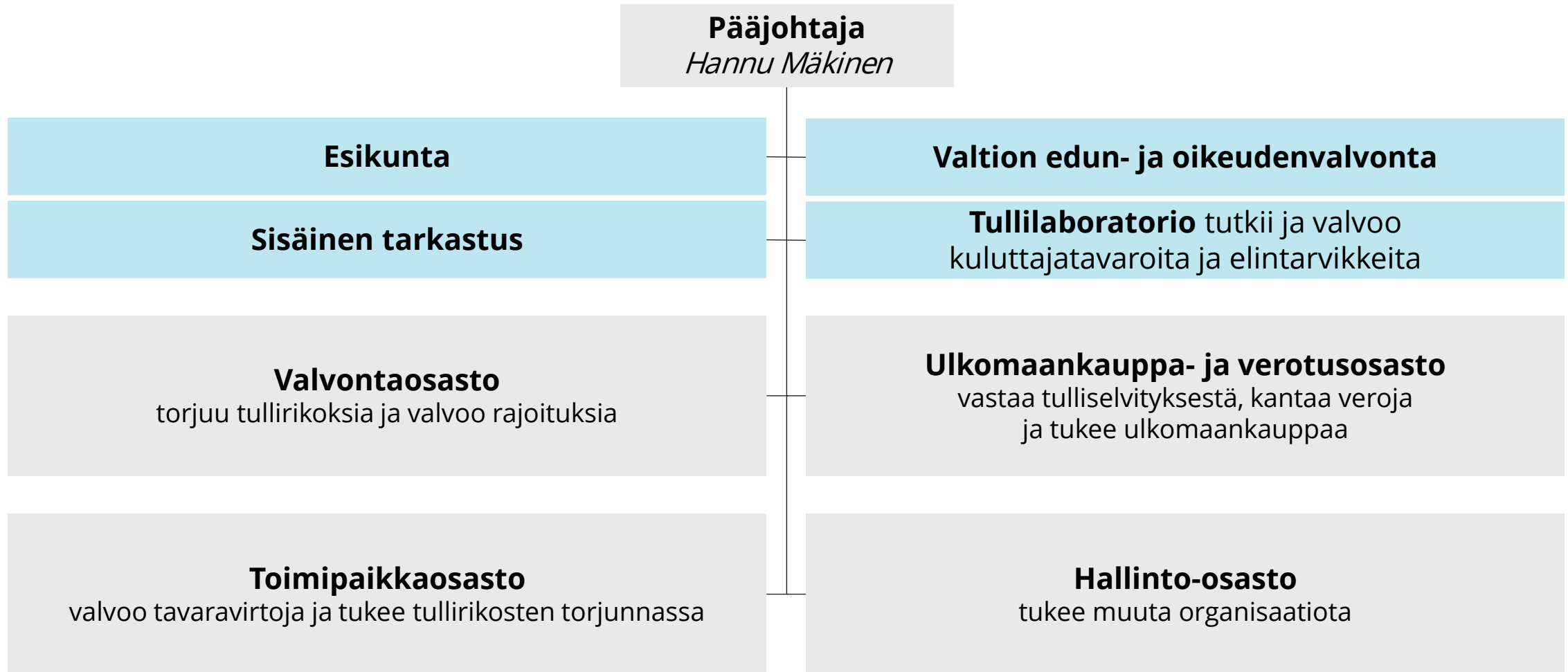
Suomen luontoa ja maanviljelyä uhkaavat kasvit, aineet ja taudit

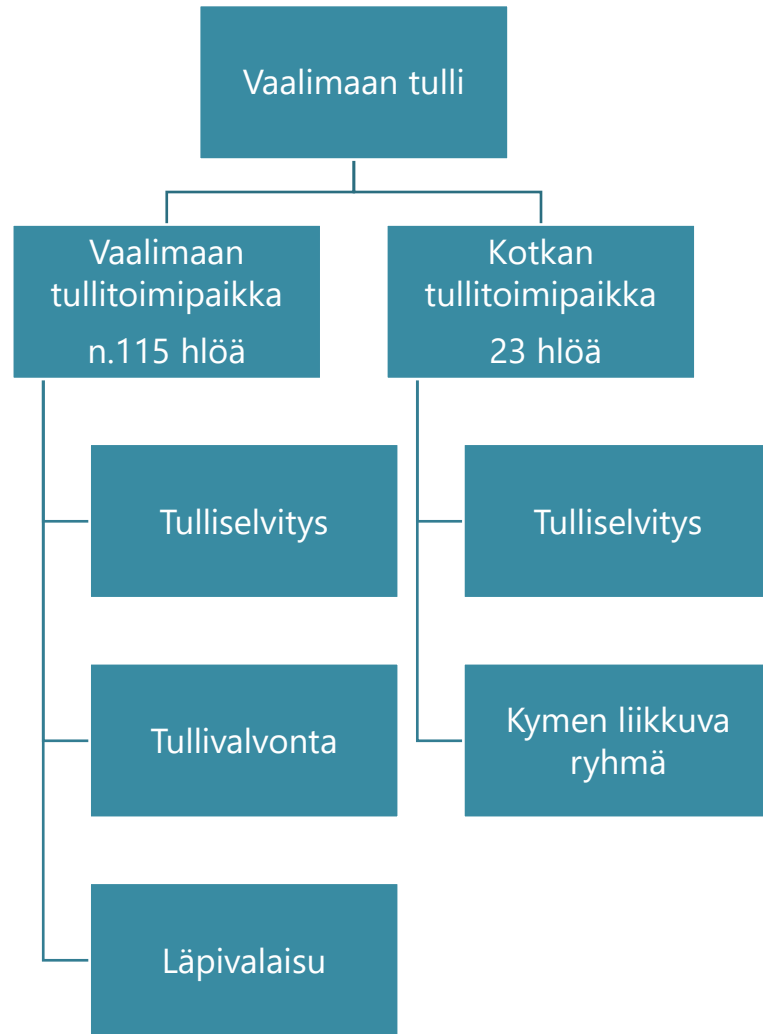
Luonnon monimuotoisuus

Uhanalaisten eläinten ja kasvien kansainvälinen kauppa

TULLI

Toimipaikkaosasto Vaalimaan tulli

Valvomme tavaroiden tuonnissa ja viennissä sekä EU:n että 11 kansallisen ministeriön asettamia rajoituksia ja kieltoja.

Tullin rikostutkinta Kymenlaakson alueella

- Haminan tutkintayksikkö (Valvontaosasto) vastaa alueen tullirikosten estämisestä, paljastamisesta ja esitutkinnasta
- n. 300 rikosasiaa vuodessa, joiden kohteena maahantuontiin tai maastavientiin liittyvien esineiden ja aineiden tullivalvonnassa havaitut rikokset
 - Maahantuonnin kohteina huumausaineet, lääkkeet, aseet, alkoholi, nuuska ja muut tupakkatuotteet, dopingaineet, eläimet ja eläinperäiset tuotteet sekä lukuisa määrä muita Tullin valvottavana olevia artikkeleita

Suomen sotilaallinen
puolustaminen

Muiden viranomaisten
tukeminen

Kansainvälisen avun
antaminen ja
vastaanottaminen

Osallistuminen
kansainväliseen
kriisinhallintaan

Puolustusvoimat

Puolustusvoimissa on kolme puolustushaaraa

Maavoimat

- **Maavoimat** puolustaa koko valtakunnan maa-aluetta ja toteuttaa kaikkia puolustusvoimien tehtäviä.
- Koko valtakunnan maa-alueen puolustaminen pohjautuu asevelvollisuuden kautta tuotettuun laajaan, suorituskykyiseen ja tarvittaessa nopeasti käytettävissä olevaan reserviin.

Merivoimat

- **Merivoimat** vastaa meri – ja rannikkoalueen puolustamisesta sekä meriliikenteen turvaamisesta.
- Päivystys-, vartiointi- ja valvontakyky ylläpidetään vuorokauden ja vuoden ympäri.

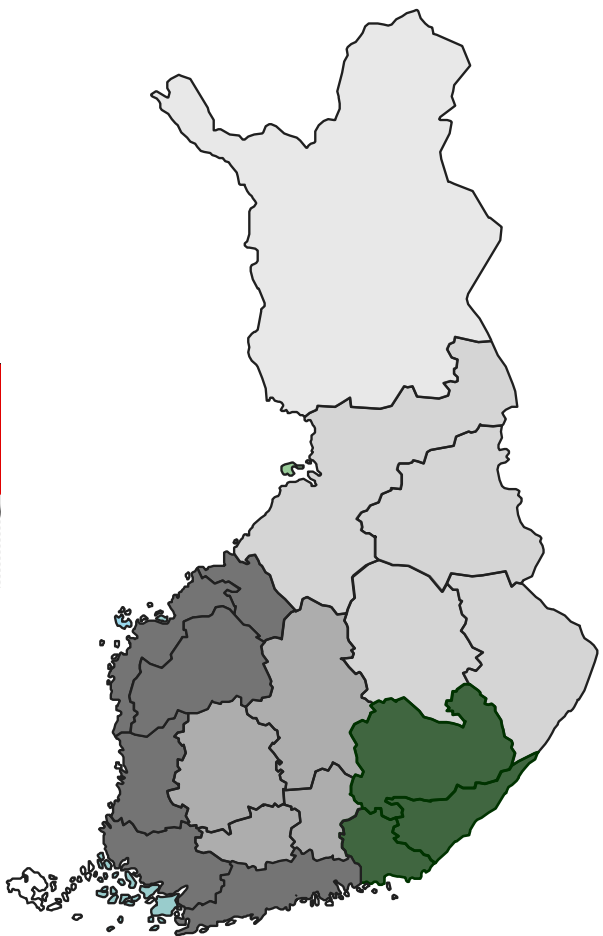
Ilmavoimat

- **Ilmavoimien** päätehtävä on ilmoitse tapahtuvan hyökkäyksen ennaltaehkäisy ja torjunta.
- Päivystys-, vartiointi- ja valvontakyky ylläpidetään vuorokauden ja vuoden ympäri. Ilmavoimat on alue-valvontaviranomainen, joka vastaa ilmatilan valvonnasta ja ilmoitse tapahtuvien alueloukkausten torjunnasta.

Karjalan prikaatin tehtävät

Karjalan prikaati on Kaakkois-Suomen puolustaja

- **Operatiivisen valmiuden ylläpito**
- **Kaakkois-Suomen sotilaallinen puolustus**
- Asevelvollisten kouluttaminen sodan ajan joukkoihin
- **Asevelvollisuusasiat**
- **Viranomaisyhteistyö ja virka-apu muille viranomaisille**
- **Maanpuolustus- ja reserviläisjärjestöjen tukeminen**
- Henkilöstön luovuttaminen kriisinhallintaoperaatioihin

KARPRKOM on Kouvolan varuskunnan päällikkö
ESALTSTOPÄÄLL on Mikkelin varuskunnan päällikkö
(MAASKJOHT on Lappeenrannan – Haminan varuskunnan päällikkö)

Kaakkois-Suomen aluetoimisto

Valtakunnallisesti yhteensä 12 aluetoimistoa

Kaakkois-Suomen aluetoimisto (KASALTSTO)

- **toiminta-alueena Kymenlaakso ja Etelä-Karjala**

Aluetoimisto on Maavoimien joukko-osastoon kuuluva organisaatio

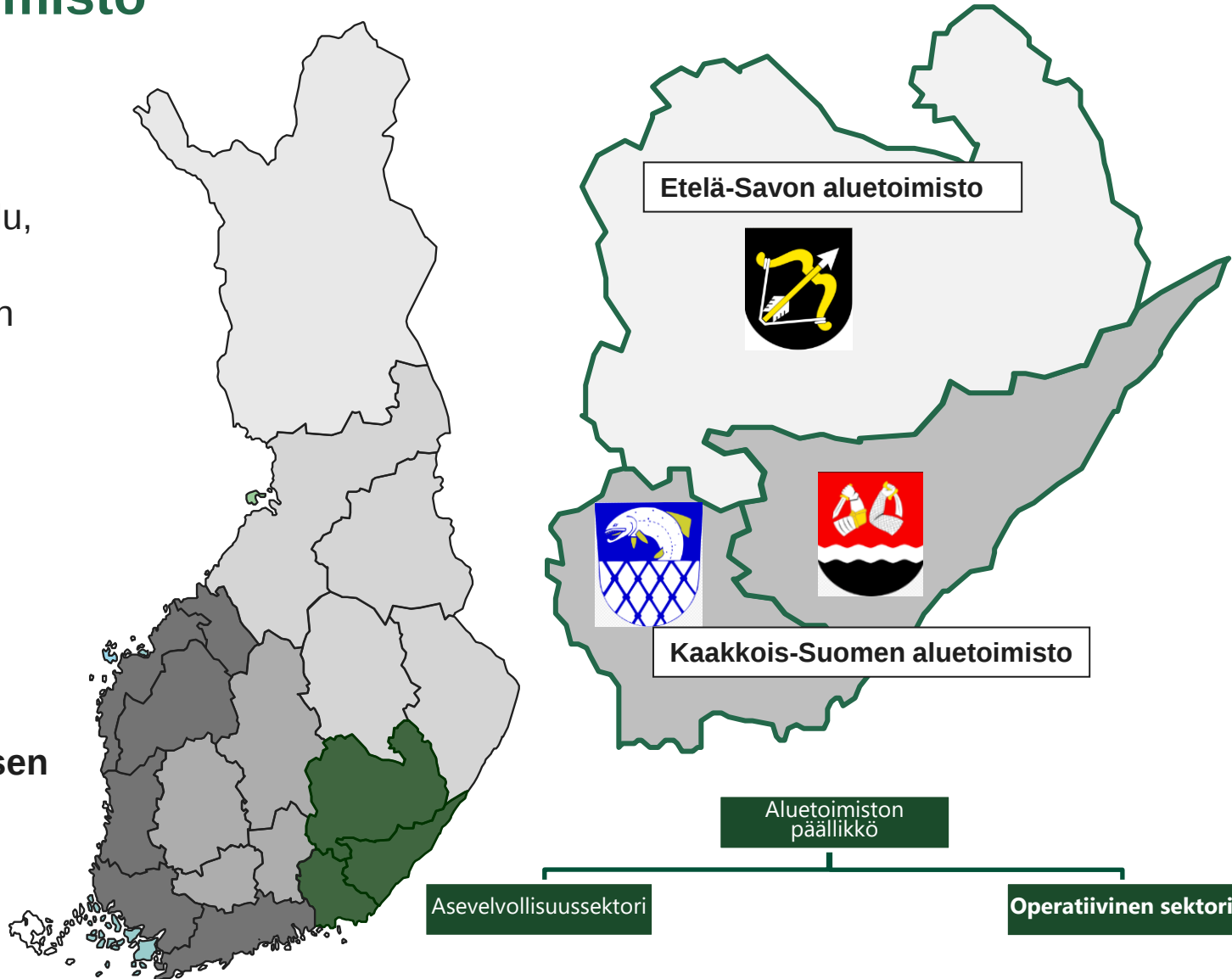
- **Säädöksiin perustuva toimivalta asevelvollisuusasioissa toimialueellaan, mm. henkilövaraaminen**

Asevelvollisuusasioiden hoidossa ja päätöksenteossa aluetoimisto on itsenäinen toimivaltainen aluehallintoviranomainen

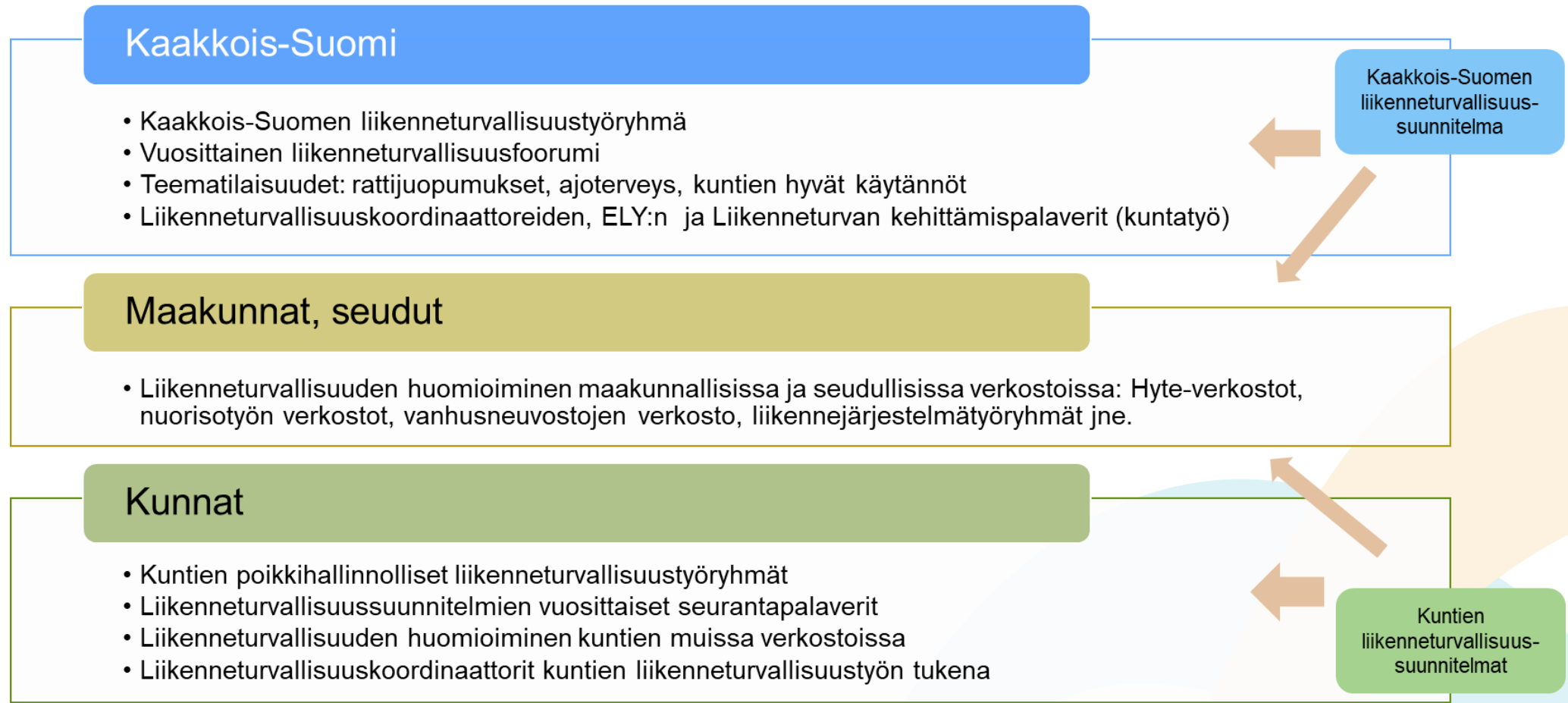

Kaakkois-Suomen aluetoimisto

- **asevelvollisuusasioiden** hoito ja siihen liittyvä päätöksenteko alueellaan
- **paikallispuolustus** alueellaan - suunnittelu, rakentaminen, käyttö ja ylläpito
- **valmiuden** ylläpitämiseen ja kehittämiseen liittyvät tehtävät
- **maanpuolustustyö** alueellaan
- **osaamisen** varmistaminen oman henkilöstönsä ja sodan ajan joukkojensa osalta
- reservin ja varareservin **ylentäminen** (miehistö ja aliupseerit)
- reservin kouluttajien **oikeudet**
- vapaaehtoisen **maanpuolustuskoulutuksen** (MPK) koordinointi
- **maanpuolustuskurssien** toteuttaminen

LIKENNETURVALLISUUSTYÖN ORGANISOITUMINEN

Pitkän aikavälin visio ja tavoitteet

Liikenneturvallisuusvisio vuoteen 2030

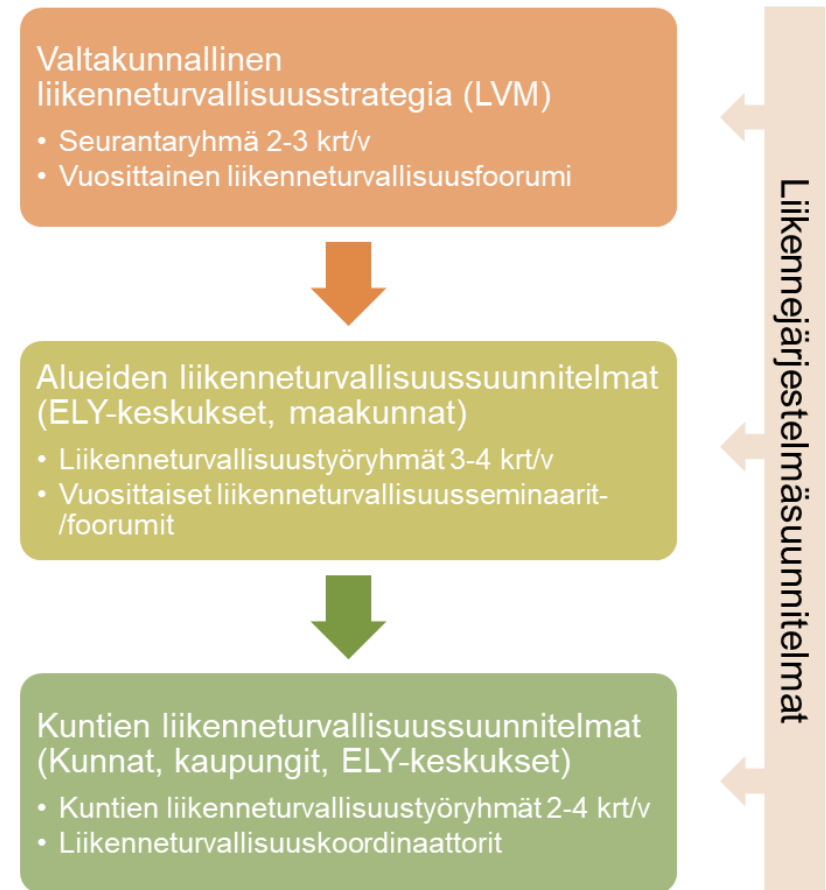
- Kenenkään ei tarvitse kuolla tai vakavasti loukkaantua tieliikenteessä.
- Liikkuminen koetaan turvalliseksi kulkutavasta tai liikkujan erityispiirteistä riippumatta.
- Liikkumisvalinnat ovat ympäristöystävällisiä sekä terveyttä ja turvallisuutta edistäviä.

Liikenneturvallisuustavoitteet vuoteen 2030

- Tieliikenteessä kuolleiden ja vakavasti loukkaantuneiden määrä vähenee jatkuvasti.
- Vuonna 2030 tieliikenteessä menehtyy enintään 5 ja loukkaantuu vakavasti enintään 20 ihmistä.
- Jalankulkijoiden ja pyöräilijöiden kokema turvallisuuden tunne liikenteessä kasvaa.

LIKENNETURVALLISUUSTYÖ KAAKKOIS-SUOMESSA

- Nollavision saavuttamiseksi on tehtävä systemaattista työtä. Alueelliseen liikenneturvallisuustyöhön tarvitaan mukaan kaikki ne toimijat, jotka voivat omalla panoksellaan edistää asetetun tavoitteen saavuttamista.
- Eri toimijoiden välinen yhteistyö ja verkostoituminen on edellytys kaikkien tarvittavien keinojen käyttöönottamiselle ja toiminnan vaikuttavuudelle (toimenpiteiden koordinointi, toisiaan tukevat toimenpiteet).
- Liikenneturvallisuussuunnitelmat ovat työkaluja ”jaetun vastuun” konkretisoimiseksi valtakunnallisessa, alueellisessa ja paikallisessa liikenneturvallisuustyössä.
- Julkisella sektorilla on keskeinen rooli koordinoida yhteistoimintaa, ylläpitää liikenneturvallisuustyön tilannekuvaa ja edistää laadittujen suunnitelmien toteutumista.
- Kaakkois-Suomessa liikenneturvallisuustyön alueellisesta koordinoinnista ja liikenneturvallisuussuunnitelman edistämisestä ja seurannasta vastaa ELY-keskuksen vetämä Kaakkois-Suomen liikenneturvallisuustyöryhmä.
- Paikallista liikenneturvallisuustyötä ohjataan ja suunnitellaan kuntien liikenneturvallisuustyöryhmissä, joiden toimintaa tukevat liikenneturvallisuuskoordinaattorit.

PELASTUSLAITOS

- Pelastuslaitoksen toiminnasta säädetään pelastuslaissa. Pelastuslaitoksen tulee huolehtia alueellaan:
- **1. pelastustoimelle kuuluvasta ohjauksesta, neuvonnasta sekä turvallisuusviestinnästä, jonka tavoitteena on tulipalojen ja muiden onnettomuuksien ehkäiseminen ja varautuminen onnettomuuksien torjuntaan sekä asianmukainen toiminta onnettomuus- ja vaaratilanteissa ja onnettomuuksien seurausten rajoittamisessa;**
- **2. pelastustoimen valvontatehtävistä;**
- **3. väestön varoittamisesta vaara- ja onnettomuustilanteessa sekä siihen tarvittavasta hälytysjärjestelmästä;**
- **4. pelastustoimintaan kuuluvista tehtävistä.**
- Lisäksi pelastuslaitos voi:
- 1. suorittaa ensihoitopalveluun kuuluvia tehtäviä, jos ensihoitopalvelun järjestämisestä yhteistoiminnassa alueen pelastustoimen ja sairaanhoitopiirin kuntayhtymän kesken on sovittu terveydenhuoltolain (1326/2010) 39 §:n 2 momentin perusteella;
- 2. tukea pelastustoimen alueeseen kuuluvan kunnan valmiussuunnittelua, jos siitä on kunnan kanssa sovittu;
- 3. huolehtia muussa laissa alueen pelastustoimelle säädetyistä tehtävistä.

PELASTUSLAITOS

Pelastustoimen toimintavalmiuden suunnitteluohjeen (SM018:00/2012) mukaan uhkien arviointi muodostuu kolmesta osasta:

Pelastustoimen alueet jaetaan riskiluokkiin käyttäen regressiomallia ja riskiluokan määrittäviä onnettomuuksia

Tunnistetaan sellaiset onnettomuustyyppit sekä yksittäiset riskikohteet, tapahtumat ja yleisötilaisuudet, joiden varalta tarvitaan erityisiä järjestelyjä

Seurataan onnettomuusuhkien, onnettomuuksien lukumäärän ja syiden kehitystä sekä tehdään sen perusteella johtopäätöksiä tarvittavista toimenpiteistä

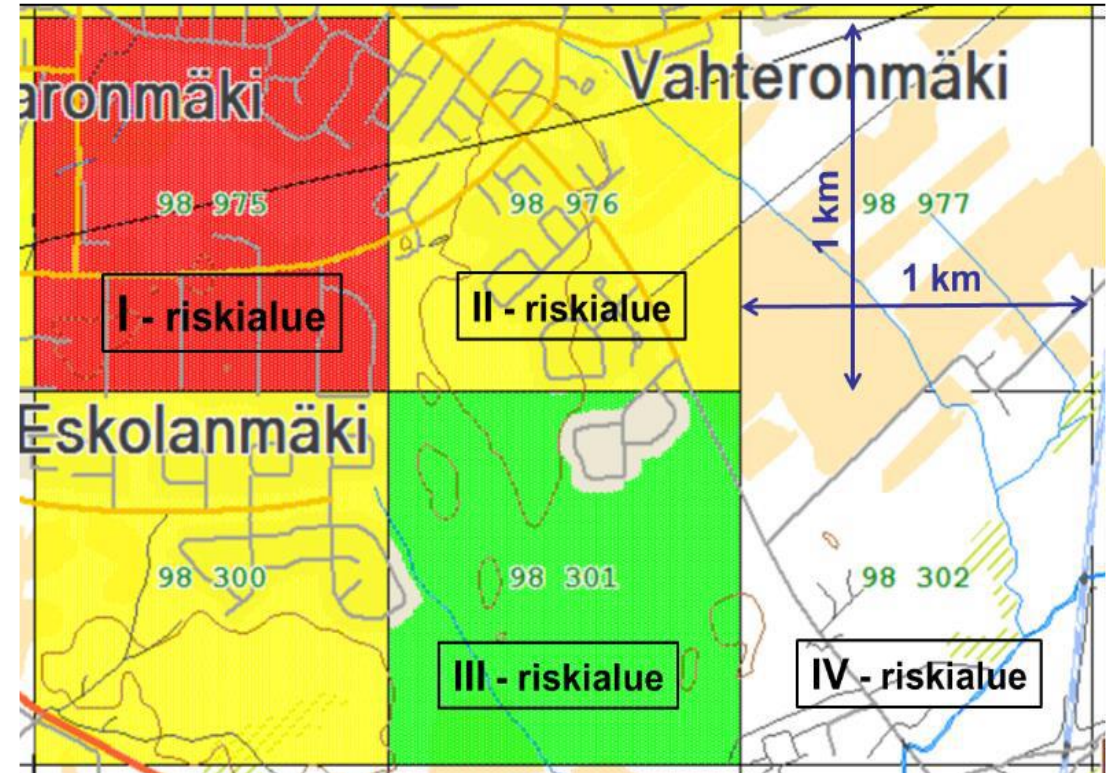
Riskiruutu muodostuu 1 km x 1 km kokoisesta ruudusta.

Riskiluokka määritellään jokaiselle riskiruudulle. Riskiluokka määräytyy kullekin ruudulle regressiomallin avulla arvioitun riskitason perusteella ja tapahtuneiden riskiluokanmäärittävien onnettomuuksien perusteella.

Riskiluokan määrittävillä onnettomuuksilla tarkoitetaan rakennuspaloja ja -vaaroja, liikennevälinepaloja, muita tulipaloja, liikenneonnettomuuksia, sortumia/sortumavaaroja, räjähdyksiä/räjähdysvaaroja, vaarallisten aineiden onnettomuuksia ja kiireelliseksi luokiteltuja ihmisen pelastamistehtäviä. Riskitason tarkoituksena on osoittaa, missä ruuduissa A- ja B-kiireellisyysluokan pelastustoimintaa edellyttäviä onnettomuuksia tapahtuu kaikkein todennäköisimmin.”

Kymenlaakson alueen riskikartoitusta ja -analyysiä on tehty voimassa olevien valtakunnallisten periaatteiden mukaisesti:

Valtakunnallisesti riskiluokkien määrittämisestä käytetään regressiomallilla määritettyä riskitasoa. Regressiomallin selittäjinä ovat asukasluvu, kerrosala ja niiden yhteisvaikutus. Regressiomalli on kehitetty toteutuneiden rakennuspalojen perusteella¹. Mallin avulla ennustetaan riskitaso kullekin 1 km x 1 km ruudulle.

PELASTUSLAITOS

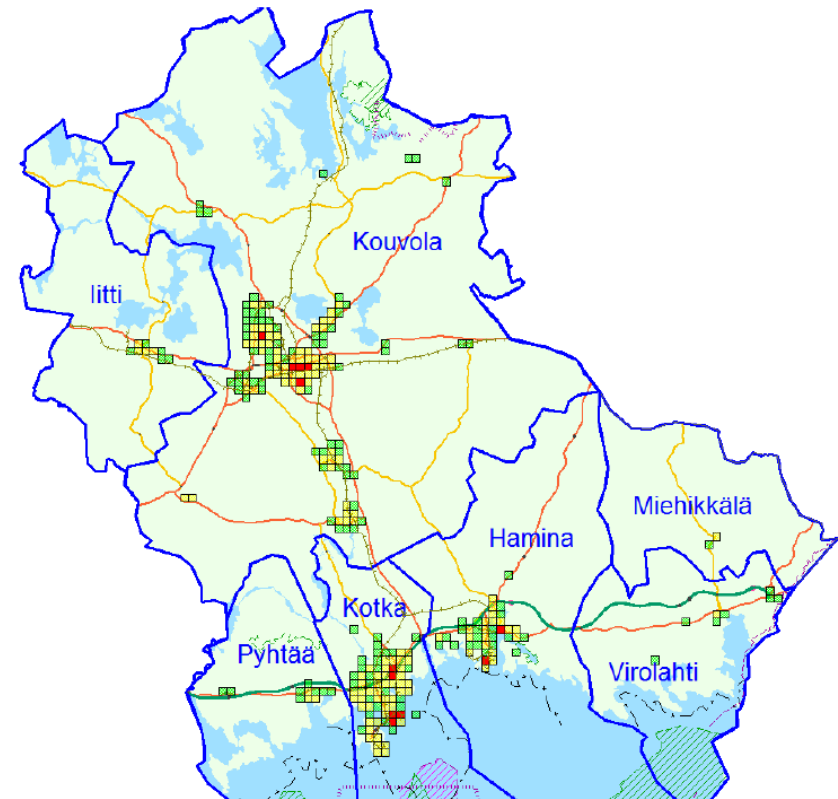
Riskialueiden tunnistaminen

Regressiomallilla määritellyn riskitason lisäksi pelastuslaitos arvioi ne riskiruudut, joissa on tapahtunut riskiluokan määrittäviä onnettomuuksia viiden vuoden seurantajaksolla keskimäärin vähintään kaksi vuosittain. Pelastuslaitos voi arvioinnin perusteella korottaa riskiruudun riskiluokkaa seuraavasti:

Riskiruutu, jossa on tapahtunut vähintään 10 riskiluokan määrittävää onnettomuutta vuodessa viiden vuoden seurantajaksolla, voidaan korottaa riskiluokkaan I.

Riskiruutu, jossa on tapahtunut vähintään kaksi mutta vähemmän kuin 10 riskiluokan määrittävää onnettomuutta vuodessa viiden vuoden seurantajaksolla, voidaan korottaa riskiluokkaan II.

Kymenlaakson pelastuslaitoksen riksialueet 1.1.2020

ENSIHOITO

- Ensihoitopalvelun toiminnasta säädetään terveydenhuoltolaissa. Hyvinvointialueen on järjestettävä alueensa ensihoitopalvelu:
- 1) äkillisesti sairastuneen tai loukkaantuneen potilaan hoidon tarpeen arviointi ja kiireellinen hoito ensisijaisesti terveydenhuollon hoitolaitoksen ulkopuolella, eivät kuitenkaan meripelastuslaissa ([1145/2001](#)) tarkoitetut tehtävät, tarvittaessa potilaan kuljettaminen lääketieteellisesti arvioiden tarkoituksenmukaisimpaan hoitoyksikköön ja äkillisesti sairastuneen tai vammautuneen potilaan jatkohoitoon liittyvät siirrot, silloin kun potilas tarvitsee siirron aikana vaativaa ja jatkuvaa hoitoa tai seurantaa; ([29.12.2016/1516](#))
- 2) ensihoitovalmiuden ylläpitäminen;
- 3) tarvittaessa potilaan, hänen läheisensä ja muiden tapahtumaan osallisten ohjaaminen psykososiaalisen tuen piiriin;
- 4) osallistuminen alueellisten varautumis- ja valmiussuunnitelmien laatimiseen suuronnettomuuksien ja terveydenhuollon erityistilanteiden varalle yhdessä muiden viranomaisten ja toimijoiden kanssa; ja
- 5) virka-avun antaminen poliisille, pelastusviranomaisille, rajavartiolaitosviranomaisille ja meripelastusviranomaisille niiden vastuulla olevien tehtävien suorittamiseksi.
- Hyvinvointialueet ja HUS-yhtymä voivat päättää palvelutasopäätöksessä ensivastetoiminnan sisällyttämisestä osaksi ensihoitopalvelua. *Ensivastetoiminnalla* tarkoitetaan hätäkeskuksen kautta hälytettävissä olevan muun yksikön kuin ambulanssin hälyttämistä äkillisesti sairastuneen tai loukkaantuneen potilaan tavoittamisviiveen lyhentämiseksi ja yksikön henkilöstön antamaa hätäensiapua, joka on määritelty ensihoidon palvelutasopäätöksessä. ([8.7.2022/581](#))
- Sairaanhoitopiirin kuntayhtymä voi päättää palvelutasopäätöksessä ensivastetoiminnan sisällyttämisestä osaksi ensihoitopalvelua. Ensivastetoiminnalla tarkoitetaan hätäkeskuksen kautta hälytettävissä olevan muun yksikön kuin ambulanssin hälyttämistä äkillisesti sairastuneen tai loukkaantuneen potilaan tavoittamisviiveen lyhentämiseksi ja yksikön henkilöstön antamaa hätäensiapua, joka on määritelty ensihoidon palvelutasopäätöksessä.

ENSIHOITO

- Ensihoidon palvelutasopäätös koskee Kymenlaakson alueella tapahtuvaa ja kuntayhtymän järjestämisvastuulla olevaa ensihoitoa. Tavoiteasettelu on laadittu yhdenmukaiseksi ja hyväksytty erityisvastuualueen ensihoitokeskuksen ohjausryhmässä terveydenhuoltolain 39 § mukaisesti.
- Ensihoidolla on noin 29500 tehtävää vuodessa. Arkisin päivällä välittömässä valmiudessa on 15 ambulanssia, yksi lääkäriyksikkö ja kaksi kenttäjohtoyksikköä. Yöllä ja viikonloppuisin 12 ambulanssia, lääkäriyksikkö ja kenttäjohtoyksiköt. Ensihoitopalvelut tuotetaan ns. monituottajamallilla. Kymsotella (Hva) on omia ambulansseja, osa palvelusta tuotetaan palvelusopimuksella Kymenlaakson pelastuslaitoksen kanssa ja osa palvelutuotannosta on kilpailutettu ja sen osan tuottaa MedGroup ensihoito. Ensivastetoinnista Kymsotella on sopimukset Kymenlaakson pelastuslaitoksen, Puolustusvoimien, Rajavartiolaitoksen ja vapaaehtoisen meripelastusyhdistyksen kanssa.
- Kymsote tuottaa sopimusperusteisesti taktisen ensihoidon palveluita poliisin vaarallisiin- ja vaativiin tilanteisiin. Kymsote tuottaa virka-apuna ensihoitajan myös puolustusvoimien päivystävään helikopteriin, tehtäville joissa ensihoitajasta katsotaan olevan hyötyä.
- Kymenlaaksossa päivystää kaksi sairaalaa, Ratamokeskus Kouvolassa (perusterveydenhuollon akuuttilääkäri vetoinen päivystys) ja Kotkassa Kymenlaakson keskussairaala (erikoissairaanhoidon päivystys).

Sairaanhoitopiirin nimi	Kymsote
Väkiluku 2021 lopussa	162 812
0 – 14	21 245 (13,0%)
15 – 64	94 970 (58,3 %)
65 -	46 594 (28,6 %)
Sairastavuusindeksi 2018 (KELA)	109,1 ikävakioitu, 126,1 ikävakioimaton
Alueen kokonaispinta-ala (km2)	6 768
Josta vesi- tai merialueita (km2)	2 209

ENSIHOITO

- Palvelun saatavuus riskiluokittain päivittäistehtävissä esitetään taulukossa 2.
- A-tehtävä = Välitön hengenvaara, kiireellinen
- B-tehtävä = Epäily peruselintoimintojen häiriöstä, kiireellinen
- C-tehtävä = Peruselintoimintojen vähäinen tai lievä häiriö tai oire, ei jonouteta. Potilaan tavoite vasteaika enintään 30 min. Jos aika ylittyy on tehtävä uusi riskinarvio.
- D- tehtävä = Ei viitteitä peruselintoimintojen häiriöstä, voidaan jonouttaa. Potilaan tavoite vasteaika enintään 2h
- Tavoittamisviiveet lasketaan tehtävän vastuun siirtymisestä ensihoitopalvelulle kohteeseen saapumiseen. Arvioinnissa toteutuneet ajat pyöristetään lähimpään täyteen minuuttiin.
- (taulukko 2)

Alue	A-tehtävät	B-tehtävät	90 %	90 %
	mediaani	mediaani	A-tehtävistä	B-tehtävistä
Ydintaajama (vaalean ruskea)	6 min	7 min	9 min	10 min
Muu taajama (vaaleaan punainen)	7 min	8 min	12 min	14 min
Asuttu maaseutu (keltainen)	14 min	15 min	20 min	24 min
Muut alueet (vihreä)	Ei määritelty	Ei määritelty	Ei määritelty	Ei määritelty

ENSIHOITO

- Potilaiden tavoittamisaikoja riskiluokittain seurataan ja raportoidaan vuosittain.
- Ensihoito hyödyntää erityisesti harva-alueilla ensivasteyksiköiden palveluja A- ja B-tehtävien vasteaikojen saavuttamisessa ja henkeä pelastavan avun aloittamisessa.

Tehtäväkiireellisyys	90 % tehtävistä
C	30 min
D	120 min

3.2. TURVALLISUUDEN TILANNEKUVA

Toimintaympäristön tunnistettuja erityispiirteitä ja seurannassa olevia/
seurantaan kuuluvia indikaattoreita hyte- ja turvallisuustyössä
Kymenlaakson alueella

KYMENLAAKSON TOIMINTA-ALUEEN ERITYISPIIRTEITÄ

Valtatiet, raskasliikenne

Runsas päihteiden käyttö

Sotilas- ja siviililentotoimintaa (Utti, Pyhtää)

Kansainvälinen ja järjestäytynyt rikollisuus toiminta-alueella

Joukkoliikenne heikkoa, yksityisautoilua paljon

Ikääntyvä väestö (liikenteessä ja muualla)

Varusmiehiä liikenteessä (harjoitukset ja lomalle menot)

Öljytankkerit (ympäristöonnettomuusriskit)

Sotilaskohteita paljon, sotaharjoituksia maastoissa

Puolustusvoimien kalusto liikkuu teillä ja maastossa

Hybridivaikuttamiseen varautuminen

Korkea työttömyysaste/ matalakoulutustaso/ korkea köyhyysaste/ korkea sairastavuus

Sijaintitekijät: moniviranomaisyhteistyö tiivistä (positiivinen piirre)

Laajamittaiseen ja laittomaan rajanylitykseen (maaraja + meri) varautuminen,

Hyvä yhteistyö esim. rajalla venäläisten kollegojen kanssa (positiivinen asia)

Pitkät kuljetusmatkat ja välimatkat

VT 15 taso on huono suhteessa tiellä liikkuvaan ajoneuvomäärään

Merirajan ylityspaikat, huvialusten rajanylityspaikat (2)

Matkustajasatama (Kotka)

Pienveneitä paljon liikenteessä

Meri ja suuret vesistöalueet, saaristo (vaikeakulkuisuus esim. pelastustehtävissä)

Raideliikenne, henkilö- ja tavaraliikennettä

Pientaloja paljon, Kymenlaaksosta pilottina alkanut käytäntö omavalvonnasta toimii hyvin

Erikoissairaanhoidon palvelujen keskittäminen

Vaarallisia kemikaaleja käyttävät tai varastoivat laitokset

Kemikaaliratapihat

Kemikaalisatamat Hamina, Kotka)

Räjähde- ja kemikaalikuljetukset

Laajat vapaa-ajan mökkialueet myös sisävesillä ja saarissa

Kansallispuistot, erityisesti Repovesi (233000 kävijää vuonna 2021)

Vaalimaan rajanylityspaikka (Suomen vilkkain maarajan ylityspaikka)

Paljon pientaloja ja omakotiasutusta

Itsemurhakuolleisuus kohtalaisen korkealla (vaikutus erityisesti liikenneonnettomuuksiin)

ESIMERKKEJÄ SEURATTAVISTA INDIKAATTOREISTA MAAKUNNASSA

- Poliisin huumausainerikosten tilasto ja väkivaltarikokset
- Palokuolemat (loukkaantumiset paloissa?)
- Merelliset onnettomuudet: hukkumiset, jäihin vajoamiset jne.
- Pelastuslaitoksen kokonaistehtävämäärät
- Vasteajat
- Lähisuhdeväkivaltapoliisin tilasto
- Kesämökkitehtävät
- Kuolemaan johtaneet liikenneonnettomuudet
- Nuoret kuljettajat onnettomuustilastot
- Rajanylitysten määrä maalla ja merellä
- Turvapaikkaa hakeneiden määrä
- Vaaralliset aineet (kuljetusmäärät ja onnettomuusmäärät)
- Pientalojen paloturvallisuuden itsearviointien määrä
- Resurssien kehitys (paikallinen ja valtakunnallinen)
- Turvapaikanhakijoiden määrä
- Asunnottomien määrä (ARA)
- Omaisuusrikokset
- Köyhyysaste
- Työttömyysaste
- TEA-viisari
- Päihde- ja riippuvuusstrategian THL:n seurantaindikaattorit
- Kansallisen mielenterveysstrategian indikaattorit ml. itsemurhien ehkäisy
- Lapsiin kohdistuva väkivalta (väkivallaton lapsuus ohjelmasta)
- Lähisuhdeväkivalta
- Alaikäisten tekemät rikokset
- Ensihoidon kokonaistehtävämäärä / vuorokautinen tehtävämäärä
- Ensihoidon potilaan tavoittamisviiveet (vasteajat) A- ja B-tehtävien osalta
- Sairaalan ulkopuolisten äkkielottomien vuotuinen määrä suhteessa asukasmäärään
- Sairaalan ulkopuolella tapahtuneesta äkkielottomuudesta selviytyminen sairaalasta kotiutumiseen.
- Sydän- ja aivoinfarktipotilaiden onnistunut hoito ja kuntoutuminen
- Monivammapotilaiden oikea hoito- ja nopea kuljetus lopulliseen hoitopaikkaan
- Ensihoidon lääkäritasaisen hoidon vaikuttavuus
- Turvakodin ja Pysäkin asiakasmäärät
- Vankimäärä ja vapautuvien vankien määrä
- Henkirikokset, henkeen ja terveyteen kohdistuvat kaikki rikokset
- Omaisuusrikokset
- Koti- ja vapaa-ajan tapaturmat
- Poliisin tietoon tulleet liikenneturvallisuuden vaarantamiset

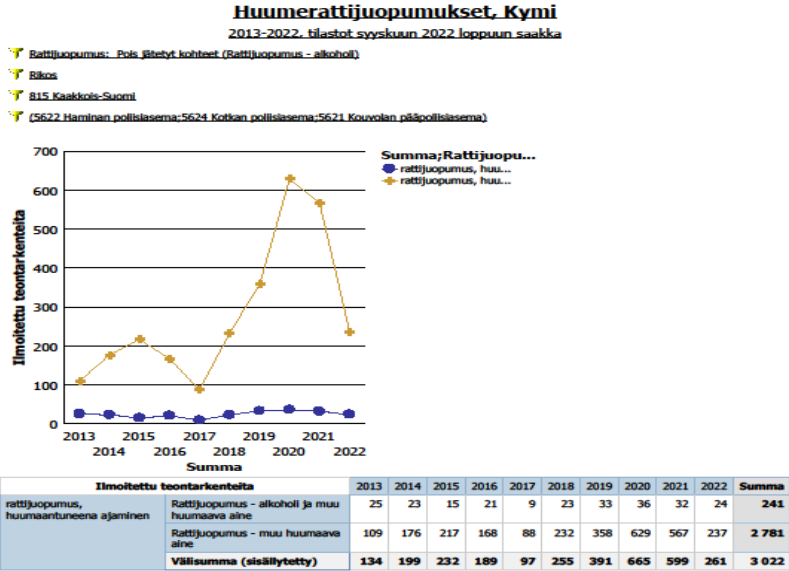
VIRANOMAISINDIKAATTORIT

Arkiturvallisuuden kannalta keskeisiä indikaattoreita mitä viranomaiset seuraavat Kymenlaaksossa

KAAKKOIS-SUOMEN POLIISITOIMINNAN ERITYISPIIRTEET JA SEURATTAVIA INDIKAATTOREITA

- Itäraja rajanylityspaikkoineen
- Kotka-Hamina satama
- Lappeenrannan kansainvälinen lentokenttä
- Joutsenon säilöönottoyksikkö
- Suuret sisävesistöt ja merialueet
- Rajat ylittävä kansainvälinen ja järjestäytynyt rikollisuus

HUUMEET LIIKENTEESÄ

Huumerattijuopumukset, Kymi
2013-2022, tilastot syyskuun 2022 loppuun saakka

▼ Rattijuopumus: Pöytäkirjat kohteet (Rattijuopumus - alkoholi)
▼ Rikos
▼ 815 Kaakkois-Suomi
▼ (5622 Hämeen poliisiasema;5624 Kotkan poliisiasema;5621 Kouvolaan pääpoliisiasema)

Ilmoitettu teotarkenteita		2020	2021	2022	Ed.VUOSI	KuVUOSI	VUOSI muutos	VUOSI muutos%
rattijuopumus, huumautuneena ajaminen	Rattijuopumus - alkoholi ja muu huumausaine	36	32	24	20	24	4	20,00%
	Rattijuopumus - muu huumausaine	629	567	237	472	237	-235	-49,79%
	Välisumma (sisällytetty)	665	599	261	492	261	-231	-46,95%

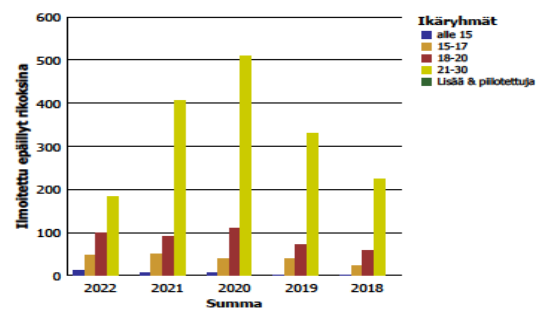
NUORISORIKOLLISUUS

Lasten ja nuorten huumerikokset, Kymi

Vuoden 2022 tilastot syyskuun loppuun

Huumeusainerikokset

(5622 Hamina poliisiasema:5624 Kotkan poliisiasema:5621 Kouvola poliisiasema)

Ilmoitettu epäilty rikoksina	2022	2021	2020	2019	2018	Summa
alle 15	11	5	7	0	0	23
15-17	48	50	38	39	23	198
18-20	99	91	109	72	57	428
21-30	184	406	509	329	223	1 651
Lisää & pilkottuja						
Ikäryhmät	625	1 250	1 276	839	612	4 602

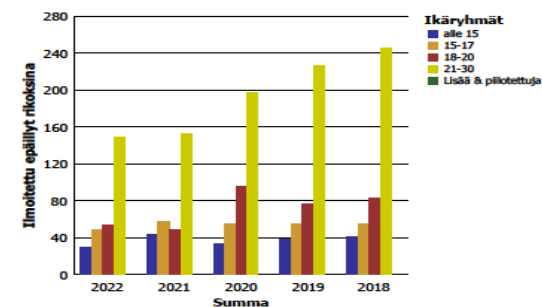
Lasten ja nuorten väkivaltarikokset, Kymi

Vuoden 2022 tilastot syyskuun loppuun

Väkivaltarikokset

815 Kaakkois-Suomi

(5622 Hamina poliisiasema:5624 Kotkan poliisiasema:5621 Kouvola poliisiasema)

Ilmoitettu epäilty rikoksina	2022	2021	2020	2019	2018	Summa
alle 15	29	44	33	39	41	186
15-17	48	58	55	55	55	271
18-20	54	49	96	76	83	358
21-30	149	153	197	226	245	970
Lisää & pilkottuja						
Ikäryhmät	618	725	810	866	898	3 917

23.10.2022

- 1 -

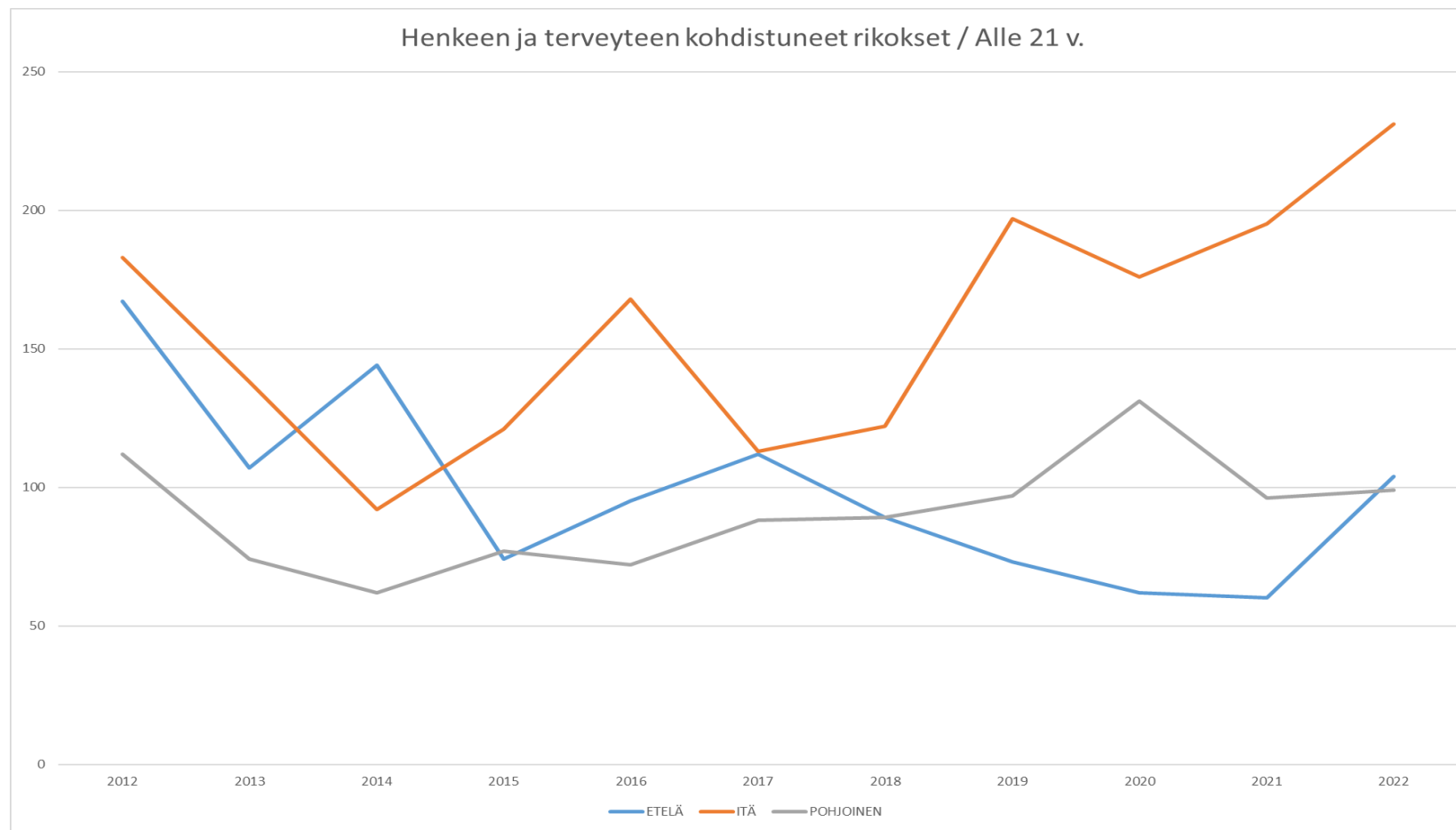
10:23:48

23.10.2022

- 1 -

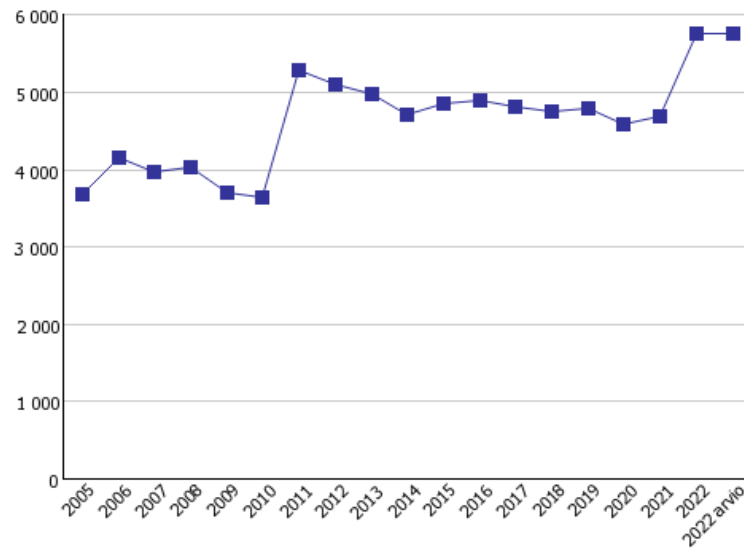
10:29:33

NUORTEN VÄKIVALTARIKOLLISUUDEN KEHITYS

LÄHISUHDEVÄKIVALTA, ILMOITETUT 2005-2022

Tutkiva yksikkö: Poliisi

	Tammí-joulukuu																	2022 (tammi- joulukuu)	2022 arvio
	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	
Ilmoitetut jutut	3 691	4 168	3 982	4 041	3 696	3 650	5 297	5 098	4 978	4 706	4 862	4 901	4 810	4 747	4 794	4 599	4 683	5 759	5 759

MUUT POLIISITILASTOT 2021-2022

- Omaisuusrikokset
- vuosi 2021 5769 kpl
- vuosi 2022 **6074 kpl**

- Väkivaltarikokset
- vuosi 2021 858 kpl
- vuosi 2022 **995 kpl**

- Liikenne rikokset
- vuosi 2021 4913 kpl
- vuosi 2022 3661 kpl

- Kotihälytystehtävät
- vuosi 2021 2148 kpl
- vuosi 2022 1872 kpl

- Luvatta tunkeutuen varkaudet
- vuosi 2021 743 kpl
- vuosi 2022 674 kpl

- Huumausainerikokset
- vuosi 2021 1227 kpl
- vuosi 2022 791 kpl

- A ja B- kiireellisyysluokan tehtävät
- vuonna 2021 14531 kpl
- vuonna 2022 13557 kpl

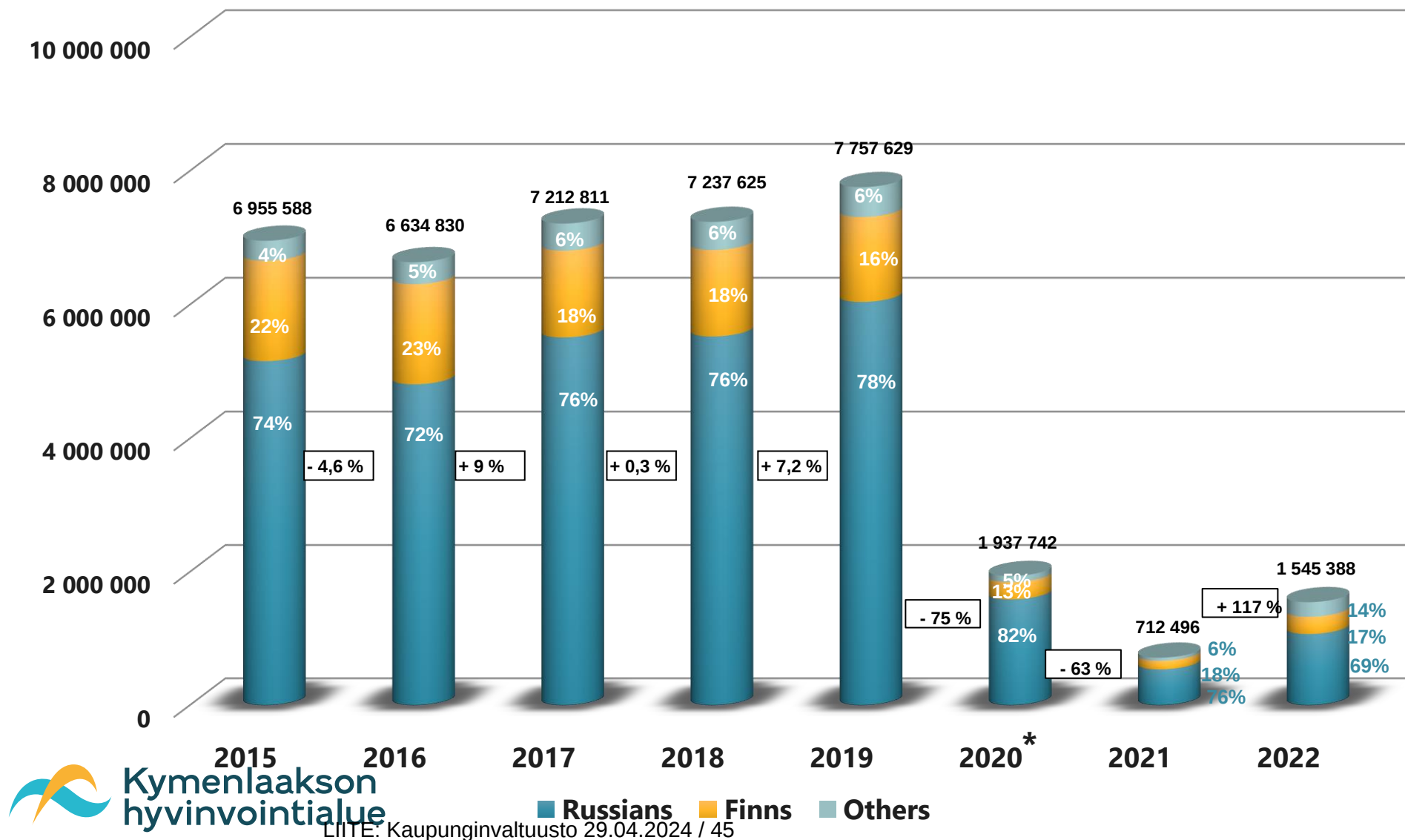
- Toimintavalmiusaika A-tehtävät
- vuosi 2021 8,9 min
- vuosi 2022 **9,7 min**
- Palvelukyky aika, B-tehtävät
- vuosi 2021 16,4 min
- vuosi 2022 **16,9 min**
- **HUOMIOITAVAA! KS tulos on kuitenkin koko maan tasolla erittäin hyvä!**

KAAKKOIS-SUOMEN RAJAN TUNNISTETUT UHAT JA SEURATTAVIA INDIKAATTOREITA

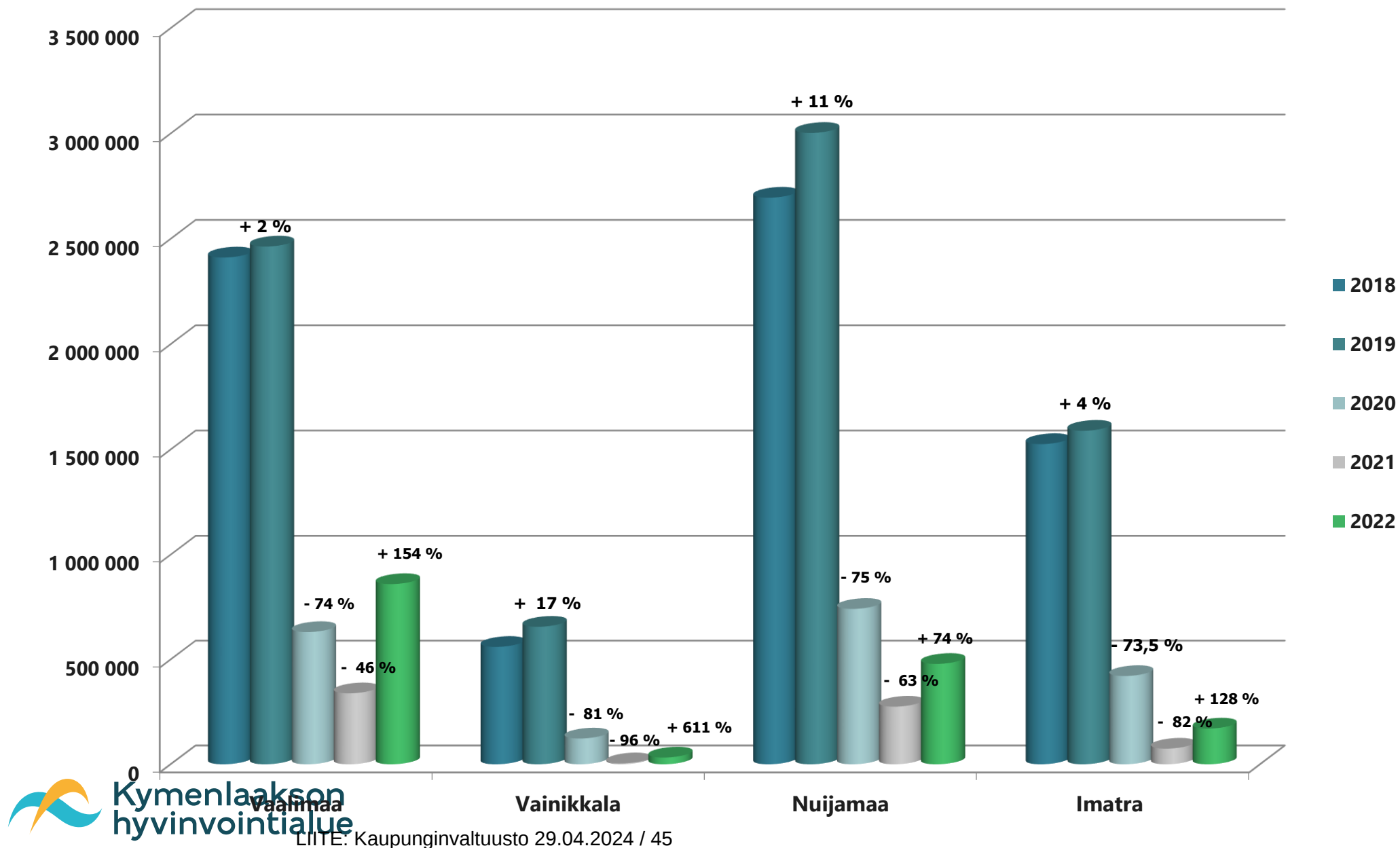
- Laajamittainen laitton maahantulo
- Rajat ylittävä rikollisuus
- Yleisen järjestyksen ja turvallisuuden häiriöt rajanylityspaikoilla
- Vihamielinen hybridivaikuttaminen
- Vieraan valtion tiedustelu ja sotilaallinen uhka
 - Tilannetietoisuus ja varautuminen
 - Resurssien ja taktiikan valinta uhkan mukaisesti

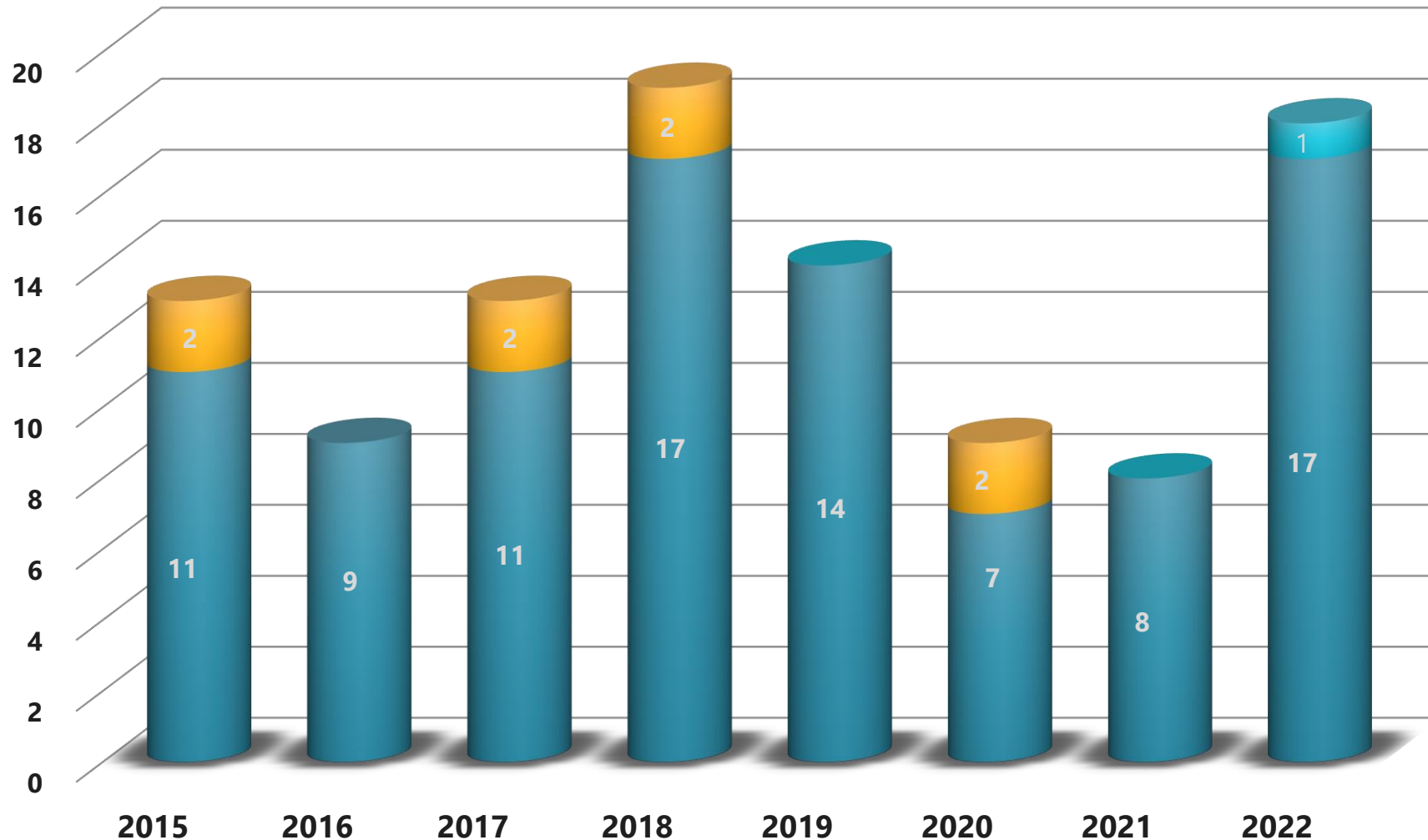
Henkilöliikenne kaakkoisrajalla 2015–2022

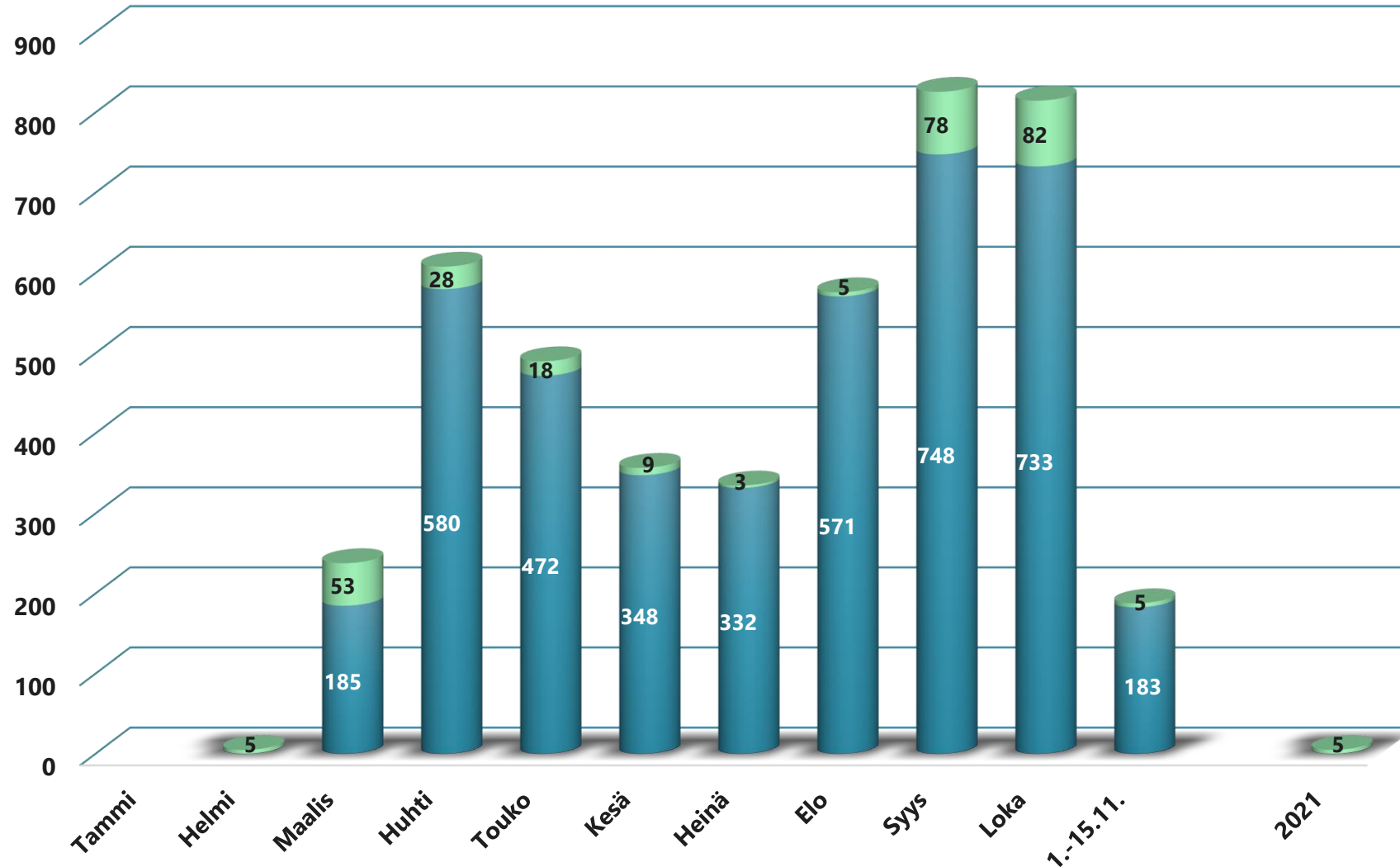
Henkilöliikenne rajanylityspaikoittain Kaakkois-Suomessa

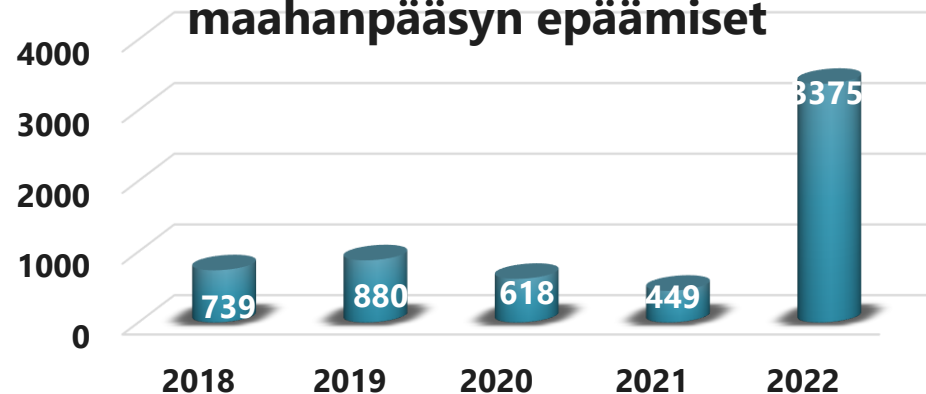
Luvattomat rajanylitykset (tapaukset K-SR:ssa)

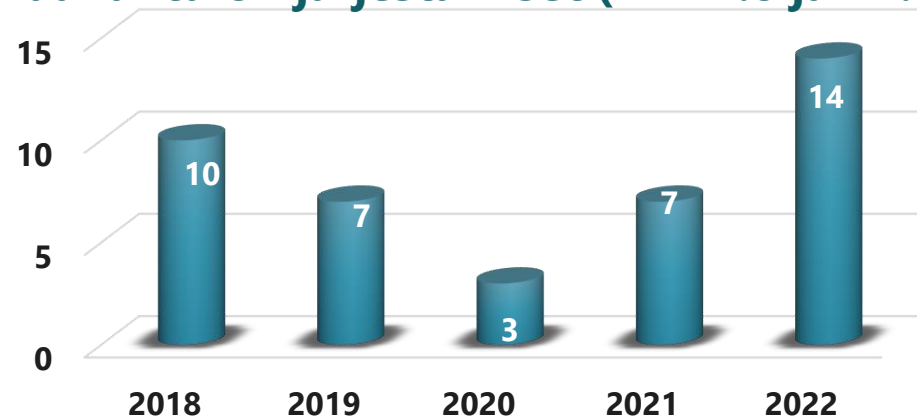
KANSAINVÄLISEN SUOJELUN HAKIJAT 2022 ja 2021

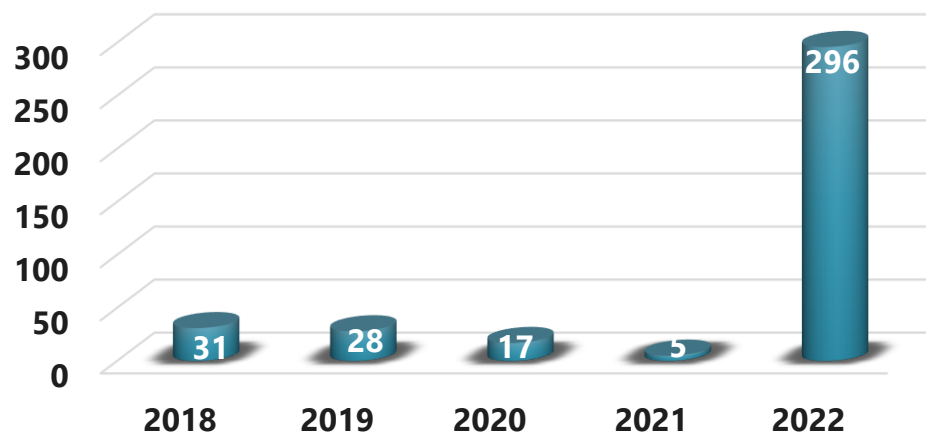
Käännytykset ja maahanpääsyn epäämiset

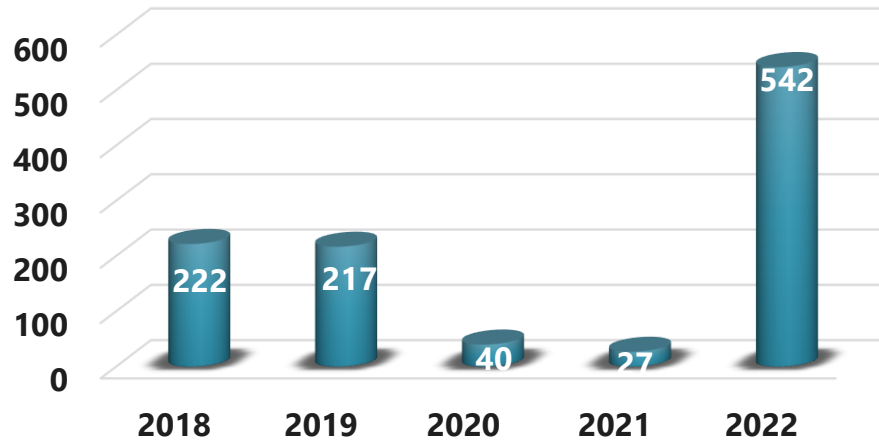
Laittoman maahantulon sekä törkeät laittoman maahantulon järjestämiset (RL 17:8 ja 17:8a)

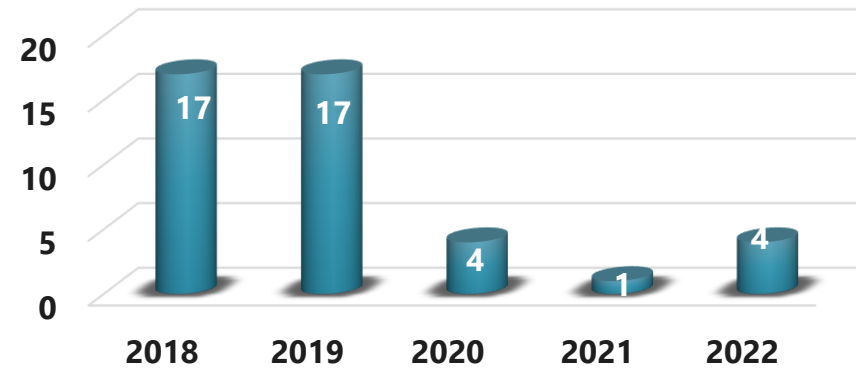
Turvapaikanhakijat

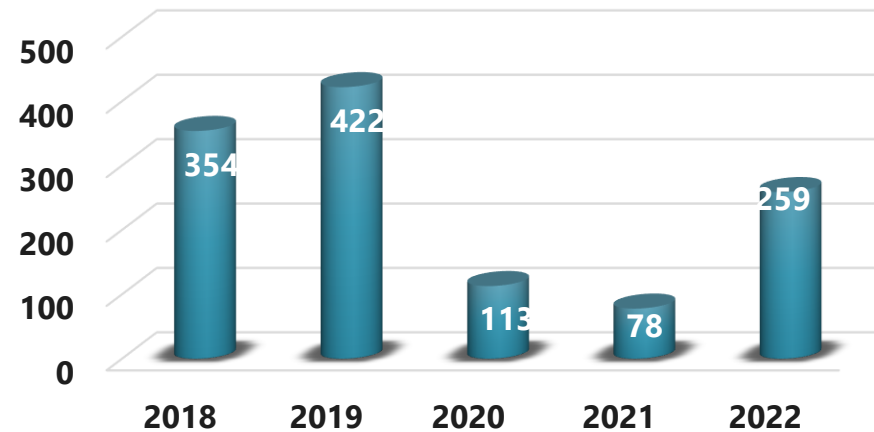
Havaitut väärennökset

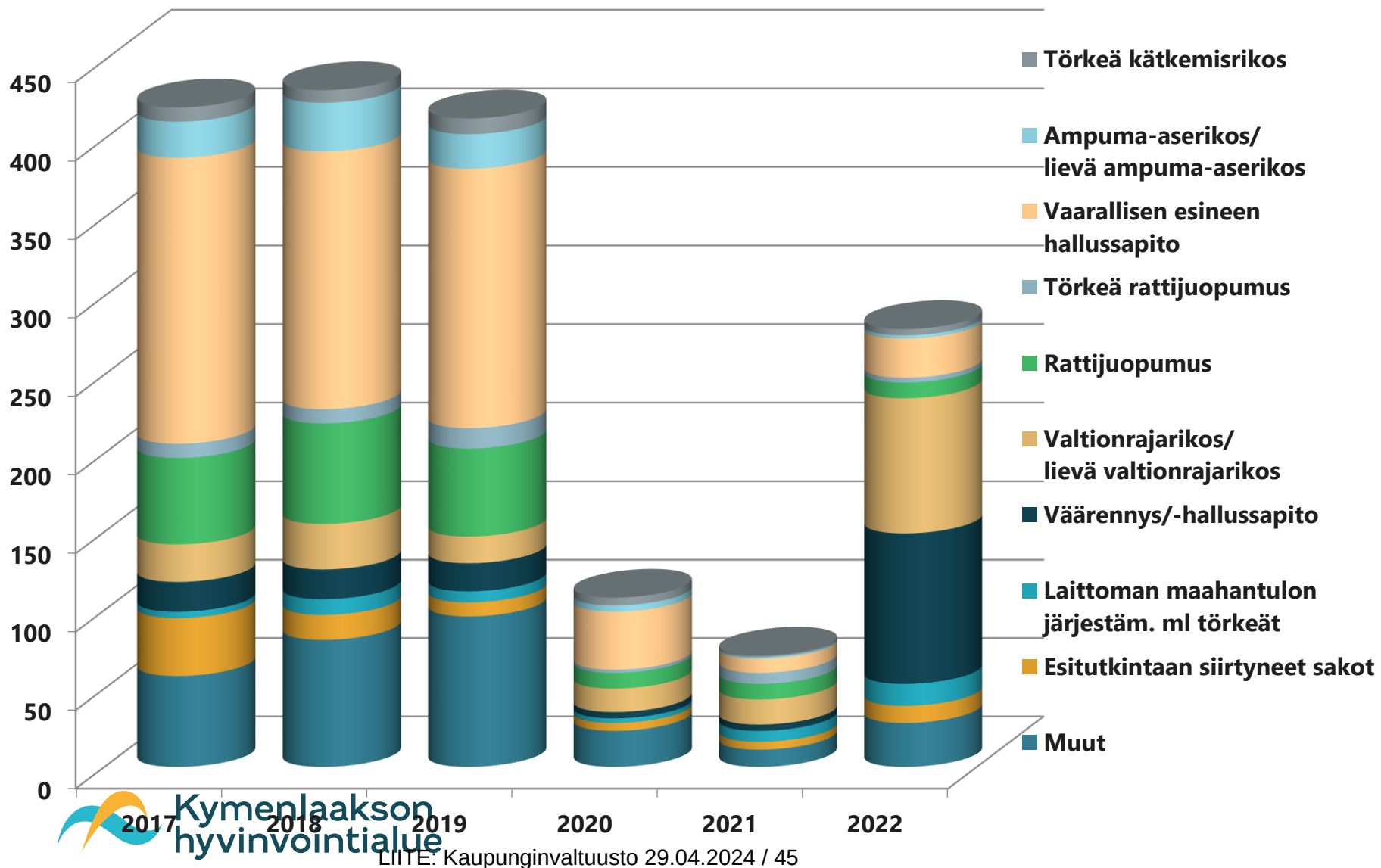
Havaitut anastetuksi epäillyt ajoneuvot

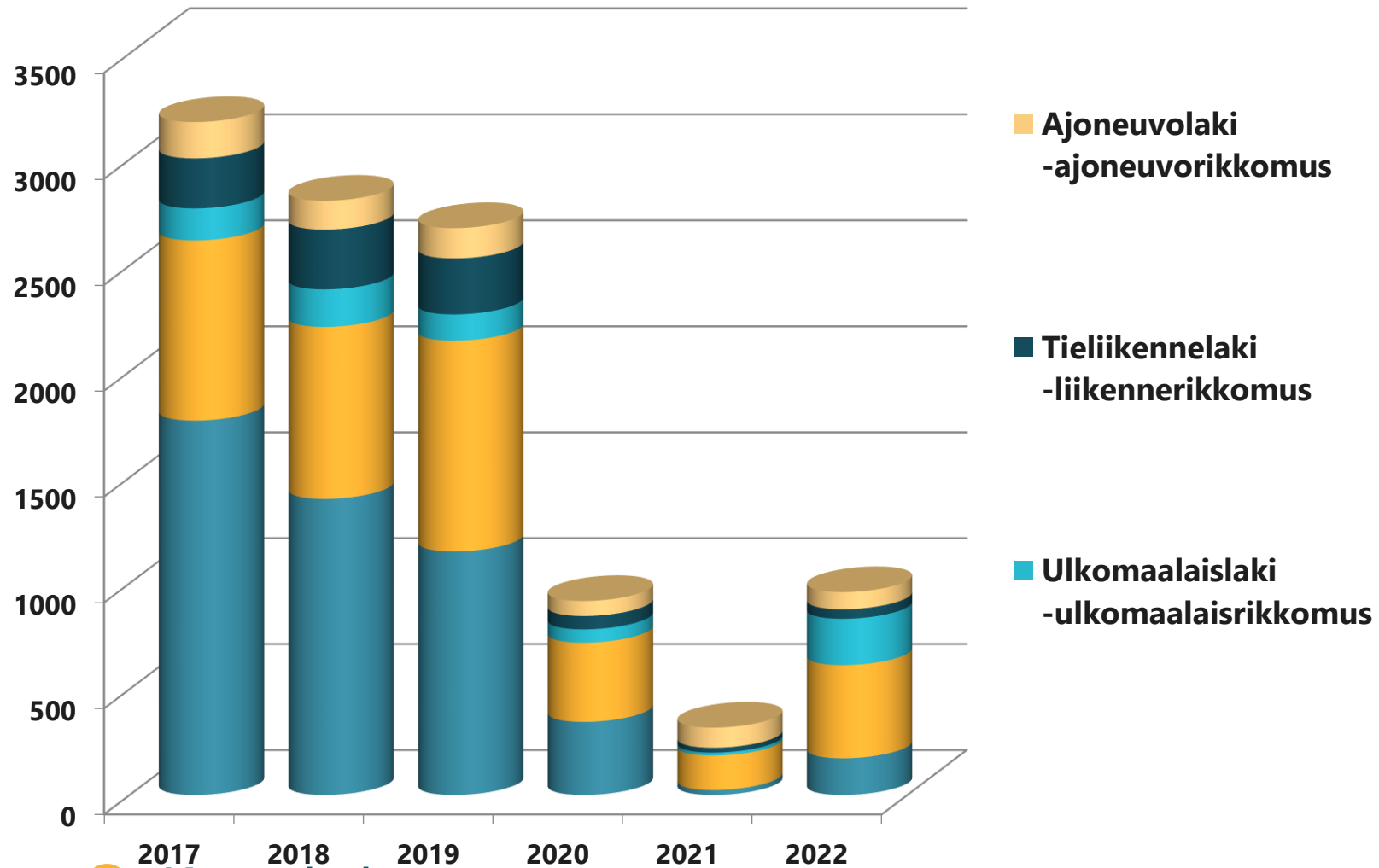
Etsintäkuulutetut

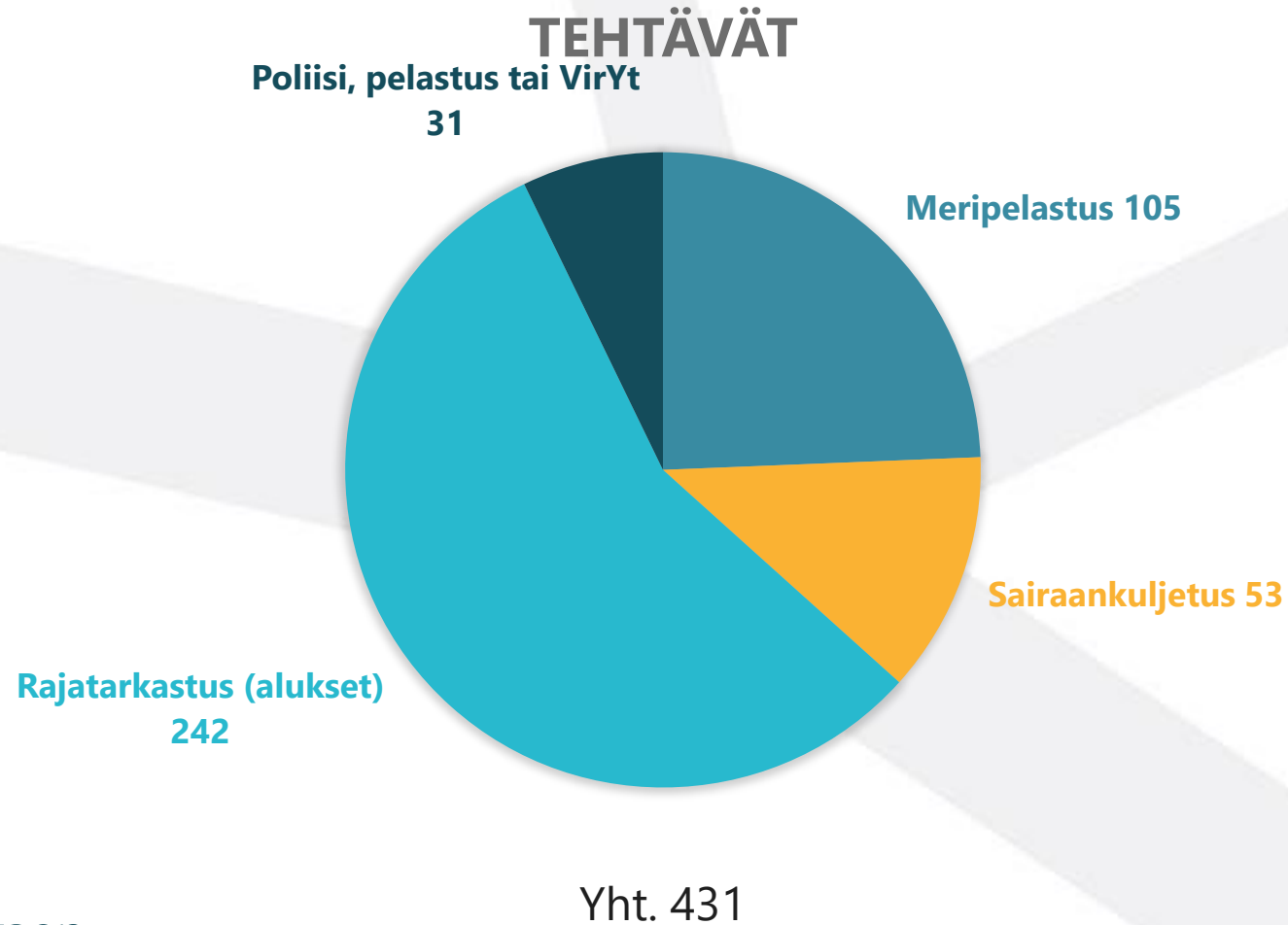
Esitutkinnassa olleet rikosnimikkeet (K-SR)

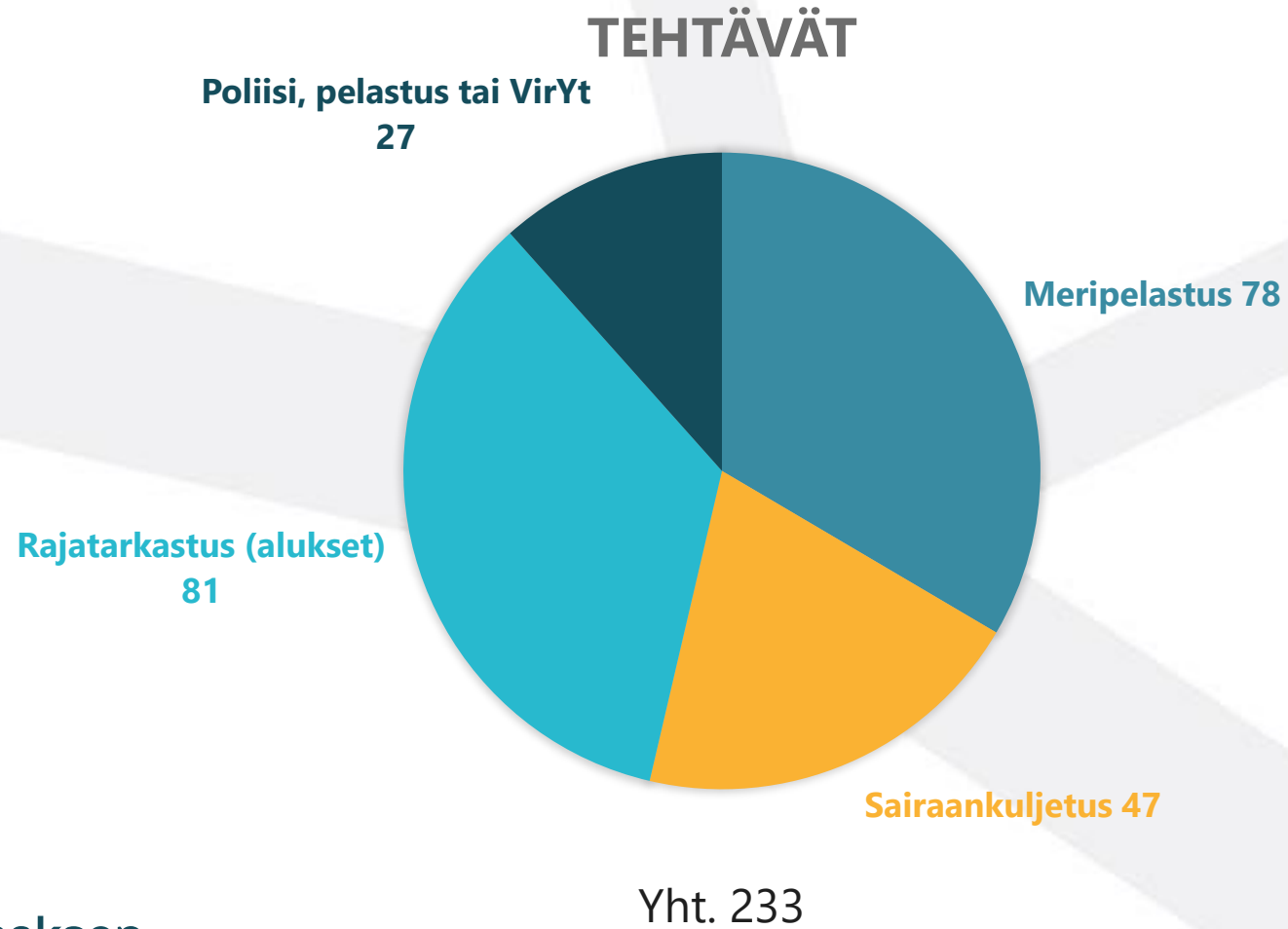
Sakot (K-SR)

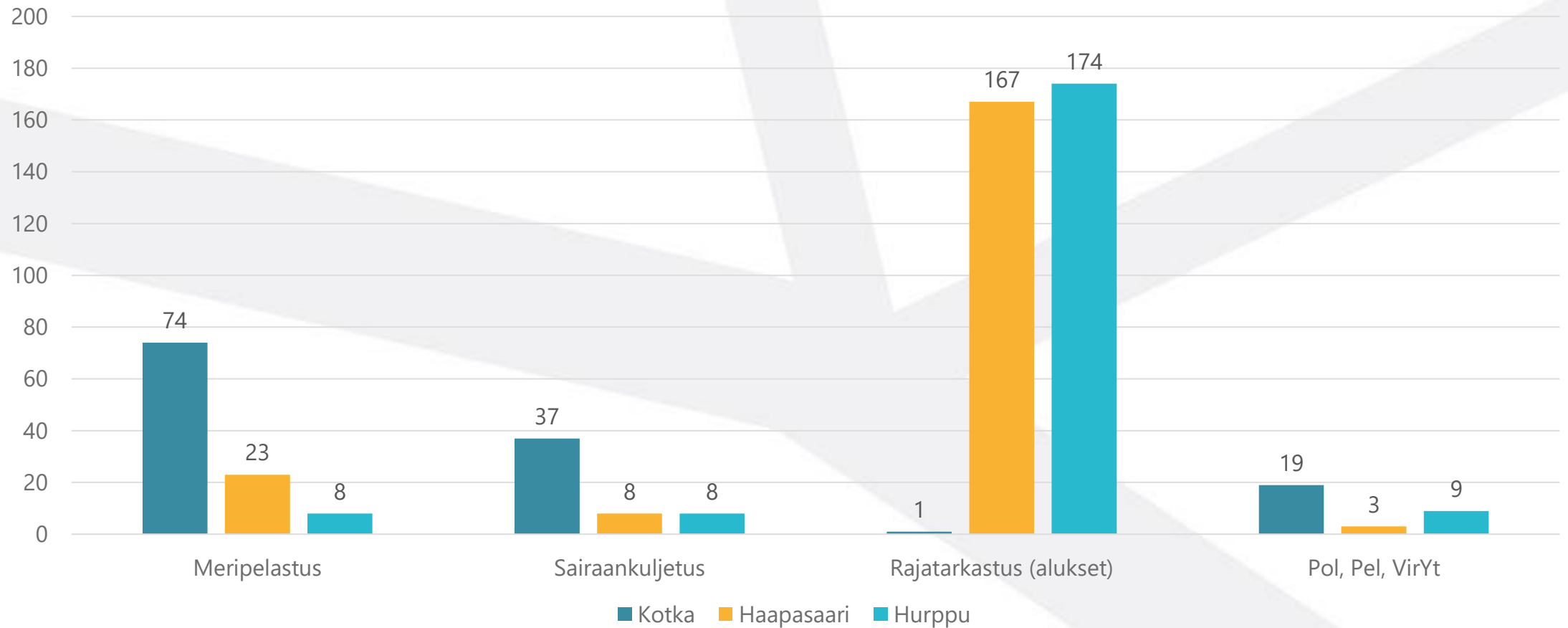
Tilastoja 2021: Merivartio-yksikön tehtävät

Tilastoja 2022: Merivartio-yksikön tehtävät

Tilastoja 2021: Asemien vertailu

KAAKKOIS-SUOMEN LIKENNETURVALLISUUTEEN VAIKUTTAVAT ERITYISPIIRTEET

Kaakkois-Suomen erityispiirteitä

- Negatiivinen väestökehitys
- Väestön ikääntyminen
- Palveluiden keskittyminen (mm. kouluverkko)
- Kotitalouksien korkea autoistumisaste
- Kestävän liikkumisen vähäisempi osuus (koko maahan verrattuna) ja laskeva trendi • Venäjän rajan läheisyys
- Metsäteollisuuden rakennemuutos ja uudistuminen, metsä- ja biotalouden investoinnit alueella • Kaakkois-Suomi osana globaalia liikennejärjestelmää
- Matkailuelinkeinoon liittyvä potentiaali • Päihteiden (huumeet, lääkkeet) käytön runsaus/kasvutrendi

KAAKKOIS-SUOMEN LIIKENNETURVALLISUUS JA SEURATTAVAT INDIKAATTORIT

Päämittarit

- Tieliikenteessä kuolleet
- Tieliikenteessä vakavasti loukkaantuneet
- Vakavat henkilövahingot / 100 000 asukasta
- Koettu turvallisuus eri kulkutavoissa

Toimintaympäristömittareita

- Kestävien kulkumuotojen osuus liikkumisessa (HLT)
- Ajokorttillisten yli 64-vuotiaiden määrä
- Ajoneuvokannan keski-ikä
- Huumepitoisuudet THL:n jätevesitutkimuksissa

Nuoret

- Tieliikenteessä kuolleet ja vakavasti loukkaantuneet nuoret ikäryhmittäin (15-16, 17-18, 19-20, 21-24)
- Henkilövahingot kulkutavoittain em. ikäryhmissä
- Nuorten onnettomuusriski (vakavaa loukkaantumista ikäryhmän 100 000 asukasta kohden), vertailu koko maahan

Ajonopeudet

- Nopeusrajoituksien mukaan ajavien osuus (%) (ELY:n nopeusnäytöt, muut mittaustavat)
- Kuolemaan johtaneet moottoriajoneuvo-onnettomuudet, joissa kuljettajan käyttämä ylinopeus vähintään 10 km/h
- 30 km/h osuus/yleisyys taajama-alueilla

Päihteet

- Viranomaisten tietoon tulleiden rattijuopumusten määrän kehitys (eroteltuna alkoholi, huume)
- Kuolemaan johtaneet moottoriajoneuvo-onnettomuudet, joissa kuljettaja päihteiden vaikutuksen alaisena (alkoholi, huume, lääkkeet), osuus kaikista onnettomuuksista

Ajoterveys

- Kuolemaan johtaneet moottoriajoneuvo-onnettomuudet, joissa välittömänä riskitekijänä sairaskohtaus
- Kuolemaan johtaneet moottoriajoneuvo-onnettomuudet, joissa välittömänä riskitekijänä itsemurha

Jalankulku, pyöräily, sähköiset liikkumisvälineet

- Tieliikenteessä kuolleiden tai vakavasti loukkaantuneiden jalankulkijoiden ja pyöräilijöiden määrä
- Jalankulkijoiden ja pyöräilijöiden vakavien henkilövahinkojen määrä liikennesuoritetta kohden
- Jalankulkijoiden ja pyöräilijöiden kokemus turvallisuuden tunteen

Päätiet

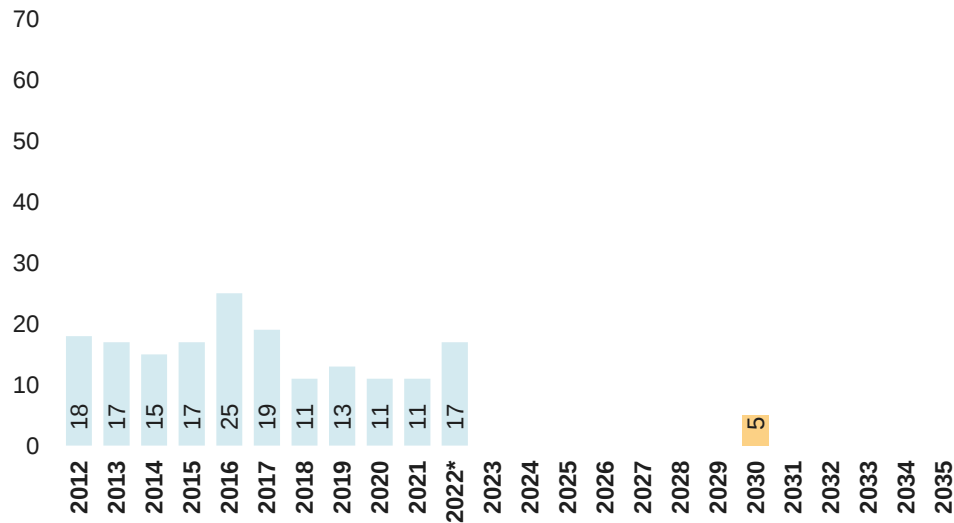

- Kuolemaan johtaneiden onnettomuuksien määrä pääteillä ja pääteiden osuus kaikista
- Kohtausonnettomuuksien määrä/osuus pääteiden onnettomuuksista
- Risteysalueiden onnettomuuksien määrä/osuus pääteiden onnettomuuksista
- Yksittäisonnettomuuksien määrä/osuus pääteiden onnettomuuksista
- Pääteiden hirvieläinkolareiden määrä

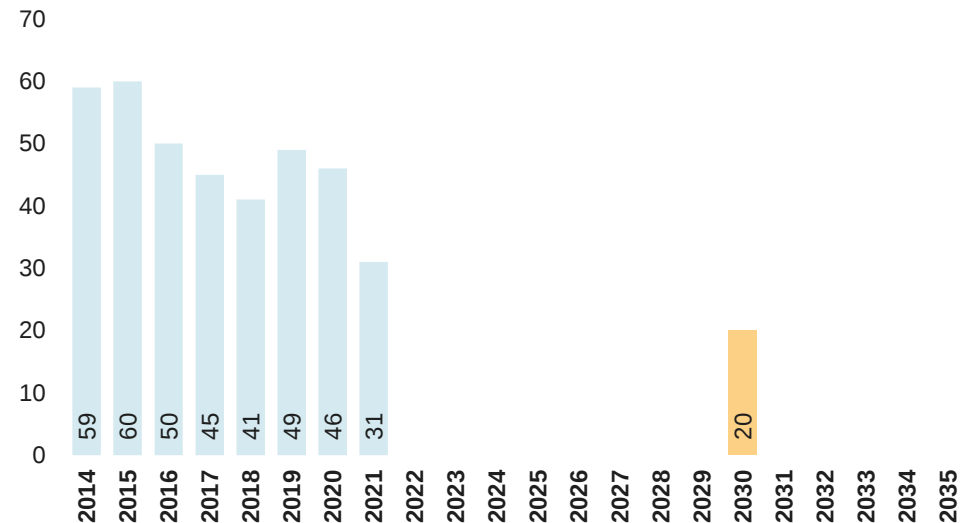
Päämittarit: kuolleet ja vakavasti loukkaantuneet

Kaakkois-Suomessa on tavoitteena, että vuonna 2030 tieliikenteessä menehtyy enintään 5 ja loukkaantuu vakavasti enintään 20 ihmistä. Vakavien liikenneonnettomuuksien osalta nollavisio on realistista saavuttaa jo paljon ennen vuotta 2050, joka on Euroopan laajuinen ja kansallinen tavoite.

Tieliikenteessä kuolleet
Kaakkois-Suomen alueella

Tieliikenteessä vakavasti loukkaantuneet
Kaakkois-Suomen alueella

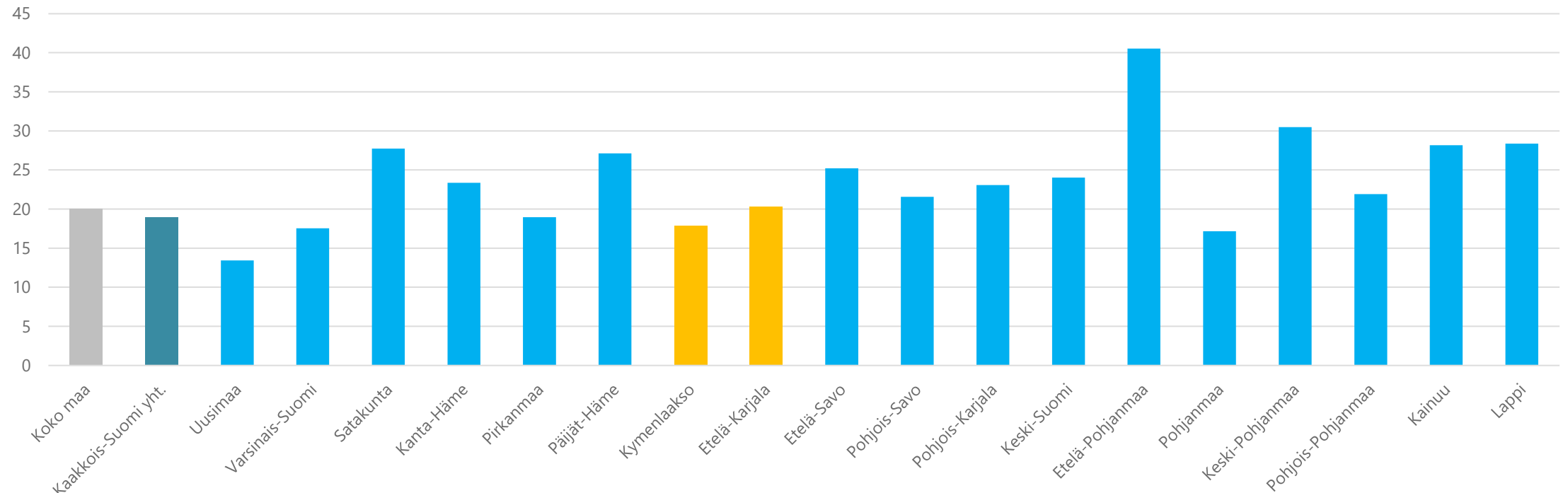
Lähde: Tilastokeskus ja hoitoilmoitusrekisteri

Enimmäistavoite vuonna 2030

Enimmäistavoite vuonna 2030

Päämittarit: onnettomuudet asukasta kohden

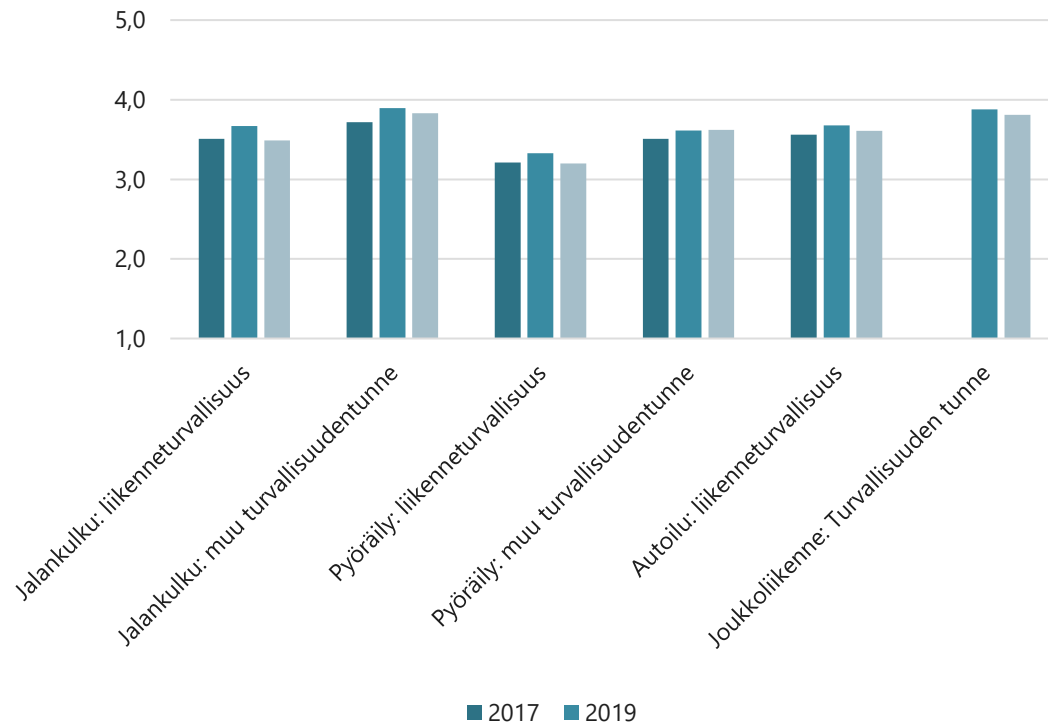
Tieliikenteessä kuolleiden ja vakavasti loukkaantuneiden määrä alueen 100 000 asukasta kohden (keskiarvo 2017-2021)

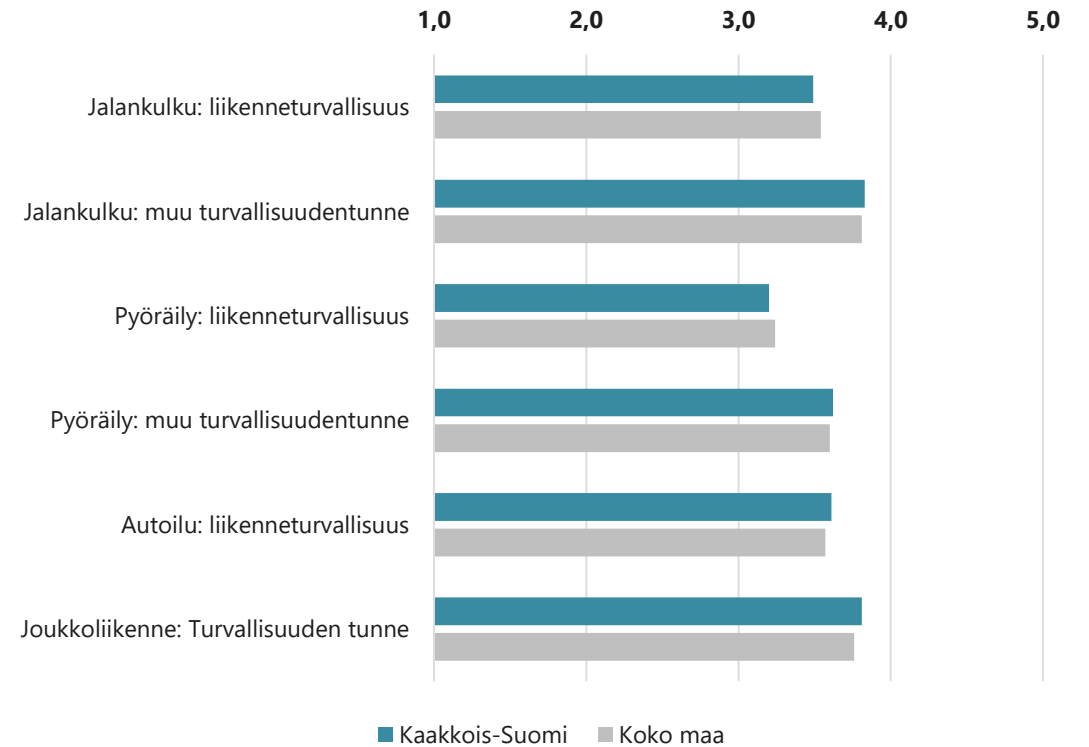
Lähde: Tilastokeskus ja hoitoilmoitusrekisteri

Päämittarit: koettu turvallisuus

Kansalaisten tyytyväisyys liikennejärjestelmän turvallisuuteen
Kaakkois-Suomessa 2017–2021

Kaakkois-Suomi vs. koko maa 2021

PELASTUSLAITOKSEN INDIKAATTOREITA

- Hälytystehtävien määrästä
- Pelastuslaitokselle tuli hälytystehtäviä vuoden 2022 aikana yhteensä 15 424 kertaa (sis. pelastustehtävät ja ensihoitotehtävät). Pelastustehtäviä oli yhteensä 3414 tehtävää ja ensihoitotehtäviä oli yhteensä 12 010 tehtävää. Keskimäärin pelastuslaitoksen palo-, ensivasteauto tai ambulanssi hälytettiin tehtävälle 42 kertaa vuorokaudessa.
- Viime vuoden (2022) aikana rakennuspaloissa Kymenlaaksossa menehtyi kolme (3) henkilöä. Vuodesta 2004 alkaen Kymenlaakson alueella tulipaloissa on menehtynyt keskimäärin neljä henkilöä vuodessa. Vuonna 2021 Kymenlaaksossa tulipaloissa ei menehtynyt yhtään henkilöä.
- Palokuolemien määrä Suomessa on ollut yleisesti laskussa viimeisen kymmenen vuoden aikana. Toimiva ja oikein sijoitettu palovaroitin on yksi merkittävä syy palokuolemien laskuun. Tupakoinnin vähentyminen ja itsestään sammuvat tupakat on arvioitu myös osaltaan vaikuttaneen myönteiseen kehitykseen.
- Pelastuslaitoksen valvontatehtävät ja turvallisuusviestintä 2022
- Kymenlaakson pelastuslaitoksella tehtiin vuonna 2022 yhteensä 6518 valvontatoimenpiteitä. Valvontatoimenpiteet kuuluvat osaksi pelastuslaitoksen suorittamaa ennalta ehkäisevää työtä, jonka tavoitteena on parantaa kohteiden turvallisuutta sekä vähentää onnettomuuksia.
- Yleisiä palotarkastuksia toimitettiin yhteensä 1406 kappaletta. Tämän lisäksi toimitettiin mm. ylimääräisiä palotarkastuksia 167, erityisiä palotarkastuksia 58 sekä jälkipalotarkastuksia 237 kappaletta. Kirjattuja neuvontoja on vuodelle 2022 yhteensä 362 kappaletta.
- Vuonna 2022 turvallisuusviestintätilaisuuksia pidettiin 261. Turvallisuusviestintää Kymenlaakson pelastuslaitoksella tekevät vakinainen henkilöstö sekä alueen sopimuspalokunnat.
- Ensimmäisen pelastusyksikön toimintavalmiusaika (kiireelliset tehtävät)
- Kymenlaaksossa kiireellisissä tehtävissä (1830 tehtävää) ensimmäisen pelastusyksikön toimintavalmiusaika (1+3) oli vuonna 2022 keskimäärin 8 minuuttia 57 sekuntia (Pronto).
- Koko maassa kiireellisissä tehtävissä ensimmäisen pelastusyksikön toimintavalmiusaika (1+3) oli vuonna 2022 keskimäärin 9 minuuttia 16 sekuntia (Pronto).
- *Palokunnan toimintavalmiusaika tarkoittaa aikaa siitä, kun ensimmäinen yksikkö on hälytetty tehtävälle, kun yksikkövahvuus 1+3 on tapahtumapaikalla.

Palokuolemat (vuonna 2021 ei yhtään, siksi puuttuu taulukosta)

Vuosi	Tammiku u	Helmiku u	Maalisku u	Huhtiku u	Toukoku u	Kesäkuu	Heinäku u	Eloku u	Syysku u	Lokaku u	Marrasku u	Jouluku u	Yhteensä
2012	0	0	0	1	0	0	0	1	0	0	0	0	2
2013	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	1	2
2014	0	1	1	0	0	0	0	0	0	0	0	1	3
2015	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	2
2016	1	0	0	1	0	0	0	1	0	0	1	1	5
2018	0	3	3	3	0	0	0	0	0	0	0	0	9
2019	0	1	1	0	0	0	0	0	0	0	1	0	3
2020	1	2	0	0	0	1	0	0	0	0	0	1	5
2022	1	1	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	3
Yhteensä	3	9	5	5	2	1	0	2	0	0	3	4	34

PELASTUSTEHTÄVÄT

Pelastustehtävät

Vuoden 2022 aikana pelastuslaitoksen palokunnille tuli yhteensä 3414 pelastus-, ensivaste- tai tarkastustehtävää. Edellisenä vuonna (2021) tehtäviä oli 3263, pelastustehtävien tehtävämäärissä oli kasvua edellisestä vuodesta 151 tehtävää.

Tapatumakunta	2018	2019	2020	2021	2022
Hamina	434	374	422	378	418
Kotka	969	979	1036	1005	994
Kouvola	1813	1650	1621	1601	1701
Miehikkälä	85	67	54	48	63
Pyhtää	161	109	122	128	112
Virolahti	151	107	114	103	126
Yhteensä	3831	3470	3572	3263	3414

Taulukko 1. Hälytyksien/tehtävien jakautuminen kunnittain vuosina 2018-2022 (Pronto)

Pelastustehtävät onnettomuustyypeittäin:

Onnettomuustyyppi	2018	2019	2020	2021	2022	Muutos 2022- 2021
Rakennuspalo	81	67	73	63	52	-11
Rakennuspalovaara	116	115	119	106	96	-10
Maastopalo	167	124	150	90	124	34
Liikennevälinepalo	102	71	75	64	92	28
Muu tulipalo	112	92	132	100	112	12
Liikenneonnettomuus	506	605	566	545	556	11
Öljyvahinko	72	81	111	82	79	-13
Vaarallisten aineiden onnettomuus	14	19	23	12	11	-1
Räjähdyks/räjähdyksvaara	0	1	2	0	2	2
Sortuma/sortumavaara	0	10	1	1	3	2
Häkeen liitetyn paloilmittimen tarkastustehtävä	683	671	616	607	630	23
Muun paloilmittimen tai palovaroittimen tarkastustehtävä	126	78	86	96	101	5
Muu tarkastustehtävä	421	343	413	361	333	-28
Ensivastetehtävä	642	611	390	402	530	128
Ihmisen pelastaminen	73	96	56	80	90	10
Eläimen pelastaminen	79	63	77	89	67	-22
Vahingontorjuntatehtävä	405	217	460	337	234	-103
Avunantotehtävä	169	140	164	204	257	53
Virka-aputehtävä	63	66	58	24	45	21
Yhteensä	3831	3470	3572	3263	3414	

Taulukko 2. Onnettomuustyypeittäin tehtävät 2018-2022 (Pronto)

HYTETYÖN INDIKAATTORIT

Kunnissa ja hyvinvointialueilla seurattavia hyten ja turvallisuuden yhdyspinnoilla olevia seurantaindikaattoreita

SOSIOEKONOMISET INDIKAATTORIT (esimerkkejä)

- TYÖTTÖMYYSASTE marraskuu 2022
- Koko maa **8,9%**
- Kymenlaakso **10,4%**
- LÄHDE: työllisyyskatsaus

- PITKÄAIKAISTYÖTTÖMIEN MÄÄRÄ TYÖVOIMASTA 2021
- Koko maa **4,1%**
- Kymenlaakso **4,3%**
- LÄHDE: Sotkanet

- ALLE 25-VUOTIAIDEN PITKÄAIKAISTYÖTTÖMIEN MÄÄRÄ TYÖVOIMASTA 2021
- Koko maa **14,0%**
- Kymenlaakso **17,2%**
- LÄHDE: Sotkanet

- Koulutuksen ulkopuolelle jääneet 17 - 24-vuotiaat, % vastaavan ikäisestä väestöstä 2020
- Koko maa **7,3 %**
- Kymenlaakso **9,0 %**
- LÄHDE: Sotkanet

Toimeentulotukea pitkäaikaisesti saaneet lapsiperheet, % lapsiperheistä (2021)

Koko maa **2,8%**

Kymenlaakso **2,5%**

- Toimeentulotukea pitkäaikaisesti saaneet 65 vuotta täyttäneet, % vastaavan ikäisestä väestöstä
- Koko maa **0,1 %**
- Kymenlaakso **0,1%**

- Gini-kerroin, käytettävissä olevat tulot (2021)
- Koko maa **24,9**
- Kymenlaakso **29,1**

- Koulutustasomittain
- Koko maa **384,2 %**
- Kymenlaakso **333,5 %**
- Väestön koulutustasoa osoittava mittain kuvaa väestöryhmän koulutustasoa koulutuspiduudella. Esimerkiksi koulutustasoluku 246 osoittaa, että teoreettinen koulutusaika henkeä kohti on 2,5 vuotta peruskoulun suorittamisen jälkeen.

SOSIOEKONOMISET INDIKAATTORIT (esimerkkejä)

- Huoltosuhde, demografinen (2021)
- Koko maa **62,4%**
- Kymenlaakso **72,6**

- Muu kuin suomi, ruotsi tai saame äidinkielenä / 1 000 asukasta
- Koko maa **82,6**
- Kymenlaakso **63,2**

- Ruotsinkielinen väestö, % väestöstä 31.12. 2021
- Koko maa **5,2**
- Kymenlaakso **0,8**

- Kunnan yleinen pienituloisuusaste (2021)
- Koko maa **12,5**
- Kymenlaakso **14,2**

Toimeentulotukea pitkäaikaisesti saaneet lapsiperheet, % lapsiperheistä (2021)

Koko maa **2,8%**

Kymenlaakso **2,5%**

- Toimeentulotukea pitkäaikaisesti saaneet 65 vuotta täyttäneet, % vastaavan ikäisestä väestöstä
- Koko maa **0,1 %**
- Kymenlaakso **0,1%**

- Lasten pienituloisuusaste (2021)
- Koko maa **11,1**
- Kymenlaakso **12,6**

- 50-vuotiaan työllisen ajan odote
- Koko maa **11,7 vuotta**
- **Kymenlaakso puuttuu**

OSALLISUUTTA JA TURVALLISUUTTA KUVAAVAT INDIKAATTORIT (esimerkkejä)

Osallisuuden kokemusta voidaan mitata THL:n kehittämällä **osallisuusindikaattorilla** (Experiences of Social Inclusion Scale, ESIS).

Osallisuusindikaattori muodostuu kymmenestä väittämästä, jotka kartoittavat vastaajan kuuluvuuden tunteita, tekemisten merkityksellisyyttä ja toimintamahdollisuuksia. kokemusta ja toinen osallisuuden kokemusta.

- Osallisuusindikaattori on valittu valtioneuvoston perus- ja ihmisoikeustoimintaohjelman 2020–2023 seurantamittaristoon.

- **Kymenlaaksossa se ei vielä ole käytössä.**

- Asukkaiden osallistumiskeinot kuvattu kunnan verkkosivuilla, % tiedot toimittaneista alueen kunnista (2021)
- Koko maa **68%**
- Kymenlaakso **71%**

- Kunnanhallituksessa tai kunnanvaltuustossa on käsitelty paikallista turvallisuussuunnitelmaa ja päätetty toimenpiteistä (2021)

- Koko maa **63 p**
- Kymenlaakso **33 p**

- Turvallisuussuunnitelman perusteella on päätetty toimenpiteistä luottamushenkilöjohdossa (2021)
- Koko maa **53 p**
- Kymenlaakso **25 p**

- Päivittäisen elämänsä erittäin tai hyvin turvalliseksi kokeneiden osuus (%) (2020)
- Koko maa **66,9 %**
- Kymenlaakso **66,6 %**

- Päivittäisen elämänsä turvattomaksi kokeneiden osuus (%) (2021)
- Koko maa **3,0%**
- Kymenlaakso **3,0%**

- Itsensä yksinäiseksi tuntevien osuus % (2020)
- Koko maa **10,5 %**
- Kymenlaakso **9,8%**

MIELEN HYVINVOINTIA KUVAAVAT INDIKAATTORIT

- Positiivinen mielenterveys (SWEMWBS) -mittarin pistemäärä asteikolla 7-35p
- Koko maa **24p**
- Kymenlaakso **23,8p**

- Positiivinen mielenterveys (SWEMWBS) -mittarin pistemäärä asteikolla 7-35p (keskiarvo), 20 - 64-vuotiaat
- Koko maa **23,8 p**
- Kymenlaakso **22,8 p**

- Positiivinen mielenterveys (SWEMWBS) -mittarin pistemäärä asteikolla 7-35p (keskiarvo), 65 vuotta täyttäneet
- Koko maa **24,4 p**
- Kymenlaakso **23,9 p**

- Positiivinen mielenterveys (SWEMWBS) -mittarin pistemäärä asteikolla 7-35p (keskiarvo), 75 vuotta täyttäneet
- Koko maa **23,6 p**
- Kymenlaakso **23,0 p**

- Positiivinen mielenterveys (SWEMWBS) -mittarin pistemäärä asteikolla 7-35p (keskiarvo), keskitason koulutus
- Koko maa **24,2 p**
- Kymenlaakso **24,1 p**

- Positiivinen mielenterveys (SWEMWBS) -mittarin pistemäärä asteikolla 7-35p (keskiarvo), matala koulutus
- Koko maa **23,4 p**
- Kymenlaakso **23,4 p**

- Positiivinen mielenterveys (SWEMWBS) -mittarin pistemäärä asteikolla 7-35p (keskiarvo), korkea koulutus
- Koko maa **24,6 p**
- Kymenlaakso **24,1 p**

- Indikaattori ilmaisee positiivisen mielenterveyden lyhyen mittarin (SWEMWBS) pistemäärän keskiarvon 20 vuotta täyttäneille. Perustuu 7-osioisen SWEMWBS -mittarin kysymyksiin: "Alla on esitetty joitakin väittämiä tunteista ja ajatuksista. Merkitse jokaisen väittämän kohdalla rasti siihen ruutuun, joka parhaiten kuvaa kokemuksiasi kahden viime viikon aikana." Kysymyspatterin alakysymyksinä esitettiin: a) olen ollut toiveikas tulevaisuuden suhteen, b) olen tuntenut itseni hyödylliseksi, c) olen tuntenut itseni rentoutuneeksi, d) olen ratkonut ongelmia hyvin, e) olen ajatellut selkeästi, f) olen tuntenut läheisyyttä toisiin ihmisiin, g) olen kyennyt tekemään päätöksiä asioista. Vastausvaihtoehtoina esitettiin: 1) en koskaan, 2) harvoin, 3) silloin tällöin, 4) usein, 5) koko ajan. Vastaukset on pisteytetty (vaihtoehto 1 = 1p, ... , vaihtoehto 5 = 5p), pisteet laskettu yhteen (summapistemäärä 7-35p) ja summapistemäärä on muunnettu SWEMWBS-mittarin painotetuksi pistemääräksi (7-35p). Tarkastelussa on painotettujen pistemäärien keskiarvo. Tekijänoikeuslauseke: "Warwick Edinburgh Mental Well-Being Scale (WEMWBS), copyright University of Warwick and Finnish Institute for Health and Welfare (THL), all rights reserved."

PÄIHDEHAITTOJA KUVAAVAT INDIKAATTORIT

- Alkoholia humalahakuisesti käyttävien osuus (AUDIT-1k) (%)
- Koko maa **9,9 %**
- Kymenlaakso **10,8 %**

- Alkoholi- ja huumekuolleisuus 15 - 34-vuotiailla / 100 000 vastaavan ikäistä v. 2020
- Koko maa **13,1 %**
- Kymenlaakso **LUKU PUUTTUU**

- Alkoholikuolleisuus / 100 000 asukasta v. 2020
- Koko maa **31,1 %**
- Kymenlaakso **48,3%**

- Päihtyneiden säilöönotot / 1 000 asukasta v. 2021
- Koko maa **7,5 %**
- Kymenlaakso **5,3%**

- Päihteiden vaikutuksen alaisena tehdyistä rikoksista syylliseksi epäillyt / 1 000 asukasta v. 2021
- Koko maa **13 %**
- Kymenlaakso **17,5%**

- Päihteiden vaikutuksen alaisina tehdyistä väkivaltarikoksista syylliseksi epäillyt / 1 000 asukasta v. 2021
- Koko maa **1,6 %**
- Kymenlaakso **1,3%**

- Poliisin tietoon tulleet rattijuopumustapaukset / 1 000 asukasta v. 2021
- Koko maa **3,1 %**
- Kymenlaakso **5,7%**

MENETETTYJEN ELINVUOSIEN SEURANTA (PYLL)

- Menetetyt elinvuodet (PYLL) ikävälillä 0 - 80 vuotta / 100 000 asukasta v. 2021

- Koko maa **5685**
- Kymenlaakso **7013**

- Menetetyt elinvuodet (PYLL) ikävälillä 0 - 80 vuotta / 100 000 asukasta sukupuolijakauma Kymenlaaksossa

- Naiset 3880
- Miehet 9281

- Alkoholikuolemat, menetetyt elinvuodet (PYLL) ikävälillä 25 - 80 vuotta / 100 000 vastaavan ikäistä

- Koko maa **859**
- Kymenlaakso **1230**

- Alkoholikuolemat, menetetyt elinvuodet (PYLL) ikävälillä 25 - 80 vuotta / 100 000 vastaavan ikäistä, pienituloiset

- Koko maa **3150**
- Kymenlaakso **4097**

- Alkoholikuolemat, menetetyt elinvuodet (PYLL) ikävälillä 25 - 80 vuotta / 100 000 vastaavan ikäistä, hyvätuloiset

- Koko maa **275**
- Kymenlaakso **443**

- Alkoholikuolemat, menetetyt elinvuodet (PYLL) ikävälillä 25 - 80 vuotta / 100 000 vastaavan ikäistä sukupuolijakauma Kymenlaakso

- **TULOS PUUTTUU!**

NAISIIN KOHDISTUVAN VÄKIVALLAN TORJUNTAOHJELMAN JA VÄKIVALLATON LAPSUUS- OHJELMAN SEURANTAINDIKAATTOREITA

Rikosuhripäivystykseen ohjatut henkilöt poliisilaitoksittain 2021:

Kouvola 55 (2020 55, 2019 10)

Kotka 46 (2020 39, 2019 31)

LÄHDE: Rikosuhripäivystys

Lapsiin kohdistuneet perheväkivallaksi luokitellut rikosasiat koko maa:

2018: 1430 kpl

2019: 1598 kpl

2020: 1398 kpl

2021: 1389 kpl

Lapsiin kohdistuneet perheväkivallaksi luokitellut rikosasiat Kymenlaaksossa:

2018: 27 kpl

2019: 29 kpl

2020: 24 kpl

2021: 28 kpl (litti pois laskuista)

Aikuisiin kohdistuneet perheväkivallaksi luokitellut rikosasiat koko maa:

2018: 4016 kpl

2019: 3738 kpl

2020: 3737 kpl

2021: 3616 kpl

Aikuisiin kohdistuneet perheväkivallaksi luokitellut rikosasiat Kymenlaaksossa:

2018: 84 kpl

2019: 81 kpl

2020: 92 kpl

2021: 87 kpl (litti pois laskuista)

NAISIIN KOHDISTUVAN VÄKIVALLAN TORJUNTAOHJELMAN JA VÄKIVALLATON LAPSUUS- OHJELMAN SEURANTAINDIKAATTOREITA

Turvakodin asiakasmäärä (5.12.2022)

110 asiakasta

Väkivaltatyön Pysäkin asiakasmäärä (31.12.2022)

218 asiakasta

Joista alaikäisiä

33

KYSYMYKSI: ONKO SYYTÄ OTTAA MYÖS JOITAIN YLEISIÄ VERTAILUINDIKAATTOREITA?

VÄKIVALLATON LAPSUUS- OHJELMAN SEURANTAINDIKAATTOREITA

- Kokenut huoltajan tai muun huoltapitävän aikuisen toimesta **henkistä** väkivaltaa peruskoulun 4.-5. luokkalaiset (2021)
- Koko maa **22,5 %**
- Kymenlaakso **27,7 %**

- Kokenut huoltajan tai muun huoltapitävän aikuisen toimesta **henkistä** väkivaltaa peruskoulun 8-9. luokkalaiset (2021)
- Koko maa **31,3 %**
- Kymenlaakso **31,1 %**

- Kokenut huoltajan tai muun huoltapitävän aikuisen toimesta **henkistä** väkivaltaa ammatillinen koulutus 1.-2. luokkalaiset (2021)
- Koko maa **24 %**
- Kymenlaakso **20,3 %**

- Kokenut huoltajan tai muun huoltapitävän aikuisen toimesta **henkistä** väkivaltaa lukio koulutus 1.-2 luokkalaiset (2021)
- Koko maa **32,9 %**
- Kymenlaakso **36,6 %**

- Kokenut huoltajan tai muun huoltapitävän aikuisen toimesta **fyysistä** väkivaltaa peruskoulun 8.-9. luokkalaiset (2021)
- Koko maa **12,5%**
- Kymenlaakso **12,6%**

- Kokenut huoltajan tai muun huoltapitävän aikuisen toimesta **fyysistä** väkivaltaa ammatillinen koulutus 1-2.- luokkalaiset (2021)
- Koko maa **6,7 %**
- Kymenlaakso **6,5 %**

- Kokenut huoltajan tai muun huoltapitävän aikuisen toimesta **fyysistä** väkivaltaa lukio koulutus 1-2.- luokkalaiset (2021)
- Koko maa **7,9 %**
- Kymenlaakso **8,2 %**

VÄKIVALLATON LAPSUUS- OHJELMAN SEURANTAINDIKAATTOREITA

- Kokenut häiritsevää seksuaalista ahdistelua tai ehdottelua, peruskoulun 8-9. luokkalaiset (2021)
- Koko maa **30,2 %**
- Kymenlaakso **31,6 %**

- Kokenut häiritsevää seksuaalista ahdistelua tai ehdottelua, ammatillinen koulutus 1.-2. luokkalaiset (2021)
- Koko maa **25,4 %**
- Kymenlaakso **23,4 %**

- Kokenut häiritsevää seksuaalista ahdistelua tai ehdottelua, lukio koulutus 1.-2 luokkalaiset (2021)
- Koko maa **33,5 %**
- Kymenlaakso **37,8 %**

- Kokenut seksuaaliväkivaltaa viimeisen vuoden aikana peruskoulun 8.-9. luokkalaiset (2021)
- Koko maa **9,4 %**
- Kymenlaakso **9,9 %**

- Kokenut seksuaaliväkivaltaa viimeisen vuoden aikana ammatillinen koulutus 1-2.- luokkalaiset (2021)
- Koko maa **10,3 %**
- Kymenlaakso **8,2 %**

- Kokenut seksuaaliväkivaltaa viimeisen vuoden aikana lukio koulutus 1-2.- luokkalaiset (2021)
- Koko maa **9,8 %**
- Kymenlaakso **9,5 %**

ITSEMURHIEN EHKÄISYOHJELMAN INDIKAATTORIT

- Itsemurhakuolleisuus / 100 000 asukasta kohden
- Koko maa **13,0 %**
- Kymenlaakso **15,4 %**

- Itsemurhakuolleisuus 20 - 64-vuotiailla / 100 000 vastaavan ikäistä
- Koko maa **17,0 %**
- Kymenlaakso **18,3 %**

- Itsemurhakuolleisuus 65 vuotta täyttäneillä / 100 000 vastaavan ikäistä
- Koko maa **12,3 %**
- Kymenlaakso **17,3 %**

- Itsemurhien vuoksi menetetyt elinvuodet (PYLL) ikävälillä 25 - 80 vuotta / 100 000 vastaavan ikäistä
- Koko maa **520**
- Kymenlaakso **582**

- Itsemurhien vuoksi menetetyt elinvuodet (PYLL) ikävälillä 25 - 80 vuotta / 100 000 vastaavan ikäistä, hyvätuloiset
- Koko maa **253**
- Kymenlaakso **392**

- Itsemurhien vuoksi menetetyt elinvuodet (PYLL) ikävälillä 25 - 80 vuotta / 100 000 vastaavan ikäistä, pienituloiset
- Koko maa **1250**
- Kymenlaakso **946**

- Itsemurhien vuoksi menetetyt elinvuodet estimoidaan väestössä PYLL-indeksillä (engl. Potential Years of Life Lost), jonka laskenta perustuu kuolemansyytilaston peruskuolemansyytietoihin. Indikaattori huomioi ne kuolleet, joiden peruskuolemansyynä on itsemurha (ICD-10-luokituksen koodit X60-X84, Y87.0). Pienituloisiksi on määritetty koko maan väestössä alimpaan tuloviidennekseen kuuluvat henkilöt asuntokunnan yhteenlaskettujen ja kulutusyksikköluvulla suhteutettujen nettotulojen perusteella.
- PYLL-indeksi muodostetaan viisivuotisikäryhmittäin luokitellun aineiston pohjalta. Kussakin viisivuotisikäryhmässä itsemurhakuoleman todennäköisyys lasketaan havaittujen kuolemien ja väkiluvun osamääränä. Saatu luku kerrotaan menetettyjen elinvuosien määrällä. Esimerkiksi 25-vuotiaana kuolleen arvioidaan menettäneen 55 elinvuotta, kun taas 79-vuotiaana kuollut on menettänyt vain yhden vuoden. 80-vuotiaana tai sitä vanhempana kuolleiden ei katsota menettäneen yhtään elinvuotta. Indikaattori ei huomioi alle 25-vuotiaana kuolleiden menetettyjä elinvuosia. Viisivuotisikäryhmittäisistä luvuista lasketaan painotettu summa käyttäen painoina 25 - 79-vuotiaiden ikärakennetta koko maassa vuonna 2001, jotta alueiden erilaiset ikärakenteet eivät vääristä ajallista ja alueiden välistä vertailua. Painotus on tehty käyttäen Tilastokeskuksen Väestörakennetilaston tietoja. Lopuksi kerrotaan saatu luku 100 000:lla.

KOTI- JA VAPAA-AJAN TAPATURMIEN TORJUNTAOHJELMAAN LIITTYVÄT SEURANTAINDIKAATTORIT

- Koti- ja vapaa-ajan tapaturmiin liittyvät hoitojaksot /10 000 asukasta kohden vuonna 2021
- Koko maa **141,6**
- Kymenlaakso **109, 1**

- Koti- ja vapaa-ajan tapaturmiin liittyvät hoitojaksot 0-14-vuotiailla /10 000 asukasta kohden vuonna 2021
- Koko maa **56,4**
- Kymenlaakso **56,2**

- Koti- ja vapaa-ajan tapaturmiin liittyvät hoitojaksot 0-14-vuotiailla /10 000 asukasta kohden vuonna 2021
- Koko maa **46,2**
- Kymenlaakso **38,4**

- Koti- ja vapaa-ajan tapaturmiin liittyvät hoitojaksot 25-44-vuotiailla /10 000 asukasta kohden vuonna 2021
- Koko maa **56,4**
- Kymenlaakso **56,2**

- Tapaturmien vuoksi menetetyt elinvuodet (PYLL) ikävälillä 25 - 80 vuotta / 100 000 vastaavan ikäistä
- Koko maa
- Kymenlaakso **LUKU PUUTTUU!**

- Koti- ja vapaa-ajan tapaturmiin liittyvät hoitojaksot 45-64-vuotiailla /10 000 asukasta kohden vuonna 2021
- Koko maa **65,0**
- Kymenlaakso **56,2**

- Koti- ja vapaa-ajan tapaturmiin liittyvät hoitojaksot 65-vuotta täyttäneillä /10 000 asukasta kohden vuonna 2021
- Koko maa **419,1**
- Kymenlaakso **287,6**

ASUNNOTTOMUUS TILASTOINA 2021- 2022

Asumisen rahoitus- ja kehittämiskeskus ARA kerää vuosittain kunnista asunnottomien määrän. Raportoinnin leikkauspisteenä on vuosittain 15.11 oleva asunnottomien määrä.

ASUNNOTTOMAT 15.11.2021

Kotka 47

Kouvola 37

Pyhtää 4

Hamina 1

Miehikkälä ja Virolahti ei ole ilmoittanut ARA:lle asunnottomien määrää. Sinne voi ilmoittaa myös 0.

**Yhteensä: 89 asunnotonta Kymenlaaksossa
15.11.2021**

ASUNNOTTOMAT 15.11.2022

Kotka 25

Kouvola 34

Pyhtää -

Hamina 0

Miehikkälä, Virolahti ja Pyhtää ei ole ilmoittanut ARA:lle asunnottomien määrää. Sinne voi ilmoittaa myös 0.

**Yhteensä: 59 asunnotonta Kymenlaaksossa
15.11.2022**

ASUNNOTTOMUUDEN HOITO KYMENLAAKSOSSA

Yhteistyöohjelma asunnottomuuden puolittamiseksi vuoteen 2023 mennessä

Hallituksen tavoitteena on ollut puolittaa asunnottomuus vuoteen 2023 mennessä. Ympäristöministeriö on käynnistänyt asunnottomuusohjelman suurimpien kaupunkiseutujen, palvelutuottajien ja järjestöjen kanssa.

- Ohjelmatyöhön kutsuttiin kunnat, joissa esiintyi eniten asunnottomuutta
- Kymenlaaksosta ei kutsuttu yhtään kuntaa
- Kohdennettua asunnottomuuden vähentämiseen tähtäävää työtä tehdään Kymenlaakson alueella Kouvolassa ja Kotkassa
- Kouvolassa, sekä Kotkassa toimii monialainen asunnottomuustyöryhmä
- Kotka valmistelee asunnottomuusohjelmaa, jonka on määrä valmistua kesällä 2023
- Etelä Kymenlaakson alueella on toiminut vapautuvien vankien ja heidän läheistensä kanssa töitä tekevien tahojen moniammatillinen työryhmä syksystä 2021 alkaen. Työryhmän on määrä laajentua koko maakuntaa kattavaksi, koska rikosseuraamusviraston ja hyvinvointialueen palvelut kattavat koko maakunnan.

Kymsotella oli kokeilumuotoisena ensisuojoitointia Kouvolassa joulukuusta 2021, toukokuun 2022 loppuun kattavan ajan.

Palvelu oli suunnattu päihteettömille asiakkaille.

Kokeilusta päätettiin luopua, kun asiakkaita oli vain 5

Kaakkois-Suomen Sininauha ry:llä on Kotikooditoimintaa Kotkassa ja Haminassa.

TURVALLISUUSOHJELMATYÖSSÄ MUUTA HUOMIOITAVAA:

Globaalit riskit esim. ilmastonmuutos (tukalan helteen lisääntymien), Ukrainan sota, sijaintitekijämme Venäjän rajanaapurina.

Alueellinen riksiarvio 2023 huomioidaan valmistelussa.

”Kansallisesti ja alueellisesti arvioidut riskit muodostavat yhtenäisen perustan sille, millaisiin riskeihin eri hallinnonalojen ja muiden toimijoiden on varauduttava. Kansallisen riskiarvion lisäksi aluetasolla, **pääosin hyvinvointialueiden aluejaon mukaisesti**, laaditaan erikseen omana prosessinaan alueelliset riskiarviot, sisäministeriön antaman toimeksiannon mukaisesti.

Alueellisissa riskiarvioissa keskitytään sellaisiin alueellisesti merkittäviin riskeihin, joiden hallitseminen edellyttää normaalista poikkeavaa toimintaa ja, joista toteutuessaan seuraisi merkittäviä alueellisia vaikutuksia. Tarkoituksena ei ole tunnistaa ja listata kaikkia alueen mahdollisia tilanteita, vaan valita alueen toimijoille yhteisesti merkittävimmät uhat ja häiriötilanteet. Alueelliset riskiarviot on tarkoitus laatia **poikkihallinnollisesti siten, että työryhmissä ovat edustettuina alueen kunnat, hyvinvointialueet, alueen viranomaiset, elinkeinoelämä ja järjestöt**. Alueellisen riskiarvion tulokset ja kuvaus arvion laatimisesta kootaan kirjalliseksi raportiksi, joka jaetaan alueen toimijoiden käyttöön ja tarvittaessa muille sidosryhmille. Tarkoituksena on, että alueellista riskiarviota hyödynnetään alueen toimijoiden varautumisessa yhtenä lähtökohtana kansallisen riskiarvion ohella.”

Megatrendit 2023:

1. Luonnon kantokyky murenee
2. Hyvinvoinnin haasteet kasvavat
3. Demokratian kamppailu kovenee
4. Kilpailu digivallasta kiihtyy
5. Talouden perusta rakoilee

UUSI HALLITUSOHJELMA 2023 ALKAEN

KOHTI ALUEELLISTA ARJEN TURVALLISUUSSUUNNITTELUA

Työryhmä 2. kokoonpano:

Kuntaedustus Hamina, Kotka, Kouvola,
Miehikkälä, Virolahti (Pyhtää edustus vain
Kymen Turvan kautta)

Pelastuslaitos (HVA + Kymen Turva)

Kaakkois-Suomen poliisi, Ankkuri-toiminta

Kaakkois-Suomen raja- ja merivartiosto

Puolustusvoimat

Kaakkois-Suomen ELY-keskus

Kymenlaakson Ensi- ja turvakotien yhdistys

Toimeksianto:

Valmistellaan arjen turvallisuuden kertomusosan 2022 pohjalta Kymenlaakson kuntien, hyvinvointialueen ja viranomaisten yhteinen alueellinen arjen turvallisuusohjelma, joka sijoittuu alueelliseen hyvinvointikertomukseen valikoituneiden turvallisuuden painopisteiden alle niin, että huomioidaan kertomusosassa nousseet alueelliset erityispiirteet, haastavat indikaattorit ja hallitusohjelman tavoitteet.

Alueellinen arjen turvallisuusohjelma on valmis marraskuun 2023 alkuun mennessä.

Tuotetaan oheen kuntakortit, joita kunnat voivat hyödyntää omassa turvallisuustyössään.

PROSESSIN ETENEMINEN PÄÄTÖKSENTEOSSA:

- Kymen Turva hyväksyi alueellisen turvallisuusohjelman kertomusosan keväällä 2023. ja pyysi toimijoita nimeämään jäsenet seuraavaan prosessin vaiheeseen.
- Turvallisuusohjelmatyö alkoi toukokuussa 2023.
- Luonnoksen aikataulun DL lokakuun lopussa 2023.
- Kymen Turva pyytää kunnilta ja alueellisilta vaikuttamistoimielimiltä lausunnon Kymenlaakson arjen turvallisuusohjelmasta joulukuusta - tammikuussa 2023 ja hyväksyy ohjelman helmikuussa 2023.
- Sieltä turvallisuusohjelman hyväksyntä etenee tiedoksi hyvinvointialueen turvallisuus- ja hyvinvointilautakunnille ja toimitetaan myös kuntien kirjaamoon, josta se etenee kunnan hallintosäännön mukaisen prosessin kautta oikeille toimielimille tiedoksi.

HYÖDYLLISIÄ LINKKEJÄ:

- <https://kymenhva.fi/>
- <https://www.ely-keskus.fi/ely-kaakkois-suomi>
- <https://poliisi.fi/kaakkois-suomen-poliisilaitos>
- <https://raja.fi/kaakkois-suomen-rajavartiosto>
- <https://intti.fi/kaakkois-suomen-alueoimisto>
- https://www.ara.fi/fi-FI/Tietopankki/Tilastot_ja_selvitykset/Asunnottomuus
- <https://oikeusministerio.fi/hyvät-vaestosuhteet>
- https://julkaisut.valtioneuvosto.fi/bitstream/handle/10024/163021/VN_2021_27.pdf?sequence=1&isAllowed=y
- <https://doria.fi/bitstream/handle/10024/185830/Kaakkois-Suomen%20liikenneturvallisuussuunnitelma%202022-2030.pdf?sequence=5&isAllowed=y>
- <https://pelastustoimi.fi/kymenlaakso>
- <https://sotkanet.fi/sotkanet/fi/index>
- https://mayorsindicators.com/index.cfm?area=indicator&g_id=16&i_id=208&charttype=line
- <https://julkaisut.valtioneuvosto.fi/bitstream/handle/10024/80782/sisaisen-turvallisuuden-strategia-verkko.pdf>
- https://julkaisut.valtioneuvosto.fi/bitstream/handle/10024/163149/VN_2021_48.pdf?sequence=1&isAllowed=y
- https://www.kuntaliitto.fi/sites/default/files/media/file/Varautuminen_webinaari16112022.pdf
- <https://julkaisut.valtioneuvosto.fi/handle/10024/164627>
- https://julkaisut.valtioneuvosto.fi/bitstream/handle/10024/163408/VN_2021_74.pdf

KYMENLAAKSON ARJEN TURVALLISUUSOHJELMA 2024-2025

Täydentää Kymenlaakson maakunnallista hyvinvointikertomusta ja hyvinvointisuunnitelmaa vuoteen 2025.

Perustuu paikallisen ja alueellisen turvallisuussuunnittelun kansallisiin linjauksiin, valtioneuvoston selontekoon sisäisestä turvallisuudesta (2021), valtioneuvoston hyvinvoinnin, terveyden ja turvallisuuden periaatepäätökseen 2030 ja sen toimeenpanosuunnitelmaan, Kymenlaakson kansalliseen riskiarvioon 2023, Petteri Orpon hallitusohjelmaan ja Kymenlaakson laajaan arjen turvallisuuden kertomusosaan 2022

Valmistellut: Kymen Turvan nimeämä työryhmä

VALMISTELUTYÖRYHMÄN KOKOONPANO:

Kymenlaakson kuntien edustus

Kymenlaakson pelastuslaitos

Kaakkois-Suomen poliisi

Rajavartiolaitos (Kaakkois- Suomen rajavartiosto ja Suomenlahden merivartiosto).

Kaakkois-Suomen Ely- keskus

Puolustusvoimat

Kymenlaakson ensi- ja turvakotiyhdistys ry

Kymenlaakson hyvinvointialue (lähisuhdeväkivallan ehkäisy ja päihde- ja mielenterveystyö)

TAVOITE/ TOIMEKSIANTO:

- Kymen Turva- verkosto toimii ohjelmatyön toimeksiantajana ja valmistelun ohjausryhmänä.
- Työryhmä on Kymen Turva- verkoston nimeämä.
- Työryhmän tehtävänä on koota alueellisen turvallisuusohjelman pohjaksi alueellista hyvinvointisuunnitelmaa mukailevat painopistealueet ja toimenpiteet, joihin yhdessä kuntien, hyvinvointialueen ja viranomaisten yhteistyöllä sitoudumme.
- Nostot tehdään vuonna 2022 valmistuneen arjen turvallisuusohjelman laajan kertomusosan 2022 tilannekuvan ja indikaattoreiden perusteella.
- Voimassaolevat ohjelmat ja strategiat päivitetään suhteessa kertomusosaan.
- Painopisteet ja toimenpiteet kattavat vuodet 2024-2025.
- Kokonaisuudesta muodostuu Kymenlaakson arjen turvallisuusohjelma (2024-2025).
- Kymen Turva pyytää kunnilta ja alueellisilta vaikuttamistoimielimiltä lausunnot valmistelun edetessä.
- Kymen Turva nimeää ohjelmalle seurantaryhmän, joka laatii seurantaraportin.
- Seurantaraportti annetaan vuosittain tiedoksi viranomaisille, kuntiin ja hyvinvointialueelle.

NÄIN KYMENLAAKSON ARJEN TURVALLISUUSOHJELMA SYNTYI

- Kymenlaakson alueellinen hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen suunnitelma on tehty vuosille 2020–2025. Sen alatavoitteiden etenemistä seurataan alueellisissa painopisteiden mukaisissa työryhmissä. Painopisteiden tavoitteiden saavuttamiseksi on valittu keskeisimmät indikaattorit ja vuotuiset toimenpiteet. Etenemisestä raportoidaan vuosittain aluevaltuustolle ja kunnille.
- Arjen turvallisuusohjelma kiinnittyy alueellisen hyvinvointisuunnitelman mukaan ”Kymenlaakson asukkailla on mahdollisuus elää turvallista arkea terveellisessä ympäristössä”- painopisteen toimenpiteisiin.
- Se on osa valtioneuvoston hyvinvoinnin, terveyden ja turvallisuuden periaatepäätöksen 2021- 2030 ja sen toimeenpanosuunnitelman toteuttamista Kymenlaaksossa.
- Se perustuu paikallisen ja alueellisen turvallisuussuunnittelun kansallisiin linjauksiin, sisäisen turvallisuuden selonteon toimenpiteisiin, valtioneuvoston hyvinvoinnin, terveyden ja turvallisuuden periaatepäätökseen 2030 ja sen toimeenpanosuunnitelmaan, Kymenlaakson kansalliseen riskiarvioon 2023, Petteri Orpon hallitusohjelmaan ja Kymenlaakson laajaan arjen turvallisuuden kertomusosaan 2022. (LIITTEENÄ)
- Turvallisuusohjelman kertomusosa 2022 on koottu osana ohjelmatyötä ensimmäisessä Kymen turvan nimeämässä työryhmässä syksyn 2022 aikana.
- Kertomusosa 2022 on hyväksytty Kymen turvan kokouksessa 2/2023.
- Kymen Turvan nimeämä laajempi työryhmä on valmistellut Kymenlaakson alueellisen arjen turvallisuusohjelman 2022 valmistuneen kertomusosan pohjalta.
- Kertomusosassa on esitelty laajasti eri ohjelmat ja strategiat, joihin Kymenlaakson alueellinen arjen turvallisuusohjelma nojaa.
- Kertomusosa 2022 on tämän ohjelman liitteenä.
- Lähdeluettelosta löytyy em. keskeiset asiakirjat, joihin ohjelma perustuu.

TAUSTOJA MAAKUNNALLISELLE ARJEN TURVALLISUUSOHJELMATYÖLLE

Valtioneuvosto on vuonna 2017
hyväksynyt Suomen sisäisen
turvallisuuden strategian.

Sisäisen turvallisuuden strategia on
tiekartta, jonka avulla Suomesta tulee
maailman turvallisimaksi maa.

Kuva: Sisäisen turvallisuuden strategian tavoitteet,
Valtioneuvosto / Sisäministeriö, 2017

TAUSTAA MAAKUNNALLISELLE ARJEN TURVALLISUUSOHJELMATYÖLLE

Sisäministeriö on vuonna 2019 julkaissut sisäisen turvallisuuden strategian mukaiset paikallisen ja alueellisen turvallisuustyön linjaukset. Linjauksissa todetaan seuraavaa:

*”Turvallisuussuunnittelu on **pitkäjänteinen, järjestelmällinen ja koordinoitu** prosessi paikallis- tai aluetason turvallisuuskysymysten ratkaisemiseksi **eri toimijoiden yhteistyönä.**”*

Arjen suurimpien turvallisuusongelmien taustalta löytyy lähes aina hyvinvointiin ja terveyteen liittyviä haasteita. Arjen turvallisuutta voidaan parantaa tehokkaimmin parantamalla kuntalaisten hyvinvointia ja terveyttä. Tästä syystä turvallisuusohjelma on kiinteä osa alueen hyvinvointityötä.

MISTÄ KOOSTUU ARJEN TURVALLISUUS?

Kuva: Sisäisen turvallisuuden arvoketju ja turvallisuussuunnittelun liittymäpinta hyvinvointi- ja terveystyöhön, Sisäministeriö, 2019

SELONTEKO SISÄISESTÄ TURVALLISUUDESTA 2021

Sisäisen turvallisuuden selonteko painottaa vahvasti arjen turvallisuutta. Sen mukaan Suomi on maailman turvallisin maa. Selonteon tavoitteena on varmistaa sisäisen turvallisuuden kehittyminen edelleen niin, että Suomi on tulevaisuudessa entistä turvallisempi maa kaikille ihmisille ja ihmisryhmille. Suomen sisäisen turvallisuuden politiikka perustuu ensisijaisesti ennaltaehkäisyyn. Turvallisuuden tunne on tärkeä osa sisäistä turvallisuutta ja vahva kokemus turvallisuudesta suojaa yhteiskuntaa myös uudenlaisilta turvallisuushkilta.

Tavoitetta toteutetaan siirtämällä viranomaisten toiminnan painopistettä korjaavista palveluista ennaltaehkäisyyn, pitämällä luottamus sisäisen turvallisuuden toimijoihin korkeana kaikissa väestöryhmissä ja turvaamalla, että hätätilanteessa apua on saatavilla nopeasti koko maassa. Turvallisuusongelmia ennaltaehkäistään laajassa yhteistyössä. Rikoksia paljastetaan ja selvitetään tehokkaasti sekä tuloksellisesti. Kansallisen turvallisuuden uhat tunnistetaan ja torjutaan. Suomi toimii aktiivisesti ja ennakoivasti sisäiseen turvallisuuteen liittyvässä kansainvälisessä yhteistyössä. Laadukkaat sisäisen turvallisuuden palvelut edellyttävät riittäviä voimavaroja.

VALTIONEUVOSTON PERIAATEPÄÄTÖS HYVINVOINNIN, TERVEYDEN JA TURVALLISUUDEN EDISTÄMISESTÄ 2021-2030

Sisäisen turvallisuuden selontekoon pohjaten valmistellulla hyvinvoinnin, terveyden ja turvallisuuden edistäminen 2030 periaatepäätöksellä linjataan niitä toimia, joilla suomalaisten hyvinvoinnin ja terveyden eriarvoisuus saadaan vähenemään vuoteen 2030 mennessä.

*"Kun yhteiskunta muuttuu, tarvitaan uudenlaisia ratkaisuja, joilla **hyvinvointia, terveyttä ja turvallisuutta** edistetään kaikissa elämänvaiheissa ja –tilanteissa usein erilaisin toimenpitein. Vaikuttavimmat toimenpiteet ovat sellaisia, joita tehdään samaan aikaan eri suunnista ja joilla on sama tavoite. **Poikkihallinnollinen ja monitoimijainen yhteistyö sekä ihmisten osallisuus** ovat perusta, jolla yhteinen työ toteutuu."*

LÄHDE: HYVINVOINNIN, TERVEYDEN JA TURVALLISUUDEN PERIAATEPÄÄTÖS 2030

KYMENLAAKSON YHTEISET PAINOPISTEET HYTE-TYÖSSÄ

Kymenlaakson asukkailla on mahdollisuus:

- 1) elää päihteetöntä elämää
ja saada tukea siihen
- 2) terveellisiin elintapoihin
ja hyvään mielenterveyteen
- 3) elää turvallista arkea
terveellisessä ympäristössä
- 4) merkitykselliseen elämään

KYMENLAAKSON TOIMINTAYMPÄRISTÖ

VALTION VIRANOMAISTEN VAHVA LÄSNÄOLO

- Poliisi
- Ely- keskus
- AVI
- Rajavartiolaitos (raja- ja merivartiostot)
- Tulli
- Puolustusvoimat

ALUEELLE TYYPILLISIÄ ERITYISPIIRTEITÄ

- Suomen, EU:n ja Naton välinen maa- ja meriraja Venäjän kanssa
- Runsas raskasliikenteen määrä
- Satamat ja ratapihat
- Vesistöä ja saaristoa
- Runsaasti pientaloja ja kesämökkejä
- Matala koulutustaso
- Ikääntyvä väestö
- Runsas päihteiden käyttö
- Korkea työttömyys ja työvoiman saatavuuden ongelmat

ARJENTURVALLISUUSOHJELMAN TAVOITTEET KYMENLAAKSOSSA

Nousevat suoraan voimassa olevasta alueellisesta hyvinvointisuunnitelmasta

1. TAPATURMIEN JA LÄHISUHDENVÄKIVALLAN EHKÄISY
2. SYRJÄYTYMISEN EHKÄISY
3. TURVALLINEN ELINYMPÄRISTÖ

TAVOITE 1. TAPATURMIEN JA LÄHISUHDEVÄKIVALLAN EHKÄISY

Kymenlaakson alueellisessa hyvinvointisuunnitelmassa on tavoitteeksi nostettu sekä tapaturmien, että lähisuhdeväkivallan ehkäisy. Aihe nousee tarkasteluun kansallisen koti- ja vapaa-ajan tapaturmien ehkäisyohjelman 2020–2030 kautta, sekä kansallisen väkivallaton lapsuus toimenpideohjelman 2020–2025 tavoitteista. Molemmat ohjelmat on osaltaan johdettu paikallisen ja alueellisen turvallisuussuunnittelun kansallisista linjauksista.

Valmistelutyön alettua voimassa oli Marinin hallitusohjelman mukainen kansallinen naisiin kohdistuvan väkivallan torjuntaohjelma 2020–2023, jonka perusteella AVI ja THL valmisti kuntiin ja hyvinvointialueille ohjeet lähisuhdeväkivallan ehkäisyn koordinoinnista. Oron hallitusohjelmassa on kirjauksia lähisuhdeväkivallan torjuntatyön jatkamisesta niin, että työ kohdentuisi myös poikiin ja miehiin. Myös palokuolemien ennaltaehkäisy nousee Orpon hallitusohjelman tavoitteista.

Ohjelmaan valitut indikaattorit perustuvat THL:n ja Kuntaliiton laatimiin kansallisiin vähimmäisseurantaindikaattoreihin, joita alueellisesti tulee seurata. Punaisella merkityt indikaattorit kuvaavat negatiivista vertailua valtakunnan tasoon ja vireällä merkityt indikaattorit kuvaavat positiivista vertailua valtakunnan tasoon. Osa indikaattoreista ei ole vertailuindikaattoreita ja ne on esitetty sinisellä. Ohjelmassa esitetään arjen turvallisuutta parantavia eri tasoisia toimenpiteitä, joita edistetään laajasti myös muilla foorumeilla.

VALITUT INDIKAATTORIT JA LÄHTÖTASO

TAPATURMAT

Koti- ja vapaa-ajan tapaturmiin liittyvät hoitojaksot 10 000 asukasta kohden (Sotkanet)

Kymenlaakson hyvinvointialue 115,0

Koko maa 137,8

Kuolleisuus tapaturmaisiin kaatumisiin ja putoamisiin/ 100 00 asukasta kohden (2021)

Kymenlaakson hyvinvointialue 28,4

Koko maa 22,2

Palokuolemat Kymenlaaksossa vs. koko maa

2021 Kymenlaakso 0

2021 Koko maa 24

2022 Kymenlaakso 3

2022 Koko maa 26

Pientalon paloturvallisuuden itsearviointi (vastaus %)

2021 99%

2022 96%

Merivartioston ensivastetehtävät (sairaahan kuljetus)

35 kpl 10/2023

LÄHISUHDEVÄKIVALTA

Fyysistä tai henkistä lähisuhdeväkivaltaa kokeneiden osuus % (Sotkanet)

Kymenlaakson hyvinvointialue 7,3%

Koko maa 6,8%

Kokenut vanhempien tai muiden huoltapitävien aikuisten fyysistä väkivaltaa vuoden aikana, % 4. ja 5. luokan oppilaista

Kymenlaakson hyvinvointialue 15,6%

Koko maa 15,8%

Rikosuhripalvelut + poliisi tilastot (PolStat)

Koko Kaakko 93 kpl

TOIMENPITEET JOITA EDISTÄMME YHDESSÄ

TAPATURMIEN EHKÄISY:

- Kaatumisseula-toimintaa kehitetään edelleen maakunnan alueella yhteistyössä hyvinvointialueen, kuntien ja kolmannen sektorin toimijoiden kanssa. (HVA)
- Jalkakäytävien ja pyöräteiden talvikunnossapidosta huolehditaan tapaturmien ehkäisemiseksi. (KUNNAT/ AVI)
- Jatketaan pelastuslaitoksen pientalojen omavalvonnan ja omaehtoisen paloturvallisuuden jatkuvaa viestintää asukkaille. (HVA/ PELASTUSTOIMI)
- Esteettömyyskartoituksia tehdään jokaisessa kunnassa 2024-2025. (KUNNAT)

LÄHISUHDEVÄKIVALLAN EHKÄISY:

- Hyvinvointialueella on 9/2023 aloittanut työnsä AVI:n ja THL:n ohjauksen mukaisesti lähi- ja perheväkivaltatyön ehkäisyn hankekoordinaattori. (HVA)
- Kymenlaaksossa saadaan em. ehkäisevän työn rakenteet kuntoon vuoden 2024 loppuun mennessä (Kunnat, HVA, kolmassektori, poliisi ja muut viranomaiset).
- Koordinaattorin työ ja rakenteet ovat hyvinvointialueella vakiintuneet vuoden 2025 loppuun mennessä. (HVA, KUNNAT)
- Alueen kaikki kunnat nimeävät lähisuhdeväkivallan ehkäisystä vastaavan tahon vuoden 2025 loppuun mennessä. (KUNNAT)
- Perhekeskusvetoisesti valmistuva huoltajille suunnattu turvallisuusopas jalkautetaan osaksi hyvinvointialueen, kuntien, järjestöjen, poliisin, pelastuslaitoksen ja merivartioston toimintaan. (HVA/ PERHEKESKUS, KUNNAT, VIRANOMAISET)

TAVOITE 2. SYRJÄYTYMISEN EHKÄISY

Kymenlaakson hyvinvointisuunnitelman tavoitteeksi on asetettu syrjäytymisen ehkäisy. Myös valtioneuvoston hyvinvoinnin, terveyden ja turvallisuuden toimeenpanosuunnitelma vuoteen 2030 nostaa keskiöön syrjäytymisen ja eriarvoistumisen yhtenä kansallisena turvallisuusriskinä. THL:n mukaan turvallisuutta voi edistää mm. ehkäisemällä syrjäytymistä, päihdehaittoja ja rikollisuutta, sekä parantamalla osallisuutta, nostamalla koulutustasoja ja kehittämällä työllisyyttä. Koulutuksen ja työperäisen maahanmuuton tiekartassa 2035 kerrotaan, että Suomen hidastuva väestönkasvu, nopeasti vanheneva väestörakenne ja työikäisen väestön väheneminen aiheuttavat haastetta huoltosuhteelle, työvoiman saatavuudelle ja kestävyysvajeen taittamiselle. Myös Kymenlaaksossa väestö vanhenee ja työikäinen väestö vähenee. Tiekartan tavoitteena on, että TE-palveluiden siirtyessä valtiolta kuntiin on varmistettava kaikilla alueilla koulutus- ja työperäisen maahanmuuton edistämistoimet osana uudistusta. Tiekartan mukaan eniten työpaikkoja avautuu vuoteen 2035 mennessä sosiaali- ja terveyspalveluissa, koulutuksessa, maa- ja vesirakentamisessa ja kiinteistöalalla.

Syrjäytyminen nousee esille myös paikallisen ja alueellisen turvallisuussuunnittelun kansallisista linjauksista. Sen mukaan turvallisuutta vahvistetaan mm. torjumalla nuorisorikollisuutta, edistämällä hyviä väestösuhteita ja ehkäisemällä päihteistä johtuvia turvallisuushaittoja. Euroopan talous- ja sosiaalikomitean mukaan asunottomuus on äärimmäisen syrjäytymisen muoto ja sitä tulee kaikissa EU-maissa ehkäistä. Orpon hallitusohjelmaan on kirjattu tavoitteeksi poistaa pitkäaikaisasunottomuus vuoteen 2027 mennessä.

Kymenlaakson turvallisuusohjelman kertomusosan 2022 valmisteluprosessin yhteydessä nousi esiin tilannekuva siitä, että päihteet ja mielenterveyssyyt vaikuttavat vahvasti Kymenlaaksossa turvallisuustilanteeseen. Näiltä osin valitut indikaattorit perustuvat kansalliseen päihde- ja riippuvuusstrategian 2020–2030, kansallisen mielenterveysstrategian 2020–2030 ja kansalliseen itsemurhien ehkäisyohjelman 2020–2030 seurattaviin indikaattoreihin.

Ohjelmaan valitut indikaattorit perustuvat THL:n ja Kuntaliiton laatimiin kansallisiin vähimmäisseurantaindikaattoreihin, joita alueellisesti tulee seurata. Punaisella merkityt indikaattorit kuvaavat negatiivista vertailua valtakunnan tasoon ja vireällä merkityt indikaattorit kuvaavat positiivista vertailua valtakunnan tasoon. Ohjelmassa esitetään arjen turvallisuutta parantavia eri tasoisia toimenpiteitä, joita edistetään laajasti myös muilla foorumeilla.

VALITUT INDIKAATTORIT JA LÄHTÖTASO

TOIMEENTULO, TYÖLLISYYS, KOULUTUSTASO, KÖYHYYS

Syrjäytymisriskissä (ei työssä, ei opiskele, ei ole varusmiespalvelussa) olevat 18-24 v, % vastaavan ikäisistä

v. 2021: **Kymenlaakson hyvinvointialue 21 %**

koko maa 15,4 %

Vaikeasti työllistyvät, rakennetyöttömyys, % 15-64-vuotiaista

v. 2022: **Kymenlaakson hyvinvointialue 5,6 %**

koko maa 4,5 %

Toimeentulotukea saaneet lapsiperheet, % lapsiperheistä

v. 2022: **Kymenlaakson hyvinvointialue 9,1 %**

koko maa 8,7 %

Koulutuksen ulkopuolelle jääneet 17 – 24 -vuotiaat, % vastaavan ikäisestä väestöstä (Sotkanet)

v. 2021: **Kymenlaakson hyvinvointialue 10,8 %**

koko maa 7,9 %

Koulutustasomittain (Sotkanet) Indikaattori ilmaisee väestön koulutustason, joka on mitattu laskemalla perusasteen jälkeen suoritettun korkeimman koulutuksen keskimääräinen pituus henkeä kohti. Väestön koulutustasoa osoittava mittain kuvaa väestöryhmän koulutustasoa koulutuspuutudella. Esimerkiksi koulutustasoluku 246 osoittaa, että teoreettinen koulutusaika henkeä kohti on 2,5 vuotta peruskoulun suorittamisen jälkeen.

v. 2021:

Kymenlaakson hyvinvointialue 337,8

koko maa 388,3

Pysyvä asunnottomuustyöryhmä tai asiasta vastaava muu työryhmä toimii kunnassa

Kouvola

Kotka

Hamina

Pyhtää

Virolahti

Miehikkälä

VALITUT INDIKAATTORIT JA LÄHTÖTASO

PÄIHTEET JA MIELENTERVEYS

Alkoholia liikaa käyttävien osuus, (AUDIT-C) %, 20 vuotta täyttäneistä v.2022:

Kymenlaakson hyvinvointialue 33,7 %

Koko maa 29,8 %

Tosi humalassa vähintään kerran kuukaudessa, % 8. ja 9. lk:n oppilaista (THL kouluterveyskysely v. 2023)

Kymenlaakson hyvinvointialue 12,1 %

Koko maa 8,8 %

Itsemurhakuolleisuus 100 000 asukasta kohden v. 2021

Kymenlaakson hyvinvointialue 11,2

Koko maa 13,5

Päihtymysperusteiset kiinniotot Kaakkois-Suomessa

Vuonna 2022

517 kpl

10/ 2023

401 kpl

Kokeillut laittomia huumeita ainakin kerran, % lukion 1. ja 2. vuoden opiskelijoista

Kymenlaakson hyvinvointialue 10,5%

Koko maa 11,5%

Mielenterveyden ja käyttäytymisen häiriöiden vuoksi työkyvyttömyyseläkettä saavat 18-34 -vuotiaat, % vastaavan ikäisestä väestöstä (Sotkanet) v. 2022

Kymenlaakson hyvinvointialue 1,9 %

Koko maa 1,1 %

Kokenut vahvaa positiivista mielensterveyttä viimeisen kahden viikon aikana, % 8. ja 9. luokan oppilaista, AOL 1. ja 2. vuoden opiskelijoista, lukion 1. ja 2. vuoden opiskelijoista (THL kouluterveyskysely v.2023)

8.-9.lk Kymenlaakson hyvinvointialue 21,1 %, koko maa 22,5 %

AOL 1.-2.lk Kymenlaakson hyvinvointialue 23,2 %, koko maa 25,0 %

Lukio 1.-2.lk Kymenlaakson hyvinvointialue 25,3 %, koko maa 25,3 %

Positiivinen mielensterveys (SWEMWBS) -mittarin pistemäärä asteikolla 7-35p (keskiarvo), % 20 vuotta täyttäneistä v. 2022

Kymenlaakson hyvinvointialue 23,3

Koko maa 23,5

Kohtalainen tai vaikea ahdistuneisuus, % lukion 1. ja 2. vuoden opiskelijoista (THL kouluterveyskysely 2023)

Kymenlaakson hyvinvointialue 20,5%

Koko maa 21,1%

TOIMENPITEET JOITA EDISTÄMME YHDESSÄ

TOIMEENTULO, TYÖLLISYYS JA KOULUTUSTASO

- TE24 siirto kunnille etenee aikataulussa sekä Etelä-Kymenlaaksossa, että Kouvolassa. (KUNNAT)
- Kymenlaakson työllisyysohjelman tavoitteita toteutetaan ja seurataan kaikissa kunnissa. (KUNNAT)
- TE24 uudistuksessa kiinnitetään huomiota monialaisten palveluiden kehittämiseen yhteistyössä kuntien, hyvinvointialueen ja muiden toimijoiden kanssa. (KUNNAT)
- Koulutuksen ja työperäisen maahanmuuton edistämisen yhteiset tavoitteet on käytössä koko maakunnassa. (KUNNAT)
- Kymenlaakson kaikissa kunnissa toimii pysyvä asunnottomuustyöryhmä tai asunnottomuuden hoito ja asumisneuvonnan palvelut otetaan osaksi jotain muuta hyvinvoinnin edistämisen työryhmää. (KUNNAT)

PÄIHTEET JA MIELENTERVEYS

- 2023 lokakuussa päivitetty ”päihteet puheeksi-kortit” jalkautetaan osaksi kuntien, poliisin, hyvinvointialueen ja järjestöjen toimintaa vuoden 2024 aikana. (HVA, KUNNAT, VIRANOMAISET)
- THL:n PAKKA-työtä toteutetaan osana kuntien ja hyvinvointialueen ehkäisevää päihdetyötä esim. päihdetilannekysely toteutetaan kaikissa kunnissa yhtä aikaa joka toinen vuosi (toteutettu 2023). (HVA, KUNNAT)
- THL:n maakunnallisen päihdetilannekyselyn tuloksia hyödynnetään paikallisessa ja maakunnallisessa turvallisuussuunnittelussa. (HVA, KUNNAT)
- Alueellisen ehkäisevän päihdetyöstä vastaava toimihenkilö on aloittanut työt 10/2022 ja alueellisen ehkäisevän päihdetyön rakenteet saadaan hyvinvointialueella kuntoon vuoden 2024 aikana. (HVA)
- Koordinaattorin työ ja rakenteet ovat hyvinvointialueella vakiintuneet vuoden 2025 loppuun mennessä. (HVA)

TAVOITE 3. TURVALLINEN ELINYMPÄRISTÖ

Kymenlaakson alueellisesta hyvinvointisuunnitelmasta nousee tavoitteeksi ympäristöterveyden edistäminen. Kymenlaakson turvallisuussuunnitelman kertomusosatyössä ja alueellisen turvallisuusohjelman valmistelutyössä nousi tarve laajentaa tavoitetta turvallisen elinympäristön sateenvarjon alle. Siinä on huomioitu kansallisen riksiarvion mukaan mm. sijaintimme ja laajamittaiseen maahantuloon varautuminen. Globaaleista uhista valikoitui ilmaston muuttuminen ja siihen varautuminen.

Osallisuus liitetään vahvasti ihmisten hyvinvointiin ja turvallisuuteen. Tätä korostetaan muun muassa kansallisessa hyvinvoinnin, terveyden ja turvallisuuden toimeenpanosuunnitelmassa. Elinympäristöosioon on nostettu mukaan myös Kaakkois-Suomen liikenneturvallisuussuunnitelman tavoitteita sekä Orpon hallitusohjelman tavoitteita liittyen nuorisoriikollisuuden, kouluväkivallan ja katuvaikivallan torjuntaan.

Turvallisuusohjelman valmisteluprosessin aikana maailman tilanne on muuttunut kokoajan ja erilaiset hybridiuhat ovat tulleet ajankohtaisemmiksi, joten prosessin valmistelussa päätettiin liittää myös hybridivaikuttamiseen liittyvä verkko- ja digiturvallisuus arjen tasolla osaksi tätä ohjelmaa. Huijausmäärät nousivat reippaasti vuoden 2023 ensimmäisellä puoliskolla. Pankit saivat tammi-kesäkuussa koko maassa estettyä ja palautettua uhreille 15,9 miljoonaa euroa. Vuotta aiemmin määrä oli 6,7 miljoonaa. Asiakkaat menettivät huijareille 19,8 miljoonaa euroa. Vuotta aiemmin määrä oli 10,8 miljoonaa. Huijauksien kokonaismäärä oli siis 35,7 miljoonaa euroa. (Finanssialan keskusliitto) Myös rahapelaaminen verkossa on yleistynyt tarjonnan lisääntyessä. Arjen turvallisuuden kannalta on tärkeintä lisätä tietoa ja varautumista verkkohuijauksiin liittyen.

Pandemiat jätettiin tästä ohjelmasta pois, koska niitä käsitellään laajasti kansallisessa riskiarviossa ja viranomaisilla, kunnilla, hyvinvointialueella ja kansalaisilla on tuoreessa lähimuistissa miten sellaiseen varaudutaan ja miten sellaisissa tilanteissa toimitaan.

Ohjelmaan valitut indikaattorit perustuvat THL:n ja Kuntaliiton laatimiin kansallisiin vähimmäisseuranta-indikaattoreihin, joita alueellisesti tulee seurata. Punaisella merkityt indikaattorit kuvaavat negatiivista vertailua valtakunnan tasoon ja vireällä merkityt indikaattorit kuvaavat positiivista vertailua valtakunnan tasoon. Osa indikaattoreista ei ole vertailuindikaattoreita ja ne on esitetty sinisellä. Ohjelmassa esitetään arjen turvallisuutta parantavia eri tasoisia toimenpiteitä, joita edistetään laajasti myös muilla foorumeilla.

VALITUT INDIKAATTORIT JA LÄHTÖTASO

ELINympäristö ja ilmastO

Käyttöpaikkojen lukumäärä v. 2022, joilla sähkömarkkinalain (588/2013) 51 § mukainen toimitusvarmuustaso ei ole täytynyt” (asemakaava-alueella yli 6 h kestäneet katkot käyttöpaikoittain, asemakaava-alueen ulkopuolella yli 36 h kestäneet katkot käyttöpaikoittain).

- KSS Energia 0 kp
- Kymenlaakson Sähköverkko 17 kp
- Haminan Sähköverkko 0 kp

Rankkasadepäivien määrä vuodessa (sadekertymä yli 20 mm/vrk) vuonna 2022:

- Kotka (Rankki) 1 pv
- Kouvola (Anjala) 1 pv
- Pyhtää (lentokenttä) 1 pv

Hellepäivien määrä vuodessa (vuorokauden ylin lämpötila yli 25 C) vuonna 2022:

- Kotka (Rankki) 12 pv
- Kouvola (Anjala) 30 pv
- Pyhtää (lentokenttä) 23 pv

Kovien pakkaspäivien määrä vuodessa (vuorokauden alin lämpötila alle 15 C) vuonna 2022:

- Kotka (Rankki) 2 pv
- Kouvola (Anjala) 10 pv
- Pyhtää (lentokenttä) 11 pv

LIIKENNEYmpäristö

Kuolleet ja vakavasti loukkaantuneet tieliikenteessä

Kuolleet (2022) 11 kpl

Vakavasti loukkaantuneet (2021) 13 kpl

Rajatarkastukset Vaalimaan raja-asemalla

12/2022

859892 kpl

09/2023

692215 kpl

Meripelastustehtävät (Merivartiosto)

70 kpl 10/2023

Poliisin tietoon tulleet rattijuopumustapaukset / 1 000 asukasta (2022)

Kymenlaakson hyvinvointialue 3,9

Koko maa 2,9

Poliisin tietoon tulleet liikenneturvallisuuden vaarantamiset ja liikennesrikkomukset / 100 asukasta (2022)

Kymenlaakson hyvinvointialue 16,5

Koko maa 14,7

VALITUT IRDIKAATTORIT JA LÄHTÖTASO

VÄKIVALLAN JA RIKOLLISUUDEN UHKA

Poliisin tietoon tulleet omaisuusrikokset / 1000 asukasta (2022)

Kymenlaakson hyvinvointialue 41,2

Koko maa 41,2

Poliisin tietoon tulleet henkeen ja terveyteen kohdistuneet rikokset / 1000 asukasta (2022)

Kymenlaakson hyvinvointialue 6,4

Koko maa 7,4

Päihteiden vaikutuksen alaisina tehdyistä väkivaltarikoksista syylliseksi epäillyt / 1 000 asukasta (2022)

Kymenlaakson hyvinvointialue 1,3

Koko maa 1,6

Henkeen ja terveyteen kohdistuneet rikokset, tekijä alle 15 vuotias (2022)

Kaakkois-Suomi 108 kpl

Koulukiusattuna vähintään kerran viikossa 8.-9-luokat (THL:N kouluterveyskysely 2023)

Kymenlaakson hyvinvointialue 8,9%

Koko maa 7,9%

Osallistunut koulukiusaamiseen 8.-9.-luokat

Kymenlaakson hyvinvointialue 4,3%

Koko maa 3,8%

VALITUT INDIKAATTORIT JA LÄHTÖTASO

HYBRIDIVAIKUTTAMINEN

Laittomat rajanylitykset

12/2022

25 hlöä, 18 tapausta

10/2023

16 hlöä, 13 tapausta

Vastaanottojärjestelmässä olevien henkilöiden määrä (Migrin tilannekeskus, saa viikoittaiset luvut)

Yhteensä 1271 vastaanottojärjestelmässä olevaa henkilöä (10/2023) joista 1078 on ukrainalaista (tilapäisen suojelun tarve) ja 193 turvapaikanhakijaa.

DIGITURVALLISUUS

Pelannut rahapelejä viimeisen 12 kk:n aikana

Vuonna 2019, seuraava tulos 2023-2024

Kymenlaakso 85,5%

Koko maa 78,4%

Digitukea (DVV) antavat toimijat Kymenlaaksossa 51 kpl

TOIMENPITEET JOITA EDISTÄMME YHDESSÄ

ELINYMPÄRISTÖN TURVALLISUUS SEKÄ VÄKIVALLAN JA RIKOLLISUUDEN UHKA:

- Pyritään varmistamaan sähkön jakeluvarmuus kaikissa olosuhteissa (kuntien omistajaohjaus) (KUNNAT)
- Parannetaan katuturvallisuutta valaistusta ja valvontatekniikkaa kehittämällä (KUNNAT/ ELY)
- Varaudutaan ilmaston muuttumiseen (esim. varautumissuunnitelmat, kiinteistöstrategiat, asuntopolitiikka, ikäihmisten palveluasuminen) (KUNNAT/ HVA)
- Toteutetaan maakunnallinen turvallisuuskysely, jonka tuloksia hyödynnetään seuraavan arjen turvallisuusohjelman valmistelussa. (OHJELMAN SEURANTATYÖRYHMÄ)
- Edistetään maakunnassa lainvastaisten tekojen mallin käyttöönottoa hallitusohjelman tavoitteiden mukaisesti yhteistyössä Ankkuri-poliisin, hyvinvointialueen ja kuntien kanssa (POLIISI, KUNNAT, HVA)
- Toteutetaan yhdessä Kymenlaakson kylien kanssa kysely kyläturvallisuudesta ja autetaan tarvittaessa kyliä parantamaan kyläturvallisuutta (koulutukset yms.) (KUNNAT)
- Kehitetään osallisuustyön menetelmiä aktiivisesti kunnissa ja hyvinvointialueella (KUNNAT/ HVA)
- Otetaan asteittain kaikissa kunnissa käyttöön AVI:n lupalausuntomalli osaksi anniskelupaikkojen lupaprosessia (kuntien EPT, osallisuustyö, ympäristöterveys, turvallisuus yhteistyössä asukkaiden kanssa) 2025 vähintään puolet kunnista on mukana. (KUNNAT)

LIIKENNETURVALLISUUS:

- Kaakkois-Suomen liikenneturvallisuussuunnitelman mukaisia toimenpiteitä toteutetaan monialaisesti (ELY)
- Rattijuopumusten ennaltaehkäisyyn tähtäävä moniammatillinen työryhmä aloittaa toimintansa vuoden 2024 alussa (HVA)
- Ravintolayrittäjille kohdennetaan viestintää rattijuopumuksen ehkäisystä kaksi kertaa vuodessa (pikkujouluaika, kesälomakausi) Kaakkois-Suomen liikenneturvallisuussuunnitelman mukaisesti vuonna 2024-2025 (KUNTIEN EPT)
- Kuntien omat liikenneturvallisuussuunnitelmat on päivitetty vuoden 2025 loppuun mennessä (KUNNAT)

TOIMENPITEET JOITA EDISTÄMME YHDESSÄ

HYBRIDIVAIKUTTAMINEN

- Tunnistetaan paremmin hybridivaikuttamisen keinoja sekä arjen toiminnoissa, että yritysysteistyössä. Järjestetään näistä aiheista koulutuksia. (KUNNAT, DVD:n DIGITUKIVERKOSTOT)
- Laajamittainen maahantulo ja kasvavaan turvapaikanhakuun varautuminen on otettu painopisteeksi Kymen Turvan työssä. Kymen turva vastaa tähän liittyvästä kehittämistyöstä yhdessä kuntien ja viranomaisien kanssa. Kunnissa varaudutaan majoitustilojen ja perusopetuksen järjestämiseen nopealla aikataululla tilanteen niin vaatiessa. Asia on huomioitu kaikkien kuntien varautumissuunnitelmissa. (KUNNAT)
- Kuntien valmiussuunnitelmat on päivitetty vuoden 2025 loppuun mennessä kaikissa Kymenlaakson kunnissa ja niistä viestitään aktiivisesti asukkaille. (KUNNAT)

DIGITURVALLISUUS

- Kehitetään edelleen digitukea (DVV) maakunnassa ja kunnissa. (KUNNAT)
- Lisätään käytännön digitukityötä tekevien osaamista digiturvallisuuden ja hybridivaikuttamisen osalta koulutuksen avulla. (DIGITUKIVERKOSTO)
- Opastetaan asukkaita tekemään rikosilmoitus matalalla kynnyksellä, jos on epäily siitä, että on joutunut verkkorikoksen uhriksi. (DIGITUKIVERKOSTO)
- Opitaan yhdessä parempaa varautumista. Tehostetaan viestintää ja tiedottamista verkko- ja digiturvallisuudesta maakunnan asukkaille ja yrityksille. (KUNNAT/ VIRANOMAISET)

KUNTAKORTIT

Jokaiselle kunnalle on koottu oma kuntakortti osaksi arjen turvallisuusohjelmaa. Kukin kunta voi hyödyntää kuntakortteja osana omaa hyvinvointi- ja turvallisuussuunnittelua valitsemallaan tavalla. Kuntakortteihin on koottu yhdenmukaisesti perusindikaattorit jokaisen kunnan osalta. Indikaattorien määrää tai sisältöjä voi laajentaa kunnan tarpeen mukaan. Perusindikaattorit päivitetään vuosittain arjen turvallisuusohjelman seurannan ja raportoinnin yhteydessä. Päivitetyt kuntakortit löytyvät ohjelman liitteistä.

OHJELMAN RAPORTTOINTI JA SEURANTA

Kymen Turva valitsee alueellisen arjen turvallisuustyöryhmän, jonka tehtävänä on seurata ohjelmaan liittyvien indikaattoreiden tuloksia ja ohjelman toimenpiteiden toteutumista vähintään puolivuositain.

Raportointi tapahtuu kerran vuodessa Kymen Turvalle josta raportti annetaan tiedoksi hyvinvointialueelle ja kuntiin.

Viranomaiset, kunnat ja hyvinvointialue voivat hyödyntää raporttia oman turvallisuus- ja hyvinvointityönsä suunnittelussa, sekä resursoinnissa.

Ensimmäinen raportointi vuodelta 2024 tapahtuu vuoden 2025 alussa. Samassa yhteydessä voidaan tarkentaa ohjelman tavoitteita tarvittaessa.

LÄHTEET:

Turvallisuutta kaikkialla. - paikallisen ja alueellisen turvallisuussuunnittelun kansalliset linjaukset:

https://julkaisut.valtioneuvosto.fi/bitstream/handle/10024/161278/SM_2_2019_Turvallisuutta%20kaikkialla.pdf

Valtioneuvoston selonteko sisäisestä turvallisuudesta 2021:

https://julkaisut.valtioneuvosto.fi/bitstream/handle/10024/163149/VN_2021_48.pdf?sequence=1&isAllowed=y

Valtioneuvoston hyvinvoinnin, terveyden ja turvallisuuden periaatepäätös 2030:

<https://julkaisut.valtioneuvosto.fi/handle/10024/162913>

Em. toimeenpanosuunnitelma:

<https://julkaisut.valtioneuvosto.fi/handle/10024/163021>

Kansallinen riskiarvio 2023, Kymenlaakso:

https://pelastustoimi.fi/documents/25266713/150832949/Kymenlaakso_alueellinen_riskiarvio_2023.pdf/f0376946-7b8b-e7df-de31-a5d13f208507/Kymenlaakso_alueellinen_riskiarvio_2023.pdf?t=1681729338133

Petteri Orpon hallitusohjelma:

<https://valtioneuvosto.fi/hallitukset/hallitusohjelma#/>

LIITTEET:

Kymenlaakson arjen turvallisuusohjelman kertomusosa 2022

Kymenlaakson kuntien arjen turvallisuuden kuntakortit

- Hamina
- Kotka
- Kouvola
- Miehikkälä
- Pyhtää
- Virolahti

Poliisin tilastot

YHTEISTYÖSSÄ KYMEN TURVAN KANSSA:

Kouvola

Puolustusvoimat
The Finnish Defence Forces

KYMENLAAKSON ARJEN TURVALLISUUSOHJELMA 2024-2025

KOTKAN KUNTAKORTTI

KUNTAKORTIT

- JOKAISELLE KUNNALLE ON KOOTTU OMA KUNTAKORTTI OSAKSI KYMENLAAKSON ARJEN TURVALLISUUOHJELMAA.
- JOKAINEN KUNTA VOI HYÖDYNTÄÄ KUNTAKORTTEJA OSANA OMAA HYVINVOINTI- JA TURVALLISUUSUUNNITTELUA VALITSEMALLAAN TAVALLA.
- KUNTAKORTTEIHIN ON KOOTTU YHDENMUKAISET PERUSINDIKAATTORIT KUNKIN KUNNAN OSALTA.
- NIIDEN MÄÄRÄÄ JA SISÄLTÖJÄ VOI LAAJENTAA KUNNAN TARPEEN MUKAAN.
- PERUSINDIKAATTORIT PÄIVITETÄÄN VUOSITTAIN ARJEN TURVALLISUUOHJELMAN SEURANNAN JA RAPORTOINNIN YHTEYDESSÄ.

TAPATURMAT

KOTI- JA VAPAA-AJAN TAPATURMIIN LIITTYVÄT HOITOJAKSOT 10 000 ASUKASTA KOHDEN (Sotkanet) [info ind. 3952](#)

Kymenlaakson hyvinvointialue 115,0

Koko maa 137,8

Kotka 119,6

PALOKUOLEMAT

2022 Kymenlaakso 3

2022 Koko maa 26

2022 Kotka 1

LÄHISUHDEVÄKIVALTA

KOKENUT VANHEMPIEN TAI MUIDEN HUOLTAPITÄVIEN AIKUISTEN FYYSISTÄ VÄKIVALTAAN VUODEN AIKANA, % 4. JA 5. LUOKAN OPPILAISTA (Sotkanet) [info ind. 4890](#)

Vuonna 2023

Kymenlaakson hyvinvointialue 15,6%

Koko maa 15,8%

Kotka 15,5%

RIKOSUHRIPALVELUT + POLIISI- TILASTOT (PolStat)

Vuonna 2022

Koko Kaakko 93 kpl

Kotkan alue 17 kpl

KUNNASSA ON NIMETTY LÄHISUHDEVÄKIVALLAN EHKÄISYSTÄ VASTAAVA TAHO (Oma seuranta)

KYLLÄ/ EI

TOIMEENTULO, TYÖLLISYYS, KÖYHYYS

SYRJÄYTYMISRISKISSÄ (EI TÖISSÄ, EI OPISKELE, EI OLE VARUSMIESPALVELUSSA) OLEVAT 18-24V, % VASTAAVAN IKÄISISTÄ (Sotkanet) [info ind. 3810](#)

Vuonna 2022

Kymenlaakson hyvinvointialue 21 %

koko maa 15,4 %

Kotka 21,9 %

VAIKEASTI TYÖLLISTYVÄT, RAKENNETYÖTTÖMYYS, % 15-64-VUOTIAISTA (Sotkanet) [info ind. 3071](#)

Vuonna 2022

Kymenlaakson hyvinvointialue 5,6 %

koko maa 4,5 %

Kotka 6,8%

KOULUTUKSEN JA TYÖPERÄISEN MAAHANMUUTON MALLI ON KÄYTÖSSÄ (Oma seuranta)

KYLLÄ/ EI

Asiaa edistetään TE 24-uudistuksen yhteydessä

PYSYVÄ ASUNNOTTOMUUSTYÖRYHMÄ TAI ASIASTA VASTAAVA MUU NIMETTY TYÖRYHMÄ TOIMII KUNNASSA (Oma seuranta)

PÄIHTEET JA MIELENTERVEYS

KOKEILLUT LAITTOMIA HUUMEITA AINAKIN KERRAN, % LUKION 1. JA 2. VUODEN OPISKELIJOISTA(Sotkanet) [info ind. 3922](#)

Vuonna 2023

Kymenlaakson hyvinvointialue 10,5%

Koko maa 11,5%

Kotka 15,7%

MIELENTERVEYDEN JA KÄYTTÄYTYMISEN HÄIRIÖIDEN VUOKSI TYÖKYVYTTÖMYYSELÄKETTÄ SAAVAT 18-34- VUOTIAAT, % VASTAAVAN IKÄISESTÄ (Sotkanet) [info ind. 5032](#)

Vuonna 2022

Kymenlaakson hyvinvointialue 1,9 %

Koko maa 1,1 %

Kotka 3,0%

THL:N PÄIHDEKILANNEKUSELY ON TOTEUTETTU JA SEN TULOKSET ANALYSOITU JA NIISTÄ VIESTITÄÄN PÄÄTTÄJILLE JA KUNTALAISILLE (Oma seuranta)

KYLLÄ/ EI

Kysely on toteutettu 2019, 2021 ja 2023. Vuoden 2023 raportti viedään päättäjille tiedoksi tammikuussa 2024.

ELINYMPÄRISTÖ

KÄYTTÖPAIKKOJEN LUKUMÄÄRÄ, JOILLA SÄHKÖMARKKINALAIN (588/2013) 51 § MUKAINEN TOIMITUSVARMUUSTASO EI OLE TÄYTTYNYT

(asemakaava-alueella yli 6 h kestäneet katkot käyttöpaikoittain, asemakaava-alueen ulkopuolella yli 36 h kestäneet katkot käyttöpaikoittain)

Vuonna 2022

KSS Energia	0 kp
Kymenlaakson Sähköverkko	17 kp
Haminan Sähköverkko	0 kp

HELLEPÄIVIEN MÄÄRÄ VUODESSA (vuorokauden ylin lämpötila yli 25 C)

Vuonna 2022

Kotka (Rankki)	12 pv
Kouvola (Anjala)	30 pv
Pyhtää (lentokenttä)	23 pv

LIIKENNEYMPÄRISTÖ

POLIISIN TIETOON TULLEET LIIKENNETURVALLISUUDEN VAARANTAMISET JA LIKENNERIKKOMUKSET/ 100 ASUKASTA KOHDEN (Sotkanet) [info ind. 3898](#)

Vuonna 2022

Kymenlaakson hyvinvointialue 16,5

Koko maa 14,7

Kotka 10,4

POLIISIN TIETOON TULLEET RATTIJUOPUMKSET/ 1000 ASUKASTA KOHDEN (Sotkanet) [info ind. 3089](#)

Vuonna 2022

Kymenlaakson hyvinvointialue 3,9

Koko maa 2,9

Kotka 4,9

RATTIJUOPUMUS, HUUMAANTUNEENA AJAMINEN, TÖRKEÄ RATTIJUOPUMUS, MUU LIIKENNEJUOPUMUS/ 10 000 ASUKASTA KOHDEN (PolStat)

Vuonna 2023

Kaakkois-Suomen poliisi 39,29 %

Kotkan poliisiasema 48,18 %

LIKENNEYMPÄRISTÖ

KUNNAN OMA LIKENNETURVALLISUUSUUNNITELMA ON PÄIVITETTY (Oma seuranta)

KYLLÄ/ EI

Päivitetty 2023

Vuonna 2022

LIKENTEESSÄ LOUKKAANTUNEET 34 KPL KUOLLEET 3 kpl

<https://tieliikenneonnettomuudet.stat.fi/PXWeb/pxweb/fi/Tieliikenneonnettomuudet/>

VÄKIVALTA JA RIKOLLISUUS

POLIISIN TIETOOON TULLEET OMAISUUSRIKOKSET/ 1000 ASUKASTA KOHDEN (Sotkanet) [ind. 3114](#)

Vuonna 2022

Kymenlaakson hyvinvointialue 41,2

Koko maa 41,2

Kotka 45,9

KOULUKIUSATTUNA VÄHINTÄÄN KERRAN VIIKOSSA 8.-9-LUOKAT (Sotkanet) [info ind. 1514](#)

Vuonna 2023

Kymenlaakson hyvinvointialue 8,9%

Koko maa 7,9%

Kotka 9,7%

KUNNASSA ON OTETTU KÄYTTÖÖN AVI:N ALKOHOLIANNISKELUN LUPALAUSUNTOMALLI (Oma seuranta)

KYLLÄ/ EI

HYBRIDIVAIKUTTAMINEN JA DIGITURVALLISUUS

KUNNASSA ON VARAUDUTTU LAAJAMITTAISEEN MAAHANTULOON

KYLLÄ/ EI

Laajamittaisen maahantulon varautumissuunnitelma on päivitetty vuonna 2022. Vaatii päivittämistä, koska vastaanottokeskustoimintaa ei järjestetä enää kunnan omana toimintana.

KUNNASSA PYSYTÄÄN JÄRJESTÄMÄÄN TÄLLASESSA TILANTEESSA PERUSOPETUS JA MAJOITUS

KYLLÄ/ EI

Laajamittaisen maahantulon varautumissuunnitelmassa ei ole mainintaa perusopetuksen järjestämisestä.

KUNNASSA ON TARJOLLA DVV:N MUKAISTA DIGITUKEA

KYLLÄ/ EI

DIGITUKEA TARJOAVIEN TOIMIJOIDEN MÄÄRÄ KUNNASSA 20

TAVOITTEEMME KOTKASSA

- **ALUEELLISTA ARJEN TURVALLISUUSOHJELMAA KÄYTETÄÄN POHJANA KOTKAN KAUPUNGIN TURVALLISUUSOHJELMAN LAADINNASSA**
- **KAUPUNKISTRATEGIASSA SE SIOITTUU KOKONAISTURVALLISUUDEN KÄRKIKAUPUNKI-TAVOITTEEN ALLE**
- **TURVALLISUUSOHJELMAN LAADINNASSA HYÖDYNNETÄÄN MM. THL:N PÄIHDEILANNEKYSÉLYN TULOKSIA**
- **TARVITTAESSA TOTEUTAMME LAAJEMMAN TURVALLISUUSKYSÉLYN**
- **KOTKAN KAUPUNGIN TURVALLISUUSOHJELMA LAADITAAVUONNA 2024**

YHTEISTYÖSSÄ KYMEN TURVAN KANSSA:

Kouvola

Puolustusvoimat
The Finnish Defence Forces

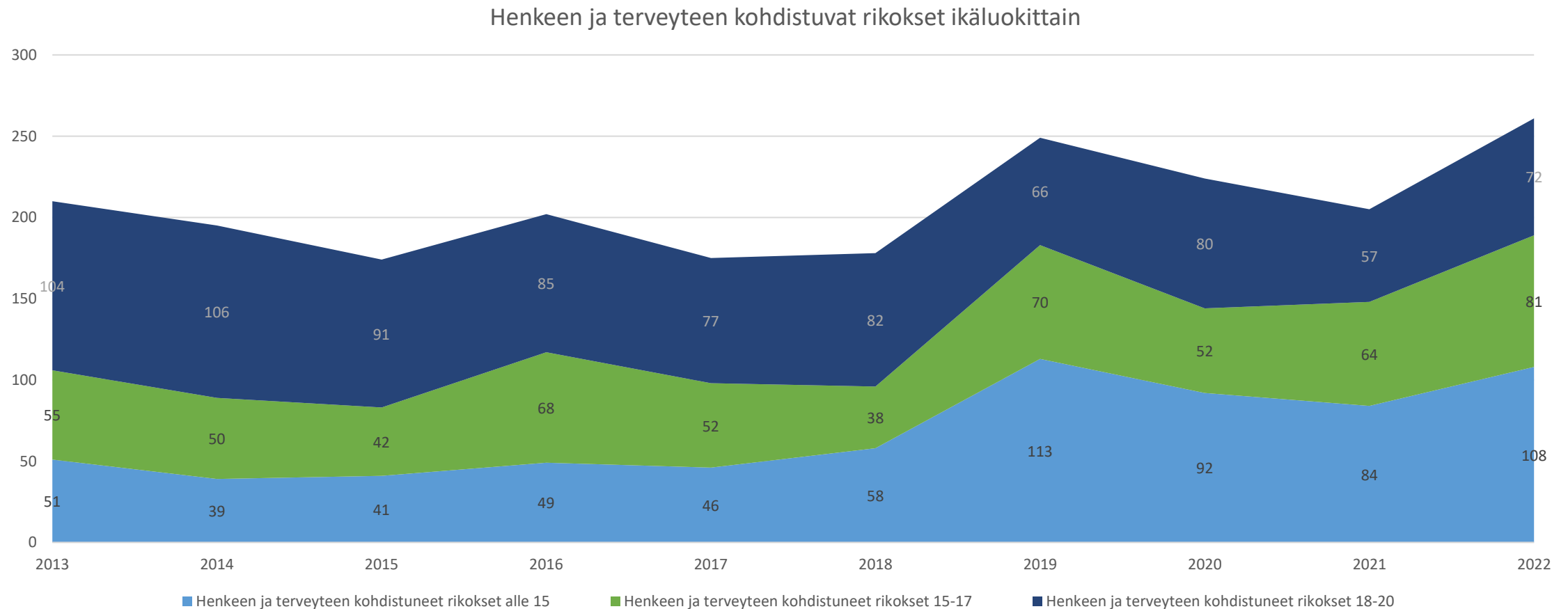
Perheväkivalta Kaakkois-Suomi

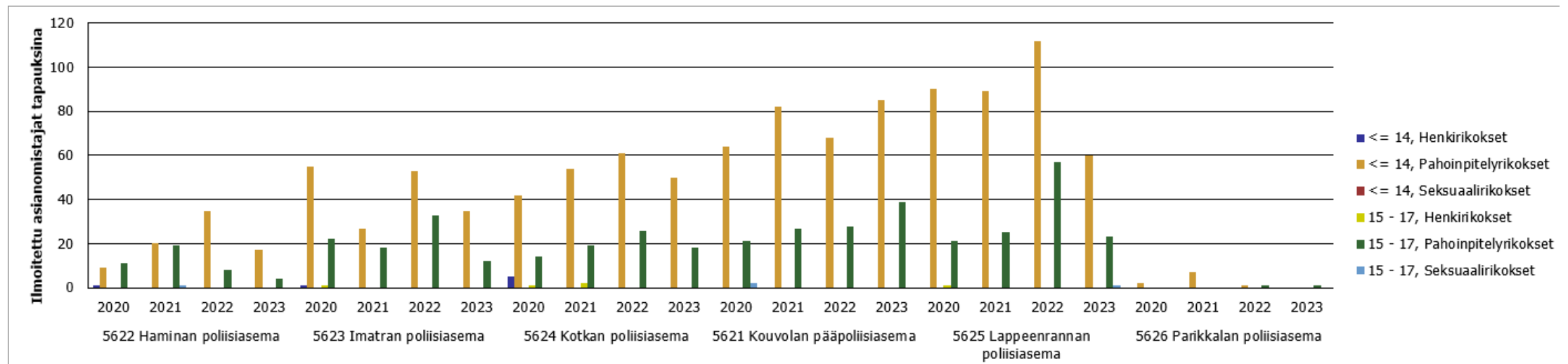
Lähestymiskiellot Kaakkois-Suomi

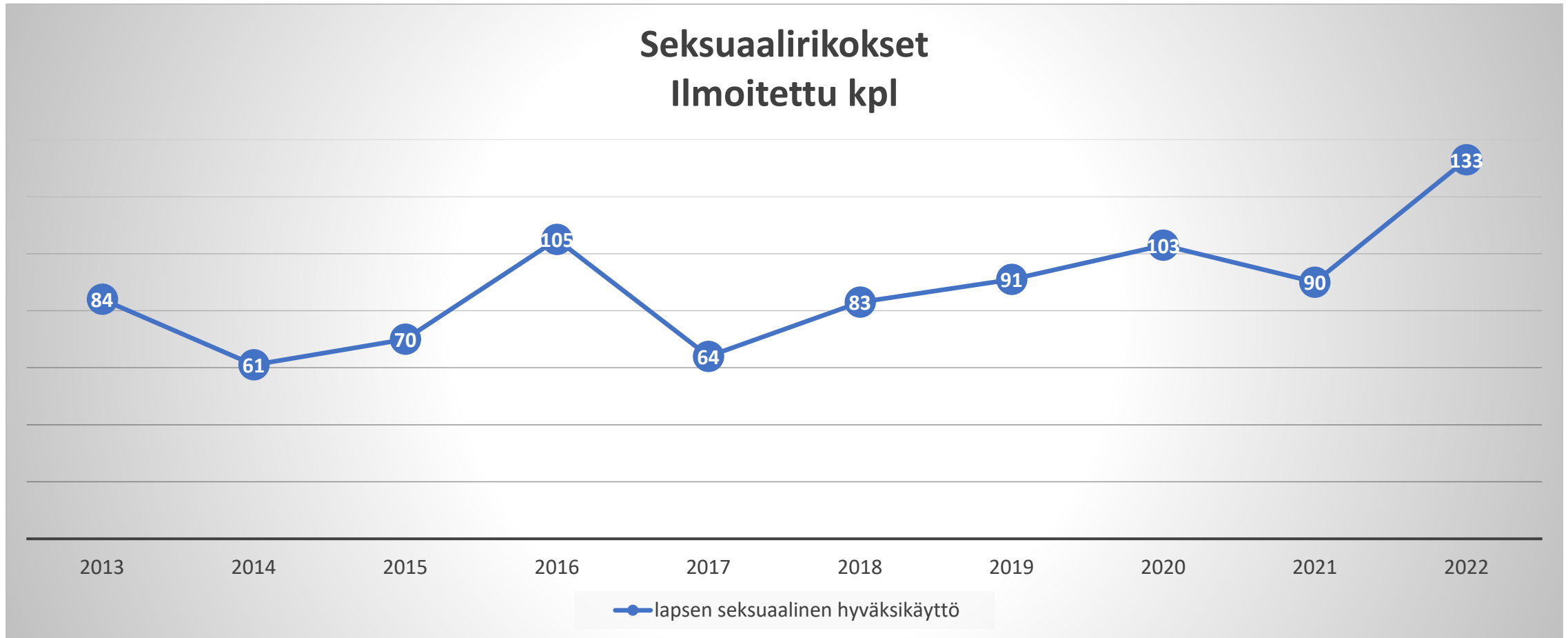
Henkeen ja terveyteen nuoret Kaakkois-Suomi

Nuoret asianomistajat väkivaltarikoksissa

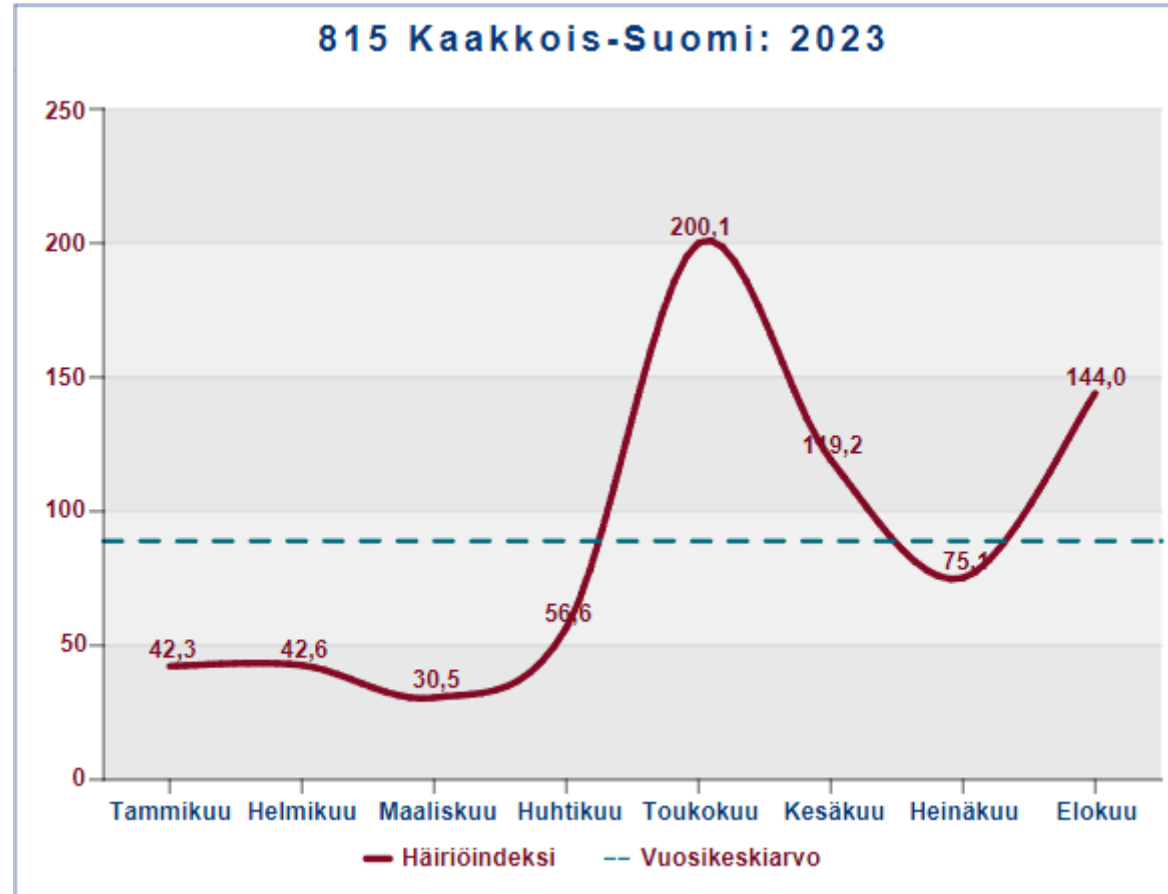
Lapsen seksuaalinen hyväksikäyttö Kaakkois-Suomi

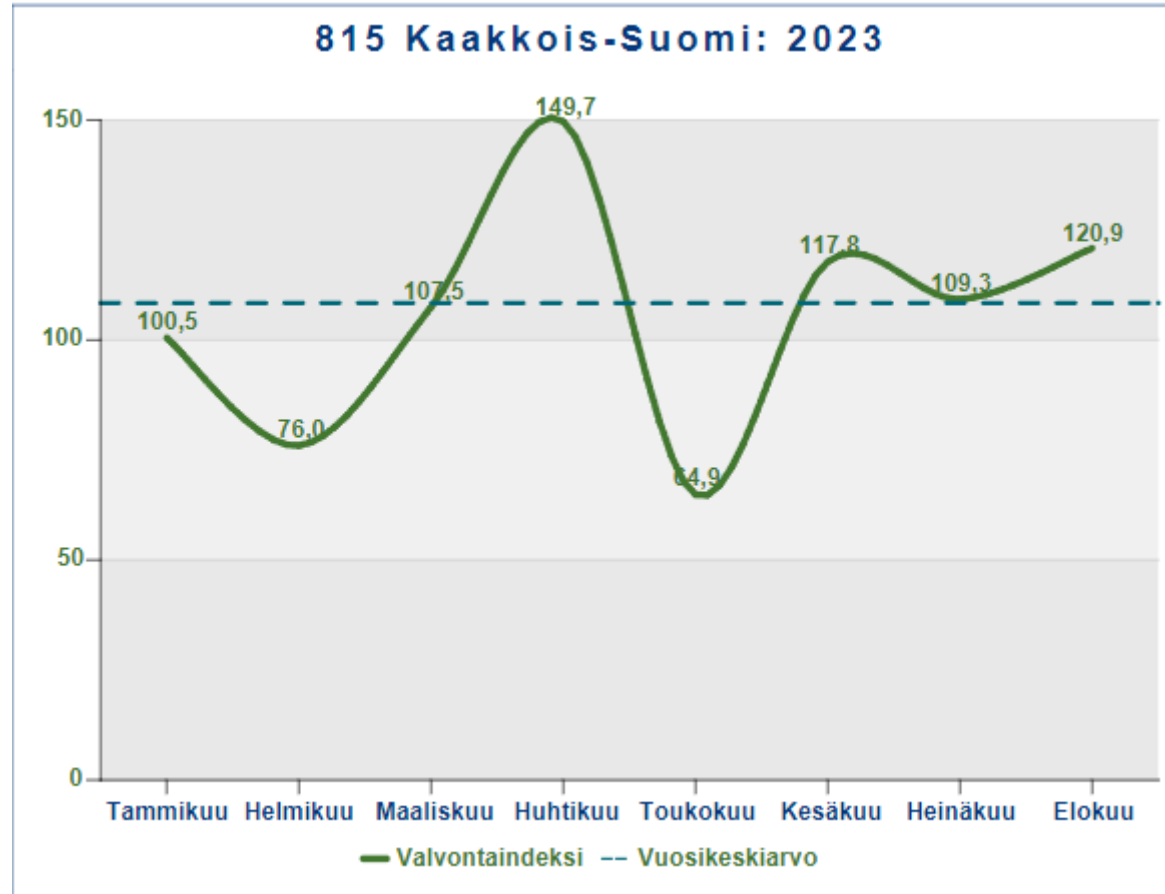
Häiriö – ja valvontaindeksit

- Aikaisemmin on puhuttu katuturvallisuusindekseistä
- Indeksit koko Kaakkois-Suomen poliisista lähteenä polstat
- Ei vertailtu edellisiin vuosiin, koska indekseissä käytetään nykyään uutta laskutapaa eli muuttujat on osaindeksoitu ja valittujen osatekijöiden painotuksia on muutettu.

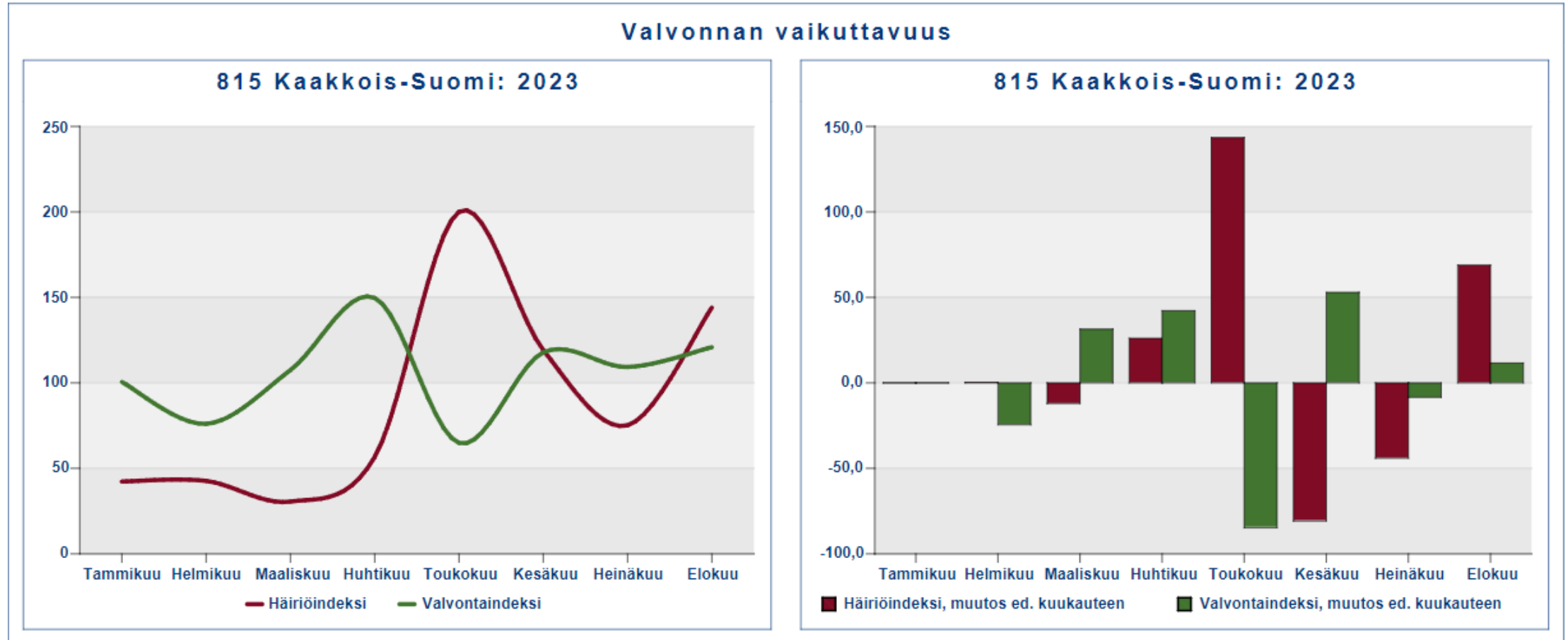
Häiriöindeksi

Valvontaindeksi

Häiriö- ja valvontaindeksit

Rikosuhripalvelut + poliisin tilastot

KAAKKOIS-SUOMI (Kotka, Kouvola)

Uudet ohjaukset etelasuomi@ -kanavaan

	<i>etelasuomi@ tulleet koko vuonna 2022</i>	<u>Etelasuomi@</u> 1.1.- 31.3.2023	<u>Etelasuomi@</u> 1.4. – 30.6.23	<u>Etelasuomi@</u> 1.7.- 30.9.23	Etelasuomi @ 1.10.- 31.12.23	Vuoden 2023 ohjaukset yhteensä (juokseva luku)
Kotka kenttä		1	0			1
Kotka tutkinta	30	10	6			16
Kotka ei tietoa yksiköstä	6		-			
Kotka yhteensä	36	11	6			17
Kouvola kenttä	13	3	4			7
Kouvola tutkinta	33	11	6			17
Kouvola ei tietoa yksiköstä	8		-			
Kouvola yhteensä	54	14	10			24
Kaakkois- Suomi, ei tietoa asemasta	3	6	1			7
Kaakkois- Suomi *yhteensä	93	25	16			41

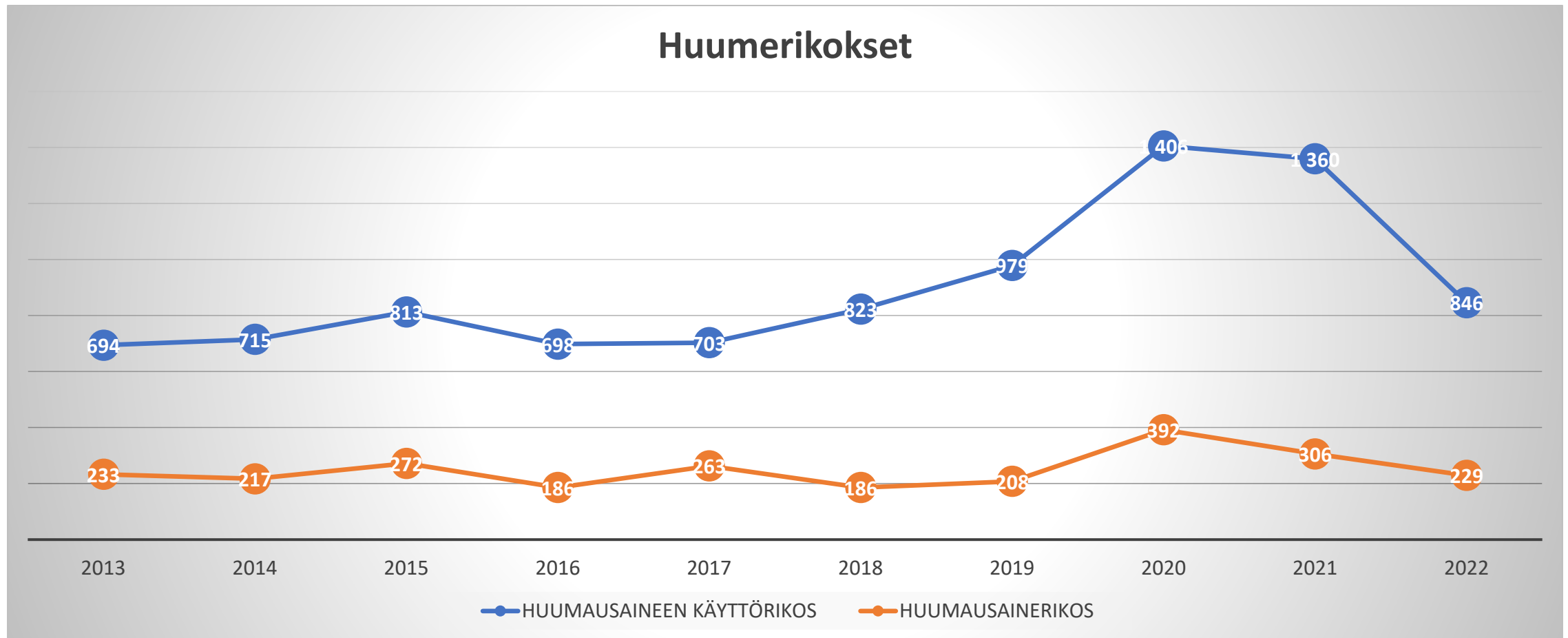
Nostoja tilastoista huumerekollisuus

Huumausainerikokset

Poliisin tietoon tulleet rikokset asukaslukuun suhteutettuna (rikokset / 10 000 as.)

Ilmoitettuja rikoksia / 10 000 as	+ 2018	+ 2019	+ 2020	+ 2021	+ 2022	+ 2023
- 5620 Kaakkois-Suomi	33,86	40,9	61,53	60,99	38,68	41,34
+ 5622 Haminan poliisiasema	19,85	18,52	33,5	29,4	26,45	38,85
+ 5623 Imatran poliisiasema	28,12	28,56	41,75	44,23	28,52	19,01
+ 5624 Kotkan poliisiasema	46,43	56,66	98,49	81,7	55	57,6
+ 5621 Kouvolan pääpoliisiasema	34,09	54,22	71,97	84,99	51,71	61,19
+ 5625 Lappeenrannan poliisiasema	32,71	30,83	45,98	43,01	25,15	24,1
+ 5626 Parikkalan poliisiasema	16,1	14,46	16,9	21,48	8,76	3,38

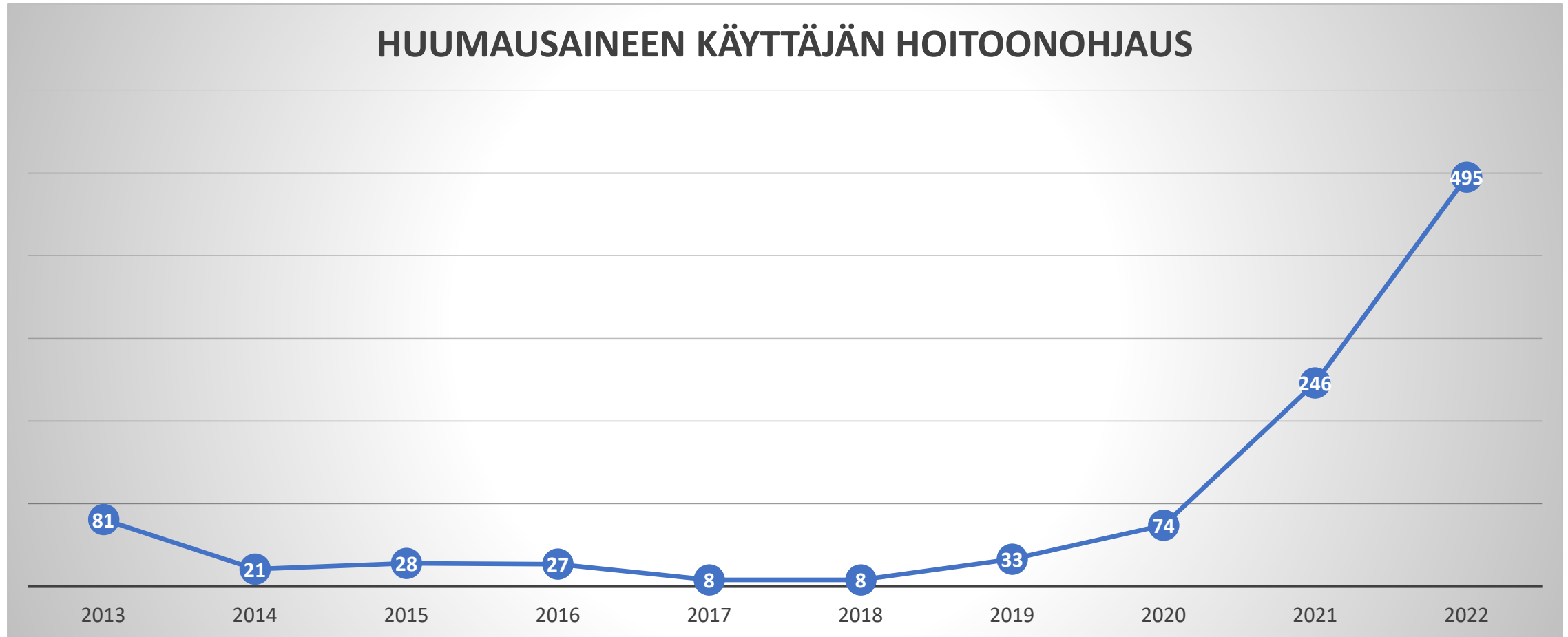
Huumerikokset Kaakkois-Suomi

Huumerikokset Kaakkois-Suomi

Hoitoonohjaukset Kaakkois-Suomi

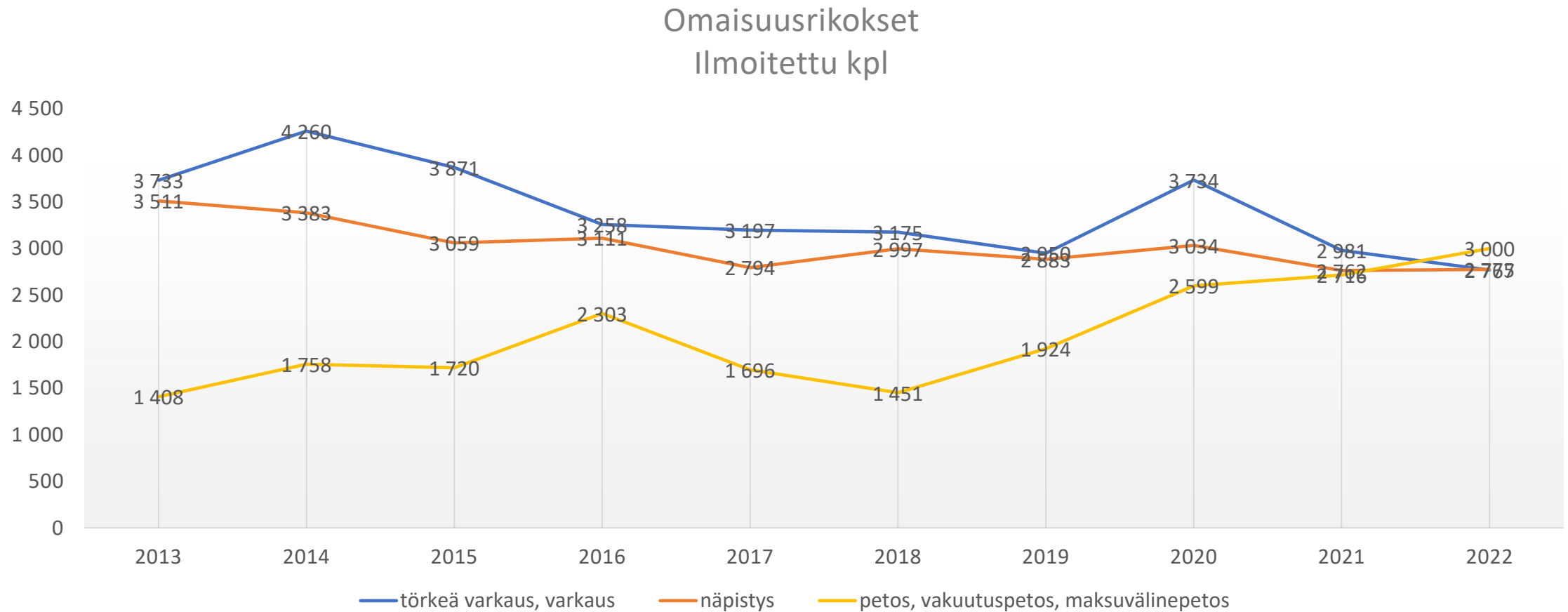
Nostoja tilastoista rikoslakirikokset

Henkeen ja terveyteen kohdistuneet rikokset Kaakkois-Suomi

Poliisin tietoon tulleet rikokset asukaslukuun suhteutettuna (rikokset / 10 000 as.)

Ilmoitettuja rikoksia / 10 000 as	+ 2018	+ 2019	+ 2020	+ 2021	+ 2022	+ 2023
— 5620 Kaakkois-Suomi	58,95	64,19	57,94	55,78	64,52	69,67
+ 5622 Haminan poliisiasema	60,33	46,5	41,87	44,3	66,32	43,78
+ 5623 Imatran poliisiasema	67,92	91,05	76,02	72,34	82,59	85,99
+ 5624 Kotkan poliisiasema	73,64	63,89	57,63	55,82	63,52	73,74
+ 5621 Kouvolan pääpoliisiasema	58,91	64,32	63,21	60,85	64,01	80,07
+ 5625 Lappeenrannan poliisiasema	47,21	60,31	52,55	48,8	59,51	60,33
+ 5626 Parikkalan poliisiasema	24,15	33,04	23,24	38,67	39,41	37,18

Omaisuusrikosten kehitys Kaakkois-Suomi

Omaisuusrikokset Kaakkois-Suomi

Poliisin tietoon tulleet rikokset asukaslukuun suhteutettuna (rikokset / 10 000 as.)

Ilmoitettuja rikoksia / 10 000 as	+ 2018	+ 2019	+ 2020	+ 2021	+ 2022	+ 2023
— 5620 Kaakkois-Suomi	322,75	330,56	403,68	360,71	367,79	371,42
+ 5622 Haminan poliisiasema	235,48	209,25	317,42	238,8	270,58	247,89
+ 5623 Imatran poliisiasema	331,26	375,78	382,11	461	379,08	329,03
+ 5624 Kotkan poliisiasema	359	339,25	452,62	381,03	420,87	387,56
+ 5621 Kouvolan pääpoliisiasema	295,86	337,35	414,06	371	377,48	433,78
+ 5625 Lappeenrannan poliisiasema	351,57	345,69	408,63	344,18	357,53	365,21
+ 5626 Parikkalan poliisiasema	223,38	138,37	154,2	161,12	179,55	169

MITTARI 8b; VARSINAISET RATTIJUOPUMUSRIKOKSET (rattijuopumusrikokset pl. kulkuneuvon luovuttaminen juopuneelle)

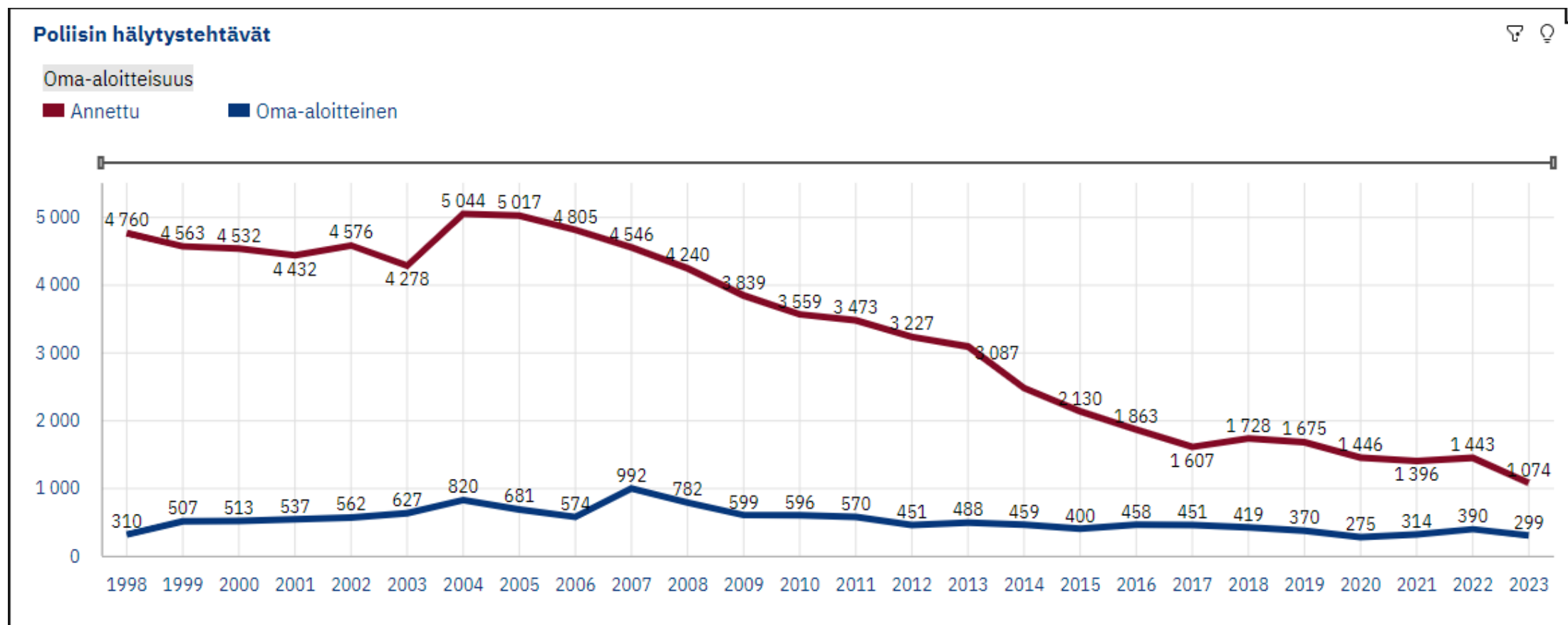
	TAMMI-ELOKUU											
	2022				2023				+/- %			
	Alkoholi	Alkoholi ja muu huumaava aine	Muu huumaava aine	Yhteensä KPL	Alkoholi	Alkoholi ja muu huumaava aine	Muu huumaava aine	Yhteensä KPL	Alkoholi	Alkoholi ja muu huumaava aine	Muu huumaava aine	Yhteensä KPL
Helsinki	39,1%	9,7%	51,2%	1 018	36,2%	10,2%	53,5%	1 123	-2,9	0,5	2,3	10,3%
Häme	52,9%	6,1%	41,0%	1 025	52,1%	7,8%	40,1%	1 015	-0,8	1,6	-0,9	-1,0%
Itä-Suomi	63,2%	6,8%	30,0%	1 204	63,3%	5,9%	30,8%	1 117	0,1	-0,9	0,8	-7,2%
Kaakkois-Suomi	53,1%	6,1%	40,8%	719	53,7%	6,0%	40,3%	747	0,6	-0,1	-0,5	3,9%

Rattijuopumus, huumaantuneena ajaminen, törkeä rattijuopumus, muu liikennejuopumus

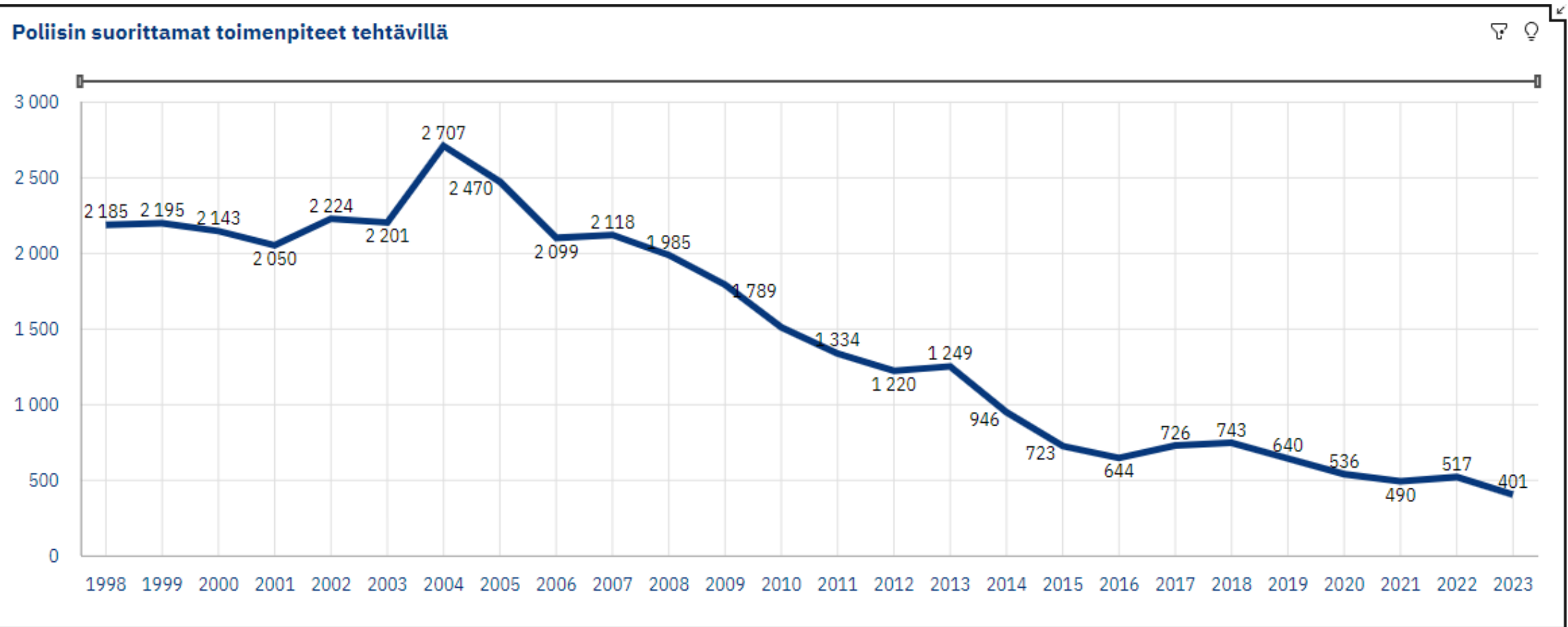
Poliisin tietoon tulleet rikokset asukaslukuun suhteutettuna (rikokset / 10 000 as.)

Ilmoitettuja rikoksia / 10 000 as	+ 2018	+ 2019	+ 2020	+ 2021	+ 2022	+ 2023
- 5620 Kaakkois-Suomi	40,33	48,38	54,48	51,32	35,44	39,29
+ 5622 Haminan poliisiasema	28,02	30,34	35,09	24,97	22,38	30,83
+ 5623 Imatran poliisiasema	45,65	60,51	63,93	60,63	45,75	38,92
+ 5624 Kotkan poliisiasema	44,39	58,72	82,42	63,21	40,81	48,18
+ 5621 Kouvolan pääpoliisiasema	45,01	47,85	57,36	61,96	42,26	51,56
+ 5625 Lappeenrannan poliisiasema	34,62	41,9	36,92	38,58	25,72	25,98
+ 5626 Parikkalan poliisiasema	40,25	57,83	27,46	34,37	30,65	20,28

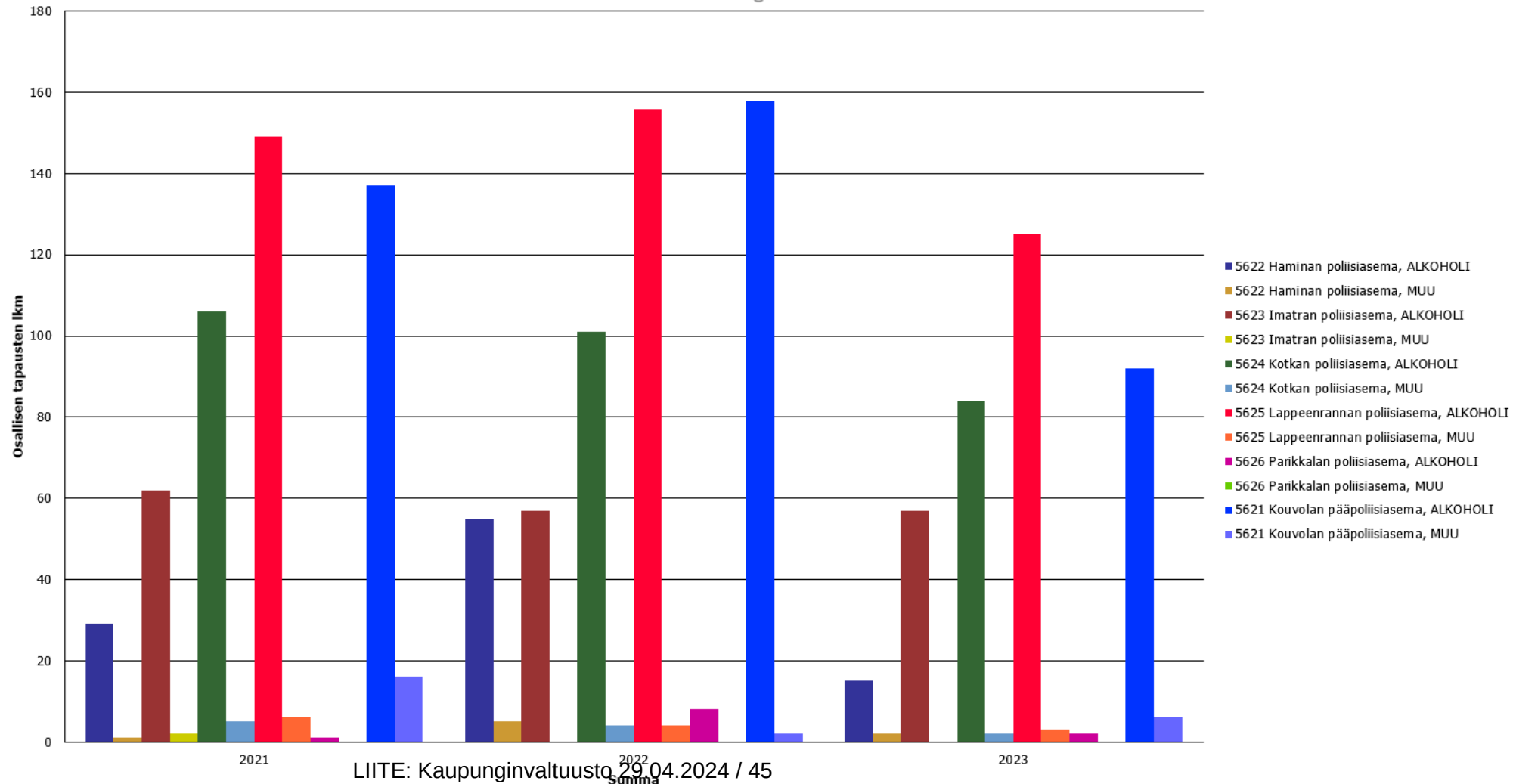
Päihtyneet Kaakkois-Suomi

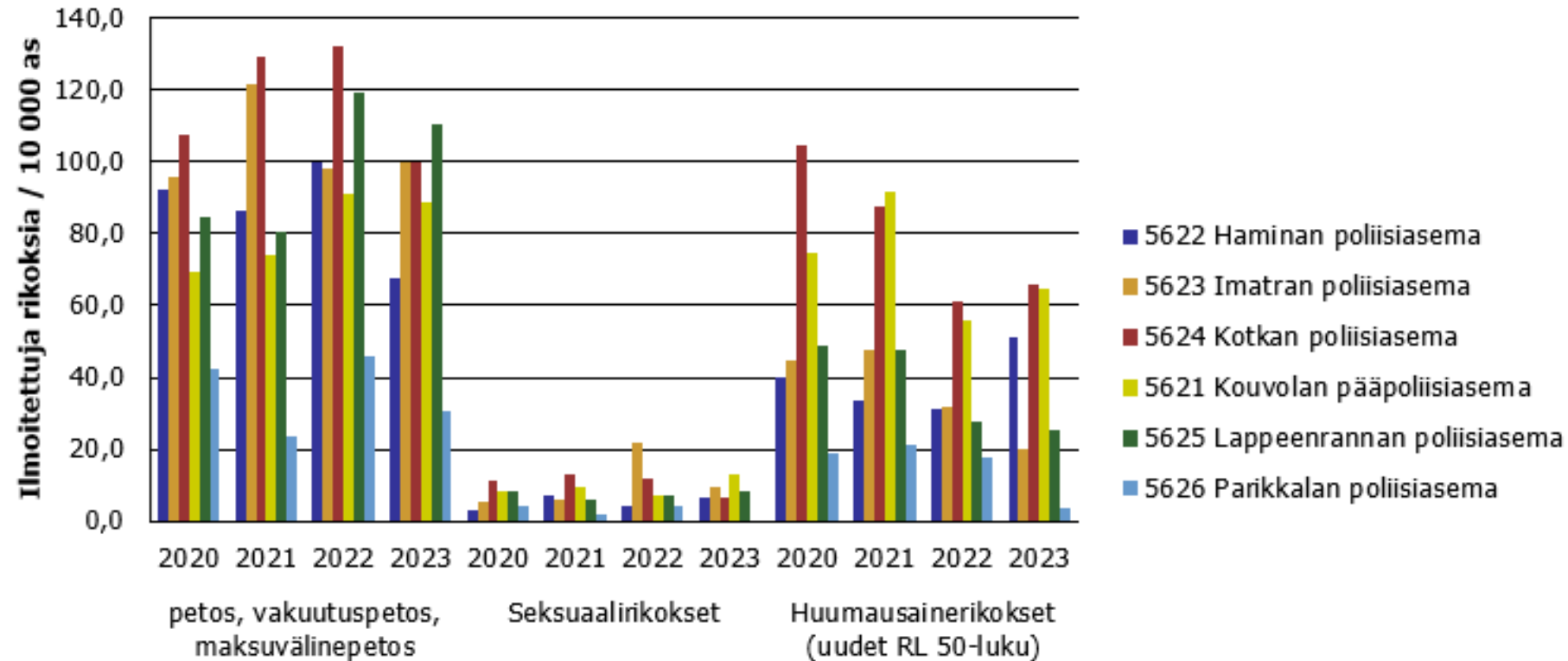
Kiinniotetut päihtyneet Kaakkois-Suomi

Väkivaltarikokset rikoksesta epäilty päihde, alkoholi tai muu

Petos, vakuutuspetos, maksuvälinepetos

KYMENLAAKSON ARJEN TURVALLISUUSOHJELMA 2024-2025

Lausuntokierroksen yhteenveto

Hanna-Kaisa Lähde

Kymen Turva

9.2.2024

KYMEN TURVA- VERKOSTON LAUSUNOPYYNNÖT

Kymenlaakson kaikille kunnille ja HVA:n alla toimiville alueellisille vaikuttamistoimielimille lähetettiin lausunopyynnöt kirjaamojen kautta marraskuussa 2023

Vastausten DL oli 31.1. 2024

Vastaukset saatiin määräaikaan mennessä kaikista alueen kunnista, sekä alueellisesta ikäihmisten neuvostosta ja vammaisneuvostosta

YHTEENVETO LAUSUNNOISTA

- Pyhtään, Miehikkälän ja Virolahden kunnat lausuivat kaikki ettei kunnalla ole mitään lausuttavaa Kymenlaakson alueelliseen arjen turvallisuusohjelmaan 2024-2025.
- Vastauksen antaneet vaikuttamistoimielimet eivät ehtineet valmistella virallista lausuntoa, mutta heiltä kerättiin yksittäisten jäsenten erillisiä kommentteja kokouksessa.
- Työryhmän vetäjä kävi esittelemässä ohjelmaa näiden kokouksissa.
- Haminan kaupungin lausunto oli lyhyt, minkä mukaan kaupunginhallitus päättää todeta, että Kymen Turvan käynnistämä Kymenlaakson turvallisuusohjelma 2024-2025 vastaa alueellisiin ja paikallisiin arjen turvallisuuden kehittämistarpeisiin, sekä tukee kuntia ja kaupunkeja suunnitelmalliseen arjen turvallisuuden kehittämistyöhön.
- Kotkan ja Kouvolan kaupungeilta tuli molemmilta pidemmät lausunnot, joissa oli enemmän konkreettisia muutos- tai kehittämis ehdotuksia mukana.
- Kaikki kuitenkin hyväksyivät ohjelman, eivätkä palauttaneet uudelleen valmisteluun.

KOUVOLAN KAUPUNGIN KESKEISET HUOMIOT

- Kouvola kaupunki on tyytyväinen laajaan pohjatyöhön.
- Kouvola kaupunki näkee hyvänä, että maakunnallinen Arjen turvallisuusohjelma on valmisteltu laajana verkostoyhteistyönä.
- Indikaattoripaketti on kattava ja sitä voidaan hyödyntää myös muussa kehittämis- ja ohjelmatyössä.
- Kouvola kaupunki ei katso tarpeelliseksi valmistella erillistä omaa turvallisuusohjelmaa.
- Kouvola kaupunki ehdottaa, että jatkossa ei tehtäisi erillistä arjen turvallisuusohjelmaa, vaan tavoitteet sisällytettäisiin alueelliseen hyvinvointisuunnitelmaan.
- Positiivista ohjelmassa on se, että seuranta on suunnitelmallista ja toteutuu erillisessä seurantaryhmässä.
- Arjen turvallisuusohjelmassa esitetyt tavoitteet ja haasteet ovat kunnan perustehtäviä.
- Kouvola kaupunki näkee, että jatkossa ohjelmien tulisi ulottua pidemmälle aikavälille -vähintään valtuustokauden ajalle.

KOTKAN KAUPUNGIN KESKEISET HUOMIOT

- Arjen turvallisuuden kertomusosa 2022 on laaja ja siinä on kattavasti tuotu esille mistä osa-alueista arjen turvallisuus sekä hyvinvoinnin, terveyden ja turvallisuuden yhteisjohtaminen koostuu.
- Alueella toimivien viranomaisten tehtävät on tuotu kattavasti esille.
- Kotkan kaupunki toteaa, että Kymenlaaksossa on lähdetty kunnianhimoisesti toteuttamaan hyvinvoinnin, terveyden ja turvallisuuden toimeenpanosuunnitelmaa laajassa verkostossa.
- Kotkan kaupunki pitää kuntakortissa nostettuja paikallisia tavoitteita realistisina. Kaupunki lähtee kuntakortin pohjalta laatimaan omaa turvallisuusohjelmaa.
- Koska erilaisia tavoiteohjelmia ja strategioita on sisällytetty ohjelmaan paljon, Kotkan kaupunki katsoo, että toimenpiteiden vastuutahot ja tavoiteohjelmat, mihin toimenpiteet liittyvät tulee kirjata arjen turvallisuusohjelman 2024–2025 toimenpiteiden yhteyteen selkeämmin näkyviin. → helpottaa seuranta.
- Mikäli indikaattorit sisältävät erikseen varautumisindikaattoreita (kausaliteetti) ja erikseen niitä, joihin omalla toiminnalla voidaan vaikuttaa, tulisi ne erotella ohjelmaan ja kuntakortteihin.
- Indikaattoreiden ja tavoitteen yhteensovittamiseen tulisi kiinnittää enemmän huomiota. Pääpainon tulisi olla siinä, että voidaanko valitulla indikaattorilla mitata tavoitteen toteutumisen kannalta relevantteja tuloksia. (E erityisesti hybridivaikuttaminen)
- Kaupunginhallitus toteaa, että alueellinen arjen turvallisuusohjelma vastaa alueellisiin ja paikallisiin arjen turvallisuuden kehittämistarpeisiin, sekä tukee kuntia ja kaupunkeja suunnitelmalliseen arjen turvallisuuden kehittämistyöhön.

ALUEELLISEN VAMMAISNEUVOSTON HUOMIOT

Tavoite 1:

- Esteettömyyskartoitus on hieno juttu.
- Miten jalkakäytävien talvikunnossapito on toteutunut?
- Pitää pitää huolta ja huomioida ne heikoimmassa asemassa olevat. Esimerkiksi lähisuhdeväkivalta huomioiden
- Turvallisuuteen vaikuttaa joissakin kunnissa pitkät matkat, jolloin poliisin ja ambulanssin tulo kestää. Poliisin ja ambulanssin pitäisi olla lähempänä.

Tavoite 2:

- Olisi tärkeää tavoittaa myös kotiinsa syrjäytyneet, joilla ei yhteydenottokanavaa.
- On hyvä, että alueellisen ehkäisevän päihdetyön henkilö on aloittanut.

Tavoite 3:

- Ei kommentteja

ALUEELLISEN IKÄIHMISTEN NEUVOSTON HUOMIOT

1. TAPATURMIEN JA LÄHISUHDEVÄKIVALLAN EHKÄISY

Huomiota kohdistettava:

- Myös kotona tapahtuviin tapaturmiin.
- Tapaturmien ehkäisyyn, sillä ikäihmisten määrä on kasvussa ja tätä myötä merkittävää.
- Lähisuhdeväkivallassa ikäihmisiin kohdistuva väkivalta mm. omien lasten taholta.
- Turvakotien vähäisyys Kymenlaaksossa, pitkät etäisyydet asioiden hoitoon kotipaikkakunnalle.

2. SYRJÄYTYMISEN EHKÄISY

- Ikäihmisten osuus syrjäytymisessä merkittävä, vaikuttavina tekijöinä oma kuntoisuus, asumispaikan sijainti ja liikkumisen vaikeus, mm. julkisen liikenteen vähyys.
- Eläkkeelle jäänti iso tapahtuma, syrjäytymisriski kasvaa, kun pudotaan pois yhteisöistä ja työterveydestä.
- Indikaattorilisäys -ehdotus: eläkeläisköyhyys. Lisää myös syrjäytymistä.

3. TURVALLINEN ELINYMPÄRISTÖ

- Ikääntymisestä/vammaisuudesta johtuvat riskit huomioitava, esimerkiksi kuulovamma ja yleisen hälytyksen kuuleminen.
- Liikenneturvallisuus Kymenlaaksossa: riskien kasvu sairaankuljetusten ja päivystysliikenteen lisääntyessä päivystysten/terveysasemien vähetessä (Kouvola-Kotka ja Virolahti-Hamina-Kotka -tieosuuksilla).
- Ikäihmisten turvallisuus maaseudulla ja syrjäkylillä: ambulanssi, poliisi ja palvelut kaukana, julkisen liikenteen puute/vähäisyys, verkkoyhteyksien tai tarvittavien laitteiden puute/toimimattomuus, myös osaamattomuus (digitaidot).
- Venäjä rajanaapurina.
- Syrjäkylät pidettävä asuttuna.

JATKOTYÖSTÖ ANNETTUIJEN LAUSUNTOJEN POHJALTA

- Kuntien lausunnoissa esiin nostetut konkreettiset kehittämis ehdotukset on huomioitu arjen turvallisuusohjelman rakenteissa.
- Lisätty vastuutahot turvallisuusohjelmaan toimenpiteiden perään.
- Kotkan kuntakorttitalolle nostettu ohjelmat/strategiat joihin tavoitteet liittyvät.
- Vaikuttamistoimielinten huomioista valtaosa on sellaisia, että ne olisi hyvä huomioida kuntakorttien pohjalta tapahtuvassa mahdollisessa jatkovalmistelussa kunnissa → toimitetaan kuntiin hyvinvointisuunnittelusta vastaaville viranhaltioille.
- Lisäksi toimitetaan ne ikäihmisten ja työikäisten palvelupoluista vastaaville työntekijöille hyvinvointialueella.
- Kouvolan huomioid koskien tulevaa hyvinvointisuunnitelmityn ja arjen turvallisuussuunnitelmityn yhdistämistä toimitetaan hyvinvointialueelle vastaavalle taholle (Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen päällikkö).

Ehdotukset Kymen Turvalle:

- Kun seurantatyöryhmä aloittaa toimintansa, lausuntojen sisällöt huomioidaan myös seurantatyössä.
- Seurantatyöryhmä seuraa saadaanko erityisesti hybridivaikuttamisen alle uusia alueellisia indikaattoreita (näissä eniten haastetta) ja päivittää kaikkia indikaattoreita uudempaan tarvittaessa.
- Ensimmäisen seurantajakson aikana päivitetään indikaattorit lähtötasolle vuodelta 2023. Nyt indikaattoritieto on osin vanhaa.
- Liitteenä oleva yksittäisen vanhusneuvoston jäsenen lausunto otetaan huomioon tarvittavin osin turvallisuustyön suunnittelussa eri viranomaisissa ja kuntien ja HVA:n toimialoilla.

D/874/01.01.00.00/2024

46 § Opetustoimen virka-apulaisrehtoreiden virkojen perustaminen

Kasko 13.3.2024 § 34

Valmistelija: vs. opetustoimenjohtaja Reijo Oksala, puh. 040 643 3207

Tiivistelmä: Kotkan opetustoimen alaisuudessa toimivien perusopetuksen yhtenäiskoulujen, ns. yläkoulujen ja päivälukioiden johtamisjärjestelyt ovat jo pitkään kaivanneet uudistusta rehtorien lisääntyneen työmäärän ja työn kasvaneiden vaatimusten sekä työn luonteen muututtua. Johtamisjärjestelyjä kehitetään perustamalla kuusi apulaisrehtorin virkaa.

Talousvaikutukset ym.

1. Päätöksen talousarviovaikutukset
Vuoden 2024 osalta 47 000 euroa. Vuositasolla 112 000 euroa. Syksystä 2026 alkaen vuositasolla 128 000 euroa.
2. Miten päätös suhtautuu talouden tasapainotusohjelmaan
Kompensoidaan muilla tasapainottamistoimenpiteillä oppilasmäärän laskiessa.
3. Onko päätös linjassa kaupunkistrategian kanssa
Strateginen tavoite 2.

Esittelyteksti: Rehtorin työ on ollut jatkuvassa muutoksessa niin perusopetuksen kuin lukiokoulutuksenkin sekä toimintaympäristön jatkuvien muutosten myötä. Laajentunut tehtäväkenttä, haasteellisten oppilas- ja opiskelija-asoiden lisääntyminen, henkilökunnan määrän kasvu mm. koulunkäynninohjaajien määrän lisääntyttä, nopean reagoinnin vaatimukset, kiristyneet taloudelliset vaatimukset sekä työelämän tarkentuneet vaatimukset ovat lisänneet paitsi rehtorien työn määrää myös sen laadullisia vaatimuksia jatkuvasti ja kiihtyvällä tahdilla. Oman lisänsä on tuonut laajennettu oppivelvollisuus, jonka vuoksi vaativat opiskelija-asiat ja niiden usein kuormittavakin hoitaminen ovat lisänneet lukioden rehtoreiden työmäärää. Konkreettisenä numeerisena esimerkkinä: Kotkansaaren koulussa rehtorilla on yli 70 alaista. Vaikka myös johtamiskulttuuri on muuttunut, ja sitä on pyritty entisestään kehittämään mm. jaetun johtajuuden suuntaan, johtamisjärjestelyiden hallinnollinen pohja ei saman aikaisesti ole kehittynyt; suurimmissakin yksiköissä on rehtorin työparina apulaisrehtori (apulaisjohtaja), jolle on opettajanviranhaltijana osoitettu tehtäviä, joilla on tuettu koulun johtamista. Järjestely on kankea sekä työajoiltaan että vastuunjaoltaan, eikä tue riittävästi myöskään rehtoreiden jaksamista työssään. Rehtorilla on suuri vastuu oppilaitoksen toiminnassa, ja hänellä on ratkaiseva osuus hyvän oppimisympäristön ja -ilmapiirin takaamisessa oppilaille ja opiskelijoille.

Pöytäkirjan tarkastusmerkintä

Laadukkaan kokonaisjohtamisen ja henkilöstön tukemiseksi työssään tarvitaan nykyistä parempaa johtamisratkaisua.

Useissa kunnissa ja Kotkan kouluihin verrattuna pienemmissäkin kouluyksiköissä on käytössä ollut pitkään johtamismalli, jossa rehtorin työparina toimii vakituksessa virassa oleva apulaisrehtori. Tällöin jo apulaisrehtorin tehtäväkuvassa voidaan osoittaa hänelle hallinnollisia tehtäviä, joista osa voi olla johtamistehtäviä. Virassa olevan apulaisrehtorin työaika vastaa rehtorin työaikaa, jolloin apulaisrehtori voi työskennellä myös koulun loma-aikoina ja kesäkeskeytyksen aikana joustavasti sekä kulloisenkin työtilanteen mukaan. Opetusalan työ- ja virkaehtosopimus määrittelee ns. virka-apulaisrehtorille myös pienemmän opetusvelvollisuuden, jolloin hallinnollisiin tehtäviin keskittyminen on paremmin mahdollista. Apulaisrehtorille on tällöin myös mahdollista osoittaa suurempia, omia tehtäväkokonaisuuksiaan. Malli tukee nykyaikaista johtamisen mallia, jossa työskennellään työparina.

Apulaisrehtorin virat sijoittuisivat Karhulan lukioon, Kotkan lyseoon, Karhuvuoren kouluun, Kotkansaaren kouluun ja Langinkosken kouluun sekä Helilän ja Karhulan koulut yhdistävän Karhulan koulukeskuksen perusopetukseen. Tavoitteena on, että viisi apulaisrehtorin virkaa perustettaisiin kevään 2024 aikana ja avattaisiin täytettäväksi 1.8.2024 lukien, ja kuudes 1.8.2026 lukien Karhulan uuden koulukeskuksen toiminnan käynnistyessä.

Kustannusvaikutukset on laskettu ottaen huomioon nykyisen mallin kustannukset TVA-lisien ja opetusvelvollisuuden pienenemisen kautta, sekä vastaavasti virassa olevan apulaisrehtorin virkaehtosopimuksen mukainen peruspalkka kussakin kouluyksikössä sekä opetusvelvollisuuden muutokset työnantajakuluineen.

Esittelijä: vs. opetustoimenjohtaja Reijo Oksala

Ehdotus: Kasvatuksen ja koulutuksen lautakunta päättää esittää Kotkan kaupunginhallitukselle, että Kotkan opetustoimeen perustetaan kaksi lukion apulaisrehtorin virkaa ja neljä peruskoulun apulaisrehtorin virkaa siten, että viroista viisi voidaan täyttää 1.8.2024 alkaen, ja yksi peruskoulun apulaisrehtorin virka 1.8.2026 lukien.

Päätös: Päätettiin ehdotuksen mukaisesti.

Kh 15.4.2024 § 153

Esittelijä: Kaupunginjohtaja Esa Sirviö

Pöytäkirjan tarkastusmerkintä

Ehdotus: Kaupunginhallitus päättää esittää kaupunginvaltuustolle, että Kotkan opetustoimeen perustetaan kaksi lukion apulaisrehtorin virkaa ja neljä peruskoulun apulaisrehtorin virkaa siten, että viroista viisi voidaan täyttää 1.8.2024 alkaen, ja yksi peruskoulun apulaisrehtorin virka 1.8.2026 lukien.

Tämä pykälä tarkastetaan kokouksessa.

Asian käsittely: Puheenjohtajan avattua keskustelun asiassa puheenvuoron käyttivät jäsenet Anne Heikkilä ja Antti Hyyryläinen, valtuuston 1. varapuheenjohtaja Jouko Rauhala, jäsenet Mia Holmberg, Sanna Saikkonen sekä varajäsen Kai Savolainen.

Päätös: Ehdotuksen mukainen.

Pykälä tarkastettiin kokouksessa.

Kv 29.4.2024 § 46

Ehdotus: Kaupunginvaltuusto päättää, että Kotkan opetustoimeen perustetaan kaksi lukion apulaisrehtorin virkaa ja neljä peruskoulun apulaisrehtorin virkaa siten, että viroista viisi voidaan täyttää 1.8.2024 alkaen, ja yksi peruskoulun apulaisrehtorin virka 1.8.2026 lukien.

Päätös: Ehdotuksen mukainen.

Valitusosoitus

Pöytäkirjan tarkastusmerkintä

D/959/10.02.01/2024

47 § Kaavoituskatsaus 2023 ja kaavoitusohjelma 2024–2025

Kara 19.3.2024 § 42

Valmistelija: Kaavoituspäälikkö Patricia Broas, puh. 040 647 1539

Esittelyteksti: Maankäyttö- ja rakennuslain 7§:n mukaan kunnan tulee vähintään kerran vuodessa laatia katsaus kunnassa ja maakunnan liitossa vireillä olevista ja lähiaikoina vireille tulevista kaava-asioista, jotka eivät ole merkitykseltään vähäisiä. Siinä selostetaan lyhyesti kaava-asiat ja niiden käsittelyvaiheet sekä sellaiset päätökset ja muut toimet, joilla on välitöntä vaikutusta kaavoituksen lähtökohtiin, tavoitteisiin, sisältöön ja toteuttamiseen. Kaavoituskatsauksessa tarkastellaan myös, miten kaavoituksen toimenpiteet vastaavat kaupunkistrategian ja Kotka-Hamina seudun strategisen osayleiskaavan toteuttamisohjelman tavoitteisiin.

Vuoden 2023 aikana tulivat voimaan Keskuskatu 43 (nro 0621), Kaukola pohjoinen (nro 0720), Sunilan tehdas (nro 0222) sekä Vanha merivartioasema (nro 0122) asemakaavat. Vuoden 2024 alussa valmistelussa on yhteensä 17 asemakaavaa.

Kaavoituskohteiden valinnoilla pyritään ensisijaisesti edistämään strategisesti tärkeiden kohteiden toteuttamista, mutta vastaamaan joustavasti myös vuoden mittaan esiin tuleviin tarpeisiin. Ennalta valittujen kohteiden lisäksi ohjelmaan otetaan esiin nousevia kaavoitushankkeita. Kaavoituksen vastuulla ovat myös kaupunkikuvan ja kaupunkirakenteen kehittäminen, kaupunkikehityshankkeiden toteuttamiseen osallistuminen, kulttuuriympäristöjen vaaliminen, rakennussuojelu sekä kaavoitukseen liittyvä liikenteen suunnittelu sekä poikkeamislupien ja suunnittelutarveratkaisujen valmistelu. Kaavoituksen keinoin halutaan myös varmistaa toteutuksen korkea laatutaso, joka on yksi kaupunkistrategian keskeisistä tavoitteista poijussa Upean elinympäristön Kotka.

Kotkan kaavoituskatsaus ja -ohjelma julkaistaan sähköisessä muodossa. Ohjelman kautta löytyvät linkit eri kaavahankkeisiin kaavoituksen sivuille lisätietoa varten. Kaavoituskatsaus ja -ohjelma esitellään kokouksessa ja se on luettavissa verkkosivuilla osoitteessa

<https://storymaps.arcgis.com/stories/d3e16d642fef4bd0bf54dd41f84b211b?play=true&speed=medium>

Kaavoituskatsaus ja -ohjelma -tarinakartan toimivuuden varmistamiseksi käytä viimeisintä versiota selaimesta Google Chrome, Microsoft Edge, Firefox tai Apple Safari.

Esittelijä: Kaupunkisuunnittelujohtaja Markku Hannonen

Pöytäkirjan tarkastusmerkintä

Ehdotus: Kaupunkirakennelautakunta merkitsee kaavoituskatsauksen 2023 tiedoksi ja hyväksyy kaavoitusohjelman 2024—2025 ohjeellisesti noudatettavaksi.

Asian käsittely: Kaavoituspäälikkö Patricia Broas esitteli kaavoituskatsauksen 2023 ja kaavoitusohjelman 2024—2025.
Esittelyn jälkeen puheenvuoron käytti Kai Savolainen.

Päätös: Kaupunkirakennelautakunta merkitsi kaavoituskatsauksen 2023 tiedoksi ja hyväksyi kaavoitusohjelman 2024—2025 ohjeellisesti noudatettavaksi.

Kh 15.4.2024 § 140

Esittelijä: Kaupunginjohtaja Esa Sirviö

Ehdotus: Kaupunginhallitus merkitsee kaavoituskatsauksen 2023 ja kaavoitusohjelman 2024—2025 tiedoksi ja lähettää sen edelleen tiedoksi kaupunginvaltuustolle.

Pykälä tarkastetaan kokouksessa.

Asian käsittely: Puheenjohtajan avattua keskustelun asiassa, puheenvuoroja käyttivät ja kysymyksiä esittivät valtuuston puheenjohtaja Pasi Hirvonen, valtuuston 1. varapuheenjohtaja Jukka Lopperi, varajäsen Kai Savolainen sekä jäsenet Kari Niininen ja Mia Holmberg.

Kysymyksiin vastasi kaupunginjohtaja Esa Sirviö.

Päätös: Kaupunginhallitus merkitsi kaavoituskatsauksen 2023 ja kaavoitusohjelman 2024—2025 tiedoksi ja lähettää sen edelleen tiedoksi kaupunginvaltuustolle.

Pykälä tarkastettiin kokouksessa.

Kv 29.4.2024 § 47

Ehdotus: Kaupunginvaltuusto päättää merkitä tiedoksi kaavoituskatsauksen 2023 ja kaavoitusohjelman 2024—2025.

Asian käsittely: Puheenjohtajan avattua keskustelun asiassa puheenvuoron käytti valtuutettu Riku Pirinen.

Päätös: Ehdotuksen mukainen.

Ei valitusosoitusta (Kuntal 136 §)

Pöytäkirjan tarkastusmerkintä

D/1292/00.00.01.00/2024**48 § Eron myöntäminen kaupunginhallituksen varajäsenen tehtävästä ja uuden varajäsenen valitseminen**

Kh 15.4.2024 § 141

Valmistelija: Hallinto- ja kehittämispäällikkö Sanna Koskimies, puh. 040 484 3629
Esittelyteksti: Minna Suomi on pyytänyt eroa kaupunginhallituksen varajäsenen tehtävästä henkilökohtaisista syistä.

Kaupunginhallituksen kokoonpano:

Jäsen

Virtanen Sami, pj

Rauhala Jouko, vpj

Paananen Jani

Hasu Johanna

Heikkilä Anne

Holmberg Mia

Hyyryläinen Antti

Jäntti Carina

Niininen Kari

Ristiniemi Sami

Saikkonen Sanna

Tuomela Milla

Vuorela Jarkko

Varajäsen

Kotola Tuomo

Eerola Lauri

Viitanen Kimmo

Renlund Tarja

Suomi Minna

Hyytiäinen Alisa

Joukainen Petri

Suursoho Soile

Jaakkola Allan

Savolainen Kai

Lommi Maaret

Harkko Mia

Aalto Joy

Esittelijä: Kaupunginjohtaja Esa Sirviö

Ehdotus: Kaupunginhallitus päättää esittää kaupunginvaltuustolle, että se myöntää Minna Suomelle eron kaupunginhallituksen varajäsenyydestä ja valitsee tämän tilalle uuden varajäsenen.

Tämä pykälä tarkastetaan kokouksessa.

Päätös: Ehdotuksen mukainen.

Pykälä tarkastettiin kokouksessa.

Kv 29.4.2024 § 48

Ehdotus: Kaupunginvaltuusto päättää myöntää Minna Suomelle eron kaupunginhallituksen varajäsenyydestä ja valitsee tämän tilalle uuden varajäsenen.

Asian käsittely: Valtuutettu Riku Pirinen ehdotti kaupunginhallituksen uudeksi varajäseneksi Kirsi Rasasta.

Pöytäkirjan tarkastusmerkintä

Päätös: Kaupunginvaltuusto päätti

- myöntää Minna Suomelle eron kaupunginhallituksen varajäsenyydestä
- valita Kirsi Rasasen uudeksi varajäseneksi kaupunginhallitukseen Minna Suomen tilalle.

Toimeenpano: Ote: Minna Suomi
Valittu
Birgit Lempinen

Valitusosoitus

D/967/08.00.02/2024**49 § Vastaus valtuustoaloitteisiin Karhulan kanjonin ympäriltä yöksi liikennevalot pois ja Karhulan alueen valo-opastetuista risteyksistä**

Kara 19.3.2024 § 47

Valmistelija: Sähköinsinööri Ilpo Rinne, puh. 044 702 4958
Kunnossapitopäällikkö Anu Heinikoski, puh. 044 702 4386

Tiivistelmä: Keskustan valtuustoryhmä (Vesa Levonen) on tehnyt 13.11.2017 valtuustoaloitteen, että Karhulan kanjonin ympäriltä otetaan liikennevalot yöksi pois käytöstä klo 22–05 aikana, koska siellä on vähän liikennettä.

Perussuomalaisten valtuustoryhmä (Samuli Sibakoff) on tehnyt 25.1.2021 valtuustoaloitteen Karhulan kanjonin alueen valo-opastetuista risteyksistä. Hän ehdottaa, että Karhulan, Jumalniemen sekä Rauhalan -alueilla valo-ohjattujen risteysten valo-opastimet (liikennevalot) olisivat pois käytöstä ilta- ja yöaikaan ja osittain myös viikonloppuisin/pyhäpäivinä, koska Karhulan keskustan liikennemäärät ovat todella pienet ilta- ja yöaikaan.

Esittelyteksti: Karhulan keskustan liikennevaloristeyksiin liittyy valtion hallinnassa oleva liikenneväylä. Väyläviraston ohjeiden mukaan liikennevalot pitää olla päällä ympäri vuorokauden. Em. syistä osaa liikennevaloista ei voida yöksi sammuttaa.

Ensi sijassa liikennevalojen päällä oloa ja tarpeellisuutta tulee tarkastella liikenneturvallisuuden kannalta. Nykyiset liikennevalot toimivat aikaohjatusti. Uuden tekniikan myötä liikennevalot saadaan liikenneohjatuksi ja siten paremmin huomioimaan liikennemäärät.

Kaupungin kokonaan hallinnoimien risteysten osalta yösammutusta voidaan tarkastella liikennevalojen iän, kunnon, toiminnan ja uusinnan tms. myötä, huomioiden myös mahdolliset säästöt sammutuksesta.

Karhulan keskustaan on tulossa katumuutoksia ja siinä yhteydessä uusitaan Vesitorninkadun liikennevalot sekä Ahlströmintien ja Ratakadun risteysten liikennevalot korvataan liikenneympyrällä. Liikennevalojen uusimisen yhteydessä voidaan tarkastella niiden mahdollista sammuttamista yöksi.

Liitteet: Keskustan valtuustoryhmän valtuustoaloite 13.11.2017
Perussuomalaisten valtuustoryhmän valtuustoaloite 25.1.2021

Esittelijä: Tekninen johtaja Päivi Ala-Vannesluoma

Ehdotus: Kaupunkirakennelautakunta päättää antaa kaupunginhallitukselle edellä esitetyn vastauksenaan

- Keskustan valtuustoryhmän (Vesa Levonen) valtuustoaloitteeseen 13.11.2017 Karhulan kanjonin ympäriltä otetaan liikennevalot yöksi pois

Pöytäkirjan tarkastusmerkintä

- Perussuomalaisten valtuustoryhmän (Samuli Sibakoff) valtuustoaloitteeseen 25.1.2021 Karhulan kanjonin alueen valo-opastetuista risteyksistä.

Päätös: Hyväksyttiin.

Kh 15.4.2023 § 146

Liitteet: Keskustan valtuustoryhmän valtuustoaloite 13.11.2017
Perussuomalaisten valtuustoryhmän valtuustoaloite 25.1.2021

Esittelijä: Kaupunginjohtaja Esa Sirviö

Ehdotus: Kaupunginhallitus päättää antaa kaupunginvaltuustolle kaupunkirakennelautakunnan käsittelyn mukaisen vastauksen valtuustoaloitteisiin Karhulan kanjonin ympäriltä otetaan liikennevalot yöksi pois sekä Karhulan kanjonin alueen valo-opastetuista risteyksistä.

Pykälä tarkastetaan kokouksessa.

Asian käsittely: Puheenjohtajan avattua keskustelun asiassa puheenvuoroja käytti Antti Hyryläinen.

Päätös: Ehdotuksen mukainen.

Pykälä tarkastettiin kokouksessa.

Kv 29.4.2024 § 49

Liitteet: Keskustan valtuustoryhmän valtuustoaloite 13.11.2017
Perussuomalaisten valtuustoryhmän valtuustoaloite 25.1.2021

Ehdotus: Kaupunginvaltuusto merkitsee tiedoksi kaupunkirakennelautakunnan käsittelyn mukaisen vastauksen valtuustoaloitteisiin Karhulan kanjonin ympäriltä otetaan liikennevalot yöksi pois sekä Karhulan kanjonin alueen valo-opastetuista risteyksistä.

Päätös: Ehdotuksen mukainen.

Ei valitusosoitusta (Kuntal136 §)

Pöytäkirjan tarkastusmerkintä

--	--	--

Valtuustoaloite: Karhulan kanjonin ympäriltä yöksi liikennevalot pois

Esitän, että Karhulan kanjonin ympäriltä otetaan liikennevalot yöksi pois käytöstä klo 22–05 välisenä aikana, koska siellä on vähän liikennettä. Vältetään autojen turhaa tyhjäkäyntiä ja säästetään sähköä.

Kotkassa 13.11.2017

Vesa Levonen
Kaupunginvaltuutettu
Keskustan valtuustoryhmä

Valtuustoaloite Karhulan -alueen valo-opastetuista risteyksistä.

Karhulan, Jumalniemen sekä Rauhalan -alueilla sijaitsevien valo-ohjattujen risteysten valo-opastimet (liikennevalot) toimivat yötä päivää. Esimerkiksi Kotkan keskustassa valo-ohjattujen risteysten valo-opastimet ovat pois käytöstä, ainakin iltaisin ja osittain myös viikonloppuisin/pyhäpäivinä.

Ehdotankin, että myös Karhulan, Jumalniemen sekä Rauhalan -alueilla valo-ohjattujen risteysten valo-opastimet (liikennevalot) olisivat pois käytöstä ilta- ja yöaikaan ja osittain myös viikonloppuisin/pyhäpäivinä, koska Karhulan keskustan liikennemäärät ovat todella pienet ilta- ja yöaikaan.

Edellä ehdottamallani menettelyllä vähentäisimme selvästi turhaa liikennevaloissa odottelua, ja sitä kautta vähäinenkin liikenne sujuvoituisi entisestään, liikenteen päästöt vähenisivät sekä energian kulutus laskisi tältä osin.

Kotkassa 25.01.2021 Samuli Sibakoff / Kotkan kaupunginvaltuutettu (PS)

D/974/10.03.01.00/2024**50 § Vastaus valtuustoaloitteeseen työssystä Mussalon Harjantauksentien ja Ruukkimaanpolun risteykseen**

Kara 19.3.2024 § 48

Valmistelija: Liikenneinsinööri Minni Räsänen, puh. 040 484 5077

Tiivistelmä: Kotkan Vihreä valtuustoryhmä on tehnyt 27.5.2021 valtuustoaloitteen työssystä Mussalon Harjantauksentien ja Ruukkimaanpolun risteykseen.

Esittelyteksti: Kotkan kaupunki (Tela 21.4.2009 § 52) on hyväksynyt ajohidasteiden toteutusperiaatteet. Saapuneet hidastealoitteet pisteytetään ja toteutettavat hidastealoitteet valitaan hidastekokouksessa.

Harjantauksentien suojateiden turvallistamisen tarve on huomioitu myös Kotkan liikenneturvallisuussuunnitelmassa, jossa toimenpiteenä on harkita hidasteen rakentamista jonkin nykyisen suojatien kohdalle.

Hidasteiden vaikutusta tarkastellaan mm. joukkoliikenteen toimivuuden kannalta. Linja-auto reiteillä ei suositella hidasteiksi ajoradan korotuksia, soveltuvia ratkaisuja on mm. sivusiirtymät, kavennukset, suojatien tai pyörätien jatkeen keskisaarekkeet.

Mikäli määrärahoja esitetään investointiohjelmassa hidasteiden toteuttamiseksi vuodelle 2025, valitaan syksyllä hidastekokouksessa toteutettavat kohteet määrärahojen puitteissa.

Liitteet: Kotkan Vihreän valtuustoryhmän valtuustoaloite 27.5.2021

Esittelijä: Tekninen johtaja Päivi Ala-Vannesluoma

Ehdotus: Kaupunkirakennelautakunta päättää antaa kaupunginhallitukselle edellä esitetyn vastauksenaan Kotkan Vihreän valtuustoryhmän valtuustoaloitteeseen 27.5.2021 työssystä Mussalon Harjantauksentien ja Ruukkimaanpolun risteykseen.

Päätös: Hyväksyttiin.

Kh 15.4.2024 § 147

Liite: Kotkan Vihreän valtuustoryhmän valtuustoaloite 27.5.2021

Esittelijä: Kaupunginjohtaja Esa Sirviö

Pöytäkirjan tarkastusmerkintä

Ehdotus: Kaupunginhallitus päättää antaa kaupunginvaltuustolle kaupunkirakennelautakunnan käsittelyn mukaisen vastauksen valtuustoaloitteeseen töyssyistä Mussalon Harjantauksentien ja Ruukkimaanpolun risteykseen.

Pykälä tarkastetaan kokouksessa.

Päätös: Ehdotuksen mukainen.

Pykälä tarkastettiin kokouksessa.

Kv 29.4.2024 § 50

Liite: Kotkan Vihreän valtuustoryhmän valtuustoaloite 27.5.2021

Ehdotus: Kaupunginvaltuusto merkitsee tiedoksi kaupunkirakennelautakunnan käsittelyn mukaisen vastauksen valtuustoaloitteeseen töyssyistä Mussalon Harjantauksentien ja Ruukkimaanpolun risteykseen.

Päätös: Ehdotuksen mukainen.

Ei valitusosoitusta (KuntaL 136 §)

Pöytäkirjan tarkastusmerkintä

Valtuustoaloite / töyssy Mussalon Harjantauksentien ja Ruukkimaanpolun risteykseen.

Mussalossa Harjantauksentien ja Ruukkimaanpolun risteys on todettu asukkaiden keskuudessa vaaralliseksi kohdaksi ylittää ajotie. Vaikka tie on tässä kohtaa suora ja näkyvyys suhteellisen hyvä, (kesäisin puusto hankaloittaa näkyvyyttä mutkan taakse), eivät tietä ajavat autot pysähdy useinkaan suojatien kohdalle. Lisäksi autojen tilannenopeus on monesti yllättävänkin kova. Suojatien yhteydessä ei ole lapsista varoittavaa liikennemerkkiä.

Kyseinen suojatie on erityisesti pienten lasten ja koululaisten käytössä ja monen lapsen koulureitti kulkee sen kautta. Harjantauksentien ja Ruukkimaanpolun risteyksessä sijaitsee myös seurakuntakoti, jossa käy monia lapsia kerhoissa tai lähistöllä leikkimässä. Myös leikkipuisto on vieressä ja se on kovassa käytössä.

Aiheesta on kerätty adressi, se toimitetaan Vesa Vornaselle. Tämä töyssytoive menee muiden perään jonoon, mutta tilannetta toivottavasti saadaan paremmaksi ja pomput saadaan järjestykseen ja hinnoiteltua. Toivomme saavamme syksyllä kuulla tilanteen edistymisestä.

Kotkan Vihreä valtuustoryhmä
Kotka 27.5.2021

D/975/10.03.01.00/2024**51 § Vastaus valtuustoaloitteeseen Leppätien ja Urheilijankadun turvallisuuden parantamisesta**

Kara 19.3.2024 § 49

Valmistelija: Liikenneinsinööri Minni Räsänen, puh. 040 484 5077

Tiivistelmä: Vasemmistoliiton valtuustoryhmä (Joona Mielonen) on tehnyt 17.6.2021 valtuustoaloitteen Leppätien ja Urheilijankadun turvallisuuden parantamisesta.

Esittelyteksti: Urheilijankadun ja Leppätien liikenneturvallisuuden parantamiseksi on käynnistetty suunnittelu jalkakäytävän jatkamisesta Saarnitien yli linja-autopysäkillä ja suojatien toteuttamiseksi Urheilijankadun yhdistetyltä jalkakäytävältä ja pyörätieltä linja-autopysäkillä. Linja-autopysäkin paikkaa tarkastellaan samalla.

Liitteet: Vasemmistoliiton valtuustoryhmän (Joona Mielonen) valtuustoaloite 17.6.2021

Esittelijä: Tekninen johtaja Päivi Ala-Vannesluoma

Ehdotus: Kaupunkirakennelautakunta päättää antaa kaupunginhallitukselle edellä esitetyn vastauksenaan Vasemmistoliiton valtuustoryhmän (Joona Mielonen) valtuustoaloitteeseen 17.6.2021 Leppätien ja Urheilijankadun turvallisuuden parantamisesta.

Päätös: Hyväksyttiin.

Kh 15.4.2024 § 148

Liite: Vasemmistoliiton valtuustoryhmän (Joona Mielonen) valtuustoaloite 17.6.2021

Esittelijä: Kaupunginjohtaja Esa Sirviö

Ehdotus: Kaupunginhallitus päättää antaa kaupunginvaltuustolle kaupunkirakennelautakunnan käsittelyn mukaisen vastauksen valtuustoaloitteeseen Leppätien ja Urheilijankadun turvallisuuden parantamisesta.

Pykälä tarkastetaan kokouksessa.

Päätös: Ehdotuksen mukainen.

Pykälä tarkastettiin kokouksessa.

Pöytäkirjan tarkastusmerkintä

Kv 29.4.2024 § 51

Liite: Vasemmistoliiton valtuustoryhmän (Joona Mielonen) valtuustoaloite
17.6.2021

Ehdotus: Kaupunginvaltuusto merkitsee tiedoksi kaupunkirakennelautakunnan käsittelyn mukaisen vastauksen valtuustoaloitteeseen Leppätien ja Urheilijankadun turvallisuuden parantamisesta.

Asian käsittely: Puheenjohtajan avattua keskustelun asiassa puheenvuoron käytti valtuutettu Joona Mielonen.

Valtuutetut Pia Hurtti ja Sami Virtanen poistuivat kokouksesta kello 19.15.

Päätös: Ehdotuksen mukainen.

Ei valitusosoitusta (Kuntal 136 §)

Pöytäkirjan tarkastusmerkintä

Valtuustoaloite: Leppätien ja Urheilijakadun turvallisuuden parantaminen

Katariinan kaupunginosassa Leppätien ja Urheilijakadun risteymä on asukkaiden mielestä vaarallinen kulkea. Varsinkin alueella asuvat pienet lapset ovat useasti joutuneet lähellä piti tilanteeseen Urheilijakadulta Leppätielle kovaa vauhtia ajavien autojen takia. Leppätieltä puuttuu jalkakäytävä - mutkassa Urheilijakadulta on vaikea nähdä onko Leppätien suunnalta tulossa autoja tai jalankulkijoita.

Alueen asukkaat ovat useasti ottaneet kaupunkiin tuloksetta yhteyttä. On syytä tehdä suunnitelmat risteyksen turvallisuuden parantamiseksi.

Esitän, että kaupunginhallitus ryhtyy välittömästi toimiin Urheilijakadun ja Leppätien välisen risteyksen turvallisuuden parantamiseksi.

Kotkassa 17.6.2021

Joona Mielonen
kaupunginvaltuutettu
vasemmistoliitto

D/1004/10.03.05.04/2024**52 § Vastaus valtuustoaloitteeseen liikuntapaikkojen osoitteiden merkitsemisestä**

Kara 19.3.2024 § 50

Valmistelija: Liikuntapäällikkö Mikko Rantala, puh. 040 565 9261
Toimitilapäällikkö Tero Huusko, puh. 040 631 8132
Huoltopäällikkö Sirpa Aalto, puh. 040 668 2162

Tiivistelmä: Perussuomalaisten valtuustoryhmä on tehnyt 29.1.2018 valtuustoaloitteen, että Kotkan asentaa viipymättä jokaisen koulun liikuntasaliin, aulaan sekä muihin tärkeisiin paikkoihin selvästi näkyvillä olevat osoitetiedot ja yleisen hätänumeron. Kotka asentaa myös muihin yleisiin liikuntapaikkoihin sekä virastoihin ja asiointipisteisiin samanlaiset osoitetiedot niin, että ne ovat hädän tullen helposti löydettävissä.

Esittelyteksti: Kotkan kaupungin kaikki liikuntapaikat, -hallit ja -kentät on merkitty kyltein vuosina 2014–2016.

Toimitilahallinto koordinoi kaikkiin kaupungin virastoihin ja asiointipisteisiin vastaavanlaiset kyltit kuin on liikuntapaikoilla.

Liitteet: Perussuomalaisten valtuustoryhmän valtuustoaloite 29.1.2018

Esittelijä: Tekninen johtaja Päivi Ala-Vannesluoma

Ehdotus: Kaupunkirakennelautakunta päättää antaa kaupunginhallitukselle edellä esitetyn vastauksenaan Perussuomalaisten valtuustoryhmän valtuustoaloitteeseen 29.1.2018 liikuntapaikkojen osoitteiden merkitsemisestä.

Päätös: Hyväksyttiin.

Kh 15.4.2024 § 149

Liite: Perussuomalaisten valtuustoryhmän valtuustoaloite 29.1.2018

Esittelijä: Kaupunginjohtaja Esa Sirviö

Ehdotus: Kaupunginhallitus päättää antaa kaupunginvaltuustolle kaupunkirakennelautakunnan käsittelyn mukaisen vastauksen valtuustoaloitteeseen liikuntapaikkojen osoitteiden merkitsemisestä.

Pykälä tarkastetaan kokouksessa.

Päätös: Ehdotuksen mukainen.

Pykälä tarkastettiin kokouksessa.

Pöytäkirjan tarkastusmerkintä

--	--	--

Kv 29.4.2024 § 52

Liite: Perussuomalaisten valtuustoryhmän valtuustoaloite 29.1.2018

Ehdotus: Kaupunginvaltuusto merkitsee tiedoksi kaupunkirakennelautakunnan käsittelyn mukaisen vastauksen valtuustoaloitteeseen liikuntapaikkojen osoitteiden merkitsemisestä.

Päätös: Ehdotuksen mukainen.

Ei valitusosoitusta (Kuntal 136 §)

Pöytäkirjan tarkastusmerkintä

Valtuustoaloite liikuntapaikkojen osoitteiden merkitsemisestä.

Hätäkeskuspäivystys on säästö-, kustannus-, sekä tehokkuussyistä nykyään keskitetty. Hätäkeskuksessa puheluihin vastataan eri paikkakunnalta ja tapaturman, tai onnettomuuden sattuessa, jos ilmoittaja ilmoittaa paikaksi vaikkapa paikallisen koulun liikuntasalin ei hätäkeskus tällä tiedolla saa välttämättä apua lähetettyä oikeaan paikkaan. Monesti ilmoittaja on lisäksi kiihtyneessä tai shokkitilassa ja osoitetietojen kaivaminen saattaa osoittautua vaikeaksi ellei jopa mahdottomaksi.

Perussuomalaiset toivovat, että Kotkan liikuntapaikoissa ei tällaisia haavereita satu mutta varmuuden varalle esitämme kuitenkin että:

Kotka asentaa viipymättä jokaisen koulun liikuntasaliin, aulaan, sekä muihin tärkeisiin paikkoihin selvästi näkyvillä olevat osoitetiedot ja yleisen hätänumeron.

Kotka asentaa myös muihin yleisiin liikuntapaikkoihin sekä virastoihin ja asiointipisteisiin samanlaiset osoitetiedot niin, että ne ovat hädän tullen helposti löydettävissä.

Perussuomalaisten valtuustoryhmän puolesta

KOTKA

ANANEN

D/1808/12.00.00/2024

53 § Valtuustoaloite, Kotkan kaupungin on torjuttava maksuttoman toisen asteen koulutuksen romuttaminen

Kv 29.4.2024 53

Liite: Valtuutettu Tiina Montonen edustamansa Sosiaalidemokraattisen valtuustoryhmän sekä Vihreiden ja Vasemmistoliiton valtuustoryhmien puolesta luki aloitteen, joka on tämän pöytäkirjan liitteenä.

Päätös: Hallintosäännön 16 luvun 1 §:n 2 momentin perusteella aloite päätettiin lähettää kaupunginhallituksen valmisteltavaksi.

Ei valitusosoitusta (KuntaL 136 §)

Pöytäkirjan tarkastusmerkintä

Päivämäärä

Valtuustoaloite

23.4.2024

Aloitteen nimi: Kotkan kaupungin on torjuttava maksuttoman toisen asteen koulutuksen romuttaminen

Aloitteen jättäjän arvio aloitteen lajista (talousarvioaloite vai muu aloite): Talousarvioaloite

Aloitteen sisältöteksti:

Orpon hallitus päätti huhtikuun 2024 kehysriihessä useista merkittävistä suomalaisen hyvinvointivaltion heikennyksistä. Erityisen haitallinen leikkaus on koulutuksen järjestäjiäkin koskettava päätös rajoittaa toisen asteen opiskelijoiden maksuttomia oppimateriaaleja ja ylioppilastutkintomaksuja sen vuoden loppuun, jolloin opiskelija täyttää 18 vuotta.

Maan hallituksen päätös romuttaa maksuttoman ja yhdenvertaisen mahdollisuuden suorittaa toisen asteen koulutus. Toimenpiteellä tavoitellaan vain 12 miljoonan euron vuosittaista säästöä valtakunnallisesti, mutta toteutuessaan se lisää nuorten ja perheiden eriarvoisuutta. Vuoden 2022 Lukiolaisbarometrin mukaan maksuttomien oppimateriaalien tarjoaminen on lisännyt lukiokoulutukseen hakeutumista erityisesti niiden opiskelijoiden kohdalla, joiden vanhemmista kumpikaan ei ole korkeakoulutettu, vähintään toinen vanhemmista on työtön tai joiden äidinkieli ei ole suomi. Toiseen asteen tutkinnon suorittamisella on myös selvä vaikutus myöhempään sijoittumiseen työmarkkinoille. Hallituksen esitys kohdistuu siis nimenomaisesti jo valmiiksi heikommassa asemassa oleviin nuoriin ja perheisiin lisäten eriarvoisuutta kaikkialla Suomessa. Päätetyllä koulutusleikkauksella saavuttaisiin vain minimaalista julkisen talouden säästöä ja se lisäisi nuorten eriarvoisuutta sekä kaventaisi vähintään osan nuorista tulevaisuuden mahdollisuuksia.

Lisäksi säästö on Kotkan kaupungin näkökulmasta toteuttamiskelvoton. Esimerkiksi oppikirjojen, erilaisten opetusvälineiden ja tietokoneiden kerääminen pois opiskelijoilta sekä e-kirjalisenssien katkaiseminen kesken abiturienttivuotta tai opintojen loppurutistusta on arkijärjen vastaista ja erittäin haastavaa toteuttaa. Se myös lisäisi jo entisestään kuormittuneen opetushenkilöstön työkuormaa. Pahimmassa tapauksessa oppimateriaalien maksullisuudella olisi myös vaikutusta opinnoissa menestymiseen ja tutkinnon valmistumiseen. Vaihtoehtoisesti lukuisten pienten laskujen ym. maksujen laskuttaminen nuorilta opiskelijoilta aiheuttaa lisää hallintotaakkaa sekä -kuluja kunnille.

Päivämäärä

Valtuutetuille kuuluvaa aloiteoikeutta käyttäen sosialidemokraattinen valtuustoryhmä esittää, että:

- 1) Kotkan kaupungin edunvalvonnan tavoitteeksi asetetaan valtioon vaikuttaminen, jotta päätetty koulutusleikkaus perutaan asian jatkovalmistelussa yllä mainituilla perusteilla

ja
- 2) Kotkan kaupunki päättää selvittää eri keinot turvata aidosti maksuton ja yhdenvertainen toisen asteen koulutus oppivelvollisuutta suorittaville asukkailleen kustantamalla yli 18-vuotiaiden toisen asteen oppimateriaalit, mikäli valtio toteuttaa koulutusleikkauksen.

Aloitteen tekijät: Sosialidemokraattinen valtuustoryhmä psta Tiina Montonen
Vihreiden valtuustoryhmä psta Tommi Iivonen
Vasemmistoliiton valtuustoryhmä psta Petri Pekkola

Aloitteen jättöpäivä:

D/1809/10.03.01.05/2024**54 § Valtuustoaloite, kuivan maan pesupaikkojen lisääminen ja vanhojen pesupaikkojen toimivuuden parantaminen**

Kv 29.4.2024 § 54

Liite: Valtuutettu Tiina Montonen edustamansa Sosiaalidemokraattisen valtuustoryhmän puolesta luki aloitteen, joka on tämän pöytäkirjan liitteenä.

Päätös: Hallintosäännön 16 luvun 1 §:n 2 momentin perusteella aloite päätettiin lähettää kaupunginhallituksen valmisteltavaksi.

Ei valitusosoitusta (KuntaL 136 §)

Pöytäkirjan tarkastusmerkintä

Päivämäärä

Valtuustoaloite

23.4.2024

Aloitteen nimi: Kuivan maan pesupaikkojen lisääminen ja vanhojen pesupaikkojen toimivuuden parantaminen

Aloitteen jättäjän arvio aloitteen lajista (talousarvioaloite vai muu aloite): Talousarvioaloite

Aloitteen sisältöteksti:

Kotkaan tarvitaan lisää kuivan maan pesupaikkoja, koska vanhoja matonpesulaitureita ei korjata ja niitä otetaan jatkuvasti pois käytöstä. Ehdotamme vuoden 2024 talousarvioon kahden uuden pesupaikan rakentamista ja varustamista sekä vanhojen pesupaikkojen toimivuuden parantamista. Vanhoilla pesupaikoilla on ollut ruuhkaa ja epäkohtana mm. veden lillumisen altaissa viemäriin vievien ritilöiden/putkien tukkeutuessa. Pesupaikan ergonomian parantamiseen tulee myös kiinnittää huomiota.

Aloitteen tekijät: Sosialidemokraattinen valtuustoryhmä psta Tiina Montonen

Aloitteen jättöpäivä:

D/1810/12.01.03.00/2024

55 § Valtuustoaloite, kouluvalmentajia Kotkan kouluihin

Kv 29.4.2024 § 55

- Liite: Valtuutettu Michael Pounds edustamansa Vihreiden valtuustoryhmän puolesta luki aloitteen, joka on tämän pöytäkirjan liitteenä.
- Päätös: Hallintosäännön 16 luvun 1 §:n 2 momentin perusteella aloite päätettiin lähettää kaupunginhallituksen valmisteltavaksi.

Ei valitusosoitusta (KuntaL 136 §)

Pöytäkirjan tarkastusmerkintä

VALTUUSTOALOITE

Valtuutettu Michael Pounds aloite 29.4.2024

Kouluvalmentajia Kotkan kouluihin

Kouluvalmentaja toimii kouluissa turvallisena aikuisena lasten ja nuorten kanssa. Hän toimii oppilaita kannustaen ja auttaen, sekä tukeaan tarjoten. Kouluvalmentajia on palkattu kuntiin enenevässä määrin, muun muassa Helsinkiin 25 ja Vantaalle 11 kuluvasi lukuvuodeksi. Toivon, että kaupunki selvittäisi mahdollisuutta kouluvalmentajien palkkaamiseen Kotkan kouluihin.

Kouluvalmentaja toimii kouluissa henkilöstön sekä huoltajien kanssa yhdessä toimien ja etsien ratkaisuja. Oppilailla voi olla haasteita käytöksessä, oppimisessa tai ne voivat olla psyykkisiä. Hän pyrkii ennaltaehkäisemään kiusaamista ja yksinjäämistä sekä vähentämään koulupoissaoloja. Kouluvalmentaja pyrkii valmentamaan oppilasta koulunkäynnissä ja tukea häntä siinä. Tuki voi olla joko lyhyt aikaista tai jatkua vuosia.

Kouluvalmentajista on ollut monilla paikkakunnilla hyviä kokemuksia.

Esittäjä, Vihreä valtuustoryhmä

Michael Pounds
Leena Griinari
Tommi Iivonen

D/1811/00.01.02.01/2024

56 § Valtuustoaloite, eläinperäisten tuotteiden kulutuksen puolittaminen vuoteen 2030 mennessä

Kv 29.4.2024 § 56

Liite: Valtuutettu Joona Mielonen luki aloitteen, joka on tämän pöytäkirjan liitteenä.

Päätös: Hallintosäännön 16 luvun 1 §:n 2 momentin perusteella aloite päätettiin lähettää kaupunginhallituksen valmisteltavaksi.

Ei valitusosoitusta (KuntaL 136 §)

Pöytäkirjan tarkastusmerkintä

VALTUUSTOALOITE: Eläinperäisten tuotteiden kulutuksen puolittaminen vuoteen 2030 mennessä

Ilmastokriisi ja luontokato ovat suurimpia uhkia ihmisten hyvinvoinnille ja ympäristölle. Kotkan kaupungin tavoitteena on ilmasto-ohjelman mukaisesti vähentää päästöjä alueellaan 80 prosenttia vuoteen 2030 mennessä vuoden 2007 tasosta.

Yksi merkittävimmistä ilmastopäästöjen aiheuttajista on ruoantuotanto. Ilmastopäästöjen lisäksi ruoantuotannolla on vaikutuksia luontokatoon, eläinten hyvinvointiin sekä Itämeren ja muiden vesistöjen rehevöitymiseen. Kaikkia näitä vaikutuksia voidaan pienentää puolittamalla eläinperäisten tuotteiden osuus kaupungin julkisissa hankinnoissa.

Ensimmäisenä kaupunkina Suomessa Tampere on selvittänyt kaupungin toimintojen luontojalanjäljen. Jyväskylän yliopiston tekemän tutkimuksen mukaan suurin luontojalanjälki syntyy elintarvikehankinnoista ja tästä luontojalanjäljestä yli 60 prosenttia syntyy eläinperäisistä tuotteista. Jalanjälkeä voi pienentää vaihtamalla liha- ja maitotuotteita kasvispohjaisiin tuotteisiin. Kasvispohjaisempi ruokavalio on parempi niin ilmastolle, eläimille, luonnolle kuin myös Itämerelle.

Lisäksi kasvispainotteisempi ruokavalio edistää tutkitusti terveyttä. Helsingin yliopiston tuore tutkimus osoittaa, että suomalaiset päiväkotilapset syövät yli viisi kertaa enemmän punaista lihaa kuin olisi terveydelle ja maapallon kantokyvylle hyväksi, kun vertailukohdaksi otetaan planetaarinen ruokavalio.

Suomalaisista miehistä taas peräti neljä viidestä syö liikaa punaista lihaa suomalaisiin ravitsemussuosituksiin verrattuna. Korvaamalla eläinperäisiä tuotteita kotimaisilla kasviproteiinituotteilla edistetään myös kestävästä kotimaista maataloustuotantoa.

Me allekirjoittaneet valtuutetut esitämme, että Kotkan kaupunki asettaa tavoitteeksi eläinperäisten tuotteiden kulutuksen ja hankintojen puolittamisen vuoden 2024 tasosta vuoteen 2030 mennessä.

Kotkassa
29.4.2024

Joona Mielonen (vas.)
kaupunginvaltuutettu

Valituskielto

Päätöksistä, jotka koskevat vain valmistelua tai täytäntöönpanoa, ei kuntalain 136 §:n mukaan saa tehdä oikaisuvaatimusta eikä kunnallisvalitusta.

39–45, 47, 49–56

Tässä kokouksessa tehdystä **päätöksestä § - , joka koskee kunnallisen virkaehtosopimuslain 26 §:ssä mainittuja asioita**, ei saa hakea muutosta valittamalla.

Tässä kokouksessa tehtyyn, **hankinto-oikaisua koskevaan päätökseen § - ,** ei saa hakea muutosta.

Tässä kokouksessa tehdystä **päätöksestä § - , joka koskee kunnallisen kansanäänestyksen toimittamista**, ei saa valittamalla hakea muutosta (kuntalaki 24 §).

Valitusosoitus**Asiat**

46, 48 §

Valitusviranomainen ja valitusoikeus

Päätökseen saa hakea muutosta valittamalla **Itä-Suomen hallinto-oikeuteen**.

Valituksen saa tehdä

- asianosainen eli se, johon päätös on kohdistettu tai jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa;
- kunnan jäsen.

Oikeudenkäyntimaksu

Muutoksenhakuasian vireille panijalta peritään oikeudenkäyntimaksu sen mukaan kuin tuomioistuinmaksulaissa (1455/2015) säädetään. Ajantasainen tieto oikeudenkäyntimaksuista löytyy Tuomioistuinlaitoksen sivustolta. [Oikeudenkäyntimaksut hallinto-oikeudessa - Tuomioistuinlaitos \(oikeus.fi\)](https://www.oikeus.fi/fi/ajantasainen-tieto-oikeudenkayntimaksuista) Lain 9 §:n mukaan maksua ei peritä, jos hallinto-oikeus muuttaa valituksenalaista päätöstä muutoksenhakijan eduksi.

Valitusperusteet

Valituksen saa tehdä sillä perusteella, että

- päätös on syntynyt virheellisessä järjestyksessä;
- päätöksen tehnyt viranomainen on ylittänyt toimivaltansa; tai
- päätös on muuten lainvastainen.

Valitusaika

Valitus on jätettävä hallinto-oikeudelle 30 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista.

Valitusaikaa laskettaessa tiedoksisaantipäivää ei lueta määrääikaan.

Asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, seitsemän (7) päivän kuluttua kirjeen lähettämisestä, saantitodistuksen osoittamana aikana tai erilliseen tiedoksisaantitodistukseen merkittynä ai-

kana. Käytettäessä sähköistä tiedoksiantoa katsotaan asianosaisen saaneen tiedon päätöksestä kolmantena (3) päivänä viestin lähettämisestä. Kunnan jäsenen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon seitsemän (7) päivän kuluttua siitä, kun pöytäkirja on nähtävänä yleisessä tietoverkossa. Pöytäkirja on asetettu nähtäväksi yleiseen tietoverkkoon **7.5.2024**.

Jos valitusajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, joulukuun- tai juhannusaatto tai arkilauantai, saa valituksen valitusviranomaiselle ensimmäisenä sen jälkeisenä arkipäivänä.

Valituksen muoto, sisältö ja liitteet

Valitus on tehtävä kirjallisena. Myös sähköinen asiakirja täyttää vaatimuksen kirjallisesta muodosta.

Valituksessa on **ilmoitettava**:

- päätös, johon haetaan muutosta;
- miltä kohdin päätökseen haetaan muutosta ja mitä muutoksia siihen vaaditaan tehtäväksi;
- perusteet, joilla muutosta vaaditaan;
- valittajan nimi ja kotikunta;
- postiosoite, puhelinnumero tai sähköpostiosoite, joihin asiaa koskevat ilmoitukset valittajalle voidaan toimittaa.
-

Valitukseen on **liitettävä**:

- päätös, johon haetaan muutosta valittamalla, alkuperäisenä tai jäljennöksenä;
- todistus siitä, minä päivänä päätös on annettu tiedoksi, tai muu selvitys valitusajan alkamisesta;
- asiakirjat, joihin valittaja vetoaa, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle.

Valittajan, laillisen edustajan tai asiamiehen on allekirjoitettava valituskirjelmä. Jos valittajan puhevaltaa käyttää hänen laillinen edustajansa tai asiamiehensä taikka jos valituksen laatijana on muu henkilö, on valituskirjelmässä ilmoitettava myös tämän nimi ja kotikunta. Sähköistä asiakirjaa ei kuitenkaan tarvitse täydentää allekirjoituksella, jos asiakirjassa on tiedot lähettäjältä eikä asiakirjan alkuperäisyyttä tai eheyttä ole syytä epäillä.

Asiamiehen, jollei hän ole asianajaja tai yleinen oikeusavustaja, on liitettävä valitukseen valtakirja, jollei valittaja ole valtuuttanut häntä suullisesti valitusviranomaisessa.

Valituksen toimittaminen

Valitus on valittajan tai hänen valtuuttamansa asiamiehen toimitettava valitusviranomaiselle ennen valitusajan päättymistä.

Valituksen voi toimittaa myös faksina tai sähköpostitse. Valituksen voi tehdä myös hallinto- ja erityistuomioistuinten asiointipalvelussa osoitteessa <https://asiointi2.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet> .

Sähköisen viestin katsotaan saapuneen viranomaiselle silloin, kun se on viranomaisen käytettävissä vastaanottolaitteessa tai tietojärjestelmässä siten, että viestiä voidaan käsitellä.

Valitus lähetetään aina omalla vastuulla.

**Valitusviranomaisen
yhteystiedot**

Itä-Suomen hallinto-oikeus

Minna Canthin katu 64, sisäänkäynti Puistokadun puolelta
70100 KUOPIO
(PL 1744, 70101 KUOPIO)
Puh. 029 56 42500, asiakaspalvelu 029 56 42502
Sähköposti: ita-suomi.hao@oikeus.fi
Faksi: 029 56 42501
Virkka-aika: arkisin klo 8.00 – 16.15